

A. gr. b. 2603

Plato

~~A. gr.~~
~~1493~~

A.

<36605770140017

<36605770140017

Bayer. Staatsbibliothek

Aunt. Gr. Vet. 69. p. 301.

ΠΛΑΤΩΝΟΣ
ΦΑΙΔΩΝ

PLATONIS
PHAEDON

EXPLANATIVS ET EMENDATIVS
PROLEGOMENIS ET ANNOTATIONE

DANIELIS WYTTEBACHII

LVGDVNI — BATAVORVM

ARVD HAAKIOS ET HONKOOPIOS.

MDCCCLX.

ΠΛΑΤΩΝΙΟΣ
ΦΙΛΑΛΩΝ

PLATONIS
PHILALON

BIBLIOTHECA
REGIA
MONACENSIS.

EXPLANATIO ET EMBELLITIO
PROLEGOMENIS ET ANNOTATIONE

Bayerische
Staatsbibliothek
München

DANIELIS WYTTENBACHII

PLATONIS — PHILOLOGIA

PLATONIS PHILOLOGIA

PLATONIS

VIRO. EXCELLENTI. ERVDITISSIMO
IOANNI. BARONI. MEERMANNO
GERARDI. FILIO. PATERNAE. LAVDIS. HERE
DI. DALEMI. ET. VVRENI. DOMINO. I. V. D
ET. ANTEA. REIP. MVNERIBVS. SPECTATO
DEINDE. REGII. STATVS. SENATORI. ORDI
NIS. EQVESTRIS. REGII. HOLLANDICI. DE
CVRIONI. STVDIIS. SCIENTIARVM. ARTIVM
QVE. PER. HOLLANDIAE. REGNVN. PRAE
FECTO. INSTITVTI. REGII. DOCTRINARVM
HOLLANDICI. SODALI. SOCIETATI. REGIAE
SCIENTIARVM. GOTTINGENSI. ADSCRIPTO
OB. PRAECLARA. ERGA. PATRIAM. ACADE
MIAM. LITERAS. MERITA. HANC. PLATO
NICI. DIALOGI. PHAEDONIS. EDITIONEM

DANIEL. WYTTENBACHIVS

D. D.

VIRO EXCELSISSIMO
IOANNI BARONE MONTMAYNO
GEORGIUS PRÆFATUS
DI. DALEME. ET VIREN. DOMINO. I. V. D.
ET. ANTE. REIP. MONTMAYNO. SPICATO
DEINDE. REGII. STATVS. SECTORI. ORDI
NIS. LOVASTIS. REGII. HOLLANDICI. DE
CURSORE. STUDII. SCIENTIARVM. ARTIVM
QVE. PER. HOLLANDIÆ. REGIVM. PLAE
TECTO. INSTITVT. REGII. DOCTRINARVM
HOLLANDICI. SOCIETATI. REGIÆ
SCIENTIARVM. GOTTINGÆ. VBI. ADSCRIBTO
OR. PRÆFATA. ERGA. PATRIAM. ACADIE
MIAM. LITERAS. MERIT. HANC. PLATO
VCE. DIABOL. PLEBIS. EDITIONEM

DAVID. WYTTENBACHVS

IN. D.

PRAEFATIO.

Et subita haec editio, & brevi opere confecta, nec nisi ad instantem paratumque scholae nostrae usum composita, haud sane longam praefationem postulat; certe non eam, quae vel in auctoris laude praedicanda, vel in editoris consilio excusando, consumatur. Ecquis enim adeo expers humanitatis est, ut ignoret Platonem ab omni aevo celebratum esse non intelligendi solum, sed etiam dicendi, gravissimum auctorem & magistrum, id est, eundem & philosophiae & eloquentiae principem? & quis, qui hoc non ignorat, dubitabit, quin adolescentes optimis studiis destinati, lectione tanti auctoris imbuendi sint? Itaque, ex quo

A

Græ-

Graecas Literas docui, subinde mihi in scholis Platonem interpretandi argumentum sumsi; si quidem idonei mihi obtingerent discipuli, qui, non contenti pervulgato ac puerili Graecae linguae modo, altius spectarent; cum orationis elegantia, differendi quoque diligentiam consecrarentur, ejusque consecrandae laborem ferre possent, atque adeo per dialecticae subtilitatem ad ethicae humanitatem, & physiologiae divinitatem, percipiendam contendere vellent. Hujusmodi discipulos quum mihi nuper nactus viderer, proposui iis interpretationem Platonici libri. Quod illi propositum quum grati lubentesque accepissent, ecce copia exemplorum deerat. Ibi tum statim decrevi unum aliquem dialogum edere, sive ego ipsius numine Platonis instinctus, sive studiis optimorum adolescentum abreptus; qui mearum ipse rerum veluti ignarus, & immemor veteris ac perpetui Plutarchei oneris, novum etiam & extraordinarium onus edendi Platonici dialogi susciperem: praesertim intelligens idem mihi eventurum, quod in Selectis Historicorum evenisset, ut gratificandum esset librario aliquid additamenti & annotationis postulanti, quo libellus ad alios etiam, extra meam scholam, lectores commendabilior redderetur. Itaque has in Phaedonem,

nem, ut illas in Selecta, annotationes ab aequis iudicibus ita velim accipi, non ut elaboratas & locupletes, sed ut subitas ac tenues, accommodatas tamen explicandis Platonicae disputationis dictionisque locis difficilioribus, eoque nomine tironibus certe utiles, nec veteranis fortasse inutiles.

Et tunc quidem continuo Graecum opus nudum, quem contextum vocant, typis exprimendum curavi, ut scholis nostris exempla supplerent: annotationes, praefationem, aliasque partes per aestivas ferias scribere destinabam. Sed propositum primo Bibliothecae Criticae scriptio interceptit: tum prodita ibi Vol. III, P. III, p. 175, expectatio subsidiorum à viris doctis impertiendorum. Cujus expectationis qui fuerit eventus, quia haec scribens nondum sciebam, quum sciero dicam in exordio annotationis: ubi simul meas, quas ipse attuli, copias declarabo. Nunc illa expectatio ne nos diutius moraretur, praefationem & reliquas editionis partes eadem, qua Graecum contextum, festinatione absolvere institui. Atque huc pertinet illud, quod initio dixi, editionem hanc brevi opere confectam esse. Nam intervallum utut longum fuerit, tempus tamen operis exiguum fuit.

Quod vero Phaedonem maxime sumsi, haec ratio fuit. Quaerebam unum dialogum eum, ex quo potissime Plato cognosceretur, certe in omnibus eloquentiae virtutibus, perspicuitate, suavitate, gravitate: cujus argumentum & momento, & materia, & ratione, discentium fructui captuique maxime conveniret: qui denique personarum actionisque varietate ac dispositione, tamquam dramatis verisimilitudine, in ipso dialogorum genere excelleret. Jam qui omnes has dotes afferrent, quorumque adeo in hoc delectu rationem habere possem, duo erant, Convivium & Phaedon: illud comediae, hic tragoediae finitimus: quorum utrum sumerem, optio difficilis erat. Nam, ut caetera paria, aut non multum diversa, essent; Phaedon movebat gravitate & affectu: Convivium alliciebat facilitate, festivitate, & vero subsidiis, quibus editionem instruerem; quippe qui adolescens hunc & Phaedrum dialogum edere destinassem, postea, deposito quamvis edendi consilio, tamen subinde quaedam ad eos annotassem. Et Phaedonem & Convivium diversis temporibus aliquando in schola discipulis interpretatus eram: & his Phaedon magis placuerat, quam Convivium. Cujus discriminis causam hanc verissimam deprehendisse videor; quod

P R A E F A T I O. ▼

quod Convivium ad placendum quidem lectores magis exercitatos postulat. Nam quum utriusque dialogi descriptio, cum totius personis ac sermonibus distributio & oeconomia, tum singularum partium quasi luminibus exornatio, mirabiliter ad vitae speciem verisimilitudinemque conformata sit: haec tamen in Phaedone magis est aperta ad intelligendum recentibus ac rudibus, magis omnium hominum communis, quam propria solis Graecis: in Convivio eadem fere continetur more interiore Attico, & omnino Platonico, festivitate, urbanitate, ironia, suavitatibus non modo salis & condimenti instar adpersis, sed per totum libri tenorem aequabiliter fusis: quarum vim ut subtilem ac lenem, nec scurrilem & crassam, suo quisque lector sensu per usum lectionemque plurium Platonis dialogorum exercitato percipere potest: doctor, quamvis intelligens, ad in-exercitatorum sensum explicare non potest. Porro, quod materia Convivii de Amore & Pulcro, materiam Phaedonis de Animorum immortalitate, facilitate & perspicuitate superat: sunt istae Phaedonis partes ita obscurae, ut tamen ab intelligente doctore ad intelligentiam discentium, verborum significatione, argumentationumque nexu ostendendo, explicari possint;

A 3 sint;

sint ; modo illi naturâ non ad omnem dialecticam & philosophiam prorsus habetes & plumbei sint. Sic enim se res habet, ut intelligentiae materia sint verum & falsum, eaque doceri rationibus possint: sensûs autem materia sit pulcrum & turpe, gratum & ingratum, omnino quidquid placet aut displicet; quod nisi sponte & ultra ad sensum accidat, tum demum percipitur, quum ad intelligentiam usus & exercitatio accesserit. Nisi forte quis putet, sensum ita esse excitandum in discipulis, ut magister suo iudicio acclamet, Ecce! quam venustum! Admonitio adsit, quae valeat ad observationem, rationem, & usum. Acclamatio desit, facillimum negotium; quod ab imperitis magistris ad dissimulandam ignorantiam factitatum, similes illis fert discipulos, rerum ac doctrinae inanes, vana sapientiae opinione plenos.

Ergo vicit apud nos Phaeton, & hoc sane in censu vincere debebat. Nam sive argumentum spectamus, ecquod majus graviusque esse potest, ecquod humanum animum aut propius attingere, aut vehementius sollicitare, quam cogitatio de futura sui post hanc vitam conditione & immortalitate? Sive colloquentium personae, tempus, locum, intuemur: Socra-
tes

tes philosophiae parens, ad mortem condemnatus, ultimo vitae die in carcere cum amicis ac discipulis solita comitate ac mentis tranquillitate, de hoc argumento sic disserit, non ut ad mortem, sed ad beatam vitam cum diis immortalibus degendam se abire demonstret. Sive caeteras, tamquam dramatis, partes consideremus, omnes hae partes, actiones, sermones, initium, progressus, exitus, eam habent rerum ac dispositionis veritatem, quae legentium animos incredibiliter capiat, teneat, & vario deinceps affectu verset, sollicitudinis, commiserationis, admirationis, benivolentiae, atque in rem praesentem ipsumque in locum auferat, ubi ipsi in carcere Socratem & loquentem audire, & morientem videre videantur; ut hic dialogus non modo justae trogoediae numerum obtineat, sed omni quamvis flebili tragoedia efficacior sit ad communicationem affectus ac doloris, quippe nullum poeticum ornatum desiderantis, nullis verborum vel numeris constricti, vel fucō obliti, ab omni artis suspicione remoti, sua ipsius natura valentis, ex sola rerum personarumque veritate nati: & in quemvis non inhumanum lectorem conveniat, quod Cottam dicentem facit Cicero De Nat. Deor. III, 33: Quid dicam de Socrate

cra-

crate? cujus morti illacrymari soleo, Platonem legens.

Nam istud quidem per est putidum & obsoletum, quod vulgo crepant, illa immortalitatis argumenta longe abesse à demonstrationis evidentia & firmitate, ipsumque Ciceronem Tuscul. I, II, sic judicasse. Quasi vero nil probandum sit, nisi quod ad illam evidentiam firmitatemque demonstrari possit. Aut quasi locus de immortalitate illam demonstrationem capiat, quae ratione mathematica uno argumento certo conficiatur, ac non ex multis probabilibus colligatur argumentis, quorum conjuncta vis ad eum gradum augeatur, qui satis valeat ad persuadendum, post mortem bonis bene fore. Aut quasi Cicero id, quod volunt, ex sua ipse, ac non ex discipuli persona dixerit: quem quum admonuisset, Evolve diligenter Platonis eum librum, qui est de animo; amplius quod desideres, nihil erit: eundem respondentem facit: Feci mehercule, & quidem saepius; sed, nescio quo modo, dum lego adsentior: cum posui librum, & mecum ipse de immortalitate animorum coepi cogitare, adsensio illa omnis elabitur. Hanc discipuli confessionem Cicero sine notatione praetermittens, ita differere pergit, ut qui locum de immortalitate

mortalitate animorum non modo persuasionis, sed & demonstrationis capacem judicet, cum aliorum philosophorum, tum Platonis ex aliis libris, argumenta adferens. Neque vero Plato in Phaedone omnes expromsit immortalitatis rationes, quas in aliis libris exposuit; quippe quarum & numerus major, & explicatio longior futura videretur pro modo, tempore, ac persona Socratis. Nos quidem, quando Platonis rationes omnes, cum aliis in libris, tum in Phaedone, proditas, singulatim notavimus in Disputatione anno MDCCLXXXIII ad judices Teylerianos scripta, de quaestione, quae fuerint veterum philosophorum à Thalete & Pythagora usque ad Senecam sententiae de vita & statu animorum post mortem corporis; operae pretium, & hujus editionis lectoribus gratum, nos facturos existimavimus, si ei ex illa Disputatione caput, quod est de Platone, adjiceremus.

Haecenus de materia. Sequitur, ut de dictione Platonis moneamus: quoad quidem haec quaestio ad ejus vel perspicuitatem vel obscuritatem pertinet. Constat enim, antiquos fere Platonis dictionem divinis laudibus affecisse, & ejusmodi ferri effata haud pauca, quale illud apud Ciceronem Brut. 31: Quis enim

P R A E F A T I O.

uberior in dicendo, Platone: Jovem, ajunt phi-
 losophi, si Graece loquatur, sic loqui. *Quod*
item memorat Dionysius Halicarnassens in
Judicio de Demosthene Cap. xxi, p. 289: ἤδη
 δέ τινων ἤκουσα ἔγω λέγοντων, ὥς, εἰ καὶ πα-
 ρὰ θεοῖς διάλεκτός ἐστιν, ἢ τὸ τῶν ἀνθρώπων
 κέχρηται γένος, οὐκ ἄλλως ὁ βασιλεὺς ὢν αὐ-
 τῶν διαλέγεται Ζεὺς, ἢ ὥς Πλάτων· *sed hic qui-*
dem, ut plerique alii rhetores, hoc effatum
explodens, & Platonis in dicendo divinitatem
multis exceptionibus circumscribens. Illud cer-
te, cunctis approbantibus, affirmamus, Plato-
nis dictionem in omnibus tribus eloquentiae do-
tibus, perspicuitate, suavitate, gravitate,
quamvis egregiam & prorsus admirabilem,
hujusmodi tamen esse, ut aliquando per-
spicuitati obsit gravitas: quam ubi vel augere
studet in rebus magnis, aut addere parvis,
accidit interdum, ut audacia tralationum,
verborum trajectione, compositionis inconse-
quentia, tragicam granditatem affectans, tu-
morem & obscuritatem contrahat. Quod vi-
tium in paucis libris est frequens, veluti Le-
gibus, Timaeo, Epistolis: in pluribus minus
frequens: in plurimis prorsus abest, ubi per-
spicuitas & ipsa sibi constat in docendo ac
narrando, & suavitatem gravitatemque illu-
strat

strat in delectando & commovendo, & eum servat orationis candorem coloremque, qui sit apertus, simplex, sincerus, limpidus, puroque simillimus amni. Quo in genere laudis ac perspicuitatis censendi etiam sunt Phaedon & Convivium: quorum si quaedam partes vitiosa obscuritate affectae sunt, hanc verius librario quam auctori tribuemus. Sed Phaedonis dictio convenit etiam captui tironum; quippe simplex & uniusmodi, usitata Atticis, communis colloquentibus hujus dialogi personis. Convivii dictio paulo magis exercitatos lectores postulat; quippe varia & multiplex, pro numero & varietate differentium, quorum cujusque non modo ingenium, sed etiam propria dicendi forma & character exprimitur. Quod etsi non magnopere difficultatem objicit ad intelligendum quid dicatur, ita obest ad observandum quomodo & quam diverse dicatur: nec animadverti potest nisi à sensu auribusque tritis notanda varietate generum orationis.

Et hae igitur mihi rationes Phaedonem ad praesentem scholae meae usum commendabant: & accedebat illa cogitatio, posse quasdam argumentationes intactas praetermitti, si forte ad quorundam auditorum facultatem modum.

que difficiliore acciderent. Et noveram magistros, qui sic factitassent: & me ipsum semel fecisse memineram: neque quidquam discipulos ad delectationem dialogique integritatem desiderasse.

Est enim hoc Phaedonis tamquam iter; ut introitus & exitus sint narrationis quasi amoenae vires: medium, dialecticae veluti dumetum, necessarium quidem illud, nec prorsus tenebricosum & impervium, sed raro ac subtili & lumine interspersum, & tramite patefactum: at dumetum tamen: in quo verendum esset, ne tirones rerum obscuritate ac disputationis subtilitate defatigati, scholas desererent. Quem metum augebat ipsius exemplum Platonis, cui hoc accidisse, legimus apud Diogenem Laertium III, 37, ut, dialogum Phaedonem in auditorio recitans, solus relinqueretur, omnibus deinceps abeuntibus, uno Aristotele excepto. Sed ad istam compendiarium epitomen quominus nunc descenderem effecit reputatio studii facultatisque plerorumque discipulorum, qui constantes & permansuri viderentur; quosque illo cognitionis & laudis fructu defraudari, iniquum esset; quippe in epitomes facilitate, remanentibus omnibus, praestantium laus & constantia non emi-

nuis-

nuiſſet: at eadem his integra ſervabatur, ſervata libri integritate: & erat hæc quaſi obruſſa futura, qua, ut auri, ſic ingenii probitas cognosceretur, &, ut Homerice dicam, quaſi λόχος, ἐνθα μάλιſτ' ἀρετὴ διαείδεται ἀνδρῶν. "Ενθ' ὁ, τε δειλὸς ἀνὴρ, ὅς τ' ἄλκιμος ἐξεφαάνθη neque proponebatur ἴση μοῖρα μένοντι. 'Εν δὲ ἰῇ τιμῇ ἡμὲν κακὸς ἡδὲ καὶ ἐσθλός. Nec ſpem noſtram exitus ſefellit. Major meliorque auditorum pars ab initio ad extremum per longam illam diſputationis ſubtilitatem & rerum obſcuritatem ſtudioſe fideliterque perſeveravit. Talium igitur diſcipulorum ſtudiis me vel per temporis operiſque mei diſpendium conſuluiſſe, neque antea umquam poenituit: neque nunc, edito Phædone, extraordinarii laboris poenitet; quo magis hæc eſt libri materia, in qua non modo ingenium ad veri pulcrique iudicium excolatur, ſed per hanc ipſam culturam animus ad exemplum Socratiſ, ad ſui cognitionem, & rerum divinarum humanarumque ſcientiam, convertatur: indeque proſectus, ad omnem virtutem inſtruatur: temperantiam in moderandis cupiditatibus & affectibus: juſtitiam ac beneficentiam erga alios: fiduciam divinae providentiæ & gu-

bernationis: fortitudinem in vincendo dolore,
ferendis aliorum injuriis, tolerandis vitae
calamitatibus, contemnenda denique morte.
Qui profecto ex omni Literarum studio fru-
ctus & discenti & decenti longe est uberri-
mus. Scripsi Lugduni Batavorum d. XXIV.
Decembris a. MDCCCVI.

DISPUTATIONIS

DE QVAESTIONE, QVAE FVERIT VETERVM
PHILOSOPHORVM, INDE A THALETE ET PY-
THAGORA, VSQVE AD SENECA, SEN-
TENTIA DE VITA ET STATV ANIMO-
RVM POST MORTEM CORPORIS.

S E C T I O V.

DE PLATONE.

Omnium, non solum eorum qui ex Socratis scho-
la prodierunt, sed omnino Antiquorum, plurimum
in philosophia excelluit, plurimumque famae &
auctoritatis nactus est PLATO, Atheniensis. De
quo viro uberius copiosiusque exponendum est,
propter duas causas. Primum enim, hic est Pla-
to, qui ex omnibus philosophis maximum studium
in Animorum Immortalitate demonstranda illustran-
daque posuit. Deinde ipsius scripta ad nostram
venerunt aetatem; ut de doctrina placitisque ejus
eo plura certioraque documenta proferre possimus.
Quod quidem fecus fuit in iis, quos adhuc memo-
ravimus, philosophis; quippe quorum, exceptis
pau-

xvi DISP. DE PLACITO IMMORT. AN.

paucissimis, scripta perierunt; ut eorum sententiae non nisi ex raris vestigiis ac reliquiis, multo labore collectis & digestis, verisimiliter constitui possent.

Sed videamus summatim doctrinae principia, a quibus Plato ad Animorum Immortalitatem profectus est. „Tria sunt rerum principia eaque aeterna, *Deus, Ideae, Materia*. Materiam vago & incerto motu fluctuantem Deus in ordinem redegit, ad Idearum exemplum conformavit, & Mundum ex eâ composuit: Mundo *Animam* (*ψυχὴν*), Animaeque *Mentem* (*νοῦν*), indidit: vid. Timaeo p. 517. A. B. Haec Anima mixta est ex Materiâ bipertita; alterâ, *simplici & immutabili*: alterâ, *corporeâ, dividuâ, & mutabili*: est eadem Anima per totum Mundum extensa, & quamvis creata à summo Deo, tamen intelligens ac divina, & quasi secundus Deus: (vid. ib. p. 528.) Porro, summus Deus opifex Deos coelestes creavit, qui sunt astra ignea (p. 530. C. D.): immortales, non quidem suâ naturâ, sed summi Dei voluntate. Deinceps, summus Deus effecit Animas Animalium, eâdem ratione, quâ effecerat Animam Mundi, non tamen ita perfectas ut Deos coelestes, sed secundo ac deteriori gradu; quippe quae minorem partem haberent Materiae illius simplicis & immutabilis: vid. p. 531. A. B. seq. Has Animalium Animas idem summus opifex Deus Diis coelestibus distribuit; ut ipsi illis Corpora fabricarentur, iisque Corporibus illas includerent:

in

in quibus si bene vixissent, redirent quaeque in naturale suum astrum: si minus bene vixissent, iterum in generationem abirent, viri in muliebria corpora, post mille annorum spatium redirent, & ipsae sibi vitas eligerent; ubi fieri, ut humana quoque Anima in bruti Corpus migret, atque in brutorum genere per multas deinceps generationes maneat, donec pravitatem, quae ei ex corporeâ contagione, ignis, aquae, aëris & terrae, adhaeserit, penitus effugerit, atque ita in primum statum, in quo fuerat quum ex summi Dei officinâ prodiret, restituatur. (vid. ibid. p. 531. seq.)

Haec breviter, sed iad nostrum propositum satis, ex dialogo, *Timaei* nomine inscripto: ubi Plato sententiam suam de rerum principiis & ortu explicat. Videamus jam peculiare de Immortalitate disputationes; ita quidem, ut eas à fabulis distinguamus. Nam tribus dialogis, *Gorgiae*, libro ultimo de Republicâ, & *Phaedoni*, Plato ejusmodi epilogos adjecit, ubi de conditione Animarum apud inferos ex populari opinione & poëtarum fabulis exponeret. Quos locos nil attinet referre; & si quid habent ex propriâ & interiore philosophi doctrinâ, hoc postea notabimus. Illud & in primis & maxime quaerendum, quibus rationibus & argumentis Plato Animorum Immortalitatem conficere ac demonstrare studuerit. Quae quidem argumenta in pluribus prodita sunt dialogis, *Timaeo*, *Menone*, *Phaedro*, decimo de Republicâ, & maxime in *Phaedone*.

XVIII DISP. DE PLACITO IMMORT. AN.

Arg. ex
Timaeo.

Et in Timaeo quae exstant, modo protulimus. Sunt vero illa non conclusionibus demonstrata, sed probabili explicatione ad doctrinam de rerum principiis & ortu accommodata. Quare progrediamur continuo ad reliqua.

Arg. ex
Menone.

In Menone p. 16, F, G. seq. ostenditur, omnem disciplinam esse recordationem: homines nil novi discere, sed vetera recordari; nam, si quis de rebus incognitis recte interrogetur, eum ita respondere, ut appareat, se harum rerum notionem in mente involutam tenuisse; sed hanc notionem quum in praesenti vita numquam accepisset, necesse esse ut eam in priori quadam vita accepisset. Igitur effici, Animos nostros, anteaquam in hanc vitam venirent, in alia vita degisse, ex eaque rerum notiones attulisse, quae nunc ratione disciplinae, id est, recto interrogandi modo instaurentur. Sed hujus argumentationis principium, *animum hominis esse immortalem, alternis in corpore esse, ex eo per mortem migrare, & rursus nasci*, Socrates ait se accepisse à sacerdotibus viris & mulieribus, poetis multis, praecipue à Pindaro. Hoc spectavit Lactantius Instit. Div. VII, 22: — *Plato de anima differens, ex hoc ait posse cognosci animas esse immortales atque divinas, quod in pueris mobilia sint ingenia & ad percipiendum facilia; quod ea, quae discant, ita celeriter rapiant, uti non tunc primum discere illa videantur, sed recognoscere atque reminisci. In quo vir sapiens poetis ineptissime credidit.* Quod

Lactan-

Lactantius, vir minus sapiens quam disertus, ipse magis etiam inepte pronunciavit. Eandem rationem in Phaedone demonstrare conatur Plato, Arg. IV. Utrumque locum laudat Cicero Tusc. I, 24.

In Phaedro, quem juvenis scripsit, ingenio veluti luxurianti obsecutus, miram quamdam Animi informat imaginem, quum dicit „eum similem esse aurigae jugum equorum regenti: alis quoque instructum, cum Diis per totum coelum vehi; amissis alis in terram labi, corpori includi: ita deinceps nasci, & hanc usque ad reditum ad suos Deos migrationem optimos animos tribus, deteriores decem millenorum annorum intervallis, absolvere”. In quibus quidem figmentis, si quid latet veri & philosophae sententiae, hoc postea explicabimus. Nunc exordium illius loci referendum est, quod demonstrationem Immortalitatis habet. Hoc igitur ejusmodi est p. 344: „Oportet primum de naturâ Animae cum divinae tum humanae, ejus actionibus passionibusque veram notionem consequi. Initium autem demonstrationis hoc est: Omnis Anima est Immortalis. Nam, quod se ipsum movet, Immortale est: quod autem non modo aliam rem movet, sed ipsum quoque ab aliâ re movetur, quia movendi finem habet, finem etiam habet vitae. Solum vero illud, quod se ipsum movet, quia se ipsum non relinquit, numquam desinit moveri: sed omnibus reliquis rebus, quae moventur, fons & principium movendi est. Principii autem nulla est origo.

Arg. ex
Phaedro.

XX DISP. DE PLACITO IMMORT. AN.

Nam omne, quod fit, à principio debet nasci, ipsum autem principium ex nullâ re aliâ potest nasci; principium quippe omnino non esset, si ipsum ex aliâ re natum esset. Sed quandoquidem principium nullam habet originem, consequitur ut nec interitum habeat. Nam principio extincto, nec ipsum aliunde, nec ex ipso alia res amplius oriri poterit; siquidem omnia à principio debent oriri. Ergo motus principium est in eâ re, quae se ipsa movet: hacc vero nec interire nec oriri potest; hoc enim si accideret, consequeretur ut coelum ac terra collaberentur & à motu cessarent, nec ullâ ratione ad motum redigi possent. Igitur quum appareat, Immortale esse illud quod se ipsum moveat; minime à verâ ratione aberraverit qui hanc essentiam & naturam Animae esse dixerit. Omne enim Corpus, quod extrinsecus movetur, inanimatum est: quod autem intrinsecus ex se ipsum movetur, animatum; quia in hoc proprio motu posita est Animae natura. Atqui, cum ita se res habeat, ut nulla res, exceptâ Animâ, se ipsa movere possit; necessario consequitur, ut Anima nec ortum nec interitum habeat. Hoc est celebratum illud Immortalitatis argumentum, quod inde a Thalete cognitum quidem, neque tamen accuratius explicitum erat: quod, Platonis auctoritate, fecuti sunt plerique postea Veteres, in primis Cicero: qui illud egregiâ laude ornavit & vertit, Tusc. I. 23. Quod si hanc argumentationem ad dialecticam brevitatem revocemus,

re-

reperiemus, eam his fere syllogismis constare:
Quod se ipsum movet, non habet initium: Anima se ipsa movet; Ergo Anima non habet initium". Affumptionem, quâ dicitur Animam se ipsam movere, nemo facile in dubium vocaverit, qui quidem libertatem agendi tueri voluerit. Ergo propositio, quâ dicitur, *quod se ipsum moveat, non habere initium*, probanda est. Quod ita probat Plato: „*Quod se ipsum movet, Principium est: Anima se ipsa movet; Ergo Anima est Principium*. Pergit: „*Principium non habet originem: Anima est Principium; Ergo Anima non habet originem*". Concludit denique argumentationem ita: „*Quod originem non habet, illud nec interitum habet: Anima non habet originem; Ergo Anima interitum non habet*". Sed, ut brevius etiam demonstrationis nexum complectamur, tribus illa continetur his Enunciationibus: „*Anima est principium, quia se ipsa movet: Principium nec originem nec interitum habet; Ergo Anima semper fuit & semper erit*". Equidem & ipse miror & alios miraturos arbitror, quae sit necessitas, ut illud, quod se ipsum movet, semper fuerit. In primum quidem motorem Deum creatorem, hoc valet: in Animos caeteros, ab illo & creatos, & movendi se ipsos facultate instructos, non cadit per ipsorum naturam, sed per voluntatem creatoris servantem his hanc facultatem & aeternitatem: ut ipse vult in illâ in Timaeo p. 530, C, seq. summi Dei ad Deos creatos oratione:

XXII DISP. DE PLACITO IMMORT. AN.

Θεὸν θεῶν κ. τ. λ. Et quum hoc idem argumen-
tum Immortalitatis ex αὐτοκινήσει, facultate se-
ipsum movendi, ductum rursus apponatur in Leg. X,
p. 668, 669, idque universe ac simpliciter ad
ψυχὴν quasi ad omne ψυχῶν genus referatur, idem
illud adjudicatur Deo motori principi creatori, &
creatis ab eo diis, quibus ipse fabricam hominum
& animalium mandaverat: Leg. XII, p. 696, C.
Et qui acerrime Animi libertatem defendunt, eam-
que in propriâ internâque agendi facultate, id est,
ut veteres loquuntur, in *facultate se ipsum mo-
vendi*, ponunt; idcirco minime negant Animum à
Deo esse creatum. Neque quidquam sentimus aut
repugnantiae inter has duas notiones, *liberum es-
se*, & *creatum esse*: aut necessariae conjunctionis,
inter *creatum esse*, & *se ipsum movere non posse*;
quo minus Deus creator naturis creatis facultatem
se ipsas movendi impertire queat. Forte sint
quoque, qui Platonem hoc nomine reprehendant,
quod sibi ipse repugnet, quum in Timaeo pronun-
ciaverit Animas a Deo creatas esse. Sed haec qui-
dem reprehensio ita dilui potest, ut dicamus *Ani-
mas hominum ex eâdem substantiâ compositas esse
atque Animam Mundi, eam vero substantiam ab
omni aeternitate semper in motu fuisse*: ex Ti-
maeo. p. 327. A. 328 & 331. A. Neque neces-
se est eam adhibere machinam, qua usi sunt non-
nulli Platoniorum, qui contenderunt, Mundum,
secundum Platonem, non esse in tempore, seu à
quodam initio, à Deo factum: & hanc quasi in
tem-

tempore creationem non nisi ad humanum captum à Platone fictam esse. Quorum opinionem verbo notavit Augustinus Civit. Dei XII, 12: accurate confutavit Plutarchus De Animi Procreatione in Timaeo, p. 1013, A: & singulari, nunc perditō, libro, cuius titulus exstat in Lampriae Catalogo Num. LXIV, *περὶ τοῦ γεγενέναι κατὰ Πλάτωνα τὸν κόσμον*. Et reprehendit Philo Jud. De Mundi Incorrupt. p. 941, A. Uberius etiam istum diffensum enarravit Proclus in Timaeum, II, p. 84, 85, ad illa Platonis verba p. 526, D, E: *σκεπτέον οὖν δὴ περὶ αὐτοῦ πρώτον, ὅπερ ὑπόκειται περὶ πάντος ἐν ἀρχῇ σκοπεῖν, πότερον ἦν αἰεὶ, γενέσεως ἀρχὴν ἔχων οὐδεμίαν, ἢ γέγονεν, ἀπ' ἀρχῆς τινὸς ἀρξάμενος. Γέγονεν· ὁρατὸς γὰρ αἰπτός τε ἐστὶ, καὶ σῶμα ἔχων· κ. τ. λ.* Quae profecto ita manifesta sunt, ut nullam dubitationem admittere videantur. Sed nimirum, quae siverunt interpretes non *an factus esset Mundus à Deo*, sed *utrum tempore & quodam initio, an ab omni aeternitate factus esset à Deo*. Quorum prius à Platone statui, tota dialogi disputatio evidenter ostendit. Multo etiam plura attulit doctissimus ex recentioribus Timaei Platonici interpres Sebastianus Foxius Morzillus, Commentarii Part. II, pag. 50 seq. Quod autem à Proclo etiam Plotinus in iis numeratur, qui Animae & Mundi generationem sine initio esse statuerint: certe huiusmodi est quod pronunciat Ennead. IV, Lib. III, Diss. IX. p. 378, 6, seq. & V, I. IV, p. 487, B.

B. Et Jamblichum in eadem sententia fuisse, prodit Julianus eum sequens Orat. IV, p. 146, A—C. Ipsum Proclum aeternitatem Mundi tutatum esse constat, in *Ἐπιχειρήμασι κατὰ Χριστιανῶν*, quae sibi confutanda sumsit Joannes Philoponus in opere edito: de quo videatur Fabricius Bibl. Gr. Vol. VIII, p. 522, & IX, p. 362. Consultatur etiam Cudworthus, & ad eum Moshemius, System. Intell. T. I. p. 368. Quare, si quis hoc teneat, Animae substantiam semper & fuisse & in motu fuisse, eamque à Deo non ex nihilo creatam, sed tantummodo conformatam esse, is haud aegre Platonem à repugnantiae crimine absolvet. Ergo apparet, totam hanc in Phaedro expositam demonstrationem parum habere firmitatis, nisi si cum aliis placitis in Timaeo expositis jungatur. Plato quidem eam postea non assumpsit in Phaedone. Caeterum poterat aliâ ratione, ex illâ proprietate & facultate Animae se ipsam movendi, argumentum duci minime contemnendum, quo efficeretur, Animam non esse corporeae naturae, igitur corruptione dissolutioneque partium non interire. Idque egit senex in Leg. X, p. 668, C, — 669, C, ubi Animi & Corporis naturas plane diversas & contrarias esse ostendit, illum propria sua & interna vi se movere, actiones suas efficere, cogitationes, voluntates, recordationes, studia, curas, mores, consuetudines: Corpus extrinsecus moveri, suasque mutationes ab aliena vi accipere. Nam quum in Corporibus mutationes existant certis legibus ponderis

ris ac motûs, & fere necessitate machinae; Anima, siquidem sit corporea, quam partem libertatis habeat, intelligi nequit.

Decimum de Republicâ librum Plato concludit narratione fabulae de Here quodam Armenio, qui ex morte in vitam rediisset, ac de praemiis poenisque defunctorum retulisset. Sed antequam ad fabulam accedit, praemittit gravissimam disputationem, quâ Animae Immortalitatem demonstrare studet. Quare fabulam nunc quidem praetermittamus, demonstrationem vero consideremus: eamque, quandoquidem longiuscula est, non ipsis Philosophi verbis referamus, sed summatim exhibeamus, ut ejus tamen vis & consecutio appareat. Haec igitur summa est disputationis, quae habetur p. 516 & 517. „ In rerum naturâ sunt vel res bonae, vel malae, vel indifferentes. Bonae sunt quae eas res, quibus insunt, servant: Malae, quae eas destruunt: Indifferentes, quae neutrum faciunt. Ita corporibus animantium malum est morbus, frugibus aerugo, ligno putredo, ferro rubigo, aliis alia; quibus malis res affectae pereunt. Atqui Animae malum est injustitia, intemperantia, timiditas, insipientia: de quibus nullo pacto ostendi potest, eas talem vim habere, ut Animae mortem adferant. Porro res omnes, quae non interno suo morbo & malo, sed externâ vi, pereunt, non tamen ita pereunt, ut externa causa sufficiat ad interitum: sed fons & origo interitus est in malo interno, quod ansam praebet atque cedit vi

Arg. ex
Rep. X.

externae. Sed Animae malum non ejusmodi est, ut vel ipsum solum Animae mortem adferat, vel ab externâ vi ad Animae interitum converti possit. Ergo Anima nec ab internâ nec ab externâ causâ ad interitum deduci potest. Praeterea illud animadvertendum est: Animarum numerum nec augeri nec minui. Nam nec pereunt, ut vidimus: nec plures fiunt, quia ex naturâ mortali numerus earum augendus esset, & ita paulatim omnia mortalia ad Immortalitatem traducerentur. Anima quoque, siquidem est aeterna, ut profecto est, ita debet constituta esse, ut nullus sit partium ejus dissensus, sed maximus consensus." Haecenus pertinet hoc argumentum. Ejus duae partes postremae, de numero Animarum nec augendo nec minuendo, & de partium ipsius consensu, adjectae sunt veluti ex abundanti: & uberius explicantur in Phaedone, ut mox videbimus. Prior vero pars omnino acuminis laudem habet, & ad magnam verisimilitudinem explicari potest; si quidem ex comparatione rerum corporearum ostenditur, non habere Animam in se ejusmodi malum, neque extrinsecus accipere posse, quò extinguatur ipsa & pereat.

Arg. ex
Phaedone.

Videamus jam de Phaedone; qui ab omni antiquitate is habitus est liber, in quo rationes Immortalitatis Animorum gravissime luculentissimeque expositae essent. Quae quidem libro laus & auctoritas conciliata est, non tam firmitate argumentorum, quam eloquentiâ Platonis. Habetur enim
dis.

disputatio ex personâ Socratis, qui ultimo vitae die in carcere ad amicos differit, tantâ animi tranquillitate ac magnitudine, tantâ fiducia ac persuasione futurae felicitatis, ut, non ad mortem, sed ad Deorum Immortalium domicilium abire videatur. Quare, quod dico, si quid est in ipsâ argumentatione vel erroris vel obscuritatis, hoc apud legentes cogitatione & veluti conspectu Socratis, atque orationis Platonicae gravitate ac suavitate obruebatur. Caeterum, quum ipsa Platonis disputatio haud parum habeat difficultatis ad intelligendum; operam dedi, ut eam in compendium redigerem & argumentorum summis breviter ac perspicue exhiberem.

Principium igitur hoc est: (nostrae editionis §. 5. p. 10. edit. Lugdun. p. 377, C) „Mortis tempus expectandum est; nec cuiquam licet se ipsum interficere. Homines enim, tamquam servi, a Diis, tamquam dominis, in hac vitâ collocati sunt: nec abeundum est, nisi si Dii ipsi nos ex hac veluti custodia liberent. Itaque & ego mortem aequo animo fero; Dii enim me jam ex hac custodia revocant. Ac spero me ad meliores homines venturum: certe, ad optimos dominos, nimirum Deos, me perventurum, hoc vero, si quid aliud, summâ asseveratione affirmo. Hoc deinceps demonstratur.

Arg. I. Pergit (ed. nostr. §. 6, — 12, p. 22. Lugdun. p. 378, B. — 380, G.) „Philosophia est commentatio ac studium mortis. Philosophi enim munus

in eo positum est, ut Animum à rebus corporeis & fluxis avocet, & ad res intelligibiles ipsamque puram ac sinceram veritatem eum convertat. Atqui quamdiu in hac vitâ & in corpore degimus, huic muneri satisfieri nequit. Animus enim tum maxime viget cogitando, quum se maxime à Corpore segregaverit & in se ipsum collegerit. Unde apparet, eum ad cogitandi vim ac praestantiam adeo non opus habere Corpore; ut potius illius vinculis solutus & per mortem liberatus, naturae suae perfectionem obtineat. Corpus nos avocat à purae sinceræque veritatis indagatione: sensus, eorumque vicaria, phantasia continuo Animi cogitationem turbant, eumque in falsas opiniones erroresque inducunt. Corpus inimicum & contrarium est virtuti. In Corpore fons est omnis labis & corruptelae. Corporis nutrimento & voluptati servire cogitur Animus: illiusque sollicitatione ad vitia & scelera abducitur. Igitur virisimile est, Animum, post Corporis mortem, veri cognitionem pleniorē consecuturum, & cum Diis habiturum; siquidem jam in hac vitâ se, quoad ejus fieri potuit, à Corporis contagione purgaverit per commentationem veritatis & studium sapientiae, justitiae, ac fortitudinis.

Arg. II. (ed. nostr. §. 15, p. 22 — 17, p. 26. Lugdun. p. 380, C. — 382, A.) „ Ne vero quis objiciat, Animum extra Corpus non subsistere posse, his moneatur argumentis, Animum jam fuisse anteaquam in Corpus veniret. In totâ naturâ rerum haec dominatur lex, ut, quidquid fit, id ex
sui

sui contrario fiat. Veluti, quod majus fit, id ex
 minori fit majus, velox fit ex tardo, firmum ex
 infirmo, calor ex frigore. Ita quoque contra, ex
 majore fit minus, ex firmo infirmum, ex veloci
 tardum, ex calore frigus. Eadem necessitate con-
 junctae sunt vita & mors: atque, ut ex vivo fit
 mortuus, ita ex mortuo fit vivus. Nisi forte pu-
 temus, hac unâ in parte naturam deficere, & ex
 omnibus rebus duas ab hujus legis vi exemptas esse,
 vitam & mortem. Quod argumentum ut accura-
 tius etiam percipiatur, animadvertendum est, om-
 nem mutationem triplici contineri statu. Primus
 est, ex quo res mutata discedit: secundus, quem
 permeat res mutata: tertius, ad quem pervenit res
 mutata. Veluti, si quis dormit, is ex vigiliâ in
 somnum transit: duo sunt status: primus *vigiliae*,
 tertius *somni*: inter hos medius interjectus est se-
 cundus status & transitus à primo ad tertium, ni-
 mirum *obdormiscere*. Ita si quis à somno ad vi-
 giliam redit, is interjectum permeat statum, quem
 vocamus *expergisci*. Quare, ut quis vivat, ne-
 cesse est eum permeet statum, quem vocamus *na-*
sci: & ut quis mortuus sit, necesse est eum per-
 meet statum, quem vocamus *mori*. Ergo moriun-
 do non exstinguitur Animus, sed in alium transit
 statum". *vide pag. 26*

Arg. III. (ed. nostr. §. 10, p. 26, 27: Lugdun.
 p. 382, A — C.) „ Porro si generatio haberet vi-
 am directam, non in orbem, id est, si omnes vivi
 continuo in mortem abirent, neque flexu viae ex

morte in vitam redirent; tota paulatim natura moriundo consumeretur, & somno veternoque opprimeretur multo graviore quam ille in fabulâ Endymion. At vero natura sui ipsa est conservatrix. Igitur se non consumit pariundo, sed instaurat ex morte vitam, producit ex mortuis vivos. Ex his argumentis efficitur, post hanc vitam aliam fore vitam, quâ bonis melius, malis pejus futurum sit". *cf. supra XXVII inde pag. 27*

Arg. IV. (ed. nostr. §. 28: p. 27 — 34: Lugdun. p. 382, C — 384, B.) „Deinde, Animam fuisse anteaquam in Corpus veniret, magis etiam apparebit, si ad originem notionum nostrarum attenderimus. Nam quod *discere* vocamus, nihil aliud est quam *recordari*; quippe, qui rectâ ratione de rebus incognitis interrogantur, ita respondent, ut perspicuum sit eos rerum earum notiones jam antea animo involutas tenuisse. Quod facile patebit, si animadverterimus, quid fiat recordatione & iudicio rerum. Itaque nimirum quotidie experimur, nos in unius, ex alterius, rei cogitationem deferri. Veluti si quis videt Cebetem, is quoque in Simmiae cogitationem incidat: & si quem videmus hominem similem Cebeti, eum cogitando comparamus cum Cebete, & iudicamus tacite, quam prope vel accedat ad ejus similitudinem, vel ab eâ deficiat. Neque hoc in iis tantum fit rebus, quas Corporis sensu percipimus: sed in aliis etiam, quae sunt intelligibiles (id est, abstractae) & à corporeâ naturâ remotae. Nam, ut hoc utar, si

rem

rem pulcram videmus, unde oritur illa cogitatio, *rem esse pulcram*? Non aliunde profecto nisi hinc, quod illam rem tacite cum ipsa pulcritudinis idea comparamus, & judicamus quam prope illa res ad hujus ideae exemplum accedat. Ita, si quod factum judicamus esse pium vel impium, hoc factum sensu Corporis perceptum referimus ad ideas universales pietatis vel impietatis. Jam vero unde habemus ideas universales? Non sane, ut nonnulli volunt, sensibus Corporis. Nam his quidem habuimus ideas rerum singularium, quas ad ideas rerum universalium exigimus & dijudicamus. Et vero, nisi prius habeamus ideas universales, ne intelligere quidem possimus ideas singulares. Nil enim haberemus ad quod, tamquam ad exemplum, eas referremus, & ex quo eas agnosceremus. Unde efficitur, non per sensus Corporis primum notitias rerum in Animum inferri, sed in eo jam antea fuisse; igitur Animum prius viguisse ac vixisse quam Corpus nasceretur". *vide pag. 74*

Arg. V. (ed. nostr. §. κδ, — λδ, p. 34 — 45. Lugdun. p. 384, B. — 387, D.) „ Sed quandoquidem plerisque alte hic scrupulus infixus est, ut putent Animum morte Corporis dissolvi, & sub discessum ex Corpore evanescere, ac veluti vento dispergi; videndum est, quid sit illud *dissolvi*, & in quam naturam cadere possit. Atqui *dissolvi* nil aliud est, quam partibus suis ita privari, ut hae discedant à se invicem, & ut illud totum, quod his partibus constabat, non amplius sit. Igitur

xxxii DISP. DE PLACITO IMMORT. AN.

a
b
c
d
e
f
g
h
i
j
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z
tur dissolvi nil potest, nisi quod ex partibus constat. Porro animadvertamus, rerum omnium duo esse genera: horum alterum ex partibus est compositum, continuo mutationum turbine agitur, nec umquam eodem statu manet: alterum simplex, quod nullis constat partibus, neque propterea tantis mutationibus subiectum est, sed suum statum obtinet. Compositum contrectatur Corporis sensibus: simplex sub nullum cadit Corporis sensum, sed solâ Animi cogitatione intelligitur. Jam Animus ipse quin ad simplicium rerum genus pertineat, non est quod dubitemus. Animus enim nullo Corporis sensu contrectatur, sed sui ipse actione & cogitatione sibi innotescit: Animus, quantumvis Corpus mutiletur, & sensibus eorumque instrumentis corporeis privetur, ipse tamen cogitandi vim non amittit. Animus notitiam simplicis & immutabilis naturae consequitur: Corpus non nisi fluxarum & mutabilium rerum notiones haurit. Animus puram sinceramque veritatem tum maxime assequitur, quum se maxime in se collegerit & à Corpore avocaverit; atque ita in sui similem naturam concedit, ac pascitur certâ veritatis contemplatione. Animus imperat, Corpus obedit: hoc servi, ille domini, partes tenet; ut hinc etiam intelligi possit, quae sit diviniior hominis pars, Animus an Corpus. Atqui contrariarum rerum contraria sunt attributa; itaque consequitur, Animum esse indissolubilem, si quidem Corpus dissolubile est. Ergo, ut post mortem partes Corporis dissol-

sol-

solvuntur, ita Animus subsistit atque in purum & invisibilem locum abit, ad sapientem Deum: ad quem ita quisque certius citiusque perveniet, ut se in hac vitâ maxime purum castumque servaverit à Corporis voluptatibus. Qui vero in hac vitâ Corpori servierunt ejusque contagione affecti sunt, hi post mortem alia quaerunt Corpora in quibus denuo nascantur”.

Arg. VI. (ed. nostr. §. λζ — μζ, p. 48 — 62: Lugdun. 388, B. — 392, C.) „ Quod si vero quis hanc opinionem tueri velit, *Animum esse harmoniam*, & cogitandi vim esse Corporis qualitatem, quae oriatur ex justo temperamento humoris & siccitatis, caloris & frigoris; huic ita occurritur, ut ostendatur, tali temperamento sanitatem quidem Corporis effici; cogitatio autem quomodo hinc efficiatur, intelligi non posse: repugnare quoque communi experientiae, cogitationem consistere in tali temperamento & harmoniâ; quippe in plurimorum hominum cogitatione potius discrepantiam quam harmoniam inesse”.

Arg. VII. (ed. nostr. μζ — νθ, p. 62 — 80: Lugd. p. 394, C. — 396, G.) „ Ne vero quis in eam opinionem inducatur, ut putet fore ut Animus, quamvis praestantior Corpore, non tamen nisi diuturnior eo, nec ipse sempiternus sit, sed multis deinceps vitis ac per corpora migrationibus defatigetur, vires amittat suas, ac denique intereat & exstinguatur; animadvertendum est, Animi eandem esse naturam ac rerum intelligibilium,

E

id

Argumento-
rum dijudi-
catio.

Id est, Idearum atque Essentiarum. Nam ut res quaedam sit pulchra, requiritur pulchritudinis praesentia: ut calida sit res, requiritur caloris praesentia: ut animata sit res & vivat, requiritur Animi praesentia: atque ita in omnibus aliis rebus est. Jam vero res, verbi causa, calida potest frigida fieri; ipse calor numquam potest frigus fieri. Res pulchra potest turpis fieri: ipsa pulchritudo numquam potest fieri turpitudine. Nam superveniente frigore, calor abit, nec ipse in frigus mutatur: superveniente turpitudine, pulchritudo abit, nec ipsa in turpitudinem mutatur. Ita superveniente morte, Animus abit, nec ipse in mortem mutatur. Nam Animi praesentia Corpus fit animatum & vivum; & est Animi natura eadem atque Idearum Essentiarumque, quae semper subsistunt, nec umquam à sua vi secedunt. Ergo Animus est Immortalis".

Haec est argumentorum in Phaedone explicitorum summa, brevi & perspicuo, quoad ejus fieri potuit, compendio designata. Sed de singulis deinceps verbo monendum est.

Primum nititur Divina Providentia & reprehensione Corporis. „Animus in Corpore non potest consequi veritatem & virtutem. Atqui res humanae gubernantur à Divina Providentia, quae in primis curam ac tutelam eorum gerit, qui in hac vita veritati ac virtuti studuerunt. Qui quidem haec bona post Corporis mortem consequentur". Habet omnino argumentatio magnam verisimilitudinem; si ei Divinae Providentiae demonstratio adjungatur.

Se-

Secundi Argumenti haec est vis, ut ex comparatione omnium, quae in naturâ sunt, ostendatur, mortem non esse transitum in nihilum, sed transitum in alium statum. Hujus rationis efficaciam egregie perspexit atque explicuit Mendelsohnus, elegantissimus philosophus, in libello de Immortalitate, *Phaedonis* nomine appellato. Nam quum omnis in rerum naturâ mutatio fiat paulatim & successione graduum, mutatio quidem ea, quae sit ex vitâ in mortem, id est, ex *re* in *nihilum*, non sit successione graduum: & quantumvis rem minuas, semper eodem intervallo à nihilo distabit. Igitur Animus naturae viribus extingui nequit".

Tertium superstructum est duobus fundamentis, certo & incerto. Certum est & à Philosophis cum Veteribus tum Recentioribus probatum, in naturâ nil novum oriri nec interire quidquam: interitum & ortum non fieri ex nihilo & in nihilum, sed compositione ac dissolutione partium. Incertum est, Animos omnes jam antea fuisse quam in Corpora venirent, nec vel ab ipso Deo creari novos Animos, nec existere quadam compositione materiae. Sed Animos, siquidem à Deo creentur continuo, non interire cum Corporibus consequitur cum ex reliquâ Platonis doctrinâ, tum ex ea ejus parte, quae est de Providentiâ. Igitur, ut hoc fundamentum ex incerto certum fiat, demonstrandum est, Animi vim cogitandi non posse oriri ex compositione partium materiae. Quod sexto Argumento conficere studet Plato.

4) Quartum eo valet, ut ostendatur, Animos jam anteaquam in Corpora venirent, notiones rerum universales habuisse. Quod quidem acutum, nec tamen omni exceptione majus est; siquidem nil impedit, quominus animus in hac vita notiones universales praeceperit, cum sua ipse observatione, tum disciplina & admonitione docentium. Nam de fonte & initio notionum duae sunt eaeque contrariae Philosophorum sententiae: altera Aristotelis & Lockii, qui statuunt cognitionis initium positum esse in sensibus Corporis, per quos primum notiones rerum externarum inferri in Animum nudum & vacuum ab omni notione: altera Platonis, qui tuetur fuisse jam notiones in Animo anteaquam in Corpus veniret: quippe qui non possit suscipere & veluti agnoscere imagines rerum externarum sensibus oblatarum, nisi alias prius habeat notiones, ad quas illas imagines extrinsecus oblatas referat atque exigat. Haec est Platonici argumenti vis, quam vulgo non satis perceperunt Interpretes. Platonis sententiam secutus est Leibnitzius, eamque sub nomine *doctrinae de Ideis innatis* celebravit. Sed Plato quidem conficere hinc voluit, Animum antea in aliis Corporibus fuisse: Leibnitio hoc unum satis fuit, Animum notiones habuisse anteaquam in Corpus veniret.

Quinti Argumenti efficacia repetenda est ex universa Platonis distributione, quâ omnem rerum substantiarum multitudinem in duo contraria genera dividit, *simplex & compositum*, *συνθετὸν* & *ἀσύνθε-*

τον;

των: quorum, hoc dissolvatur & continuo mutetur, illud dissolvi nequeat & sibi semper constet. Hujus divisionis veritatem restringunt Stoici, negant Epicurei, & ex recentioribus qui vocantur Materialistae. Et sane in promptu est reprehensio. Nam compositum sensibus Corporis percipimus, incompositum non item: nec ulla est idonea ratio, quare potius statuamus esse, quam non esse, genus rerum ἀσυνθέτων: nec verum est, omni generi aliud esse contrarium genus. Cujus erroris arguit Stoicos Plutarchus De Solert. Animal. p. 960, C, D: Adversus Stoicos De Communibus Notitiis p. 1066 D, E. seq.: scilicet, *quia sit bonum, necesse esse, ut sit etiam malum; quia quidquid sit genus, huic aliquod contrarium genus esse debeat*: de quo etiam Chrysippi disputationem adfert Gellius VI, 1. Et ejusdem formae argumentum Stoicum confutat Cicero Fin. IV, 24. Qui simile commentum, ἰσονομίαν Epicuri reprehendit, Nat. Deor. I, 39: „Confugis ad aequilibratam: sic „enim ἰσονομίαν, si placet, appellemus: & ait, „*quoniam sit natura mortalis, immortalem „etiam esse oportere.* Isto modo, quoniam homines mortales sunt, sint aliqui immortales: & „quoniam nascuntur in terra, nascantur & in „aqua. *Et quia sunt quae interimant, sint „quae conservent*”. Et Herodoti illud, IV, 36: εἰ δὲ εἰσὶ τινες Ὑπερβόρειοι ἄνθρωποι, εἰσὶ καὶ ὑπερβόριοι: quod Eratosthenes, quamvis Stoicus, reprehendit apud Strabonem I, p. 106, & 107, ubi

XXXVIII DISP. DE PLACITO IMMORT. AN.

Casaubonus legatur. Sed, si hoc concedatur Platoni, duo contraria haec genera ἀσύνθετον & συνθετὸν, re vera esse, nec tantummodo cogitatione fingi; nulla erit ratio quare non concedatur illud quod inde sequitur, Animum esse simplicem nec morte Corporis dissolvi. Hoc enim Plato diligenti comparatione Animi cum Corpore conficit. Revocat denique hoc Argumentum ad Divinam Providentiam, ut doceat Animos ad veritatem ac virtutem factos esse à Deo. Igitur, ut quisque in hac vitâ Divinae huic legi paruerit, ita cujusque futurum statum fore. Nam qui veritati ac virtuti studuissent, eos ad Deum perventuros auctorem veritatis: qui vero Corporis voluptatibus serviissent, eos denuo Corpus quaerere, in eoque nasci.

Sextum Argumentum pertinet ad confutandam eorum opinionem, qui Animum in quâdam Corporis affectione, & humoris calorisque, ficcitatis ac frigoris, temperamento posuerunt; veluti Parmenides, Zeno, & alii. In hoc Argumento magna est vis, quam uberius explicuerunt posteriores, qui Platonis vestigia persecuti sunt, atque egregiam nobis demonstrationem pepererunt, quâ efficitur, *Cogitandi vim non posse inesse Corpori, quippe cujus omnes actiones passionesque contineantur partium mutatione ac motu.*

Septimum Argumentum equidem probare non possum, ac verbo notandum est. Hoc eo debet valere: Essentias rerum esse constantes & immutabiles: atqui, Animi Essentiam positam esse in
cogi-

cogitatione; ergo fieri non posse, ut Animus unquam cogitationem amittat. Itaque effici, Animum esse Immortalem". Haec, inquam, argumenti conclusio mihi non probatur. Nam, ut nihil dicam de aliis partibus quae reprehendi possint, Plato confundit genus rerum *existentium* cum genere rerum *possibilium*. Etenim, ut res, quae movetur, non potest intelligi nisi ita, ut locum suum mutet; nulla tamen hinc necessitas consequitur, ut res illa semper moveatur, aut semper existat. Itaque concedo, Animum non posse intelligi, nisi ita, ut vivat: neque tamen propterea concedo, hinc necessario consequi, ut Animus semper vivat, aut semper existat. Sed nimirum Plato in hanc opinionem suis ipse initiis obsecutus venit. Nam, quum statueret, Ideas existere & aeternas esse, quumque Animos ad Idearum naturam retulisset; consequens erat, ut statueret, Animos non magis vitâ posse privari, quam, v. c. triangulum tribus lateribus privari, & tamen triangulum manere.

Vidimus de philosophâ hujus loci parte, quâ demonstratur, *Animos esse Immortales*. Altera pars, quâ ostenditur, *qualis sit ille post hanc vitam status*, fabulose ac poëtice à Platone tractata est; ut eam totam referre alienum sit ab hujus disputationis consilio. Sunt vero quatuor loci ubi Plato hunc quasi fingendi campum nactus, in eo excurrit, eumque poeticâ facultate exornat. In Phaedro, Phaedone, Gorgia, & decimo de Republica.

blicâ. Nec vero mihi quis objiciat, Platonem has narrationes non ut fabulas, sed ut veras res, retulisse; quippe ipsum in Gorgiâ p. 312 E, & Rep. X p. 518 F, has narrationes ordiri ejusmodi introitu, quo dicat, se non fabulam sed verum referre. Nam primo quidem, haec non serio, sed ex Socraticâ ironiâ dicta esse, facile quivis unus non alienus à Platonis consuetudine intelligit. Deinde in eâ narratione de regionibus apud Superos & Inferos, quae est in fine Phaedonis, Socrates diserte pronunciat p. 401. A. „*Statum vero Animi post mortem eo modo se re verâ habere, quo ego narravi, non decet affirmare sanae mentis virum: eum autem vel talem vel similem debere esse, quandoquidem Animi nostri Immortales sint, hoc decet & affirmare & huic persuasioni fidere*”. Quare videamus, quid in his fabulis infit, quod ipse Plato probare potuerit, & cum ejus Philosophiae sententiâ conveniat.

Ex Gorgiâ igitur haec sunt: „Anima post mortem ad Inferos abiens judicatur nuda, ut nil possit impedire quominus eam judices interius inspiciant. Nam Animae à sceleribus in hac vitâ commissis ulcera & vibices contrahunt. Judices, perspectâ ulcerum ratione, judicant utrum sint sanabiles Animae nec ne. Sanabiles corriguntur ac purgantur multis doloribus. Insanabiles puniuntur in aeternum vehementissimis cruciatibus, quibus ipsae nullam utilitatem percipiunt, sed aliis in exemplum proponuntur”.

Ex

Ex Phaedone: „ Unaquaeque Anima suum habet ductorem Genium: hic eam ex Corpore discedentem ducit ad Inferos; prudentem quidem voluntariam, stultam & Corpori deditam vero invitam. A Geniis in certum locum conductae, ibi judicantur. Qui mediocriter se in vitam gesserunt, male factorum poenas ita dant, ut simul purgentur ac sanitati restituantur, bene factorum autem praemia accipiunt. Qui majora sed sanabilia tamen peccata commiserint, veluti homicidae & parentum violatores, gravioribus suppliciis vexantur: a quibus non antea liberantur, quam iis, quos injuria affecerint, satisfecerint ac persuaserint. Qui vero insanabilia peccaverint, multis & injustis caedibus patrandis, hi in Tartarum conjiciuntur, ex quo numquam liberantur. Denique ii, qui sancte vixerunt, veniunt in coelestem regionem: & in primis ii, qui vere philosophati sunt, semper ibi habitant, nec umquam in Corpora redeunt. Caeterum haec beatorum habitatio est quidem in ipsa hac terra, sed in sublimi ac coelesti loco. Nam quod nobis aqua est, hoc ipsis est aer: quod vero nobis aer est, hoc ipsis est aether: ibi omnia sunt puriora, dilucidiora, ac subtiliora: acutioribus sensibus sunt praediti, majore intelligentia valent, & propiore Deorum consuetudine fruuntur. Nos vero, tamquam pisces in profundo mari, ita in infimo aere degimus: pauci caput efferunt in puriorem aetherem; omnia apud nos crassa ac terrena sunt,

hebetes sensus, tarda intelligentia, nil vere sincereque bonum”.

Ex Repub. X: „Duo sunt in terrâ, iisque è regione oppositi duo in coelo, hiatus, per quos Animæ adscendunt ac descendunt. In horum medio sedent Iudices, qui de Animabus judicant, iisque signa addunt bene vel male factorum: pias ad dexteram sursum, impias ad sinistram deorsum ablegant. Circuitus Animarum fit mille annis: quæ mala commiserunt, centenis quibusque annis puniuntur; ut male facta decies luant, si in alios caede injustitiâque saevierint: eadem ratione boni bene factorum præmia decies accipiunt. Sed sunt insanabiles quoque malefici, quorum poena mille annorum circuitu non absolvitur, sed deinceps instauratur, veluti sacrilegi, tyranni, & similes. Cæterum, expletis mille annis, Animæ ducuntur ad fortitionem novarum vitarum: ubi maxime opus est prudenti consilio; ne specie deceptæ pejorem vitam meliori anteponant. Pleræque tamen studia prioris vitæ sequuntur in electione novæ vitæ. Posteaquam vitas elegerunt, abducuntur à suo quæque Genio in Corpora: prius permeant Lethes campum ac fluvium: ex quo ut magis minusve biberunt, ita rerum ante actarum memoriam amittunt. Nec vero tantum hominum vitas sibi eligunt Animæ, sed brutorum quoque. Genius autem suus cuique permanet, custos & effector earum rerum, quæ in novâ vitâ constituta sunt”.

Ex

Ex Phaedro : „ Anima similis est naturae alatae, quae constat aurigâ & duobus equis, meliore ac pejore. Hae sunt tres ejus partes: auriga, τὸ λογικὸν, *pars rationalis*: equi, *pars irrationalis*, τὸ ἄλογον: melior, θυμός: pejor, ἐπιθυμία. Quaelibet Anima pertinet ad chorum ac tutelam unius ex undecim Diis, qui in Coelo versantur. Nam Vesta domi manet. Animae, quae in cujusque Dei choro sunt, non possunt omnes Deum suum aequali modo sequi. Quae quidem sequi potest, extulit caput supra coeli verticem, & conspexit ibi sinceram aeternamque veritatem, atque incolumis manet usque ad secundum Deorum circuitum: in quo, si iterum bene Deum suum secuta fuerit, & si idem sequentibus circuitibus semper fecerit, semper incolumis manet. Nam in domicilio illo sinceræ aeternaeque veritatis nutriuntur alae & corroborantur. Sed Animae, quarum equi aurigam turbaverunt, in terram delabuntur, fluentibus fractisque alis, & in Corpora ingrediuntur, non quidem brutorum primo, sed hominum; caeterum in varia ingrediuntur Corpora, pro vario gradu modoque sapientiae, quâ praeditae sunt. Optima & quae plurimum viderit in sinceræ aeternaeque veritatis domicilio, venit in Corpus Philosophi: quae minus vidit, in Corpus inferioris generis venit. In eundem statum, in quo primo fuerunt, non redeunt ante expletum decem mille annorum tempus; nam hoc intervallo redeunt iis alae. Eae solae, quae vere philosophatae fuerint, tribus deinceps genera-

tionibus, trium mille annorum spatio alas recipiunt, & in primum statum abeunt. Reliquae Animae, finitâ primâ vitâ, judicantur: & partim poenas daturae mittuntur sub terram, partim prae-mia accepturae tolluntur in coelestem locum. Mil-le annis praeterlapsis, utraeque redeunt ad electio-nem secundae vitae: quam sibi quaeque libero ju-dicio eligit. Ubi fit, ut humana saepius Anima in bruti Corpus ingrediatur, & ex bruto in huma-num Corpus Anima, quae ab initio fuit humana”.

Haec fere sunt, quae ex his fabulis ad philoso-phiae sententiam revocari possint, omiſſis pluribus figmentis & nominibus poëticis, veluti Minöis, Rhadamanthi, Stygis, Acherontis, & similibus. Ceterum, si quis ea, quae exhibuimus, conferat cum iis, quae Plato disputat in Timaeo p. 531, is verisimiliter hanc sententiam Philosopho de statu post hanc vitam tribuat: „ Animas, ut antea fue-runt, ita postea futuras. Post mortem Corporis, judicium earum fieri apud Inferos, poenas & prae-mia constitui. Poenas proprie in medicinae locum iis adhiberi, exceptis insanabilibus; quae semper in Tartaro maneant in exemplum, quo aliae à sceleri-bus absterreantur. Quae Animae in hac vitâ Phi-losophiam vere tractarunt, seque in veritatis con-templatione exercuerunt, & à corporearum volup-tatum contagione puras castasque servaverunt, hae igitur manent apud Deos, nec in Corpora redeunt. Quae vero magis affectae fuerunt peccatis & volup-tatum contagione, hae purgantur primum & poe-nas

Summa
sententia
Platonis.

nas dant; praemia tamen quoque accipiunt, si quid bene fecerint in hac vita. Sed post longum annorum circuitum ad nova Corpora redeunt, ita ut optio cuique detur quodnam vitae genus eligere velit. Hanc vitam prouti vel cum virtute vel cum vitiis degerit, ita denuo post Corporis mortem ei fiet. In primum & antiquum felicitatis statum nulla redit Anima, nisi quae per Philosophiam se ab omni rerum corporearum contagione purgaverit”.

De numero annorum, quo circuitus Animarum absolvatur, Plato sibi non constat; nam aliis mille, aliis tria millia, aliis decem millia tribuit; ut facile appareat, eum de numero nil certi constituisse. Rationes autem, quibus Metempsychosin confirmavit, intelliguntur, cum ex totâ doctrinâ & systemate Platonis, tum ex peculiaribus locis. Neque enim ita nude & simpliciter posuit sententiam illam, prouti Pythagorici: sed ejus causas ex ipsâ naturâ Animi explicare studuit. „ Nam Anima, prioris vitae consuetudine ad voluptatum cupiditatem adstricta, sponte quaerit ejusmodi Corpus, quod maxime accomodatum sit ad cupiditates illas explendas: fallitur etiam ignorantia boni, ut, in electione novae vitae, meliori pejus anteponat”. Atque ita Platonis sententiam posteriores acceperunt: ut monuit Wyttenbachius ad Plutarchum de Sera Num. Vind. p. 113.

Ergo videmus Platonem egregie meritum esse de doctrinâ Immortalitatis, eamque non tantum eloquentiâ ad plurimorum adfensum celebrasse, sed

XLVI DISP. DE PLACITO IMMORT. AN.

argumentis quoque confirmasse: quorum argumentorum, nonnulla sunt valde probabilia, nonnulla obscuriora, sed quae tamen quasi semina contineant, quibus excolendis posteriores Philosophi huic doctrinae majorem firmitatem adjunxerunt. Ceterum, qualis esset ille post hanc vitam status, ab eâ quidem parte probabiliter significavit, ut intelligatur, *bonis bene, malis male, futurum: felicitatem consistere in veritate & virtute, in earum contrario positam esse infelicitatem.* Quae vero alia peculiariter praeterea de hoc statu prodidit, ea, ut incerta & obscura, non nisi ad fabulae verisimilitudinem adducere studuit.

Quod autem in tota illa Disputatione *Animum* & *Animam* promiscue usurpasse videmur; ne quis forte hac fynonymia turbetur, sic habeat. Nam utroque nomine eandem quidem rem significavimus, sed habita ratione varietatis facultatum, partium, qualitatum, attributorum. Et *Anima* quidem est totum illud, quidquid est, quod in nobis cogitat, sentit, agit, appetit, sibi sui aliarumque rerum conscium est: genus omnes naturas, i. e. substantias cogitantes, complectens: Graecis ψυχὴ
di-

dicitur, atque omnibus tribuitur *Animalibus*, ζώοις. Haec autem sunt, vel *rationalia*, λογικά, vel *irrationalia*, ἄλογα, i. e. *bruta*. Rationalium quatuor censentur genera gradu diversa: *Dii*, *daemones*, *heroes*, *homines*. *Animae* autem, ψυχῆς, tres faciunt sive partes sive facultates Platonici: duas irracionales ἐπιθυμίαν, *cupiditatem*, & θυμόν, *impetum*: tertiam rationalem, λόγον, *rationem*: quae si spectatur non ut facultas ψυχῆς, sed ut ejus pars, eaque praestantior & imperans, dicitur νοῦς, *Animus*. Ergo hanc praestantio rem partem, ad quam in primis Immortalitas refertur, *Animum* diximus: totum autem genus *Animam*.

Caeterum in illa Disputationis Sectione recognoscenda & ad Phaedonis accessionem componenda, in mentem mihi venit scholarum metaphysicarum olim à me, per duodecim annos Philosophiam docente, habitarum: quarum unum certe Caput de hoc ipso argumento, *simplicis naturae & immortalitatis animorum*, opportunum hujus editionis auctarium fore videretur, quo Phaedonis lectores nexum partesque ipsius quaestionis praeciperent, ejusque cognitione instructi paratiores ad lectionem accederent.

XLVIII DISP. DE PLACITO IMMORT. CAET.

rent. Quod quum nuper in Bibliothecae Criticae Parte XII, Praefat. p. xiv, me fortasse facturum professus essem, nunc omnino faciendum esse iudicavi; cognito frequenti hominum elegantis &, ut ita dicam, patriae avitaeque Philosophiae amantium studio ac desiderio. Ne vero quem huius Capitis brevitās offendat, is legat & iudicet. Continetur enim designatione totius quaestionis & argumentorum; brevi quidem illa, sed, ut puto, perspicua & suis partibus apta: cuius, ut reliquae institutionis metaphysicae, numerum quemque auditoribus primum dictare, deinde dictatum sermone explicare & fusius ampliusque interpretari, solebam.

Etiam in illa Disputationis Sectione recognoscenda & ad Praefationis necessarium componenda in mentem mihi venit Scholium metaphysicam olim a me, per duodecim annos Philosophiam docentem habitarum: quod cum annis eorum Caput de hoc ipso arguendo, praecipue naturae & immortalitatis animae, opportunum huius editionis accessum fore videretur, quo Praefationis locos huiusmodi ipsius quaestionis praecipue, quaeque cognitionis intellectus praestantes ad rationem accedat.

SCHO-

SCHOLARVM METAPHYSICARVM,
PSYCHOLOGIAE,

C A P U T V.

DE ANIMI SIMPLICI NATURA
ET IMMORTALITATE.

§. I.

Constitutio Loci.

Quae hucusque exposuimus Psychologiae Capita, primum univérse de Animi natura, facultatibus, cogitatione, cognitione ejusque fontibus: secundum, de facultate intelligendi ejusque partibus: tertium, de facultate appetendi, i. e. voluntate, voluptate, dolore, de sensu veri, boni, pulcri, de affectibus & perturbationibus: quartum, de libertate voluntatis: haec ergo, ut *Empiricae* Psychologiae pars, si quidem aliquid habeant dubitationis, haud difficulter confirmari possunt; quod fontes, ex quibus ducta sunt, experientia & observatio sui cujusque ipsius, unicuique patent. Nunc ad proxima venimus Capita, quae plus ha-

SCHOL. METAPH. PSYCHOL. CAP. V.

bent difficultatis: quintum, de simplici Animi natura & immortalitate: sextum, de vinculo & commercio inter Animum & Corpus: septimum, de ortu Animi: octavum, de aliis naturis cogitantibus, praeter Animos humanos: quae, ut *Rationalis* pars Psychologiae, partim ejusmodi sunt, ut minorem habeant evidentiam, & demonstratione altius repetita constituenda sint: partim ea obscuritate premuntur, ut omnino de iis certi nil statui possit, & fere Philosophorum conjecturis contineantur, de quibus facilius reperias quae sit falsa, quam quae vera sit statuas. Ex priori genere ea est quaestio, cujus tractationem nunc ingredimur, quae licet multis gravibusque vexetur dubiis, tamen via & ratione ad exitum satis certum perducipotest. Cujus viae haec sunt officia, ut ostendatur: *primum*, Animum non esse corporeum & compositum, sed incorporeum & simplicem: *alterum*, igitur Animum Corporis morte non item mori, nec in eandem intereundi communionem implicari, sed suam ipsam naturam post Corporis mortem remanere: *tertium*, nec modo remanere, sed etiam vigere, cogitatione aliisque propriis naturae suae viribus valere: *quartum*, etiam, si naturam suam corpoream ac mortalem esset, tamen immortalem & permanens fore voluntate Dei, cujus sapientia & justitia in gubernandis rebus hujus universaliter constare non possit.

§. II.

Dubitationes de simplici Animi natura.

Quod si ergo arctissimam illam, quae Animum & Corpus continet, conjunctionem spectemus, multa se nobis offerant necesse est, quibus eo inducamur, ut Animi naturam corpoream esse putemus. Nam & nasci & crescere & decrescere atque extinguui cum Corpore videtur: viget & languet cum Corpore, laetatur cum eodem & dolet, ejusque omnibus fere casibus & calamitatibus obnoxius est: vino & Corporis intemperie ad insaniam usque perturbatur. Corporis somno Animus, quum sensibus non fulcitur & sibi solus relinquitur, temere errat & praeter veritatem vagatur. Sanguinis etiam varia temperatio varios Animorum impetus, habilitates & proclivitates efficit. Praeterea, ut toto Corpore sentimus, ita Animus quoque per totum Corpus diffusus atque distentus esse videtur. Denique, quum vires naturamque materiae atque Corporum vix minimam parte perspectas habeamus, cumque generum individua inter se non nisi graduum intervallis differant, & ab infimo gradu ad summum usque deinceps adscendant: cumque plantarum, arborum, aliarumque rerum quae ex terrâ procreant, quamquam admirabilem naturam, tamen corpoream esse sciamus; haec igitur quum ita sint, quis illud nobis praestet, homines à plantis alia ratione differre, quam subtilitate fabricae & gradu?

aut quis denique contendere possit, cogitationem conscientiamque non posse effici artificio compositionis & machinae?

His alia addantur, quae exposuit & ornavit Lucretius, III, vs. 440 seqq. Ex quibus omnibus effici volunt, tam arctam compagem intercedere non posse, nisi inter ejusdem naturae res: atque ita maxime probabile esse & fere cogi, Animum esse corporeum.

§. III.

Distributio argumentorum, quibus istae dubitationes confutentur.

Atqui dubitationibus istis omnibus nil efficitur, nisi hoc unum, quod nemo negat, arctissimam esse Animi & Corporis compagem, quae quomodo inter duas tam diversae naturae res intercedere possit, difficile sit intellectu. Jam vero nulla ex his dubitationibus tantam habet vim, ut per eam efficiatur Animum & simplicem naturam repugnantia esse. Denique omnes simul uno lapsu corruunt, quum demonstratum fuerit, cogitationem non posse cadere in naturam Corporis.

Argumenta vero, quibus Animo simplicitas & incorporalitas (τὸ ἀπλοῦν, τὸ ἀσώματον, τὸ ἀσύνθετον) vindicetur, duplicis sunt generis: vel justae demonstrationis, vel huic proximae probabilitatis.

§. IV.

Iustae demonstrationis summa.

Hujus haec est forma. Quod si Animus corporeae est naturae, Corporis vero essentia constat qualitate partium & modo compositionis, & ex duplici hoc fonte omnes Corporum vires oriuntur, ut probatum est in Ontologicis, VI, 41; necesse est, cogitationem effici, aut ipsis partibus, aut modo compositionis. Quorum cum utrumque repugnet, efficitur *Animum esse simplicis naturae.*

§. V

Demonstratio prioris partis, qua ostenditur cogitationem non posse effici

modo compositionis.

Cogitatio, certe est mutatio in Animo. Itaque si Animus est corporeus, cogitatio alia ab alia non potest differre nisi modo compositionis partium & figura. Jam vero quum Animus de pluribus rebus cogitat, habet & suam conscientiam, & notiones plurium variarumque rerum, de quibus cogitat. Igitur & plures variasque figuras eodem tempore habebit. Quod cum repugnet; efficitur cogitationem non constare modo compositionis partium,

Praeterea ex partibus, quarum nulla vim cogi-

tandi habet, cogitatio oriri nequit. Quod si enim nonnumquam videtur in Corporibus sola compositione partium nova oriri vis aut affectio, quae in partibus singulis non est, veluti Musicae & Picturae est negotium, ea Animi cogitatione existit, neque revera est. Itaque nullae ejusmodi vires aut affectiones, quae compositione partium oriuntur, possunt cogitandi vim efficere, sed ipsae potius ab Animi vi efficiuntur. Qua de re egregia est observatio Mendelsohni in Phaedone p. 113 & seqq. & 215.

§. VI.

Demonstratio alterius partis, qua ostenditur cogitationem non posse contineri singulis partibus.

At vero ut cogitatio singulis corporeae naturae partibus contineatur, alterutra ratio valere debet, ut quaevis corporeae naturae pars habeat cogitationem vel totam, vel ejus partem. Prior ratio manifesto repugnat experientiae. Etenim unusquisque nostrum interno suo sensu percipit se esse unum, & unicam non multiplicem habere cogitationem. Posteriore vero ratione posita, conscientia quidem & cogitatio essent unicae nec multiplices, sed tamen haberent tot partes quot sunt partes ejus substantiae corporeae, qua Animus constat. Neque tamen vel sic tota cogitatio efficitur. Nam requiritur ut omnes cogitationis partes ab una aliqua parte

col.

colligantur, jungantur, & ita ad totam cogitationem constituentur. Haec autem pars ejusmodi debet esse, ut nullas habeat ipsa partes, atque adeo simplex sit. Quae profecto pars ipse est Animus: eaque reperta, caeteris partibus adeo non opus erit, ut potius adesse nequeant.

Praeterea conscientia tota non constitui potest ex partibus, quae separatim existunt, ita ut ex multis obscuris quasi conscientiolis unica integra distinctaque constituatur conscientia. Neque hoc magis fieri potest ac v. c. ex multis obscuris notionibus una eaque clara componi. Vid. idem Mendelsohnus, p. 215.

§. VIII.

Neque motu cogitatio effici potest.

Quod si quis expositae demonstrationis efficientiam ita subterfugere conetur, ut contendat, non *vim cogitandi*, sed *actionem cogitandi* in motu esse positam: & varietatem cogitationum non ex varietate figurarum & collocationis partium oriri, sed ex varietate motuum; is sciat, se in eandem superiori argumento confutatam repugnantiam incidere. Nam:

I. Actio cogitandi non aliunde, quam ex vi cogitandi, oritur. Et quum vis cogitandi illa demonstratione modo exposita teneatur; hac exceptione nil proficitur.

II. Co-

II. Cogitationem in motu positam esse, nullo modo intelligi potest: immo intelligitur, cogitationem nullo modo in motu positam esse posse. Nam, quidquid tandem sit motus, Animus quum & sui conscientiam & simul multas variasque cogitationes habeat, simul multas variosque motus habere debeat; quod in ipsam illam supra §. V & VI confutatum repugnantiam incidit.

§. VIII.

Argumenta Probabilia.

Caeterum praeter illud, quod modo exposuimus, argumentum, aliae sunt rationes, quae simplicitati Animi magnam non modo probabilitatem sed & necessitatem adjungant.

I. Res quae ipsa sibi sui est conscia, & ad suam ipsa conscientiam reliqua omnia veluti ad caput refert, potius substantia sit quam accidens. Et conscientia efficiatur potius ita, ut Animus se ipse colligat & in se intendat, quam ut se extendat. Itaque suo quisque proprio & intimo sensu percipit *se ipsum* ut substantiam. Cumque omnes cogitationes, five sui ipsius, five suarum & aliarum rerum, sint accidentia, accidentia autem nisi in substantia inesse nequeant; efficitur, Animum, qui in nobis cogitat, esse substantiam, & quidem eximio sensu ex eo genere substantiarum, quae

quae nullas habeant partes. Vid, §. VI. & Ontolog. VII, 45, 8.

II. Quum certissimis Physicorum observationibus constet, Corpora continuo ita mutari, ut sensim partibus veteribus secedentibus novae succedant; quomodo in ejusmodi commutationum fluxu ulla esse poterit aut conscientia, qua ipse Animus sibi se eundem semper conservat: aut memoria, quae est instauratio veterum perceptionum?

III. Materia se ipsa movere nequit; sed omnes, quae in eam cadere possunt, mutationes ex antegresso motu proficiscuntur. Itaque, qui Animum corporeum esse statuunt, simul eum libertate sua spoliant, & necessitati machinae adstringunt.

IV. Quod si Animus est corporeus, cogitationes à se invicem non nisi figura & motu differre possunt; ita quidem, ut quaelibet cogitatio suam sibi habeat figuram, quâ discernatur ab aliis cogitationibus. Porro in rerum externarum perceptione divisa inter se habent officia Animus & Corpus: hoc externum sensum, ille internum sensum confert. At vero, si Animus est corporeus, consequitur, ut nullus sit internus sensus, & ut tota sentiendi actio conficiatur ab uno externo sensu continuato ad cerebrum & Animum. Jam vero quomodo fit, ut unâ eademque perceptione plures eaeque variae notiones, aut pluribus iisque diversis perceptionibus una eademque notio in Animo exci-
tetur. Veluti, si audias aut scriptum legas no-
men *Homo*, vel *Ptolemaeus*, plurium diversorum

que individuorum cogitatio in Animo oriri potest: & si contra v. c. dicas singillatim nomina *Marcus*, vel *Tullius*, vel *Cicero*, vel denique si unius ejusdemque rei nomina variis linguis audiveris, una tamen eademque notio in Animo existat?

§. IX.

De Immortalitate Animorum.

Atque his quidem rationibus illud effectum est, Animum non perire morte Corporis. Etenim mors Corporis efficitur cessatione motus interni, ac dissolutione partium: quorum neutrum in Animi simplicitatem cadere potest. Quare si quis amplius contra Animi Immortalitatem obluſtari velit, alterutrum statuatur necesse est, vel à Deo ipso Animum extinctum & in nihilum rejectum iri, vel eum sponte suâ naturâ, quum semel corpore solutus fuerit, in somnum atque torporem incidere, ut cogitationem prorsus amittat. Ac prius quidem confutare ad Theologiam Naturalem pertinet, ubi ex virtutibus divinis colligitur, Deum Animi vitam non solum non extincturum, quum eam Animus per suam naturam producere possit, sed etiam ex abundanti largiturum, si Animus corporeae foret naturae. Posteriori vero reprehensioni hoc loco respondendum est. Sunt enim, qui, etiamsi concedant Animum Corpori superstitem esse, tamen statuunt eum ita ad Corpus esse adstrictum, ut sine ejus
ad-

adjumento vim suam exferere nequeat; unde effici eum spoliatum Corpore, veluti instrumento & ad-monitore vitae, actionem conscientiamque amittere, lethali sopore perfundi, ac sempiterno lethargo confopitum jacere. Cujus opinionis testimonium ab experientia repetunt: saepius enim Animum vel vivo Corpore cogitationem ac memoriam amittere, & veluti obbrutescere: neque repugnare, quo minus in ejusmodi inertiae languorem incidat, quo conscientia omni prorsus careat, certum fieri exemplis eorum, qui vel suffocati vel vehementer icti ex deliquio ad se redierunt. Denique etiam illud afferunt, neminem unquam ex morte in vitam rediisse, qui de iis rebus quae ei mortuo obtigerint, sanus quidem & prudens, aliquid meminerit vel memoriae prodiderit.

I. Et primum quidem, ut nil dicamus de iis, qui divino consilio ex morte ad vitam revocati sunt, de iis certe, qui vel humano artificio vel sponte vitam recuperarunt, firmiter statuere licet, Animum nondum ex Corpore excessisse, & motum animale, seu vitalem, non destructum, sed impeditum fuisse. Jam vero quamdiu Animus in Corpore habitat, tamdiu vim suam aliter exferere nequit, nisi per leges fabricae hujus Corporis. Itaque cessante motu cerebri, credibile est animum insueto casu attonitum torpore perfundi. Quum vero ad se rediens non recordatur, quid in deliquio cogitaverit; non inde efficitur nullas ei obversatas esse cogitationes: immo hoc unum colligi potest, cogitatio-

nes adeo debiles & obscuras fuisse, ut vestigiū nullum reiquerint.

II. Deinde experientia quoque testatur, Animum extra Corpus cogitandi munere melius perfungi. Nam, qui serio & diligenter quid cogitare vult, operam dat, ut Animum, quoad ejus fieri potest, à Corpore avocet, & in se ipsum colligat: solitudinem igitur & tranquillitatem consecretur, ut contemplatio strepitu, visis alienis, & omnino sensibus Corporis, ne perturbetur.

III. Denique esse quidem Animum, sed eundem vi suā penitus spoliatum, non satis acute dicitur. Animi enim essentia posita est in cogitatione: cumque idem sit simplex, ut modo vidimus, vis cogitandi habenda est constans & princeps. Quare sublata cogitandi vi, ipse Animus sublatus erit. Ita certe in rerum natura fieri animadvertimus. Corpora omnia habent vim motus, soliditatis, extensionis: tolle has vires, ipsas res sustuleris. Cf. Mendelsohnus in Appendice ad Phaedonem, p. 201 & seqq.

§. X.

*De Auctoribus & Interpretibus hujus
quaestionis de Animi Immortalitate,
& in primis de ejus Simplicitate.*

Hanc totam quaestionem iis, quae sibi firmissima viderentur, argumentis eleganter & subtiliter expli-

plicuit *Mendelssohnus* in singulari libro *Phaedonis* nomine inscripto, nobisque in hac ipsa Scholarum parte saepe laudato. De historia hujus quaestionis, nostra exstat Disputatio complectens aetatem, quae fuit à Thalete ad Senecam: unde Sectionem de Platone supra apposuimus. Ex posteris Philosophis plurimum *Plotinus* incrementi attulit, rationibus ex communione Animorum humanorum ac divinae naturae repetendis: tum in primis accuratius demonstranda Animi simplicitate, ex illo argumento, quo efficitur vim actionemque cogitandi in corpoream naturam cadere non posse, *Enneade IV, Libro VII*: quo valet ejusdem argumentatio adversus Aristotelis *ἐντελέχεια* servata in Eusebii Praeparatione Evangelica, XV, 10. Illud à Plotino inchoatum & obscurius adumbratum argumentum recentiores demum Philosophi inde à Leibnitzio planius dilucidiusque sic fere explicuerunt, ut a nobis relatum est §. IV — §. VII. Quos omnes recensere difficile sit; siquidem quorum scripta vel mihi ad manus sunt, quique aut totam quaestionem *Immortalitatis*, aut locum de *Immaterialitate* vulgo dictum, tractantes, hoc argumentum attigerunt, quamvis multi, tamen ex multis pauci sunt. Sunt autem hi: *Cudworthus*, *Systemate Intellect. T. II, p. 485 seq.* ipsum Plotini locum referens: item *Car. Lud. Struvius* in *Historia Doctrinae Gr. & Rom. Philosophorum de Statu Animarum post mortem p. 93 sequ.* de Plotino. Sine hujus men-

tione plerique alii ipsas rationes brevius fufiusve
 memorarunt: v. c. *Leibnitzius*, Nouveaux Essais
 p. 406 feq. *W. Sherlok*, A Discourse — Part. I,
 Containing the Proofs of the Immortality of the
 Soul. London 1705. 8. *Bayle*, Dictionair. Hist. &
 Crit. Voce Dicaearque. *Wolffius* Metaphyf. §. 738
 fequ. *G. T. Meiers* Beweis dasf keine Materie
 denken könne. *J. D. Muller*, Differtatio de Im-
 mortalitate Animae. *Ejusdem*, Die vertheidigte Ge-
 wifheit det Unfterblichkeit der Seele. — *Isr. Gottl.*
Canzen Überzeugender Beweis aus der Vernunft
 von der Unfterblichkeit fowohl der Menschen-See-
 len ingemein, als auch der Kinder-Seelen. —
's Gravesandii Introductio ad Philosophiam, Me-
 taphyf. Part. II, Cap. XIII. *Godofr. Ploucquet*
 Differt. de Materialismo, Tubingae 1751. *Sin-*
fart Recueil de Penfées Diverfes fur l'Immortalité
 de l'Ame à Colmar. 1756. 8. *Baumeifteri* Institu-
 tiones Metaphyficae §. 692. *Al. G. Baumgar-*
tens Metaphyfik, Halle 1766. *H. S. Reimari* Vor-
 nehmfte Wahrheiten der Naturlichen Religion. VI.
 Abhandlung §. 7. p. 458. *D. van de Wynperffe*
 Institutiones Metaphyf. Psychol. Cap. VIII. §. 602.
B. L. Tralles über das Dafeyn, die Immateriali-
 taet und Unfterblichkeit der Seele, Breslau 1776, 8.
Töllners Kurtze Vermifchte Auffätze I. Band.
 II. Samlung. p. 44. *Sulzers* Vermifchte Schriften.
 II. Theil. I. Abhandlung. *Riedels* Philosophifche
 Bibliothek. I, Stuk p. 99. II, Stuk p. 58. *Fe-*
ders

ders Metaphysik p. 352. *S. Platners* Philosophische Aphorismen T. I. p. 257 sequ. & 416. *Ejusdem* Anthropologie T. I. §. 89 — 126. *J. Aug. Eberhards* Kurzer Abriss der Metaphysik, Halle 1794. 8. §. 334. *D. Tiedeman* Untersuchungen über den Menschen, T. II. p. 35. 81. 123. Et hi quidem nunc mihi praesto sunt. Plures antea mihi adfuisse memini: plures etiam à modo nominatis scriptoribus citantur.

der Metaphysik p. 352. 2. Platon's Philosophie
siehe Aporismen T. I. p. 257 feyn & 416. Arist.
dem Anthropologie T. I. §. 89—126. 3. Aug.
Kant'scher Kritzer Abriss der Metaphysik, Halle
1794. 8. §. 334. D. Fiedemann Untersuchungen
über den Menschen, T. II. p. 35. 81. 123. Et
hi quidem nunc mihi praefero. Plures autem mi-
hi obesse memini: plures enim à modo nominatis
scriptoribus citantur.

ΠΛΑΤΩΝΟΣ

ΔΙΑΛΟΓΟΣ

ΦΑΙΔΩΝ

Η

ΠΕΡΙ ΨΥΧΗΣ.

ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ.

ΣΟΚΡΑΤΗΣ
Π Ρ Ω Τ Α.

ΦΑΙΔΩΝ. ΕΧΕΚΡΑΤΗΣ. ΑΛΛΟΙ.

ΙΩΔΙΑΦ

Δ Ε Τ Τ Ε Ρ Α.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ. ΚΕΒΗΣ. ΣΙΜΜΙΑΣ. ΦΑΙΔΩΝ.

ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΣ. ΚΡΙΤΩΝ. ΕΑΝΘΙΠΠΗ.

Α Λ Λ Ο Ι.

Ὁ ΤΩΝ ΕΝΔΕΚΑ ΤΗΡΕΤΗΣ.

Π Λ Α Τ Ω Ν Ο Σ

Δ Ι Α Λ Ο Γ Ο Σ

Φ Α Ι Δ Ω Ν

Η

Π Ε Ρ Ι Ψ Υ Χ Η Σ.

α. **Α**ὐτὸς, ὦ Φαίδων, παρεγένου Σωκράτει ἐκείνη τῇ
ἡμέρᾳ ἣ τὸ Φάρμακον ἔπιεν ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ, ἢ ἄλλου
του ἤκουσας; **ΦΑΙΔ.** Αὐτὸς, ὦ Ἐχέκρατες. **ΕΧ.** Τί
οὖν δὴ ἔστιν ἅττα εἶπεν ὁ ἀνὴρ πρὸ τοῦ θανάτου; καὶ
πῶς ἐτελεύτα; ἠδέως γὰρ ἂν ἀκούσαιμι. καὶ γὰρ οὔτε
τῶν πολιτῶν Φλιασίων οὐδεὶς πάνυ τι ἐπιχωριάζει τα-
νῦν Ἀθήναζε, οὔτε τις ξένος ἀφίκται χρόνου συχνοῦ
ἐκεῖθεν, ὅστις ἂν ἡμῖν σαφές τι ἀγγεῖλαι οἶός τ' ᾖ
περὶ τούτων, πλὴν γε δὴ ὅτι Φάρμακον πιὼν ἀποθά-
νοι· τῶν δὲ ἄλλων οὐδὲν εἶχε φράζειν. **ΦΑΙΔ.** Οὐδὲ
τὰ περὶ τῆς δίκης ἄρα ἐπύθεσθε ὅν τρόπον ἐγένετο;
ΕΧ. Ναί. ταῦτα μὲν ἡμῖν ἠγγελλέ τις· καὶ ἐθαυμά-
ζομέν γε ὅτι πάλαι γενομένης αὐτῆς, πολλῶ ὕστερον
φαίνεται ἀποθανών. τί οὖν ἦν τοῦτο, ὦ Φαίδων; **ΦΑΙΔ.**

Τύχη τις αὐτῷ, ὃ Ἐχέκρατες, συνέβη. ἔτυχε γὰρ τῇ προτεραίᾳ τῆς δίκης ἢ πρύμνα ἐσεμμένη τοῦ πλοίου ὃ εἰς Δῆλον Ἀθηναῖοι πέμπουσι κατ' ἔτος. ΕΧ. Τοῦτο δὲ δὴ τί ἐστι; ΦΑΙΔ. Τοῦτό ἐστι τὸ πλοῖον, ὡς Φασιν Ἀθηναῖοι, ἐν ᾧ Θησεὺς ποτὲ εἰς Κρήτην τοὺς δις ἐπταὶ ἐκείνους ᾤχετο ἄγων, καὶ ἔσωσέ τε καὶ αὐτὸς ἐσώθη· τῷ οὖν Ἀπόλλωνι εὕξαντο, ὡς λέγεται, τότε, εἰ σωθεῖεν, ἐκάστου ἔτους θεωρίαν ἀπάξειν εἰς Δῆλον· ἦν δὲ αἰεὶ καὶ νῦν ἔτι ἐξ ἐκείνου κατ' ἐνιαυτὸν τῷ θεῷ πέμπουσιν. ἐπειδὴν οὖν ἄρξωνται τῆς θεωρίας, νόμος ἐστὶν αὐτοῖς ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ καθαριεύειν τὴν πόλιν, καὶ δημοσίᾳ μηδὲνα ἀποκτιννύναι, πρὶν ἂν εἰς Δῆλον ἀφίκηται τὸ πλοῖον, καὶ πάλιν δεῦρο. τοῦτο δ' ἐνίοτε ἐν πολλῷ χρόνῳ γίνεται, ὅταν τύχωσιν οἱ ἄνεμοι ἀπολαβόντες αὐτούς. ἀρχὴ δ' ἐστὶ τῆς θεωρίας, ἐπειδὴν ὁ ἱερεὺς τοῦ Ἀπόλλωνος σέψῃ τὴν πρύμναν τοῦ πλοίου. τοῦτο δ' ἔτυχεν, ὥσπερ λέγω, τῇ προτεραίᾳ τῆς δίκης γεγονός. διὰ ταῦτα καὶ ὁ πολὺς χρόνος ἐγένετο τῷ Σωκράτει ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ ὃ μεταξὺ τῆς δίκης τε καὶ τοῦ θανάτου.

2 Β. ΕΧ. Τί δὲ δὴ τὰ περὶ αὐτὸν τὸν θάνατον, ὃ Φαίδων; τί ἦν τὰ λεχθέντα καὶ πραχθέντα; καὶ τίνες οἱ παραγενόμενοι τῶν ἐπιτηδείων τῷ ἀνδρί; ἢ οὐκ εἶων οἱ ἄρχοντες παρεῖναι, ἀλλ' ἔρημος ἐτελεύτα Φίλων; ΦΑΙΔ. Οὐδαμῶς· ἀλλὰ παρῆσαν τινες, καὶ πολλοί γε. ΕΧ. Ταῦτα δὲ πάντα προθυμήθητι ὡς σαφέςατα ἡμῖν ἀπαγγεῖλαι, εἰ μὴ τις σοὶ ἀσυχολία τυγχάνει οὔσα. ΦΑΙΔ. Ἀλλὰ σχολάζω τε καὶ πειράσομαι ὑμῖν διηγέ-
σαι-

σασθαι. καὶ γὰρ τὸ μεμνηῆσθαι Σωκράτους, καὶ αὐτὸν λέγοντα, καὶ ἄλλου ἀκούοντα, ἔμοιγε αἰεὶ πάντων ἤδι-
 σον. ΕΧ. Ἀλλὰ μὲν, ὦ Φαίδων, καὶ τοὺς ἀκουσο-
 μένους γε τοιούτους ἑτέρους ἔχεις. ἀλλὰ πειρῶ ὥς ἂν
 δύνη ἀκριβέστατα διελθεῖν πάντα. ΦΑΙΔ. Καὶ μὲν
 ἔγωγε θαυμάσια ἔπαθον παραγενόμενος. οὔτε γὰρ ὥς
 θανάτῳ παρόντα με ἀνδρὸς ἐπιτιθείου ἔλεος εἰσῆει. εὐ-
 δαίμων γάρ μοι ὁ ἀνὴρ ἐφαίνετο, ὦ Ἐχέκρατες, καὶ
 τοῦ τρόπου καὶ τῶν λόγων, ὥς ἀδελῶς καὶ γεν-
 ναίως ἐτελεύτα· ὥςέ μοι παρίστασθαι ἐκεῖνον μὴδ' εἰς
 ἄδου ἰόντα, ἄνευ θείας μοίρας ἰέναι, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ-
 σε ἀφικόμενον εὖ πράξειν, εἴπέρ τις πώποτε καὶ
 ἄλλος. διὰ δὲ ταῦτα οὐδὲν πάνυ μοι ἔλεεινόν εἰσ-
 ῆει, ὥς εἰκὸς ἂν δόξειεν εἶναι παρόντι πένθει· οὔ-
 τε αὖ ἡδονή, ὥς ἐν Φιλοσοφίᾳ ἡμῶν ὄντων, ὥσπερ
 εἰώθειμεν· καὶ γὰρ οἱ λόγοι τοιοῦτοί τινες ἦσαν. ἀλλ'
 αἰτεχνῶς αἰτοπὸν τι μοι πάθος παρῆν, καὶ τις ἀήθης
 κρᾶσις ἀπὸ τε τῆς ἡδονῆς συγκεκραμένη ὁμοῦ καὶ τῆς
 λύπης, ἐνθυμουμένῳ ὅτι αὐτίκα ἐκεῖνος ἔμελλε τελευ-
 τᾶν. καὶ πάντες οἱ παρόντες σχεδὸν τι οὕτω διεκεί-
 μεθα, ποτὲ μὲν γελῶντες, ἐνίοτε δὲ δακρύνοντες· εἰς
 δὲ ἡμῶν καὶ διαφερόντως, Ἀπολλόδωρος. οἶσθα γάρ
 που τὸν ἄνδρα καὶ τὸν τρόπον αὐτοῦ. ΕΧ. Πῶς γὰρ
 οὔ; ΦΑΙΔ. Ἐκεῖνός τε τοίνυν παντάπασιν οὕτως εἶ-
 χε, καὶ αὐτὸς ἔγωγε ἐτεταράγμην, καὶ οἱ ἄλλοι.
 ΕΧ. Ἐτυχον δὲ, ὦ Φαίδων, τίνες παραγενόμενοι;
 ΦΑΙΔ. Οὗτός τε δὲ ὁ Ἀπολλόδωρος τῶν ἐπιχωρίων
 παρῆν, καὶ Κριτόβουλος, καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ Κρίτων·
 καὶ ἔτι Ἑρμογένης, καὶ Ἐπιγένης, καὶ Αἰσχίνης,

καὶ Ἀντισθένης. ἦν δὲ καὶ Κτήσιππος ὁ Παιανιεὺς, καὶ Μενέξενος, καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν ἐπιχωρίων· Πλάτων δὲ, οἶμαι, ἡσθένει. ΕΧ. Ξένοι δέ τινες παρῆσαν; ΦΑΙΔ. Ναί. Σιμμίας τέ γε ὁ Θηβαῖος, καὶ Κέβης, καὶ Φαιδώνδης· καὶ Μεγαρόθεν, Εὐκλείδης τε καὶ Τερψίων. ΕΧ. Τί δέ; Ἀρίσιππος καὶ Κλεόμβροτος παρεγένοντο; ΦΑΙΔ. Οὐ δῆτα. ἐν Αἰγίνη γὰρ ἐλέγοντο εἶναι. ΕΧ. Ἄλλος δέ τις παρῆν; ΦΑΙΔ. Σχεδὸν τι οἶμαι τούτους παραγενέσθαι.

3 γ. ΕΧ. Τί οὖν δὴ; τίνες, Φῆς, ἦσαν οἱ λόγοι; ΦΑΙΔ. Ἐγὼ σοι ἐξ ἀρχῆς πάντα πειράσομαι διηγήσασθαι. αἰεὶ γὰρ δὴ καὶ τὰς πρόσθεν ἡμέρας εἰώθειμεν Φοιτᾶν καὶ ἐγὼ καὶ οἱ ἄλλοι παρὰ τὸν Σωκράτη, συλλεγόμενοι ἔωθεν εἰς τὸ δικαστήριον, ἐν ᾧ καὶ ἡ δίκη ἐγένετο. πλησίον γὰρ ἦν τοῦ δεσμωτηρίου. περιεμένομεν οὖν ἑκάστοτε ἕως ἀνοιχθείη τὸ δεσμωτήριον, διατρίβοντες μετ' ἀλλήλων. ἀνεώγετο γὰρ οὐ πρωΐ· ἐπειδὴ δὲ ἀνοιχθείη, ἤειμεν παρὰ τὸν Σωκράτη, καὶ τὰ πολλὰ διημερεύομεν μετ' αὐτοῦ. καὶ δὴ καὶ τότε πρωϊαίτερον συνελέγημεν. τῇ γὰρ προτεραίᾳ ἡμέρᾳ ἐπειδὴ ἐξήλθομεν ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου ἑσπέρας, ἐπυθόμεθα ὅτι τὸ πλοῖον ἐκ Δήλου ἀφιγμένον εἴη. παρηγγείλαμεν οὖν ἀλλήλοις ἥκειν ὥς πρωϊαίτατα εἰς τὸ εἰωθός· καὶ ἤκομεν· καὶ ἡμῖν ἐξελθὼν ὁ θυρωρὸς, ὅσπερ εἰώθει ὑπακούειν, εἶπεν ἐπιμένειν, καὶ μὴ πρότερον παρίεναι ἕως ἂν αὐτὸς κελεύσῃ. λύουσι γὰρ, ἔφη, οἱ ἔνδεκα Σωκράτη, καὶ παραγγέλλουσιν ὅπως ἂν τῇδε τῇ ἡμέρᾳ τελευτᾷ. οὐ πολὺν δ' οὖν χρόνον ἐπισχὼν ἦκε, καὶ ἐκέ-

λεψ-

λευσεν ἡμᾶς εἰσιέναι. εἰσιόντες οὖν κατελαμβάνομεν
 τὸν μὲν Σωκράτη ἄρτι λελυμένον, τὴν δὲ Ξανθίππην,
 γινώσκεις γὰρ, ἔχουσάν τε τὸ παιδίον αὐτοῦ καὶ πα-
 ρακαθημένην. ὥς οὖν εἶδεν ἡμᾶς ἡ Ξανθίππη, ἀνευφή-
 μησέ τε, καὶ τοιαῦτα ἄττα εἶπεν, οἷα δὴ εἰώθασιν αἱ
 γυναῖκες, Ὅτι, ὦ Σώκρατες, ὕστατον δὴ σε προσε-
 ροῦσι νῦν οἱ ἐπιτήδαιοι, καὶ σὺ τούτους. καὶ ὁ Σωκρά-
 τής βλέψας εἰς τὸν Κρίτωνα, ὦ Κρίτων, ἔφη, ἀπα-
 γέτω τίς ταύτην οἴκαδε. καὶ ἐκείνην μὲν ἀπῆγόν τινες
 τῶν τοῦ Κρίτωνος, βοῶσάν τε καὶ κοπτομένην· ὁ δὲ
 Σωκράτης, ἀνακαθιζόμενος εἰς τὴν κλίνην συνέκαμψέ
 τε τὸ σκέλος, καὶ ἔτριψε τῇ χειρὶ· καὶ τρίβων ἅμα,
 Ὡς ἄτοπον, ἔφη, ὦ ἄνδρες, ἔοικέ τι εἶναι τοῦτο ὃ
 καλοῦσιν οἱ ἄνθρωποι ἡδύ· ὥς θαυμασίως πέφυκε πρὸς
 τὸ δοκοῦν ἐναντίον εἶναι τὸ λυπηρόν· τῷ ἅμα μὲν αὐτῷ
 μὴ θέλειν παραγίνεσθαι τῷ ἀνθρώπῳ, ἐὰν δέ τις διώκῃ
 τὸ ἕτερον καὶ λαμβάνῃ, σχεδόν τι ἀναγκάζεσθαι αἰεὶ
 λαμβάνειν καὶ τὸ ἕτερον, ὥσπερ ἐκ μιᾶς κορυφῆς ἡμ-
 μένω δὺ ὄντε. καὶ μοι δοκεῖ, ἔφη, εἰ ἐνενόησεν αὐτὰ
 Αἴσωπος, μῦθον ἂν συνθεῖναι, ὥς ὁ θεὸς βουλόμενος
 αὐτὰ διαλλάξαι πολεμοῦντα, ἐπειδὴ οὐκ ἐδύνατο,
 συνῆψεν εἰς ταυτὸν αὐτῶν τὰς κορυφὰς, καὶ διὰ ταῦ-
 τα ὥ ἂν τὸ ἕτερον παραγένηται, ἐπακολουθεῖ ὕστερον
 καὶ τὸ ἕτερον. ὥσπερ οὖν καὶ αὐτῷ μοι ἔοικεν, ἐπειδὴ
 ὑπὸ τοῦ δεσμοῦ ἦν ἐν τῷ σκέλει τὸ ἀλγεῖν, ἐκείνῳ δὲ
 φαίνεται ἐπακολουθοῦν τὸ ἡδύ.

δ. Ὁ οὖν Κέβης ὑπολαβὼν, Νὴ τὸν Δία, ἔφη, ὦ
 Σώκρατες, εὖ γ' ἐποίησας ἀναμνήσας με. περὶ γάρ

τοι τῶν ποιημάτων ὧν πεποίηκας, ἐντείνας τοὺς τοῦ
 Αἰσώπου λόγους, καὶ τὸ εἰς τὸν Ἀπόλλω προίμιον,
 καὶ ἄλλοι τινές με ἤροντο ἤδη, ἀτὰρ καὶ Εὐηνὸς πρῶ-
 ην, ὃ, τι ποτὲ διανοηθεῖς, ἐπειδὴ δεῦρο ἦλθες, ἐποίη-
 σας αὐτὰ, πρότερον οὐδὲν πώποτε ποιήσας· εἰ οὖν τί
 σοι μέλει τοῦ ἔχειν ἐμὲ Εὐηνῶ ἀποκρίνεσθαι, ὅτάν με
 αὐθις ἐρωτᾷ, εὖ οἶδα γὰρ ὅτι ἐρήσεται, εἰπὲ τί χρὴ
 λέγειν. Λέγε τοίνυν, ἔφη, αὐτῷ, ὦ Κέβης, τᾷληθῇ,
 ὅτι οὐκ ἐκείνῳ βουλόμενος οὐδὲ τοῖς ποιήμασιν αὐτοῦ
 ἀντίτεχνος εἶναι, ἐποίησα ταῦτα· ἦδειν γὰρ ὡς οὐ ῥά-
 διον εἶη· ἀλλ' ἐνυπνίων τινῶν ἀποπειρώμενος τί λέγοι,
 καὶ ἀφοσιούμενος, εἰ ἄρα πολλάκις ταύτην τὴν μου-
 σικὴν μοι ἐπιτάττοι ποιεῖν. ἦν γὰρ δὴ ἅττα τοιάδε·
 πολλάκις μοι Φοιτῶν τὸ αὐτὸ ἐνύπνιον ἐν τῷ παρελ-
 θόντι βίῳ, ἄλλοτ' ἐν ἄλλῃ ὅψει φαινόμενον, τὰ αὐτὰς
 λέγον, ὦ Σώκρατες, ἔφη, μουσικὴν ποιεῖ καὶ ἐργά-
 ζου. καὶ ἐγὼ ἐν γε τῷ πρόσθεν χρόνῳ ὅπερ ἔπραττον,
 τοῦτο ὑπελάμβανον αὐτό μοι παρακελεύεσθαι τε καὶ
 ἐπικελεύειν, ὥσπερ οἱ τοῖς θεοῦσι διακελευόμενοι· καὶ
 ἐμοὶ οὕτω τὸ ἐνύπνιον, ὅπερ ἔπραττον, τοῦτο ἐπικε-
 λεύειν, μουσικὴν ποιεῖν· ὡς φιλοσοφίας μὲν οὕσης με-
 γίστης μουσικῆς, ἐμοῦ δὲ τοῦτο πράττοντος. νῦν δ' ἐπει-
 δὴ ἢ τε δίκη ἐγένετο, καὶ ἢ τοῦ θεοῦ ἑορτὴ διεκώλυέ
 με ἀποθνήσκειν, ἔδοξε χρῆναι, εἰ ἄρα πολλάκις μοι
 προσάττοι τὸ ἐνύπνιον ταύτην τὴν δημῶδη μουσικὴν
 ποιεῖν, μὴ ἀπειθῆσαι αὐτῷ, ἀλλὰ ποιεῖν· ἀσφαλέσε-
 ρον γὰρ εἶναι μὴ ἀπιέναι πρὶν ἀφοσιώσασθαι ποιήσαντα
 ποιήματα, πειθόμενον τῷ ἐνυπνίῳ. οὕτω δὴ πρῶτον
 μὲν εἰς τὸν θεὸν ἐποίησα, οὗ ἦν ἡ παροῦσα θυσία· με-

τὰ

τὰ δὲ τὸν θεὸν, ἐννοήσας ὅτι τὸν ποιητὴν δέοι, εἶπερ μέλλοι ποιητὴς εἶναι, ποιεῖν μύθους ἀλλ' οὐ λόγους, καὶ αὐτὸς οὐκ ἦν μυθολογικὸς, διὰ ταῦτα, οὓς προ-
χείρους εἶχον καὶ ἠπιστάμην μύθους τοὺς Αἰσώπου,
τούτων ἐποίησα οἷς πρῶτοις ἐνέτυχον. ταῦτα οὖν, ὦ
Κέβης, Εὐηνῶ φράζε· καὶ ἐρῶσθαι, καὶ, ἂν σωφρο-
νῇ, ἐμὲ διώκειν. ἄπειμι δὲ, ὥς ἔοικε, τήμερον· κε-
λεύουσι γὰρ Ἀθηναῖοι.

ε. Καὶ ὁ Σιμμία, Οἷον παρακελεύη, ἔφη, τοῦτο,
ὦ Σώκρατες, Εὐηνῶ; πολλὰ γὰρ ἤδη ἐντετύχηκα τῷ
ἀνδρί. σχεδὸν οὖν, ἐξ ὧν ἐγὼ ἤσθημαι, οὐδ' ὁπωσιοῦν
ἂν σοι ἐκὼν εἶναι πείσεται. Τί δαί, ἦ δ' ὅς, οὐ φι-
λόσοφος Εὐηνός; Ἐμοίγε δοκεῖ, ἔφη ὁ Σιμμία. Ἐθε-
λήσει τοίνυν καὶ Εὐηνός, καὶ πᾶς ὅτῳ ἀξίως τούτου
τοῦ πράγματος μέτεσιν. οὐ μὲν ἴσως βιάσεται αὐτόν.
οὐ γὰρ Φασὶ θεμιτὸν εἶναι. Καὶ ἅμα λέγων ταῦτα,
καθῆκε τὰ σκέλη ἀπὸ τῆς κλίνης ἐπὶ τὴν γῆν· καὶ
καθεζόμενος, οὕτως ἤδη τὰ λοιπὰ διελέγετο. Ἦρετο
οὖν αὐτὸν ὁ Κέβης, Πῶς τοῦτο λέγεις, ὦ Σώκρατες,
τὸ μὴ θεμιτὸν εἶναι ἑαυτὸν βιάζεσθαι, ἐθέλειν δ' ἂν τῷ
ἀποθνήσκοντι τὸν φιλόσοφον ἔπεσθαι; Τί δὲ, ὦ Κέβης,
οὐκ ἀκηκόατε σύ τε καὶ Σιμμία περὶ τῶν τοιούτων,
Φιλολάῳ συγγεγονότες; Οὐδέν γε σαφές, ὦ Σώκρα-
τες. Ἀλλὰ μὲν καὶ ἐγὼ ἐξ ἀκοῆς περὶ αὐτῶν λέγω.
ἃ μέντοι τυγχάνω ἀκηκόως, φθόνος οὐδεὶς λέγειν. καὶ
γὰρ ἴσως καὶ μάλιστα πρέπει μέλλοντα ἐκεῖσε ἀποδη-
μεῖν, διασκοπεῖν τε καὶ μυθολογεῖν περὶ τῆς ἀποδη-
μίας τῆς ἐκεῖ, ποῖαν τινὰ οἰόμεθα αὐτὴν εἶναι. τί

γὰρ ἂν τις καὶ ποιοῖ ἄλλο ἐν τῷ μέχρῃς ἡλίου δυσμῶν χρόνῳ;

6
 5. Κατὰ τί δὴ οὖν ποτε οὗ φασι θεμιτὸν εἶναι αὐτὸν ἑαυτὸν ἀποκτιννύναι, ὦ Σώκρατες; ἤδη γὰρ ἔγωγε, ὅπερ δὴ νῦν σὺ ἤρου, καὶ Φιλολάου ἤκουσα, ὅτε παρ' ἡμῖν διητᾶτο, ἤδη δὲ καὶ ἄλλων τινῶν, ὥς οὐ δέοι τοῦτο ποιεῖν· σαφὲς δὲ περὶ αὐτῶν οὐδενὸς πώποτε οὐδὲν ἀκήκοα. Ἀλλὰ προθυμεῖσθαι χρὴ, ἔφη. τάχα γὰρ ἂν καὶ ἀκούσαιο. Ἴσως μέντοι θαυμαστὸν σοὶ φανέϊται, εἰ τοῦτο μόνον τῶν ἄλλων ἀπάντων ἀπλοῦν ἐστὶ, καὶ οὐδέποτε τυγχάνει τῷ ἀνθρώπῳ, ὥσπερ καὶ τᾶλλα, ἐστὶν ὅτε καὶ οἷς, βέλτιον τεθνάναι ἢ ζῆν. οἷς δὲ βέλτιον τεθνάναι, θαυμαστὸν ἴσως σοὶ φαίνεται εἰ τούτοις τοῖς ἀνθρώποις μὴ ὅσιον αὐτοὺς ἑαυτοὺς εὖ ποιεῖν, ἀλλ' ἄλλον δεῖ περιμένειν εὐεργέτην. Καὶ ὁ Κέβης ἡρέμα ἐπιγελάσας, Ἰττω Ζεὺς, ἔφη, τῇ αὐτοῦ Φωνῇ εἰπών. Καὶ γὰρ ἂν δόξειεν, ἔφη ὁ Σωκράτης, οὕτως γ' εἶναι ἄλογον· οὐ μέντοι ἄλλ' ἴσως γ' ἔχει τινὰ λόγον. ὁ μὲν οὖν ἐν ἀπορρήτοις λεγόμενος περὶ αὐτῶν λόγος, „ὥς ἐν τινὶ φρουρᾷ ἐσμέν οἱ ἄνθρωποι, καὶ οὐ δεῖ δὴ ἑαυτὸν ἐκ ταύτης λύειν, οὐδ' ἀποδιδράσκειν“, μέγας τέ τίς μοι φαίνεται καὶ οὐ ῥάδιος διῖδεῖν· οὐ μέντοι ἀλλὰ τόδε γέ μοι δοκεῖ, ὦ Κέβης, εὖ λέγεσθαι, „τὸ θεοὺς εἶναι ἡμῶν τοὺς ἐπιμελουμένους, καὶ ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους ἐν τῶν κτημάτων τοῖς θεοῖς εἶναι“. ἢ σοὶ οὐ δοκεῖ οὕτως; Ἐμοιγ', ἔφη ὁ Κέβης. Οὐκοῦν, ἢ δ' ὅς, καὶ σὺ ἂν τῶν σαυτοῦ κτημάτων εἴ τι αὐτὸ ἑαυτὸ ἀποκτιννύει, μὴ σημήναντός σου ὅτι βούλει αὐτὸ τεθνάναι, χαλε-

χαλεπαίνοις ἂν αὐτῷ, καὶ εἴ τινα ἔχοις τιμωρίαν, τιμω-
ροῖτο ἂν; Πάνυ γ', ἔφη. "Ἴσως τοίνυν ταύτῃ οὐκ ἄλογον,
μὴ πρότερον αὐτὸν ἀποκτινύναι δεῖν, πρὶν ἀνάγκην τινὰ
ὁ θεὸς ἐπιπέμψῃ, ὥσπερ καὶ τὴν νῦν ἡμῖν παροῦσαν.

Ζ. Ἄλλ' εἰκὸς, ἔφη ὁ Κέβης, τοῦτό γε φαίνεται.
ὁ μέντοι νῦν δὴ ἔλεγες, τὸ τοὺς Φιλοσόφους βραδίως ἂν
ἐθέλῃν ἀποθνήσκειν, ἔοικε τοῦτο, ὥς Σώκρατες, ἀτό-
πῳ· εἴπερ ὁ νῦν δὴ ἐλέγομεν, εὐλόγως ἔχει, τὸ θεόν
τε εἶναι τὸν ἐπιμελούμενον ἡμῶν, καὶ ἡμᾶς ἐκείνου
κτήματα εἶναι. τὸ γὰρ μὴ ἀγανακτεῖν τοὺς Φρονιμο-
τάτους ἐκ ταύτης τῆς θεραπείας ἀπιόντας, ἐν ᾗ ἐπι-
στατοῦσιν αὐτῶν οἵπερ ἄριστοί εἰσι τῶν ὄντων ἐπιστάται
θεοὶ, οὐκ ἔχει λόγον. οὐ γὰρ πῶ αὐτός γε ἑαυτοῦ ἄμει-
νον οἶεται ἐπιμελεῖσθαι, ἐλεύθερος γενόμενος· ἄλλ'
ἀνόητος μὲν ἄνθρωπος τάχ' ἂν οἰηθεῖη ταῦτα Φευκτέον
εἶναι ἀπὸ τοῦ δεσπότη, καὶ οὐκ ἂν λογίζοιτο ὅτι οὐ
δεῖ ἀπὸ γε τοῦ ἀγαθοῦ Φεύγειν, ἀλλ' ὅτι μάλιστα παρα-
μένειν. διὸ ἀλογίστως ἂν Φεύγοι· ὁ δὲ νῦν ἔχων ἐπι-
θυμοῖ που ἂν αἰεὶ εἶναι παρὰ τῷ αὐτοῦ βελτίονι. καί
τοι οὕτως, ὥς Σώκρατες, τοῦναντίον εἶναι εἰκὸς ἢ ὁ δὴ
νῦν ἔλέγετο. τοὺς μὲν γὰρ Φρονίμους, ἀγανακτεῖν ἀπο-
θνήσκοντας πρέπει, τοὺς δ' ἄφρονας χαίρειν. Ἀκού-
σας οὖν ὁ Σωκράτης ἡσθῆναί τε μοι ἔδοξε τῇ τοῦ Κέ-
βητος πραγματείᾳ· καὶ ἐπιβλέψας εἰς ἡμᾶς, Ἄεὶ ται,
ἔφη, ὁ Κέβης λόγους τινὰς ἀνερεινᾷ, καὶ οὐ πάνυ εὐ-
θέως ἐθέλει πείθεσθαι ὅ, τι ἂν τις εἴποι. Καὶ ὁ Σιμ-
μίας, Ἀλλὰ μὲν, ἔφη, ὥς Σώκρατες, νῦν γε δοκεῖ τι
μοὶ καὶ αὐτῷ λέγειν Κέβης. τί γὰρ ἂν βουλόμενοι

ἄνδρες σοφοὶ ὡς ἀληθῶς δεσπότας ἀμείνους αὐτῶν Φεύ-
γοιεν, καὶ ῥαδίως ἀπαλλάττοντο αὐτῶν; καὶ μοι δοκεῖ
Κέβης εἰς σὲ τείνειν τὸν λόγον, ὅτι οὕτω ῥαδίως Φέρεις
καὶ ἡμᾶς ἀπολείπων, καὶ ἄρχοντας ἀγαθοὺς, ὡς αὐ-
τὸς ὁμολογεῖς, θεοὺς. Δίκαια, ἔφη, λέγετε. οἶμαι
γὰρ ὑμᾶς λέγειν ὅτι χρή με ἀπολογήσασθαι ὥσπερ ἐν
δικαστηρίῳ. Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη ὁ Σιμμίας.

8

η. Φέρε δὴ, ἢ δ' ὅς, πειραθῶ πρὸς ὑμᾶς πιθανώτερον
ἀπολογήσασθαι ἢ πρὸς τοὺς δικαστάς. ἐγὼ γὰρ, ἔφη,
ὦ Σιμμία τε καὶ Κέβης, εἰ μὲν μὴ ὥμην ἤξειν πρῶ-
τον μὲν παρὰ θεοὺς ἄλλους σοφοὺς τε καὶ ἀγαθοὺς,
ἔπειτα καὶ παρ' ἀνθρώπους τετελευτηκότας ἀμείνους τῶν
ἐνθάδε, ἠδίκουν ἂν, οὐκ ἀγανακτῶν τῷ θανάτῳ· νῦν
δὲ εὖ ἴσε ὅτι παρ' ἄνδρας τε ἐλπίζω ἀφίξεσθαι ἀγα-
θοὺς. καὶ τοῦτο μὲν οὐκ ἂν πάνυ διίσχυρισαίμην· ὅτι
μέντοι παρὰ θεοὺς δεσπότας πάνυ ἀγαθοὺς ἤξειν, εὖ
ᾔσε ὅτι, εἴπέρ τί ἄλλο τῶν τοιούτων, διίσχυρισαίμην
ἂν καὶ τοῦτο. ὥς τε διὰ ταῦτα οὐχ ὁμοίως ἀγανακτῶ,
ἀλλ' εὐελπίς εἰμι εἶναι τι τοῖς τετελευτηκόσι· καὶ,
ὥσπερ γε καὶ πάλαι λέγεται, πολὺ ἀμεινον τοῖς ἀγα-
θοῖς ἢ τοῖς κακοῖς. Τί οὖν, ἔφη ὁ Σιμμίας, ὦ Σώ-
κρατες; πότερον αὐτὸς ἔχων τὴν διάνοιαν ταύτην, ἐν
νῷ ἔχεις ἀπιέναι, ἢ καὶν ἡμῖν μεταδοίης; κοινὸν γὰρ δὴ
ἔμοιγε δοκεῖ καὶ ἡμῖν εἶναι ἀγαθὸν τοῦτο· καὶ ἅμα
σοι ἢ ἀπολογία ἐστίν, ἢ ἄπερ λέγῃς, ἡμᾶς πείσης.

θ. Ἀλλὰ πειράσομαι, ἔφη. πρῶτον δὲ Κρίτωνα τόν-
δε σκεψώμεθα τί ἐστίν ὃ βούλεσθαι μοι δοκεῖ πάλαι
εἰπεῖν.

εἰπεῖν. Τί δέ, ὦ Σώκρατες, ἔφη ὁ Κρίτων, ἄλλό γε ἢ πάλαι μοι λέγει ὁ μέλλων σοι δώσειν τὸ Φάρμακον, ὅτι χρή σοι Φράζειν ὥς ἐλάχισα διαλέγεσθαι; Φησὶ γὰρ θερμαίνεσθαι μᾶλλον διαλεγομένους, δεῖν δὲ οὐδὲν τοιοῦτον προσφέρειν τῷ Φαρμάκῳ· εἰ δὲ μὴ, ἐνίοτε ἀναγκάζεσθαι καὶ δις καὶ τρίς πίνειν τούς τι τοιοῦτον ποιοῦντας. Καὶ ὁ Σωκράτης, Ἔα, ἔφη, χαίρειν αὐτόν· ἀλλὰ μόνον τὸ ἑαυτοῦ παρασκευάζετω, ὥς καὶ δις δώσων· ἐὰν δὲ δέῃ, καὶ τρίς. Ἀλλὰ σχεδὸν μέντοι ἤδειν, ἔφη ὁ Κρίτων· ἀλλὰ μοι πράγματα πάλαι παρέχει. Ἔα αὐτόν, ἔφη. ἀλλ' ὑμῖν δὴ τοῖς δικασαῖς βούλομαι τὸν λόγον ἀποδοῦναι, ὥς μοι φαίνεται εἰκότως ἀνὴρ τῷ ὄντι ἐν Φιλοσοφίᾳ διατρίψας τὸν βίον, θαρρῆεῖν μέλλων ἀποθανεῖσθαι, καὶ εὐελπὶς εἶναι ἐκεῖ μέγιστα οἴσεσθαι ἀγαθὰ, ἐπειδὰν τελευτήσῃ. πῶς ἂν οὖν δὴ τοῦθ' οὕτως ἔχοι, ὦ Σιμμία τε καὶ Κέρβης, ἐγὼ πειράσομαι φράσαι. κινδυνεύουσι γὰρ ὅσοι τυγχάνουσιν ὀρθῶς ἀπτόμενοι Φιλοσοφίας, λεληθέναι τοὺς ἄλλους ὅτι οὐδὲν ἄλλο αὐτοὶ ἐπιτηδεύουσιν ἢ ἀποθνήσκειν τε καὶ τεθνάναι. εἰ οὖν τοῦτο ἀληθές, ἄτοπον δήπου ἂν εἴη, προθυμεῖσθαι μὲν ἐν παντὶ τῷ βίῳ μηδὲν ἄλλο ἢ τοῦτο· ἤκοντος δὲ δὴ αὐτοῦ, ἀγανακτεῖν ὃ πάλαι προὔθυμοῦντό τε καὶ ἐπετήδευον.

1. Καὶ ὁ Σιμμίας γελάσας, Νὴ τὸν Δία, ἔφη, ὦ Σώκρατες, οὐ πάνυ γέ με νῦν δὴ γελασείντα ἐποίησας γελάσαι. οἶμαι γὰρ ἂν τοὺς πολλοὺς αὐτὸ τοῦτο ἀκούσαντας δοκεῖν εὖ πάνυ εἰρῆσθαι εἰς τοὺς Φιλοσοφούντας, καὶ ξυμφάναι ἂν τοὺς μὲν παρ' ἡμῖν ἀνθρώ-

πους καὶ πάνυ, ὅτι τῷ ὄντι οἱ φιλοσοφοῦντες θανα-
 τῶσι, καὶ σφᾶς γε οὐ λελήθασιν ὅτι ἄξιοί εἰσι τοῦτο
 πάσχειν. Καὶ ἀληθῆ γ' ἂν λέγοιεν, ὦ Σιμμία, πλὴν
 γε τοῦ σφᾶς μὴ λεληθέναι. λέληθε γὰρ αὐτοὺς ἢ τε
 θανατῶσι, καὶ ἢ ἄξιοί εἰσι θανάτου οἱ ὡς ἀληθῶς φι-
 λόσοφοι. εἰπόμεν γὰρ, ἔφη, πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς, χαί-
 ρειν εἰπόντες ἐκείνοις, ἡγούμεθά τι τὸν θάνατον εἶναι;
 Πάνυ γ', ἔφη ὑπολαβὼν ὁ Σιμμίας. Ἄρα μὴ ἄλλό
 τι ἢ τὴν τῆς ψυχῆς ἀπὸ τοῦ σώματος ἀπαλλαγὴν;
 καὶ εἶναι τοῦτο τεθνάναι, χωρὶς μὲν ἀπὸ τῆς ψυχῆς
 ἀπαλλαγὴν αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ τὸ σῶμα γεγονέναι, χω-
 ρὶς δὲ τὴν ψυχὴν τοῦ σώματος ἀπαλλαγεῖσθαι, αὐτὴν
 καθ' αὐτὴν εἶναι; Ἄρα μὴ ἄλλό τι ἢ ὁ θάνατος ἢ
 τοῦτο; Οὐκ, ἀλλὰ τοῦτο, ἔφη. Σκέψαι δὴ, ὦ γαθε,
 εἰ ἂν ἄρα καὶ σοὶ ξυνδοκῇ ἅπερ ἐμοί. ἐκ γὰρ τούτων
 μᾶλλον οἶμαι ἡμᾶς εἴσεσθαι περὶ ὧν σκοποῦμεν. φαί-
 νεται σοι φιλοσόφου ἀνδρὸς εἶναι ἐσπουδακέναι περὶ τὰς
 ἡδονὰς καλουμένας τὰς τοιάσδε, οἷον σιτίων τε καὶ πο-
 τῶν; Ἦκιστά γε, ὦ Σώκρατες, ἔφη ὁ Σιμμίας. Τί
 δέ; τὰς τῶν ἀφροδισίων; Οὐδαμῶς. Τί δέ; τὰς ἄλ-
 λας τὰς περὶ τὸ σῶμα θεραπείας δοκεῖ σοι ἐντίμους
 ἡγεῖσθαι ὁ τοιοῦτος; οἷον, ἱματίων διαφερόντων κτή-
 σεις, καὶ ὑποδημάτων, καὶ τοὺς ἄλλους καλλωπισ-
 μούς τοὺς περὶ τὸ σῶμα, πότερον τιμᾶν δοκεῖ σοι ἢ
 ἀτιμάζειν, καθόσον μὴ πολλὴ ἀνάγκη μετέχειν αὐτῶν;
 Ἀτιμάζειν ἐμοιγε δοκεῖ, ἔφη, ὅ γε ὡς ἀληθῶς φιλό-
 σοφος. Οὐκοῦν ὅλως δοκεῖ σοι, ἔφη, ἢ τοῦ τοιούτου
 πραγματεία, οὐ περὶ τὸ σῶμα εἶναι, ἀλλὰ καθόσον
 δύναται ἀφεσάναι αὐτοῦ, πρὸς δὲ τὴν ψυχὴν τετρά-
 φθαι;

Φθαι ; Ἐμοιγε. Ἄρ' οὖν πρῶτον μὲν ἐν τοῖς τοιού-
τοις δῆλός ἐστιν ὁ Φιλόσοφος ἀπολύων ὅτι μάλιστα τὴν
ψυχὴν ἀπὸ τῆς τοῦ σώματος κοινωνίας διαφερόντως
τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ; Φαίνεται. Καὶ δοκεῖ γέ που ,
ὦ Σιμμία , τοῖς πολλοῖς ἀνθρώπων , ὥς μηδὲν ἡδὺ τῶν
τοιούτων , μηδὲ μετέχει αὐτῶν , οὐκ ἄξιον εἶναι ζῆν ,
ἀλλ' ἐγγύς τι τείνειν τοῦ τεθνάναι ὁ μηδὲν φροντίζων
τῶν ἡδονῶν αἰ διὰ τοῦ σώματός εἰσι. Πάνυ μὲν οὖν
ἀληθὴ λέγεις.

ια. Τί δὲ δὴ περὶ αὐτὴν τὴν τῆς φρονήσεως κτῆ-
σιν , πότερον ἐμπόδιον τὸ σῶμα , ἢ οὐ , ἐάν τις αὐτὸ
ἐν τῇ ζητήσῃ κοινωνὸν συμπαραλαμβάνῃ ; οἷον τὸ το-
ιόνδε λέγω· ἄρα ἔχει ἀληθείαν τινα ἢ ὄψις τε καὶ ἀκοὴ
τοῖς ἀνθρώποις ; ἢ τά γε τοιαῦτα καὶ οἱ ποιηταὶ αἰεὶ
ἡμῖν θρυλλοῦσιν , ὅτι οὐτ' ἀκούομεν ἀκριβὲς οὐδὲν , οὔτε
ὁρῶμεν ; καίτοι εἰ αὐταὶ τῶν περὶ τὸ σῶμα αἰσθήσεων
μὴ ἀκριβεῖς εἰσι μηδὲ σαφεῖς , σχολῇ γε αἰ ἄλλαι.
πᾶσαι γάρ που τούτων φαυλότεραί εἰσιν. ἢ σοι οὐ
δοκοῦσι ; Πάνυ μὲν οὖν , ἔφη. Πότε οὖν , ἢ δ' ὅς , ἢ
ψυχὴ τῆς ἀληθείας ἀπτεται ; ὅταν μὲν γὰρ μετὰ τοῦ
σώματος ἐπιχειρῇ τι σκοπεῖν , δῆλον ὅτι τότε ἐξαπα-
τᾶται ὑπ' αὐτοῦ. Ἀληθὴ λέγεις. Ἄρ' οὖν οὐκ ἐν τῷ
λογίζεσθαι , εἴπέρ που ἄλλοθι , κατάδηλον αὐτῇ γίγνε-
ται τι τῶν ὄντων ; Ναί. Λογίζεται δέ γε που τότε
κάλλιστα , ὅταν αὐτὴν τούτων μηδὲν παραλυπῇ , μήτε
ἀκοὴ , μήτε ὄψις , μήτε ἀλγυδῶν , μήτέ τις ἡδονή ,
ἀλλ' ὅτι μάλιστα αὐτὴ καθ' αὐτὴν γίγνηται , ἕως α
χαίρειν τὸ σῶμα ; καὶ καθόσον δύναται μὴ κοινωνοῦσα
αὐτῷ

αὐτῷ μηδ' ἀπτομένη, ὁρέγεται τοῦ ὄντος. Ἐσι ταῦτα. Οὐκοῦν καὶ ἐνταῦθα ἡ τοῦ φιλοσόφου ψυχὴ μάλιστα ἀτιμάζει τὸ σῶμα, καὶ φεύγει ἀπ' αὐτοῦ, ζητεῖ δὲ αὐτὴ καθ' αὐτὴν γίγνεσθαι; Φαίνεται.

12

ιβ. Τί δὲ δὴ τὰ τοιάδε, ὦ Σιμμία; Φαμέν τι εἶναι δίκαιον αὐτὸ, ἢ οὐδέν; Φαμέν τι, νῆ Δία. Καὶ οὐ καλὸν καὶ ἀγαθόν; Πῶς δ' οὐ; Ἦδη οὖν πώποτε τι τῶν τοιούτων τοῖς ὀφθαλμοῖς εἶδες; Οὐδαμῶς, ἢ ὅς. Ἀλλ' ἄλλη τινὶ αἰσθήσει τῶν διὰ τοῦ σώματος ἐφήψω αὐτῶν· λέγω δὲ περὶ πάντων, οἷον μεγέθους πέρι, ὑγείας, ἰσχύος, καὶ τῶν ἄλλων ἐνὶ λόγῳ ἀπάντων τῆς οὐσίας, ὃ τυγχάνει ἕκαστον ὄν· ἄρα διὰ τοῦ σώματος τὰληθέστατον αὐτῶν θεωρεῖται; ἢ ὧδ' ἔχει· ὅς ἂν μάλιστα ἡμῶν καὶ ἀκριβέστατα παρὰσκευάσῃται αὐτὸ ἕκαστον διανοηθῆναι, περὶ οὗ σκοπεῖ, οὗτός ἂν ἐγγύτατα ᾖ τοῦ γινῶναι ἕκαστον; Πάνυ μὲν οὖν. Ἄρ' οὖν ἐκεῖνος ἂν τοῦτο ποιήσῃε καθαρῶτατα, ὅστις ὅτι μάλιστα αὐτῇ τῇ διανοίᾳ ᾖ ἐφ' ἕκαστον, μήτε τὴν ὄψιν παρὰτιθέμενος ἐν τῷ διανοεῖσθαι, μήτε ἄλλην αἰσθήσιν ἐφέλκων μηδεμίαν μετὰ τοῦ λογισμοῦ, ἀλλ' αὐτῇ καθ' αὐτὴν εἰλικρινεῖ τῇ διανοίᾳ χρώμενος, αὐτὸ καθ' αὐτὸ εἰλικρινὲς ἕκαστον ἐπιχειρεῖ θηρεύειν τῶν ὄντων, ἀπαλλαγείς ὅτι μάλιστα ὀφθαλμῶν τε καὶ ὠτῶν, καὶ, ὥς ἔπος εἰπεῖν, ξύμπαντος τοῦ σώματος, ὥς ταραττοντος καὶ οὐκ ἑῶντος τὴν ψυχὴν κτήσασθαι ἀλήθειάν τε καὶ φρόνησιν, ὅταν κοινωνῇ. Ἄρ' οὐχ οὗτός ἐστιν, ὦ Σιμμία, εἰπέρ τις ἄλλος, ὃ τευξόμενος τοῦ ὄντος; Ὑπερφυῶς, ἔφη ὁ Σιμμία, ὥς ἀληθῆ λέγεις, ὦ Σώκρατες.

ιγ. Οὐκ-

13
 17. Οὐκοῦν ἀνάγκη, ἔφη, ἐκ πάντων τούτων παρί-
 σταθαι δόξαν τοιάνδε τινὰ τοῖς γνησίως Φιλοσόφοις,
 ὥς τε καὶ πρὸς ἀλλήλους τοιαῦτα ἅττα λέγειν; „ ὅτι κιν-
 δυνεύει τοι ὥσπερ ἀτραπὸς ἐκφέρειν ἡμᾶς μετὰ τοῦ
 λόγου ἐν τῇ σκέψει· ὅτι ἕως ἂν τὸ σῶμα ἔχωμεν,
 καὶ συμπεφυρμένη ᾗ ἡμῶν ἡ ψυχὴ μετὰ τοῦ τοιούτου
 κακοῦ, οὐ μὴποτε κτησώμεθα ἱκανῶς οὐ ἐπιθυμοῦμεν·
 φαμέν δὲ τοῦτο εἶναι τὸ ἀληθές. μυρίας μὲν γὰρ ἡμῖν
 ἀσχολίας παρέχει τὸ σῶμα, διὰ τὴν ἀναγκαίαν τρο-
 φήν. ἔτι δὲ, ἂν τινες νόσοι προσπέσωσιν, ἐμποδίζουσιν
 ἡμῶν τὴν τοῦ ὄντος θήραν, ἐρώτων τε καὶ ἐπιθυμιῶν
 καὶ φόβων καὶ εἰδώλων παντοδαπῶν καὶ φλυαρίας
 ἐμπίπλησιν ἡμᾶς πολλῆς. ὥς τε, τὸ λεγόμενον ὡς ἀλη-
 θές, τῷ ὄντι ὑπ' αὐτοῦ οὐδὲ φρονῆσαι ἡμῖν ἐγγίγνε-
 ται οὐδέποτε οὐδέν. καὶ γὰρ πολέμους καὶ στάσεις καὶ
 μάχας οὐδὲν ἄλλο παρέχει ἢ τὸ σῶμα καὶ αἱ τούτου
 ἐπιθυμίαι. διὰ γὰρ τὴν τῶν χρημάτων κτήσιν πάντες
 οἱ πόλεμοι γίνονται, τὰ δὲ χρήματα ἀναγκαζόμεθα
 κτᾶσθαι διὰ τὸ σῶμα, δουλεύοντες τῇ τούτου θεραπείᾳ·
 καὶ ἐκ τούτου ἀσχολίαν ἄγομεν Φιλοσοφίας πέρι, διὰ
 ταῦτα πάντα. τὸ δ' ἔσχατον πάντων, ὅτι εἰάν τις
 ἡμῖν καὶ σχολὴ γένηται ἀπ' αὐτοῦ, καὶ τραπώμεθα
 πρὸς τὸ σκοπεῖν τι, ἐν ταῖς ζητήσεσιν αὖ πανταχοῦ
 παραπίπτον θόρυβον παρέχει καὶ ταραχὴν, καὶ ἐκπλήτ-
 τει, ὥς τε μὴ δύνασθαι ὑπ' αὐτοῦ καθορᾶν τὰ ἀληθές.
 ἀλλὰ τῷ ὄντι ἡμῖν δέδεικται ὅτι εἰ μέλλομέν ποτε
 καθαρῶς τι εἶσεσθαι, ἀπαλλακτέον αὐτοῦ, καὶ αὐτῇ
 τῇ ψυχῇ θεατέον αὐτὰ τὰ πράγματα· καὶ τότε, ὡς
 ἔοικεν, ἡμῖν ἔσαι οὐ ἐπιθυμοῦμέν τε καὶ φαμέν ἐρασά-
 σθαι
 εἶναι;

εἶναι, Φρονήσεως, ἐπειδὴν τελευτήσωμεν, ὥς ὁ λόγος σημαίνει· ζῶσι δὲ οὐ. εἰ γὰρ μὴ οἶόν τε μετὰ τοῦ σώματος μηδὲν καθαρῶς γινῶναι, δυοῖν θάτερον, ἢ οὐδαμοῦ ἐσι κτήσασθαι τὸ εἰδέναι, ἢ τελευτήσασι. τότε γὰρ αὐτὴ καθ' αὐτὴν ἡ ψυχὴ ἔσαι χωρὶς τοῦ σώματος, πρότερον δ' οὐ. καὶ ἐν ᾧ ἂν ζῶμεν, οὕτως, ὥς ἔοικεν, ἐγγυτάτῳ ἐσόμεθα τοῦ εἰδέναι, ἐὰν ὅτι μάλιστα μηδὲν ὁμιλῶμεν τῷ σώματι, μηδὲ κοινωνῶμεν, ὅτι μὴ πάντα ἀνάγκη, μηδὲ ἀναπιμπλώμεθα τῆς τούτου φύσεως, ἀλλὰ καθαρεύωμεν ἀπ' αὐτοῦ, ἕως ἄν ὁ θεὸς αὐτὸς ἀπολύσῃ ἡμᾶς. καὶ οὕτω μὲν καθαροὶ ἀπαλλοττόμενοι τῆς τοῦ σώματος ἀφροσύνης, ὥς τὸ εἶκος, μετὰ τοιούτων τε ἐσόμεθα καὶ γνωσόμεθα δι' ἡμῶν αὐτῶν πᾶν τὸ εἰλικρινές. τοῦτο δ' ἐστὶν ἴσως τὸ ἀληθές. μὴ καθαρῶ γὰρ καθαροῦ ἐφάπτεσθαι μὴ οὐ θεμιτὸν ἢ; τοιαῦτα οἶμαι, ὧς Σιμμία, ἀναγκαῖον εἶναι πρὸς ἀλλήλους λέγειν καὶ δοξάζειν πάντας τοὺς ὀρθῶς φιλομαθεῖς. ἢ οὐ δοκεῖ σοι οὕτως; Παντός γε μᾶλλον, ὧς Σώκρατες.

14. Ἰδ. Οὐκοῦν, ἔφη ὁ Σωκράτης, εἰ ταῦτ' ἀληθῆ, ὧς ἑταῖρε, πολλὴ ἐλπίς ἀφικομένῳ οἷ ἐγὼ πορεύομαι, ἱκανῶς ἐκεῖ, εἴπέρ που ἄλλοθι, κτήσασθαι τοῦτο οὐ ἔνεκα ἢ πολλὴ πραγματεία ἡμῖν ἐν τῷ παρόντι βίῳ γέγονεν. ὥς ἢ γε ἀποδημία ἢ νῦν ἐμοὶ προστεταγμένη, μετὰ ἀγαθῆς ἐλπίδος γίγνεται καὶ ἄλλῳ ἀνδρὶ, ὃς ἡγεῖται οἷ παρεσκευάσθαι τὴν διάνοιαν ὥσπερ κεκαθαυμένην. Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη ὁ Σιμμίας. Κάθαρσις δὲ εἶναι ἄρα οὐ τοῦτο συμβαίνει ὅπερ πάλαι ἐν τῷ λό-
γῳ

γὰρ λέγεται, τὸ χωρίζειν ὅτι μάλιστα ἀπὸ τοῦ σώμα-
 τος τὴν ψυχὴν, καὶ ἐθίσαι αὐτὴν καθ' αὐτὴν παντα-
 χόθεν ἐκ τοῦ σώματος συναγείρεσθαι τε καὶ ἀθροίζε-
 σθαι, καὶ οἰκεῖν κατὰ τὸ δυνατόν, καὶ ἐν τῷ νῦν πα-
 ρόντι καὶ ἐν τῷ ἔπειτα, μόνην καθ' αὐτὴν ἐκλυομένην,
 ὥσπερ ἐκ δεσμῶν, ἐκ τοῦ σώματος; Πάνυ μὲν οὖν,
 ἔφη. Οὐκοῦν τοῦτό γε θάνατος ὀνομάζεται, λύσις
 καὶ χωρισμὸς ψυχῆς ἀπὸ σώματος; Παντάπασι γ',
 ἢ δ' ὅς. Λύειν δέ γε αὐτὴν, ὡς φάμεν, προθυμοῦν-
 ται αἰ μάλιστα καὶ μόνοι οἱ φιλοσοφοῦντες ὀρθῶς· καὶ
 τὸ μελέτημα αὐτὸ τοῦτό ἐστι τῶν φιλοσόφων, λύσις
 καὶ χωρισμὸς ψυχῆς ἀπὸ τοῦ σώματος, ἢ οὐ; φαίνε-
 ται. Οὐκοῦν, ὅπερ ἐν ἀρχῇ ἔλεγον, γελοῖον ἂν εἴη,
 ἄνδρα παρασκευάζονθ' ἑαυτὸν ἐν τῷ βίῳ ὅτι ἐγγυτάτω
 ὄντα τοῦ τεθνάναι, οὕτω ζῆν, κἄπειθ', ἥκοντος αὐτοῦ
 τούτου, ἀγανακτεῖν· οὐ γελοῖον; Πῶς δ' οὐ; Τῷ ὄντι
 ἄρα, ἔφη, ὦ Σιμμία, οἱ ὀρθῶς φιλοσοφοῦντες ἀπο-
 θνήσκουσιν μελετῶσι, καὶ τὸ τεθνάναι ἥκιστα αὐτοῖς ἀν-
 θρώπων φοβερόν. ἐκ τῶνδε δὲ σκόπει. εἰ γὰρ διαβέ-
 βληνται μὲν πανταχῇ τῷ σώματι, αὐτὴν δὲ καθ' αὐ-
 τὴν ἐπιθυμοῦσι τὴν ψυχὴν ἔχειν, τούτου δὲ γιγνομένου
 φοβοῖντο καὶ ἀγανακτοῖεν, οὐ πολλὴ ἂν ἀλογία εἴη,
 εἰ μὴ ἄσμενοι ἐκεῖσε ἴοιεν οἱ ἀφικομένοις ἐλπίς εἶναι οὐ
 διὰ βίου ἥρων τυχεῖν· (ἥρων δὲ φρονήσεως) ὥς τε διε-
 βέβληντο, τούτου ἀπηλλάχθαι συνόντος αὐτοῖς; ἢ ἀν-
 θρωπίνων μὲν παιδικῶν καὶ γυναικῶν καὶ υἱέων ἀποθα-
 νόντων, πολλοὶ δὲ ἐκόντες ἠθέλησαν εἰς ἄδου ἐλθεῖν
 ὑπὸ ταύτης ἀγόμενοι τῆς ἐλπίδος, τῆς τοῦ ὄψεσθαι τι
 ἐκεῖ ὧν ἐπεθύμουν, καὶ ξυνέσσεσθαι; φρονήσεως δὲ ἄρα

τίς τῷ ὄντι ἐρῶν, καὶ λαβὼν σφόδρα τὴν αὐτὴν ταύ-
την ἐλπίδα, μηδαμοῦ ἄλλοθι ἐντεύξεσθαι αὐτῇ ἀξίως
λόγου, ἢ ἐν ἄδου, ἀγανακτήσει τε ἀποθνήσκων, καὶ
οὐκ ἄσμενος εἴσιν αὐτόσε; οἶσθαί γε χρὴ, εἰ τῷ
ὄντι ἢ, ὦ ἑταῖρε, Φιλόσοφος. σφόδρα γὰρ αὐτῷ ταῦ-
τα δόξει μηδαμοῦ ἄλλοθι καθαρώς ἐντεύξεσθαι φρονή-
σει, ἀλλ' ἢ ἐκεῖ. εἰ δὲ τοῦτο οὕτως ἔχει, ὅπερ ἄρτι
ἔλεγον, οὐ πολλὴ ἂν ἀλογία εἴη εἰ φοβοῖτο τὸν θάνα-
τον ὁ τοιοῦτος; Πολλὴ μέντοι νῦν Δία, ἢ δ' ὅς.

15

ιε. Οὐκοῦν ἱκανόν σοι τεκμήριον, ἔφη, τοῦτο ἀνδρὸς
ὅν ἂν ἴδῃς ἀγανακτοῦντα μέλλοντα ἀποθανεῖσθαι, ὅτι
οὐκ ἄρ' ἦν Φιλόσοφος, ἀλλὰ τις φιλοσώματος. ὁ αὐ-
τὸς δὲ που οὗτος τυγχάνει ὢν καὶ φιλοχρήματος καὶ
φιλότιμος· ἦτοι τὰ ἕτερα τούτων, ἢ ἀμφοτέρω. Πάνυ,
ἔφη, ἔχει οὕτως ὥς λέγεις. Ἄρ' οὖν, ἔφη, ὦ Σιμ-
μία, οὐ καὶ ἡ ὀνομαζομένη ἀνδρεία τοῖς οὕτω διακει-
μένοις μάλιστα προσήκει; Πάντως δήπου, ἔφη. Οὐκ-
οὖν καὶ ἡ σωφροσύνη, ἣν καὶ οἱ πολλοὶ ὀνομάζουσι σω-
φροσύνην, τὸ περὶ τὰς ἐπιθυμίας μὴ ἐπτοῆσθαι, ἀλλ'
ὀλιγώρως ἔχειν καὶ κοσμίως, ἄρ' οὐ τούτοις μόνοις
προσήκει τοῖς μάλιστα τοῦ σώματος ὀλιγωροῦσί τε καὶ
ἐν φιλοσοφίᾳ ζῶσιν; Ἀνάγκη, ἔφη. Εἰ γὰρ ἐθελή-
σεις, ἢ δ' ὅς, ἐννοῆσαι τὴν γε τῶν ἄλλων ἀνδρείαν
τε καὶ σωφροσύνην, δόξει σοι εἶναι ἄτοπος. Πῶς δὴ,
ὦ Σώκρατες; Οἶσθα, ἢ δ' ὅς, ὅτι τὸν θάνατον ἡγοῦν-
ται πάντες οἱ ἄλλοι τῶν μεγίστων κακῶν εἶναι; Καὶ
μάλιστά, ἔφη. Οὐκοῦν φόβῳ μειζόνων κακῶν ὑπομέ-
νουσιν αὐτῶν οἱ ἀνδρεῖοι τὸν θάνατον, ὅταν ὑπομένω-
σιν.

ειν. "Εσι ταῦτα. Τῷ δεδιέναι ἄρα καὶ δέει ἀνδρεῖοί
 εἶσι πάντες, πλὴν οἱ Φιλόσοφοι. καὶ τοι ἄτοπόν γε
 δέει τινὰ ἢ δειλίᾳ ἀνδρεῖον εἶναι. Πάνυ μὲν οὖν. Τί
 δέ, οἱ κόσμιοι αὐτῶν οὐ ταυτὸν τοῦτο πεπόνθασιν; ἀκο-
 λασίᾳ τινὶ σώφρανές εἰσι; καὶ τοι Φαμέν γε πού ἀδύ-
 νατον εἶναι· ἀλλ' ὅμως αὐτοῖς συμβαίνει τούτῳ ὅμοιον
 εἶναι τὸ πάθος τὸ περὶ ταύτην τὴν εὐήθη σωφροσύνην.
 Φοβούμενοι γὰρ ἐτέρων ἡδονῶν τερηθῆναι, καὶ ἐπιθυ-
 μοῦντες ἐκείνων, ἄλλων ἀπέχονται, ὑπ' ἄλλων κρατού-
 μενοι. καὶ τοι καλοῦσί γε ἀκολασίαν τὸ ὑπὸ τῶν ἡδονῶν
 ἄρχεσθαι· ἀλλ' ὅμως συμβαίνει αὐτοῖς κρατουμέ-
 νοις ὑφ' ἡδονῶν, κρατεῖν ἄλλων ἡδονῶν. τοῦτο δ' ὅμοι-
 όν ἐστιν ᾧ νῦν δὴ ἐλέγετο, τῷ τρόπον τινὰ δι' ἀκολα-
 σίαν αὐτοὺς σεσωφρονίσθαι. Ἔοικε γάρ. ὦ μακάριε
 Σιμμία, μὴ οὐχ αὕτη ἢ ἡ ὀρθὴ πρὸς ἀρετὴν, ἡδονὰς
 πρὸς ἡδονὰς, καὶ λύπας πρὸς λύπας, καὶ φόβον
 πρὸς φόβον καταλλάττεσθαι, καὶ μείζω πρὸς ἐλάττω,
 ὥσπερ νομίσματα· ἀλλ' ἢ ἐκεῖνο μόνου τὸ νόμισμα ὀρ-
 θόν, ἀντὶ οὗ δεῖ πάντα ταῦτα καταλλάττεσθαι, Φρό-
 νησις· καὶ τούτου μὲν πάντα καὶ μετὰ τούτου ὠνού-
 μενά τε καὶ πιπρασκόμενα τῷ ὄντι ἢ, καὶ ἀνδρεία,
 καὶ σωφροσύνη, καὶ δικαιοσύνη, καὶ ξυλλήβδην ἀληθοῦς
 ἀρετὴ μετὰ Φρονήσεως, καὶ προσγιγνομένων καὶ ἀπο-
 γιγνομένων καὶ ἡδονῶν καὶ φόβων, καὶ τῶν ἄλλων
 πάντων τῶν τοιούτων· χωριζόμενα δὲ Φρονήσεως, καὶ
 ἀλλαττόμενα ἀντὶ ἀλλήλων, μὴ σκιαγραφία τις ἢ ἡ
 τοιαύτη ἀρετὴ, καὶ τῷ ὄντι ἀνδραποδώδης τε καὶ οὐδὲν
 ὑγιὲς οὐδ' ἀληθὲς ἔχει· τὸ δ' ἀληθὲς, τῷ ὄντι ἢ κάθαρ-
 σις τις τῶν τοιούτων πάντων, καὶ ἡ σωφροσύνη καὶ ἡ

δικαιοσύνη, καὶ ἡ ἀνδρεία· καὶ αὕτη ἡ φρόνησις μὴ
καθαρμός τις ἢ· καὶ κινδυνεύωσι καὶ οἱ τὰς τελετὰς
ἡμῖν οὗτοι καταστήσαντες οὐ φαῦλοί τινες εἶναι, ἀλλὰ
τῷ ὄντι πάλαι αἰνίττεσθαι ὅτι ὅς ἂν ἀμύητος καὶ ἀτέ-
λετος εἰς ἄδου ἀφίκηται, ἐν βορβόρῳ κείσεται, ὁ δὲ
κεκαθαρμένος τε καὶ τετελεσμένος, ἐκεῖσε ἀφικόμενος,
μετὰ θεῶν οἰκήσει. εἰσὶ γὰρ δὴ, φασὶν οἱ περὶ τὰς τε-
λετὰς, „ναρθηκοφόροι μὲν πολλοὶ, βάκχοι δὲ γε παῦ-
ροι”· οὗτοι δ’ εἰσὶ, κατὰ τὴν ἐμὴν δόξαν, οὐκ ἄλλοι ἢ
οἱ πεφιλοσοφηκότες ὀρθῶς. ὦν δὴ καὶ ἔγωγε κατὰ τὸ
δυνατὸν οὐδὲν ἀπέλιπον ἐν τῷ βίῳ, ἀλλὰ παντὶ τρόπῳ
πrouθυμούμην γενέσθαι. εἰ δὲ ὀρθῶς prouθυμήθην, καί
τι ἠνύσαμεν, ἐκεῖσε ἐλθόντες τὸ σαφὲς εἰσόμεθα, εἰ
θεὸς ἐθέλῃ, ὀλίγον ὕψερρον, ὥς ἐμοὶ δοκεῖ. ταῦτ’ οὖν
ἐγὼ, ἔφη, ὦ Σιμμία τε καὶ Κέβης, ἀπολογοῦμαι,
ὥς εἰκότως ὑμᾶς τε ἀπολείπω, καὶ τοὺς ἐνθάδε δεσπό-
τας οὐ χαλεπῶς φέρω, οὐδ’ ἀγανακτῶ, ἡγούμενος καὶ
ἐκεῖ οὐδὲν ἥττον ἢ ἐνθάδε δεσπόταις τε ἀγαθοῖς ἐντεύ-
ξεσθαι καὶ ἐταίροις. τοῖς δὲ πολλοῖς ἀπιστίαν παρέχει
εἴτι οὖν ὑμῖν πιθανώτερός εἰμι ἐν τῇ ἀπολογίᾳ ἢ τοῖς
Ἀθηναίων δικασαῖς, εὖ ἂν ἔχοι.

15. Εἰπόντος δὲ τοῦ Σωκράτους ταῦτα, ὑπολαβὼν
ὁ Κέβης ἔφη, ὦ Σώκρατες, τὰ μὲν ἄλλα δοκεῖ ἔμοι-
γε καλῶς λέγεσθαι· τὰ δὲ περὶ τῆς ψυχῆς πολλὴν
ἀπιστίαν παρέχει τοῖς ἀνθρώποις, μὴ, ἐπειδὴν ἀπαλλα-
γῇ τοῦ σώματος, οὐδαμοῦ ἔτι ἢ, ἀλλ’ ἐκείνῃ τῇ ἡμέ-
ρᾳ διαφθείρηται τε καὶ ἀπολλύηται ἢ ἂν ὁ ἄνθρωπος
ἀποθάνῃ, εὐθὺς ἀπαλλαττομένη τοῦ σώματος, καὶ ἐκ-
βαί-

βαίνουσα, ὥσπερ πνεῦμα ἢ καπνός, διασκεδασθεῖσα οἷχεται διαπταμένη, καὶ οὐδὲν ἔτι οὐδαμοῦ ἦ. ἐπεὶ εἶπερ εἴη που αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν συνηθροισμένη, καὶ ἀπηλλαγμένη τούτων τῶν κακῶν, ὧν σὺ νῦν διῆλθες, πολλὴ ἂν ἐλπίς εἴη καὶ καλὴ, ὥς Σώκρατες, ὡς ἀληθῆ ἔσιν ἃ σὺ λέγεις. ἀλλὰ τοῦτο δὴ ἴσως οὐκ ὀλίγης παραμυθίας δεῖται καὶ πίστεως, ὡς ἔστι τε ψυχὴ ἀποθανόντος τοῦ ἀνθρώπου, καὶ τινὰ δύναμιν ἔχει καὶ φρόνησιν. Ἀληθῆ, ἔφη, λέγεις, ὁ Σωκράτης, ὥς Κέβης. ἀλλὰ τί δὴ ποιῶμεν; ἢ περὶ αὐτῶν τούτων βούλει διαμυθολογῶμεν, εἴτε εἰκὸς οὕτως ἔχειν, εἴτε μή. Ἐγώ γ' οὖν, ἔφη ὁ Κέβης, ἡδέως ἂν ἀκούσαιμι ἥντινα δόξαν ἔχεις περὶ αὐτῶν. Οὐκ οὖν γ' ἂν εἶμαι, ἢ δ' ὅς ὁ Σωκράτης, εἰπεῖν τινὰ νῦν ἀκούσαντα, οὐδ' εἰ κωμωδοποιὸς εἴη, ὡς ἀδολεσχῶ, καὶ οὐ περὶ προσηκόντων τοὺς λόγους ποιοῦμαι. εἰ οὖν δοκεῖ, καὶ χρὴ διασκεπείσθαι, σκεψώμεθα αὐτὸ τῇδε πη, εἴτε ἄρα ἐν ἄδου εἰσὶν αἱ ψυχαὶ τελευτησάντων τῶν ἀνθρώπων, εἴτε καὶ οὐ.

ιζ. Παλαιὸς μὲν οὖν ἐστὶ τις ὁ λόγος οὗτος οὗ μνησθήμεθα ὡς εἰσὶν ἐνθένδε ἀφικόμεναι ἐκεῖ, καὶ πάλιν γε δεῦρο ἀφικνοῦνται, καὶ γίνονται ἐκ τῶν τεθνεώτων, καὶ εἰ τοῦθ' οὕτως ἔχει, πάλιν γίνεσθαι ἐκ τῶν ἀποθανόντων τοὺς ζῶντας, ἄλλό τι ἢ εἶεν ἂν ἡμῶν αἱ ψυχαὶ ἐκεῖ; οὐ γὰρ ἂν που πάλιν ἐγίγνοντο, μὴ οὔσαι. καὶ τοῦτο ἱκανὸν τεκμήριον τοῦ ταῦτ' εἶναι, εἰ τῷ ὄντι φανερόν γίγνοιτο ὅτι οὐδαμόθεν ἄλλοθεν γίνονται οἱ ζῶντες ἢ ἐκ τῶν τεθνεώτων. εἰ δὲ μή ἐστι τοῦτο, ἄλ-

ἄλλου ἢ του δέοι λόγου. Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη ὁ Κρί-
 βης. Μὴ τοίνυν κατ' ἀνθρώπων, ἢ δ' ὅς, σκόπει μόνον
 τοῦτο, εἰ βούλει ῥᾶδιον μαθεῖν, ἀλλὰ καὶ κατὰ ζώων
 πάντων καὶ φυτῶν, καὶ ξυλλήβδην ὅσαπερ ἔχει γένε-
 σιν, περὶ πάντων ἴδωμεν. Ἄρ' οὕτωςί γίγνεται ἅπαν-
 τα, οὐκ ἄλλοθεν ἢ ἐκ τῶν ἐναντίων τὰ ἐναντία, ὅσοις
 τυγχάνει ὃν τοιοῦτόν τι; οἶον, τὸ καλὸν τῷ αἰσχυρῷ
 ἐναντίον που, καὶ δίκαιον ἀδίκῳ· καὶ ἄλλα δὴ μυρία
 οὕτως ἔχει. σκεψώμεθα ἄρα ἀναγκαῖον ὅσοις ἐστὶ τι
 ἐναντίον, μηδαμόθεν ἄλλοθεν αὐτὸ γίγνεσθαι ἢ ἐκ τοῦ
 αὐτῷ ἐναντίου. οἶον, ὅταν μεῖζόν τι γίγνηται, ἀνάγκη
 που ἐξ ἐλάττονος ὄντος πρότερον, ἔπειτα μεῖζον γίγνε-
 σθαι; Ναί. Οὐκοῦν καὶ ἐλαττον γίγνηται, ἐκ μεῖζο-
 νος ὄντος πρότερον, ὕστερον ἐλαττον γενήσεται; Ἔστιν,
 ἔφη, οὕτω. Καὶ μὴν ἐξ ἰσχυροτέρου γε τὸ ἀσθενέσε-
 ρον, καὶ ἐκ βραδυτέρου τὸ θᾶπτον; Πάνυ γε. Τί δέ;
 ἂν τι χειρόν γίγνηται, οὐκ ἐξ ἀμείνονος; καὶ ἂν δι-
 καιότερον, οὐκ ἐξ ἀδίκωτέρου; Πῶς γὰρ οὐ; Ἰκανῶς
 οὖν, ἔφη, ἔχομεν τοῦτο, ὅτι πάντα οὕτω γίγνεται ἐξ
 ἐναντίων τὰ ἐναντία πράγματα. Πάνυ γε. Τί δ' αὖ;
 ἔστι τι καὶ τοιόνδε ἐν αὐτοῖς οἶον μεταξὺ ἀμφοτέρων
 πάντων τῶν ἐναντίων δυοῖν ὄντων δύο γενέσεις, ἀπὸ
 μὲν τοῦ ἑτέρου ἐπὶ τὸ ἕτερον ἀπὸ δ' αὖ τοῦ ἑτέρου πάλ-
 λιν ἐπὶ τὸ ἕτερον; μεῖζονος γὰρ πράγματος καὶ ἐλάτ-
 τονος μεταξὺ αὕξησις καὶ φθίσις καὶ καλοῦμεν οὕτω,
 τὸ μὲν, αὐξάνεσθαι, τὸ δέ, φθίνειν. Ναί, ἔφη.
 Οὐκοῦν καὶ διακρίνεσθαι καὶ συγκρίνεσθαι, καὶ ψύχε-
 σθαι καὶ θερμαίνεσθαι, καὶ πάντα οὕτω, καὶ εἰ μὴ
 χρώμεθα τοῖς ὀνόμασιν ἐνιαχοῦ, ἀλλ' ἔργῳ γοῦν παν-

ταχοῦ οὕτως ἔχειν ἀναγκαῖον, γίγνεσθαι τε αὐτὰ ἐξ ἀλλήλων, γένεσίν τε εἶναι ἑκατέρου εἰς ἀλλήλα; Πάνυ γ', ἢ δ' ὅς.

18
 ιη. Τί οὖν; ἔφη, τῷ ζῆν ἐσὶ τι ἐναντίον, ὥσπερ τῷ ἐγρηγορέναι τὸ καθεύδειν; Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη. Τί; Τὸ τεθνάναι, ἔφη. Οὐκοῦν ἐξ ἀλλήλων τε γίγνεται ταῦτα, εἴπερ ἐναντία ἐσὶ, καὶ αἱ γενέσεις εἰσὶν αὐτῶν μεταξὺ δύο δυοῖν ὄντων; Πῶς γὰρ οὐ; Τὴν μὲν τοίνυν ἑτέραν συζυγίαν, ὣν νῦν δὴ ἔλεγον, ἐγώ σοι, ἔφη, ἐρῶ, ὁ Σωκράτης, καὶ αὐτὴν καὶ τὰς γενέσεις· σὺ δέ μοι τὴν ἑτέραν. λέγω δὲ τὸ μὲν, καθεύδειν, τὸ δὲ, ἐγρηγορέναι· καὶ ἐκ τοῦ καθεύδειν τὸ ἐγρηγορέναι γίγνεσθαι, καὶ ἐκ τοῦ ἐγρηγορέναι τὸ καθεύδειν. καὶ τὰς γενέσεις αὐτοῖν, τὴν μὲν καταδαρθάνειν εἶναι, τὴν δὲ, ἀνεγείρεσθαι. ἱκανῶς σοι ἔφην, ἢ οὐ; Πάνυ μὲν οὖν. Λέγε δὴ καὶ σὺ μοι, ἔφη, οὕτω περὶ ζωῆς καὶ θανάτου. οὐκ ἐναντίον μὲν φῆς τῷ ζῆν τὸ τεθνάναι εἶναι; Ἐγώ γε. Γίγνεσθαι δὲ ἐξ ἀλλήλων; Ναί. Ἐξ οὖν τοῦ ζῶντος τί τὸ γιγνόμενον; Τὸ τεθνηκός, ἔφη. Τί δὲ, ἢ δ' ὅς, ἐκ τοῦ τεθνεώτος; Ἀναγκαῖον, ἔφη, ὁμολογεῖν ὅτι τὸ ζῶν. Ἐκ τῶν τεθνεώτων ἄρα, ὧ Κέβης, τὰ ζῶντά τε καὶ οἱ ζῶντες γίγνονται; Φαίνεται, ἔφη. Εἰσὶν ἄρα, ἔφη, αἱ ψυχαὶ ἡμῶν ἐν αἵτου. Ἐοικεν. Οὐκοῦν καὶ ταῖν γενεσέων ταῖν περὶ ταῦτα ἢ γ' ἑτέρα σαφὴς οὖσα τυγχάνει; τὸ γὰρ ἀποθνήσκειν σαφὲς δήπου. ἢ οὐ; Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη. Πῶς οὖν, ἢ δ' ὅς, ποιήσομεν; οὐκ ἀνταποδώσομεν τὴν ἐναντίαν γένεσιν, ἀλλὰ ταύτην χωλὴν

ἔσαι ἢ φύσις; ἢ ἀνάγκη ἀποδοῦναι τῷ ἀποθνήσκειν ἐναντίαν τινὰ γένεσιν; Πάντως που, ἔφη. Τίνα ταύτην; Τὸ ἀναβιώσκεισθαι. Οὐκοῦν, ἢ δ' ὅς, εἴπερ ἐστὶ τὸ ἀναβιώσκεισθαι, ἐκ τῶν τεθνεώτων ἂν εἴη γένεσις εἰς τοὺς ζῶντας αὕτη, τὸ ἀναβιώσκεισθαι; Πάνυ γε. Ὁμολογεῖται ἄρα ἡμῖν καὶ ταύτη, τοὺς ζῶντας ἐκ τῶν τεθνεώτων γεγονέναι, οὐδὲν ἥττον ἢ τοὺς τεθνεώτας ἐκ τῶν ζώντων. τούτου δὲ ὄντος, ἱκανόν που τεκμήριον εἶναι ὅτι ἀναγκαῖον τὰς τῶν τεθνεώτων ψυχὰς εἶναι που, ὅθεν δὴ πάλιν γίγνεσθαι. Δοκεῖ μοι, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ἐκ τῶν ὁμολογημένων ἀναγκαῖον οὕτως ἔχειν.

19 ἰθ. Ἴδὲ τοίνυν, ἔφη, ὦ Κέβης, ὅτι οὐδ' ἀδίκως ὁμολογήκαμεν, ὥς ἐμοὶ δοκεῖ. εἰ γὰρ μὴ αἰεὶ ἀνταποδοίη τὰ ἕτερα τοῖς ἑτέροις γιγνόμενα ὥσπερ εἰ κύκλω περιϊόντα, ἀλλ' εὐθεῖά τις εἴη ἢ γένεσις ἐκ τοῦ ἑτέρου μόνον εἰς τὸ καταντικρὺ, καὶ μὴ ἀνακάμπτει πάλιν ἐπὶ τὸ ἕτερον, μηδὲ καμπὴν ποιοῖτο· οἷσθ' ὅτι πάντα τελευτῶντα τὸ αὐτὸ σχῆμα ἂν σχοίη, καὶ τὸ αὐτὸ πάθος ἂν πάθοι, καὶ παύσαιτο γιγνόμενα. Πῶς λέγεις; ἔφη. Οὐδὲν χαλεπὸν, ἢ δ' ὅς, ἐννοῆσαι ὃ λέγω· ἀλλ' οἷον εἰ τὸ καταδαρθάνειν μὲν εἴη, τὸ δ' ἀνεγείρεσθαι μὴ ἀνταποδοίη, γιγνόμενον ἐκ τοῦ καθεύδοντος, οἷσθ' ὅτι τελευτῶντα πάντα λῆρον τὸν Ἐνδυμῖωνα ἀποδείξειε, καὶ οὐδαμοῦ ἂν φαίνοιτο, διὰ τὸ καὶ τὰ ἄλλα πάντα ταυτὸν ἐκείνῳ πεπονθέναι, καθεύδειν. καὶ εἰ συγκρίνοιτο μὲν πάντα, διακρίνοιτο δὲ μὴ, ταχὺ ἂν τὸ τοῦ Ἀναξαγόρου γεγονὸς εἴη, ὅμοῦ πάντα χρήμα-

ματα"· ὥσαύτως δὲ, ὦ Φίλε Κέβης, καὶ εἰ ἀποθνή-
σκοι μὲν πάντα ὅσα τοῦ ζῆν μεταλάβοι, ἐπειδὴ δὲ
ἀποθάνοι, μένοι ἐν τούτῳ τῷ σχήματι τὰ τεθνεῶτα,
καὶ μὴ πάλιν ἀναβιώσκοιτο· ἄρ' οὐ πολλὴ ἀνάγκη τε-
λευτῶντα πάντα τεθνάναι, καὶ μηδὲν ζῆν; εἰ γὰρ ἐκ
μὲν τῶν ἄλλων τὰ ζῶντα γίγνοιτο, τὰ δὲ ζῶντα θνή-
σκοι, τίς μηχανὴ μὴ οὐχὶ πάντα καταναλωθῆναι εἰς
τὸ τεθνάναι; Οὐδὲ μία μοι δοκεῖ, ἔφη ὁ Κέβης, ὦ
Σώκρατες· ἀλλὰ μοι δοκεῖς παντάπασιν ἀληθῆ λέγειν.
Ἔσι γὰρ, ἔφη, ὦ Κέβης, ὥς ἐμοὶ δοκεῖ, παντὸς μάλ-
λον οὕτω· καὶ ἡμεῖς τὰ αὐτὰ ταῦτα οὐκ ἐξαπατώ-
μενοι ὁμολογοῦμεν· ἀλλ' ἔσι καὶ τῷ ὄντι καὶ τὸ ἀνα-
βιώσκεσθαι, καὶ ἐκ τῶν τεθνεώτων τοὺς ζῶντας γίγνε-
σθαι, καὶ τὰς τῶν τεθνεώτων ψυχὰς εἶναι· καὶ ταῖς
μὲν ἀγαθαῖς ἀμεινον εἶναι, ταῖς δὲ κακαῖς κάκιον.

Ex est.

κ. Καὶ μὲν, ἔφη ὁ Κέβης ὑπολαβὼν, καὶ κατ'
ἐκεῖνόν γε τὸν λόγον, ὦ Σώκρατες, εἰ ἀληθὴς ἐσιν,
ὅν σὺ εἴωθας θαμὰ λέγειν, ὅτι ἡμῖν ἡ μάθησις οὐκ
ἄλλό τι ἢ ἀνάμνησις τυγχάνει οὕσα, καὶ κατὰ τοῦτο
ἀνάγκη που ἡμᾶς ἐν προτέρῳ τινὶ χρόνῳ μεμαθηκέναι
ἃ νῦν ἀναμιμνησκόμεθα. τοῦτο δὲ ἀδύνατον, εἰ μὴ ἦν
που ἡμῶν ἡ ψυχὴ πρὶν ἐν τῷδε τῷ ἀνθρωπίνῳ εἶδει
γενέσθαι. ὥς τε καὶ ταύτῃ ἀθάνατόν τι ἔοικεν ἡ ψυχὴ
εἶναι. Ἄλλ', ὦ Κέβης, ἔφη ὁ Σιμμίας ὑπολαβὼν,
ποῖαί εἰσι τούτων αἱ ἀποδείξεις ὑπόμνησόν με. οὐ γὰρ
σφόδρα ἐν τῷ παρόντι μέμνημαι. Ἐνὶ μὲν λόγῳ,
ἔφη ὁ Κέβης, καλλίστῳ· ὅτι ἐρωτῶμενοι οἱ ἄνθρωποι,
εἴαν τις καλῶς ἐρωτᾷ, αὐτοὶ λέγουσι πάντα ἃ ἔχει.

καί τοι, εἰ μὴ ἐτύγχανεν αὐτοῖς ἐπισήμη ἐνοῦσα καὶ ὀρθὸς λόγος, οὐκ ἂν οἶοί τ' ἦσαν τοῦτο ποιεῖν. ἔπειτα εἰάν τις ἐπὶ τὰ διαγράμματα ἄγῃ, ἢ ἄλλό τι τῶν τοιούτων, ἐνταῦθα σαφέστατα κατηγορεῖ ὅτι τοῦτο οὕτως ἔχει. Εἰ δὲ μὴ ταύτη γε, ἔφη, πείθῃ, ὦ Σιμμία, ὁ Σωκράτης, σκέψαι εἰάν τῇδέ πη σοὶ σκοπούμεν συνδόξη. ἀπιστεῖς γὰρ δὴ πῶς ἡ καλουμένη μάθησις ἀνάμνησις ἐστίν; Ἀπιστῶ μὲν ἔγωγ', ἢ δ' ὅς ὁ Σιμμίας, οὐ. αὐτὸ δὲ τοῦτο, ἔφη, δέομαι μαθεῖν, περὶ οὗ ὁ λόγος, ἀναμνησθῆναι. καὶ σχεδὸν γε ἐξ ὧν Κέβης ἐπεχείρησε λέγειν, ἡδὴ μέμνημαι καὶ πείθομαι. οὐδὲν μὲν ἂν ἦττον ἀκούοιμι νῦν πῇ σὺ ἐπεχείρησας λέγειν. Τῇδε ἔγωγε, ἢ δ' ὅς. ὁμολογοῦμεν γὰρ δήπου, εἴ τις τί ἀναμνησθήσεται, δεῖν αὐτὸν τοῦτο πρότερόν ποτε ἐπίσασθαι. Πάνυ γε, ἔφη. Ἄρ' οὖν καὶ τόδε ὁμολογοῦμεν, ὅταν ἐπισήμη παραγίγνηται τρόπῳ τοιούτῳ, ἀνάμνησιν εἶναι; λέγω δὲ τινὰ τρόπον τοῦτον. εἰάν τις τί ἕτερον ἢ ἰδὼν ἢ ἀκούσας, ἢ τινὰ ἄλλην αἰσθησιν λαβὼν, μὴ μόνον ἐκεῖνο γνῶ, ἀλλὰ καὶ ἕτερον ἐννοήσῃ, οὗ μὴ ἡ αὐτὴ ἐπισήμη, ἀλλ' ἄλλη, ἄρα οὐχὶ τοῦτο δικαίως λέγομεν ὅτι ἀνεμνήσθη οὗ τὴν ἔννοιαν ἔλαβεν; Πῶς λέγεις; Οἶον τὰ τοιάδε. ἄλλη που ἐπισήμη ἀνθρώπου καὶ λύρας. Πῶς γὰρ οὐ; Οὐκοῦν οἶσθα ὅτι οἱ ἔρασαι, ὅταν ἴδωσι λύραν, ἢ ἱμάτιον, ἢ τι ἄλλο οἷς τὰ παιδικὰ αὐτῶν εἶωθε χρῆσθαι, πάσχουσι τοῦτο. ἐγνωσάν τε τὴν λύραν, καὶ ἐν τῇ διανοίᾳ ἔλαβον τὸ εἶδος τοῦ παιδός, οὗ ἦν ἡ λύρα; τοῦτα δ' ἐστὶν ἀνάμνησις. ὥσπερ γε καὶ Σιμμίαν τις ἰδὼν, πολλάκις Κέβητος ἀνεμνήσθη, καὶ ἄλλά που μυρία τοιαῦ-

τοιαῦτ' ἂν εἴη. Μυρία μέντοι νῆ Δί', ἔφη ὁ Σιμ-
μίας. Οὐκοῦν, ἦ δ' ὅς, τὸ τοιοῦτον ἀναμνησίς τις
ἐσί; μάλιστα μέντοι ὅταν τις τοῦτο πάθῃ περὶ ἐκεῖνα ἅ-
ντ' ὑπὸ χρόνου καὶ τοῦ μὴ ἐπισκοπεῖν, ἤδη ἐπελέλητο;
Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη. Τί δ', ἦ δ' ὅς, ἐσιν ἵππον γε-
γραμμένον ἰδόντα, καὶ λύραν γεγραμμένην, ἀνθρώπου
ἀναμνησθῆναι; καὶ Σιμμίαν ἰδόντα γεγραμμένον, Κέ-
βητος ἀναμνησθῆναι; Πάνυ γε. Οὐκοῦν καὶ Σιμμίαν
ἰδόντα γεγραμμένον, αὐτοῦ Σιμμίου ἀναμνησθῆναι;
Ἔσι μέντοι, ἔφη.

κα. Ἄρ' οὖν οὐ κατὰ πάντα ταῦτα συμβαίνει τὴν
ἀναμνησιν εἶναι, τὴν μὲν ἀφ' ὁμοίων, τὴν δὲ καὶ
ἀπ' ἀνομοίων; Εὐμβαίνει. Ἄλλ' ὅταν γε ἀπὸ τῶν
ὁμοίων ἀναμνησκήται τις τί, ἄρ' οὐκ ἀναγκαῖον τόδε
προσπάσχειν, ἐννοεῖν, εἴτε τι ἐλλείπει τοῦτο κατὰ τὴν
ὁμοιότητα, εἴτε μὴ, ἐκείνου οὗ ἀνεμνήσθῃ; Ἀνάγκη,
ἔφη. Σκόπει δὴ, ἦ δ' ὅς, εἰ ταῦτα οὕτως ἔχει. Φα-
μέν που τί εἶναι ἴσον; οὐ ξύλον ξύλῳ λέγω, οὐδὲ λί-
θον λίθῳ, οὐδ' ἄλλο τῶν τοιούτων οὐδέν, ἀλλὰ παρὰ
πάντα ταῦτα ἕτερόν τι αὐτὸ τὸ ἴσον. Φῶμέν τι εἶναι,
ἦ μηδέν; Φῶμεν τοίνυν νῆ Δί', ἔφη ὁ Σιμμίας, θαυ-
μασῶς γε. Ἡ καὶ ἐπιστάμεθα αὐτὸ ὃ ἐσιν ἴσον;
Πάνυ γε, ἦ δ' ὅς. Πόθεν λαβόντες αὐτοῦ τὴν ἐπι-
σήμεν; ἄρ' οὐκ ἐξ ὧν νῦν δὴ ἐλέγομεν, ἦ ξύλα, ἦ
λίθους, ἦ ἄλλ' ἅττα ἰδόντες τὰ ἴσα, ἐκ τούτων ἐκεῖνο
ἐνενοήσαμεν, ἕτερον ὃν τούτων· ἦ οὐχ ἕτερόν σοι φαί-
νεται; σκόπει δὲ καὶ τῇδε. ἄρ' οὐ λίθοι μὲν ἴσοι, καὶ
ξύλα ἐνίοτε τὰ αὐτὰ ὄντα, τοτὲ μὲν ἴσα φαίνεται,

τοτὲ δ' οὐ; Πάνυ μὲν οὖν. Τί δέ, αὐτὰ τὰ ἴσα ἔσιν
 ὅτε ἀνισά σοι ἐφάνη, ἢ ἡ ἰσότης, ἀνισότης; Οὐδεπώ-
 ποτέ γε, ὦ Σώκρατες. Οὐ ταυτὸν ἄρ' ἔσιν, ἢ δ' ὅς,
 ταῦτά τε τὰ ἴσα, καὶ αὐτὸ τὸ ἴσον. Οὐδαμῶς μοι
 φαίνεται, ὦ Σώκρατες. Ἀλλὰ μὴν ἐκ τούτων γ',
 ἔφη, τῶν ἴσων ἐτέρων ὄντων ἐκείνου τοῦ ἴσου, ὅμως
 αὐτοῦ τὴν ἐπισημὴν ἐννενοήκας τε καὶ εἴληφας; Ἀλη-
 θέστα, ἔφη, λέγεις. Οὐκοῦν ἢ ὁμοίου ὄντος τούτοις,
 ἢ ἀνομοίου; Πάνυ γε. Διαφέρει δέ γ', ἢ δ' ὅς, οὐ-
 δέν. ἕως γὰρ ἂν ἄλλο ἰδὼν, ἀπὸ ταύτης τῆς ὀψεως
 ἄλλο ἐννοήσης, εἴτε ἀνόμοιον εἴτε ὅμοιον, ἀναγκαῖον,
 ἔφη, αὐτὸ ἀνάμνησιν γεγονέναι. Πάνυ μὲν οὖν. Τί
 δαὶ τόδ', ἢ δ' ὅς, ἢ πάσχομέν τι τοιοῦτον περὶ τὰ ἐν
 τοῖς ξύλοις τε καὶ οἷς νῦν δὴ ἐλέγομεν, ἐν τοῖς ἴσοις,
 ὅρα φαίνεται ἡμῖν οὕτως ἴσα εἶναι ὥσπερ αὐτὸ ὃ ἔσιν
 ἴσον; ἢ ἐνδεῖ τι ἐκείνου τῷ μὴ τοιοῦτον εἶναι οἷον τὸ
 ἴσον, ἢ οὐδέν; Πολύ γε, ἔφη, ἐνδεῖ. Οὐκοῦν ὁμολο-
 γοῦμεν, ὅταν τις τὶ ἰδὼν ἐννοήσῃ, ὅτι βούλεται μὲν,
 τοῦτο ὃ νῦν ἐγὼ ὀρῶ, εἶναι οἷον ἄλλό τι τῶν ὄντων,
 ἐνδεῖ δέ, καὶ οὐ δύναται τοιοῦτον εἶναι ἴσον οἷον ἐκεῖ-
 νο, ἀλλ' ἔσι φαυλότερον· ἀναγκαῖόν που τὸν τοῦτο ἐν-
 νοοῦντα, τυχεῖν προειδότα ἐκεῖνο ὃ φησὶν αὐτὸ προσει-
 κέναι μὲν, ἐνδεεσέρως δὲ ἔχειν; Ἀνάγκη. Τί οὖν; τὸ
 τοιοῦτον πεπόνθαμεν καὶ ἡμεῖς, ἢ οὐ, περὶ τε τὰ ἴσα
 καὶ αὐτὸ τὸ ἴσον; Παντάπασί γε. Ἀναγκαῖον ἄρα
 ἡμᾶς προειδέναι τὸ ἴσον πρὸ ἐκείνου τοῦ χρόνου, ὅτε τὸ
 πρῶτον ἰδόντες τὰ ἴσα, ἐννενοήσαμεν ὅτι ὀρέγεται μὲν
 πάντα ταῦτ' εἶναι οἷον τὸ ἴσον, ἔχει δὲ ἐνδεεσέρως.
 Ἔσι ταῦτα. Ἀλλὰ μὴν καὶ τόδε ὁμολογοῦμεν, μὴ
 ἄλ-

ἄλλοθεν αὐτὸ ἐννενοηκέναι, μηδὲ δυνατόν εἶναι ἐννοῆσαι, ἀλλ' ἢ ἐκ τοῦ ἰδεῖν ἢ ἄψασθαι, ἢ ἐκ τινος ἄλλης τῶν αἰσθήσεων. ταυτὸν δὲ πάντα ταῦτα λέγω. Ταυτὸν γάρ ἐστιν, ὦ Σώκρατες, πρὸς γε ὃ βούλεται δηλῶσαι ὁ λόγος. Ἀλλὰ μὲν δὴ ἐκ γε τῶν αἰσθήσεων δεῖ ἐννοῆσαι ὅτι πάντα τὰ ἐν ταῖς αἰσθήσεσιν ἐκείνου τε ὁρέγεται τοῦθ' ὃ ἐστὶν ἴσον, καὶ αὐτοῦ ἐνδεέστερά ἐστιν. ἢ πῶς λέγομεν; Οὕτω. Πρὸ γὰρ τοῦ ἄρξασθαι ἡμᾶς ὁρᾶν ἢ ἀκούειν, καὶ τᾶλλα αἰσθάνεσθαι, τυχεῖν ἔδει που εἰληφότας ἐπισήμην αὐτοῦ τοῦ ἴσου, ὃ, τι ἐστὶν, εἰ ἐμέλλομεν τὰ ἐκ τῶν αἰσθήσεων ἴσα ἐκεῖσε ἀνοίσειν· ὅτι προθυμεῖται μὲν πάντα τὰ τοιαῦτα εἶναι οἷον ἐκεῖνο, ἐστὶ δὲ αὐτοῦ φαυλότερα. Ἀνάγκη ἐκ τῶν προειρημένων, ὦ Σώκρατες. Οὐκοῦν γενομένοι εὐθὺς ἐωρῶμέν τε καὶ ἠκούομεν, καὶ τὰς ἄλλας αἰσθήσεις εἶχομεν. Πάνυ γε. Ἔδει δέ γε, Φαμέν, πρὸ τούτων τὴν τοῦ ἴσου ἐπισήμην εἰληφέναι. Ναί. Πρὶν γενέσθαι ἄρα, ὡς ἔοικεν, ἀνάγκη ἡμῖν αὐτὴν εἰληφέναι. Ἔοικεν.

κβ. Οὐκοῦν εἰ μὲν, λαβόντες αὐτήν, πρὸ τοῦ γενέσθαι, ἔχοντες ἐγενόμεθα, ἠπισάμεθα καὶ πρὶν γενέσθαι, καὶ εὐθὺς γενομένοι, οὐ μόνον τὸ ἴσον καὶ τὸ μεῖζον καὶ τὸ ἔλαττον, ἀλλὰ καὶ ξύμπαντα τὰ τοιαῦτα. οὐ γὰρ περὶ τοῦ ἴσου νῦν ὁ λόγος ἡμῖν μᾶλλον τι ἢ καὶ περὶ αὐτοῦ τοῦ καλοῦ, καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀγαθοῦ καὶ δικαίου καὶ ὀσίου, καὶ, ὅπερ λέγω, περὶ ἀπάντων οἷς ἐπισφραγιζόμεθα τοῦτο, ὃ ἐστὶ, καὶ ἐν ταῖς ἐρωτήσεσιν ἐρωτῶντες, καὶ ἐν ταῖς ἀποκρίσεσιν ἀποκρι-

κρινόμενοι. ὥς ἀναγκαῖον ἡμῖν εἶναι, τούτων ἀπάντων τὰς ἐπισήμας πρὸ τοῦ γενέσθαι εἰληφέναι. Ἔστι ταῦτα. Καὶ εἰ μὲν γε λαβόντες μὴ ἐκάστοτε ἐπιλέσμεθα, εἰδότες αἰεὶ γίγνεσθαι, καὶ αἰεὶ διὰ βίου εἰδέναι. τὸ γὰρ εἰδέναι τοῦτ' ἔστι, λαβόντά του ἐπισήμην ἔχειν, καὶ μὴ ἀπολωλέκεναι. ἢ οὐ τοῦτο λήθην λέγομεν, ἐπισήμης ἀποβολήν; Πάντως δήπου, ἔφη, ὦ Σώκρατες. Εἰ δέ γε, οἶμαι, λαβόντες πρὶν γενέσθαι, γιγνόμενοι ἀπωλέσαμεν, ὕστερον δὲ ταῖς αἰσθήσεσι χρώμενοι περὶ αὐτὰ ἐκείνας ἀναλαμβάνομεν τὰς ἐπισήμας ὥς ποτε καὶ πρὶν εἶχομεν, ἄρ' οὐχ ὁ καλοῦμεν μανθάνειν, οἰκείαν ἂν ἐπισήμην ἀναλαμβάνειν εἴη; τοῦτο δὲ που ἀναμιμνήσκεσθαι λέγοντες, ὀρθῶς ἂν λέγοιμεν; Πάνυ γε. Δυνατὸν γὰρ δὴ τοῦτό γ' ἐφάνη, αἰσθόμενόν τι, ἢ ἰδόντα, ἢ ἀκούσαντα, ἢ τινα ἄλλην αἰσθησιν λαβόντα, ἕτερόν τι ἀπὸ τούτου ἐννοῆσαι ὃ ἐπελέληστο, ὥς τοῦτο ἐπλησίαζεν ἀνόμοιον ὄν, ἢ ὥς ὅμοιον. ὥς, ὅπερ λέγω, δυοῖν θάτερον, ἢτοι ἐπιστάμενοί γε αὐτὰ γεγόναμεν καὶ ἐπιστάμεθα διὰ βίου πάντες, ἢ ὕστερον οὐς Φαμέν μανθάνειν, οὐδὲν ἄλλ' ἢ ἀναμιμνήσκονται οὗτοι· καὶ ἡ μάθησις, ἀνάμνησις ἂν εἴη. Καὶ μάλα δὴ οὕτως ἔχει, ὦ Σώκρατες.

κγ. Πότερον οὖν αἰρή, ὦ Σιμμία; ἐπισταμένους ἡμᾶς γεγονέναι, ἢ ἀναμιμνήσκεσθαι ὕστερον ὧν πρότερον ἐπισήμην εἰληφότες ἦμεν; Οὐκ ἔχω, ὦ Σώκρατες, ἐν τῷ παρόντι ἐλέσθαι. Τί δὲ ἔχεις ἐλέσθαι, καὶ πῇ σοι δοκεῖ περὶ αὐτοῦ; ἀνὴρ ἐπιστάμενος, περὶ ὧν ἐπίσταιται, ἔχοι ἂν δοῦναι λόγον, ἢ οὐ; Πολλὴ ἀνάγκη, ἔφη,

ἔφη, ὦ Σώκρατες. Ἦ καὶ δοκοῦσί σοι πάντες ἔχειν δι-
δόναι λόγον περὶ τούτων ὧν νῦν δὴ ἐλέγομεν; Βουλοί-
μην μέντ' ἂν, ἔφη ὁ Σιμμίας· ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον
φοβοῦμαι μὴ αὔριον τήνικάδε οὐκέτι ἢ ἀνθρώπων οὐδεὶς
ἀξίως οἶός τε τοῦτο ποιῆσαι. Οὐκ ἄρα δοκοῦσί σοι ἐπί-
σασθαί γε, ἔφη, ὦ Σιμμία, πάντες αὐτά; Οὐδαμῶς.
Ἀναμιμνήσκονται ἄρα ποτὲ αὖ ἔμαθον. Ἀνάγκη. Πέ-
τε λαβοῦσαι αἱ ψυχαὶ ἡμῶν τὴν ἐπισήμην; οὐ γὰρ δὴ
ἀφ' οὗ γε ἄνθρωποι γεγόναμεν. Οὐ δῆτα. Πρότερον
ἄρα. Ναί. Ἦσαν ἄρα, ὦ Σιμμία, αἱ ψυχαὶ καὶ
πρότερον, πρὶν εἶναι ἐν ἀνθρώπου εἶδει, χωρὶς σωμα-
των, καὶ φρόνησιν εἶχον. Εἰ μὴ ἄρα γιγνόμενοι λαμ-
βάνομεν, ὦ Σώκρατες, ταύτας τὰς ἐπισήμας. οὗτος
γὰρ λείπεται ἔτι ὁ χρόνος. Εἶεν, ὦ ἑταῖρε. ἀπόλλυ-
μεν δὲ αὐτάς ἐν ποίῳ ἄλλῳ χρόνῳ; οὐ γὰρ δὴ ἔχοντές
γε αὐτάς γιγνόμεθα, ὥς ἄρτι ὁμολογήσαμεν. ἢ ἐν τού-
τῳ ἀπόλλυμεν ὥπερ καὶ λαμβάνομεν; ἢ ἔχεις ἄλλον
τινὰ εἰπεῖν χρόνον; Οὐδαμῶς, ὦ Σώκρατες· ἄλλ' ἔλα-
θον ἐμαυτὸν οὐδὲν εἰπών.

κδ. Ἄρ' οὖν οὕτως ἔχει, ἔφη, ἡμῖν, ὦ Σιμμία.
εἰ μὲν ἐστὶν αὖ θρυλλοῦμεν αἰεὶ, καλὸν τέ τι καὶ ἀγα-
θόν, καὶ πᾶσα ἡ τοιαύτη οὐσία, καὶ ἐπὶ ταύτην τὰς
ἐκ τῶν αἰσθήσεων πάντα ἀναφρέρομεν, ὑπάρχουσαν
πρότερον, ἀνευρίσκοντες ἡμετέραν οὔσαν, καὶ ταῦτα
ἐκείνη ἀπεικάζομεν, ἀναγκαῖον, οὕτως ὥσπερ καὶ ταῦ-
τά ἐστιν, οὕτω καὶ τὴν ἡμετέραν ψυχὴν εἶναι καὶ πρὶν
γεγονέναι ἡμᾶς· εἰ δὲ μὴ ἐστὶ ταῦτα, ἄλλως ἂν ὁ λό-
γος οὕτως εἰρημένος εἴη. Ἄρ' οὕτως ἔχει, καὶ ἴση ἀνάγκη

κη ταῦτά τε εἶναι, καὶ τὰς ἡμετέρας ψυχὰς, πρὶν
 καὶ ἡμᾶς, γεγονέναι· καὶ εἰ μὴ ταῦτα, οὐδὲ τάδε;
 Ὑπερφυῶς, ὦ Σώκρατες, ἔφη ὁ Σιμμίας, δοκεῖ μοι
 ἡ αὐτὴ ἀνάγκη εἶναι· καὶ εἰς καλὸν γε καταφεύγει
 ὁ λόγος, εἰς τὸ ὁμοίως εἶναι τὴν τε ψυχὴν ἡμῶν,
 πρὶν γενέσθαι ἡμᾶς, καὶ τὴν οὐσίαν ἣν σὺ νῦν λέγεις.
 οὐ γὰρ ἔχω ἔγωγε οὐδὲν οὕτω μοι ἐναργὲς ὄν, ὥς τοῦ-
 το, τὸ πάντα τὰ τοιαῦτα εἶναι ὥς οἶόν τε μάλιστα
 καλὸν τε καὶ ἀγαθόν, καὶ τᾶλλα πάντα ἃ σὺ νῦν δὴ
 ἔλεγες· καὶ ἔμοιγε ἱκανῶς ἀποδέδεικται. Τί δὲ δὴ
 Κέβητι; ἔφη ὁ Σωκράτης. δεῖ γὰρ καὶ Κέβητα πεί-
 θειν. Ἰκανῶς, ἔφη ὁ Σιμμίας, ὥς ἔγωγε οἶμαι· καί
 τοι καρτερώτατος ἀνθρώπων ἐστὶ πρὸς τὸ ἀπιστεῖν τοῖς λό-
 γοις. ἀλλ' οἶμαι οὐκ ἐνδεῶς τοῦτο πεπεῖσθαι αὐτόν,
 ὅτι πρὶν γενέσθαι ἡμᾶς, ἦν ἡμῶν ἡ ψυχὴ. εἰ μέντοι
 καὶ ἐπειδὴν ἀποθάνωμεν ἔτι ἔσαι, οὐδ' αὐτῷ μοι δοκεῖ,
 ὦ Σώκρατες, ἔφη, ἀποδεδεῖχθαι, ἀλλ' ἔτι ἐνέστηκεν, ὃ
 νῦν δὴ Κέβης ἔλεγε, τὸ τῶν πολλῶν, ὅπως μὴ ἅμα
 ἀποθνήσκοντος τοῦ ἀνθρώπου διασκεδάννυται ἡ ψυχὴ,
 καὶ αὐτῇ τοῦ εἶναι τοῦτο τέλος ἦ. τί γὰρ κωλύει γί-
 γνεσθαι μὲν αὐτὴν καὶ ξυνίστασθαι ἄλλοθεν ποθεν, καὶ
 εἶναι πρὶν καὶ εἰς ἀνθρώπειον σῶμα ἀφικέσθαι· ἐπειδὴν
 δὲ ἀφίκηται καὶ ἀπαλλάττεται τούτου, τότε καὶ αὐ-
 τὴν τελευτᾶν καὶ διαφθείρεσθαι; Εὖ λέγεις, ἔφη, ὦ
 Σιμμία, ὁ Κέβης. Φαίνεται γὰρ ὥσπερ ἡμῖς ἀποδε-
 δεῖχθαι οὐ δεῖ, ὅτι πρὶν γενέσθαι ἡμᾶς, ἦν ἡμῶν ἡ
 ψυχὴ· δεῖν δὲ προσapoδεῖξαι ἔτι, εἰ καὶ ἐπειδὴν ἀπο-
 θάνωμεν, οὐδὲν ἥττον ἔσαι ἢ πρὶν γενέσθαι, εἰ μέλλει
 τέλος ἡ ἀπόδειξις ἔξειν.

κε. Ἀποδέδεικται μὲν, ἔφη, ὦ Σιμμία τε καὶ Κέβης, ὁ Σωκράτης, καὶ νῦν εἰ θέλετε συνθεῖναι τοῦτόν τε τὸν λόγον εἰς ταυτόν καὶ ὃν πρὸ τούτου ὡμολογήσαμεν, τὸ γίγνεσθαι πᾶν τὸ ζῶν ἐκ τοῦ τεθνεῶτος. εἰ γὰρ ἔσιν ἡ ψυχὴ καὶ πρότερον, ἀνάγκη δ' αὐτῇ εἰς τὸ ζῆν ἰούσῃ τε καὶ γιγνομένη, μηδαμόθεν ἄλλοθεν ἢ ἐκ θανάτου τε καὶ ἐκ τοῦ τεθνάναι γίγνεσθαι· πῶς οὐκ ἀνάγκη αὐτὴν καὶ ἐπειδὴν ἀποθάνῃ εἶναι, ἐπειδὴ δεῖ αὐτῇ αὐτὴν γίγνεσθαι; Ἀποδέδεικται μὲν οὖν, ὅπερ λέγεται καὶ νῦν. Ὅμως δέ μοι δοκεῖς σύ τε καὶ Σιμμίας ἡδέως ἂν καὶ τοῦτον διαπραγματεύεσθαι τὸν λόγον ἔτι μᾶλλον, καὶ δεδιέναι τὸ τῶν παίδων, μὴ ὡς ἀληθῶς ὁ ἄνεμος αὐτὴν ἐκβαίνουσιν ἐκ τοῦ σώματος διαφυσᾷ καὶ διασκεδάννυσιν· ἄλλως τε καὶ ὅταν τύχη τις μὴ ἐν νηνεμίᾳ ἀλλ' ἐν μεγάλῳ τινὶ πνεύματι ἀποθνήσκων. Καὶ ὁ Κέβης ἐπιγελάσας, Ὡς δεδιότων, ἔφη, ὦ Σώκρατες, πειρῶ ἀναπεῖθαι· μᾶλλον δὲ μὴ ὡς ἡμῶν δεδιότων, ἀλλ' ἴσως ἐνι τις καὶ ἐν ἡμῖν παῖς ὅσις τὰ τοιαῦτα φοβεῖται· τοῦτον οὖν πειρώμεθα πείθειν μὴ δεδιέναι τὸν θάνατον, ὥσπερ τὰ μορμολύκεια. Ἀλλὰ χρὴ, ἔφη ὁ Σωκράτης, ἐπάδειν αὐτῷ ἐκάστης ἡμέρας, ἕως ἂν ἐξιέλῃται. Πόθεν οὖν, ἔφη, ὦ Σώκρατες, τῶν τοιούτων ἀγαθὸν ἐπ' ὧδὸν ληψόμεθα, ἐπειδὴ σὺ, ἔφη, ἡμᾶς ἀπολείπεις; Πολλὴ μὲν ἡ Ἑλλάς, ἔφη, ὦ Κέβης, ἐν ἣ ἔνεισί που ἀγαθοὶ ἄνδρες· πολλὰ δὲ καὶ τὰ τῶν βαρβάρων γένη, οὓς πάντας χρὴ διερευνᾶσθαι, ζητοῦντας τοιοῦτον ἐπ' ὧδὸν, μήτε χρημάτων φειδομένους, μήτε πόνων. ὥς οὐκ ἔσιν εἰς ὃ, τι ἂν εὐκαιρότερον ἀναλίσκοιτε χρήματα. Ζητεῖν δὲ χρὴ καὶ

αὐτοὺς μετ' ἀλλήλων. ἴσως γὰρ ἂν οὐδὲ ῥαδίως εὕροιτε
 μᾶλλον ὑμῶν δυναμένους τοῦτο ποιεῖν. Ἀλλὰ ταῦτα
 μὲν δὴ ὑπάρξει, ἔφη ὁ Κέβης. ὅθεν δὲ ἀπελίπομεν,
 ἐπανέλθωμεν, εἰ σοι ἡδομένῳ ἐσίν. Ἀλλὰ μὴν ἡδομέ-
 νῳ γε· πῶς γὰρ οὐ μέλλει; Καλῶς, ἔφη, λέγεις.

κς. Οὐκοῦν τοιόνδε τι, ἢ δ' ὅς ὁ Σωκράτης, δεῖ
 ἡμᾶς ἀνερέσθαι ἑαυτοὺς, τῷ ποίῳ τινὶ ἄρα προσήκει
 τοῦτο τὸ πάθος πάσχειν, τὸ διασκεδάννυσθαι, καὶ ὑπὲρ
 τοῦ ποίου τινὸς δεδιέναι, μὴ πάθῃ αὐτὸ, καὶ τῷ ποίῳ
 τινί. καὶ μετὰ τοῦτο αὖ ἐπισκέψασθαι πότερον ψυχῇ
 ἐσι· καὶ ἐκ τούτων θαρρεῖν ἢ δεδιέναι ὑπὲρ τῆς ἡμε-
 τέρας ψυχῆς. Ἀληθῆ, ἔφη, λέγεις. Ἄρ' οὖν τῷ μὲν
 συντεθέντι τε καὶ συνθέτῳ ὄντι φύσει προσήκει τοῦτο
 πάσχειν, διαιρεθῆναι ταύτῃ ἢ περ συνετέθῃ· εἰ δέ τι
 συγγράνει ὃν ἀξύνθετον, τούτῳ μόνῳ προσήκει μὴ πά-
 σχειν ταῦτα, εἴπερ τῷ ἄλλῳ. Δοκεῖ μοι, ἔφη, οὕτως
 ἔχειν, ὁ Κέβης. Οὐκοῦν ἅπερ αἰεὶ κατὰ τὰ αὐτὰ
 καὶ ὡσαύτως ἔχει, ταῦτα μάλιστα εἰκὸς εἶναι τὰ ἀξύν-
 θετα· τὰ δὲ ἄλλοτ' ἄλλως καὶ μηδέποτε κατὰ τὰ αὐ-
 τὰ, ταῦτα δὲ εἶναι τὰ ξύνθετα. Ἐμοιγε δοκεῖ οὕτως.
 Ἰωμεν δὴ, ἔφη, ἐπὶ ταῦτα ἐφ' ἅπερ ἐν τῷ ἔμπρο-
 σθεν λόγῳ. αὐτὴ ἡ οὐσία ἥς λόγον δίδομεν τοῦ εἶναι,
 καὶ ἐρωτῶντες καὶ ἀποκρινόμενοι, πότερον ὡσαύτως αἰεὶ
 ἔχει κατὰ τὰ αὐτὰ, ἢ ἄλλοτ' ἄλλως; αὐτὸ τὸ ἴσον,
 αὐτὸ τὸ καλόν, αὐτὸ ἕκαστον, ὃ ἐσι τὸ ὄν, μήποτε
 μεταβολὴν καὶ ἡντινοῦν ἐνδέχεται; ἢ αἰεὶ αὐτῶν ἕκα-
 στον, ὃ ἐσι, μονοειδὲς ὄν, αὐτὸ καθ' αὐτὸ ὡσαύτως
 καὶ κατὰ τὰ αὐτὰ ἔχει, καὶ οὐδέποτε οὐδαμῇ οὐδα-
 μῶς

μῶς ἀλλοίωσιν οὐδεμίαν ἐνδέχεται; Ὡσαύτως, ἔφη, ἀνάγκη, ὁ Κέβης, καὶ κατὰ τὰ αὐτὰ ἔχειν, ὥς Σώκρατες. Τί δὲ τῶν πολλῶν καλῶν, οἷον ἀνθρώπων, ἢ ἵππων, ἢ ἱματίων, ἢ ἄλλων ὠντικωνοῦν τοιούτων, ἴσων ἢ καλῶν ἢ πάντων τῶν ἐκείνοις ὁμωνύμων. Ἄρα κατὰ τὰ αὐτὰ ἔχει, ἢ πᾶν τοῦναντίον ἐκείνοις, οὔτε αὐτὰ αὐτοῖς, οὔτε ἀλλήλοις οὐδέποτε, ὥς ἔπος εἰπεῖν, οὐδαμῶς κατὰ τὰ αὐτὰ ἐσιν. Οὕτως αὖ, ἔφη, ταῦτα, ὁ Κέβης, οὐδέποτε ὡσαύτως ἔχει. Οὐκοῦν τούτων μὲν καὶ ἄψαιο, καὶ ἴδοις, καὶ ταῖς ἄλλαις αἰσθήσεσιν αἰσθοιο· τῶν δὲ κατὰ τὰ αὐτὰ ἐχόντων οὐκ ἔστιν ὅτῳ ποτ' ἂν ἄλλῳ ἐπιλάβοιο ἢ τῷ τῆς διανοίας λογισμῷ· ἀλλ' ἔστιν ἀειδῆ τὰ τοιαῦτα καὶ οὐχ ὁρατά. Παντάπασιν, ἔφη, ἀληθῆ λέγεις. Θῶμεν οὖν βούλει, ἔφη, δύο εἶδη τῶν ὄντων; τὸ μὲν, ὁρατὸν, τὸ δὲ, ἀειδές; Θῶμεν, ἔφη. Καὶ τὸ μὲν ἀειδές, αἰεὶ κατὰ τὰ αὐτὰ ἔχον, τὸ δὲ ὁρατὸν, μηδέποτε κατὰ τὰ αὐτά. Καὶ τοῦτο, ἔφη, θῶμεν. Φέρε δὴ, ἢ δ' ὅς, ἄλλό τι ἡμῶν αὐτῶν, ἢ τὸ μὲν, σῶμά ἐστι, τὸ δὲ, ψυχὴ; Οὐδὲν ἄλλο, ἔφη. Ποτέρῳ οὖν ὁμοιότερον τῷ εἶδει φαμὲν ἂν εἶναι καὶ ξυγγενέστερον τὸ σῶμα; Παντὶ, ἔφη, τοῦτό γε δῆλον ὅτι τῷ ὁρατῷ. Τί δὲ, ἢ ψυχὴ, ὁρατὸν, ἢ ἀειδές; Οὐχ ὑπ' ἀνθρώπων γε, ὥς Σώκρατες, ἔφη. Ἀλλὰ μὲν ἡμεῖς γε τὰ ὁρατὰ καὶ τὰ μὴ, τῇ τῶν ἀνθρώπων φύσει ἐλέγομεν; ἢ ἄλλη τινὶ εἴει; Τῇ τῶν ἀνθρώπων. Τί οὖν περὶ ψυχῆς ἐλέγομεν, ὁρατὸν εἶναι, ἢ οὐχ ὁρατόν; Οὐχ ὁρατόν. Ἀειδές ἄρα. Ναί. Ὁμοιότερον ἄρα ψυχὴ σῶματός ἐστι τῷ ἀειδεῖ, τὸ δὲ, τῷ ὁρατῷ. Πᾶσα ἀνάγκη, ὥς Σώκρατες.

κζ. Οὐκοῦν καὶ τόδε πάλαι ἐλέγομεν, ὅτι ἡ ψυχὴ ὅταν μὲν τῷ σώματι προσχρῆται εἰς τὸ σκοπεῖν τι, ἢ διὰ τοῦ ὁρᾶν, ἢ διὰ τοῦ ἀκούειν, ἢ δι' ἄλλης τινὸς αἰσθήσεως· τοῦτο γὰρ ἐστὶ τὸ διὰ τοῦ σώματος, τὸ δι' αἰσθήσεως σκοπεῖν τι· τότε μὲν ἔλκεται ὑπὸ τοῦ σώματος εἰς τὰ οὐδέποτε κατὰ τὰ αὐτὰ ἔχοντα· καὶ αὐτὴ πλανᾶται καὶ ταράττεται, καὶ ἰλιγγιᾷ, ὥσπερ μεθύουσα, ἅτε τοιούτων ἐφαπτομένη. Πάνυ γε. Ὅταν δέ γε αὐτὴ καθ' αὐτὴν σκοπῇ, ἐκεῖσε οἴχεται εἰς τὸ καθαρὸν τε καὶ αἰὲν ὄν καὶ ἀθάνατον, καὶ ὡσαύτως ἔχον· καὶ, ὡς συγγενὴς οὖσα αὐτοῦ, αἰὲ μετ' ἐκείνου τε γίγνεται, ὅταν περ αὐτὴ καθ' αὐτὴν γένηται καὶ ἐξῇ αὐτῇ· καὶ πέπαυται τε τοῦ πλάνου, καὶ περὶ ἐκεῖνα αἰὲ κατὰ τὰ αὐτὰ ὡσαύτως ἔχει, ἅτε τοιούτων ἐφαπτομένη. καὶ τοῦτο αὐτῆς τὸ πάθημα, Φρόνησις κέκληται. Παντάπασιν, ἔφη, καλῶς καὶ ἀληθῆ λέγεις, ὦ Σώκρατες. Ποτέρῳ οὖν αὖ σοι δοκεῖ τῷ εἶδει καὶ ἐκ τῶν πρόσθεν καὶ ἐκ τῶν νῦν λεγομένων, ψυχὴ ὁμοιότερον εἶναι καὶ ξυγγενέστερον; Πᾶς ἂν, ἔμοιγε δοκεῖ, ἢ δ' ὅς, συγχωρήσαι, ὦ Σώκρατες, ἐκ ταύτης τῆς μεθόδου, καὶ ὁ δυσμαθέστατος, ὅτι ὅλῳ καὶ παντὶ ὁμοιότερόν ἐστι ψυχὴ τῷ αἰὲ ὡσαύτως ἔχοντι μᾶλλον, ἢ τῷ μή. Τί δὲ τὸ σῶμα; Τῷ ἑτέρῳ.

κη. Ὅρα δὴ καὶ τῇδε, ὅτι ἐπειδὴν ἐν τῷ αὐτῷ ὥσι ψυχὴ καὶ σῶμα, τῷ μὲν δουλεύειν καὶ ἄρχεσθαι ἡ φύσις προστάττει, τῇ δὲ, ἄρχειν καὶ δεσπόζειν· καὶ κατὰ ταῦτα αὖ πότερόν σοι δοκεῖ ὅμοιον τῷ θεῷ εἶναι, καὶ πότερον τῷ θνητῷ; ἢ οὐ δοκεῖ σοι τὸ μὲν θεῖον οἶον

θῖον ἄρχειν τε καὶ ἡγεμονεύειν πεφυκέναι, τὸ δὲ θνη-
τὸν, ἄρχεσθαί τε καὶ δουλεύειν; Ἐμοιγε. Ποτέρῳ οὖν
ἡ ψυχὴ ἔοικε; Δηλαδὴ, ὦ Σώκρατες, ὅτι ἡ μὲν ψυ-
χὴ τῷ θεῷ, τὸ δὲ σῶμα τῷ θνητῷ. Σκόπει δὴ, ἔφη,
ὦ Κέβης, εἰ ἐκ πάντων τῶν εἰρημένων τάδε ἡμῖν συμ-
βαίνει· τῷ μὲν θεῷ καὶ ἀθανάτῳ καὶ νοητῷ καὶ μονο-
ειδεῖ, καὶ ἀδιαλύτῳ, καὶ ἀεὶ ὡσαύτως καὶ κατὰ τὰ
αὐτὰ ἔχοντι ἑαυτῷ, ὁμοιότατον εἶναι ψυχὴν· τῷ δ' ἄν-
θρωπίνῳ καὶ θνητῷ καὶ ἀνοήτῳ καὶ πολυειδεῖ καὶ δια-
λυτῷ, καὶ μηδέποτε κατὰ τὰ αὐτὰ ἔχοντι ἑαυτῷ,
ὁμοιότατον αὖ εἶναι σῶμα. ἔχομέν τι παρὰ ταῦτα
ἄλλο λέγειν, ὦ Φίλε Κέβης, ὥς οὐχ οὕτω ἔχει; Οὐκ
ἔχομεν.

κθ. Τί οὖν, τούτων οὕτως ἐχόντων, ἄρ' οὐχὶ σῶμα-
τι μὲν ταχὺ διαλύεσθαι προσήκει· ψυχῇ δὲ αὖ τοπα-
ράπαν ἀδιαλύτῳ εἶναι· ἢ ἐγγύς τι τούτου; Πῶς γὰρ
οὐ; Ἐννοεῖς οὖν, ἔφη, ὅτι ἐπειδὴν ἀποθάνῃ ὁ ἄνθρω-
πος, τὸ μὲν ὁρατὸν αὐτοῦ σῶμα καὶ ἐν ὁρατῷ κείμε-
νον, ὃ δὴ νεκρὸν καλοῦμεν, ὃ προσήκει διαλύεσθαι καὶ
διαπίπτειν καὶ διαπνεῖσθαι, οὐκ εὐθὺς τούτων οὐδὲν
πέπονθεν, ἀλλ' ἐπικεικῶς συχνὸν ἐπιμένει χρόνον· ἐὰν
μὲν τις καὶ χαριέντως ἔχων τὸ σῶμα τελευτήσῃ, καὶ
ἐν τοιαύτῃ ὥρᾳ, καὶ πάνυ μάλα. συμπεσὸν γὰρ τὸ
σῶμα καὶ ταριχευθὲν, ὥσπερ οἱ ἐν Αἰγύπτῳ ταριχευ-
θέντες, ὀλίγου ὅλου μένει ἀμήχανον ὅσον χρόνον. ἔνισα
δὲ μέρη τοῦ σώματος, καὶ ἐὰν σαπῇ, ὅσῃ τε καὶ νεῦ-
ρα, καὶ τὰ τοιαῦτα πάντα, ὅμως, ὥς ἔπος εἰπεῖν,
ἀθλῦνά τ' ἐσιν. ἢ οὐ; Ναί. Ἡ δὲ ψυχὴ ἄρα, τὸ ἀει-
δὲς

δὲς τὸ εἰς τοιοῦτον τόπον ἕτερον οἰχόμενον, γενναῖον καὶ καθαρὸν καὶ αἰδῆ, εἰς ἄδου, ὡς ἀληθῶς, παρὰ τὸν ἀγαθὸν καὶ Φρόνιμον θεόν· οἳ, ἂν θεὸς ἐθέλῃ, αὐτίκα καὶ τῇ ἐμῇ ψυχῇ ἰτέον· αὕτη δὲ δὴ ἡμῖν ἡ τοιαύτη καὶ οὕτω πεφυκυῖα, ἀπαλλαττομένη τοῦ σώματος, εὐθὺς διαπεφύσῃται καὶ ἀπόλῳεν, ὥς Φασιν οἱ πολλοὶ ἄνθρωποι; πολλοῦ γε δεῖ, ὦ Φίλε Κέβης τε καὶ Σιμμία. ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον ὧδε ἔχει· ἐὰν μὲν καθαρὰ ἀπαλλάττῃται, μηδὲν τοῦ σώματος συνεφέλκουσα, ἅτε οὐδὲν κοινωνοῦσα αὐτῷ ἐν τῷ βίῳ ἐκοῦσα εἶναι, ἀλλὰ φεύγουσα αὐτὸ καὶ συνηθροισμένη αὐτῇ εἰς αὐτήν, ἅτε μελετῶσα αἰεὶ τοῦτο· τοῦτο δὲ οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἢ ὀρθῶς φιλοσοφοῦσα, καὶ τῷ ὄντι τεθνάναι μελετῶσα ῥαδίως. ἢ οὐ τοῦτ' ἂν εἴη μελέτη θανάτου; Παντάπατί γε. Οὐκοῦν οὕτω μὲν ἔχουσα, εἰς τὸ ὁμοίον αὐτῇ τὸ αἰιδὲς ἀπέρχεται, τὸ θεῖόν τε καὶ ἀθάνατον καὶ Φρόνιμον; οἳ ἀφικομένη ὑπάρχει αὐτῇ εὐδαίμονι εἶναι, πλάνης καὶ ἀγνοίας καὶ φόβων καὶ ἀγρίων ἐρώτων καὶ τῶν ἄλλων κακῶν τῶν ἀνθρωπείων ἀπηλλαγμένη· ὥσπερ δὲ λέγεται κατὰ τῶν μεμνημένων, ὥς ἀληθῶς τὸν λοιπὸν χρόνον μετὰ θεῶν διάγουσα; οὕτω Φῶμεν, ὦ Κέβης, ἢ ἄλλως; Οὕτω νῆ Δί', ἔφη ὁ Κέβης.

λ. Ἐὰν δέ γε, οἶμαι, μεμιασμένη καὶ ἀκάθαρτος τοῦ σώματος ἀπαλλάττῃται, ἅτε τῷ σώματι αἰεὶ ξυνοῦσα, καὶ τοῦτο θεραπεύουσα καὶ ἐρῶσα, καὶ γεγοητευμένη ὑπ' αὐτοῦ, ὑπὸ τε τῶν ἐπιθυμιῶν καὶ ἡδονῶν, ὥς μὴδὲν ἄλλο δοκεῖν εἶναι ἀληθὲς ἀλλ' ἢ τὸ
σώμα-

σώματοειδές, οὐ τις ἂν ᾔψαιτο καὶ ἴδοι, καὶ πίοι καὶ
 φάγοι, καὶ πρὸς τὰ ἀφροδίσια χρήσαιτο· τὸ δὲ τοῖς
 ὄμμασι σκοτῶδες καὶ ἀειδές, νοητὸν δὲ καὶ φιλοσοφίᾳ
 αἰρετὸν, τοῦτο δὲ εἰθισμένη μισεῖν τε καὶ τρέμειν καὶ
 φεύγειν· οὕτω δὲ ἔχουσιν, οἷοι ψυχὴν αὐτὴν καθ' αὐ-
 τὴν εἰλικρινῇ ἀπαλλάξεσθαι; Οὐδ' ὁπωστίουν, ἔφη.
 Ἀλλὰ διειλημμένην γε οἶμαι ὑπὸ τοῦ σώματοειδοῦς ὁ
 αὐτὴ ἢ ὁμιλία τε καὶ ξυνουσία τοῦ σώματος, διὰ τὸ
 αἰεὶ ξυνεῖναι καὶ διὰ τὴν πολλὴν μελέτην, ἐνεποίησε
 ξύμφυτον. Πάνυ γε. Ἐμβριθὲς δέ γε, ὦ φίλε,
 τοῦτο οἶεσθαι χρή εἶναι, καὶ βαρὺ, καὶ γέῶδες, καὶ
 ὁρατόν· ὃ δὲ καὶ ἔχουσα ἢ τοιαύτη ψυχὴ, βαρύνε-
 ται τε καὶ ἔλκεται πάλιν εἰς τὸν ὁρατὸν τόπον, φό-
 βῳ τοῦ ἀειδοῦς τε καὶ ἄδου, ὥσπερ λέγεται, περὶ τὰ
 μνήματά τε καὶ τοὺς τάφους καλινδουμένη· περὶ αὖ
 δὲ καὶ ὥφθη ἅττα ψυχῶν σκιοειδῆ φαντάσματα,
 οἷα παρέχονται αἱ τοιαῦται ψυχαὶ εἰδῶλα, αἱ μὴ
 καθαρῶς ἀπολυθεῖσαι, ἀλλὰ τοῦ ὁρατοῦ μετέχου-
 σαι· διὸ καὶ ὁρῶνται. Εἰκὸς γε, ὦ Σώκρατες. Εἰ-
 κὸς μέντοι, ὦ Κέβης, καὶ οὐτέ γε τὰς τῶν ἀγα-
 θῶν ταύτας εἶναι, ἀλλὰ τὰς τῶν φάουλων, αἱ περὶ
 τὰ τοιαῦτα ἀναγκάζονται πλανᾶσθαι, δίκην τίνου-
 σαι τῆς προτέρας τροφῆς, κακῆς οὖσης. καὶ μέχρι
 γε τούτου πλανῶνται ἕως ἂν τῇ τοῦ ξυνεπακολου-
 θούντος τοῦ σώματοειδοῦς ἐπιθυμίᾳ πάλιν ἐνδεθῶσιν εἰς
 σῶμα. ἐνδοῦνται δὲ, ὥσπερ εἰκὸς, εἰς τὰ τοιαῦ-
 τα ἢ θη ὅποια ἅττ' ἂν μεμελετηκυῖαι τύχωσιν ἐν
 τῷ βίῳ.

λα. Τὰ ποῖα δὴ ταῦτα λέγεις, ὦ Σώκρατες; Οἶον, τοὺς μὲν γαστριμαργίας τε καὶ ὕβρεις καὶ φιλοτησίας μεμελετηκότας, καὶ μὴ διευλαβημένους, εἰς τὰ τῶν ὄνων γένη καὶ τῶν τοιούτων θηρίων εἰκὸς ἐνδύεσθαι. ἢ οὐκ οἶει; Πάνυ μὲν οὖν εἰκὸς λέγεις. Τοὺς δέ γε ἀδικίας τε καὶ τυραννίδας καὶ ἀρπαγὰς προτετιμηκότας, εἰς τὰ τῶν λύκων τε καὶ ἰεράκων καὶ ἰκτίνων γένη· ἢ ποῖ ἂν ἄλλοσε φαμέν τὰς τοιαύτας ἵέναι; Ἀμέλγει, ἔφη ὁ Κέβης, εἰς τὰ τοιαῦτα. Οὐκοῦν, ἢ δ' ὅς, δηλαδὴ καὶ τᾶλλα, ἢ ἂν ἐκάστη ἴοι κατὰ τὰς αὐτῶν ὁμοιότητας τῆς μελέτης. Δῆλον δὲ, ἔφη· πῶς δ' οὐ; Οὐκοῦν εὐδαιμονέσαστοι, ἔφη· καὶ τούτων εἰσὶ, καὶ εἰς βέλτιστον τόπον ἰόντες, οἱ τὴν δημοτικὴν τε καὶ πολιτικὴν ἀρετὴν ἐπιτετηδευκότες· ἦν δὲ καλοῦσι σωφροσύνην τε καὶ δικαιοσύνην, ἐξ ἔθους τε καὶ μελέτης γεγονυῖαν, ἄνευ φιλοσοφίας τε καὶ νοῦ; Πῇ δὲ οὗτοι εὐδαιμονέσαστοι; Ὅτι τούτους εἰκὸς εἶναι εἰς τοιοῦτον πάλιν ἀφικνεῖσθαι πολιτικὸν καὶ ἡμερον γένος, ἢ που μελιττῶν, ἢ σφικῶν, ἢ μυρμήκων, ἢ καὶ εἰς ταυτόν γε πάλιν τὸ ἀνθρώπινον γένος, καὶ γίγνεσθαι ἐξ αὐτῶν ἄνδρας μετρίους. Εἰκὸς.

λβ. Εἰς δέ γε θεῶν γένος, μὴ φιλοσοφήσαντι καὶ παντελῶς καθαρῶ ἀπιόντι, οὐ θέμις ἀφικνεῖσθαι ἄλλω ἢ τῷ φιλομαθεῖ. ἀλλὰ τούτων ἕνεκα, ὦ ἑταῖρε Σιμμία τε καὶ Κέβης, οἱ ὀρθῶς φιλόσοφοι, ἀπέχονται τῶν κατὰ τὸ σῶμα ἐπιθυμιῶν ἀπασῶν, καὶ καρτεροῦσι, καὶ οὐ παραδιδόασιν αὐταῖς αὐτούς· οὔτε οἰκοφθορίαν τε καὶ πενίαν φοβούμενοι, ὥσπερ οἱ πολλοὶ καὶ
 Φιλο-

Φιλοχρήματοι· οὐδὲ αὖ ἀτιμίαν τε καὶ ἀδοξίαν μοχθη-
ρίας δεδιότες, ὥσπερ οἱ Φίλαρχοί τε καὶ Φιλότιμοι,
ἔπειτα ἀπέχονται αὐτῶν. Οὐ γὰρ ἂν πρέποι, ἔφη,
ὦ Σώκρατες, ὁ Κέβης. Οὐ μέντοι μὰ Δί', ἢ δ' ὅς.
τοιγάρτοι τούτοις μὲν ἅπασιν, ἔφη, ὦ Κέβης, ἐκεῖνοι
οἷς τι μέλει τῆς αὐτῶν ψυχῆς, ἀλλὰ μὴ σώματα
πλάττοντες ζῶσι, χαίρειν εἰπόντες, οὐ κατὰ ταυτὰ
πορεύονται αὐτοῖς, ὥς οὐκ εἰδόσιν ὅπῃ ἔρχονται· αὐτοὶ
δὲ ἡγούμενοι οὐ δεῖν ἐναντία τῇ Φιλοσοφίᾳ πράττειν,
καὶ τῇ ἐκείνης λύσει τε καὶ καθαρμῷ, ταύτῃ τρέπον-
ται, ἐκείνην ἐπόμενοι ἢ ἐκείνη ὑφηγεῖται. Πῶς, ὦ Σώ-
κρατες;

λγ. Ἐγὼ ἔρῳ, ἔφη. Γινώσκουσι γὰρ, ἢ δ' ὅς, οἱ
Φιλομαθεῖς, ὅτι παραλαβοῦσα αὐτῶν τὴν ψυχὴν ἡ Φι-
λοσοφία, ἀτεχνῶς διαδεδεμένην ἐν τῷ σώματι καὶ προσ-
κεκολλημένην, ἀναγκαζομένην δὲ ὥσπερ δι' εἴργμου,
διὰ τούτου σκοπεῖσθαι τὰ ὄντα, ἀλλὰ μὴ αὐτὴν δι'
αὐτῆς, καὶ ἐν πάσῃ ἀμαθίᾳ καλινδουμένην, καὶ τοῦ
εἴργμου τὴν δεινότητα κατιδοῦσα ὅτι δι' ἐπιθυμίας
ἔστιν, ὥς ἂν μάλιστα αὐτὸς ὁ δεδεμένος ξυλλήπτωρ εἴη
τῷ δεδέσθαι· ὅπερ οὖν λέγω, γινώσκουσιν οἱ Φιλο-
μαθεῖς ὅτι οὕτω παραλαβοῦσα ἡ Φιλοσοφία ἔχουσιν
αὐτῶν τὴν ψυχὴν, ἡρέμα παραμυθεῖται καὶ λύειν ἐπι-
χειρεῖ, ἐνδεικνυμένη ὅτι ἀπάτης μὲν μεσῇ ἢ διὰ τῶν
ὀρμμάτων σκέψις, ἀπάτης δὲ ἢ διὰ τῶν ὥτων καὶ
τῶν ἄλλων αἰσθήσεων, πείθουσα δὲ ἐκ τούτων μὲν ἀνα-
χωρεῖν ὅσον μὴ ἀνάγκη αὐτοῖς χρῆσθαι, αὐτὴν δὲ εἰς
αὐτὴν ξυλλέγεσθαι καὶ ἀθροίζεσθαι παρακελευομένη,

πιστεύειν δὲ μηδενὶ ἄλλῳ, ἀλλ' ἢ αὐτὴν αὐτῇ, ὅ, τι
 ἂν νοήσῃ αὐτὴ καθ' αὐτὴν αὐτὸ καθ' αὐτὸ τῶν ὄντων.
 ὅ, τι δ' ἂν δι' ἄλλων σκοπῇ, ἐν ἄλλοις ὃν ἄλλο, μη-
 δὲν ἡγεῖσθαι ἀληθές, εἶναι δὲ τὸ μὲν τριούτον, αἰσθη-
 τόν τε καὶ ὁρατὸν, ὃ δὲ αὐτὴ ὁρᾷ, νοητὸν τε καὶ
 ἀειδές· ταύτῃ οὖν τῇ λύσει οὐκ οἰομένη δεῖν ἐναντιοῦ-
 σθαι ἢ τοῦ ὡς ἀληθῶς Φιλοσόφου ψυχῇ, οὕτως ἀπέ-
 χεται τῶν ἡδονῶν τε καὶ ἐπιθυμιῶν καὶ λυπῶν καὶ
 φόβων καθ' ὅσον δύναται, λογιζομένη ὅτι ἐπειδὴν τις
 σφόδρα ἡσθῇ, ἢ φοβηθῇ, ἢ λυπηθῇ, ἢ ἐπιθυμήσῃ,
 οὐδὲν τοσοῦτον κακὸν ἔπαθεν ἀπ' αὐτῶν ὅσον ἂν τις
 οἰηθείη, οἷον ἢ νοσήσας, ἢ τι ἀναλώσας διὰ τὰς ἐπι-
 θυμίας, ἀλλ' ὃ πάντων μέγιστόν τε κακῶν καὶ ἔσχα-
 τόν ἐστι, τοῦτο πάσχει, καὶ οὐ λογίζεται αὐτό. Τί
 τοῦτο, ὦ Σώκρατες; ἔφη ὁ Κέρης. Ὅτι ἡ ψυχὴ
 παντὸς ἀνθρώπου ἀναγκάζεται ἅμα τε ἡσθῆναι ἢ λυπη-
 θῆναι σφόδρα ἐπὶ τῷ καὶ ἡγεῖσθαι περὶ ὃ ἂν μάλιστα
 τοῦτο πάσχει, τοῦτο ἐναργέστατόν τε καὶ ἀληθέστατον
 εἶναι· οὐχ οὕτως ἔχον. ταῦτα δὲ μάλιστα ὁρατὰ, ἢ
 οὐ; Πάνυ γε. Οὐκοῦν ἐν τούτῳ τῷ πάθει μάλιστα
 καταδεῖται ἡ ψυχὴ ὑπὸ σώματος; Πῶς δὴ; Ὅτι
 ἐκάσῃ ἡδονῇ καὶ λύπῃ ὥσπερ ἦλον ἔχουσα, προσηλαῖ
 αὐτὴν πρὸς τὸ σῶμα καὶ προσπερονᾷ, καὶ ποιεῖ σω-
 ματρεῖδῃ, δοξάζουσιν ταῦτα ἀληθῆ εἶναι ἅπερ ἂν καὶ
 τὸ σῶμα φῇ. ἐκ γὰρ τοῦ ὁμοδοξεῖν τῷ σώματι καὶ
 τοῖς αὐτοῖς χαίρειν, ἀναγκάζεται, οἶμαι, ὁμότροπός τε
 καὶ ὁμότροφος γίνεσθαι, καὶ οἷα μηδέποτε εἰς ἄδου
 καθαρῶς ἀφικέσθαι· ἀλλ' αἰεὶ ἀναπλέα τοῦ σώματος
 ἐξιέναι, ὥς τε ταχὺ πάλιν πίπτειν εἰς ἄλλο σῶμα· καὶ
 ὥσπερ

ὥσπερ σπειρομένη ἐμφύεσθαι· καὶ ἐκ τούτων ἄμοιρος εἶναι τῆς τοῦ θεοῦ τε καὶ καθαροῦ καὶ μονοειδοῦς συνουσίας. Ἀληθέστατα, ἔφη, λέγεις, ὁ Κέβης, ὦ Σώκρατες.

λδ. Τούτων τοίνυν ἕνεκα, ὦ Κέβης, οἱ δικαίως Φιλομαθεῖς κόσμιοί εἰσι καὶ ἀνδρεῖοι, οὐχ ὧν οἱ πολλοὶ ἕνεκα Φασίν. ἢ σὺ οἶει; Οὐ δῆτα ἔγωγε. Οὐ γάρ· ἀλλ' οὕτω λογίσαιτ' ἂν ψυχὴ ἀνδρὸς Φιλοσόφου, καὶ οὐκ ἂν οἶηθείη τὴν μὲν Φιλοσοφίαν χρῆναι ἑαυτὴν λύειν, λυούσης δὲ ἐκείνης, αὐτὴν παραδιδόναι ταῖς ἡδοναῖς καὶ λύπαις ἑαυτὴν, πάλιν αὖ ἐγκαταδεῖν καὶ ἀνήνυτον ἔργον πράττειν, Πηνελόπης τινὰ ἐναντίως ἰσθὺ μεταχειριζομένην· ἀλλὰ γαλήνην τούτων παρασκευάζουσα, ἐπομένη τῷ λογισμῷ, καὶ αἰεὶ ἐν τούτῳ οὔσα, τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ θεῖον καὶ τὸ ἀδόξαστον θεωμένη, καὶ ὑπ' ἐκείνου τρεφομένη, ζῆν τε οἶεται δεῖν οὕτως ἕως ἂν ζῇ, καὶ ἐπειδὴν τελευτήσῃ, εἰς τὸ ξυγγενὲς καὶ εἰς τὸ τοιοῦτον ἀφικομένη, ἀπηλλάχθαι τῶν ἀνθρωπίνων κακῶν. ἐκ δὲ τῆς τοιαύτης τροφῆς οὐδὲν δεινὸν μὴ φοβηθῇ, ταῦτά τ' ἐπιτηδεύουσα, ὦ Σιμμία τε καὶ Κέβης, ὅπως μὴ διασπασθεῖσα ἐν τῇ ἀπαλλαγῇ τοῦ σώματος, ὑπὸ τινῶν ἀνέμων διαφυσηθεῖσα καὶ διαπταμένη οἴχηται, καὶ οὐδὲν ἔτι οὐδαμῶς ᾗ.

λε. Σιγὴ οὖν ἐγένετο ταῦτα εἰπόντος τοῦ Σωκράτους ἐπὶ πολὺν χρόνον· καὶ αὐτός τε πρὸς τῷ εἰρημένῳ λόγῳ ἦν ὁ Σωκράτης, ὥς ἰδεῖν ἐφαίνετο, καὶ ἡμῶν οἱ πλεῖστοι. Κέβης δὲ καὶ Σιμμία σμικρὸν πρὸς

ἀλλήλω διελεγέσθην. καὶ ὁ Σωκράτης ἰδὼν αὐτῶ ἤρε-
το, Τί, ἔφη, ὑμῖν τὰ λεχθέντα μῶν μὴ δοκεῖ ἐνδεῶς
λέγεσθαι; πολλὰς γὰρ δὴ ἔτι ἔχει ὑποψίας καὶ ἀντι-
λαβὰς, εἴγε δὴ τις αὐτὰ μέλλει ἱκανῶς διεξιέναι. εἰ
μὲν οὖν τί ἄλλο σκοπεῖσθον, οὐδὲν λέγω. εἰ δὲ περὶ
τούτων ἀπορεῖτον, μηδὲν ἀποκνήσητε καὶ αὐτοὶ εἰπεῖν
καὶ διεξελθεῖν, εἴ πη ὑμῖν φαίνεται βέλτιον λεχθῆναι,
καὶ αὖ καὶ ἐμὲ συμπααραλαβεῖν εἴτι μᾶλλον οἴεσθε μετ'
ἐμοῦ εὐπορήσειν. Καὶ ὁ Σιμμίας ἔφη, Καὶ μὲν, ὦ
Σώκρατες, τὰληθῆ σοι ἐρῶ. πάλαι γὰρ ἡμῶν ἐκάτε-
ρος ἀπορῶν τὸν ἕτερον προωθεῖ, καὶ κελεύει ἔρεσθαι,
διὰ τὸ ἐπιθυμεῖν μὲν ἀκοῦσαι, ὀκνεῖν δὲ ὄχλον παρέ-
χειν, μὴ σοι ἀηδὲς ἢ διὰ τὴν παροῦσαν συμφορὰν.
Καὶ ὅς ἀκούσας ἐγέλασέ τε ἡρέμα, καὶ Φησι, Βαβαί,
ὦ Σιμμία· ἢ που χαλεπῶς ἂν τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους
πείσαιμι ὥς οὐ συμφορὰν ἡγοῦμαι τὴν παροῦσαν τύ-
χην, ὅτε γε μὴδ' ὑμᾶς δύναμαι πείθειν, ἀλλὰ φοβεῖ-
σθε μὴ δυσκολώτερόν τι νῦν διάκειμαι ἢ ἐν τῷ πρόσθεν
βίῳ. καὶ, ὥς ἔοικε, τῶν κύκνων δοκῶ φαυλότερος ὑμῖν
εἶναι τὴν μαντικὴν, οἱ, ἐπειδὰν αἰσθωνται ὅτι δεῖ αὐ-
τοὺς ἀποθανεῖν, ἄδοντες καὶ ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ, τό-
τε δὴ πλεῖστα καὶ μάλιστα ἄδουσι, γεγηθότες ὅτι μέλ-
λουσι παρὰ τὸν θεὸν ἀπιέναι οὐπὲρ εἰσὶ θεράποντες. οἱ
δὲ ἄνθρωποι, διὰ τὸ αὐτῶν δέος τοῦ θανάτου, καὶ τῶν
κύκνων καταψεύδονται, καὶ Φασὶν αὐτοὺς θρηνοῦντας
τὸν θάνατον, ὑπὸ λύπης ἐξάδειν· καὶ οὐ λογίζονται
ὅτι οὐδὲν ὄρνεον ἄδει ὅταν πεινῇ ἢ ριγοῖ, ἢ τινὰ ἄλλην
λύπην λυπῇται, οὐδὲ αὐτὴ ἥτε ἀηδὼν καὶ χελιδὼν,
καὶ ὁ ἔποψ, ὃ δὴ Φασὶ διὰ λύπην θρηνοῦντας ἄδειν·
ἀλλ'

ἀλλ' οὔτε ταῦτά μοι φαίνεται λυπούμενα ἄδειν, οὔτε οἱ κύκνοι· ἀλλ' ἅτε, οἶμαι, τοῦ Ἀπόλλωνος ὄντες, μαντικοί τε εἰσὶ, καὶ προειδότες τὰ ἐν ἄδου ἀγαθὰ, ἄδουσί τε καὶ τέρπονται ἐκείνην τὴν ἡμέραν διαφερόντως ἢ ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ. ἐγὼ δὲ καὶ αὐτὸς ἡγοῦμαι ὁμόδουλός τε εἶναι τῶν κύκνων, καὶ ἱερὸς τοῦ αὐτοῦ θεοῦ, καὶ οὐ χεῖρον ἐκείνων τὴν μαντικὴν ἔχειν παρὰ τοῦ δεσπότου, οὐδὲ δυσθυμότερον αὐτῶν τοῦ βίου ἀπαλλάττεσθαι. ἀλλὰ τούτου γε ἔνεκα λέγειν τε χρὴ καὶ ἐρωτᾶν ὅ, τι ἂν βούλοισθε, ἕως Ἀθηναίων ἑῷσιν ἄνδρες ἔνδεκα.

λς. Καλῶς, ἔφη, λέγεις, ὁ Σιμμία· καὶ ἐγὼ τε σοι ἐρῶ ὁ ἀπορῶ, καὶ αὖ ὅδε ἢ οὐκ ἀποδέχεται τὰ εἰρημένα. ἐμοὶ γὰρ δοκεῖ, ὦ Σώκρατες, περὶ τῶν τοιούτων ἴσως ὥσπερ καὶ σοὶ, τὸ μὲν σαφὲς εἰδέναι ἐν τῷ νῦν βίῳ, ἢ ἀδύνατον εἶναι, ἢ παγχάλεπόν τι, τὸ μέντοι αὖ τὰ λεγόμενα περὶ αὐτῶν, μὴ οὐχὶ παντὶ τρόπῳ ἐλέγχειν, καὶ προαφίστασθαι πρὶν ἂν πανταχῇ σκοπῶν ἀπείπῃ τις, πάνυ μαλθακοῦ εἶναι ἄνδρός· δεῖν γὰρ περὶ αὐτὰ ἐν γέ τι τούτων διαπράξασθαι, ἢ μαθεῖν ὅπῃ ἔχει, ἢ εὐρεῖν, ἢ, εἰ ταῦτα ἀδύνατον, τὸν γοῦν βέλτιστον τῶν ἀνθρωπίνων λόγων λαβόντα καὶ δυσεξελεγκτότατον, ἐπὶ τούτου ὀχούμενον, ὥσπερ ἐπὶ σχεδίας, κινδυνεύοντα διαπλεῦσαι τὸν βίον, εἰ μὴ τις δύναιτο ἀσφαλέστερον καὶ ἀκινδυνότερον ἐπὶ βεβαιότερου ὀχήματος ἢ λόγου θείου τινὸς διαπορευθῆναι. καὶ δὴ καὶ νῦν ἔγωγε οὐκ ἐπαισχυνθήσομαι ἔρεσθαι, ἐπειδὴ καὶ σὺ ταῦτα λέγεις, οὐδὲ ἐμαυτὸν αἰτι-

αἰτιάζομαι ἐν ὑσέρῳ χρόνῳ, ὅτι νῦν οὐκ εἶπον ἅ μοι δοκεῖ. ἐμοὶ γὰρ, ὦ Σώκρατες, ἐπειδὴ καὶ πρὸς ἐμκευτὸν καὶ πρὸς τόνδε σκοπῶ τὰ εἰρημένα, οὐ πάνυ φαίνεται ἱκανῶς εἰρῆσθαι.

λζ. Καὶ ὁ Σωκράτης, "Ἰσῶς γὰρ, ἔφη, ὦ ἐταῖρε, ἀληθῆ σοι φαίνεται· ἀλλὰ λέγε ὅπῃ δὴ οὐχ ἱκανῶς. Ταύτῃ ἔμοιγε, ἥ δ' ὅς, ἥ δὴ καὶ περὶ ἀρμονίας ἀντις καὶ λύρας τε καὶ χορδῶν τὸν αὐτὸν τοῦτον λόγον εἶποι· ὥς ἡ μὲν ἀρμονία ἀόρατόν τι καὶ ἀσώματον, καὶ πάγκαλόν τι καὶ θεῖόν ἐστιν ἐν τῇ ἡρμοσμένῃ λύρᾳ, αὐτὴ δ' ἡ λύρα καὶ αἱ χορδαὶ, σώματά τε καὶ σωματοειδῆ, καὶ σύνθετά τε καὶ γεώδη, καὶ ἔστι τοῦ θνητοῦ συγγενῆ. ἐπειδὴν οὖν ἡ κατάξη τις τὴν λύραν, ἡ διατέμῃ καὶ διαρρήξῃ τὰς χορδὰς, εἴ τις διίσχυρίζοιτο τῷ αὐτῷ λόγῳ ὥσπερ σὺ, ὥς ἀνάγκη ἔτι εἶναι τὴν ἀρμονίαν ἐκείνην, καὶ μὴ ἀπολωλέναι· οὐδεμία γὰρ μηχανὴ ἂν εἴη τὴν μὲν λύραν ἔτι εἶναι, διερρώγυιων τῶν χορδῶν, καὶ τὰς χορδὰς θνητοειδεῖς οὔσας, τὴν δὲ ἀρμονίαν ἀπολωλέναι, τὴν τοῦ θείου τε καὶ ἀθανάτου ὁμοφυῆ τε καὶ συγγενῆ, προτέραν τοῦ θνητοῦ ἀπολωμένην· ἀλλὰ, Φαίη, ἀνάγκη ἔτι πού εἶναι αὐτὴν τὴν ἀρμονίαν, καὶ πρότερον τὰ ξύλα καὶ τὰς χορδὰς κατασαπήσεσθαι πρὶν τι ἐκείνην παθεῖν. καὶ γὰρ οὖν, ὦ Σώκρατες, οἶμαι ἔγωγε καὶ αὐτόν σε τοῦτο ἐντεθυμῆσθαι, ὅτι τοιοῦτό τι μάλιστα ὑπολαμβάνομεν τὴν ψυχὴν εἶναι, ὥσπερ ἐντεταμένου τοῦ σώματος ἡμῶν καὶ συνεχομένου ὑπὸ θερμοῦ καὶ ψυχροῦ, καὶ ξηροῦ καὶ ὑγροῦ. καὶ τοιούτων τινῶν κρᾶσιν εἶναι, καὶ ἀρμονίαν αὐτῶν

αὐτῶν τούτων τὴν ψυχὴν ἡμῶν, ἐπειδὴν ταῦτα κα-
λῶς καὶ μετρίως κραθῇ πρὸς ἀλλήλας. εἰ οὖν τυγχάνῃ
ἡ ψυχὴ οὔσα ἁρμονία τις, δῆλον ὅτι, ὅταν χαλασθῇ
τὸ σῶμα ἡμῶν ἀμέτρως ἢ ἐπιταθῇ ὑπὸ νόσων καὶ
ἄλλων κακῶν, τὴν μὲν ψυχὴν ἀνόγκη εὐθὺς ὑπάρχει
ἀπολωλέναι, καίπερ οὔσαν θειοτάτην, ὥσπερ καὶ αἱ
ἄλλαι ἁρμονίαι, αἳ τ' ἐν τοῖς φθόγγοις καὶ ἐν τοῖς
τῶν δημιουργῶν ἔργοις πᾶσι· τὰ δὲ λείψανα τοῦ σώ-
ματος ἐκάστου πολὺν χρόνον παραμένειν, ἕως ἂν ἡ κα-
τακαυθῇ, ἢ κατασαπῇ. ὅρα οὖν πρὸς τοῦτον τὸν λόγον
τί φήσομεν, ἐάν τις ἀξιοῖ κραῖσιν οὔσαν τὴν ψυχὴν
τῶν ἐν τῷ σώματι, ἐν τῷ καλουμένῳ θανάτῳ πρώτην
ἐπόλλυσθαι.

λη. Διαβλεψάμενός οὖν ὁ Σωκράτης, ὥσπερ ταπολ-
λὰ εἰώθει, καὶ μειδιάσας, Δίκαια μέντοι, ἔφη, λέγει
Σιμμία. εἰ οὖν τις ὑμῶν εὐπορώτερος ἐμοῦ, τί οὐκ
ἀπεκρίνατο; καὶ γὰρ οὐ φαύλως ἔοικεν ἀπτομένῳ τοῦ
λόγου. δοκεῖ μέντοι μοι χρῆναι πρὸ τῆς ἀποκρίσεως ἔτι
πρότερον Κέβητος ἀκοῦσαι, τί αὖ ὅδε ἐγκαλεῖ τῷ λό-
γῳ· ἵνα χρόνου ἐγγενομένου βουλευσώμεθα τί ἐροῦμεν·
ἔπειτα δὲ ἀκούσαντας ἢ συγχωρεῖν αὐτοῖς, ἐάν τι δο-
κῶσι προσάδειν· ἐάν δὲ μὴ, οὕτως ἤδη ὑπερδικεῖν τοῦ
λόγου. ἀλλ' ἄγε δὴ, ἢ δ' ὅς, ὦ Κέβης, λέγε τί ἦν
ὃ σὲ αὖ θράττον ἀπισίαν παρέχει.

λθ. Λέγω δὲ, ἢ δ' ὅς; ὁ Κέβης· ἐμοὶ γὰρ φαίνε-
ται ἔτι ἐν τῷ αὐτῷ ὁ λόγος εἶναι, καὶ ὅπερ ἐν τοῖς
ἐμπροσθεν ἐλέγομεν, ταυτὸν ἐγκλημα ἔχειν· ὅτι μὲν

γὰρ ἦν ἡμῶν ἡ ψυχὴ καὶ πρὶν εἰς τόδε τὸ εἶδος ἔλ-
 θεῖν, οὐκ ἀντιτίθεμαι μὴ οὐχὶ πάνυ χαριέντως, καὶ,
 εἰ μὴ ἐπαχθές ἐστιν εἰπεῖν, πάνυ ἱκανῶς ἀποδεδεῖχθαι·
 ὥς δὲ καὶ ἀποθανόντων ἡμῶν ἔτι που ἔστιν, οὐ μοι δο-
 κεῖ τῇδε. ὥς μὲν οὐκ ἰσχυρότερον καὶ πολυχρονιώτερον
 ψυχὴ σώματος, οὐ συγχωρῶ τῇ Σιμμίου ἀντιλήψει.
 δοκεῖ γὰρ μοι πᾶσι τούτοις πάνυ πολὺ διαφέρειν. „τὲ
 οὖν ἄν, Φαίη ὁ λόγος, ἔτι ἀπιστεῖς; ἐπειδὴ γε ὁρᾷς
 ἀποθανόντος τοῦ ἀνθρώπου, τό γε ἀσθενέστερον ἔτι ὄν,
 τὸ δὲ πολυχρονιώτερον οὐ δοκεῖ σοι ἀναγκαῖον εἶναι ἔτι
 σώζεσθαι ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ;” πρὸς δὲ τοῦτο τόδε
 ἐπίσκεψαι εἴ τι λέγω· εἰκόνομος γὰρ τίνος, ὥς ἔοικε,
 κἀγὼ, ὥσπερ ὁ Σιμμίας, δέομαι. ἐμοὶ γὰρ δοκεῖ
 ὁμοίως λέγεσθαι ταῦτα, ὥσπερ ἄν τις περὶ ἀνθρώπου
 ὑφάντου πρεσβύτου ἀποθανόντος λέγοι τοῦτον τὸν λόγον,
 „ὅτι οὐκ ἀπόλωλεν ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ’ ἔστι που ἴσως·”
 τεκμήριον δὲ παρέχοιτο θοιμάτιον ὃ ἡμπίσχετο, αὐτὸς
 ὑφηνάμενος, ὅτι ἔστι σῶν, καὶ οὐκ ἀπόλωλε. καὶ εἴ
 τις ἀπιστῶν αὐτῷ, ἀνερωτῶν πότερον πολυχρονιώτερόν
 ἐστι, τὸ γένος ἀνθρώπου ἢ ἱματίου, ἐν χρεῖα τε ὄντος
 καὶ φορουμένου· ἀποκριναμένου δὲ τίνος ὅτι πολὺ τὸ
 τοῦ ἀνθρώπου, οἷοιτο ἀποδεδεῖχθαι ὅτι παντὸς ἄρα μᾶλ-
 λον ὃ γε ἄνθρωπος σῶς ἐστιν, ἐπειδὴ τὸ ὀλιγοχρονιώτε-
 ρον οὐκ ἀπόλωλε. τὸ δ’ οἶμαι, ὦ Σιμμία, οὐχ οὕτως
 ἔχει. σκόπει γὰρ καὶ σὺ ἃ λέγω. πᾶς γὰρ ἄν ὑπο-
 λάβοι ὅτι εὖηθες λέγει ὁ τοῦτο λέγων. ὁ γὰρ ὑφάν-
 τής οὗτος πολλὰ κατατρίψας τοιαῦτα ἱμάτια καὶ ὑφη-
 γάμενος, ἐκείνων μὲν ὕστερος ἀπόλωλε πολλῶν ὄντων,
 τοῦ δὲ τελευταίου, οἶμαι, πρότερος· καὶ οὐδέν τι μᾶλ-
 λον

λον τούτου ἕνεκα ἄνθρωπός ἐστιν ἱματίου φαυλότερον
οὐδ' ἀσθενέστερον. τὴν αὐτὴν ταύτην, οἶμαι, εἰκόνα
δέξαιτ' ἂν ἡ ψυχὴ πρὸς σῶμα, καὶ τις λέγων αὐτὰ
ταῦτα περὶ αὐτῶν, μέτριά μοι φαίνοιτο λέγειν· ὥς ἡ
ψυχὴ μὲν πολυχρόνιον ἐστὶ, τὸ δὲ σῶμα ἀσθενέστερον
καὶ ὀλιγοχρονιώτερον. ἀλλὰ γὰρ ἂν φαίην ἐκάστην τῶν
ψυχῶν πολλὰ σώματα κατατρίβειν, ἄλλως τε καὶ
πολλὰ ἔτη βιώ. εἰ γὰρ ῥέοι τὸ σῶμα, καὶ ἀπολλύοι-
το, ἔτι ζῶντος τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλ' ἡ ψυχὴ αἰεὶ τὸ κα-
τατριβόμενον ἀνυφαίνει, ἀναγκαῖον μὲντ' ἂν εἴη, ὅπό-
τε ἀπολλύοιτο ἡ ψυχὴ, τὸ τελευταῖον ὕφασμα τυχεῖν
αὐτὴν ἔχουσιν, καὶ τούτου μόνου προτέρα ἀπόλλυ-
σθαι. ἀπολλυμένης δὲ τῆς ψυχῆς, τότε ἤδη τὴν φύ-
σιν τῆς ἀσθενείας ἐπιδεικνύοι τὸ σῶμα, καὶ ταχὺ σα-
πὲν διοίχοιτο· ὥς τούτῳ τῷ λόγῳ οὐπω ἄξιον πισεύ-
σαντα θαρρεῖν, ὥς ἐπειδὴν ἀποθάνωμεν, ἔτι που ἡ
ψυχὴ ἡμῶν ἐστὶν. εἰ γὰρ τις καὶ πλέον ἔτι τῷ λέγοντι
ἢ ἃ σὺ λέγεις συγχωρήσειε, δοὺς αὐτῷ, μὴ μόνον ἐν
τῷ πρὶν καὶ γενέσθαι ἡμᾶς χρόνῳ εἶναι ἡμῶν τὴν ψυ-
χὴν, ἀλλὰ μηδὲν κωλύειν, καὶ ἐπειδὴν ἀποθάνωμεν,
ἐνίῳν ἔτι εἶναι καὶ ἔσεσθαι, καὶ πολλάκις γενήσεσθαι,
καὶ ἀποθανεῖσθαι αὐθις· οὕτω γὰρ αὐτὸ φύσει ἰσχυ-
ρὸν εἶναι, ὥς πολλάκις γιγνομένην ψυχὴν ἀντέχειν·
δοὺς δὲ ταῦτα, μηκέτι ἐκεῖνο συγχωροῖ, μὴ οὐ πονεῖν
αὐτὴν ἐν ταῖς πολλαῖς γενέσεσι, καὶ τελευτῶσάν γε
ἐν τινὶ τῶν θανάτων παντάπασιν ἀπόλλυσθαι· τοῦτον
δὲ τὸν θάνατον καὶ ταύτην τὴν διάλυσιν τοῦ σώματος
ἢ τῇ ψυχῇ φέρει ὄλεθρον, μηδὲνα φαίη εἰδέναι. ἀδύ-
νατον γὰρ εἶναι ὁτῶοῦν αἰσθάνεσθαι ἡμῶν. εἰ δὲ τοῦτο

οὕτως ἔχει, οὐδενὶ προσήκειν θάνατον θαρροῦντι μὴ οὐκ ἀνοήτως θαρρεῖν, ὅς ἂν μὴ ἔχοι ἀποδείξαι ὅτι ἐστὶ ψυχὴ παντάπασιν ἀθάνατον τε καὶ ἀνώλεθρον· εἰ δὲ μὴ, ἀνάγκη ἐῖναι αἰετὸν τὸν μέλλοντα ἀποθανεῖσθαι δεδιέναι ὑπὲρ τῆς αὐτοῦ ψυχῆς, μὴ ἐν τῇ νῦν τοῦ σώματος διχζεύξει παντάπασιν ἀπόληται.

μ. Πάντες οὖν ἀκούσαντες εἰπόντων αὐτῶν, ἀηδῶς διετέθημεν, ὥς ὕστερον ἐλέγομεν πρὸς ἀλλήλους, ὅτι ὑπὸ τοῦ ἔμπροσθεν λόγου σφόδρα πεπεισμένους ἡμᾶς, πάλιν ἐδόκουν ἀναταράξαι καὶ εἰς ἀπιστίαν καταβαλεῖν, οὐ μόνον τοῖς προειρημένοις λόγοις, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ ὕστερα μέλλοντα ῥηθήσεσθαι, μὴ οὐδενὸς ἄξιοι εἶημεν κριταί, ἢ καὶ τὰ πράγματα αὐτὰ ἀπίστα ἦ. ΕΧ. Νῆ τοὺς θεοὺς, ὦ Φαίδων, συγγνώμην γε ἔχω ὑμῖν. καὶ γὰρ αὐτόν με νῦν ἀκούσαντά σου, τοιοῦτόν τι λέγειν πρὸς ἑμαυτόν ἐπέρχεται, „τίνι οὖν ἔτι πισεύσομεν λόγῳ; ὁ γὰρ σφόδρα πιθανὸς ὢν, ὃν ὁ Σωκράτης ἔλεγε λόγον, νῦν εἰς ἀπιστίαν καταπέπτωκε.” θαυμαστῶς γὰρ μου ὁ λόγος οὗτος ἀντιλαμβάνεται, καὶ νῦν καὶ αἰετὶ, τὸ ἁρμονίαν τινὰ ἡμῶν εἶναι τὴν ψυχὴν· καὶ ὥσπερ ὑπέμνητέ με ῥηθεῖς, ὅτι καὶ αὐτῷ μοι ταῦτα προῦδέδοκτο. καὶ πάννυ δέομαι πάλιν, ὥσπερ ἐξ ἀρχῆς, ἄλλου τινὸς λόγου, ὅς με πείσει ὥς τοῦ ἀποθανόντος οὐ συναποθνήσκει ἡ ψυχὴ. λέγε οὖν, πρὸς Δίδος, πῇ ὁ Σωκράτης μετῴληθε τὸν λόγον· καὶ πότερον κακείνος, ὥσπερ ὑμᾶς Φῆς, ἐνδηλὸς τι ἐγένετο ἀχθόμενος, ἢ οὐ, ἀλλὰ πράως ἐβοήθει τῷ λόγῳ· ἢ καὶ ἱκανῶς ἐβοήθησεν, ἢ ἐνδεῶς. πάντα ἡμῖν διέλθε ὥς δύνασαι ἀκριβέ-

βέστατα. ΦΑΙΔ. Καὶ μὴν, ὦ Ἐχέκρατες, πολλάκις θαυμάσας Σωκράτη, οὐ πώποτε μᾶλλον ἠγάσθην, ἢ τότε παραγεγνόμενος. τὸ μὲν οὖν ἔχειν ὅ, τι λέγοι ἐκεῖνος, ἴσως οὐδὲν ἄτοπον· ἀλλ' ἐγώ γε μάλιστα ἐθαύμασα αὐτοῦ πρῶτον μὲν τοῦτο, ὡς ἠδέως καὶ εὐμενῶς καὶ ἀγαμένως τῶν νεανίσκων τὸν λόγον ἀπεδέξατο· ἔπειτα, ἡμῶν ὡς ὀξέως ἤσθετο ὁ πεπόνθειμεν ὑπὸ τῶν λόγων· ἔπειτα ὡς εὖ ἡμᾶς ἰόσατο, καὶ ὥσπερ πεφευγότας καὶ ἡττημένους ἀνεκαλέσατο, καὶ προὔτρεψε πρὸς τὸ παρέπεσθαι τε καὶ ξυσκοπεῖν τὸν λόγον. ΕΧ. Πῶς δὴ;

μα. ΦΑΙΔ. Ἐγὼ ἐρῶ· ἔτυχον γὰρ καθήμενος ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ παρὰ τὴν κλίνην, ἐπὶ χαμαιζήλου τινός· ὁ δὲ, ἐπὶ πολλῷ ὑψηλοτέρου ἢ ἐγώ, καταψήσας οὖν μου τὴν κεφαλὴν, καὶ συμπίεσας τὰς ἐπὶ τῷ αὐχένι τρίχας· εἰώθει γὰρ ὁπότε τύχοι, παίζειν μου εἰς τὰς τρίχας· Αὔριον δὲ, ἔφη, ἴσως, ὦ Φαίδων, τὰς καλὰς ταύτας κόμας ἀποκερῇ. Ἔοικεν, ἦν δ' ἐγώ, ὦ Σώκρατες. Οὐκ, ἂν γε ἐμοὶ πείθῃ. Ἀλλὰ τί; ἦν δ' ἐγώ. Τήμερον, ἔφη, καὶ γὰρ τὰς ἐμάς, καὶ σὺ ταύτας, εἴαν πέρ γε ἡμῖν ὁ λόγος τελευτήσῃ, καὶ μὴ δυνώμεθα αὐτὸν ἀναβιώσασθαι. καὶ ἐγώ γ' ἂν εἰ σὺ εἶην, καὶ με διαφύγοι ὁ λόγος, ἔνορκον ἂν ποιησαίμην, ὥσπερ Ἀργεῖοι, μὴ πρότερον κομήσειν πρὶν ἂν νικήσω ἀναμαχόμενος τὸν Σιμρίου τε καὶ Κέβητος λόγον. Ἀλλ', ἦν δ' ἐγώ, πρὸς δύο οὐδ' Ἡρακλῆς λέγεται οἶός τε εἶναι. Ἀλλὰ καὶ ἐμὲ, ἔφη, τοῦ Ἰόλεων παρακάλει, ἕως ἔτι φῶς ἐστὶ. Παρακαλῶ τοίνυν,

ἔφην, οὐχ ὥς Ἡρακλῆς, ἀλλ' ὥς Ἰόλεως τὸν Ἡρακλῆ.

μβ. Οὐδὲν διοίσει, ἔφη. ἀλλὰ πρῶτον εὐλαβηθῶμεν τὶ πάθος μὴ πάθωμεν. Τὸ ποῖον; ἦν δ' ἐγώ. Μὴ γενώμεθα, ἢ δ' ὅς, μισολόγοι, ὥσπερ οἱ μισάνθρωποι γιγνόμενοι. ὥς οὐκ ἔστιν, ἔφη, ὅ, τι ἂν τις μεῖζον τούτου κακὸν πάθοι, ἢ λόγους μισήσας. γίνεται δὲ ἐκ τοῦ αὐτοῦ τρόπου μισολογία τε καὶ μισανθρωπία. ἦτε γὰρ μισανθρωπία ἐνδύεται ἐκ τοῦ σφόδρα τινὶ πιεῦσαι ἄνευ τέχνης, καὶ ἡγήσασθαι παντάπασί γε ἀληθῆ εἶναι καὶ ὑγιῆ καὶ πιστὸν τὸν ἄνθρωπον, ἔπειτα ὀλίγον ὑςερὸν εὐρεῖν τοῦτον πονηρόν τε καὶ ἄπιστον, καὶ αὐθις ἕτερον. καὶ ὅταν τοῦτο πολλάκις πάθῃ τις, καὶ ὑπὸ τούτων μάλιστα οὐς ἂν ἡγήσαιοτο οἰκειοτάτους τε καὶ ἑταιροτάτους· τελευτῶν δὲ θαμὰ προσκρούων, μίσει τε πάντας, καὶ ἡγεῖται οὐδενὸς οὐδὲν ὑγιὲς εἶναι τοπαράπαν. ἢ οὐκ ἦσθησαι οὕτω τοῦτο γιγνόμενον; Πάνυ γε, ἦν δ' ἐγώ. Οὐκοῦν, ἢ δ' ὅς, αἰσχρόν; καὶ δῆλον ὅτι ἄνευ τέχνης τῆς περὶ τὰ ἀνθρώπεια ὁ τοιοῦτος χρῆσθαι ἐπιχειρεῖ τοῖς ἀνθρώποις; εἰ γὰρ που μετὰ τέχνης ἐχρήτο, ὥσπερ ἔχει, οὕτως ἂν ἡγήσαιτο, τοὺς μὲν χρησοὺς καὶ πονηροὺς σφόδρα, ὀλίγους εἶναι ἑκατέρους· τοὺς δὲ μεταξὺ, πλείους. Πῶς λέγεις; ἦν δ' ἐγώ. Ὡςπερ, ἢ δ' ὅς, περὶ τῶν σφόδρα μικρῶν καὶ μεγάλων οἶει τὶ σπανιώτερον εἶναι, ἢ σφόδρα μέγαν ἢ σφόδρα σμικρὸν ἐξευρεῖν ἄνθρωπον, ἢ κύνα, ἢ ἄλλο ὁτιοῦν; ἢ αὖ ταχὺν ἢ βραδὺν, ἢ καλὸν ἢ αἰσχρόν, ἢ λευκὸν ἢ μέλανα; ἢ οὐκ ἦσθησαι ὅτι πάν-

πάντων τῶν τοιούτων τὰ μὲν ἄκρα τῶν ἐσχάτων σπάνια καὶ ὀλίγα, τὰ δὲ μεταξὺ ἄφθονα καὶ πολλά; Πάνυ γε, ἦν δ' ἐγώ. Οὐκοῦν οἶει, ἔφη, εἰ πονηρίας ἀγῶν προτεθείη, πάνυ ἂν ὀλίγους καὶ ἐνταῦθα τοὺς πρώτους Φανῆναι; Εἰκός γε, ἦν δ' ἐγώ. Εἰκὸς γὰρ, ἔφη· ἀλλὰ ταύτῃ μὲν οὐχ ὅμοιοι οἱ λόγοι τοῖς ἀνθρώποις εἰσὶν· ἀλλὰ σοῦ νῦν δὴ προάγοντος ἐγὼ ἐφεποίμην· ἀλλ' ἐκείνη ἦ, ἐπειδάν τις πισεύσῃ λόγῳ τινὶ ἀληθεῖ εἶναι, ἄνευ τῆς περὶ τοὺς λόγους τέχνης, κἄπειτα ὀλίγον ὕστερον αὐτῷ δόξῃ ψευδὴς εἶναι, ἐνίοτε μὲν ὦν, ἐνίοτε δ' οὐκ ὦν· καὶ αὖθις, ἕτερος καὶ ἕτερος· καὶ μάλιστα δὴ οἱ περὶ τοὺς ἀντιλογικοὺς λόγους διατρίψαντες οἶσθ' ὅτι τελευτῶντες οἴονται σοφώτατοι γεγονέναι τε, καὶ κατανενοηκέναι μόνοι ὅτι οὔτε τῶν πραγμάτων οὐδενὸς οὐδὲν ὑγιὲς, οὐδὲ βέβαιον, οὔτε τῶν λόγων, ἀλλὰ πάντα τὰ ὄντα ἀτεχνῶς, ὥσπερ ἐν Εὐρίπῳ, ἄνω καὶ κάτω σρέφεται, καὶ χρόνον οὐδένα ἐν οὐδενὶ μένει. Πάνυ μὲν οὖν, ἔφην ἐγώ, ἀληθῆ λέγεις. Οὐκοῦν, ὦ Φαίδων, ἔφη, οἰκτρὸν ἂν εἴη τὸ πάθος, εἰ ὄντος δὴ τινος ἀληθοῦς καὶ βεβαίου λόγου, καὶ δυνατοῦ κατανοῆσαι, ἔπειτα τούτου ἐκπεσὼν, διὰ τὸ παραγίγνεσθαι τοιουτοῖσι λόγοις, τοῖς αὐτοῖς τοτὲ μὲν δοκοῦσιν ἀληθέσιν εἶναι, τοτὲ δὲ μὴ, μὴ ἑαυτόν τις αἰτιῶτο, μηδὲ τὴν ἑαυτοῦ ἀτεχνίαν, ἀλλὰ τελευτῶν, διὰ τὸ ἀλγεῖν, ἄσμενος ἐπὶ τοὺς λόγους ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν αἰτίαν ἀπώσαιο· καὶ ἤδη τὸν λοιπὸν βίον μισῶν τε καὶ λοιδορῶν τοὺς λόγους διατελοῖ· τῶν τε ὄντων τῆς ἀληθείας τε καὶ ἐπισήμης σερηθείη. Νῆ τὸν Δία, ἦν δ' ἐγώ, ὥς οἰκτρὸν δῆτα.

μυ. Πρῶτον μὲν τοίνυν, ἔφη, τοῦτο εὐλαβηθῶμεν·
 καὶ μὴ παριῶμεν εἰς τὴν ψυχὴν, ὥς τῶν λόγων κιν-
 δυνεύει οὐδὲν ὑγιὲς εἶναι· ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ὅτι ἡμεῖς
 οὐπω ὑγιῶς ἔχομεν, ἀλλ' ἀνδριζέον καὶ προθυμητέον
 ὑγιῶς ἔχειν· σοὶ μὲν οὖν καὶ τοῖς ἄλλοις, καὶ τοῦ
 ἔπειτα βίου παντὸς ἕνεκα, ἐμοὶ δὲ, αὐτοῦ ἕνεκα τοῦ
 θανάτου. ὥς κινδυνεύω ἔγωγε ἐν τῷ παρόντι περὶ αὐ-
 τοῦ τούτου οὐ φιλοσόφως ἔχειν, ἀλλ' ὥσπερ οἱ πάντες
 ἀπαίδευτοι, Φιλονείκως. καὶ γὰρ ἐκεῖνοι ὅταν περὶ τοῦ
 ἀμφισβητῶσιν, ὅπῃ μὲν ἔχει περὶ ὧν ἂν ὁ λόγος ᾖ,
 οὐ φροντίζουσιν, ὅπως δὲ ἂν αὐτοὶ ἔθεντο, τὰῦτα δόξει
 τοῖς παροῦσι, τοῦτο προθυμοῦνται. καὶ ἐγὼ μοι δοκῶ
 ἐν τῷ παρόντι τοσοῦτον μόνον ἐκείνων διοίσειν. οὐ γὰρ
 ὅπως τοῖς παροῦσιν ἂν ἐγὼ λέγω δόξει ἀληθῆ εἶναι προ-
 θυμήσομαι, εἰ μὴ εἴη πάρεργον, ἀλλ' ὅπως αὐτῷ ἐμοὶ
 ὅτι μάλιστα δόξει οὕτως ἔχειν. λογίζομαι γὰρ, ὦ Φίλε
 ἑταῖρε, καὶ θέασαι ὥς πλεονεκτικῶς, εἰ μὲν τυγχάνει
 ἀληθῆ ὄντα ἂν ἐγὼ λέγω, καλῶς δὲ ἔχει τὰ πεισθῆναι·
 εἰ δὲ μηδὲν ἐστὶ τελευτήσαντι, ἀλλ' οὖν τοῦτόν γε τὸν
 χρόνον αὐτὸν τὸν πρὸ τοῦ θανάτου ἥττον τοῖς παροῦσιν
 ἀηδὴς ἔσομαι ὀδυρόμενος. ἡ δὲ ἀγνοιά μοι αὕτη οὐ ξυν-
 διατελεῖ, κακὸν γὰρ ἂν ᾦν, ἀλλ' ὀλίγον ὕστερον ἀπο-
 λεῖται. παρεσκευασμένος μὲν δὲ, ἔφη, ὦ Σιμμία τε
 καὶ Κέβης, οὕτως ἐρχομαι ἐπὶ τὸν λόγον. ὑμεῖς μέν-
 τοι, ἂν ἐμοὶ πείθησθε, μικρὸν φροντίσαντες Σωκρά-
 τος, τῆς δὲ ἀληθείας πολὺ μᾶλλον, ἔάν μὲν τι ὑμῖν
 δοκῶ λέγειν ἀληθές, συνομολογήσατε· εἰ δὲ μὴ,
 παντὶ λόγῳ ἀντιτείνετε, εὐλαβούμενοι ὅπως μὴ ἐγὼ
 ὑπὸ προθυμίας ἅμα ἑαυτὸν τε καὶ ὑμᾶς ἐξαπατή-
 σαι

τας, ὥσπερ μέλιττα τὸ κέντρον ἐγκαταλιπὼν οἰχέ-
σονται.

μδ. Ἄλλ' ἰτέον, ἔφη. πρῶτόν με ὑπομνήσατε ὅ
ἐλέγετε, εἴαν μὴ φαίνωμαι μεμνημένος. Σιμμίας μὲν
γὰρ, ὡς ἐγὼμαι, ἀπιστεῖ τε καὶ φοβεῖται μὴ ἡ ψυ-
χή, ὅμως καὶ θειότερον καὶ κάλλιον ὂν τοῦ σώματος,
προαπολλύηται, ἐν ἁρμονίᾳ εἶδει οὔσα. Κέβης δέ μοι
ἔδοξε τοῦτο μὲν ἐμοὶ συγχωρεῖν, πολυχρονιώτερόν γε
εἶναι ψυχὴν σώματος· ἀλλὰ τόδε ἄδηλον παντὶ, μὴ
πολλὰ δὴ σώματα καὶ πολλάκις κατατρίψασα ἡ ψυ-
χή, τὸ τελευταῖον σῶμα καταλιποῦσα, νῦν αὐτὴ
ἀπολλύηται, καὶ ἥ αὐτὸ τοῦτο θάνατος, ψυχῆς ὄλε-
θος. ἐπεὶ σῶμά γ' αἰεὶ ἀπολλύμενον οὐδὲν παύεται.
ἄρα ἄλλ' ἢ ταῦτ' ἐστίν, ὅ Σιμμία τε καὶ Κέβης, ὅ
δεῖ ἡμᾶς ἐπισκοπεῖσθαι; Εὐνωμολογείτην δὴ ταῦτ' εἶναι
ἄμφω. Πότερον οὖν, ἔφη, πάντας τοὺς ἐμπροσθεν
λόγους οὐκ ἀποδέχεσθε, ἢ τοὺς μὲν, τοὺς δ' οὔ; Τοὺς
μὲν, ἐφάτην, τοὺς δ' οὔ. Τί οὖν, ἢ δ' ὅς, περὶ
ἐκείνου τοῦ λόγου λέγετε, ἐν ᾧ ἔφαμεν τὴν μάθησιν
ἀνάμνησιν εἶναι, καὶ τούτου οὕτως ἔχοντος, ἀναγκασίως
ἔχειν ἄλλοθί που πρότερον ἡμῶν εἶναι τὴν ψυχὴν, πρὶν
ἐν τῷ σώματι ἐνδεθῆναι; Ἐγὼ μὲν, ἔφη ὁ Κέβης,
καὶ τότε θαυμαστῶς ὡς ἐπείσθην ὑπ' αὐτοῦ, καὶ νῦν
ἐμμένω ὡς οὐδενὶ λόγῳ. Καὶ μὲν, ἔφη ὁ Σιμμίας,
καὶ αὐτὸς οὕτως ἔχω· καὶ πάννυ ἂν θαυμάζοιμι εἴ μοι
περὶ γε τούτου ἄλλο ποτὲ ἔτι δόξειεν. Καὶ ὁ Σωκρά-
της, Ἄλλ' ἀνάγκη σοι, ἔφη, ὅ ξένε Θηβαῖε, ἄλλα
δόξαι, ἂν περ μείνη ἡδε ἡ οἴησις, τὸ ἁρμονίαν μὲν
εἶναι

εἶναι σύνθετον πρᾶγμα, ψυχὴν δὲ ἁρμονίαν τινὰ ἐκ τῶν κατὰ τὸ σῶμα ἐντεταμένων συγκεῖσθαι. οὐ γάρ που ἀποδέξῃ γε σαυτοῦ λέγοντος ὥς πρότερον ἦν ἁρμονία συγκειμένη, πρὶν ἐκεῖνα εἶναι ἐξ ὧν ἔδει αὐτὴν συντεθῆναι. ἢ ἀποδέξῃ; Οὐδαμῶς, ἔφη, ὦ Σώκρατες. Αἰσθάνῃ οὖν, ἢ δ' ὅς, ὅτι οὐ ταυτὰ σοι συμβαίνει λέγειν, ὅταν φῇς μὲν εἶναι τὴν ψυχὴν πρὶν καὶ εἰς ἀνθρώπου εἶδος τε καὶ σῶμα ἀφικέσθαι, εἶναι δ' αὐτὴν συγκειμένην ἐκ τῶν οὐδέπω ὄντων; οὐ γὰρ δὴ ἁρμονία γέ σοι τοιοῦτόν ἐστιν ὥς ἀπεικάζεις· ἀλλὰ πρότερον καὶ ἡ λύρα καὶ αἱ χορδαὶ καὶ οἱ φθόγγοι ἔτι ἀνάρμοστοι ὄντες γίνονται· τελευταῖον δὲ πάντων ξυνίσταται ἡ ἁρμονία, καὶ πρῶτον ἀπόλλυται. οὗτος οὖν σοὶ ὁ λόγος ἐκείνῳ πῶς ξυνάσεται; Οὐδαμῶς, ἔφη ὁ Σιμμίας. Καὶ μὲν, ἢ δ' ὅς, πρέπει γε, εἴπέρ τῳ ἄλλῳ λόγῳ, ξυνωδῶ εἶναι, καὶ τῷ περὶ ἁρμονίας. Πρέπει γὰρ, ἔφη ὁ Σιμμίας. Οὗτος τοίνυν, ἔφη, σοὶ οὐ ξυνωδός. ἀλλ' ὄρα πότερον αἰρή τῶν λόγων, τὴν μάθησιν, ἀνάμνησιν εἶναι, ἢ ψυχὴν ἁρμονίαν. Πολὺ μᾶλλον ἐκείνον, ἔφη, ὦ Σώκρατες. ὅδε μὲν γάρ μοι γέγονεν ἄνευ ἀποδείξεως, μετὰ εἰκότος τινὸς καὶ εὐπρεπείας· ὅθεν καὶ τοῖς πολλοῖς δοκεῖ ἀνθρώποις· ἐγὼ δὲ τοῖς διὰ τῶν εἰκότων τὰς ἀποδείξεις ποιούμενοις λόγοις ξύνοιδα οὖσιν ἀλαζόσι, καὶ, ἂν τις αὐτοὺς μὴ φυλάττηται, εὖ μάλα ἐξαπατῶσι, καὶ ἐν γεωμετρίας καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ἄπασιν. ὁ δὲ περὶ τῆς ἀναμνήσεως καὶ μαθήσεως λόγος, δι' ὑποθέσεως ἀξίας ἀποδέξασθαι εἴρηται. ἐρρήθη γάρ που οὕτως ἡμῶν εἶναι ἢ ψυχὴν, καὶ πρὶν εἰς σῶμα ἀφικέσθαι, ὥσπερ αὐτῆς ἐστιν ἡ οὐσία ἔχουσα τὴν

ἐπω-

ἔπωνυμίαν τὴν τοῦ ὅ ἐστιν. ἐγὼ δὲ ταύτην, ὡς ἑμαυ-
τὸν πείθω, ἱκανῶς τε καὶ ὀρθῶς ἀποδέδεγμαι. ἀνάγκη
οὖν μοι, ὡς ἔοικε, διὰ ταῦτα, μήτε ἑμαυτοῦ μήτε
ἄλλου ἀποδέχεσθαι λέγοντος ὡς ψυχὴ ἐστὶν ἁρμονία.

με. Τί δὲ, ἢ δ' ὅς, ὦ Σιμμία, τῇδε δοκεῖ σοι, ἁρ-
μονία ἢ ἄλλη τινὶ συνθέσει προσήκειν, ἄλλως πως
ἔχειν, ἢ ὡς ἐκεῖνα ἂν ἔχῃ ἐξ ὧν ἂν συγκένηται; Οὐ-
δαμῶς. Οὐδὲ μὲν ποιεῖν τι ὡς ἐγὼμαι, οὐδέ τι πά-
σχειν ἄλλο, παρ' ὃ ἂν ἐκεῖνα ἢ ποιῇ ἢ πάσχῃ. Ξυν-
έφη. Οὐκ ἄρα ἡγεῖσθαι γε προσήκει ἁρμονίαν τούτων
ἐξ ὧν ἂν συντεθῇ, ἀλλ' ἔπεσθαι. Ξυνεδόκει. Πολλοῦ
ἄρα δεῖ ἐναντία γε ἁρμονίαν κινηθῆναι ἢ Φθέγξασθαι,
ἢ τι ἄλλο ἐναντιωθῆναι τοῖς αὐτῆς μέρεσι. Πολλοῦ
μέντοι, ἔφη. Τί δέ; οὐχ οὕτως ἁρμονία πέφυκεν
εἶναι ἐκάσῃ ἁρμονία, ὡς ἂν ἁρμοσθῇ; Οὐ μαυθάνω,
ἔφη. Ἡ οὐχί, ἢ δ' ὅς, εἰ μὲν μᾶλλον ἁρμοσθῇ
καὶ ἐπὶ πλεόν, εἴπερ ἐνδέχεται τοῦτο γίγνεσθαι, μᾶλ-
λόν τε ἂν ἁρμονία εἴη καὶ πλείων· εἰ δ' ἡττόν τε
καὶ ἐπ' ἔλαττον, ἡττώων τε καὶ ἐλάττων; Πάνυ γε.
Ἡ οὖν ἐστὶ τοῦτο περὶ ψυχὴν, ὥς τε καὶ κατὰ τὸ σμι-
κρότατον μᾶλλον ἑτέραν ἑτέρας ψυχῆς ἐπὶ πλεόν καὶ
μᾶλλον, ἢ ἐπ' ἔλαττον καὶ ἡττον, αὐτὸ τοῦτο εἶναι
ψυχὴν; Οὐδ' ὁπωσιοῦν, ἔφη. Φέρε δὴ, ἔφη, πρὸς
Διός. λέγεται ψυχὴ, ἢ μὲν νοῦν τε ἔχειν καὶ ἀρε-
τὴν, καὶ εἶναι ἀγαθή· ἢ δὲ, ἄνοιάν τε καὶ μοχθη-
ρίαν, καὶ εἶναι κακὴ· καὶ ταῦτα ἀληθῶς λέγεται;
Ἀληθῶς μέντοι. Τῶν οὖν τιθεμένων τὴν ψυχὴν ἁρ-
μονίαν εἶναι, τί τις φήσῃ ταῦτα ὄντα εἶναι ἐν ταῖς

ψυχᾷς τὴν τε ἀρετὴν καὶ τὴν κακίαν; πότερον ἁρμό-
 νίαν τινὰ αὖ ἄλλην καὶ ἀναρμοσίαν; καὶ τὴν μὲν ἡρ-
 μόσθαι, τὴν ἀγαθὴν, καὶ ἔχειν ἐν αὐτῇ ἁρμονίαν οὔση
 ἄλλην ἁρμονίαν· τὴν δὲ, ἀνάρμοτον αὐτὴν τε εἶναι,
 καὶ οὐκ ἔχειν ἐν αὐτῇ ἄλλην; Οὐκ ἔχω ἔγωγε, ἔφη
 ὁ Σιμμία, εἰπεῖν. δῆλον δὲ ὅτι τοιαῦτα ἅπτ' ἂν λέ-
 γοι ὁ ἐκεῖνο ὑποθέμενος. Ἀλλὰ προωμολόγηται, ἔφη,
 μηδὲν μᾶλλον μηδ' ἥττον ἐτέραν ἐτέρας ψυχὴν ψυχῆς
 εἶναι. τοῦτο δ' ἔστι τὸ ὁμολόγημα, μηδὲν μᾶλλον μηδ'
 ἐπὶ πλεόν, μηδὲ ἥττον μηδ' ἐπ' ἔλαττον, ἐτέραν ἐτέ-
 ρας ἁρμονίαν ἁρμονίας εἶναι. ἢ γάρ; Πάνυ γε. Τὴν
 δέ γε μὴ μᾶλλον μηδὲ ἥττον ἁρμονίαν οὔσαν, μηδὲ
 μᾶλλον μηδὲ ἥττον ἡρμόσθαι. ἔστιν οὕτως; Ἔστιν. Ἡ
 δὲ μήτε μᾶλλον μήτε ἥττον ἡρμωσμένη, ἔστιν ὅτι πλεόν
 ἢ ἔλαττον ἁρμονίας μετέχει, ἢ τὸ ἴσον; Τὸ ἴσον.
 Οὐκοῦν ψυχὴ, ἐπειδὴ οὐδὲν μᾶλλον οὐδὲ ἥττον ἄλλη
 ἄλλης αὐτὸ τοῦτο ψυχὴ ἔστιν, οὐδὲ δὴ μᾶλλον οὐδὲ
 ἥττον ἡρμωσάι. Οὕτω. Τοῦτο δέ γε πεπονθυῖα, οὐ-
 δὲν πλεόν ἀναρμοσίας οὐδὲ ἁρμονίας μετέχοι ἂν; Οὐ
 γὰρ οὖν. Τοῦτο δ' αὖ πεπονθυῖα ἄρ' ἂν τι πλεόν
 κακίας ἢ ἀρετῆς μετέχοι ἐτέρα ἐτέρας, εἴπερ ἢ μὲν
 κακία ἀναρμοσία, ἢ δὲ ἀρετὴ ἁρμονία εἴη. Οὐδὲν
 πλεόν. Μᾶλλον δέ γέ που, ὦ Σιμμία, κατὰ τὸν ὁρ-
 θὸν λόγον, κακίας οὐδεμίαν ψυχὴ μεθέξει, εἴπερ ἁρ-
 μονία ἔστιν. ἁρμονία γὰρ δήπου, παντελῶς αὐτὸ τοῦτο
 οὔσα ἁρμονία, ἀναρμοσίας οὐποτ' ἂν μετέσχοι. Οὐ
 μέντοι. Οὐδέ γε δήπου ψυχὴ, οὔσα παντελῶς ψυχὴ,
 κακίας. Πῶς γὰρ, ἐκ γε τῶν προειρημένων; Ἐκ τού-
 του ἄρα τοῦ λόγου ἡμῖν πᾶσαι ψυχαὶ πάντων ζώων
 ὁμοίως

ὁμοίως ἀγαθαὶ ἔσονται· εἴπερ ὁμοίως ψυχαὶ πεφύκα-
σιν αὐτὸ τοῦτο τὸ ψυχὰς εἶναι. Ἔμοιγε δοκεῖ, ἔφη,
ὦ Σώκρατες. Ἡ καὶ καλῶς δοκεῖ, ἡ δ' ὅς, οὕτω λέ-
γεσθαι, καὶ πάσχειν ταῦτα ὁ λόγος, εἰ ὀρθὴ ὑπό-
θεσις ἦν τὸ, ψυχὴν ἁρμονίαν εἶναι; Οὐδ' ὁπωστιοῦν,
ἔφη.

μς. Τί δέ; ἡ δ' ὅς, τῶν ἐν ἀνθρώπῳ πάντων ἔσθ'
ὅ, τι ἄλλο λέγεις ἄρχειν ἢ ψυχὴν, ἄλλως τε καὶ
Φρόνιμον; Οὐκ ἔγωγε. Πότερον συγχωροῦσαν τοῖς κα-
τὰ τὸ σῶμα πάθεσιν, ἢ καὶ ἐναντιουμένην τοῖς παθή-
μασι; λέγω δὲ τὸ τοιόνδε, ὥς εἰ καύματος ἐνόντος
καὶ δίψους, ἐπὶ τοῦναντίον ἔλκειν, τὸ μὴ πίνειν· καὶ
πείνης ἐνούσης, ἐπὶ τὸ μὴ ἐσθίειν. καὶ ἄλλα μυρία
που ὁρῶμεν ἐναντιουμένην τὴν ψυχὴν τοῖς κατὰ τὸ
σῶμα. ἢ οὐ; Πάνυ μὲν οὖν. Οὐκοῦν αὖ ὁμολογήσα-
μεν ἐν τοῖς πρόσθεν, μήποτ' ἂν αὐτὴν, ἁρμονίαν γε
οὔσαν, ἐναντία ἄρδειν οἷς ἐπιτείνοιτο, καὶ χαλῶτο, καὶ
πάλλοιτο, καὶ ἄλλα ὁτιοῦν πάθος πάσχοι ἐκεῖνα ἐξ ὧν
τυγχάνει οὔσα, ἀλλ' ἔπεσθαι ἐκείνοις, καὶ οὔποτ' ἂν
ἡγεμονεύειν; Ὁμολογήσαμεν, ἔφη· πῶς γὰρ οὐ; Τί
οὖν, νῦν οὐ πᾶν τοῦναντίον ἡμῖν φαίνεται ἐργαζομένη,
ἡγεμονεύουσά τε ἐκείνων πάντων ἐξ ὧν Φησὶ τις αὐ-
τὴν εἶναι, καὶ ἐναντιουμένη ὀλίγου πάντα διὰ παντὸς
τοῦ βίου, καὶ δεσπόζουσα πάντας τρόπους; τὰ μὲν
χαλεπώτερον κολάζουσα καὶ μετ' ἀλγηδόνων τὰ τε
κατὰ τὴν γυμνασικὴν καὶ τὴν ἰατρικὴν, τὰ δὲ πρα-
ότερον; καὶ τὰ μὲν ἀπειλοῦσα, τὰ δὲ νοουθετοῦσα
ταῖς ἐπιθυμίαις καὶ ὀργαῖς καὶ φόβοις, ὥς ἄλλη οὔσα

ἄλλω πράγματι διαλεγομένη; οἷόν που καὶ Ὅμηρος ἐν Ὀδυσσεΐᾳ πεποίηκεν, οὗ λέγει τὸν Ὀδυσσεά, „ Στῆθος „ δὲ πλήξας, κραδίην ἠνίπαπε μύθῳ, Τέτλαθι δὴ κρα- „ δίη, καὶ κύντερου ἄλλό ποτ' ἔτλης”· ἄρ' οἶει αὐτὸν ταῦτα ποιῆσαι διανοούμενον ὡς ἁρμονίας αὐτῆς οὔσης, καὶ οἷας ἄγεσθαι ὑπὸ τῶν τοῦ σώματος παθῶν, ἀλλ' οὐχ οἷας ἄγειν τε ταῦτα καὶ δεσπόζειν, καὶ οὔσης αὐτῆς πολὺ θειότερου τινὸς πράγματος ἢ καθ' ἁρμο- νίαν; Νῆ Δία, ὦ Σώκρατες, οὐκ ἔμοι γε δοκεῖ. Οὐκ ἄρα, ὦ ἄριστε, ἡμῖν οὐδαμῇ καλῶς ἔχει ψυχὴν ἁρ- μονίαν τινὰ φάναι εἶναι. οὔτε γὰρ ἂν, ὡς ἔοικεν, Ὅμηρῳ θείῳ ποιητῇ ὁμολογοῖμεν, οὔτε αὐτοὶ ἡμῖν αὐτοῖς. Ἔχει οὕτως, ἔφη.

μζ. Εἶεν δὴ, ἢ δ' ὅς ὁ Σωκράτης, τὰ μὲν ἁρμο- νίας ἡμῖν τῆς Θηβαϊκῆς Ἰλῆά πως ὡς ἔοικε, μετρίως γέγονε· τί δὲ δὴ τὰ Κάδμου, ἔφη, ὦ Κέβης, πῶς ἱλασόμεθα καὶ τίνι λόγῳ; Σὺ μοι δοκεῖς, ἔφη ὁ Κέ- βης, ἐξευρήσειν. τουτονὶ γοῦν τὸν λόγον τὸν πρὸς τὴν ἁρμονίαν θαυμασῶς μοι εἶπες ὡς παρὰ δόξαν. Σιμ- μίου γὰρ λέγοντος ὅτε ἠπόρει, πάνυ ἐθαύμαζον εἴτι ἔξει τίς χρήσασθαι τῷ λόγῳ αὐτοῦ. πάνυ μέντοι ἀτό- πως ἔδοξεν εὐθὺς τὴν πρώτην ἔφοδον οὐ δέξασθαι τοῦ σοῦ λόγου. ταῦτα δὴ οὐκ ἂν θαυμάσαιμι καὶ τὸν τοῦ Κάδμου λόγον εἰ πάθοι. ὦ γὰρ, ἔφη ὁ Σωκράτης, μὴ μέγα λέγε, μή τις ἡμῶν βασκανία περιτρέψῃ τὸν λόγον τὸν μέλλοντα λέγεσθαι. ἀλλὰ δὴ ταῦτα μὲν τῷ θεῷ μελήσει, ἡμεῖς δὲ Ὀμηρικῶς ἐγγὺς ἰόντες πειρώ- μεθα εἰ ἄρα τι λέγεις. ἔτι δὲ δὴ τὸ κεφάλαιον ὧν ζη- τεῖς·

τεῖς· ἀξιοῖς ἐπιδειχθῆναι ἡμῶν τὴν ψυχὴν ἀνώλεθρόν τε καὶ ἀθάνατον οὔσαν, εἰ φιλόσοφος ἀνὴρ μέλλων ἀποθανεῖσθαι, θαρρῶν τε καὶ ἡγούμενος ἀποθανὼν ἐκεῖ εὖ πράξειν διαφερόντως ἢ ἐν ἄλλῳ βίῳ βιοῦς ἐτελεύτα, μὴ ἀνόητόν τε καὶ ἡλίθιον θάρρος θαρρήσει. τὸ δὲ ἀποφαίνειν ὅτι ἰσχυρόν τι ἐστὶν ἡ ψυχὴ καὶ θεοειδές, καὶ ὅτι ἦν ἔτι πρότερον πρὶν ἡμᾶς γενέσθαι, οὐδὲν κωλύειν Φῆς πάντα ταῦτα μηνύειν ἀθανασίαν μὲν μὴ, ὅτι δὲ πολυχρόνιον τέ ἐστιν ἡ ψυχὴ, καὶ ἦν που πρότερον ἀμήχανον ὅσον χρόνον, καὶ ἦδει τε καὶ ἔπραττε πολλὰ ἅττα· ἀλλὰ γὰρ οὐδὲν τι μᾶλλον ἦν ἀθάνατον, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ εἰς ἀνθρώπου σῶμα ἐλθεῖν, ἀρχὴ ἦν αὐτῇ ὀλέθρου, ὥσπερ νόσος· καὶ ταλαιπωρουμένη τε δὴ τοῦτον τὸν βίον ζῶη, καὶ τελευτῶσά γε, ἐν τῷ καλουμένῳ θανάτῳ ἀπολλύοιτο. διαφέρειν δὲ δὴ Φῆς οὐδὲν εἴτε ἅπαξ εἰς σῶμα ἔρχεται, εἴτε πολλάκις, πρὸς γε τὸ ἕκαστον ἡμῶν φοβεῖσθαι. προσήκει γὰρ φοβεῖσθαι, εἰ μὴ ἀνόητος εἴη, τῷ μὴ εἰδότει μὴδ' ἔχοντι λόγον διδόναι ὡς ἀθάνατόν ἐστι. τοιαῦτ' ἅττα ἐστὶν, οἶμαι, ὧς Κέβης, ὃς λέγεις· καὶ ἐξεπίτηδες πολλάκις ἀναλαμβάνω, ἵνα μὴ τι διαφύγοι ἡμᾶς· εἴτέ τι βούλει, προσθῆς, ἢ ἀφέλῃς. Καὶ ὁ Κέβης, Ἄλλ' οὐδὲν ἔγωγε ἐν τῷ παρόντι, ἔφη, οὔτ' ἀφελεῖν οὔτε προσθεῖναι δέομαι. ἐστὶ δὲ ταῦτα ὃς λέγω.

μη. Ὁ οὖν Σωκράτης συχνὸν χρόνον ἐπισχὼν καὶ πρὸς ἑαυτόν τι σκεψάμενος, Οὐ φαῦλον πρᾶγμα, ἔφη, ὧς Κέβης, ζητεῖς. ὅλως γὰρ δεῖ περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς τὴν αἰτίαν διαπραγματεύεσθαι. ἐγὼ οὖν σοι δίδειμι

δίδειμι περὶ αὐτῶν, εἰάν βούλη, τά γε ἐμὰ πάθη. ἔπει-
 τα ἂν τι σοὶ χρήσιμον φαίνεται ὧν ἂν λέγω, πρὸς
 τὴν πειθῶ περὶ ὧν λέγεις, χρήσι. Ἀλλὰ μὲν, ἔφη
 ὁ Κέβης, βούλομαι γε. Ἄκουε τοίνυν ὡς ἐροῦντος.
 ἐγὼ γάρ, ἔφη, ὦ Κέβης, νέος ὢν, θαυμαστῶς ὡς ἐπε-
 θύμησα ταύτης τῆς σοφίας ἣν δὴ καλοῦσι περὶ φύ-
 σεως ἱστορίαν. ὑπερήφανον γάρ μοι ἐδόκει εἶναι εἰδέναι
 τὰς αἰτίας ἐκάστου, διὰ τί γίγνεται ἕκαστον, καὶ διὰ
 τί ἀπόλλυται, καὶ διὰ τί ἐστὶ· καὶ πολλάκις ἐμαυτὸν
 ἄνω καὶ κάτω μετέβαλλον, σκοπῶν πρῶτον τὰ τοιάδε,
 „ ἄρ' ἐπειδὴν τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρὸν σιπεδόναι τινὰ
 λάβη, ὡς τινες ἔλεγον, τότε δὴ τὰ ζῶα συντρέφεται;
 καὶ πότερον τὸ αἷμά ἐστιν ᾧ φρονοῦμεν, ἢ ὁ αἷρ, ἢ τὸ
 πῦρ· ἢ τούτων μὲν οὐδέν, ὃ δὲ ἐγκέφαλός ἐστιν ὃ τὰς
 αἰσθήσεις παρέχων τοῦ ἀκούειν, καὶ ὁρᾶν, καὶ ὁσφραί-
 νεσθαι; ἐκ τούτων δὲ γίγνοιτο μνήμη καὶ δόξα· ἐκ δὲ
 μνήμης καὶ δόξης λαβούσης τὸ ἡρεμεῖν, κατὰ ταῦτα
 γίγνεσθαι ἐπισήμην”· καὶ αὖ τούτων τὰς φθοράς σκο-
 πῶν, καὶ τὰ περὶ τὸν οὐρανὸν τε καὶ τὴν γῆν πάθη,
 τελευτῶν οὕτως ἐμαυτῷ ἔδοξα πρὸς ταύτην τὴν σκέψιν
 ἀφυῆς εἶναι, ὡς οὐδὲν χρήμα. τεκμήριον δέ σοι ἐρῶ
 ἱκανόν· ἐγὼ γάρ ὃ καὶ πρότερον σαφῶς ἠπιστάμην,
 ὡς δὴ ἐμαυτῷ καὶ τοῖς ἄλλοις ἐδόκουν, τότε ὑπὸ ταύ-
 τῆς τῆς σκέψεως οὕτω σφόδρα ἐτυφλώθην, ὥς ἀπέμα-
 θον καὶ ταῦτα ὅτι προτοῦ ᾧ μὲν εἰδέναι, περὶ ἄλλων τε
 πολλῶν, καὶ διὰ τί ἄνθρωπος αὐξάνεται. τοῦτο γὰρ
 ᾧ μὲν προτοῦ παντὶ δήλου εἶναι, ὅτι διὰ τὸ ἐσθίειν καὶ
 πίνειν. ἐπειδὴν γὰρ ἐκ τῶν σιτίων ταῖς μὲν σαρκὶ σάρ-
 κες προσγένωνται, τοῖς δὲ ὀστέοις ὅσα, καὶ οὕτω κατὰ
 τοῦ

τὸν αὐτὸν λόγον καὶ τοῖς ἄλλοις τὰ αὐτῶν οἰκεῖα ἐκά-
 σοις προσγένηται, τότε δὴ τὸν ὀλίγον ὄγκον ὄντα, ὕψε-
 ρον πολὺν γεγονέναι, καὶ οὕτω γίγνεσθαι τὸν σμικρὸν
 ἄνθρωπον, μέγαν. οὕτω τότε ὦμην· οὐ δοκῶ σοι με-
 τρίως; Ἐμειγε, ἔφη ὁ Κέβης. Σκέψαι δὴ καὶ τάδε
 ἔτι. ὦμην γὰρ ἔγωγε ἱκανόν μοι δοκεῖν, ὁπότε τις
 φαίνοιτο ἄνθρωπος παραστὰς μέγας σμικρῷ, μείζων εἶναι
 αὐτῇ τῇ κεφαλῇ, καὶ ἵππος ἵππῳ· καὶ ἔτι γε τούτων
 ἐναργέστερα, τὰ δέκα μοι ἐδόκει τῶν ὀκτὼ πλείονα εἶ-
 ναι, διὰ τὸ δύο αὐτοῖς προσεῖναι· καὶ τὸ δίπηχυ τοῦ
 πηχυαίου μείζον εἶναι, διὰ τὸ ἡμίσει αὐτοῦ ὑπερέχειν.
 Νῦν δὲ δὴ, ἔφη ὁ Κέβης, τί σοι δοκεῖ περὶ αὐτῶν;
 Πόρρω που, ἔφη, νῆ Δία ἐμὲ εἶναι τοῦ οἶεσθαι περὶ
 τούτων τὴν αἰτίαν εἰδέναι· ὅσγε οὐκ ἀποδέχομαι ἑμαυ-
 τοῦ, οὐδὲ ὥς ἐπειδὴν ἐνὶ τις προσθῇ ἐν, ἢ τὸ ἐν ᾧ
 προσετέθη δύο γέγονεν, ἢ τὸ προστεθὲν, καὶ ᾧ προσε-
 τέθη, διὰ τὴν πρόσθεσιν τοῦ ἑτέρου τῷ ἑτέρῳ, δύο ἐγέ-
 νετο. θαυμάζω γὰρ εἰ ὅτε μὲν ἐκάτερον αὐτῶν χωρὶς
 ἀλλήλων ἦν, ἐν ἅρ' ἐκάτερον ἦν, καὶ οὐκ ἦσαν τότε
 δύο· ἐπεὶ δ' ἐπλησίασαν ἀλλήλοις, αὕτη ἄρα αὐτοῖς
 αἰτία ἐγένετο δύο γενέσθαι, ἢ ξύνοδος τοῦ πλησίον
 ἀλλήλων τεθῆναι. οὐδέ γε ὥς ἐάν τις ἐν διασχίσει,
 δύναμαι ἔτι πείθεσθαι ὥς αὕτη αὖ αἰτία γέγονεν ἢ
 σχίσιν τοῦ δύο γεγονέναι. ἐναντία γὰρ γίγνεται ἢ τότε
 αἰτία τοῦ δύο γίγνεσθαι. τότε μὲν γὰρ, ὅτι συνήγετο
 πλησίον ἀλλήλων καὶ προσετίθετο ἕτερον ἑτέρῳ· νῦν δ'
 ὅτι ἀπάγεται καὶ χωρίζεται ἕτερον ἀφ' ἑτέρου. οὐδέ
 γε διότι ἐν γίγνεται, ὥς ἐπίσταμαι ἔτι πείθω ἑμαυτόν·
 οὐδ' ἄλλο οὐδὲν, ἐνὶ λόγῳ, διότι γίγνεται, ἢ ἀπόλ-

λυται, ἢ ἔστι, κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον τῆς μεθόδου. ἀλλὰ τιν' ἄλλον τρόπον αὐτὸς εἰκῇ Φύρω, τοῦτον δὲ οὐδαμῇ προσίεμαι.

μθ. Ἄλλ' ἀκούσας μὲν ποτε ἐκ βιβλίου τινὸς, ὡς ἔφη, Ἀναξαγόρου ἀναγιγνώσκοντος, καὶ λέγοντος ὡς ἄρα νοῦς ἐστὶν ὁ διακοσμῶν τε καὶ πάντων αἴτιος, ταύτη δὴ τῇ αἰτίᾳ ἦσθην τε καὶ ἔδοξέ μοι τρόπον τινὰ εὖ ἔχειν τὸ τὸν νοῦν εἶναι πάντων αἴτιον· καὶ ἠγησάμην, εἰ τοῦτο οὕτως ἔχει, τὸν γε νοῦν κοσμοῦντα, πάντα κοσμεῖν, καὶ ἕκασον τιθέναι ταύτῃ ὅπῃ ἂν βέλτιστα ἔχῃ. εἰ οὖν τις βούλοιο τὴν αἰτίαν εὑρεῖν περὶ ἑκάστου, ὅπῃ γίγνεται, ἢ ἀπόλλυται, ἢ ἔστι, τοῦτο δεῖν περὶ αὐτοῦ εὑρεῖν, ὅπῃ βέλτιστον αὐτῷ ἔστιν, ἢ εἶναι, ἢ ἄλλο ὅτιοῦν πάσχειν ἢ ποιεῖν. ἐκ δὲ δὴ τοῦ λόγου τούτου οὐδὲν ἄλλο σκοπεῖν προσήκειν ἀνθρώπῳ καὶ περὶ αὐτοῦ καὶ περὶ τῶν ἄλλων, ἀλλ' ἢ τὸ ἄριστον καὶ τὸ βέλτιστον· ἀναγκαῖον δὲ εἶναι τὸν αὐτὸν τοῦτον καὶ τὸ χειρὸν εἰδέναι. τὴν αὐτὴν γὰρ εἶναι ἐπιστήμην περὶ αὐτῶν. ταῦτα δὴ λογιζόμενος, ἄσμενος εὕρηκέναι ὥμην διδάσκαλον τῆς αἰτίας περὶ τῶν ὄντων κατὰ νοῦν ἑμαυτῷ, τὸν Ἀναξαγόραν· καὶ μοι Φράσειν, πρῶτον μὲν, πότερον ἢ γῆ πλατεῖά ἐστιν, ἢ σρογγύλη· ἐπειδὴ δὲ Φράσειεν, ἐπεκδιηγέσθαι τὴν αἰτίαν καὶ τὴν ἀνάγκην· λέγοντα τὸ ἄμεινον, καὶ ὅτι αὐτὴν ἄμεινον ἦν τοιαύτην εἶναι. καὶ εἰ ἐν μέσῳ Φαίη εἶναι αὐτὴν, ἐπεκδιηγέσθαι ὡς ἄμεινον ἦν αὐτὴν ἐν μέσῳ εἶναι· καὶ εἰ μοι ταῦτα ἀποφαίνοιτο, παρεσκευάσμεν ὡς οὐκέθ' ὑποθησόμενος αἰτίας ἄλλο εἶδος. καὶ δὴ καὶ περὶ ἡλίου

ἡλίου οὕτω παρεσκευάσμενον ὥσπερ πεισόμενος, καὶ σελήνης, καὶ τῶν ἄλλων ἄστρον, τάχους τε πέρι πρὸς ἄλληλα, καὶ τροπῶν, καὶ τῶν ἄλλων παθημάτων, πῇ ποτε ταῦτ' ἄμεινόν ἐστιν ἕκαστον καὶ ποιεῖν καὶ πάσχειν ἢ πάσχει. οὐ γὰρ ἂν ποτε αὐτὸν ὦμην, Φάσκοντά γε ὑπὸ νοῦ αὐτὰ κεκοσμηθῆναι, ἄλλην τινὰ αὐτοῖς αἰτίαν ἐπενεγκεῖν, ἢ ὅτι βέλτιστον αὐτὰ οὕτως ἔχειν ἐστὶν ὥσπερ ἔχει. ἕκαστος οὖν αὐτὸν ἀποδιδόντα τὴν αἰτίαν, καὶ κοινῇ πᾶσι, τὸ ἕκαστος βέλτιστον ὦμην καὶ τὸ κοινὸν πᾶσιν ἐπεκδιηγῆσθαι ἀγαθόν. καὶ οὐκ ἂν ἀπεδόμην πολλοῦ τὰς ἐλπίδας, ἀλλὰ πάνυ σπουδῇ λαβὼν τὰς βίβλους, ὥς τάχιστα οἷός τ' ἦν ἀνεγίγνωσκον, ἴν' ὥς τάχιστα εἰδείην τὸ βέλτιστον καὶ τὸ χεῖρον.

ν. Ἀπὸ δὲ θαυμαστῆς, ὧ ἑταῖρε, ἐλπίδος ὠχόμην φερόμενος, ἐπειδὴ προΐων καὶ ἀναγινώσκων ὁρῶ ἄνδρα τῷ μὲν νῦν οὐδὲν χρώμενον, οὐδέ τινος αἰτίας ἐπαιτιώμενον εἰς τὸ διακοσμεῖν τὰ πράγματα, αἰέρας δὲ καὶ αἰθέρας καὶ ὕδατα αἰτιώμενον, καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ ἄτοπα. καὶ μοι ἔδοξεν ὁμοιότατον πεπονθέναι ὥσπερ ἂν τις λέγων ὅτι Σωκράτης πάντα ὅσα πράττει, νῦν πράττει, κἄπειτα ἐπιχειρήσας λέγειν τὰς αἰτίας ἕκαστων ὧν πράττω, λέγοι πρῶτον μὲν ὅτι διὰ ταῦτα νῦν ἐνθάδε κάθημαι, ὅτι ξύγκειται μοι τὸ σῶμα ἐξ ὀστέων καὶ νεύρων· καὶ τὰ μὲν ὀσᾶ ἐστὶ σερεὰ, καὶ διαφυὰς ἔχει χωρὶς ἀπ' ἀλλήλων, τὰ δὲ νεῦρα, οἷα ἐπιτείνεσθαι καὶ ἀνίσθαι, περιχμπέχοντα τὰ ὀσᾶ μετὰ τῶν σαρκῶν, καὶ δέρματος, ὃ συνέχει αὐτά. αἰωρουμένων οὖν τῶν ὀστέων ἐν ταῖς αὐτῶν ξυμβολαῖς, χαλῶντα καὶ

συντείνοντα τὰ νεῦρα, κάμπτεσθαι που ποιεῖ οἷόν τ' εἶναι ἐμὲ νῦν τὰ μέλη· καὶ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν συγκαμφθεὶς ἐνθάδε κάθημαι. καὶ αὖ περὶ τοῦ διαλέγεσθαι, ὑμῖν ἑτέρας τοιαύτας αἰτίας λέγοι, Φωνάς τε καὶ ἀέρας, καὶ ἀκροάς, καὶ ἄλλα μυρία τοιαῦτα αἰτιώμενος· ἀμελήσας τὰς ὡς ἀληθῶς αἰτίας λέγειν, ὅτι ἐπειδὴ Ἀθηναίοις ἔδοξε βέλτιον εἶναι ἐμοῦ καταψηφίσασθαι, διὰ ταῦτα δὴ καὶ ἐμοὶ βέλτιον αὖ δέδοκται ἐνθάδε καθῆσθαι, καὶ δικαιότερον, παραμένοντα ὑπέχειν τὴν δίκην ἣν ἂν κελεύσωσιν. ἐπεὶ, νῆ τὸν κύνα, ὡς ἐγὼμαι, πάλαι ἂν ταῦτα τὰ νεῦρά τε καὶ τὰ ὄσᾶ ἢ περὶ Μέγαρα ἢ Βοιωτοὺς ἦν, ὑπὸ δόξης φερόμενα τοῦ βελτίστου, εἰ μὴ δικαιότερον ὦμην καὶ κάλλιον εἶναι, πρὸ τοῦ φεύγειν τε καὶ ἀποδιδράσκειν, ὑπέχειν τῇ πόλει δίκην ἣντιν' ἂν τάττῃ. ἀλλ' αἰτία μὲν τὰ τοιαῦτα καλεῖν, λίαν ἄτοπον. εἰ δέ τις λέγοι ὅτι ἄνευ τοῦ τὰ τοιαῦτα ἔχειν καὶ ὄσᾶ καὶ νεῦρα, καὶ ὅσα ἄλλα ἔχω, οὐκ ἂν οἷός τ' ἦν ποιεῖν τὰ δόξαντά μοι, ἀληθῆ ἂν λέγοι· ὡς μέντοι διὰ ταῦτα ποιῶ ἃ ποιῶ, καὶ ταύτῃ νῶν πράττω, ἀλλ' οὐ τῇ τοῦ βελτίστου αἰρέσει, πολλὴ ἂν καὶ μακρὰ ραθυμία ἂν εἴη τοῦ λόγου. τὸ γὰρ μὴ διελέσθαι οἷόν τ' εἶναι, ὅτι ἄλλο μὲν τι ἐστὶ τὸ αἴτιον τῶ ὄντι, ἄλλο δ' ἐκεῖνο, ἄνευ οὗ τὸ αἴτιον οὐκ ἂν ποτ' εἴη αἴτιον. ὃ δὴ μοι φαίνονται ψηλαφῶντες οἱ πολλοὶ, ὥσπερ ἐν σκότει ἀλλοτρίῳ ὀμματι προσχρώμενοι, ὡς αἴτιον αὐτὸ προσαγορεύειν. διὸ δὴ καὶ ὁ μὲν τις δίνην περιτιθεὶς τῇ γῇ ὑπὸ τοῦ οὐρανοῦ, μένειν δὴ ποιεῖ τὴν γῆν· ὁ δὲ, ὥσπερ καρδόπῳ πλατείᾳ βάθρον τὸν ἀέρα ὑπερείδει. τὴν δὲ τοῦ ὡς οἷόν τε βέλ-

βέλτιον αὐτὰ τεθῆναι δύναιμι, οὕτω νῦν κεῖσθαι, ταύτην οὔτε ζητοῦσιν, οὔτε τινα οἶονται δαιμονίαν ἰσχὺν ἔχειν· ἀλλὰ ἡγοῦνται τούτου ἂν ποτε Ἀτλαντα ἰσχυρότερον καὶ ἀθανατώτερον, καὶ μᾶλλον ἅπαντα ξυνέχοντα ἐξευρεῖν, καὶ ὡς ἀληθῶς τὸ ἀγαθὸν καὶ δέον ξυνδεῖν καὶ ξυνέχειν, οὐδὲν οἶονται. ἐγὼ μὲν οὖν τοιαύτης αἰτίας ὅπῃ ποτὲ ἔχη μαθητὴς ὁπουοῦν ἤδισ' ἂν γενοίμην. ἐπειδὴ δὲ ταύτης ἐξερέθην, καὶ οὔτ' ἂν αὐτὸς εὔρεῖν οὔτε παρ' ἄλλου μαθεῖν οἶός τε ἐγενόμην, τὸν δεύτερον πλοῦν ἐπὶ τὴν τῆς αἰτίας ζήτησιν ἦν πεπραγμάτευμαι, βούλει σοι, ἔφη, ἐπιδείξιν ποιήσωμαι, ὦ Κέβης; Ὑπερφυῶς μὲν οὖν, ἔφη, ὡς βούλομαι.

να. Ἐδοξε τοίνυν μοι, ἡ δ' ὁς, μετὰ ταῦτα, ἐπειδὴ ἀπείρηκα τὰ ὄντα σκοπῶν, δεῖν εὐλαβηθῆναι μὴ πάθοιμι ὅπερ οἱ τὸν ἥλιον ἐκλείποντα θεωροῦντες καὶ σκοπούμενοι πάσχουσι· διαφθείρονται γάρ που ἔνιοι τὰ ὄμματα, ἔαν μὴ ἐν ὕδατι ἢ ἐν τινι τοιούτῳ σκοπῶνται τὴν εἰκόνα αὐτοῦ. τοιοῦτόν τι καὶ ἐγὼ διανοήθην, καὶ ἔδιστα μὴ παντάπασι τὴν ψυχὴν τυφλωθείην, βλέπων πρὸς τὰ πράγματα τοῖς ὀμμασι, καὶ ἐκάστη τῶν αἰσθήσεων ἐπιχειρῶν ἄπτεσθαι αὐτῶν. ἔδοξε δὴ μοι χρῆναι εἰς τοὺς λόγους καταφυγόντα, ἐν ἐκείνοις σκοπεῖν τῶν ὄντων τὴν ἀλήθειαν. ἴσως μὲν οὖν, ὥς εἰκάζω, τρόπον τινὰ οὐκ ἔοικεν. οὐ γάρ πάνυ συγχωρῶ, τὸν ἐν τοῖς λόγοις σκοπούμενον τὰ ὄντα, ἐν εἰκόσι μᾶλλον σκοπεῖν ἢ τὸν ἐν τοῖς ἔργοις. ἀλλ' οὖν δὴ ταύτη γε ὥρμησα, καὶ ὑποθέμενος ἐκάστοτε λόγον ὃν ἂν κρίνω ἐρῶμενέστατον εἶναι, ὃ μὲν ἂν μοι δοκῇ τούτῳ συμ-

Φωνεῖν, τίθημι ὥς ἀληθῆ ὄντα, καὶ περὶ αἰτίας καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων· ἃ δ' ἂν μὴ, ὥς οὐκ ἀληθῆ. βούλομαι δέ σοι σαφέστερον εἰπεῖν ἢ λέγω. οἶμαι γὰρ σε νῦν οὐ μανθάνειν. Οὐ μὰ τὸν Δί', ἔφη ὁ Κέβης, οὐ σφόδρα.

νβ. Ἄλλ', ἢ δ' ὅς, ὥδε λέγω οὐδὲν καινὸν, ἀλλ' ὅπερ αἰεὶ τε ἄλλοτε καὶ ἐν τῷ παρεληλυθότι λόγῳ οὐδὲν πέπαυμαι λέγων. ἔρχομαι γὰρ δὴ ἐπιχειρῶν σοι ἐπιδείξασθαι τῆς αἰτίας τὸ εἶδος ὃ πεπραγμάτευμαι καὶ εἶμι πάλιν ἐπ' ἐκεῖνα τὰ πολυθρύλλητα, καὶ ἄρχομαι ἀπ' ἐκείνων, ὑποθέμενος εἶναι τι καλὸν αὐτὸ καθ' αὐτὸ, καὶ ἀγαθὸν, καὶ μέγα, καὶ τᾶλλα πάντα· ἃ εἰ μοι δίδως τε καὶ συγχωρεῖς εἶναι ταῦτα, ἐλπίζω σοὶ ἐκ τούτων τὴν αἰτίαν ἐπιδείξειν, καὶ ἀνευρήσειν ὥς ἀθάνατον ἢ ψυχὴν. Ἄλλὰ μὲν, ἔφη ὁ Κέβης, ὥς δίδόντος σοι, οὐκ ἂν φθάνοις περαίνων. Σκόπει δὴ, ἔφη, τὰ ἐξῆς ἐκείνοις, ἐάν σοι ξυνδοκῇ ὥσπερ ἐμοί. φαίνεται γὰρ μοι, εἴ τι ἐστὶν ἄλλο καλὸν πλὴν αὐτὸ τὸ καλὸν, οὐδὲ δι' ἐν ἄλλο καλὸν εἶναι, ἢ διότι μετέχει ἐκείνου τοῦ καλοῦ· καὶ πάντα δὴ οὕτω λέγω. τῇ τοιαύτῃ αἰτίᾳ συγχωρεῖς; Συγχωρῶ, ἔφη. Οὐ τοίνυν, ἢ δ' ὅς, ἔτι μανθάνω, οὐδὲ δύναμαι τὰς ἄλλας αἰτίας τὰς σοφὰς ταύτας γιγνώσκειν· ἀλλ' ἐάν τις μοι λέγῃ, διότι καλὸν ἐστὶν ὀτιοῦν, ἢ ὅτι χρῶμα εὐανθές ἔχον, ἢ σχῆμα, ἢ ἄλλο ὀτιοῦν τῶν τοιούτων, τὰ μὲν ἄλλα χαίρειν ἐγώ· ταραττομαι γὰρ ἐν τοῖς ἄλλοις πᾶσι· τοῦτο δὲ ἀπλῶς καὶ ἀτεχνῶς, καὶ ἴσως εὐήθως, ἔχω παρ' ἐμαυτῷ, ὅτι οὐκ ἄλλό τι πρὶν αὐτὸ καλὸν, ἢ ἐκεῖ-

ἢ ἐκείνου τοῦ καλοῦ εἴτε παρουσία, εἴτε κοινωνία, εἴτε ὅπη δὴ καὶ ὅπως προσγενομένη. οὐ γὰρ ἔτι τοῦτο διίσχυρίζομαι, ἀλλ' ὅτι τῷ καλῷ πάντα τὰ καλὰ γίνε-
ται καλὰ. τοῦτο γάρ μοι δοκεῖ ἀσφαλέςατον εἶναι καὶ ἐμαυτῷ ἀποκρίνασθαι καὶ ἄλλῳ· καὶ τούτου ἐχόμενος, ἡγοῦμαι οὐκ ἂν ποτε πεσεῖν, ἀλλ' ἀσφαλές εἶναι καὶ ἐμοὶ καὶ ὁτῶν ἄλλῳ ἀποκρίνασθαι, ὅτι τῷ καλῷ τὰ καλὰ γίνε-
ται καλὰ. ἢ οὐ καὶ σοι δοκεῖ; Δοκεῖ. Καὶ μεγέθει ἄρα τὰ μεγάλα, μεγάλα, καὶ τὰ μείζω, μείζω· καὶ σμικρότητι τὰ ἐλάττω, ἐλάττω; Ναί.
Οὐδὲ σὺ ἂν ἄρα ἀποδέχοιο, εἴ τις τινὰ Φαίη ἕτερον ἑτέρου τῇ κεφαλῇ μείζω εἶναι, καὶ τὸν ἐλάττω τῷ αὐτῷ τούτῳ ἐλάττω· ἀλλὰ διαμαρτύροιο ἂν ὅτι σὺ μὲν οὐδὲν ἄλλο λέγεις, ἢ ὅτι τὸ μείζον πᾶν ἕτερον ἑτέρου, οὐδενὶ ἄλλῳ μείζον ἐστὶν ἢ μεγέθει· καὶ διὰ τοῦτο μείζον, διὰ τὸ μέγεθος· τὸ δὲ ἐλαττον, οὐδενὶ ἄλλῳ ἐλαττον ἢ σμικρότητι· καὶ διὰ τοῦτο ἐλαττον, διὰ τὴν σμικρότητα. Φοβούμενος, οἶμαι, μή τις σοι ἐναντίος λόγος ἀπαντήσοι, εἰ τῇ κεφαλῇ μείζονά τινα Φῆς εἶναι καὶ ἐλάττω· πρῶτον μὲν, τῷ αὐτῷ τὸ μείζον μείζον εἶναι, καὶ τὸ ἐλαττον ἐλαττον· ἔπειτα τῇ κεφαλῇ, σμικρᾷ οὕσῃ, τὸν μείζω μείζω εἶναι· καὶ τοῦτο δὴ τέρας εἶναι τὸ σμικρῷ τινὶ μέγαν τινὰ εἶναι. ἢ οὐκ ἂν φοβοῖο ταῦτα; Καὶ ὁ Κέβης γελάσας, Ἔγωγε, ἔφη. Οὐκοῦν, ἢ δ' ὅς, τὰ δέκα τῶν ὀκτῶ δυοῖν πλείω εἶναι, καὶ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν ὑπερβάλλειν, φοβοῖο ἂν λέγειν, ἀλλὰ μὴ πλήθει καὶ διὰ τὸ πλῆθος; καὶ τὸ δίπηχυ τοῦ πηχυαίου ἡμίσει μείζον εἶναι, ἀλλ' οὐ μεγέθει; ὁ αὐτὸς γάρ που φόβος. Πάνυ γε, ἔφη.
Τί

Τί δέ; ἐνὶ ἐνὸς προστεθέντος, τὴν πρόσθεσιν αἰτίαν εἶ-
 ναι τοῦ δύο γενέσθαι, ἢ σχισθέντος, τὴν σχίσιν, οὐκ
 εὐλαβοῖτο ἂν λέγειν; καὶ μέγα ἂν βοῶνς ὅτι οὐκ οἶσθα
 ἄλλως πως ἕκαστον γιγνόμενον, ἢ μετασχὸν τῆς ἰδίας
 οὐσίας ἑκάστου, οὗ ἂν μετάσχοι· καὶ ἐν τούτοις οὐκ
 ἔχεις ἄλλην τινὰ αἰτίαν τοῦ δύο γενέσθαι, ἀλλ' ἢ τὴν
 τῆς δυάδος μετάσχεσιν· καὶ δεῖν τούτου μετασχεῖν τὰ
 μέλλοντα δύο ἔσεσθαι, καὶ μονάδος, ὃ ἂν μέλλῃ ἐν
 ἔσεσθαι; τὰς δὲ σχίσεις ταύτας καὶ προσθέσεις, καὶ
 τὰς ἄλλας τὰς τοιαύτας κομψείας ἐφ' ἧς ἂν χαίρειν,
 παρεῖς ἀποκρίνασθαι τοῖς σεαυτοῦ σοφωτέροις. σὺ δὲ δε-
 διῶς ἂν, τὸ λεγόμενον, τὴν σεαυτοῦ σκιάν, καὶ τὴν
 ἀπειρίαν, ἐχόμενος ἐκείνου τοῦ ἀσφαλοῦς τῆς ὑποθέ-
 σεως, οὕτως ἀποκρίναιο ἂν; εἰ δέ τις αὐτῆς τῆς ὑπο-
 θέσεως ἔχοιτο, χαίρειν ἐφ' ἧς ἂν, καὶ οὐκ ἀποκρίναιο ἕως
 ἂν τὰ ἀπ' ἐκείνης ὀρμηθέντα σκέψαιο, εἰ σοι ἀλλή-
 λους συμφωνεῖ ἢ διαφωνεῖ; ἐπειδὴ δὲ ἐκείνης αὐτῆς δέοι
 σε δίδόναι λόγον, ὡσαύτως ἂν δίδοις, ἄλλην αὖ ὑπό-
 θεσιν ὑποθέμενος, ἥτις τῶν ἄνωθεν βελτίστη φαίνοιτο,
 ἕως ἐπὶ τι ἱκανὸν ἔλθοις; ἅμα δὲ οὐκ ἂν φύροιο, ὥσπερ
 οἱ ἀντιλογικοὶ, περί τε τῆς ἀρχῆς διαλεγόμενος, καὶ
 τῶν ἐξ ἐκείνης ὀρμημένων, εἴπερ βούλοιο τι τῶν ὄντων
 εὑρεῖν; ἐκείνοις μὲν γὰρ ἴσως οὐδεὶς περὶ τούτου λό-
 γος, οὐδὲ φροντίς. ἱκανοὶ γὰρ, ὑπὸ σοφίας ὁμοῦ πάν-
 τα κυκῶντες, ὅμως δύνασθαι αὐτοὶ αὐτοῖς ἀρέσκειν. σὺ
 δ' εἴπερ εἰ τῶν φιλοσόφων, οἶμαι ἂν, ὡς ἐγὼ λέγω
 ποιοῖς. Ἀληθέστατα, ἔφη, λέγεις, ὃ, τε Σιμμίας
 ἅμα καὶ ὁ Κέβης.

νη. ΕΧ. Νῆ Δία, ὦ Φαίδων εἰκότως γε. θαυμάσιος
 γάρ μοι δοκεῖ ὡς ἐναργῶς, τῷ καὶ σμικρὸν νοῦν ἔχοντι,
 εἰπεῖν ἐκεῖνος ταῦτα. ΦΑΙΔ. Πάνυ μὲν οὖν, ὦ Ἐχέ-
 κρατες, καὶ πᾶσι τοῖς παροῦσιν ἔδοξε. ΕΧ. Καὶ γὰρ
 ἡμῖν τοῖς ἀποῦσι, νῦν δὲ ἀκούουσιν. ἀλλὰ τίνα δὴ ἦν
 τὰ μετὰ ταῦτα λεχθέντα; ΦΑΙΔ. Ὡς μὲν ἐγὼ οἶμαι,
 ἐπεὶ αὐτῷ ταῦτα συνεχωρήθη, καὶ ὁμολογεῖτο εἶναι τι
 ἕκαστον τῶν εἰδῶν, καὶ τούτων τᾶλλα μεταλαμβάνοντα
 αὐτῶν τούτων τὴν ἐπωνυμίαν ἴσχειν, τὸ δὴ μετὰ ταῦ-
 τα ἡρώτα. Εἰ δὴ, ἢ δ' ὅς, ταῦτα οὕτω λέγεις, ἄρ'
 οὐχ, ὅταν Σιμμίαν Σωκράτους Φῆς μείζω εἶναι, Φαί-
 δωνος δὲ ἐλάττω, λέγεις τότε εἶναι ἐν τῷ Σιμμίᾳ ἀμ-
 φότερα, καὶ μέγεθος καὶ σμικρότητα; Ἔγωγε. Ἀλ-
 λά γὰρ, ἢ δ' ὅς, ὁμολογεῖς τὸ τὸν Σιμμίαν ὑπερέχειν
 Σωκράτους, οὐχ ὡς τοῖς ῥήμασι λέγεται, οὕτω καὶ τὸ
 ἀληθὲς ἔχειν; οὐ γάρ που πεφυκέναι Σιμμίαν ὑπερ-
 εἶναι τούτῳ τῷ Σιμμίᾳ εἶναι, ἀλλὰ τῷ μεγέθει ὁ
 τυγχάνει ἔχων· οὐδ' αὖ Σωκράτους ὑπερέχειν, ὅτι Σω-
 κράτης ὁ Σωκράτης ἐστίν, ἀλλ' ὅτι σμικρότητα ἔχει ὁ
 Σωκράτης πρὸς τὸ ἐκείνου μέγεθος. Ἀληθῆ. Οὐδέ γε
 αὖ ὑπὸ Φαίδωνος ὑπερέχεσθαι τῷ ὅτι Φαίδων ὁ Φαίδων
 ἐστίν, ἀλλ' ὅτι μέγεθος ἔχει ὁ Φαίδων πρὸς τὴν Σιμ-
 μίου σμικρότητα; Ἔσι ταῦτα. Οὕτως ἄρα ὁ Σιμμίᾱς
 ἐπωνυμίαν ἔχει, σμικρὸς τε καὶ μέγας εἶναι, ἐν μέσῳ
 ὢν ἀμφοτέρων· τοῦ μὲν τῷ μεγέθει ὑπερέχειν τὴν σμι-
 κρότητα παρέχων· τῷ δὲ, τὸ μέγεθος τῆς σμικρότητος
 παρέχων ὑπερέχον. Καὶ ἄμα μειδιάσας, Ἔοικα, ἔφη,
 καὶ συγγραφικῶς ἐρεῖν, ἀλλ' οὖν ἔχει γέ πως ὡς λέγω.
 Εὐνέφη. Λέγω δὲ τοῦδ' ἕνεκα, βουλόμενος δόξαι σοι

ὅπερ ἐμοί. ἐμοὶ γὰρ φαίνεται οὐ μόνον αὐτὸ τὸ μέγεθος οὐδέποτε θέλειν ἅμα μέγα καὶ σμικρὸν εἶναι, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐν ἡμῖν μέγεθος οὐδέποτε προσδέχεσθαι τὸ σμικρὸν, οὐδὲ θέλειν ὑπερέχεσθαι. ἀλλὰ δυοῖν τὸ ἕτερον, ἢ Φεύγειν καὶ ὑπεκχωρεῖν ὅταν αὐτῷ προσίῃ τὸ ἐναντίον, τὸ σμικρόν· ἢ προσελθόντος ἐκείνου ἀπολωλέναι· ὑπομένον δὲ καὶ δεξάμενον τὴν σμικρότητα, οὐκ ἐθέλειν εἶναι ἕτερον ἢ ὅπερ ἦν. ὥσπερ ἐγὼ δεξάμενος καὶ ὑπομείνας τὴν σμικρότητα, καὶ ἔτι ὦν ὅσπερ εἰμι, οὗτος ὁ αὐτὸς σμικρὸς εἰμι. ἐκεῖνο δὲ οὐ τετόλμηκε, μέγα ὂν, σμικρὸν εἶναι. ὥς δ' αὖτως καὶ τὸ σμικρὸν τὸ ἐν ἡμῖν, οὐκ ἐθέλει ποτὲ μέγα γίνεσθαι, οὐδὲ εἶναι· οὐδὲ ἄλλο οὐδὲν τῶν ἐναντίων, ἔτι ὂν ὅπερ ἦν, ἅμα τοῦναντίον γίνεσθαι τε καὶ εἶναι· ἀλλ' ἦτοι ἀπέρχεται ἢ ἀπόλλυται ἐν τούτῳ τῷ παθήματι. Παντάπασι, ἔφη ὁ Κέβης, οὕτω φαίνεται μοι.

νδ. Καί τις εἶπε τῶν παρόντων ἀκούσας· ὅστις δ' ἦν, οὐ σαφῶς μέμνημαι· Πρὸς θεῶν, οὐκ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ὑμῖν λόγοις αὐτὸ τὸ ἐναντίον τῶν νυνὶ λεγομένων ὁμολογεῖτο; ἐκ τοῦ ἐλάττονος τὸ μείζον γίνεσθαι, καὶ ἐκ τοῦ μείζονος τὸ ἐλάττον; καὶ ἀτεχνῶς αὕτη εἶναι ἢ γένεσις τοῖς ἐναντίοις ἐκ τῶν ἐναντίων; νῦν δέ μοι δοκεῖ λέγεσθαι ὅτι τοῦτο οὐκ ἂν ποτε γένοιτο. Καὶ ὁ Σωκράτης, παραβαλὼν τὴν κεφαλὴν, καὶ ἀκούσας, Ἀνδρικῶς, ἔφη, ἀπεμνημόνευκας· οὐ μέντοι ἐννοεῖς τὸ διαφέρειν τοῦ τε νῦν λεγομένου καὶ τοῦ τότε. τότε μὲν γὰρ ἐλέγετο, ἐκ τοῦ ἐναντίου πράγματος τὸ ἐναντίον πρᾶγμα γίνεσθαι· νῦν δέ, ὅτι αὐτὸ τὸ ἐναντίον ἑαυ-

τῷ ἐναντίον οὐκ ἂν ποτε γένοιτο, οὔτε τὸ ἐν ἡμῖν, οὔτε τὸ ἐν τῇ φύσει. τότε μὲν γὰρ, ὦ Φίλε, περὶ τῶν ἔχόντων τὰ ἐναντία ἐλέγομεν, ἐπονομάζοντες αὐτὰ τῇ ἐκείνων ἐπωνυμίᾳ· νῦν δὲ περὶ ἐκείνων αὐτῶν, ὧν ἐνό- των ἔχει τὴν ἐπωνυμίαν τὰ ὀνομαζόμενα. αὐτὰ δ' ἐκεῖ- να οὐκ ἂν ποτε φαῖμεν ἐθελῆσαι γένεσιν ἀλλήλων δέ- ξασθαι. καὶ ἅμα βλέψας εἰς τὸν Κέβητα, εἶπεν, ὦ Αρα μή που, ὦ Κέβης, καὶ σέ τι τούτων ἐτάραξεν ὧν ὁδε εἶπεν; Οὐδ', ἔφη ὁ Κέβης, οὕτως ἔχω· καὶ τοιοῦτό τι λέγω, ὥς οὐ πολλά με ταραττει. Συνωμολογήκα- μεν ἄρα, ἦ δ' ὅς, ἀπλῶς τοῦτο, μηδέποτε ἐναντίον ἔσεσθαι ἑαυτῷ τὸ ἐναντίον. Παντάπασιν, ἔφη.

νε. Ὅτι δὴ μοι καὶ τόδε σκέψαι, ἔφη, εἰ ἄρα ξυνο- μολογήσεις. θερμὸν τι καλεῖς καὶ ψυχρόν; Ὅτι γέ. Ὅτι οὐχ ὅπερ χιῶν καὶ πῦρ; Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε. Ὅτι ἄλλ' ἑτερόν τι πυρὸς τὸ θερμὸν, καὶ ἑτερόν τι χιόνος τὸ ψυχρόν; Ναί. Ὅτι ἄλλὰ τόδε γ' οἶμαι δοκεῖ σοι, οὐ-δέποτε χιόνα οὔσαν, δεξαμένην τὸ θερμὸν, ὥσπερ ἐν τοῖς ἐμπροσθεν ἐλέγομεν, ἔτι ἔσεσθαι ὅπερ ἦν, χιόνα καὶ θερμὸν, ἀλλὰ προσιόντος τοῦ θερμοῦ ἢ ὑπεκχωρή- σειν αὐτῷ, ἢ ἀπολεῖσθαι. Πάνυ γε. Καὶ τὸ πῦρ γε αὖ, προσιόντος τοῦ ψυχροῦ αὐτῷ, ἢ ὑπεξιέναι, ἢ ἀπο- λεῖσθαι· οὐ μέντοι ποτὲ τολμήσειν, δεξάμενον τὴν ψυχρότητα, ἔτι εἶναι ὅπερ ἦν, πῦρ, καὶ ψυχρόν. Ὅτι ἄλη- θῆ, ἔφη, λέγεις. Ὅτι εἰναι ἄρ', ἦ δ' ὅς, περὶ ἑνὶ τῶν τοιούτων, ὥς μὴ μόνον αὐτὸ τὸ εἶδος ἀξιοῦσθαι τοῦ αὐτοῦ ὀνόματος εἰς τὸν αἰεὶ χρόνον, ἀλλὰ καὶ ἄλλό τι· ὅ ἐστι μὲν οὐκ ἐκεῖνα, ἔχει δὲ τὴν ἐκείνου μορφήν αἰεὶ,

ὅταν περ ἤ. ἔτι δ' ἐν τοῖσδε ἴσως ἔσαι σαφέστερον ὅ
 λέγω. τὸ γὰρ περιττὸν αἰεὶ που δεῖ τούτου τοῦ ὀνόμα-
 τος τυγχάνειν, ὅπερ νῦν λέγομεν· ἢ οὐ; Πάνυ γε.
 Ἄρα μόνον τῶν ὄντων, τοῦτο γὰρ ἐρωτῶ, ἢ καὶ ἄλλῳ
 τι, ὃ ἐστὶ μὲν οὐχ ὅπερ τὸ περιττόν· ὅμως δὲ δεῖ αὐτὸ
 μετὰ τοῦ ἑαυτοῦ ὀνόματος καὶ τοῦτο καλεῖν αἰεὶ, διὰ
 τὸ οὕτω πεφυκέναι, ὥς τε τοῦ περιττοῦ μηδέποτε ἀπο-
 λείπεσθαι; λέγω δὲ αὐτὸ εἶναι, οἷον καὶ ἡ τριάς πέ-
 πουθε, καὶ ἄλλα πολλά. σκοπεῖ δὴ περὶ τῆς τριάδος.
 ἄρα οὐ δοκεῖ σοι τῷ τε αὐτῆς ὀνόματι αἰεὶ προσαγο-
 ρευτέα εἶναι, καὶ τῷ τοῦ περιττοῦ ὄντος οὐχ ἄπερ τῆς
 τριάδος; ἀλλ' ὅμως οὕτω πως πέφυκε καὶ ἡ τριάς καὶ
 ἡ πεμπτάς, καὶ ὁ ἡμισυς τοῦ ἀριθμοῦ ἅπας, ὥς τε οὐκ
 ὢν ὅπερ τὸ περιττόν, αἰεὶ ἕκαστος αὐτῶν ἐστὶ περιττός.
 καὶ αὖ τὰ δύο, καὶ τὰ τέσσαρα, καὶ ἅπας ὁ ἕτερος αὖ
 εἰς τοῦ ἀριθμοῦ οὐκ ὢν ὅπερ τὸ ἄρτιον, ὅμως ἕκα-
 στος αὐτῶν ἄρτιός ἐστιν αἰεὶ. συγχωρεῖς, ἢ οὐ; Πῶς γὰρ
 οὐκ; ἔφη. Ὁ τοίνυν, ἔφη, βούλομαι δηλῶσαι, αἰθερί.
 ἐστὶ δὲ τόδε· ὅτι φαίνεται οὐ μόνον ἐκεῖνα τὰ ἐναντία
 ἀλλήλα οὐ δεχόμενα, ἀλλὰ καὶ ὅσα οὐκ ὄντα ἀλλήλοις
 ἐναντία, αἰεὶ ἔχει τὰ ἐναντία. οὐδὲ ταῦτα ἔοικε δεχο-
 μένοις ἐκείνην τὴν ιδέαν, ἢ ἂν τῇ ἐν αὐτῇ οὕσῃ ἐναν-
 τία ἢ ἄλλ' ἐπιούσης αὐτῆς, ἥτοι ἀπολλύμενα, ἢ
 ὑπεκχωροῦντα. ἢ οὐ φήσομεν τὰ τρία καὶ ἀπολείσθαι
 πρότερον, καὶ ἄλλο ὀτιοῦν πείσεσθαι, πρὶν ἢ ὑπομεῖναι
 ἔτι, τρία ὄντα ἄρτια γενέσθαι; Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη ὁ
 Κέβης. Οὐδὲ μὲν, ἢ δ' ὅς, ἐναντίον γέ ἐστι δυὰς τρι-
 ᾶδι. Οὐ γὰρ οὐκ. Οὐκ ἄρα μόνον τὰ εἶδη τὰ ἐναν-
 τία οὐχ ὑπαμένει ἐπιδόντα ἀλλήλα, ἀλλὰ καὶ ἄλλ'

ἅττα τὰ ἐναντία οὐχ ὑπομένει ἐπιόντα. Ἀληθέστατα,
ἔφη, λέγεις.

νς. Βούλει οὖν, ἢ δ' ὅς, ἐὰν οἱοί τε ὦμεν, ὀρισώ-
μεθα ὅποια ταῦτ' ἐσὶ; Πάνυ γε. Ἄρ' οὖν, ἔφη, ὦ
Κέβης, τάδε εἴη ἂν, ἃ ὅ, τι ἂν κατὰσχη, μὴ μόνον
ἀναγκάζει τὴν αὐτοῦ ιδέα αὐτὸ σχεῖν, ἀλλὰ καὶ μηδ'
ἐναντίαν αὐτῇ δέχεσθαι; Πῶς λέγεις; Ὡςπερ ἄρτι
ἐλέγομεν. οἶσθα γὰρ δήπου ὅτι ἃ ἂν ἢ τῶν τριῶν ιδέα
κατὰσχη, ἀνάγκη αὐτοῖς οὐ μόνον τρισὶν εἶναι, ἀλλὰ
καὶ περιττοῖς; Πάνυ γε. Ἐπὶ τὸ τοιοῦτον δὲ, φα-
μέν, ἢ ἐναντία ιδέα ἐκείνῃ τῇ μορφῇ ἢ ἂν τοῦτο ἀπερ-
γάζεται, οὐδέποτ' ἂν ἔλθοι. Οὐ γάρ. Εἰργάζεται δέ
γε ἢ περιττή; Ναί. Ἐναντία δὲ ταύτῃ ἢ τοῦ ἀρτίου;
Ναί. Ἐπὶ τὰ τρία ἄρα ἢ τοῦ ἀρτίου ιδέα οὐδέποτε
ἦξει; Οὐ δήτα. Ἄμοιρα δὲ τοῦ ἀρτίου τὰ τρία;
Ἄμοιρα. Ἀνάρτιος ἄρα ἢ τριάς. Ναί. Ὁ τοίνυν
ἔλεγον ὥρισαι, ποῖα οὐκ ἐναντία τινὶ ὄντα, ὅμως οὐ
δέχεται αὐτὸ τὸ ἐναντίον· οἷον νῦν ἢ τριάς τῷ ἀρτίῳ
οὐκ οὔσα ἐναντία, οὐδέν τι μᾶλλον αὐτὸ δέχεται. τὸ
γὰρ ἐναντίον αὐτῷ ἀεὶ ἐπιφέρει, καὶ ἢ δυὰς τῷ πε-
ριττῷ, καὶ τὸ πῦρ τῷ ψυχρῷ, καὶ ἄλλα πάμπολλα.
ἀλλ' ὅρα δὴ εἰ οὕτως ὀρίζῃ, μὴ μόνον τὸ ἐναντίον τὸ
ἐναντίον μὴ δέχεσθαι, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνο ὃ ἂν ἐπιφέρῃ τὴν
ἐναντίον ἐκείνῳ ἐφ' ὅ, τι ἂν αὐτὸ ἴῃ, αὐτὸ τὸ ἐπιφέ-
ρον τὴν τοῦ ἐπιφερομένου ἐναντιότητα μηδέποτε δέξα-
σθαι. πάλιν δὲ ἀναμιμνήσκου. οὐ γὰρ χεῖρον πολλάκις
ἀκούειν. τὰ πέντε τὴν τοῦ ἀρτίου οὐ δέχεται· οὐδὲ τὰ
δέκα τὴν τοῦ περιττοῦ, τὸ διπλάσιον. τοῦτο μὲν οὖν

καὶ αὐτὸ ἄλλω ἐναντίον, ὅμως δὲ τὴν τοῦ περιττοῦ οὐ δέξεται· οὐδὲ δὴ τὸ ἡμιόλιον, οὐδὲ τᾶλλα τὰ τοιαῦτα, τὸ ἡμισυ τὴν τοῦ ὅλου, καὶ τριτημόριον αὖ, καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα, εἴπερ ἔπη τε καὶ συνδοκεῖ σοι οὕτω. Πάνυ σφόδρα καὶ ξυνδοκεῖ, ἔφη, καὶ ἔπομαι.

νζ. Πάλιν δὴ μοι, ἔφη, ἐξ ἀρχῆς λέγε. καὶ μοι μὴ ὁ ἂν ἐρωτῶ, ἀποκρίνου, ἀλλὰ ἄλλο, μιμούμενος ἐμέ. λέγω δὲ παρ' ἣν τοπρῶτον ἔλεγον ἀποκρισιν, τὴν ἀσφαλῆ ἐκείνην, ἐκ τῶν νῦν λεγομένων ἄλλην ὁρῶν ἀσφάλειαν. εἰ γὰρ ἔροίό με ὥ ἂν τί ἐν τῷ σώματι ἐγγένηται, θερμὸν ἔσαι, οὐ τὴν ἀσφαλῆ σοι ἐρῶ ἀποκρισιν ἐκείνην τὴν ἀμαθῆ, ὅτι ὥ ἂν θερμότης· ἀλλὰ κομψοτέραν ἐκ τῶν νῦν, ὅτι ὥ ἂν πῦρ. οὐδὲ ἂν ἔρη, ὥ ἂν σώματι τί ἐγγένηται, νοσήσει, οὐκ ἐρῶ ὅτι ὥ ἂν νόσος, ἀλλ' ὥ ἂν πυρετός. οὐδ' ὥ ἂν ἀριθμῶ τί ἐγγένηται, περιττὸν ἔσαι, οὐκ ἐρῶ, ὥ ἂν περιττότης, ἀλλ' ὥ ἂν μονάς· καὶ τᾶλλα οὕτως. ἀλλ' ὅρα εἰ ἤδη ἱκανῶς οἶσθ' ὅ, τι βούλομαι. Ἄλλα πάνυ ἱκανῶς, ἔφη. Ἀποκρίνου δὴ, ἦ δ' ὅς, ὥ ἂν τί ἐγγένηται σώματι, ζῶν ἔσαι. Ωἷ ἂν ψυχὴ, ἔφη. Οὐκοῦν αἰεὶ τοῦτο οὕτως ἔχει; Πῶς γὰρ οὐχί; ἦ δ' ὅς. Ἡ ψυχὴ ἄρα ὅ, τι ἂν αὐτὴ κατὰσχη, αἰεὶ ἦκει ἐπ' ἐκεῖνο, φέρουσα ζωὴν; Ἦκει μέντοι, ἔφη. Πότερον δ' ἐσὶ τι ζωὴ ἐναντίον, ἢ οὐδέν; Ἔσιν, ἔφη. Τί; Θάνατος. Οὐκοῦν ἡ ψυχὴ τὸ ἐναντίον ὥ αὐτὴ ἐπιφέρει αἰεὶ, οὐ μήποτε δέξεται, ὥς ἐκ τῶν πρόσθεν ὡμολόγηται. Καὶ μάλα σφόδρα, ἔφη ὁ Κέβης. Τί οὖν; τὸ μὴ δεχόμενον τὴν τοῦ ἀρτίου ἰδέαν, τί νῦν δὴ ὠνομάζομεν; Ἀναρτίον,

τιόν, ἔφη. Τὸ δὲ δίκαιον μὴ δεχόμενον, καὶ ὃ ἂν μου-
σικὸν μὴ δέχεται; Ἄμουσον, ἔφη, τὸ δὲ, ἄδικον.
Εἶεν. ὃ δ' ἂν θάνατον μὴ δέχεται, τί καλοῦμεν;
Ἀθάνατον, ἔφη. Οὐκοῦν ἡ ψυχὴ οὐ δέχεται θάνατον.
Οὐ. Ἀθάνατον ἄρα ἡ ψυχὴ; Ἀθάνατον. Εἶεν, ἔφη.
τοῦτο μὲν δὴ ἀποδεδεῖχθαι φῶμεν; ἢ πῶς δοκεῖ; Καὶ
μάλλα γε ἱκανῶς, ὦ Σώκρατες.

νη. Τί οὖν, ἡ δ' ὁς, ὦ Κέβης; εἰ τῷ ἀναρτίῳ ἀναγ-
καῖον ἦν ἀνώλεθρον εἶναι, ἄλλό τι τὰ τρία ἢ ἀνώλεθρα
ἂν ἦν; Πῶς γὰρ οὐ; Οὐκοῦν εἰ καὶ τὸ ἄθερμον ἀναγ-
καῖον ἦν ἀνώλεθρον εἶναι, ὁπότε τις ἐπὶ χιόνα θερμὸν
ἐπαγάγοι, ὑπεξήει ἂν ἡ χιών, οὔσα σῶς καὶ ἄτηκτος;
οὐ γὰρ ἂν ἀπώλετό γε, οὐδ' αὖ ὑπομένουσα, ἐδέξατο
ἂν τὴν θερμότητα. Ἀληθῆ, ἔφη, λέγεις. Ὡς δ' αὖ-
τως, οἶμαι, καὶ εἰ τὸ ἀψυκτον ἀνώλεθρον ἦν, ὁπότε ἐπὶ
τὸ πῦρ ψυχρόν τι ἐπήει, οὔ ποτ' ἂν ἀπесβέννυτο, οὐδ'
ἀπώλλυτο, ἀλλὰ σῶν ἂν ἀπελθὼν ὤχετο. Ἀνάγκη, ἔφη.
Οὐκοῦν καὶ ὧδε, ἔφη, ἀνάγκη περὶ τοῦ ἀθανάτου εἰ-
πεῖν· εἰ μὲν τὸ ἀθάνατον, καὶ ἀνώλεθρόν ἐστιν, ἀδύνατον
ψυχῇ, ὅταν θάνατος ἐπ' αὐτὴν ἴη, ἀπόλλυσθαι. θάνα-
τον μὲν γὰρ δὴ, ἐκ τῶν προειρημένων, οὐ δέξεται, οὐδ'
ἔσαι τεθνηκυῖα· ὥσπερ τὰ τρία οὐκ ἔσαι, ἔφαμεν,
ἄρτιον, οὐδέ γ' αὖ τὸ περιττόν· οὐδὲ δὴ τὸ πῦρ, ψυ-
χρόν, οὐδέ γε ἡ ἐν τῷ πυρὶ θερμότης. ἀλλὰ τί κα-
λύει, φαίη ἂν τις, ἄρτιον μὲν τὸ περιττόν μὴ γίνε-
σθαι, ἐπιόντος τοῦ ἄρτιου, ὥσπερ ὁμολόγηται· ἀπολ-
λυμένου δὲ αὐτοῦ, ἀντ' ἐκείνου ἄρτιον γεγονέναι, τῷ
ταῦτα λέγοντι οὐκ ἂν ἔχοιμεν διαμάχεσθαι, ὅτι οὐκ
ἀπόλ-

ἀπόλλυται. τὸ γὰρ ἀνάρτιον, οὐκ ἀνώλεθρόν ἐστιν. ἐπεὶ εἰ τοῦτο ὁμολόγητο ἡμῖν, ῥαδίως ἂν διεμαχόμεθα, ὅτι ἐπελθόντος τοῦ ἀρτίου, τὸ περιττὸν καὶ τὰ τρία οἴχεται ἀπιόντα· καὶ περὶ πυρὸς καὶ θερμοῦ καὶ τῶν ἄλλων οὕτως ἂν διεμαχόμεθα. ἢ οὐ; Πάνυ μὲν οὖν. Οὐκοῦν καὶ νῦν περὶ τοῦ ἀθανάτου; εἰ μὲν ἡμῖν ὁμολογεῖται καὶ ἀνώλεθρον εἶναι, ψυχὴ ἂν εἴη, πρὸς τῷ ἀθάνατος εἶναι, καὶ ἀνώλεθρος· εἰ δὲ μὴ, ἄλλου ἂν δέοι λόγου. Ἄλλ' οὐδὲν δεῖ, ἔφη, τούτου γε ἔνεκα. σχολῇ γὰρ ἂν τι ἄλλο φθορὰν μὴ δέχοιτο, εἰ τό γε ἀθάνατον καὶ αἰδίου ὄν, φθορὰν δέξαιτο.

νθ. Ὁ δέ γε θεός, οἶμαι, ἔφη ὁ Σωκράτης, καὶ αὐτὸ τὸ τῆς ζωῆς εἶδος, καὶ εἴτι ἄλλο ἀθανάτόν ἐστι, παρὰ πάντων ἂν ὁμολογηθεῖη μηδέποτε ἀπόλλυσθαι. Παρὰ πάντων μέντοι νῆ Δί', ἔφη, ἀνθρώπων γε· καὶ ἔτι μᾶλλον, ὥς ἐγὼμαι, παρὰ θεῶν. Ὅποτε δὴ τὸ ἀθάνατον καὶ ἀδιάφθορόν ἐστιν, ἄλλο τί ψυχὴ, ἢ, εἰ ἀθάνατος τυγχάνει οὔσα, καὶ ἀνώλεθρος ἂν εἴη; Πολλὴ ἀνάγκη. Ἐπιόντος ἄρα θανάτου ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον, τὸ μὲν θνητὸν, ὥς ἔοικεν, αὐτοῦ ἀποθνήσκει· τὸ δ' ἀθάνατον, σῶν καὶ ἀδιάφθορον οἴχεται ἀπὸν, ὑπεκχωρήσαν τῷ θανάτῳ. Φαίνεται. Παντὸς μᾶλλον ἄρα, ἔφη, ὦ Κέβης, ψυχὴ ἀθάνατον καὶ ἀνώλεθρον· καὶ τῷ ὄντι ἔσονται ἡμῶν αἱ ψυχαὶ ἐν αἴδου. Οὐκ οὖν ἔγωγε, ὦ Σώκρατες, ἔφη, ἔχω παρὰ ταῦτα ἄλλό τι λέγειν, οὐδέ πη ἀπιστεῖν τοῖς λόγοις· ἀλλ' εἰ δὴ τι Σιμμίας ὅδε, ἢ τις ἄλλος ἔχει λέγειν, εὖ ἔχει μὴ κατασιγῆσαι. ὥς οὐκ οἶδα εἰς ὄντινά τις ἄλλον καιρὸν ἀναβάλλοιτο

λοιτο ἢ τὸν νῦν παρόντα, περὶ τῶν τοιούτων βουλό-
μενος ἢ τι εἰπεῖν, ἢ ἀκοῦσαι. Ἀλλὰ μὲν, ἢ δ' ὅς
ὁ Σιμμίας, οὐδ' αὐτὸς ἔχω ἔτι ὅπῃ ἀπισῶ, ἐκ γε τῶν
λεγομένων. ὑπὸ μέντοι τοῦ μεγέθους περὶ ὧν οἱ λόγοι
εἰσὶ, καὶ τὴν ἀνθρωπίνην ἀσθένειαν ἀτιμάζων, ἀναγ-
κάζομαι ἀπισίαν ἔτι ἔχειν παρ' ἑμαυτῷ περὶ τῶν εἰρη-
μένων. Οὐ μόνον γ', ἔφη, ὦ Σιμμία, ὁ Σωκράτης,
ταῦτά τε εὖ λέγεις, ἀλλὰ καὶ τάς γε ὑποθέσεις τὰς
πρώτας, καὶ εἰ πισαὶ ἡμῖν εἰσὶν, ὅμως ἐπισκεπτέαι
σαφέστερον· καὶ ἐὰν αὐτὰς ἱκανῶς διέλῃτε, ὥς ἐγὼ-
μαι, ἀκολουθήσετε τῷ λόγῳ, καθόσον δυνατόν μάλιστα
ἀνθρώπῳ ἐπακολουθῆσαι. καὶ τοῦτο αὐτὸ σαφές γένη-
ται, οὐδὲν ζητήσετε περαιτέρω. Ἀληθῆ, ἔφη, λέ-
γεις.

ξ. Ἀλλὰ τόδ', ἔφη, ὦ ἄνδρες, δίκαιον διανοηθῆναι,
ὅτι εἴπερ ἡ ψυχὴ ἀθάνατός ἐστιν, ἐπιμελείας δὴ δεῖ-
ται, οὐχ ὑπὲρ τοῦ χρόνου τούτου μόνον, ἐν ᾧ καλοῦ-
μεν τὸ ζῆν, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ παντός· καὶ ὁ κίνδυνος
νῦν δὴ καὶ δόξειεν ἂν μάλιστα δεινὸς εἶναι, εἴ τις αὐ-
τῆς ἀμελήσειεν. εἰ μὲν γὰρ ἦν ὁ θάνατος τοῦ παντός
ἀπαλλαγὴ, ἔρμαιον ἂν ἦν τοῖς κακοῖς ἀποθανοῦσι,
τοῦ τε σώματος ἅμα ἀπηλλάχθαι, καὶ τῆς αὐτῶν
κακίας, μετὰ τῆς ψυχῆς· νῦν δὲ ἐπεὶ δὴ ἀθάνατος
φαίνεται οὔσα, οὐδεμία ἂν εἴη αὐτῇ ἄλλη ἀποφυγὴ
κακῶν, οὐδὲ σωτηρία, πλὴν τοῦ ὥς βελτίστην τε καὶ
φρονιμωτάτην γενέσθαι. οὐδὲν γὰρ ἄλλο ἔχουσα εἰς
ἄδου ἡ ψυχὴ ἔρχεται, πλὴν τῆς παιδείας τε καὶ τρο-
φῆς· ἃ δὴ καὶ λέγεται μέγιστα ὠφελεῖν ἢ βλάπτειν

τὸν τελευτήσαντα εὐθύς ἐν ἀρχῇ τῆς ἐκεῖσε πορείας. λέγεται δὲ οὕτως, ὥς ἄρα τελευτήσαντα ἕκαστον ὁ ἐκάστου δαίμων ὅσπερ ζῶντα εἰλήχει, οὗτος ἄγειν ἐπιχειρεῖ εἰς δὴ τινὰ τόπον, οἳ δὲ τούτους ξυλλεγέντας διαδικασαμένους εἰς ἄδου πορεύεσθαι, μετὰ ἡγεμόνος ἐκείνου ᾧ δὴ προστέτακται τοὺς ἐνθένδε ἐκεῖσε πορεύσασθαι. τυχόντας δ' ἐκεῖ ὧν δεῖ τυχεῖν, καὶ μέιναντας ὅν χρόνῳ, ἄλλος δεῦρο πάλιν ἡγεμὼν κομίζει, ἐν πολλῇ χρόνου καὶ μακρᾷς περιόδῳ. ἔστι δὲ ἄρα ἡ πορεία οὐχ ὥς ὁ Αἰσχύλου Τήλεφος λέγει. ἐκεῖνος μὲν γὰρ ἀπλὴν οἶμον Φησὶν εἰς ἄδου φέρειν· ἡ δ' οὔτε ἀπλὴ οὔτε μία φαίνεται μοι εἶναι. οὐδὲ γὰρ ἂν ἡγεμόνων ἔδει· οὐδὲ γάρ που τίς ἂν διαμάρτοι οὐδαμῶς, μιᾶς ὁδοῦ οὔσης. νῦν δὲ ἔοικε σχίσσεις τε καὶ περιόδους πολλὰς ἔχειν. ἀπὸ τῶν θυσιῶν τε καὶ νομίμων τῶν ἐνθάδε τεκμαιρόμενος λέγω. ἡ μὲν οὖν κοσμία τε καὶ φρόνιμος ψυχὴ ἔπεται τε καὶ οὐκ ἄγνοεῖ τὰ παρόντα· ἡ δὲ ἐπιθυμητικῶς τοῦ σώματος ἔχουσα, ὅπερ ἐν τῷ πρόσθεν εἶπον, περὶ ἐκεῖνο πολὺν χρόνον ἐπτοημένη, καὶ περὶ τὸν ὁρατὸν τόπον πολλὰ ἀντιτείνασα καὶ πολλὰ παθοῦσα, βίᾳ καὶ μόλις ὑπὸ τοῦ προστεταγμένου δαίμονος οἴχεται ἀγομένη. ἀφικομένην δὲ ὅθιπερ αἱ ἄλλαι, τὴν μὲν ἀκάθαρτον καὶ τι πεποιηκυῖαν τοιοῦτον, ἢ φόνων ἀδίκων ἡμμένην, ἢ ἄλλα ἄττα τοιαῦτα εἰργασμένην, ἃ τούτων ἀδελφὰ τε καὶ ἀδελφῶν ψυχῶν ἔργα τυγχάνει ὄντα, ταύτην μὲν ἅπας φεύγει τε καὶ ὑπεκτρέπεται, καὶ οὔτε ξυνέμπορος οὔτε ἡγεμὼν ἐθέλει γίνεσθαι· αὐτὴ δὲ πλανᾶται ἐν πάσῃ ἐχομένη ἀπορίᾳ, ἕως ἂν δὴ τινες χρόνοι γένηνται·

ται· ὧν ἐξελθόντων, ὑπ' ἀνάγκης φέρεται εἰς τὴν αὐτῇ πρέπουσαν οἴκησιν. ἡ δὲ καθαρῶς τε καὶ μετρίως τὸν βίον διεξελοῦσα, καὶ ξυνεμπόρων καὶ ἡγεμόνων θεῶν τυχοῦσα, ᾤκησε τὸν αὐτῇ ἐκάστη τόπον προσήκοντα.

Ξ. Πολλοὶ δέ εἰσι καὶ θαυμαστοὶ τῆς γῆς τόποι· καὶ αὐτῇ, οὔτε οἷα οὔτε ὅση δοξάζεται ὑπὸ τῶν περὶ γῆς εἰωθότων λέγειν, ὥς ἐγὼ ὑπὸ τινος πέπυσμαι. Καὶ ὁ Σιμμίας, Πῶς ταῦτα, ἔφη, λέγεις, ὦ Σώκρατες; περὶ γάρ τοι τῆς γῆς καὶ αὐτὸς πολλὰ δὴ ἀκήκοα· οὐ μέντοι ταῦτα ἅ σε πείθει. ἡδέως ἂν οὖν ἀκούσαιμι. Ἀλλὰ μέντοι, ὦ Σιμμία, οὐχ ἡ Γλαύκου τέχνη γέ μοι δοκεῖ εἶναι διηγήσασθαι ἅ γ' ἐσὶν· ὥς μέντοι ἀληθῆ, χαλεπώτερόν μοι φαίνεται ἢ κατὰ τὴν Γλαύκου τέχνην. καὶ ἅμα μὲν ἐγὼ ἴσως οὐδ' ἂν οἷός τε εἶην, ἅμα δὲ, εἰ καὶ ἡπιστάμην, ὁ βίος μοι δοκεῖ ὁ ἐμὸς, ὦ Σιμμία, τῷ μήκει τοῦ λόγου οὐκ ἐξαρκεῖν. τὴν μέντοι ἰδέαν τῆς γῆς, οἷαν πέπυσμαι εἶναι, καὶ τοὺς τόπους αὐτῆς, οὐδέν με κωλύει λέγειν. Ἀλλ', ἔφη ὁ Σιμμίας, καὶ ταῦτα ἄρκεϊ. Πέπεισμαι τοίνυν, ἡ δ' ὅς, ἐγὼ, ὥς πρῶτον μὲν, εἰ ἔστιν ἐν μέσῳ τῷ οὐρανῷ περιφερὴς οὖσα, μηδὲν αὐτῇ δεῖν μήτε αἴρος πρὸς τὸ μὴ πεσεῖν, μήτε ἄλλης ἀνάγκης μηδεμιᾶς τοιαύτης· ἀλλὰ ἱκανὴν γε εἶναι αὐτὴν ἴσχειν τὴν ὁμοιότητα τοῦ οὐρανοῦ αὐτοῦ ἑαυτῷ πάντα, καὶ τῆς γῆς αὐτῆς τὴν ἰσορροπίαν. ἰσορροπὸν γὰρ πρᾶγμα, ὁμοίου τινὸς ἐν μέσῳ τεθὲν, οὐχ ἔξει μᾶλλον οὐδ' ἥττον οὐδαμῶς κλιθῆναι· ὁμοίως δ' ἔχον, ἀκλινὲς μένει. πρῶτον μὲν, ἡ

δ' ὅς, τοῦτο πέπεισμαι. Καὶ ὀρθῶς γ', ἔφη ὁ Σιμ-
 μίας. Ἔτι τοίνυν, ἔφη, πάμμεγά τι εἶναι αὐτό·
 καὶ ἡμᾶς οἰκεῖν τοὺς μέχρις Ἡρακλείων σπηλῶν ἀπὸ
 Φάσιδος ἐν σμικρῷ τινὶ μορίῳ, ὥσπερ περὶ τέλμα μύρ-
 μηκας ἢ βατράχους, περὶ τὴν θάλατταν οἰκοῦντας·
 καὶ ἄλλους ἄλλοθι πολλοὺς ἐν πολλοῖς τοιούτοις τόποις
 οἰκεῖν. εἶναι γὰρ πανταχῇ περὶ τὴν γῆν πολλὰ κοῖλα,
 καὶ παντοδαπὰ καὶ τὰς ἰδέας καὶ τὰ μεγέθη· εἰς ᾧ
 ξυνεῖρηκεναι τό τε ὕδωρ καὶ τὴν ὁμίχλην, καὶ τὸν
 αἶερα· αὐτὴν δὲ τὴν γῆν, καθαρὰν ἐν καθαρῷ κεῖσθαι
 τῷ οὐρανῷ, ἐν ᾧπέρ ἐσι τὰ ἄστρα, ὃν δὴ αἰθέρα ὀνο-
 μάζειν τοὺς πολλοὺς τῶν περὶ τὰ τοιαῦτα εἰωθότων
 λέγειν. οὐ δὴ ὑποσάθμην ταῦτα εἶναι, καὶ ξυρρεῖν αἰεὶ
 εἰς τὰ κοῖλα τῆς γῆς. ἡμᾶς οὖν οἰκοῦντας ἐν τοῖς
 κοίλοις αὐτῆς λεληθέναι, καὶ οἶεσθαι ἄνω ἐπὶ τῆς γῆς
 οἰκεῖν. ὥσπερ ἂν εἴ τις ἐν μέσῳ τῷ πυθμένι τοῦ πε-
 λάγους οἰκῶν, οἷοιτό τε ἐπὶ τῆς θαλάττης οἰκεῖν, καὶ
 διὰ τοῦ ὕδατος ὁρῶν τὸν ἥλιον καὶ τὰ ἄλλα ἄστρα,
 τὴν θάλατταν ἡγοῖτο οὐρανὸν εἶναι· διὰ δὲ βραδυτῆτά
 τε καὶ ἀσθενείαν, μηδεπώποτε ἐπὶ τὰ ἄκρα τῆς θα-
 λάττης ἀφίγμενος, μηδὲ ἑωρακὼς εἶη, ἐκδύς καὶ ἀνα-
 κύψας ἐκ τῆς θαλάττης εἰς τὸν ἐνθάδε τόπον, ὅσω
 καθαρώτερος καὶ καλλίων τυγχάνει ὢν τοῦ παρὰ σφί-
 σιν, μηδὲ ἄλλου ἀκηκοὼς εἶη τοῦ ἑωρακότος. ταυτὸν
 δὴ τοῦτο καὶ ἡμᾶς πεπονθέναι. οἰκοῦντας γὰρ ἐν τινὶ
 κοίλῳ τῆς γῆς, οἶεσθαι ἐπάνω αὐτῆς οἰκεῖν, καὶ τὸν
 αἶερα οὐρανὸν καλεῖν, ὥς διὰ τούτου οὐρανοῦ ὄντος τὰ
 ἄστρα χωροῦνται. τὸ δὲ εἶναι ταυτὸν, ὑπ' ἀσθενείας καὶ
 βραδυτῆτος οὐχ οἷους εἶναι ἡμᾶς διεξελεῖν ἐπ' ἐσχα-
 του

τον τὸν αἶρα. ἐπεὶ , εἴτις αὐτοῦ ἐπ' ἄκρα ἔλθοι , ἢ πτηνὸς γενόμενος ἀνάπτοιτο , κατιδεῖν ἀνακύψαντα , ὥσπερ ἐνθάδε οἱ ἐκ τῆς θαλάττης ἰχθύες ἀνακύπτοντες ὁρῶσι τὰ ἐνθάδε , οὕτως ἂν τινα καὶ τὰ ἐκεῖ κατιδεῖν· καὶ εἰ ἡ φύσις ἱκανὴ εἴη ἀνασχέσθαι θεωροῦσα , γινῶναι ἂν ὅτι ἐκεῖνός ἐστιν ὁ ἀληθινὸς οὐρανὸς , καὶ τὸ ἀληθινὸν φῶς , καὶ ἡ ὥς ἀληθῶς γῆ. ἦδε μὲν γὰρ ἡ γῆ καὶ οἱ λίθοι , καὶ ἅπας ὁ τόπος ὁ ἐνθάδε , διεφθαρμένα ἐστὶ καὶ καταβεβρωμένα , ὥσπερ τὰ ἐν τῇ θαλάττῃ ὑπὸ τῆς ἄλμης· καὶ οὔτε φύεται ἄξιον λόγου οὐδὲν ἐν τῇ θαλάττῃ , οὔτε τέλειον , ὥς ἔπος εἰπεῖν , οὐδὲν ἐστὶ· σήραγγες δὲ καὶ ἄμμος , καὶ πηλὸς ἀμήχανος καὶ βόρβοροι εἰσιν , ὅπου ἂν καὶ ἡ γῆ ἦ· καὶ πρὸς τὰ παρ' ἡμῖν κάλλη κρίνεσθαι οὐδ' ὁπωστιοῦν ἄξια. ἐκεῖνα δὲ αὖ τῶν παρ' ἡμῖν πολὺ ἂν ἔτι πλεον Φανείη διαφέρειν. εἰ γὰρ δεῖ καὶ μῦθον λέγειν καλὸν , ἄξιον ἀκοῦσαι , ὧς Σιμμία , οἷα τυγχάνει τὰ ἐπὶ τῆς γῆς ὑπὸ τῷ οὐρανῷ ὄντα. Ἀλλὰ μὲν , ἔφη ὁ Σιμμίης , ὧς Σώκρατες , ἡμεῖς γε τούτου τοῦ μύθου ἠδέως ἂν ἀκούσασιν.

Ξβ. Λέγεται τοίνυν , ἔφη , ὧς ἑταῖρε , πρῶτον μὲν εἶναι τοιαύτη ἡ γῆ αὕτη ἰδεῖν , εἴτις ἄνωθεν αὐτὴν θεῶτο , ὥσπερ αἱ δωδεκάσκυτοι σφαῖραι , ποικίλη , χρώμασι διειλημμένη· ὧν καὶ τὰ ἐνθάδε εἶναι χρώματα ὥσπερ δείγματα , οἷς δὴ οἱ γραφεῖς καταχρῶνται. ἐκεῖ δὲ πᾶσαν τὴν γῆν ἐκ τοιούτων εἶναι· καὶ πολὺ ἔτι ἐκ λαμπροτέρων καὶ καθαρωτέρων ἢ τούτων. τὴν μὲν γὰρ , ἀλουργῇ εἶναι , καὶ θαυμαστὴν τὸ κάλλος· τὴν δὲ ,

χρυσοειδῆ· τὴν δὲ ὄση λευκὴ, γύψου ἢ χιόνος λευκο-
 τέραν, καὶ ἐκ τῶν ἄλλων χρωμάτων συγκειμένην ὡσαύ-
 τως, καὶ ἔτι πλειόνων καὶ καλλιόνων ἢ ὅσα ἡμεῖς ἐω-
 ράκαμεν. καὶ γὰρ αὐτὰ ταῦτα τὰ κοῖλα αὐτῆς, ὕδα-
 τὸς τε καὶ αἶρος ἐμπλεα ὄντα, χρώματός τι εἶδος
 παρέχεσθαι, εἰλβοντα ἐν τῇ τῶν ἄλλων χρωμάτων ποι-
 κιλίᾳ· ὥς ἐν τι αὐτῆς εἶδος ξυνεχὲς ποικίλον φαντά-
 ζεσθαι. ἐν δὲ ταύτῃ οὕτῃ τοιαύτῃ ἀνάλογον τὰ φύο-
 μενα φύεσθαι, δένδρα τε καὶ ἄνθη, καὶ τοὺς καρπούς·
 καὶ αὖ τὰ ὄρη ὡσαύτως καὶ τοὺς λίθους ἔχειν ἀνά-
 τὸν αὐτὸν λόγον τὴν τελειότητα καὶ τὴν διαφάνειαν,
 καὶ τὰ χρώματα καλλίω· ὣν καὶ τὰ ἐνθάδε λιθίδια
 εἶναι ταῦτα τὰ ἀγαπώμενα, μόρια, σάρδιᾶ τε καὶ
 ἰάσπιδας καὶ σμαράγδους, καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα·
 ἐκεῖ δὲ οὐδὲν ὅ, τι μὴ τοιοῦτον εἶναι, καὶ ἔτι τούτων
 καλλίω. τὸ δ' αἴτιον τούτου εἶναι, ὅτι ἐκεῖνοι οἱ λίθοι
 καθαροὶ εἰσι καὶ οὐ κατεδηδεσμένοι, οὐδὲ διεφθαρμένοι,
 ὥσπερ οἱ ἐνθάδε, ὑπὸ σηπεδόνης καὶ ἄλμης, ὑπὸ τῶν
 δεῦρο ξυνεῖρηκότων, ἃ καὶ λίθοις καὶ γῇ καὶ τοῖς ἄλ-
 λοις ζώοις τε καὶ φυτοῖς αἴσχη τε καὶ νόσους παρέχει.
 τὴν δὲ γῆν αὐτὴν κεκοσμήσθαι τούτοις τε ἅπασι, καὶ
 ἔτι χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ, καὶ τοῖς ἄλλοις αὖ τοῖς
 τοιούτοις. ἐκφανῇ γὰρ αὐτὰ πεφυκέναι, ὄντα πολλὰ
 πλήθει καὶ μεγάλα, καὶ πανταχοῦ τῆς γῆς· ὥς
 αὐτὴν ἰδεῖν, εἶναι θέαμα εὐδαιμόνων θεατῶν. ζῶα δ'
 ἐπ' αὐτῆς εἶναι ἅλλὰ τε πολλὰ, καὶ ἀνθρώπους, τοὺς
 μὲν, ἐν μεσογείᾳ οἰκοῦντας, τοὺς δὲ, περὶ τὸν αἶρα,
 ὥσπερ ἡμεῖς περὶ τὴν θάλατταν· τοὺς δὲ, ἐν νήσοις,
 ἃς περιῖρεῖν τὸν αἶρα, πρὸς τῇ ἡπείρῳ οὕσας. καὶ ἐνὶ
 λό-

γῶ, ὅπερ ἡμῖν τὸ ὕδωρ τε καὶ ἡ θάλαττά ἐστι πρὸς τὴν ἡμετέραν χρείαν, τοῦτο ἐκεῖ τὸν αἶρα· ὁ δὲ ἡμῖν αἶρ, τοῦτο ἐκεῖ τὸν αἰθέρα. τὰς δὲ ὥρας αὐτοῖς κρᾶσιν ἔχειν τοιαύτην ὥστε ἐκείνους ἀνόσους εἶναι, καὶ χρόνον τε ζῆν πολὺ πλείω τῶν ἐνθάδε, καὶ ὄψει καὶ ἀκοῇ καὶ φρονήσει καὶ πᾶσι τοῖς τοιούτοις ἡμῶν ἀφεσάναι τῇ αὐτῇ ἀποστάσει ἥπερ αἶρ τε ὕδατος ἀφέστηκε, καὶ αἰθήρ αἶρος, πρὸς καθαρότητα. καὶ δὴ καὶ θεῶν ἄλση τε καὶ ἱερὰ αὐτοῖς εἶναι· ἐν οἷς τῷ ὄντι οἰκητὰς θεοὺς εἶναι, καὶ φήμας τε καὶ μαντείας καὶ αἰσθήσεις τῶν θεῶν· καὶ τοιαύτας συνουσίας γίνεσθαι αὐτοῖς πρὸς αὐτοὺς, καὶ τὸν γε ἥλιον καὶ σελήνην καὶ ἄστρα ὁρᾶσθαι ὑπ' αὐτῶν οἷα τυγχάνει ὄντα, καὶ τὴν ἄλλην εὐδαιμονίαν ἀκόλουθον εἶναι.

Ξγ. Καὶ ὅλην μὲν δὴ τὴν γῆν οὕτω πεφυκέναι, καὶ τὰ περὶ τὴν γῆν· τόπους δ' ἐν αὐτῇ εἶναι κατὰ τὰ ἐγκοίλα αὐτῆς, κύκλῳ περὶ ὅλην, πολλοὺς· τοὺς μὲν, βαθυτέρους καὶ ἀναπεπταμένους μᾶλλον ἢ ἐν ᾧ ἡμεῖς οἰκοῦμεν· τοὺς δὲ, βαθυτέρους ὄντας, τὸ χάσμα αὐτοὺς ἔλαττον ἔχειν τοῦ παρ' ἡμῖν τόπου. ἔστι δ' οὖς καὶ βραχυτέρους τῷ βάθει τοῦ ἐνθάδε εἶναι καὶ πλατυτέρους. τούτους δὲ πάντας ὑπὸ γῆν εἰς ἀλλήλους συντετρῆσθαι τε πολλαχῇ, καὶ κατὰ σενότερα καὶ εὐρύτερα, καὶ διεξόδους ἔχειν. ἢ πολὺ μὲν ὕδωρ ρεῖν ἐξ ἀλλήλων εἰς ἀλλήλους, ὥσπερ εἰς κρατῆρας, καὶ ἀενάων ποταμῶν ἀμήχανα μεγέθη ὑπὸ τὴν γῆν, καὶ θερμῶν ὑδάτων καὶ ψυχρῶν· πολὺ δὲ πῦρ, καὶ πυρὸς μεγάλους ποταμοὺς, πολλοὺς δὲ ὑγροῦ πηλοῦ, καὶ καθα-

καθαρωτέρου καὶ βορβορωδεσέρου· ὥσπερ ἐν Σικελίᾳ οἱ
 πρὸ τοῦ ῥύακος πηλοῦ ῥέοντες ποταμοὶ, καὶ αὐτὸς ὁ
 ῥύαξ. ὣν δὴ καὶ ἐκάστους τοὺς τόπους πληροῦσθαι, ὣν
 ἂν ἐκάστοις τύχοι ἐκάστοτε ἢ περιρροή γιγνομένη. ταῦτα
 δὲ πάντα κινεῖν ἄνω καὶ κάτω, ὥσπερ αἰώραν τινὰ
 ἐνοῦσαν ἐν τῇ γῇ. ἔστι δὲ ἄρα αὕτη ἢ αἰώρα διὰ Φύ-
 σιν τοιάνδε τινὰ ἐν τι τῶν χασμάτων τῆς γῆς· ἄλλως
 τε μέγιστον τυγχάνει ὄν, καὶ διαμπερές τετρημένον δι'
 ὅλης τῆς γῆς. τοῦτο ὅπερ Ὅμηρος εἶπε, λέγων αὐτὸ,
 „ Τῆλε μάλ', ἦχι βάθισον ὑπὸ χθονός ἐστι βέρεθρον, ” ὁ
 καὶ ἄλλοθι καὶ ἐκεῖνος καὶ ἄλλοι πολλοὶ τῶν ποιητῶν
 Τάρταρον κεκλήκασιν. εἰς γὰρ τοῦτο τὸ χάσμα συρ-
 ρέουσὶ τε πάντες οἱ ποταμοὶ, καὶ ἐκ τούτου πάλιν
 πάντες ἐκρέουσι. γίνονται δὲ ἕκαστοι τοιοῦτοι, δι' οἷας
 ἂν καὶ τῆς γῆς ῥέωσιν. ἢ δ' αἰτία ἐστὶ τοῦ ἐκρεῖν τε
 ἐντεῦθεν καὶ εἰσρεῖν πάντα τὰ ρεύματα, ὅτι πυθμένα
 οὐκ ἔχει οὐδὲ βάσιν τὸ ὑγρὸν τοῦτο. αἰωρεῖται δὴ καὶ
 κυμαίνει ἄνω καὶ κάτω. καὶ ὁ αἶρ καὶ τὸ πνεῦμα τὸ
 περὶ αὐτὸν ταυτὸν ποιεῖ· ξυνέπεται γὰρ αὐτῷ καὶ ὅταν
 εἰς τὸ ἐπέκεινα τῆς γῆς ὀρμήσῃ, καὶ ὅταν εἰς τὸ ἐπὶ
 τᾶδε. καὶ ὥσπερ τῶν ἀναπνεόντων αἰεὶ ἐκπνεῖ τε καὶ
 ἀναπνεῖ ῥέον τὸ πνεῦμα, οὕτω καὶ ἐκεῖ ξυναιωρούμενον
 τῷ ὑγρῷ τὸ πνεῦμα δεινούς τινας ἀνέμους καὶ ἀμη-
 χάνους παρέχεται, καὶ εἰσιὸν καὶ ἐξιόν. ὅταν τε οὖν
 ὀρμήσῃ ὑποχωρήσῃ τὸ ὕδωρ εἰς τὸν τόπον τὸν δὴ κά-
 τω καλούμενον, τοῖς κατ' ἐκεῖνα τὰ ρεύματα διὰ τῆς
 γῆς εἰσρεῖ τε καὶ πληροῖ αὐτὰ, ὥσπερ οἱ ἐπαντλοῦν-
 τες. ὅταν τε αὖ ἐκεῖθεν μὲν ἀπολίπη, δεῦρο δὲ ὀρμή-
 σῃ, τὰ ἐνθάδε πληροῖ αὖθις. τὰ δὲ, πληρωθέντα, ρεῖ
 διὰ

διὰ τῶν ὀχετῶν καὶ διὰ τῆς γῆς, καὶ εἰς τοὺς τόπους ἕκαστα ἀφικνούμενα εἰς οὓς ἕκαστος ὁδοποιεῖται, θαλάσ-
τας τε καὶ λίμνας καὶ ποταμούς καὶ κρήνας ποιεῖ.
ἐντεῦθεν δὲ πάλιν δυόμενα κατὰ τῆς γῆς, τὰ μὲν
μακροτέρους τόπους περιελθόντα καὶ πλείους, τὰ δὲ
ἐλάττους καὶ βραχυτέρους, πάλιν εἰς τὸν Τάρταρον
ἐμβάλλει· τὰ μὲν πολὺ κατωτέρω ἢ ἐπηντλεῖτο, τὰ
δὲ ὀλίγον. πάντα δὲ ὑποκάτω εἰσρεῖ τῆς ἐκροῆς. καὶ
ἔνια μὲν καταντικρὺ ἢ εἰσρεῖ ἐξέπεσεν, ἔνια δὲ κατὰ
τὸ αὐτὸ μέρος. ἔσι δὲ ἅπαντάπασιν κύκλῳ περιελθόν-
τα, ἢ ἅπαξ ἢ καὶ πλεονάκις περιελιχθέντα περὶ τὴν
γῆν, ὥσπερ οἱ ὄφεις, εἰς τὸ δυνατόν κάτω καμφθέντα,
πάλιν ἐμβάλλει, ἢ δυνατόν ἔσιν ἑκατέρωσε μέχρι τοῦ
μέσου κατιέναι, πέρα δ' οὐ· ἅπαντες γὰρ ἀμφοτέροις
τοῖς ρεύμασι τὸ ἑκατέρωθεν γίγνεται μέρος.

ξδ. Τὰ μὲν οὖν δὴ ἄλλα πολλὰ τε καὶ μεγάλα
καὶ παντοδαπὰ ρεύματά ἐσι· τυγχάνει δ' ἄρα ὄντα ἐν
τούτοις τοῖς πολλοῖς τέτταρ' ἄττα ρεύματα, ὧν τὸ
μὲν μέγιστον καὶ ἐξωτάτω ρέον περικύκλῳ, ὃ καλούμε-
νος Ὀκεανός ἐσι· τούτου δὲ καταντικρὺ καὶ ἐναντίως
ρέων, Ἀχέρων· ὃς δι' ἐρήμων τόπων ρεῖ ἄλλων, καὶ
δὴ καὶ ὑπὸ γῆν ρέων, εἰς τὴν λίμνην ἀφικνεῖται τὴν
Ἀχερουσιάδα· οὗ αἱ τῶν τετελευτηκότων ψυχαὶ τῶν
πολλῶν ἀφικνοῦνται· καὶ τινὰς εἰμαρμένους χρόνους
μεΐναισαι, αἱ μὲν μακροτέρους, αἱ δὲ βραχυτέρους,
πάλιν ἐκπέμπονται εἰς τὰς τῶν ζώων γενέσεις. τρίτος
δὲ ποταμὸς τούτων κατὰ μέσον ἐκβάλλει, καὶ ἐγγὺς
τῆς ἐκβολῆς ἐκπίπτει εἰς τόπον μέγαν πυρὶ πολλῷ

καιόμενον, καὶ λίμνην ποιεῖ μείζω τῆς παρ' ἡμῖν θαλάττης, ζέουσιν ὕδατος καὶ πηλοῦ. ἐντεῦθεν δὲ χωρεῖ κύκλῳ θολερὸς καὶ πηλώδης· περιελιττόμενος δὲ τῇ γῇ, ἄλλοσέ τε ἀφικνεῖται, καὶ παρ' ἔσχατα τῆς Ἀχερουσιᾶδος λίμνης, οὐ ξυμμιγνύμενος τῷ ὕδατι. περιελιχθεὶς δὲ πολλάκις ὑπὸ γῆς, ἐμβάλλει κατωτέρω τοῦ Τάρταρου. οὗτος δ' ἐστὶν ὃν ἐτι ἐπονομάζουσι Πυριφλεγέθοντα· οὗ καὶ οἱ ῥύακες ἀποσπάσματα ἀναφυσῶσιν, ὅπῃ ἂν τύχωσι τῆς γῆς. τούτου δ' αὖ καταντικρὺ, ὁ τέταρτος ἐκπίπτει εἰς τόπον πρῶτον δεινόν τε καὶ ἄγριον, ὡς λέγεται, χρῶμα δὲ ἔχοντα ὅλον οἶον ὁ κυανός· ὃν δὲ ἐπονομάζουσι Στύγιον· καὶ τὴν λίμνην ποιεῖ ὁ ποταμὸς ἐμβάλλων, Στύγα. ὁ δ' ἐμπεσὼν ἐνταῦθα, καὶ δεινὰς δυνάμεις λαβὼν ἐν τῷ ὕδατι, δὺς κατὰ τῆς γῆς, περιελιττόμενος χωρεῖ ἐναντίως τῷ Πυριφλεγέθοντι, καὶ ἀπαντᾷ ἐν τῇ Ἀχερουσιᾷδε λίμνῃ ἐξ ἐναντίας. καὶ οὐδὲ τὸ τούτου ὕδωρ οὐδενὶ μίγνυται. ἀλλὰ καὶ οὗτος κύκλῳ περιελθὼν, ἐμβάλλει εἰς τὸν Τάρταρον, ἐναντίως τῷ Πυριφλεγέθοντι. ὄνομα δὲ τούτῳ ἐστὶν, ὡς οἱ ποιηταὶ φάσκουσι, Κωκυτός.

Ξε. Τούτων δὲ οὕτω πεφυκότων, ἐπειδὴν ἀφίκωνται οἱ τετελευτηκότες εἰς τὸν τόπον οἱ ὃ δαίμων ἕκαστον κομίζει, πρῶτον μὲν διεδικάσαντο οἱ τε καλῶς καὶ ὀσίων καὶ δικαίως βιώσαντες, καὶ οἱ μή. καὶ οἱ μὲν ἂν δόξωσι μέσως βεβιωκέναι, πορευθέντες ἐπὶ τὸν Ἀχέροντα, ἀναβάντες ἃ δὴ αὐτοῖς ὀχήματά ἐσιν, ἐπὶ τούτων ἀφικνοῦνται εἰς τὴν λίμνην· καὶ ἐκεῖ οἰκοῦσίν

τε,

τε, καὶ καθαιρόμενοι, τῶν τε ἀδικημάτων διδόντες δί-
 κας, ἀπολύονται, εἴ τις τὶ ἠδίκησε· τῶν τε εὐεργε-
 σιῶν τιμὰς φέρονται κατὰ τὴν ἀξίαν ἕκαστος. οἱ δ' ἂν
 δόξωσιν ἀνιάτως ἔχειν διὰ τὰ μεγέθη τῶν ἀμαρτημά-
 των, ἢ ἱεροσυλίας πολλὰς καὶ μεγάλας, ἢ φόνους
 ἀδίκους καὶ παρανόμους πολλοὺς ἐξεργασμένοι, ἢ ἄλ-
 λα ὅσα τυγχάνει ὄντα τοιαῦτα, τούτους δὲ ἢ προσή-
 κουσα μοῖρα ρίπτει εἰς τὸν Τάρταρον, ὅθεν οὐποτε ἐκ-
 βαίνουσιν. οἱ δ' ἂν ἰάσιμα μὲν, μεγάλα δὲ δόξωσιν
 ἠμαρτηκέναι ἀμαρτήματα, οἷον πρὸς πατέρα ἢ μητέρα
 ὑπ' ὀργῆς βίαιόν τι πράξαντες, καὶ μετὰ μελὸν αὐτοῖς
 τὸν ἄλλον βίον βιώσιν, ἢ ἀνδροφόνου τοιούτῳ τινὶ ἄλλῳ
 τρόπῳ γένωνται, τούτους δὲ ἐμπεσεῖν μὲν εἰς τὸν Τάρ-
 ταρον ἀνάγκη· ἐμπεσόντας δὲ αὐτοὺς, καὶ ἐνικυτὸν
 ἐκεῖ γενομένους, ἐκβάλλει τὸ κύμα· τοὺς μὲν ἀνδρο-
 φόνους, κατὰ τὸν Κωκυτὸν· τοὺς δὲ πατραλοίας καὶ
 μητραλοίας, κατὰ τὸν Πυριφλεγέθοντα. ἐπειδὴν δὲ φε-
 ρόμενοι γένωνται κατὰ τὴν λίμνην τὴν Ἀχερουσιᾶδα,
 ἐνταῦθα βοῶσιν τε καὶ καλοῦσιν, οἱ μὲν οὖς ἀπέκτει-
 ναν, οἱ δὲ οὖς ὕβρισαν. καλέσαντες δ' ἱκετεύουσι,
 καὶ δέονται ἑᾶσαι σφᾶς ἐκβῆναι εἰς τὴν λίμνην καὶ
 δεῖξασθαι. καὶ εἰ μὲν πείσωσιν, ἀποβαίνουσί τε καὶ
 λήγουσι τῶν κακῶν· εἰ δὲ μὴ, φέρονται αὖθις εἰς τὸν
 Τάρταρον, καὶ ἐκεῖθεν πάλιν εἰς τοὺς ποταμούς. καὶ
 ταῦτα πάσχοντες οὐ πρότερον παύονται, πρὶν ἂν πεί-
 σωσιν οὖς ἠδίκησαν. αὕτη γὰρ ἡ δίκη ὑπὸ τῶν δικα-
 σῶν αὐτοῖς ἐτάχθη. οἱ δὲ δὴ ἂν δόξωσι διαφερόντως
 πρὸς τὸ ὀσίως βιώναι, οὗτοί εἰσιν οἱ τῶνδε μὲν τῶν
 τόπων τῶν ἐν τῇ γῇ ἐλευθερούμενοί τε καὶ ἀπαλλατ-

τόμενοι ὥσπερ δεσμωτηρίων, ἄνω δὲ εἰς τὴν καθαρὰν οἴκησιν ἀφικνούμενοι καὶ ἐπὶ γῆς οἰκίζόμενοι. τούτων δὲ αὐτῶν οἱ φιλοσοφία ἱκανῶς καθηράμενοι, ἄνευ τε σωμάτων ζῶσι τὸ παράπαν εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον, καὶ εἰς οἰκήσεις ἔτι τούτων καλλίους ἀφικνοῦνται, ὥς οὔτε ῥάδιον δηλῶσαι, οὔτε ὁ χρόνος ἱκανὸς ἐν τῷ παρόντι.

Ξς. Ἀλλὰ τούτων δὴ ἔνεκα χρὴ ὧν διεληλύθαμεν, ὦ Σιμμία, πάντα ποιεῖν, ὥς ἄρετῆς καὶ φρονήσεως ἐν τῷ βίῳ μετασχεῖν. καλὸν γὰρ τὸ ἄθλον, καὶ ἡ ἐλπίς μεγάλη. τὸ μὲν οὖν ταῦτα διῖσχυρίσασθαι οὕτως ἔχειν, ὥς ἐγὼ διελέλυθα, οὐ πρέπει νοῦν ἔχοντι ἀνδρί. ὅτι μέντοι ἢ ταῦτ' ἐστὶν ἢ τοιαῦτα ἅττα περὶ τὰς ψυχὰς ἡμῶν καὶ τὰς οἰκήσεις, ἐπεὶ περ ἀθάνατόν γε ἡ ψυχὴ φαίνεται οὕσα, τοῦτο καὶ πρέπει ἐμοὶ δοκεῖ, καὶ ἄξιον κινδυνεῦσαι οἰομένῳ οὕτως ἔχειν. καλὸς γὰρ ὁ κίνδυνος, καὶ χρὴ τὰ τοιαῦτα ὥσπερ ἐπάδειν ἑαυτῷ. διὸ δὴ ἔγωγε καὶ πάλαι μηκύνω τὸν μῦθον. ἀλλὰ τούτων δὴ ἔνεκα θαρρῆεῖν χρὴ περὶ τῇ αὐτοῦ ψυχῇ ἄνδρα, ὅσις ἐν τῷ βίῳ τὰς μὲν ἄλλας ἡδονὰς τὰς περὶ τὸ σῶμα καὶ τοὺς κόσμους εἶασε χαίρειν, ὥς ἀλλοτρίους τε ὄντας, καὶ πλέον θάτερον ἡγησάμενος ἀπεργάζεσθαι· τὰς δὲ περὶ τὸ μαυθάνειν ἐσπούδασέ τε, καὶ κοσμήσας τὴν ψυχὴν οὐκ ἀλλοτρίῳ ἀλλὰ τῷ αὐτῆς κόσμῳ, σωφροσύνη τε καὶ δικαιοσύνη καὶ ἀνδρεία καὶ ἐλευθερία καὶ ἀληθεία, οὕτω περιμένει τὴν εἰς ἄδου πορείαν, ὥς πορευσόμενος ὅταν ἡ εἰμαρμένη καλῇ. Ὑμεῖς μὲν οὖν, ἔφη, ὦ Σιμμία τε καὶ

καὶ Κέβης, καὶ οἱ ἄλλοι, εἰσαϋθίς ἐν τινι χρόνῳ ἕκα-
στοι πορεύσεσθε. ἐμὲ δὲ νῦν ἤδη καλεῖ, Φαίη ἂν ἀνὴρ
τραγικὸς, ἡ εἰμαρμένη, καὶ σχεδὸν τι μοι ὥρα τρα-
πέσθαι πρὸς τὸ λουτρόν. δοκεῖ γὰρ ἤδη βέλτιον εἶναι
λουσάμενον πιεῖν τὸ Φάρμακον, καὶ μὴ πράγματα
ταῖς γυναιξὶ παρέχειν νεκρὸν λούειν.

Ξξ. Ταῦτα δὴ εἰπόντος αὐτοῦ, ὁ Κρίτων, Εἶεν,
ἔφη, ὦ Σώκρατες· τί δὲ τούτοις ἢ ἐμοὶ ἐπιτέλλῃ, ἢ
περὶ τῶν παίδων, ἢ περὶ ἄλλου του, ὅ, τι ἂν σοι
ποιοῦντες ἡμεῖς, ἐν χάριτι μάλιστα ποιοῖμεν; Ἄπερ
αἰεὶ λέγω, ἔφη, ὦ Κρίτων· οὐδὲν καινότερον· ὅτι ὑμῶν
αὐτῶν ἐπιμελούμενοι ὑμεῖς, καὶ ἐμοὶ καὶ τοῖς ἐμοῖς
καὶ ὑμῖν αὐτοῖς ἐν χάριτι ποιήσετε ἅττ' ἂν ποιῇτε,
καὶ μὴ νῦν ὁμολογήσητε· ἐὰν δὲ ὑμῶν μὲν αὐτῶν
ἀμελῇτε, καὶ μὴ θέλητε, ὥσπερ κατ' ἴχνη, κατὰ τὰ
νῦν τε εἰρημένα καὶ τὰ ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ, ζῆν,
οὐδὲ ἐὰν πολλὰ ὁμολογήσητε ἐν τῷ παρόντι καὶ σφό-
δρα, οὐδὲν πλέον ποιήσετε. Ταῦτα μὲν τοίνυν προθυ-
μισόμεθα, ἔφη, οὕτω ποιεῖν. θάπτομεν δὲ τίνα σὲ τρό-
πον; Ὅπως ἂν, ἔφη, βούλησθε· ἐὰν πέρ γε λάβητέ
με, καὶ μὴ ἐκφύγω ὑμᾶς. Γελάσας δὲ ἅμα ἡσυ-
χῇ, καὶ πρὸς ἡμᾶς ἀποβλέψας, εἶπεν, Οὐ πείθω,
ἔφη, ὦ ἄνδρες, Κρίτωνα, ὥς ἐγὼ εἰμι οὗτος ὁ Σω-
κράτης ὁ νυνὶ διαλεγόμενος, καὶ διατάττων ἕκαστα τῶν
λεγομένων· ἀλλ' οἶεταί με ἐκεῖνον εἶναι, ὃν ὄψεται ὀλί-
γον ὕστερον νεκρὸν, καὶ ἐρωτᾷ πῶς δεῖ με θάπτειν. ὅτι
δὲ ἐγὼ πάλαι πολὺν λόγον πεποίημαι, ὥς ἐπειδὴν πῖω
τὸ Φάρμακον, οὐκέτι ὑμῖν παραμενῶ, ἀλλ' οἰχήσομαι

ἀπιδὼν εἰς μακάρων δὴ τινὰς εὐδαιμονίας, ταῦτά μοι δοκῶ αὐτῷ ἄλλως λέγειν, παραμυθούμενος ἅμα μὲν ὑμᾶς, ἅμα δ' ἐμαυτόν. ἐγγυήσασθε οὖν με πρὸς Κρίτωναν, ἔφη, τὴν ἐναντίαν ἐγγύην, ἢ ἢν οὗτος πρὸς τοὺς δικασὰς ἠγγυᾶτο. οὗτος μὲν γάρ, ἢ μὴν παραμενεῖν· ὑμεῖς δέ, ἢ μὴν μὴ παραμενεῖν, ἐγγυήσασθε, ἐπειδὴν ἀποθάνω, ἀλλὰ οἰχήσεσθαι ἀπιόντα· ἴνος Κρίτων ῥᾶον Φέρη, καὶ μὴ, ὁρῶν μου τὸ σῶμα ἢ καϊόμενον, ἢ κατορυπτόμενον, ἀγανακτῆ ὑπὲρ ἐμοῦ, ὥς δεινὰ ἅττα πάσχοντος· μηδὲ λέγῃ ἐν τῇ ταφῇ, ὥς ἢ προτίθεται Σωκράτῃ, ἢ ἐκφέρει, ἢ κατορύττει. εὖ γὰρ ἴσθι, ἢ δ' ὅς, ὧ ἄρισε Κρίτων, τὸ μὴ καλῶς λέγειν, οὐ μόνον εἰς αὐτὸ τοῦτο πλημμελές, ἀλλὰ καὶ κακόν τι ἐμποιεῖ ταῖς ψυχαῖς. ἀλλὰ θαρρεῖν τε χρὴ, καὶ φάναι τοῦμόν σῶμα θάπτειν, καὶ θάπτειν οὕτως ὅπως ἂν σοι Φίλον ἢ, καὶ μάλιστα ἡγῇ νόμιμον εἶναι.

Ξη. Ταῦτ' εἰπὼν, ἐκεῖνος μὲν ἀνίστατο εἰς οἴκημά τι ὥς λουσόμενος, καὶ ὁ Κρίτων εἶπετο αὐτῷ· ἡμᾶς δ' ἐκέλευε περιμένειν. περιεμένομεν οὖν, πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς διαλεγόμενοι περὶ τῶν εἰρημένων, καὶ ἀνασκοποῦντες· τότε δ' αὖ περὶ τῆς συμφορᾶς διεξιόντες, ὅση ἡμῖν γεγонуῖα εἴη, ἄτεχνῶς ἡγούμενοι, ὥσπερ πατρὸς τερηθέντες, διάξειν ὀρφανοὶ τὸν ἔπειτα βίον. ἐπειδὴ δὲ ἐλούσατο, καὶ ἠνέχθη παρ' αὐτὸν τὰ παιδία· δύο γὰρ αὐτῷ υἱεῖς σμικροὶ ἦσαν, εἷς δὲ μέγας· καὶ αἱ οἰκεῖαι γυναικες ἀφίκοντο, ἐκείναις ἐναντίον τοῦ Κρίτωνος διαλεχθεῖς τε καὶ ἐπισείλας ἅττα ἐβούλετο, τὰς μὲν γυναικάς καὶ τὰ παιδία ἀπιέναι ἐκέλευσεν· αὐτὸς δὲ ἦκε
παρ'

παρ' ἡμᾶς. καὶ ἦν ἤδη ἐγγὺς ἡλίου δυσμῶν. χρόνον γὰρ πολὺν διέτριψεν ἔνδον. ἐλθὼν δ' ἐκαθέζετο λελουμένος· καὶ οὐ πολλὰ ἄττα μετὰ ταῦτα διελέχθη. καὶ ἦκεν ὁ τῶν ἑνδεκα ὑπηρέτης· καὶ εἰς παρ' αὐτὸν, ὦ Σώκρατες, ἔφη, οὐ καταγνώσομαι γέ σου ὅπερ ἄλλων καταγινώσκω, ὅτι μοι χαλεπαίνουσι καὶ καταρῶνται, ἐπειδὴν αὐτοῖς παραγγέλλω πίνειν τὸ φάρμακον, ἀναγκαζόντων τῶν ἀρχόντων. σὲ δ' ἐγὼ καὶ ἄλλως ἔγνωκα ἐν τούτῳ χρόνῳ γενναϊότατον καὶ πραότατον καὶ ἄριστον ἄνδρα ὄντα τῶν πώποτε δεῦρο ἀφικομένων· καὶ δὴ καὶ νῦν εὖ οἶδ' ὅτι οὐκ ἐμοὶ χαλεπαίνεις, γινώσκεις γὰρ τοὺς αἰτίους, ἀλλὰ ἐκείνοις. νῦν οὖν, οἶσθα γὰρ ἃ ἦλθον ἀγγελῶν, χαῖρέ τε καὶ πειρῶ ὥς ῥᾶστα φέρειν τὰ ἀναγκαῖα. καὶ ἅμα δακρύσας, μεταστρεφόμενος ἀπῆει. Καὶ ὁ Σωκράτης, ἀναβλέψας πρὸς αὐτὸν, Καὶ σὺ, ἔφη, χαῖρε· καὶ ἡμεῖς ταῦτα ποιήσομεν. Καὶ ἅμα πρὸς ἡμᾶς, ὦ ἄσπετος, ἔφη, ὁ ἄνθρωπος· καὶ παρὰ πάντα μοι τὸν χρόνον προσήει, καὶ διελέγετο ἐνίοτε· καὶ ἦν ἀνδρῶν λῶστος· καὶ νῦν ὥς γενναίως με ἀποδακρύνει. ἀλλ' ἄγε δὴ, ὦ Κρίτων, πειθώμεθα αὐτῷ, καὶ ἐνεγκάτω τις τὸ φάρμακον, εἰ τέτριπται· εἰ δὲ μὴ, τριψάτω ὁ ἄνθρωπος. Καὶ ὁ Κρίτων, Ἀλλ' οἶμαι, ἔφη, ἔγωγε, ὦ Σώκρατες, ἔτι ἥλιον εἶναι ἐν τοῖς ὅρεσι, καὶ οὐπω δεδυκέναι. καὶ ἅμα ἐγὼ οἶδα καὶ ἄλλους πάνυ ὀψὲ πίνοντας, ἐπειδὴν παραγγελθῇ αὐτοῖς, δειπνήσαντάς τε καὶ πίνοντας εὖ μάλα, καὶ συγγενομένους γ' ἐνίοις ὧν ἂν τύχωσιν ἐπιθυμοῦντες. ἀλλὰ μηδὲν ἐπείγου· ἔτι γὰρ ἐγχωρεῖ. Καὶ ὁ Σωκράτης, Εἰκότως γ', ἔφη, ὦ Κρίτων, ἐκεῖνοί τε ταῦ-

ταῦτα ποιοῦσιν ἃ σὺ λέγεις· οἴονται γὰρ κερδαίνειν ταῦτα ποιήσαντες· καὶ ἔγωγε εἰκότως ταῦτα οὐ ποιήσω. οὐδὲν γὰρ οἶμαι κερδαίνειν, ὀλίγον ὕπερον πιὼν, ἄλλό γε ἢ γέλωτα ὀφλήσειν παρ' ἑμαυτῷ, γλιχόμενος τοῦ ζῆν, καὶ φειδόμενος οὐδενὸς ἔτι ἐνόντος. ἀλλ' ἴθι, ἔφη, πείθου· καὶ μὴ ἄλλως ποίει.

ΞΘ. Καὶ ὁ Κρίτων ἀκούσας ἔνευσε τῷ παιδὶ πλησίον ἑστῶτι. καὶ ὁ παῖς ἐξελθὼν καὶ συχνὸν χρόνον διατρίψας, ἤκεν ἄγων τὸν μέλλοντα δῶσειν τὸ Φάρμακον, ἐν κύλικι φέροντα τετριμμένον. Ἰδὼν δὲ ὁ Σωκράτης τὸν ἄνθρωπον, Εἶεν, ἔφη, ὦ βέλτιστε· σὺ γὰρ τούτων ἐπισήμων· τί χρὴ ποιεῖν; Οὐδὲν ἄλλο, ἔφη, ἢ πίνοντα περιϊέναι, ἕως ἂν σου βάρος ἐν τοῖς σκέλεσι γένηται· ἔπειτα κατακεῖσθαι. καὶ οὕτως αὐτὸ ποιήσεις. καὶ ἅμα ὠρεξε τὴν κύλικα τῷ Σωκράτει. καὶ ὃς λαβὼν, καὶ μάλα ἴλεως, ὥς Ἐχέκρατες, οὐδὲν τρέσας, οὐδὲ διαφθείρας οὔτε τοῦ χρώματος οὔτε τοῦ προσώπου, ἀλλ' ὥσπερ εἰώθει, ταυρηδὸν ὑποβλέψας πρὸς τὸν ἄνθρωπον, Τί λέγεις, ἔφη, περὶ τοῦδε τοῦ πόματος, πρὸς τὸ ἀποσπεῖσαί τινι; ἔξερσιν, ἢ οὐ; Τοσοῦτον, ἔφη, ὥς Σωκράτες, τρίβομεν, ὅσον οἰόμεθα μέτριον εἶναι πιεῖν. Μανθάνω, ἢ δ' ὅς· ἀλλ' εὐχεσθαί γέ που τοῖς θεοῖς ἔξερσί τε καὶ χρὴ, τὴν μετοίκησιν τὴν ἐνθένδε ἐκεῖσε εὐτυχῇ γενέσθαι. ἃ δὴ καὶ ἐγὼ εὐχομαί τε, καὶ γένοιτο ταύτῃ. καὶ ἅμα εἰπὼν ταῦτα, ἐπισχόμενος καὶ μάλα εὐχερῶς καὶ εὐκόλως ἐξέπιε. καὶ ἡμῶν οἱ πολλοὶ τέως μὲν ἐπιεικῶς οἰοί τε ἦσαν κατέχειν τὸ μὴ δακρύειν· ὥς δὲ εἶδομεν πίνοντά τε καὶ πεπωκότα, οὐκέ-

οὐκέτι. ἀλλ' ἐμοῦ γε βία καὶ αὐτοῦ ἀσάκτι ἐχώρει τὰ
δάκρυα· ὥςτε ἐγκαλυψάμενος ἀπέκλαιον ἐμαυτόν. οὐ
γὰρ δὴ ἐκεῖνόν γε, ἀλλὰ τὴν ἐμαυτοῦ τύχην, οἷου ἀν-
δρὸς ἐτάρου ἐστερημένος εἶην. ὁ δὲ Κρίτων ἔτι πρότερος
ἐμοῦ, ἐπειδὴ οὐχ οἷός τ' ἦν [κατέχειν τὰ δάκρυα, ἐξαν-
έση. Ἀπολλόδωρος δὲ καὶ ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ
οὐδὲν ἐπαύετο δακρύων, καὶ δὴ καὶ τότε ἀναβρυχισά-
μενος, κλαίων καὶ ἀγανακτῶν, οὐδένα ὄντινα οὐ κατέ-
κλαυσε τῶν παρόντων, πλήν γε αὐτοῦ Σωκράτους.
ἐκεῖνος δὲ, Οἷα, ἔφη, ποιεῖτε, ὦ θαυμάσιοι. ἐγὼ μέν-
τοι οὐχ ἤκιστα τούτου ἕνεκα τὰς γυναῖκας ἀπέπεμψα,
ἵνα μὴ τοιαῦτα πλημμελοῖεν. καὶ γὰρ ἀκήκοα ὅτι ἐν
εὐφημίᾳ χρὴ τελευτᾶν. ἀλλ' ἡσυχίαν τε ἄγετε, καὶ
καρτερεῖτε. Καὶ ἡμεῖς ἀκούσαντες ἡσυχύνθημεν τε καὶ
ἐπέσχομεν τοῦ δακρύειν. ὁ δὲ περιελθὼν, ἐπειδὴ οἱ
βαρύνεσθαι ἔφη τὰ σκέλη, κατεκλίθη ὕπτιος. οὕτω
γὰρ ἐκέλευσεν ὁ ἄνθρωπος. καὶ ἅμα ἐφαπτόμενος αὐ-
τοῦ οὗτος ὁ δοὺς τὸ φάρμακον, διαλιπὼν χρόνον, ἐπε-
σκόπει τοὺς πόδας καὶ τὰ σκέλη· κᾶπείτα σφόδρα
πιέσας αὐτοῦ τὸν πόδα, ἤρετο εἰ αἰσθάνοιτο. ὁ δ'
οὐκ ἔφη· καὶ μετὰ τοῦτο αὖθις τὰς κνήμας. καὶ ἐπανιῶν
οὕτως ἡμῖν ἐπεδείκνυτο ὅτι ψύχοιτό τε καὶ πιγνύοιτο.
καὶ αὖθις ἤπτετο, καὶ εἶπεν, ὅτι ἐπειδὴν πρὸς τῇ καρ-
δίᾳ γένηται αὐτῷ, τότε οἰχήσεται. ἤδη οὖν σχεδόν τι
αὐτοῦ ἦν τὰ περὶ τὸ ἥτρον ψυχόμενα· καὶ ἐκκαλυ-
ψάμενος, ἐνσκεκάλυπτο γὰρ, εἶπεν, ὁ δὴ τελευταῖον
ἐφθέγγετο, ὦ Κρίτων, ἔφη, τῷ Ἀσκληπιῷ ὀφείλο-
μεν ἀλεκτρυόνα· ἀλλὰ ἀπόδτε, καὶ μὴ ἀμελήσητε.
Ἀλλὰ ταῦτα ἔσαι, ἔφη ὁ Κρίτων. ἀλλ' ὅρα εἴτι ἄλ-

λο λέγεις. Ταῦτα ἐρομένου αὐτοῦ, οὐδὲν ἔτι ἀπεκρί-
νατο· ἀλλ' ὀλίγον χρόνον διαλιπὼν, ἐκινήθη τε, καὶ
ὁ ἄνθρωπος ἐξεκάλυψεν αὐτόν. καὶ ὁ δὲ τὰ ὄμματα ἔση-
σεν. ἰδὼν δὲ ὁ Κρίτων συνέλαβε τὸ σόμχ τε καὶ τοὺς
ὀφθαλμούς.

ο. Ἦδε ἡ τελευτὴ, ὦ Ἐχέκρατες, τοῦ ἐταίρου
ἡμῖν ἐγένετο, ἀνδρὸς, ὡς ἡμεῖς Φαῖμεν ἂν, τῶν τότε
ὦν ἐπειράθημεν ἀρίστου, καὶ ἄλλως Φρονιμωτάτου καὶ
δικαιοτάτου.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΦΑΙΔΩΝΟΣ.

A N N O T A T I O
IN PLATONIS PHAEDONEM.

Quod in Praefatione dixi, me in principio Annotationis scriptos codices enumeraturum, ad quos hunc Dialogum exegissem, id mihi nunc agendum est; si prius de ratione & consilio hujus Annotationis exposuero. Primo igitur mihi propositum fuerat, non nisi Graecum opus dare, & interpretationem omnem ad scholas rejicere. Deinde bibliopolae & familiaribus studiosis flagitantibus, ut libro aliquam explicationis emendationisque commendationem adjungerem, concedendum faciendumque judicavi: & brevem illam, quantum ejus in adversariis saltem paratum erat, expromere institui. Quod dum agebam, praesens materiae pars ita se aperiabat & quasi occurrebat, ut ad absentem etiam partem quaerendam inducerer, & jam uberius quid, quam antea, amplioremque commentarium animo agitare. Sic erat ante quinque annos, quo tempore Graecus Dialogus typis describebatur. Interea, ut fit, ab hoc opere ad aliud deinceps & aliud avocor. Nam & Plutarcho reditus justi debebantur. Mox Philo & Plotinus annum abstulerunt, quorum utrique commentationem destinabam. Secutus est Cicero, cujus duo opera, alterum De Natura Deorum, alterum De Finibus Bonorum & Malorum, duobus annis, auditoribus enarravimus, & ad spem editionis inchoavimus. Successerunt intra triennium duae postremae Partes Bibliothecae Criticae. Supervenerunt Animadversiones in Eunapium, jam fere ad dimidium

O

per-

perscriptae. Nam quid alia negotia dicam, & literata & illiterata? quid miserabilem nostrae urbis casum, quamvis clementer nobis usum, tamen literis inimicum nostris, cum chartarum complurium amissione, tum multorum studiis mensium interceptis? Atque nos haec non ideo commemoramus, ut industriae laudem aucupemur; sed ut retardati Phaedonis rationem reddamus. Qui quidem nos his ipsis diebus, editâ finitâque Bibliothecâ Criticâ, sic advertit & commovit, ut nobis persuaderet, illam commentarii ubertatem ad hanc primum sibi destinatae Annotationis brevitatem revocare, seque nunc potius levem & expeditum, quam postea tardum & onustum in lucem emittere; aequos enim intelligentesque lectores, quae damus, grate accepturos; nec, quod non plura damus, ingrate reprehensuros.

Ergo Graecum exemplum reddidimus Stephanianum, exceptis quibusdam locis, quos ex aliis libris rectius constituendos judicabamus. Nam praeter caeterarum editionum, & Auctorum locos Phaedonis referentium; varietatem, adhibuimus lectiones exemplorum veterum scriptorum. Et Bibliotheca quidem Lugduno-Batava Codicem Phaedonis Graecum nullum habuit; at Olympiodori Scholia, et veterem Latinam hujus Dialogi interpretationem, habuit, quae constituendae scripturae prodesse.

De Olympiodoro ejusque in Platonis quosdam Dialogos Scholiis nil attinet repetere, quae Fabricius docuit, Bibl. Graec. Vol. IX. p. 354, & seq. Et nos ea citavimus in singulari editione libri Plutarchei De Sera Numinis Vindicta, & in editione Operum Moralium, fragmenta librorum *De Anima*, ex iisdem Scholiis prodidimus. Cumque eorum exempla in compluribus per Europam bibliothecis existent; subinde memorata & ci-

tata

tata sunt à doctis hominibus. Quorum, ne de aliis dicamus, Forsterus ex Codice Bodleiano quaedam addidit Phaedoni à se, cum aliis quatuor Dialogis, edito Oxonii a. MDCCXLV: & nuper vir doctus M. Chr. G. Mullerus in Notitia Codicum MSS. Bibliothecae Numburgo-Cizensis, Particula II. a. MDCCCVII, eadem Scholia, inter Codices ejus Bibliothecae, servata recensuit. In Lugduno-Batava Bibliotheca tres sunt Codices *Olympiodori in Phaedonem*: duo, eodem exemplo, alter deformi manu, inter libros Bibl. Lugd. Num. 36: alter concinna, inter libros Vossianos Num. 15: continent varias quaestiones hujus argumenti, fere XXIX: in quibus sunt, Ἐπιχειρημάτων διαφορῶν συναγωγή-ἐκ τῶν τοῦ Χαιρωνέως Πλουτάρχου. & Ἀπορίαι Στράτωνος. Tertius Codex, inter libros Vossianos Num. 55, ipsa Scholia in Phaedonem habet, sed ea principio & fine detruncata: nam incipiunt in verbis οὐ μέντοι ἴσως βλάσεται αὐτόν, desinunt in καὶ τοῦτο αὐτῆς τὸ πάθημα φράνησις κέκληται; atque hae sunt, perditis foliis intermediis sex, & primis novem, residuae paginae quadraginta & duae: caeterae deinceps paginae ad centesimam & secundam, rursus varias quaestiones habent. Doctrina in Scholiis & Quaestionibus non mere est mystica & Plotiniana, sed & historica & grammatica; sed tamen ut ipsa Platonis verba & rarius & brevius apponantur, unde varietas lectionis colligatur. Quod secus est in aliis quibusdam Veterum in Platonem Scholiis; veluti Hermiae in Phaedrum: in quibus, nullus auctoris locus sine Scholio praetermittitur, & singulis Scholiis singuli auctoris loci praemittuntur; itaque totus Dialogus ad verbum redditur. Sed de Olympiodori ratione & opera uberius alias exponere constituimus; siquidem & operae pretium est, nec in hanc nobis nunc propositam brevitatem convenit.

Interpretationis autem veteris Latinae negotium huiusmodi est. Haec verbum verbo reddit; ut appareat, quid in Codice suo interpres legerit, & ipsa propemodum Codicis Graeci instar censenda sit. Facta est ab homine, qui suum ipse nomen non prodidit; ut quidem suspicor, in Sicilia, Saeculo duodecimo. Nam Codex, in quo illa interpretatio primo loco exstat, qui est inter libros Bibl. Lugd. Nr. 64, deinceps habet eadem manu scriptam, & ab eodem, ut videtur, interprete factam, similem interpretationem Latinam Dialogi Menonis, cum praefatione interpretis ad hominem item non nominatum, sed cum quodam indicio temporis & loci. Quod indicium in fine praefationis positum, referre iuvat. Sic autem habet: „Quanta virtute igitur hic disputet Plato ne virtus scientie non ignorabit nisi lectum & relectum presens opusculum firmaveris memorie. In quo te quantis retulerim precibus te latere nolim. Jussu namque domini mei gloriosissimi sicilorum regis guillelmi gregorii nacanceni opuscula translaturus eram. qui eodem nunc (forte *animo*) quo & atheniensis plato dicavit sermones. Rogatus item a majore magno sicilie ammirabili atque ab hugone epanormitane sedis archiponce librum diogenes de vita & conversatione dogmateque philosophorum in italicas transmittere sillabas me parabam. Quibus ad tempus postpositis tuo potius acquievi consilio. in quo manifestius ostenditur quam diligenter amicorum votis obeditur: propter quos non nunquam dominorum jussu preteritur. promptius enim agitur quicquid ex animo venit.” Exemplum Bibliothecae Lugd. non ab ipso interprete, sed à librario minus perito scriptum esse, apparet ex multis locis imperite & vitiose scriptis. Et interpretationem diversam esse ab ea, quae sub

Aristippi nomine servata Oxonii, adhibita est Forstero, multae lectiones ab hoc memoratae, & à nostra diversae, ostendunt. Eandem autem esse atque illam cujus Excerpta exstant in codice Marciano Veneto, manifesto declarant specimina hujus mecum communicata ab ejus Bibliothecae Praefecto, Jacobo Morellio, viro eruditissimo, Literarum nostrarum singulari ornamento, & Historiae Bibliographicae principe. Cui viro quum jam ante hos viginti quatuor annos me conciliaverit studiorum communio, multaque in me collata Literarum & humanitatis officia; facere nequeo, quin ex ejus ad me datis epistolis ea referam, quae ad rem praesentem pertinent. Haec igitur ille: „ Subiit statim animum cogitatio de versione *Eurico Aristippo Atheniensi*, in Codice Oxoniensi adscripta, à Forstero adhibita, itidemque de Excerptis bene multis in codice Marciano Saeculi XIV servatis, quorum indicium ex initio & fine tibi facere, haud inutile fortasse fuerit. Initium est: *Ipse, o Fedron, affuisti Socrati illa die, qua bibit pharmacum in carcere, sive ab aliquo alio dividisti?* Fedron: *Ipse, o Echecrate. Echebrates: Quae igitur sunt quae dixit vir ante mortem, & quomodo obiit?* libenter enim ego audirem. Fedron: Fors quidam ipsi, o Echecrate, contigit. Accidit enim pridie causam puppis inaurata navigii, quod in Delum Athenaei mittunt quotannis — „ Finis est: Sed vide si quid aliud dicis. Haec sciscitante, nihil amplius respondit: immo modicum intermittens, movit se quidem & bene revelavit eum & lumina statuit. Intuitusque Crito comprehendit os & oculos. Hic vera finis, o Echebrates, amici nobis fuit, viri ut nos asseruimus eorum quorum experientiam habuimus, optimi & aliter prudentissimi atque justissimi fuit.”

„ Vide, vir Eruditissime, an Excerpta haec usui tibi
 „ esse possint: eorumque exemplum si cupis, fac ut
 „ sciam. Loca eorundem nonnulla syllabatim allata fuis-
 „ se video à Jeremia De Montagnone, Jurisconsulto
 „ Patavino, qui Saeculo XIV ineunte floruit, in Epito-
 „ me Sapiientiae, Venetiis anno 1505 impressa: cujus
 „ operis notitiam Fabricius in Bibliotheca Lat. Mediae
 „ Aetatis dedit. Fragmenta duo Apuleji, à Prisciano in
 „ Grammaticis Putschii p. 887, 891. allata, frustra in
 „ iis quaesivi. Caeterum, de Platone vel temporibus
 „ illis Latine à nostratibus habito, luculentum Petrar-
 „ chae testimonium adest in libro De Sui Ipsius & Alio-
 „ rum Ignorantia, his verbis; — Est quoque in Bi-
 „ bliotheca Marciana Phaedonis versio Latina Leonar-
 „ di Arretini: quam & ipsam ineditam puto: neque ta-
 „ men à Forstero aut Fischero ullam in partem voca-
 „ tam fuisse video. Ex Codicibus Graecis Platonis &
 „ Olympiodori quinam Parisios translati fuerint, qui-
 „ nam adhuc exstant, praesertim ex Tomo Primo *Bi-*
 „ *bliothecae* meae *Manuscriptae* anno 1802 impresso,
 „ intelligis; memoria namque teneo, ut edidi, me illum
 „ ad te misisse: quod idem de Fragmentis Dionis Cas-
 „ sii, anno 1798, à me vulgatis feceram. — Superest
 „ adhuc in Bibliotheca Marciana Codex Graecus Saecu-
 „ li XII, qui Platonis quaedam, & in his Phaedonem
 „ cum Scholiis habet: quem si conferri velis, ut id
 „ fiat curabo. — Vale, vir praestantissime: — Venetiis
 „ VI Kalend. Aprilis a. MDCCCVI.” Ex illis Excerpt-
 „ torum Venetorum speciminibus apparet interpretationem
 „ eandem esse atque nostri exemplaris: exceptis locis
 „ omissis Excerptorum, qui in nostro exemplari, ut inte-
 „ gro, adsunt: & paucis, quorum diversitas à librario ve-
 „ nit: veluti in nostro est *Fedon: puppis laureata in na-*
 „ *vi.*

*vigii: in Fine, modicum tempus intermittens: & homo
revelavit eum: postremo, vicissim & super scriptum ju-
stissimi. Neque minus ad rem pertinet, alius ex altera
optimi viri epistola locus: „ Quod ad Phaedonem at-
„ tinet, quidquid bonarum lectionum ex Codd. Marcia-
„ nis haurire operae pretium fuerit, ne tibi opportune
„ desit curabo. De duplici versione Latina Saec. XII
„ in Sicilia facta, nisi tu affirmares, vix ego crederem.
„ Altera Henrici Aristippi Archidiaconi Cutanensis, cu-
„ jus Hugo Falcandus meminit in Hist. Sicula, inter
„ Scriptores Rerum Italicarum Muratorii T. VII, p.
„ 281, innotuerat: altera se nunc primum offert. Pro-
„ diit ea forte ab ipso Menonis interprete, qui in Epis-
„ tola scripsisse mihi videtur: *Rogatus item à Majone
„ Magno Siciliae Admirato, atque ab Hugone Panor-
„ nitanae sedis Archiepiscopo. Idem tibi visurum pu-
„ to, si Historiam Siculam Falcandi inspicias.* In no-
stro quidem Lugd. exemplo ita legitur, ut exhibuimus;
illud autem *archiponce* compendium esse vocabuli *archi-
pontifice* videtur. Sed satis de hoc negotio: dicamus
de Codicibus Graecis, quorum lectiones recensendo Phae-
doni adhibuimus.*

Atque hac mihi in causa rursus praedicanda est ejus-
dem, virorum praestantissimi, Morellii erga me benevo-
lencia, cui mox debui varietatem lectionis duorum Co-
dicum Venetorum: de quibus haec ad me scripsit: „ Va-
„ rias Phaedonis Lectiones ex duobus Codd. Marcianis
„ sumtas nunc mitto: quorum alterum litera A notatum
„ cum Tubingensi, alterum litera B notatum, cum Au-
„ gustano, à Fischero adhibitis, praesertim facere cog-
„ nosces. Codex prior in Indice typis edito non re-
„ latus, ex Bibliotheca Veneta SS. Joannis & Pauli, in
„ Marcianam ante paucos annos devenit. Dialogos
XXVIII,

„ XXVIII, & libros De Republica continet: Saec. XII est
 „ exaratus; ~~intra~~ semper adscripto, numquam subscrip-
 „ to: „ pro β , † pro ψ , positus: Scholiis caractere
 „ majusculo in margine adjectis. Posterior, Num.
 „ CLXXXVI in Indice impresso enotatus, Dialogos
 „ omnes, exceptis De Rep. & De Legibus habet,
 „ Saec. XV exaratus, cum Scholiis, à Bessarione Card.
 „ quodammodo recensitus, & annotationibus ad rerum
 „ verborumque indicium sibi faciendum, manu propria
 „ auctus. Codices duo alii Marciani Saec. XV, Phae-
 „ donem continent: quorum alter Num. DVI lectionem
 „ vulgatam ut plurimum affert: alter Num. DXC, lec-
 „ tionem praebet codicis Vindobonensis, cui Marcia-
 „ nus quoque quoad delectum Dialogorum respondet:
 „ quemadmodum ex editione Vindobonensi Alteri, a.
 „ MDCCLXXXIV constat.”

Magnam porro copiarum in hoc genere accessionem
 nobis contulit insignis humanitas Bastii, viri eruditissi-
 mi & ornatissimi, qui Legationi Serenissimi Dynastae
 Hassodarmstadiensis ab actis, Lutetiae Parisiorum degit.
 Hic enim quum egregiae Literarum Graecarum scien-
 tia specimen edidisset Epistolam Criticam, quam re-
 censuimus Bibliothecae Criticae Parte XI, & meminis-
 semus eum aliquo illius Epistolae loco scribere, se to-
 tum Platonem cum Codicibus scriptis Bibliothecae Vin-
 dobonensis contulisse; non dubitavimus ab eo petere,
 ut nobis, varias lectiones Dialogi Phaedonis impertiret.
 Neque vana spes nostra fuit. Nam quum Platonica
 cum alio apparatu suo literario Vindobonae reliquisset,
 ubi antea eodem munere functus erat, ea mox Lutetiam
 arcessivit, indeque ad nos transmisit. Sunt autem variae
 lectiones Phaedonis ex septem Codicibus collectae; quo-
 rum numeros, quibus in Bibliotheca Vindobonensi no-

tantur, nos brevitatis ac perspicuitatis causa notis literarum commutavimus; ut A significet Codicem 54: B, 109: C, 80: D, 21: E, 116: F, 89: G, 259.

His igitur viris, Morellio & Bastio, tanti beneficii causa, & nos has publice gratias agimus, & lectores Phaedonis nostri privatim quisque gratias habebit.

Codicem Tubingensem ex Variis Lectionibus editionis Bipontinae memoravimus. Et Forsteri, Fischerique, editiones Dialogorum quorundam Platoniorum, & Gottleberi Animadversiones in Phaedonem, ad nostrum usum adhibuimus: in quibus si quam nostrorum adversariorum partem, ut fit, praeceptam videremus, eam idcirco non praetermisimus, sed repetivimus; quod nobis propositum esset, non supplementa in priores interpretes colligere, sed nostram Annotationem plenam & integram ad intellectum hujus Dialogi componere. Quibus autem aliis usi simus editis libris & commentariis, ut recensere longum sit, ita satis intelligetur ex nostra Annotatione: quam an probabiliter contulerimus ad Phaedonis cum orationem expoliendam, tum intelligentiam aperiendam, & in his duobus officiis an propositae nobis diligentiae, brevitati, perspicuitati satisfecerimus, aequi & intelligentes lectores judicent.

Pag. 2. ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ. Hanc ex veteribus acceptam editionibus, & Dialogis praescriptam *tabulam personarum*, πίνακα τῶν προσώπων τοῦ διαλόγου, supplevi ac distinxī in πρόσωπα πρῶτα & δεύτερα. quod & in Plutarcho fecitavi. Nam Phaedon Echecrati & aliis narrat Phliunte, quid ultimo vitae die a Socrate & praesentibus amicis dictum actumque sit. Ergo illi duo sunt *primae personae*: hi autem *secundae*: neque confundi debebant: neque Echecrates, ut in hoc dramate, sic in tabulis pictis locum habuit: quibus hoc

argumentum frequens fuisse, Luciani mentione colligitur De Morte Peregrini T. II, p. 358: ἢ περιμένετε ἔστ' ἂν γραφεὺς τις ἐπελθὼν ἀπεικάζῃ ὑμᾶς, οἷους τοὺς ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ ἑταίρου, τῷ Σωκράτει παραγράφουσιν. Platonis autem Dialogi, ratione habita formae, distribuuntur in δραματικούς, in quibus illud *inquam* & *inquit* omittitur: & διηγηματικούς, in quibus id interponitur. Plutarchus Sympof. VII, 8, p. 711, B: ἴστε γὰρ, εἶπεν, ὅτι τῶν Πλάτωνος διαλόγων διηγηματικοί τινές εἰσιν, οἱ δὲ δραματικοί. Tertium genus, μικτούς, refert Diogenes Laertius, III, 50: οὐ λανθάνει δὲ ἡμᾶς ὅτι τινὲς ἄλλως διαφέρειν τοὺς διαλόγους φασί. λέγουσι γὰρ αὐτῶν τοὺς μὲν δραματικούς, τοὺς δὲ διηγηματικούς, τοὺς δὲ μικτούς. ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν τραγικῶς μᾶλλον ἢ φιλοσόφως τὴν διαφορὰν τῶν διαλόγων προσωνόμασαν. ad quem locum videatur Menagius. Phaedon igitur generis est mixti ex utroque.

Pag. 3. ΦΑΙΔΩΝ ἢ ΠΕΡΙ ΨΥΧΗΣ. Haec est inscriptio in veteribus prodita Codicibus, apud veteres frequens Scriptores, ac Thrasylli auctoritate se commendans, cujus πίνακα sequitur Diogenes Laertius III, 58, in referendis titulis Dialogorum Platonis, inter quos hic ita nominatur Φαίδων, ἢ περὶ ψυχῆς. Alii multi veterum alterutro eum nomine appellant. Quorum in hac triplice ratione locos diligentia Fischeri collegit, nec referre attinet. Antiquissimum est ipsius Platonis testimonium in Epistola XIII, ad Dionysium p. 728, C: ἐπεικῶς δὲ γινώσκεις τὸ ὄνομα Κέβητος. γεγραμμένος γὰρ ἔστιν ἐν τοῖς Σωκρατείοις λόγοις μετὰ Σιμμίου Σωκράτει διαλεγόμενος ἐν τῷ περὶ ψυχῆς λέγων, ἀνὴρ πᾶσιν ἡμῖν οἰκεῖός τε καὶ εὖνους. Hanc enim tam germanam esse, quam caeteras Platonis Epistolas, persuadet nobis P. Wesselingius in Epistola ad Venemam: ubi & hunc locum attigit p. 41. Proximus antiquitate est Aristoteles Metaphys. I. 7: Φαί-
δων

δαν Platonis citans: item De Generat & Corrupt. II, 9. Meteorolog. II, 2. Panaetium, Dialogum Phaedonem spurium judicasse, & Platoni abjudicasse, cecinit incertus Poeta in Anthologia Gr. I, 44, 4: quem falsa canere ostenderunt Fabricius B. G. Vol. II. p. 8, 9, & Lyndenus noster, V. Ampl. in Disputatione De Panaetio p. 63. Sed istum errorem res ipsa refutat: qui in illo Epigrammate quum mendii suspensionem moveat, à nobis alibi tractabitur. Illud quis minus absurde, nec tamen vere, contendat, Socratem horum nil dixisse: idque tueatur cum consuetudine Platonis, sic fere in omnibus sermonibus Socratem adhibentis: tum communi more Dialogorum, quem Cicero quoque secutus excusat Varro Academicos libros dicans, Epist. Divers. IX, 8: *Puto fore, ut, cum legeris, mirere nos id locutos esse inter nos, quod numquam locuti sumus: sed nosti morem Dialogorum:* tum auctoritate Athenaei XI, p. 505, E, nominatim de Gorgia & Phaedone pronunciantis: ἄλλοι δὲ φασιν ὡς ἀναγνοῦς ὁ Γοργίας τὸν Πλάτωνος διάλογον, πρὸς τοὺς παρόντας εἶπεν, ὅτι οὐδὲν τούτων οὔτε εἶπεν οὔτε ἤκουσε παρὰ Πλάτωνος. ταῦτά φασι καὶ Φαίδωνα εἶπειν ἀναγνόντα τὸν περὶ ψυχῆς. quo loco εἶπειν addidimus annotatum in exemplo Gronovii ex Codice Florentino: deinde pro παρὰ Πλάτωνος ratio postulat παρὰ Σωκράτους, *se nil horum neque dixisse, neque à Socrate audivisse.* Et quod ad Athenaeum attinet, illud φασί non certum auctorem significat: & ipsum reprehensorem Platonis iniquiorem quam veriore fuisse, constat: & monuit Casaubonus ad l. l. p. 375, & Diogenem Laert. III, 35. Quod autem ad duas priores dubitationes spectat, his satis respondisse videmur in Disputatione De Placito Immortalitatis Animorum, Sect. IV, De Socrate p. XXXVIII & XXXIX. Hoc autem loco non reticendum est, quod ad

historiam literariam hujus Dialogi pertinet, veteres Phaedonis interpretes ab Olympiodoro memorari, Jamblichum: Syrianum: Proclum, ut qui Syriani commentarium amplificaverit: Harpocratonem: Paterium: de quibus quaedam notabimus in hac Annotatione. Quibus annumerari debet Galeni liber item perditus, in quo ipsi propositum fuerat ostendere, Platonem in argumentis de Animorum Immortalitate sibi ipsum repugnare: quem librum suum memorat T. I. ed. Bas. De Format. Foet. p. 221.

Pag. 3. Αὐτός, ὃ Φαίδων, — ἤκουσας. Hoc exordii principium duos imitatos esse Scriptores, ad utrumque notavit Casaubonus: alterum, Dionem Chrysostomum Orationis VII, initio; Τόδε μὲν αὐτὸς ἰδὼν, οὐ παρ' ἐτέρων ἀκούσας, διηγέσονται. alterum Athenaeum initio Operis: Αὐτός, ὃ Ἀθηναίε, μετεληφώς τῆς καλῆς ἐκείνης συνουσίας τῶν νῦν ἐπικληθέντων Δειπνοσοφιστῶν, ἥτις ἀνὰ τὴν πόλιν πολυθρύλλητος ἐγένετο, ἢ παρ' ἄλλου μαθὼν τοῖς ἐταίροις διεξήκει? sic enim penultimum nomen pro ἐτέροις legendum esse, & Casaubonus & Salmasius monuit. Hermogenes De Methodo, Cap. I, p. 518, vim in diversa significatione pronominis αὐτός singularem inesse demonstrat: καὶ παρὰ Πλάτωνι — „ Αὐτός, ὃ Φαίδων, παρεγένου; Αὐτός, ὃ Ἐχέκρατες? ” Ὁ μὲν γὰρ ἤρετο ὡς θαυμάζων καὶ μακαρίζων τὸν παραγενόμενον; ὁ δὲ ἀπεκρίνατο σεμνυρόμενος καὶ μέγα φρονῶν. Vitia interpretum Latinorum, Ficini, & maxime Serrani, hoc exordio admissa correxit L. Kusterus in Epistola ad J. A. Fabricium, edita ab H. S. Reimaro in Vita J. A. Fabricii p. 285, seq.

P. 3. ὃ Ἐχέκρατες. De hoc quaedam notavit Forsterus, jam occupata Fabricio B. G. Vol. I. p. 501, 513: & nos haec aliaque observavimus, disertius nunc explicanda. Echebrates igitur Phliasius fuit ex illa ultima successione Pythagoricorum, quos Aristoxenus audivit:

ex

ex quo id Diogenes Laertius refert, VIII, 46: τελευταῖοι γὰρ ἐγένοντο τῶν Πυθαγορείων οὗς καὶ Ἀριστόξενος εἶδε, Ξενοφίλος τε ὁ Χαλκιδεὺς ἀπὸ Θράκης, καὶ Φάντων ὁ Φλιάσιος, καὶ Ἐχεκράτης καὶ Διοκλῆς καὶ Πολύμναστος, Φλιάσιοι καὶ αὐτοί· ἦσαν δὲ ἀκροαταὶ Φιλολάου καὶ Εὐρύτου τῶν Ταραντίνων. Plura etiam, eodem auctore, narrat Jamblichus De Vita Pythagorae §. 250, 251, è quibus haec ad nostrum argumentum pertinent: οἱ δὲ λοιποὶ τῶν Πυθαγορείων ἀπέστησαν τῆς Ἰταλίας, πλὴν Ἀρχύτου τοῦ Ταραντίνου, ἀθροισθέντες δὲ εἰς τὸ Ῥήγιον ἐκεῖ διέτριβον μετ' ἀλλήλων, καὶ τῶν πολιτευμάτων ἐπὶ τὸ χεῖρον προβαίνοντων· ἦσαν δὲ οἱ σπουδαιότατοι Φάντων τε καὶ Ἐχεκράτης καὶ Πολύμναστος καὶ Διοκλῆς, Φλιάσιοι, Ξενοφίλος δὲ Χαλκιδεὺς τῶν ἀπὸ Θράκης Χαλκιδέων· ἐφύλαξαν μὲν οὖν τὰ ἐξ ἀρχῆς ἦθη καὶ τὰ μαθήματα, καίτοι ἐκλειπούσης τῆς αἰρέσεως, ἕως εὐγενῶς ἠφανίσθησαν. ταῦτα μὲν οὖν Ἀριστόξενος δηγεῖται, quibus in verbis primum dedimus Φάντων τε pro τε Φάντων, ex Memmiano Codice, cujus Varias Lectiones ad duos Jamblichi libros, hunc & Protrepticum, ex auctione Gronoviana nacti sumus: deinde animadvertendum, post προβαίνοντων quaedam desiderari, quibus significetur, eos Rhegio relicto in Graeciam abiisse; nam, quod Kusterus secundum Obrechtum judicat, illa verba, προϊόντος — προβαίνοντων, post Χαλκιδέων ponenda esse, nobis frustra esse videtur. Eodem pertinet mentio à Valerio Maximo facta, VIII, 13, Ext. 3: *Biennio minor (Gorgiâ obiit) Xenophilus Chalcidensis Pythagoricus, sed felicitate non inferior; si quidem, ut ait Aristoxenus Musicus, omnis humani incommodi expers, in summo perfectissimae splendore doctrinae extinctus est.* Lucianus De Macrobiis, T. III, p. 221: Ξενοφίλος δὲ ὁ Μουσικὸς, ὥς φησιν Ἀριστόξενος, προσχὼν τῇ Πυθαγόρου φιλοσοφίᾳ, ὑπὲρ τὰ πέντε καὶ ἑκατὸν ἔτη Ἀθήνησιν ἰβίωσε. Gellius Noct. Attic. IV, 11: *Porculis quoque*

minusculis & hoedis tenerioribus (Pythagoram) victitasse idem Aristoxenus refert. Quam rem videtur cognovisse ex Xenophilo Pythagorico familiari suo, & ex quibusdam aliis natu majoribus, qui ab aetate Pythagorae non multum aberant. Aelianus Natur. Animal. II, 11, p. 81, aequales fere Musicos memorat, Δάμωνα — καὶ Σπίνθαρρον, καὶ Ἀριστόξενον, καὶ Ξενοφίλον, καὶ Φιλόξενον. Simpliciter τῶν Πυθαγορικῶν φιλοσόφων οἱ τελευταῖοι nominantur Diodoro Sic. XV, 76, T. II, p. 62. Xenophilus a Luciano memoratur in Longaevis, T. III, p. 221: à Plinio H. N. VII, 50: Suida in voce Ἀριστόξενος. Conferatur Mahnii nostri Diatribe De Aristoxeno p. 53. Echecratis etiam meminit Scriptor Epistolae Socraticae XXXIII, p. 74. Cicero De Finibus, V, 29: — cur Plato Aegyptum peragravit, ut à sacerdotibus barbaris numeros & coelestia acciperet? cur post Tarentum ad Archytam? cur ad reliquos Pythagoreos, Echecratem, Timaeum, Acrionem, Locros; ut cum Socratem expressisset, adjungeret Pythagoreorum disciplinam, eaque, quae Socrates repudiabat, addisceret? Plato Epistola IX, ad Archytam, p. 726, A: Ἐχεκράτους δὲ καὶ νῦν ἐπιμέλειαν ἔχομεν, καὶ εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον ἔξομεν, καὶ διὰ σε, καὶ διὰ τὸν πατέρα αὐτοῦ Φρυγίωνα, καὶ δι' αὐτὸν τὸν νεανίσκον. Quamquam dubium videtur, an is, qui paucis post Socratis obitum diebus cum Phaedone loquens inducitur, aliquot interjectis annis Platone ex Italia in Graeciam reverso, νεανίσκος dici potuerit: non tamen repugnat. Ἐχεκράτεια Φλιασία numeratur inter Mulieres Pythagoricas à Jamblichio De Vita Pythag. §. 267, in fine. Neque abhorret à verisimilitudine, eos, qui ex Italia Phliuntem venissent, Pythagoricos, postea Phliasios cives & dictos & habitos esse. Quid autem Phliunti urbi cum Pythagoreis intercesserit necessitudinis intelligitur ex Pausania

fanía II, 14, p. 140, *Pythagorae proavum Hippasum Phliasium Phliunte Samum migrasse*: quocum nominibus paulum mutatis consentit Diogenes Laertius VIII, 1: *ἔνιοι δὲ (φασί) υἱὸν μὲν εἶναι Μαρμαρίου, τοῦ Ἰππᾶσου, τοῦ Εὐθύφρονος, τοῦ Κλεωνύμου, Φυγάδος ἐκ Φλιοῦντος.*

Pag. 3. *ἐπιχωριάζει* — *ἀποθάνοι*. Verbum *ἐπιχωριάζειν*, *peregre venire & abire in locum*, ut memorandum notavit Stephanus Byzantinus Voc. Χώρα. Τὸ ἐπιχώριος, καὶ *ἐπιχωριάζειν*, ἐν τῷ περὶ ψυχῆς φησι Πλάτων· quamquam factis illud frequens. Proxima laudat Priscianus XVIII, p. 1200: Πλάτων περὶ ψυχῆς· „οὔτέ τις ξένος ἀφίκται χρόνου συχνεῦ ἐκεῖθεν”. Deinde pro οἷός τ’ ἦ, Vind. A, B, F, dant οἷός τ’ ἦ· quod malim; quia hic locus praeteriti temporis significationem postulat. Denique postrema eruditissimus Boissonadius comparat cum simili dictione in Philostrati Heroicis p. 8: Οὐδὲ αὐτὸς λέγει, ὧς ξένε, τὰ ἐαυτοῦ πάθη, πλὴν γε δὴ ὅτι ἀποθάνοι μὲν δι’ Ἑλένην ἐν Τροίᾳ, ἀναβίῃ δὲ ἐν Φθίᾳ Λαοδαμείας ἐρῶν.

Pag. 4. Τύχη τις αὐτῷ, ὧς Ἐχέκρατες, συνέβη. ἔτυχε γὰρ κ. τ. λ. Suavis est paronomasia, ex re nata & causam reddens. Animadvertit eam Plutarchus De Fato p. 572, B, vim verbi συνέβη explicans: — καὶ τὸ σπάνιον καὶ παράλογον ἐμφαίνεται τῷ κατὰ συμβεβηκός· οἷον δὲ ἐστὶ τοῦτο εἶ καὶ μὴ ἐκ τῶν ἄρτι ρηθέντων, ἀλλ’ ἐκ γε τῶν ἐν τῷ Φαίδωνι γε γραμμένων σαφέστατα προσπίπτει· γέγραπται δὲ ὧς· „Οὐδὲ „ τὰ περὶ τῆς δίκης ἄρα ἐπύθεντο ὃν τρόπον ἐγένετο; Ναί· ταῦτα „ μὲν ἡμῖν ἡγγειλέ τις· καὶ ἐθαυμάζομεν γε, ὅτι πάλαι αὐ- „ τῆς γενομένης, ὕστερον φαίνεται ἀποθανών. Τί ἦν τοῦτο, ὧς „ Φαίδων; Τύχη τις αὐτῷ, ὧς Ἐχέκρατες, συνέβη· ἔτυχε γὰρ „ τῇ προτεραίᾳ τῆς δίκης ἡ πρύμνα ἐστεμμένη τοῦ πλοίου ὃ „ εἰς Δῆλον Ἀθηναῖοι πέμπουσιν”. Ἐν γὰρ τούτοις τὸ ΣΥ- ΝΕΒΗ οὐκ ἀντὶ τοῦ ΓΕΓΟΝΕΝ ἀκουστέον, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἐκ συνδρομῆς τινος αἰτιῶν ἀπέβη, ἄλλου πρὸς ἄλλο

γεγονότος· ὁ μὲν γὰρ ἱερὺς ἔστεφε τὸ πλοῖον ἄλλου χάριν,
 ἀλλ' οὐ Σωκράτους· οἱ δὲ οἱ ἕτερον κατεψηφίσαντο αὐτοῦ·
 αὐτὸ δὲ τὸ ἀποβαῖν, παράλογον καὶ τοιοῦτο ἀπέβη, οἷον καὶ
 ἐκ προνοίας ἐγγένοι ἦτοι ἀνθρώπου τινος ἢ τῶν κρείττωνων· ita
 hunc locum scribendum censemus, itemque reddidimus
 Latine in nostra editione: & nunc veluti commentarium
 huic Platonico apponendum duximus. Eodem spectat
 Simplicius in Comment. ad Aristotelis Physic. II, p. 79,
 b: καὶ Πλάτων δὲ τὸ ἀπὸ τύχης τύχην καλεῖ, λέγων ἐν Φαί-
 δωνι, „Τύχη τις αὐτῶ, ᾧ Ἐχέκρατες, συνέβη“ ἀντὶ τοῦ ἀπὸ
 τύχης τὴν αὐτῶ συνέβη.

Pag. 4. Τοῦτό ἐστι τὸ πλοῖον — καὶ πάλιν δεῦρο. Rem
 in scholis narramus, & hic perscribere longum est: te-
 stes laudasse sufficit. Hi sunt Apollodorus III, 15,
 16. Diodorus Siculus IV, 61. Plutarchus Theseo p. 6,
 C, seq. Catullus Epithal. Pelei & Thetidis vers. 776.
 Virgilius Aen. VI, 20. Ovidius Met. VIII, 170. Hy-
 ginus Fab. XLI, seq.: & alii citati Meursio in Theseo
 XI. & Regno Athen. III, 2. De Socratis negotio,
 navi hac Thesei, Atheniensium annua in Delum θεωρία, Xe-
 nophon Memor. Socrat. IV, 8, 2. Plutarchus Nicia p.
 525, A. Theseo p. 10, C. De Rep. Seni Gerenda p.
 786. Callimachus H. in Delum. 309, sequ. Socratica
 Epistola XIV, p. 36. Aelianus Var. Hist. I, 16. Li-
 banius Apolog. Socr. T. II, p. 687, D. & Declamatio-
 ne à Jac. Morellio edita p. 160. Himerius Orat. IV,
 p. 370.

P. 4. καθαριεύειν. Forma nec in Lexicis prodita, nec
 mihi, quod sciam, observata: secundum analogiam qui-
 dem proba, quippe à καθάριος, puritatis studiosus, κα-
 θαριεύειν notet puritati studere, ut à καθαρὸς, purus, est κα-
 θαριεύειν, purum esse: attamen hoc loco suspecta, quod
 omnes nostri codices, septem Vindobonenses, & duo

Veneti usitatum καθαρεύειν praebent. Atque sic etiam citat L. Kusterus in Ep. ad Fabric. p. 287, cujus verba juvat referre: „Serranus: *Lege cautum est, ut interea*
 „*urbs expietur*: Ficinus: *Ex lege interim lustrant urbem*. At vero καθαρεύειν neque significat *expiare*, neque *lustrare*: sed simpliciter *purum esse*, sive *pollutionis expertem*, significatione neutra, ut Grammatici loquuntur. Secundum mentem igitur Platonis, Athenienses ab eo tempore, quo navem sacram in Delum mittebant, usque ad ejus reditum, nihil publice committebant, quo urbem suam pollui posse crederent. Credebant autem pollui suppliciis capitalibus, quibus proinde toto illo temporis intervallo, ut Plato hic testatur, abstinebant. Sic igitur urbs poterat καθαρεύειν, nulla quamvis lustratione, sive expiatione *intercedente*.” Hoc sensu καθαρεύειν τινος saepe dicitur: veluti in simili causa Plutarchus in Phocione, qui, festo die in carcere cicuta sumpta, mortem obiisset, contra morem veterem, p. 758, F: ἐφάνη δὲ τοῖς μὴ παντάπαστι ὤμοις καὶ διεφθαρμένοις ὑπ’ ὀργῆς καὶ φθόνου τὴν ψυχὴν, ἀνοσιώτατον γεγονέναι τὸ μὴδ’ ἐπίσχειν τὴν ἡμέραν ἐκείνην, μὴδὲ καθαρεῦσαι δημοσίου φόνου τὴν πόλιν, ἐορτάζουσιν. Absolute καθαρεύειν, *purum esse*, *purum se servare* est apud eundem Defect. Orac. p. 435, D. Sympos. V, 10, p. 685, A. Xenophontem Hierone IV, 4.

Pag. 4. ὅταν τύχωσιν οἱ ἄνεμοι ἀπολαβόντες αὐτούς· *si venti eos interceperint*. Exquisitum hac significatione verbum ἀπολαμβάνειν forte in causa fuit, ut ab eo aberrarent quatuor codices Vindobonenses: quorum D, E, G, dant ἀποβαλόντες: C, ἀπελαύνοντες. Sic Plato Menexeno p. 406, F: ἀπειλημεμένων ἐν Μιτυλήνῃ τῶν νεῶν. Plutarchus De Primo Frigido p. 953, D: βοηθῆσαι τοῖς θυάσιν ἀπειλημα

λημμέναις ὑπὸ πνεύματος χάλεποῦ καὶ χιόνος. Philostratus Heroic. p. 741: καὶ ἄνεμοι τὴν ναῦν ἀπολάβωσι. Latinis exquisitè dicitur *deprehendere*; de quo verbo videas Burmannum ad Phaedrum V, 4, 10, & quos ibi citat. Nec tamen haec forma temere intrudenda aliis locis v. c. Dio Chryf. Or. LXIII, p. 389, D: — οἱ, ἂν παρῇ ὁ ἄνεμος, ἐκεῖνοι ἦλθον ὅπου ἤθελον, οἱ δὲ ἀπολειφθέντες ἐν πελάγῳ μέσῳ μᾶτην ὀδύρονται. i. e. *quos vero ventus in medio mari deficit*. Libanii Orat. Basilica T. II, p. 140, D: πλοῖον στρογγύλον — ἐξῶσται δὲ ὑπολαμβάνοντες, πρὸς τὸ ἀπέραντον ἐκφέρουσι πέλαγος. Retineam vulgatum.

Pag. 4. τῶν ἐπ. τηδείων. *familiarium*, declaratur proximo φίλων. Pertinet huc Moeridis glossa p. 164: Ἐπιτηδεῖους, οὐκ ὥσπερ ἐν τοῖς Ὑπομνήμασι μόνους τοὺς ἐκ γένους προσήκοντας, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐταίρους, ὡς Πλάτων Φαίδωνι. Significantur autem Grammaticorum Scholia nomine Ὑπομνήμασι.

Pag. 4. παρῆσάν τινες, καὶ πολλοί γε. *aderant quidam, & multi adeo*. Diximus de hac figura ad Plutarchum De Ser. Num. Vind. p. 125, similibus ex Platone locis allatis. *Pauci quidam* potius, quam *multi quidam*, analogiae congruere videatur; si quidem ipsum τινες, *quidam*, paucitatem significat. At usus hic invaluit, ut τινες, tamquam genus, utramque speciem complectatur, πολλοὺς & ὀλίγους. Sic Plutarchus Catone Maj. p. 350, C: τοῦ βασιλέως καλοῦντος αὐτὸν ἐπὶ πολλοῖς τισι ταλάντοις. *quum Persarum rex Hippocratem ad se vocaret, multorum talentorum mercede proposita*. Catone Min. p. 768, D: πολλοῖς τισιν ὑποζυγίοις — ἀπαντήσας. Antonio p. 928, C: πολλῶν τινῶν καὶ μεγάλων ἐκπαρώτων μεστὴν τράπεζαν. Item cum negatione, Cimone p. 479, A: τινὰς — οὐ πολλοὺς. Pompejo p. 652, E: στρατιώτας τινὰς

ὡς οὐ πολλούς. Dio Chrys. Or. XXXVI, p. 445, A: Ὁμήρου δὲ (ἔσμεν), ὡς οἶσθα, ἐρασταί, καὶ τινες οὐ πολλοὶ Πλάτωνος.

Pag. 5. — τοὺς ἀκουσόμενους τοιοῦτους ἑτέρους ἔχεις. *Similes, qui te audiant, habes.* De dictione τοιοῦτος ἕτερος, *similis*, diximus ad Selecta Hist. Gr. p. 352. Hinc autem apparet, cum Echecrate alios etiam fuisse auditores. Et ἐταίρους hoc loco annotatum à Meiboomio pro ἑτέρους, recte repudiavit Fischerus: licet sit in Vindob. B, C, F.

Pag. 5. Καὶ μὴν ἔγωγε θαυμάσια ἔπαθον — δακρύνοντες. Magnam partem dialogi Phaedonis, & hunc locum, compilavit Scriptor Epistolae Socraticae XIV, cui in editionibus non nisi Ξενοφῶντι, in codice Helmstadiensi autem Αἰσχίνης Ξενοφῶντι praescribitur, & nostrā conjecturā mendum eximendum est in his verbis p. 35: ὥσθ' ἡμᾶς μὴ οἶον κλαίειν Σωκράτην ὅτι μέλλει ἀποθνήσκειν, ἀλλὰ φθονεῖν αὐτῷ, ἡμᾶς δὲ αὐτοὺς κλαίειν ὅτι ζῶμεν, ἡττώμενοι τοσούτου ἀγαθοῦ τῇ ἀληθείᾳ. Nam & sub finem pro ἡττώμενοι legendum τητῶμενοι, *privati, spoliati, carentes*: & initio, ὥσθ' ἡμᾶς μὴ οἶον κλαίειν Σ. i. e. *ut nos Socratem non solum non ploraremus quod moriturus esset, sed nos ipsos defleremus quod viveremus tanto vere bono carentes*. accipiendo μὴ οἶον pro οὐχ οἶον, *non modo non*: quod annotavit Vigerius De Idiotism. Gr. L. p. 123: & Hoogeveenius Doctrin. Particularum Gr. L. p. 963.

Pag. 5. μὴδ' εἰς ἄδου ἰόντα, ἄνευ θείας μοίρας ἵναί. Sumfit hinc Plutarchus, An Pravitas Sufficiat Ad Infelicitatem, p. 499, B: ἀποθνήσκοντα δὲ αὐτὸν (Σωκράτην) ἐμακαρίζον οἱ ζῶντες, ὡς οὐδ' ἐν ἄδου θείας ἄνευ μοίρας ἐσόμενον.

Pag. 5. — κρᾶσις ἀπὸ τε τῆς ἡδονῆς — καὶ τῆς λύπης. Hinc fluxit

fluxit illud Libanii Epist. LXIII: κρᾶσις ἔχει μὲ τις ἡδονῆς καὶ τούλαιτίου.

Pag. 5. οἶσθα γάρ που τὸν ἄνδρα καὶ τὸν τρόπον αὐτοῦ. Flosculum adspersit Aristænetus principio Epistolae I, 22: Γλυκέρα Χαρίσιον ἐπόθει, καὶ νῦν δὲ ποθεῖ· μὴ φέρουσα δὲ τὴν ἀγερωχίαν τοῦ μεираκίου· οἶσθα γάρ τὸν νέον καὶ τὸν τρόπον αὐτοῦ· ἤθελες πρὸς μῦθος αὐτῇ μεταβληθῆναι τὸ φίλτρον.

Pag. 5. Οὗτός τε δὴ ὁ Ἀπολλόδωρος — παρεγένοντο. Hi Socratis familiares fati sunt cogniti; ut, pro nostro quidem consilio, non sit, quare de iis dicamus: exceptis duobus Phaedonda & Cleombroto. *Phaedondam*, Ruhnkenius restituit in Xenophontis Mem. Socr. I, 2, 48: idque recte & vere: caetera non item, eum apud Auctorem Epist. Socrat. p. 35, & Suidam Voc. Σωκράτης, primitiva forma dici Φαίδωνα. Nam utroque loco noster hic Phaedon Eleus significatur. Et quod Suidas Phaedonem fecit Cyrenaeum, deceptus est proxima mentione Aristippi Cyrenaei. Phaedondam Thebanum fuisse, & hoc Platonis loco apparet, & terminatio nominis confirmat. Caeterum idem videtur fuisse, sub cuius nomine Dialogum *Phaedondam* scripserat Demetrius Phalereus, teste Diogene Laertio V, 81. *Cleombrotum* familiarem Socratis nullum in veterum monumentis legere nos meminimus: excepta illa Socratica Epistola, ex hoc Phaedonis loco compilata: at frequentem *Cleombrotum Ambraciotem*, quem, lecto Platonis Phaedone, praecipitem se ex alto muro dedisse, mortemque oppetiisse, prodidit Callimachus Epigr. XXIV, indeque posterī passim celebrarunt: v. c. Cicero Tuscul. I, 34, & qui ibi citantur Davilio. Sed hi diversi sint, an unus & idem, statuere non licet.

Pag. 6. — ἐν Αἰγίνῃ γὰρ ἐλέγοντο εἶναι. Et haec in suam Epistolam Socraticam, sed minus integre transtulit idem incertus Scriptor p. 36: τῶν δὲ φίλων παρῆμεν αὐτῷ τελευτῶντι ἐγὼ, καὶ Τερψίων, καὶ Ἀπολλόδωρος, καὶ Φαίδων, καὶ Ἀντισθένης, καὶ Ἑρμογένης, καὶ Κτήσιππος. Πλάτων δὲ, καὶ Κλεόμβροτος, καὶ Ἀρίστιππος ὑστέρουσι. ὁ μὲν γὰρ Πλάτων ἐνόσει, τὸ ἑτέρω δὲ περὶ Αἰγίνην ἦσθην. Ad Aristippi hanc tacitam reprehensionem spectat Diogenes Laertius bis: II, 65, in Aristippi Vita: ἐκάκισεν αὐτὸν καὶ Πλάτων ἐν τῷ περὶ ψυχῆς, ὡς ἐν ἄλλοις εἰρήκαμεν. Haec *alia*, sunt III, 36, quae antea scripsisse videtur: εἶχε δὲ φιλέχθρος ὁ Πλάτων καὶ πρὸς Ἀρίστιππον. ἐν γοῦν τῷ περὶ ψυχῆς διαβάλλων αὐτὸν φησὶν, ὅτι οὐ παρεγένετο Σωκράτης τελευτῶντι, ἀλλ' ἐν Αἰγίνῃ ἦν καὶ σύνεγγυς. Athenaeus XII, p. 544, D: διέτριβεν δ' ὁ Ἀρίστιππος τὰ πολλὰ ἐν Αἰγίνῃ τρυφῶν. Reprehensionis artificium & acerbiter scien- ter demonstrat Demetrius Rhetor, vulgo cognominatus Phalereus, De Elocutione §. CCCVI: ὁ Πλάτων Ἀρίστιππον καὶ Κλεόμβροτον λοιδορῆσαι θελήσας, ἐν Αἰγίνῃ ὀψοφα- γοῦντας δεδεσμένους Σωκράτους Ἀθήνησιν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας, καὶ μὴ διαπλεύσαντας ὡς τὸν ἐταῖρον καὶ διδάσκαλον, καὶ τοὶ οὐχ ὅλους ἀπέχοντας διακοσίους σταδίους τῶν Ἀθηναίων, ταῦτα πάντα διαρρήδην μὲν οὐκ εἶπεν, λοιδορία γὰρ ἦν ὁ λόγος, εὐ- πρεπῶς δὲ πως τόνδε τὸν τρόπον. Ἐρωτηθεὶς γὰρ ὁ Φαίδων τοὺς παρόντας Σωκράτει, καὶ καταλέξας ἕκαστον, ἐπερωτηθεὶς εἰ καὶ Ἀρίστιππος καὶ Κλεόμβροτος παρῆσαν. „Οὐ“ φησιν, ἐν „Αἰγίνῃ γὰρ ἦσαν.“ Πάντα γὰρ τὰ προειρημένα ἐμφάνεται τῷ „ἐν Αἰγίνῃ ἦσαν.“ καὶ πολὺ δεινότερος δοκεῖ ὁ λόγος, τοῦ πράγματος αὐτοῦ ἐμφάνοντος τὸ δεινόν, οὐχὶ τοῦ λέγοντος. Τοὺς μὲν οὖν ἀμφὶ τὸν Ἀρίστιππον καὶ λοιδορῆσαι ἴσως (οὐκ addendum) ἀκινδύνου ὄντος, ἐν σχήματι ὁ Πλάτων ἐλοιδορήσε.

Pag. 6. ἀνεώγετο. *aperiebatur*: rarior forma Attica, quae communis est ἠνοίγετο. Xenophon Hist. Gr. VI, p.

p. 595, D: οἱ τε νεώ πάντας αὐτόματα ἀνεάγοντο. Alias hujus Verbi partes ἀνεάγμαι, ἀνεάγω, duplici augmento, saepius deprehendimus: de quibus docuerunt H. Stephanus Append. Thesaur. L. Gr. p. 86: Sylburgius ad Clenardum p. 462: Maittairius De Dialectis p. 56. Aug. Matthiae, Grammat. Gr. §. 168; 494. Unus Cod. Vind. B, ἀνεάγιγυτο.

Pag. 6. ὑπακούειν. *respondere* & *aperire*. Kusterus l. l. reprehendens Serranum perperam vertentem *parere nobis*, & laudans Ficinum reddentem *nos admittere*, dictionem aliorum locis Scriptorum illustrat. Primus dixit Homerus, eorum quidem qui nunc sunt: Odyss. Δ, 283, narrans ex Menelai persona, hunc & Diomedem in equo ligneo inclusos Helenae extrinsecus eos appellanti voluisse ὑπακοῦσαι i. e. *respondere*. Bion Epitaph. Adonidis 95: Καὶ Μοῖσαι τὸν Ἀδωνιν ἀνακλαίουσιν Ἀδωνιν, Καί μιν ἐπαείδουσιν. ὁ δὲ σφίσιν οὐκ ὑπακούει. sic enim vere judicat Valckenarius legendum esse pro vulgato ἐπακούειν. in quo ἐπ ex antecedente ἐπαείδουσιν exstitit; qui est frequentissimus mendorum fons, quod nuper monuimus ad Selecta Hist. Gr. p. 356, 389. Idem autem eadem in re posuit Plato initio Critonis dialogi, ubi Socrates ad Critonem summo mane ad se venientem dicit: Θανμάζω ὅπως ἠθέλησέ σοι ὁ τοῦ δεσμωτηρίου φύλαξ ὑπακοῦσαι. Plura, quae in promptu sunt, exempla omittimus.

Pag. 7. τὴν δὲ Ξανθίππην — Olympiodorus non ad hunc locum, quippe quae pars Commentarii in nostro Codice deest, sed ad unum ē sequentibus locis, haec verba ita citat quasi aliter in suo libro legerit: quamquam credibile est, eum memoriter citasse: sic autem ille Cod. III, p. 22: οὕτω δὲ καὶ ὁ Σωκράτης οὐδὲν πέποιθε ὑπὸ Ξανθίππης καὶ τοῦ παιδίου κλαίοντος.

Pag. 7. ἀνευφήμησέ τε. Kusterus laudans Ficinum ver-

ten

centem *ejulare coepit*, merito confutat Serranum reddentem *nos salutavit*. Suidas notam suam ad hunc locum retulisse videtur, in Voc. Ἀνευφήμησεν. ἀντὶ τοῦ ἐθρήνησε. Πλάτων. Sic Aelianus Var. Hist. XII, 1, p. 714. Philostratus Heroic. XIX, 12, p. 738: οἰμωγὴ τῆς Θέτιδος διεφοίτα τὸν στρατὸν, ἀνευφημούσης τε καὶ τὸν υἱὸν βοῶσης. ubi Scholion in Boissonadii editione p. 620; μιστ' εὐφημίας βοῶσης τὸν υἱόν, tam à vero aberrat, quam Latina Interpretatio editionis Olearianae, *filium celebrantis*. Porphyrius De Abstin. II, 31, p. 161: ἀνευφημήσαιμεν, κατὰ τὸν Ἐμπεδοκλέα λέγοντες, Οἴμοι —. ubi bene vim verbi cepit Rhoerius.

Pag. 7. ἡ δὲ Σωκράτης ἀνακαθιζόμενος — ἐπακολουθοῦν τὸ ἡδύ. Quod alicujus loci quaedam partes citantur à veteribus Scriptoribus, habet nonnunquam aliquod cognitionis atque adeo emendationis adjumentum, saepe etiam nullum. Si habet, quamvis leve, memorandum est: si non habet, memorandi causa exstat nulla. Atque sic fecimus in hac Annotatione Phaedonis, ne levissimas quasque citationes confectaremur. Veluti hoc loco levius est, quod Pollux verbum ἀνακαθιζόμενος Platonis nomine notat III, 89: & quod Thomas Magister item facit, ἄτοπον sic interpretans. Ἄτοπον. οὐ μόνον τὸ ἄλογον, ἀλλὰ καὶ τὸ θαυμαστὸν καὶ παράδοξον. Πλάτων ἐν Φαίδωνι. ὡς ἄτοπον, ἔφη, ὧς ἄνδρες, ἔοικέ τι εἶναι τοῦτο. καὶ πάλιν ἐν Θεαιτήτῳ κ. τ. λ. Neutrum tamen negligendum. Neque quod partem ejus breviter significavit Simplicius Commentar. in Epictet. p. 85: καὶ γὰρ καὶ τὸ ἀλγεῖν ἐν τῷ σκέλει μένειν ἔλεγεν ὁ θεῖος Σωκράτης. Aliquanto majoris est momenti quod Stobaeus in Eclogis Physicis, p. 150, refert hunc locum, Ὡς ἄτοπον — ἐπακολουθοῦν τὸ ἡδύ. cujus mediam partem omisit Canterus, ut solebat in Platonicis locis: quod exemplum nolim secutus es-

esset Heerenius, V. Cl., qui caeteroquin bene de Stobaeo meruit nova Eclogarum editione conficienda, sed plura etiam omisit, nec nisi pauca prima & postrema retulit. Caeterum quandoquidem collationes Stobaeanas dudum ante emissam illam editionem Heerenianam penes me habui, de hac alio tempore dicam, nunc satis habens omissam loci partem ex Codice Augustano supplere: πολεμοῦντα, [ἐπειδὴ οὐκ ἠδύνατο, συνῆψεν εἰς ταυτὸν αὐτῶν τὰς κορυφάς· καὶ διὰ ταῦτα ὧν ἐν τῷ ἑτέρῳ παραγένηται, ἐπακολουθῇ ὑστερον καὶ τὸ ἑτερον· ὥσπερ οὖν καὶ αὐτῷ μοι ἔοικεν,] ἐπειδὴ ὑπὸ τοῦ δεσμοῦ ἦν ἐν τῷ σκέλει τὸ ἀλγεῖν ἢ κεῖν δὲ φαίνεται ἐπακολουθοῦν τὸ ἡδύ. Quamquam Stobaei descriptor deceptus duplici ἐπειδὴ, mediam partem praetervidisce, nec editor Canterus suo more eam omisisse, videtur. Varietatem autem lectionis cognovisse satis est, dijudicare nil attinet. At vero sententiae in primis celebratae materiam formamque spectare, interpretis est φιλοκάλου, qui operam suam lectoribus item φιλοκάλοις destinaverit. Ergo materia sententiae, *voluptatem ac dolorem natura sua invicem cohaerere & mutuo subsequi*, per se in promptu & quotidianae vitae observatione posita, sicubi nobis in legendis Scriptoribus occurrat, non continuo debet ab imitatione antiquioris Scriptoris repeti, nisi si formae similitudo accedat. Itaque, quod de voluptate ac dolore dictum exstat Antiphontis apud Stobaeum Florileg. Serm. VI, p. 78: ἔνθα τὸ ἡδύ ἐστι, πλησίον που καὶ τὸ λυπηρόν· αἱ γὰρ ἡδοναὶ οὐκ ἐκ σφῶν αὐτῶν ἐκπορεύονται, ἀλλ' ἀκολουθοῦσιν αὐταῖς λύπαι καὶ πόνοι· non debet ad imitationem Platonici hujus dicti sic referri, quasi alterum ex altero expressum sit: non magis quam Horatianum Epist. I, 2, 55, *nocet enim dolore voluptas*, quod cum hoc Platonico comparavit Lambinus: aut Isocrateum Or. ad Demo-

monic. p. 20: εὐθὺς αἱ λύπαι ταῖς ἡδοναῖς παραπεπήγασι.

Contra, ex hoc fluxisse apparet illud Sexti Empirici Pyrrhon. Hyp. III, 195: πάσῃ γὰρ ἡδονῇ παραπέπηγε ἀλγυδών. ad quem similia notata à Fabricio, et à nobis ad Plutarchum Ser. Num. Vind. p. 48, & omnino alia inter se conferre similia, elegantis est rationis; continuo pronunciare imitando formata, vanae temeritatis. Propius accedit ad imitationis speciem sententia Liviana V,

4: *Labor voluptasque dissimillima natura, societate quadam inter se naturali sunt juncta*: quam ex hac Platonica sumtam judicarunt J. F. Gronovius, & jam antea Muretus Var. Lect. XVI, 1. Manifestiora etiam sunt indicia in Philone Jud. De Temulentia p. 241, A: —

ἡδονὴν καὶ ἀλγυδὸνα φύσει μαχομένας, ὥς ὁ παλαιὸς λόγος, εἰς μίαν κορυφὴν συνάψας ὁ θεὸς, ἑκατέρας αἰσθῆσιν οὐκ ἐν τῇ αὐτῇ, διαλλάττουσι δὲ χρόνοις ἐνιργάσατο, κατὰ φυγὴν τῆς ἑτέρας κάθοδον τῇ ἐναντίᾳ ψηφισάμενος. Juliano Imp. Orat.

VIII, p. 240, C: καὶ γὰρ πῶς ἔοικεν ἡδονὴ καὶ λύπη τῆς αὐτῆς κορυφῆς ἐξῆφθαι, καὶ παρὰ μέρος ἀλλήλοις ἀντιμεθίστασθαι. Diserte autem Platonem auctorem laudat Gellius

VI, 1: *Namque itidem sunt bona & mala, felicitas & infortunitas, dolor & voluptas. Alterum enim ex altero, sicuti Plato ait, verticibus inter se contrariis deligatum est; sustuleris unum, abstuleris utrumque.* Quae

hinc descripta sunt a Lactantio Epitome XXIX, 5—11. Tangit & Olympiodorus MS. in Platonis Gorg. p. 132.

P. 8. ἐντείνας τοὺς τοῦ Αἰσώπου λόγους. in carminis modum ligans, in versus redigens, Aesopi fabulas: cujus significationis exempla alibi prodemus, & verbo eam attigimus Bibl. Crit. Part. VI, p. 104. Rem ex hoc Platonis loco memoravit Plutarchus De Audiendis Poetis p. 16, C: ὁ Σωκράτης ἐκ τινων ἐνυπνίων ποιητικῆς ἀψάμενος, αὐτὸς μὲν ἄτε δὴ γεγωνὶς ἀληθείας ἀγωνιστῆς τὸν ἅπαντα βίον,

οὐ πιθανὸς ἦν οὐδ' εὐφυὲς ψευδῶν δημιουργός· τοὺς δὲ Αἰσώπειους τοῖς ἔπεσι μύθους ἐνόμιζεν, ὥς ποιήσιν οὐκ οὔσαν ἢ ψεῦδος μὴ πρόσσεστι· ubi ostendimus legendum esse ἐνὴρμολογεῖν, pro ἐνόμιζεν, ut sensus sit, *Aesopi fabulas carmine inclusit*. Memoravit indidem Augustinus De Consensu Evangelist. I, 12. Opp. T. III, Part. II, p. 5, D: *Socrates autem, quem rursus in activa (virtute), qua mores informantur, omnibus praetulerunt, ita ut testimonio quoque dei sui Apollinis omnium sapientissimum pronuntiatum esse non taceant, Aesopi fabulas pauculis versibus persecutus est, verba & numeros suos adhibens rebus alterius. Usque adeo nihil scribere voluit; ut hoc se coactum imperio sui daemonis fecisse dixerit: sicut nobilissimus discipulorum ejus Plato commemorat: in quo tamen opere maluit alienas quam suas exornare sententias*. Credibile est, Socratis aetate libros exstitisse Fabularum Aesopi: quod negare videtur Bentleius Dissert. De Fabul. Aesopi p. 93, edit. Phalaridis Lennepiani T. II: at contra tuetur Tyrwhittus in Dissert. De Babrio, qui nobis persuadet. Quamquam Socrates tale exemplar non secum in carcere habuisse, sed quasdam Fabularum ipsas memoria tenuisse videatur. Diogenes Laertius II, 42: ipsius à Socrate conscriptae fabulae initium refert: ἐποίησε δὲ καὶ μῦθον Αἰσώπειον οὐ πάνυ ἐπιτετευγμένως, οὗ ἡ ἀρχή, Αἰσώπος ποτ' ἔλεξε Κορίνθιον ἄστν κέρουσι, Μὴ κρίνειν ἀρετὴν λαοδίκῃ σοφίῃ.

Pag. 8. καὶ τὸ εἰς τὸν Ἀπόλλω προοίμιον. *Praeanem* nominat Diogenes Laertius II, 41: καὶ δεθεῖς — καὶ παιᾶνας κατὰ τινὰς ἐποίησεν, οὗ ἡ ἀρχή, Δήλι' Ἀπολλὼν χαῖρε, καὶ Ἀρτεμι, παῖδε κλεινώ. Dio Chrys. Or. XLI, p. 507, C: Σωκράτης — καὶ παιᾶνας ἐποίησεν εἰς τὸν Ἀπόλλω καὶ τὴν Ἀρτεμιν. Epictetus Dissert. IV, 4, p. 590: καὶ πῶς ἂν ἔτι ἦν Σωκράτης, εἰ ταῦτα ᾠδύρετο; πῶς ἂν ἔτι ἐν τῇ φυλακῇ παιᾶνας

παιῶνας ἔγραφεν; At nomen προίμιον retinet Themistius Orat. II, p. 27, B: Σωκράτης — ᾧετο δεῖν ἐκτινύσαι τὸ χαριστήριον, τῷ τε Ἀπόλλωνι τῆς μαντείας, καὶ Χαιρεφῶντι τῆς ἐρωτήσεως· καὶ ἔστι Σωκράτει προίμιον πεποιημένον ἐν τόνῳ ἐξαμέτρῳ πρὸς τὸν θεόν. Quae si vera sunt, alius hic esse censendus sit, ac prior in Apollinem & Dianam. *Exordia*, προίμια, Paeanum & Apollinis propria fuisse videntur. Thucydides III, 104, Homericum Hymnum in Apollinem dicit προίμιον Ἀπόλλωνος. Diogenes Laertius VIII, 57, memorat Empedoclis προίμιον εἰς Ἀπόλλωνα· ubi alia de hac vocis notione tradit Menagius. Pausanias X, 8, p. 817: Ἀλκαῖος ἐν προίμῳ τῷ εἰς Ἀπόλλωνα. Terpandri προίμια simpliciter, nullo addito dei nomine, laudat Plutarchus De Musica, p. 1132, D: & 1133, C.

Pag. 8. Εὐνός. Euenus hic idem censendus est, qui ut Sophista & eloquentiae doctor memoratur à Platone in Phaedro p. 353, C: & Apologia Socr. p. 359. G: idemque poeta elegiacus, celebrior è duobus, iudice Fabricio B. G. I. p. 449; siquidem vere prodidit, auctore Eratosthene, Harpocraton in Εὐνός, „ duos fuisse „ Euenos Parios, elegiae poëtas, quorum juniorem saltem inclaruisse; *Platonem autem meminisse*, θατέρου „ αὐτῶν” quod postremum ex sua ipse persona Harpocraton ita videtur dixisse, quasi Plato alterum minus celebrem memoraverit. In quo an vere dixerit, judicare non audeo; neque ad judicandum quid momenti adferunt Nic. Loensis Epiphyllid. IX, 1, Rigaltius ad Artemidor. p. 6, Reiskius in Notitia Poetarum Anthologicorum p. 210, & P. Burmannus Sec. ad Valesii Emend. p. 216.

P. 8. πολλάκις μοι φοιτῶν — τῷ ἐνυπνίῳ. Haec brevissuma, & diverse aliquantum à Graeco exemplo, ex memoria scilicet, retulit Chalcidius Commentar. in Ti-

maeum Plat. p. 349: *Saepe numero unum & idem mihi somnium adventans in alia atque alia forma, jubebat me navare operam musicae. Id ego nunc usu & necessitate moriendi admonitus, interpretor haecenus, ut hymnum, quem jam dudum institueram in Apollinem, compleam; ne promissi debitor & voti reus, vitam prius finiam. Musicae quippe consanguineam esse poëticam, palam est omnibus.*

Pag. 8. μουσικὴν ποίει καὶ ἐργάζου· *musicam fac & tracta*· ποίει ita accepit primum Socrates pro simplici *fac*, deinde sensu exquisitiore ad *poësin* & *versuum compositionem* retulit, ut mox in fine hujus §, μύθους τοὺς Αἰσώπου — ἐποίησα. Alterum ἐργάζεσθαι μουσικὴν, *philosophiam tractare*, ex hoc loco susceptum alii usurparunt: v. c. Julianus in Caesaribus p. 311, C, de Hadriano, βαθεῖαν ἔχων ὑπὴν, ἀνὴρ σοβαρὸς, τὰ τε ἄλλα, καὶ δὴ καὶ μουσικὴν ἐργαζόμενος. Themistius Or. XXXIII, p. 366, B: ἐμαυτῷ, φασὶ, καὶ ταῖς Μούσαις ᾄδω, καὶ ἐργάζομαι τὴν μουσικὴν· quae annotavimus in Epist. Crit. p. 28. Aeneas Gazaeus in Theophrasto, p. 81: ἀδύνατον δὲ κιθαριδὸν ἐν ἀπορίᾳ τῆς κιθάρας μουσικὴν ἐργάζεσθαι. Himerius Or. III, 9: μουσικὴν δὲ καὶ ἡρώας κελεύεις ἐργάζεσθαι.

Pag. 8. παρακελεύεσθαι τε καὶ ἐπικελεύειν, ὥσπερ οἱ τοῖς θεοῖσι διακελευόμενοι. i. e. *adhortari & insuper hortari*, prouti qui *currentes ut currant hortari pergunt*. Singularis est vis in iterandis verbis iisdem diversa praepositione compositis Hujus exempla formae alibi expromemus. Comparatio autem ducta est ex proverbio *currentem incitare*, de quo Erasmus Adag. p. 1516. Addatur Marinus Vit. Procli p. 32, edit. 4. Cicero Fin. V, 2: *Te autem hortamur omnes currentem quidem.*

Pag. 8. ὡς φιλοσοφίας μὲν οὗσης μεγίστης μουσικῆς.
 Nam ipsa virtus & sapientia continetur quasi musicae
 concentu; ut subinde significat Plato, v. c. Rep. III;
 p. 442, E. IV, 554, C. Lachete 249, H. Ex Py-
 thagoricis ductum v. c. Timaeo Locro p. 557. F. Thea-
 ge ap. Stobaeum Serm. I. p. 8 — 12. Videatur & Gott-
 leberus ad h. l. Strabo X. p. 717, B. Sextus Empir.
 Adv. Math. VI, 13. Plotinus Enn. II. p. 304, & 307;
 Porphyrius De Gradibus §. 19. p. 225. edit. Holstenii.

P. 8. ἀφοσιώσασθαι. Et hoc verbum perperam red-
 dentes interpretes reprehendens Kusterus, monet esse,
religione defungi, animum religione liberare, facere ali-
quid animi religione solvendi causa; apud Reimarum
 in Vita Fabricii p. 290. Exempla hujus significationis
 videantur apud Plutarchum Opp. Moral. p. 287, A.
 418, B. 935, B. 1133, C. Vitarum p. 8, F. 100, D.
 487, F. Aristidem T. II, p. 95. Julianum Misopo-
 gon. p. 339, C.

Pag. 9. ἐννοήσας ὅτι τὸν ποιητὴν θεοί, εἴπερ μέλλοι ποιη-
 τῆς εἶναι, ποιεῖν μύθους ἀλλ' οὐ λόγους, καὶ αὐτὸς οὐκ ἦν μυ-
 θολογικὸς, διὰ ταῦτα οὗς προχείρους εἶχον καὶ ἠπιστάμενον μύ-
 θους τοὺς Αἰσώπου, τούτων ἐπαίησα οἷς πρώτοις ἐνέτυχον. Ae-
 sopi fabulas, quae supra dicebantur λόγοι, hic μύθους
 dici, ne cui mirum accidat. Nam & hujusmodi syno-
 nymorum permutationes optimis Scriptoribus frequen-
 tantur: & utrumque nomen illis fabulis commune est,
 & ipse promiscue λογοποιὸς & μυθοποιὸς dicitur; ut vel
 ex *Veterum testimoniis* iis constat, quae editionis Heu-
 fingerianae praefationi subiecta leguntur: quibus adda-
 tur ejus, qui tunc nondum emissus erat, Himerii p. 720
 & 724. Est enim μῦθος species generis λόγου. & in de-
 finitione ponitur apud Theonem & Aphthonium in Pro-
 gymnasmatibus: μῦθος ἐστὶ λόγος ψευδής, εἰκονίζων ἀλήθειαν.

Et ipsius μύθου finis ac propositum, pars postrema admonitionem continens, ut plerumque ἐπιμύθιον, sic etiam in allegorica interpretatione, placitum aut praeceptum per fictam narrationem significatum, λόγος dicitur. Ergo omnino totius fabulae ἀπολόγου, πλάσματος, pars ficta μῦθος, vera λόγος appellatur: & universe vera oratio & ficta, his nominibus significantur & invicem opponuntur: veluti à Plutarcho Ser. Num. Vind. 561, B, ubi & hunc & alios Platonis locos laudavimus: quibus addatur Maximus Tyrius Dissert. XXXVI, 2. p. 423: ὁ μῦθος ἀπελθὼν ἐκποδὼν, καὶ γενόμενος ἐκ μύθου αὐτὸ τοῦτο λόγος: ubi hanc distinctionem Platoniceis exemplis illustravit D. Heinsius p. 113, suae editionis. Aristides T. II, p. 21. Longus Pastoralium, II, p. 48: πάντ' ἐτέρφθησαν, ὥσπερ μῦθον, οὐ λόγον, ἀκούοντες. Sed in nomine μυθολογικός & μυθολόγος, non disjunctio λόγου & μύθου, sed potius conjunctio, exstat, & λόγου usitata significatio scientiae & artis; ut μυθολόγος sit fabularum opifex, narrator, μυθολογικός, fabularum peritus, prouti ἀρχαιολόγος & ἀρχαιολογικός, γενεαλόγος & γενεαλογικός, θεολόγος & θεολογικός, caet. Sic μυθολόγος à Platone ponitur Leg. XII, p. 686, A: μηδεὶς οὖν ὑπὸ παιπτῶν, μηδ' ἄλλως ὑπὸ τινῶν μυθολόγων πλημμελῶν περὶ τὰ τοιαῦτα, ἐξαπατῶμενος ἀναπειθέσθω. Plutarchus De Solertia Animal. p. 968, F: οἱ μὲν οὖν μυθολόγοι τῷ Δευκαλίωνί φασι περισσότερὰν ἐκ τῆς λάρνακος ἀφιεμένην δῆλωμα γενέσθαι —. Aeliano Var. Hist. III, 18, fin. Theopompus μυθολόγος dicitur. Porro, τοὺς Αἰσώπου legatur, an cum Vind. C, secunda manu τοῦ Αἰσώπου, aliquantum differt. Illud eo valet, Socratem nullas, nisi Aesopi fabulas memoria tenuisse: hoc alias non excludit. Malim prius, etiam ob codicum consensum. Denique ἐποίησα exquisitiore usu significat, versibus ligare, in carminis modos redi-

gere: cujus usus ignoratio in errorem subinde interpretes induxit: v. c. in Herodoti illo celebri loco II, 53, quo dicitur Homerus & Hesiodus οὗτοι δὲ εἰσι οἱ ποιήσαντες θεογονίην Ἑλλήσι· i. e. *hi vero sunt, qui deorum generationes Graecis carmine prodiderunt*, quam significationem ibi exemplis demonstravit Wesselingius: quibus addatur Plutarchi Apophthegm. p. 186, B: Αἰσχύλου δὲ ποιήσαντος εἰς Ἀμφιάραον „Οὐ γὰρ δοκεῖν ἄριστος ἀλλ' εἶναι”· κ. τ. λ. Sympos. IX. 5, p. 740, A. Erotic. p. 750, F. Quaest. Natur. 916, C. Solert. Animal. 985, B. Lyfias in Epitaph. p. 27: τοσαύτην γὰρ ἀφθονίαν παρσκευάσεν ἡ τούτων ἀρετὴ καὶ τοῖς ποιεῖν δυναμένοις, καὶ τοῖς εἰπεῖν βουλευθεῖσιν· i. e. *Ἔ poetis ἔ oratoribus*· ubi hunc usum exemplis notarunt Taylorus, & Marklandus Conjectur. Lyf. p. 436. Pausanias III, 25, p. 275: ἐποίησαν δὲ Ἑλλήνων τινές, ὡς Ἡρακλῆς ἀναγάγοι ταύτην τοῦ ἔδου τὸν κύνα —· vertunt recte, *Graecorum nonnulli versibus prodiderunt*. Caeterum ne reliquas hujus periodi notandas partes longius persequamur; totam vertamus, illasque per epexegesin explanando notemus, hoc modo: „cogitans, poetam debere, si poeta futurus esset, „*ἔ huic muneri ac nomini satisfacere vellet*, fabulas componere ac non orationes, *id est, non vera argumenta*, & me fabularum peritum & artificem non esse; propterea fabularum Aesopi, quae mihi in promptu *ἔ memoria* erant, quasque sciebam, harum eas, in quas primum inciderem, versibus conscripsi.”

Pag. 9. Εὐνήν φράζε. Epistola Socrat. XIV, p. 35: Εὐνήν τὸν ποιητὴν παρεκάλει δι' ἡμῶν, εἰ εὖ γινώσκαι, ἵέναι θάπτον παρ' αὐτὸν, ἐπειδὴ φιλόσοφος ἐστὶ διὰ τὴν ποίησιν.

Pag. 9. οὐ μὲν ἴσως βιάσεται αὐτόν —· Pro μὲν legendum μέντοι, quod Stephanus voluit, & praebent Ve-

neti A, B, & Olympiodorus: plenius etiam Vindob.
B, C, D, μέντοιγε.

Pag. 9. μὴ θεμιτὸν εἶναι ἑαυτὸν βιάζεσθαι. — Hinc sum-
tum placitum celebrarunt Cicero Tusc. I, 30: Somn.
Scip. 3: & alii Veteres, quos ad illum locum memora-
vit Davisius: Elmenhorstius ad Appulejum De Doctrin.
Plat. III, p. 34: Barthius ad Zachariam Mitylen. p. 272.

Pag. 9: Φιλολάῳ συγγεγονότες. Hic locus vel solus
testatur Philolai aetatem minimum ad Olymp. XC per-
tinuisse, ut eum Thebis Simmias & Cebes audire po-
tuerint; quippe qui Olymp. XCV, I, Socrati morien-
ti praesto fuerunt; unde consequitur Philolaum non po-
tuisse Pythagorae vivo operam dedisse, quippe mortuo,
ut ferissime, Olymp. LXXII: nisi illum supra centum
annos vixisse statuamus. Jamblichus, qui eum Pythago-
rae auditorem prodit Vit. Pythag. §. 104, alio loco
§. 199, alium auctorem, ut videtur, secutus narrat Philo-
laum multis generationibus post Pythagoram fuisse: quem
dissensum non praetermisit Bentlejus Dissert. De Aetate
Pythag. p. 49, Olympiodori ad hunc Phaedonis locum
Scholion paucis memorans, quod nos uberius nec ta-
men totum, sed quatenus ad rem pertinet, apponimus:
Ἐλεγε δὲ καὶ ἄλλως (ὁ Φιλόλαος) μὴ ἐξάγειν ἑαυτὸν. διότι
Πυθαγόρειον παράγγελμα, μὴ ἀποτιθέναι ἀλλὰ συνεπιτιθέναι
βάρη. τούτεστι, συμπράττειν τῇ ζωῇ, οὐκ ἀντιπράττειν. Συν-
εγένετο δὲ ὁ Ἀλκιβιάδης (lege Κέβης) Φιλολάῳ ἐν Βοιωτίᾳ
ἐν ταῖς Θήβαις (γὰρ f. delendum) πῶς δὲ ἄρα καταλέλοιπε
τὸ ὁμακοῖον, ὅπερ ἐν Ἰταλίᾳ Πυθαγορικὸν διδασκαλεῖον; ἰστέον,
δὲ ὅτι ἔθος ἦν παρ' αὐτοῖς, ὥστε ἐν κοινῇ βίῳ ζῆν, τὴν οὐσίαν
πᾶσαν κοινὴν ποιουμένοις. εἴ τις οὖν ἀνεπιτήδειος εὐρέθη πρὸς Φι-
λοσοφίαν, ἐξῆγον αὐτὸν μετὰ τῆς οὐσίας, καὶ κενοτάφιον
ἐποίουν, καὶ ὥς περὶ ἀποικομένου ἀπαδύροντο. Γύλων δὲ τις
εἰσελθὼν καὶ πεπονηὼς τοῦτο, ἐφῆψε πῦρ τῷ διδασκαλείῳ, καὶ
πάντα

πάντες ἐκκύθησαν πλὴν δύο, Φιλολάου καὶ Ἰππάρχου· ἦλθεν οὖν ὁ Φιλόλαος εἰς Θήβας, ὁφείλων χάρις τῷ οἰκείῳ διδασκάλῳ τεθνεῶτι καὶ ἐκεῖ τεθαυμμένῳ ποιήσασθαι τῷ Λύσιδι· οὗ κατὰ ὁμωνυμίαν γέγραπται τῷ Πλάτῳ διάλογος Λύσις, ἡ περὶ φιλίας. Ταῦτα ἔχει ἡ θεωρία. Haec compilavit Scholiastes Platonis à Ruhnkenio edi coeptus p. 7. Comparanda vero sunt cum Plutarcho De Genio Socratis p. 583, A: Porphyrio Vita Pythag. §. 54: Jamblichō Vita Pythagor. §. 248—250: qui mutua comparatione interpretandi sunt. Ergo si Lysis Pythagorae, Lysidis Philolaus fuerit discipulus, non repugnabit temporum ratio, quominus hunc Simmias & Cebes Thebis audire potuerint: quod vel hoc solo Platonis testimonio satis certum haberi debet. De Philolao & aliis Pythagoricis plura dicimus in scholis de Historia Philosophiae: nunc satis est Fabricium consuluisse Bibl. Gr. Vol. I, p. 513.

Pag. 9. καὶ γὰρ ἴσως καὶ μάλιστα πρέπει μέλλοντα ἐκεῖσε ἀποδημεῖν, διασκοπεῖν τε καὶ μυθολογεῖν περὶ τῆς ἀποδημίας τῆς ἐκεῖ —. *Etenim vel maxime decet illuc profecturum disquirere & fabulari de peregrinatione, quae illic est* —. Vana est Olympiodori annotatio: τὸ μὲν ἴσως εἴρηται διὰ τὸ μυθικὸν ἐπιχείρημα, τὸ δὲ μάλιστα διὰ τὸ φιλόσοφοι· qui cum talia multa habeat, quae silentio praeterimus, hoc notavimus, quia transcripsit Scholiastes Ruhnkenii pag. 8. Discrimen autem disputationis philosophae & narrationis fabulosae potius cernitur in verbis διασκοπεῖν καὶ μυθολογεῖν. Illud vero καὶ μάλιστα est *vel maxime*, ut hoc ipso allato exemplo monuimus ad Plutarchum De Ser. Num. Vind. p. 11: cui addatur aliud ex Timoleonte p. 251, B: ἐξ ὧν καὶ μάλιστα τὴν Τιμολέοντος εὐτυχίαν συνέβη γενέσθαι γνῶριμον. Neque tamen ubique valet haec vis; nam saepius est & *maxime*, quam

vis maxime: v. c. Plutarcho Sap. Conv. p. 162, E: Xenophonte Anabaf. VI, 1, 22. & alibi.

Pag. 10. δὴ νῦν —. Venet. A, & Vindob. F, νῦν δὴ, melius fane & convenientius Atticae consuetudini, significans *modo*: Timaeus Gloss. Plat. Νῦν δὴ • πρὸ ὀλίγου χρόνου • ubi videatur Ruhnkenius. Aliud est δὴ νῦν, *jam nunc*, *age*: vide Hoogeveenium Doctrin. Particul. p. 279. Et nostra erit annotatio in sequentibus.

Pag. 10. ἴσως μέντοι θαυμαστόν σοι φανέται — περιμένειν σύργετον. Sententia vulgo impedita, sic accipienda est: „Fortasse tamen mirum tibi videbitur, hoc (mortem) „solum aliorum omnium (negotiorum) simplex esse, „neque umquam accidere homini, prouti alia *negotia* „nonnumquam & quibusdam *hominibus bene vel male* „*accidunt*, ut melius ei sit vivere quam mori: homi- „nibus autem, quibus melius est mori, non fas esse „sibi ipsis hoc beneficium conferre, sed alium exspec- „tandum esse beneficii hujus effectorem, mirabile for- „tasse.” Animadvertenda est primum repetitio partis re- gentis, θαυμαστόν ἴσως σοι φαίνεται, quae usitata est in longioribus periodis: in hujus autem principio simplicius Olympiodorus φαίνεται & Versio Sicula *apparet*, dant. Deinde pro vulgato βέλτιον τεθνάναι ἢ ζῆν, Olympiodorus praebet βέλτιον ζῆν ἢ τεθνάναι • quod nexus argumentationis postulat. Nam caeterae omnes res, possunt esse vel bonae vel malae, prouti bene aut male aguntur & ad usum convertuntur: quod & alibi ab aliis, & à Platone docetur in Symposio p. 318, D: πᾶσα γὰρ πράξις ὅθ' ἔχει • αὐτὴ ἐφ' ἑαυτῆς πραττομένη, οὔτε καλὴ, οὔτε αἰσχροῦ • οἷον δὲ νῦν ἡμεῖς ποιούμεν, ἢ πίνειν, ἢ ἀδελν, ἢ διαλέγεσθαι, οὐκ ἔστι τούτων αὐτὸ καθ' αὐτὸ καλὸν οὐδέν • ἀλλ' ἐν τῇ πράξει, ὡς ἂν πραχθῇ, τοιοῦτον ἀπέβη • καλῶς μὲν γὰρ πρατ-

πραττόμενον καὶ ὀρθῶς, καλὸν γίνεται. μὴ ὀρθῶς δὲ, αἰσχρόν.
 quae vertit Gellius XVII, 20. At vero mors homini
 semper bonum est, numquam malum, ut in toto Phae-
 done, & ubique à Platone docetur. Aliam scripturam
 praebet Simplicius Commentar. in Epictetum. p. 63,
 & contrariam eam suae ipse sententiae; ut non ab ipso
 ita posita, sed à librario mutata, videatur: Ὁ δὲ γε Πλά-
 των καὶ ὁ Πλάτωνος Σωκράτης, καὶ ἀγαθὸν αὐτὸν (τὸν θάνα-
 τον) εἶναι καὶ κρείττονα τῆς μετὰ τοῦ σώματος ζωῆς ἀποφαί-
 νεται. οὐ τοῖς μὲν, τοῖς δ' οὐ. ἀλλ' ἀπλῶς πᾶσι. λέγει οὖν
 ἐν τῷ Φαίδωνι Σωκράτης, ἴσως μὲν θαυμαστόν σοι φαίνεται,
 εἰ τοῦτο μόνον τῶν ἄλλων ἀπλοῦν ἐστὶ, καὶ οὐδέποτε τυγχάνει
 τῷ ἀνθρώπῳ, ὥσπερ καὶ τὰ ἄλλα πάντα, ὅτε βέλτιον τεθιά-
 ναι ἢ ζῆν. nexus ipse disputationis flagitat in fine β. ζῆν
 ἢ τεθιάναι, numquam homini melius est vivere, quam
 mori: ὅτε autem nihili est solum, ut appareat conjunc-
 ta excidisse. Nam profecto ἐστὶν ὅτε καὶ οἷς, nonnum-
 quam quibusdam, requiritur hoc loco, quod & Fische-
 rus vidit, verbaque & recte interpunxit, & ab alio-
 rum παραδιορθώσεσι vindicavit. Et sunt omnino hae
 formae in conjungendo verbo εἶναι cum pronomine δὲ
 & adverbio ὅτε, ut ἐστὶν ὅτε, & ἐστὶν οἷς, ἐστὶν ὧν, ἐσ-
 τὶν οὓς, frequentiores, quam ut exemplis confirmari de-
 beant. Caeterum ita plane exstat in duobus Vindo-
 bonensibus, A & B, ἐστὶν ὅτε καὶ οἷς. & item in Ver-
 sione Sicula expressum legitur *est quando & quibus.*

Pag. 10. Ἰττω Ζεὺς. Scholiastes rursus Olympiodori
 vestigia legit. Ad illius Scholion Ruhnkenius in Adver-
 sariis scriptis haec notavit: „Valckenarius ad Euripi-
 „dis Phoeniss. 1671, p. 561. P. Petiti Miscell. Obs.
 „III, 31. Hemsterhusius ad Hesychium T. II, p. 15.
 „Olympiodorus in Phaedonem. Forsterus ad Platonis
 „Phaedon. p. 366”.

Pag. 10. ὁ μὲν οὖν ἐν ἀπορρήτοις λεγόμενος περὶ αὐτῶν λό-
 γος —. Significatur doctrina interior, esoterica, sive Py-
 thagoricorum, sive Socratis: non mysteria religiosa, sive
 Eleusinia, sive Bacchica, sive Orphica, quod nonnulli
 voluerunt; in his Forsterus: cujus notam primum ap-
 ponamus, deinde dijudicemus: „ ἐν ἀπορρήτοις: in myste-
 „ riorum arcanis. Ita suadente Proclo Comment. in
 „ Rempubl. Plat. p. 372, & Olympiodoro, qui hoc
 „ μυθικὸν & Ὀρφικὸν ἐπιχείρημα vocat, ac suffragante de-
 „ mum Dacierio, vertendum censui. Barbeyracium, qui
 „ locum hunc ad secretam Pythagoricorum doctrinam
 „ respicere contendit, optime refellit Cl. Warburtonus
 „ Div. Leg. I. 2. sec. 4. p. 205.” At in Olympiodoro
 nil est ad hanc sententiam auctoritatis, qui omnia fere
 ab humana ratione ad divinam religionem refert; neque
 tamen hoc loco aliud quam fabulas Bacchicas, in Or-
 phica doctrina celebratas, vult: veluti p. 1. ἡ δὲ λέξις,
 ὡς εἴρηται, διὰ δύο ἐπιχειρημάτων κατασκευάζει ὅτι οὐ δεῖ
 ἐξάγειν ἑαυτούς (μυθικοῦ καὶ διαλεκτικοῦ)· καὶ ἔστι τὸ μυθικὸν
 ἐπιχείρημα τοιοῦτον. παρὰ τῷ Ὀρφεῖ τέσσαρες βασιλεῖαι πα-
 ραδίδονται· αἱ (legendum α. i. e. ἡ πρώτη) μὲν ἡ τοῦ Οὐ-
 ρανοῦ ἢ Κρόνος διεδέξατο ἐκτεμῶν τὰ αἰδοῖα τοῦ πατρός· με-
 τὰ δὲ τὸν Κρόνον ὁ Ζεὺς ἐβασίλευσε ταρταρώσας τὸν πα-
 τέρα· εἴτα τὸν Δία διεδέξατο ὁ Διόνυσος, ὃν φασὶ κατ’ ἐπι-
 βουλὴν τῆς Ἥρας τοὺς περὶ αὐτὸν Τιτᾶνας σπαράττειν, καὶ τῶν
 σαρκῶν αὐτοῦ ἀπογεύεσθαι. Καὶ τούτους ὀργισθεὶς ὁ Ζεὺς ἐκε-
 ραύνωσε, καὶ ἐκ τῆς αἰθάλης τῶν ἀτρῶν τῶν ἀναδοθέντων ἐξ
 αὐτῶν ὕλης γενεαμένης, γενέσθαι τοὺς ἀνθρώπους. Οὐ δεῖ οὖν
 ἐξάγειν ἡμᾶς ἑαυτούς, αἵς τοῦ σώματος ἡμῶν Διονυσιακοῦ ὄν-
 τος· μέρος γὰρ αὐτοῦ ἐσμὲν, εἴγε ἐκ τῆς αἰθάλης τῶν Τιτάνων
 συγκείμεθα γευσάμενοι τῶν σαρκῶν τούτου. Ὁ μὲν οὖν Σω-
 κράτης τὸ ἀπόρρητον θεῖον τοῦ μύθου οὐδὲν πλέον προστίθησι
 τοῦ ὡς ἐν τινι φρουρᾷ ἐσμὲν. οἱ δὲ ἐξηγῶνται τὸν μῦθον πρὸς

τιθέασι ἔξωθεν, καὶ ἔστιν ἡ τοῦ μύθου ἀλληγορία τοιαύτη, ὥσπερ ὁ Ἐμπεδοκλῆς ἔλεγε τὸν νοητὸν καὶ τὸν αἰσθητὸν (adde κόσμον) παρὰ μέρος γίνεσθαι — κ. τ. λ. Deinde ad haec Phaedonis verba nil annotatur in nostro Olympiodori exemplo: & in principio ejus legitur id quod in edito Scholiaste est p. 8. Tum p. 24, rursus memoratâ Bacchi & Titanum fabulâ, haec subjungit: καὶ εὖγε τοῦ λόγου, διότι καὶ ἀπὸ θεοῦ ἤρξατο, ἡνίκα ἔλεγεν· „ὁ μὲν ἐν „ἀπορρήτῳ περὶ αὐτῶν λεγόμενος λόγος, ὡς ἐν τινι φρουρᾷ „ἰσμεν·” καὶ εἰς θεὸν κατέληξεν, ἐξ οὗ καὶ ἤρξατο· λέγω „δὴ τὸν Διόνυσον. In quibus omnibus nihil est, quod mysteria religiosa significet. Nec magis ex Proclo tale quid cogere licet, Comment. in Remp. Plat. p. 372: καὶ ἡ μὲν δὲ εἰκάνων μέθοδος τοῖς γνησίως φιλοσοφοῦσι προσήκει· ἡ δὲ δὲ ἀπορρήτων συνθημάτων καὶ θείας οὐσίας ἐνδείξεις τοῖς μυστικωτέρας ἡγεμόσι τελεσιουργίας· ἀφ' ἧς δὴ καὶ αὐτὸς ὁ Πλάτων πολλὰ τῶν οἰκείων δογμάτων ἀξιοπιστότερα καὶ ἐνεργέστερα δεικνῦναι (f. addendum φιλεῖ, vel εἰώθε)· δηλοῖ δὲ ἐν Φαίδωνι „τὸν τε ἐν ἀπορρήτοις λεγόμενον ὡς „ἐν τινι φρουρᾷ ἰσμεν·” σιγῇ τῇ πρεπούσῃ σέβων, καὶ τὰς τελετὰς μαρτυρόμενος τῶν διαφορῶν λήξεων τῆς ψυχῆς κεκαθαρμένης τε καὶ ἀκαθάρτου· καὶ τὰς τε σχέσεις αὐτῆς καὶ τὰς τριόδους ἀπὸ τῶν οὐσιῶν (ex Phaedone p. 82. forte οὐσιῶν) καὶ τῶν πατρικῶν θεσμῶν τεκμαιρόμενος. ἀ δὲ τῆς συμβολικῆς ἅπαντα θεωρίας ἐστὶ μέγιστα, καὶ τῶν παρὰ τοῖς ποιηταῖς θρυλλουμένων ἀνόδων τε καὶ καθόδων, τῶν τε Διονυσιακῶν συνθημάτων (f. παθημάτων) καὶ τῶν Τίτανικῶν ἀμαρτημάτων λεγομένων, καὶ τῶν ἐν ἄδου τριόδων, καὶ τῆς πλάνης, καὶ τῶν τοιούτων ἁπάντων κ. τ. λ. quibus profecto, quae μυστικὰ & τελεσιουργικὰ dicuntur, non magis ad religiosa & antiquitus tradita mysteria, quam ad sanctiorem & arcanam philosophi doctrinam pertinent. Quamquam Pythagorae doctrina ex Orphica manasse

ferebatur, ut à Proclo Tim. Plat. p. 291 : ὁ γὰρ Ὀρ-
 φεύς δι' ἀπορρήτων λόγων μυστικῶς παραδέδωκε, πάντα Πυθα-
 γόρας ἐξέμαθεν ὀργιασθεὶς ἐν Λειβήθροις τοῖς Θρακικοῖς. Ne-
 que ex eo, quem uterque secutus est Plotino, aucto-
 re mysticae rationis Platonicae, Ennead. IV, Lib. VIII,
 Cap. I, p. 469, B : ὁ θεῖος Πλάτων — τὴν πρὸς τὸ σῶμα
 κοινωνίαν τῆς ψυχῆς μεμψάμενος, ἐν δεσμῷ τε εἶναι καὶ τε-
 θάφθαι ἐν αὐτῷ τὴν ψυχὴν λέγει, καὶ τὴν ἐν ἀπορρήτοις λε-
 γόμενον μέγαν εἶναι ὃς ἐν φρουρᾷ τὴν ψυχὴν φησὶν εἶναι· καὶ
 τὸ σπήλαιον αὐτῷ, ὥσπερ Ἐμπεδοκλεῖ τὸ ἄντρον κ. τ. λ.
 Quae secutus est Aeneas Gazaeus in Theophrasto p. 10 :
 Ἀλλὰ νῦν μὲν ἐν Φαίδωνι Σωκράτης αὐτῷ τὸ αἰσθητὸν ἄπαν
 ἀτιμάσας καὶ τὴν πρὸς τὸ σῶμα τῆς ψυχῆς κοινωνίαν μεμ-
 ψάμενος δεσμῷ τινι καὶ οἷον σήματι βαπτομένην τῷ σώματι
 τὴν ψυχὴν ὀλοφύρεται· καὶ τὸν ἐν ἀπορρήτοις ἀποθαυματίζει
 λέγοντα ὡς ἐν τινι φρουρᾷ, ἐπειδὴ ἀφικόμεθα, γεγόνανεν. Καὶ
 τόδε τὸ πᾶν Ἐμπεδοκλῆς ἄντρον πεποίηκεν· ἐν Πολιτείᾳ δὲ
 Πλάτων σπήλαιον ὀνομάζει· ἀμέλει καὶ τῶν δεσμῶν λύσιν,
 καὶ τοῦ σπηλαίου φυγὴν, τὴν ἐνταῦτα (l. ἐντεῦθεν) τῆς ψυ-
 χῆς ἔφη πορείαν. Ergo hinc etiam liquet ἀπορρήτον λόγον
 nil aliud esse intelligendum, quam interiorem & arcanam
 doctrinam vel Pythagoricorum, de quibus hoc nomine
 utitur Aristoteles apud Jamblichum Vit. Pythag. §. 31 :
 ἱστορεῖ δὲ καὶ Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς περὶ τῆς Πυθαγορικῆς φιλο-
 σοφίας, διαίρεσιν τινὰ τοιάνδε ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν ἐν τοῖς πάντι
 ἀπορρήτοις διαφυλάττεσθαι· τοῦ λογικοῦ ζώου τὸ μὲν εἶναι
 θεός, τὸ δὲ ἄνθρωπος, τὸ δὲ οἷον Πυθαγόρας. Origenes
 contra Celsum, I, p. 526, A : καὶ τῶν φιλοσόφων· παρ'
 οἷς τινες μὲν ἦσαν ἐξωτερικοὶ λόγοι, ἕτεροι δὲ ἐσωτερικοί· καὶ
 τινες μὲν ἀκούοντες Πυθαγόρα ὡς αὐτὸς ἔφα, ἄλλοι δ' ἐν ἀπορ-
 ρήτῳ διδασκόμενοι τὰ μὴ ἄξια φθάνειν εἰς ἀκοὰς βεβήλους
 καὶ μηδέπω κεκαθαρμένους· deinceps de mysteriis dicit, ut
 haec ab interiore philosophorum doctrina distinguens :
 illuc

illic videndus Spencerus. Idem p. 342, sequ. de Ju-
 daeorum ratione nomen Dei permutantium κατὰ τινὰ
 ἀπόρρητον λόγον. & p. 343, B; ὅταν δὲ περὶ ὀνομάτων τις
 δύνηται τὰ ἐν ἀπορρήτοις φιλοσοφεῖν. Plato Theaeteto p.
 118, E, de Protagora —: σοφός τις ἦν ὁ Πρωταγόρας
 καὶ τοῦτο ἡμῖν μὲν ἡνίκατο τῷ πολλῷ συρφετῷ, τοῖς δὲ μα-
 θηταῖς ἐν ἀπορρήτῳ τὴν ἀλήθειαν ἔλεγε. De ipso Socrate ita
 loquitur, eumque ita loquentem facit, quasi quaedam se-
 creto tradiderit discipulis: ibidem p. 120, A: citata Theo-
 doreto Serm. I. p. 477, C: Ἄθρει δὴ περισκοπῶν, μὴ τις
 τῶν ἀμυήτων ἐπακούῃ· εἰσὶ δὲ οὗτοι οἱ οὐδὲν ἄλλο οἰόμενοι εἶ-
 ναι ἢ οὐκ ἂν δύνωνται ἀπρίξ τὰν χερσὶν λαβέσθαι, πράξεις δὲ καὶ
 γενέσεις καὶ πᾶν τὸ αἰόρατον οὐκ ἀποδεχόμενοι ὡς ἐν οὐσίας
 μέρει. Lachete 255, A: οὐδεὶς γὰρ ἔκφορος λόγου. Nec
 nisi de sermonibus ad mores pertinentibus accipiendus
 Themistius Or. XXVI, p. 318, B: Σωκράτης τοὺς λόγους
 τούτους οὐκ ἐν ἀπορρήτῳ ἐποιεῖτο, οὐδὲ πρὸς μόνους τοὺς μαθη-
 τὰς, ἀλλὰ πρὸς πάντας ἀνθρώπους —. Sed & plerasque
 philosophorum sectas sua habuisse ἀπορρήτα, tradit Cle-
 mens Alexandr. Strom. V, p. 575, A: οὐ μόνον ἄρα οἱ
 Πυθαγόριοι καὶ Πλάτων τὰ πολλὰ ἐπεκρύπτοντο, ἀλλὰ καὶ οἱ
 Ἐπικούρειοι φασὶ τινὰ καὶ παρ' αὐτοῖς ἀπορρήτα εἶναι καὶ
 μὴ πᾶσιν ἐπιτρέπειν ἐντυγχάνειν τούτοις τοῖς γράμμασιν·
 ἀλλὰ καὶ οἱ Στωϊκοὶ λέγουσι Ζήνωνι τῷ πρώτῳ γεγραφῆναι
 τινὰ, ἃ μὴ ῥαδίως ἐπιτρέπουσι τοῖς μαθηταῖς ἀναγινώσκειν
 μὴ οὐχὶ πείραν δέδωκόσι πρότερον εἰ γνησίως φιλοσοφοῖεν· λέ-
 γουσι δὲ καὶ οἱ Ἀριστοτέλους, τὰ μὲν ἐσωτερικὰ εἶναι τῶν
 συγγραμμάτων αὐτῶν, τὰ δὲ ἐξωτερικά. deinde & ipse de
 mysteriis tamquam alia re differens. Pythagoreorum
 fuerunt θεῖοι, καὶ ἀπόρρητοι λόγοι, ut vocantur à Proclo
 in Tim. Plat. p. 92. Pythagoricum placitum hoc nomine
 afficit Plutarchus Sympof. VIII, 8, p. 728, F: ὁ μὲν
 ἀληθὴς ἴσως λόγος καὶ νῦν ἀπόθετος καὶ ἀπόρρητος εἴη. Ana-
 xago-

xagorae, Nicia p. 538, E: οὔτε ὁ λόγος ἔνδοξος ἀλλ' ἀπόρρητος ἔστι, καὶ δι' ὀλίγων καὶ μετ' εὐλαβείας τινὸς ἢ πίστεως βαδίζων. Aristotelis, Alexandro p. 668, A: ἔοικεν δὲ Ἀλέξανδρος οὐ μόνον τὸν ἠθικὸν καὶ πολιτικὸν παραλαβεῖν λόγον, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀπορρήτων καὶ βαρυτέρων διδασκαλιῶν, ἃς οἱ ἄνδρες ἰδίως ἀκροαματικάς καὶ ἐποπτικάς προσαγορεύοντες οὐκ ἐξέφερον εἰς πολλοὺς, μετασχεῖν. Aristides Orat. De Paraphthegmate T. II, p. 391, à mysteriis distinguit: δέδοικα μὲν οὖν μὴ παρὰ κωφὸν λέγω καὶ τινὰ τρόπον ἐξορχοῦμαι, δεικνὺς ἀμυνήτω τὰ ἱερά· ὅμως δὲ, ὥσπερ ἐν μύθῳ τις ἀπόρρητος λόγος, τοῖς ἀκούειν δυνατοῖς εἰρήσεται. Proclus Theol. Plat. Cap. I, p. 2. de magistro suo, τῆς τε ἄλλης ἀπάσης ἡμῶς μετόχους κατέστησε τοῦ Πλάτωνος φιλοσοφίας, καὶ κοινωνοὺς τῶν ἐν ἀπορρήτοις (leg. ὧν ἐν ἀπ.) παρὰ τῶν αὐτοῦ πρεσβυτέρων μετείληφε — item III, p. 50. Et Platonis doctrina cum mysteriis comparatur ab Augustino Contra Academicos I, 37, T. I, p. 219: *Haec & alia hujusmodi mihi videntur inter successores ejus, quantum poterant, esse servata, & pro mysteriis custodita. Et habuit ipse placita, quae nollet ad imperitos vulgari, ut scribit ad Dionysium Epist. II, p. 707, F: indeque refert Theodoretus Serm. I, p. 482, D. Numenii fuit liber περὶ τῶν παρὰ Πλάτωνι ἀπορρήτων· quem citat Eusebius Praep. Evang. XIII, 5, p. 650, D. Et ad idem genus pertinuerunt τὰ ἀγγραφα Platonis, placita non perscripta, sed scholae successione servata: quae memorat Aristoteles Physic. Auscult. IV, 2: Simplicius in Commentario p. 125, b, 126, a: Galenus De Natur. Hom. Commentar. T. V, edit. Bas. p. 11: Proclus in Plat. Tim. III, p. 205. med: Philoponus in Aristotelem De Generatione I. p. 7, a. II, p. 50, b. Ergo quum tot constet testimoniis ἀπόρρητα dici arcanam philosophorum doctrinam; cumque nil frequentius sit metaphora, quā*

mysteria, orgia, τελεταί, & similia ad artes, disciplinas, amores, eorumque perceptionem referuntur; nulla profecto ratio, immo contrarium rationi, sit, in hoc Platonis loco ἀπόρρητος de propriis mysteriis accipere. Neque dubium est, quin Plato, qui Soeratem haec continuo mentioni Philolai Pythagorici subjicientem inducit, scholam hanc significaverit; quippe cujus hoc placitum fuit: quod & aliunde colligitur, & diserte tradidit Clearchus apud Athenaeum IV, p. 157, C: Εὐζίθεος ὁ Πυθαγόρικος — ὡς φησι Κλέαρχος ὁ Περιπατητικὸς ἐν δευτέρῳ Βίων ἔλεγεν, ἐνδεδέσθαι τῷ σώματι καὶ τῷ δεῦρο βίῳ τὰς ἀπάντων ψυχὰς, τιμωρίας χάριν, καὶ δειπάσθαι τὸν θεόν, ὡς εἰ μὴ μενούσῃ ἐπὶ τούτοις, ἕως ἂν ἔκων αὐτοὺς λύσῃ, πλείοσι καὶ μείζοσι ἐμπεσοῦνται τότε λύμασι: quem Davisius apposuit ad Ciceronem eadem praecipientem Tusc. I, 30. Cui addatur Clemens Alexandr. Strom. III. p. 434, A.

Pag. 10. ὡς ἐν τινι φρουρᾷ ἑσμέν οἱ ἄνθρωποι, καὶ οὐ δεῖ δὴ ἑαυτὸν ἐκ ταύτης λύειν, οὐδ' ἀποδιδράσκειν. Prior sententiae pars, *corpus esse animi carcerem*, fere proverbii celebritate fertur, ad Orphicos auctores refertur à Platone in Cratylo p. 264, C. Alteram partem attigimus supra p. 130. Universe sententiam ex hoc Platonis dicto, vel omisso vel addito ejus nomine retulerunt, Cicero Somnio Scip. III: *Nisi Deus — istis te corporis custodiis liberaverit, huc tibi aditus patere non potest. — Quare & tibi, Publi, & piis omnibus retinendus est animus in custodia corporis: nec injussu ejus, à quo ille vobis est datus, ex hominum vita migrandum est; ne munus humanum assignatum à Deo defugisse videamini.* Tusc. I, 30: *Vetat enim dominans ille in nobis Deus injussu suo nos hinc demigrare: cum vero justam causam Deus ipse dederit, ut tum Socrati, nunc Catoni, saepe multis, nae ille, medius fidius, vir sapiens laetus ex*

his tenebris in lucem illam excesserit: nec tamen illa vincla carceris ruperit: leges enim vetant: sed tamquam à magistratu, aut ab aliqua potestate legitima, sic à Deo evocatus atque emissus exierit. Libanius Or. De Vita Sua T. II, p. 45, D: — ἐνενόησα τὸν τοῦ Πλάτωνος νόμον, καὶ ὡς αὐτὸν οὐ λυτέον τὴν τοιαύτην δὴ λύσιν. Hierocles Commentar. Aur. Carm. p. 160: — ὁ θεὸς κελεύει νόμος, ἐξάγειν αὐτὸν πειρᾶσθαι μὴ συγχωρῶν ἀλλὰ περιμένειν ἕως ἂν ὁ θεὸς ἀπολύσῃ ἡμᾶς. Zacharias Mitylenaeus p. 174: οὕτε γὰρ αὐτὸς συγχωρήσοιτο Πλάτων ἐν τῷ Φαίδωνι διδάσκων, ὡς οὐ δεῖ ἀναπίμπλασθαι τῆς τοῦ σώματος φύσεως, ἀλλὰ καθαρεύειν ἀπ' αὐτοῦ, ἕως ἂν αὐτὸς ὁ θεὸς ἀπολύσῃ ἡμᾶς. — Pag. 10. θεοὺς εἶναι ἡμῶν τοὺς ἐπιμελουμένους — πρὶν ἀνάγκην τινὰ ὁ θεὸς ἐπιπέμψῃ. Secutus est haec Julianus Epist. ad Athenienses p. 276, B: εἴτα σὺ μὲν ἀγανακτεῖς, εἴ τε τῶν σῶν κτημάτων ἀποστεροίῃ σε τῆς ἑαυτοῦ χρήσεως, ἢ καὶ ἀποδιδράσκει καλούμενον· καὶ ἵππος τύχοι, καὶ πρόβατον, καὶ βοῖδιον· ἄνθρωπος δὲ εἶναι βουλόμενος, οὐδὲ τῶν ἀγελαίων, οὐδὲ τῶν συρφετῶν, ἀλλὰ τῶν ἐπεικῶν καὶ μετρίων, ἀποστερεῖς ἑαυτοῦ τοὺς θεοὺς, καὶ οὐκ ἐπιτρέπεις ἐφ' ὃ, τι ἂν ἐθέλωσι χρῆσασθαι σοι. Cicero modo citatus Tusc. I, 30. Platonis geminum huic est effatum Leg. X, p. 671, D: θεῶν γε μὴν κτήματα φαμέν εἶναι πάντα ὅποσα θνητὰ ζῶα, ὥνπερ καὶ τὸν οὐρανὸν ὅλον· — Ἡδὴ τοίνυν σμικρὰ ἢ μεγάλα τις φάτω ταῦτα εἶναι τοῖς θεοῖς· οὐδετέρως γὰρ τοῖς κεκτημένοις ἡμᾶς ἐμελεῖν ἂν εἴη προσήκον, ἐπιμελεστέτοις γε οὖσι καὶ ἀρίστοις· ubi in promptu est pro ὥνπερ scribere ὥσπερ, ut vertit Ficinus. Sed quum Eusebius Praep. Evang. XII, p. 632, D, det θνητὰ ζῶα καὶ νοερά ὥνπερ — forte hoc postremum natum fuerit ex ὥν πλήρη, & sensus sit — *omnia, quaecumque sunt animalia mortalia & intelligibilia, quorum plenum esse totum caelum.* — Quod autem θεὸς dicitur, quum antea θεοὶ dicerentur, frigidam rationem adfert Olympio-

piodorus Cod. III, cujus verba p. 6, 1, c, corrupta exstant, sed emendatius repetuntur p. 52, b: ὅτι καὶ θεὸν ἔφη καὶ θεοὺς ὁ Κέβης, μιμούμενος τὸν διττὸν τοῦ Σωκράτους λόγον, τὸν τε ῥητὸν καὶ τὸν ἀπόρρητον. Atqui frequens est apud Veteres variatio in numero hujus nominis, prouti vel universe Deorum genus, vel unus praecipue, vel summus Deus significatur. Veluti hoc loco ejusmodi ratio est: homines sunt in tutela & dominio Deorum, & quidem in sui quisque homo Dei: Dii & homines, in tutela summi Dei. Quae opinio explicita exstat in Phaedro, Timaeo, Leg. X, aliisque Platoniceis libris.

Pag. 11. οὐ γὰρ πῶ αὐτὸς γε ἑαυτοῦ ἄμεινον οἶεται ἐπιμελεῖσθαι —. Rectius dant οὐ γὰρ πού — ἐπιμελήσεσθαι, Olympiodorus, Vindobonenses A, B, C: in πού etiam adsentiunt, D, E, F, G.

Pag. 11. οἰηθεὶς ταῦτα φευκτέον εἶναι ἀπὸ τοῦ δεσπότου. i. e. putaret hoc, fugiendum esse à dominis: in hac opinione esset. Ne quis credat ταῦτα otiosum esse; sic est p. 20, 5: σφόδρα γὰρ αὐτῷ ταῦτα δόξει, μηδαμοῦ ἄλλοθι καθαρῶς ἐντεύξεσθαι φρονήσει. Et saepe alibi habet emphasis ac demonstrationem. Similiter ἐκεῖνο. v, c. Plutarchus De Aud. Poët. p. 26, A: ἐκεῖνο μᾶλλον οἰεσθαι, μίμησιν εἶναι τὴν ποιήσιν. Frequens etiam Latinis.

Pag. 11. δὴ νῦν. Vindob. A, B, E, G: Venet. A, B: νῦν δὴ. rectius. Vide notata supra p. 132.

Pag. 11. πραγματεία. Olympiodorus: τὴν πραγματείᾳ δὴ ἀπορίαν πραγματείαν ἐκάλεσεν ὁ Πλάτων. ἀνατέρας δὲ ἡνίκα ὁ Σιμωκίας ἠρώτα, ἀπορίαν μόνην ἐκάλεσε τὴν ἐρώτησιν αὐτοῦ. Sic πραγματεύεσθαι de studio indagandae veritatis, in sequente parte p. 69, 70: elaborare in aliqua re, Apol. Socr. p. 360, G. Saepe occurrit & nomen & verbum.

Pag. 12. ἐγὼ γὰρ ἔφη — τοῖς κακοῖς. Retulit Stobaeus Eclog. Phys. p. 134.

Pag. 12. μεταδοίης. Vindob. A, B, C, G; μετα-
δότης.

Pag. 13. Ἀλλὰ σχεδὸν μέντοι ἤδειν —. ἀλλὰ μοι πράγ-
ματα πάσαι παρέχει. Notetur iteratae particulae ἀλ-
λὰ elegantia rationem explicantis, haud infrequens Pla-
toni: v. c. Phaedone p. 53, fin. 66, initio: Minoe
p. 46, C: Euthyphrone 48, D: Sympos. 311, F: 317,
D, E: 323, C: 326, D: 329, F: 336, B: Critone
372, F. Sic & Demosthenes Or. Pro Corona, 316, A.
Epictetus Dissert. p. 663. Plutarchus Opp. Mor. p.
110, D: 112, C: 177, B: Aristides T. I, p. 196. Julia-
nus Caesar. p. 333, A: Epist. III, p. 374, C.

Pag. 13. κινδυνεύουσι γὰρ ὅσοι —. Hinc usque fere ad
p. 92, quae ad contentum voluptatum, & studium ve-
ritatis pertinent, collegit, & additis aliis Platonice de
eodem argumento sententiis, retulit Jamblichus in Pro-
treptici Cap. XIV, p. 69—84. Proxima haec apposuit
quoque Theodoretus Serm. VII, p. 601, C: κινδυνεύουσι
γὰρ ὅσοι τυγχάνουσιν ὀρθῶς ἀπτόμενοι φιλοσοφίας, λεληθέναι
τοὺς ἄλλους, ὅτι οὐδὲν ἄλλο ἐπιτηδεύουσιν αὐτοὶ, ἢ ἀποθνήσκειν
καὶ τεθνάναι. Clemens Alex. Strom. III, p. 433, C.

Pag. 13. ἀποθνήσκειν καὶ τεθνάναι. i. e. *mori & mortuum
esse*: prius est transitus ad posterius. Olympiodorus sic
ad sententiam Platonis accommodat Cod. III. p. 8: —
τὸ τεθνάναι τέλος ἐστί· διὸ καὶ διαφέρει τὸ ἀποθνήσκειν τοῦ
τεθνάναι· ἀποθνήσκει μὲν γὰρ θάνατον μελετῶν ὁ καθαρτικός,
καθαίρων ἑαυτὸν τῶν παθῶν· τέθνηκε δὲ ἤδη ὁ θεωρητικός· κεχά-
ρισται γὰρ τῶν παθῶν· & alia ratione p. 57: διὰ τί ἀποθνή-
σκειν καὶ τεθνάναι ἔφη; ἢ ὅτι διττὴ ἡ κάθαρσις, ἡ μὲν ἐν τῷ
καθαίρεσθαι, ἡ δὲ ἐν τῷ κεκαθάρθαι· ἢ ἵνα καὶ τὸ τέλος ἀφο-
ρίσῃ ἄλλο ὄν παρὰ τὴν ἐνέργειαν, καὶ τὴν ἐνέργειαν ἀτελεῖ καὶ
(forte οὐ) πρὸς τέλος ὁρῶσαν. οὐ γὰρ ἐπὶ πάσης (f. adden-
dum ἐνεργείας) ἐνεργηκέναι βουλόμεθα, αἷον ἐπὶ τοῦ νοεῖν, ἀλλ'

καὶ νοεῖν, οὐ μέντοι νενοηκέναι· ἐπὶ ταύτην (f. ταύτη) γὰρ οὐκ ἄλλο τὸ τέλος κ. τ. λ. Plato in sequenti disputatione bis utrumque verbum conjungit p. 19, & 35. Ejus exemplum secutus est Philo Judaeus, Quod Deterior Potiori Infidiari Soleat, in fine p. 187, B: ὥσπερ ἡ μεμυθευμένη Σκύλλα, κακὸν ἀθλιωτάτον ἐστὶν ἀφροσύνη, τὴν μὲν κατὰ τὸ τεθνάναι τελευτὴν οὐχ ὑπομένουσα, τὴν δὲ κατὰ τὸ ἀποθνήσκειν πάντα ὑδεχομένη τὸν αἰῶνα· i. e. *quae nunquam moritua est, sed semper moritur.* De Vita Mosis I. p. 631: τὴν μὲν γὰρ ἄπονον καὶ ταχεῖαν τοῦ βίου μετάστασιν, οὐδὲν ἀθανασίας διαφέρειν τοῖς εὖ φρονοῦσι· θάνατον δὲ ὡς ἀληθῶς εἶναι τὸν βραδὺν καὶ μετ' ἀλγηδόνων, οὐκ ἐν τῷ τεθνάναι τὸ φαιβερόν, ἀλλ' ἐν μόνῳ τῷ ἀποθνήσκειν ἐπιδεικνύμενον. De Praemiis Et Poenis p. 921, B: θανάτου γὰρ διττὸν εἶδος· τὸ μὲν κατὰ τὸ τεθνάναι, ὅπερ ἀγαθὸν ἐστὶν ἢ ἀδιάφορον· τὸ δὲ κατὰ τὸ ἀποθνήσκειν, ὃ δὲ κακὸν πάντως, καὶ ὅσῳ χρονιώτερον, βαρύτερον. Ad priorem locum imitationem Platonicam ostendit Mangeius T. I, p. 225. Eodem referendum De Confus. Ling. p. 338, A: ἀλλ' εἰσὶν ἀπόγονοι οὗτοι τῆς αἰεὶ μὲν ἀποθνησκούσης, μηδέποτε δὲ τεθνηκυίας μοχθηρίας. In hac verborum affinitate Sophistae argutati sunt, teste Simplicio ad Aristot. Phys. VI, p. 129, b: οἷα τούτου δέ, φησιν ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ τὴν λύσιν ἡμῶν ἐνεδείξατο τοῦ ὑπὸ τῶν σοφιστῶν ἐρωταμένου λόγου· „ἐν ποίῳ χρόνῳ Δίων ἀπέθανε; ἢ γὰρ ὅτε ἔζη, ἢ ὅτε τέθνηκεν· ἀλλ' οὔτε ἐν ᾧ ἔζη, „ἐν ἐκείνῳ γὰρ ἔζη· οὔτε ἐν ᾧ τέθνηκεν, ἐν παντὶ γὰρ τούτῳ „τεθνήκει· εἰ οὖν μήτε ἐν ᾧ χρόνῳ ἔζη, μήτε ἐν ᾧ τέθνηκεν, „ἀπέθανε ὁ Δίων, οὐκ ἀπέθανεν.” σημαίνει δὲ τὸ μὲν ἀπέθανε τὴν πρώτην ἀπὸ τοῦ ζῆν μεταβολήν· τὸ δὲ ὅτε τέθνηκε, τὸν χρόνον, ἐν ᾧ τεθνηκώς ἐστίν.— Plato, ut aliis in placitis, ita in his verbis distinguendis, fortasse auctorem habuit Epicharmum, cujus versum servavit Sextus Empir. Adv. Mathem. I, 273, ἀποθανεῖν ἢ τεθνάναι, οὐ μοι διαφέρει.

quem reponens Grotius Excerpt. Comiorum p. 480, vertit, *Mori vel mortuum esse, nil differt mihi*: Cicero autem Tusc. I, 8: *Emori nolo: sed me esse mortuum nihil aestumo*; ut aliam scripturam secutus videatur: quam restituere studens Davisius legit, ἀπὴ θανεῖν ἢ τεθνάναι οὐ μὲν διαφέρει in quo an verum viderit, non statuimus. Porro nomen θάνατος, mors, quamquam saepe promiscue usurpatur pro *mori* & pro *mortuum esse*; tamen ubi accuratius in hoc argumento loquuntur boni scriptores & philosopha ratione, intelligunt *mori*, transitum ex vita in statum mortui, *ad non vitam*, ut ita dicam, ἀζωίαν. Et in illo decantato Epicuri decreto, Ὁ θάνατος οὐδὲν πρὸς ἡμᾶς. *Mors nihil ad nos pertinet; quia scilicet dissolutum sensu careat*: & inde facto Lucretiano III, 842, *Nil igitur mors est, ad nos neque pertinet hilum*: ab aliis requirebatur, prior significatio, *discessio ex hac vita*, omnino illa ad nos pertinens. Quam credo Epicurus ambiguitatem vitasset, si, quod ait Sextus Empiricus l. c. §. 273, decretum hoc ex illo Epicharmi satis disertio dicto sumisset, τὸν δὲ θάνατον, ὅτι οὐδὲν ἐστὶ πρὸς ἡμᾶς. Ἐπίχαρμος αὐτῷ προμεμήνυκε εἰπών, ἀποθανεῖν κ. τ. λ. — vulgo perperam legitur προσμεμήνυκε. Caeterum comparatio haec verborum ἀποθνήσκειν καὶ τεθνάναι, primo fane obtutu obscuritatem habet, propter ambiguitatem temporis τεθνάναι, quae non fuisset, si pro eo τεθνηκέναι poneretur. Nam τεθνάναι quasi praesens infinitivi, à verbo obsoleto τέθνημι repetit H. Stephanus Thes. L. Gr. Append. p. 195, C, D. & Tom. I, p. 574, E: sed usu & consuetudine, praeteriti notionem obtinet, quo refert Caninius in Hellenismo p. 335, ducens per contractionem à τέθνηκα, τέθναα, τεθνάναι: utrumque tuetur Sylburgius ad Clenardum p. 552, „τεθνάναι, inquit, „temporis est ambigui, vel praesentis à τέθνημι, vel „prae-

„ praeteriti à θνήσκω, per systolen & syncopen factum è
 „ τεθνηκέναι: quod idem de ἐστάναι potest dici, vide p. 199,
 „ 2.” Mihi Caninii sententia potior videtur, prop-
 terea, quia legitima forma talis Verbi Praesentis non τέ-
 θνημι sed τίθνημι debebat esse: & quia in τεθνάναι prima
 syllaba diferte augmentum temporis se esse fatetur: &
 quia Verbi ἐστάναι eadem est ratio, quippe quod prae-
 sens habet ἰστάναι. Res dilucidior fiet, si ad rationem
 revocetur. A primo θάνω fit θνάω: cujus mutationis
 exempla satis multa posuimus in Bibliothecae Crit. Par-
 te XII, nuper edita p. 22. Jam θνάω secundum analo-
 giam augetur accedente syllaba, vel in fine, vel in prin-
 cipio, vel utrobique, idque bifariam, θνάω, θνήσκω, τι-
 θνήσκω. & θνάω, θνήμι, τίθνημι. & sic in utraque forma
 eandem regulam sequuntur caetera verba: βάω, βάσκω,
 βιβάσκω, βάζω, βιβάζω. βόω, βόσκω, βιβόσκω. βρώω,
 βρώσκω, βιβρώσκω. γνόω, γνώσκω, γιγνώσκω. δάω, δά-
 σκω, διδάσκω. κλέω, κλήσκω, κικλήσκω. μνέω, μνήσκω,
 μιμνήσκω. πράω, πράσκω, πιπράσκω. τρόω, τρώσκω, τι-
 τρώσκω. φάω, φάσκω, πιφάσκω, πιφαύσκω. item in alte-
 ra forma: βάω, βῆμι, βίβημι. δέω, δῆμι, δίδημι. δόω,
 δῶμι, δίδωμι. ἔω, ῆμι, ἴημι. θέω, θῆμι, τίθημι. κλέω,
 κλῆμι, κίκλημι. λέω, λῆμι, λίλημι, λιλαίομαι. πλέω, πλῆ-
 μι, πίπλημι. πρέω, πρῆμι, πίπρημι. πτέω, πτῆμι, πίπτη-
 μι, ἵπταμαι. στάω, στῆμι, ἴστημι. φάω, φημι, πίφημι.
 χάω, χῆμι, κίχημι. χράω, χρῆμι, κίχρημι. Quorum si
 quaedam in servatis libris non exstant, nihilominus po-
 tuerunt in perditis exstare, aut à poëtis certe ut legitima
 usurpari. Neque in hac quidem productione ulla ad Ver-
 bum τέθνημι vindicandum valent exempla Verborum prae-
 posita ē productorum: v. c. θέλω, ἐθέλω, ἐστήκω, κεκρά-
 γω, κέκλωμαι & aliorum quae sunt apud Jo. Dan. Len-
 ne.

nepium De Analogia L. Gr. p. 204. Nos enim diximus de Verbis desinentibus in $\mu\bar{\iota}$ & $\sigma\bar{\kappa}\omega$. Et de his in $\sigma\kappa\omega$ hoc etiam animadvertendum, ea fere, ut Latina, habere vim *inchoandi* & *pergendi*: veluti $\gamma\eta\rho\acute{\alpha}\omega$, *sum senex*, $\gamma\eta\rho\acute{\alpha}\sigma\kappa\omega$, *fio senex*. $\eta\beta\acute{\alpha}\omega$, *adolescens sum*, $\eta\beta\acute{\alpha}\sigma\kappa\omega$, *adolescens fio*: eademque ratione, $\theta\eta\acute{\alpha}\omega$, *sum mortuus*, $\theta\eta\acute{\sigma}\kappa\omega$, $\acute{\alpha}\pi\theta\eta\acute{\sigma}\kappa\omega$, *fio mortuus, morior*. De origine ipsius Verbi $\theta\acute{\alpha}\nu\omega$ ejusque cognatione cum antiquiore $\delta\acute{\alpha}\nu\omega$, $\delta\alpha\acute{\nu}\acute{\omicron}\varsigma$, $\delta\acute{\alpha}\omega$, $\delta\alpha\acute{\iota}\omega$, $\delta\acute{\alpha}\pi\tau\omega$, caet. diximus in Commentario ad Plutarchum De Aud. Poët. p. 22, C, edito quidem, ut puto, Oxonii, sed nondum ad nos vel delato, vel nunciato.

Pag. 13. οὐ πάνυ γέ με νῦν δὴ γελασεύοντα ἐποίησας γελᾶν. Flosculum suavissimum hinc decerpserunt Eunapius in Jamblichō p. 22: οὐτὶ μάλα γελασεύων ἐγέλασεν ἐπὶ τούτοις τοῖς λόγοις Ἰάμβλιχος. Damascius apud Suidam Voc. Γελασεύω· ἐπιθυμητικῶς ἔχω τοῦ γελᾶν. Δαμασκίος. Νῦν δὲ καὶ τῷ μὴ πάνυ γελασεύοντι γέλῳτα παρέξει γενναῖον ἢ τοῦ ἔργου διέξοδος. quod dudum notavimus in Epist. Crit. ad D. R. p. 41. Valckenarius ad Eurip. Phoen. 214, alia dedit.

Pag. 13. τοὺς μὲν παρ' ἡμῶν ἀνθρώπους· i. e. *Thebanos, Boeotios*. Perperam Dacierius ὑμῶν legit, vertens *Athenienses vestri*. Haud indigna est, quae apponatur annotatio Olympiodori Cod. I, p. 9. εἰκότως· Θεβαῖος γὰρ ἦν ὁ Σιμωνίας· παρ' οἷς καὶ ἡ βαιωτία ἔς· καὶ Θεβαίων παῖδες αὐτοῦσι, διαλέγεσθαι γὰρ οὐ μεμαθήκασι· καὶ ὁ ποιητὴς δὲ τὸν αὐτὸν δέδωκε τοῖς Τρωσὶν, οὐδαμοῦ δὲ τοῖς Ἑλλησιν· ἐμπόδιον γὰρ γίνεται οὐ μόνον τῷ διαλέγεσθαι, ἀλλὰ καὶ τῷ ἀκούειν, καὶ ἀπλῶς πάσῃ λογικῇ ἐνεργείᾳ· διὸ καὶ ἡ Ἀθηνᾶ, ἢ τῶν Ἀθηναίων πολιοῦχος, τῶν διαλέγεσθαι (μόνον f. delendum) ἐπισταμένων ἀπέρριψε τοὺς αὐτοὺς· quae fere ex Plutarcho ma-

nar

narunt, & comparanda cum ejus Gen. Socrat. p. 575, E: & Alcibiade p. 192, E, F: ubi plura de hoc argumento dabimus.

Pag. 14. καὶ ἢ ἄξιοί εἰσι θανάτου —. Plenius Vindob. A, B, C, G, Tubing. addunt καὶ οἷου θανάτου: F, quamvis corruptus eodem tendit, praebens καὶ ἢ οὐ θανάτου. Olympiodorus Cod. III, p. 9: λέληθε γὰρ αὐτοὺς εἶτε θανάτῳσι, καὶ εἰ ἄξιοί εἰσι θανάτου, καὶ οἷου θανάτου. ut item ex codice Cizensi annotavit Mullerus. Versio Sicula: *Ἐquali digni sunt morte, Ἐquali morte: perperam.*

Pag. 14. ἡγοῦμεθά τι τὸν θάνατον εἶναι; Recte Ficinus, *putamusne aliquid esse mortem?* Versio Sicula: *Existimamus aliquid mortem esse.* Minus recte Olympiodorus, Cod. III, p. 10, in cujus exemplo Leidensi contextus quidem hujus loci Platonici cum vulgato consentit, sed annotatio dissentiens subjicitur haec: οὐ τοῦτο λέγει εἰ ἔστιν ὁ θάνατος. ὁμολόγηται γὰρ τοῦτο. ἀλλὰ τί ἡγοῦμεθα τὸν θάνατον εἶναι. cui interpretationi repugnat nexus & sententia colloquii. In exemplo Cizensi, verba saltem Platonis congruentia isti interpretationi praeposita sunt: ἀλλὰ τί ἡγοῦμεθα τὸν θάνατον εἶναι. Sed vulgata lectio unice vera, ab omnibus aliis libris confirmatur. Sensus est: *Est ne mors aliquid, an nihil? est ne ejus notio ajens, an negans.*

Pag. 14. Ἄρα μὴ ἄλλό τι — καθ' αὐτὴν εἶναι. Citat Epiphanius T. I, Adv. Haeref. II, 54, p. 580, B: sed partim, & ad nexum suae ipse disputationis accommodans: ἐν γοῦν τῷ Φαίδωνι ὁ Σωκράτης. ἄρα μὴ ἄλλό τι τὸν θάνατον ἡγοῦμεθα εἶναι, ἔφη, ἢ τῆς ψυχῆς ἀπὸ τοῦ σώματος ἀπαλλαγὴν; καὶ εἶναι τοῦτο τεθιάναι, χωρὶς μὲν ἀπὸ τῆς ψυχῆς ἀπαλλαγὴν αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ τὸ σῶμα γεγονέναι, χωρὶς δὲ τῆς ψυχῆς τοῦ σώματος; Quo loco philosophum rationem reddit disjunctionis verborum γεγονέναι & εἶναι Olympiodorus ibid. p. 10: — ἐπὶ μὲν τῆς ψυχῆς τὸ εἶναι εἶπε, διότι ἀγέννητος αὐτῇ.

ἐπὶ δὲ τοῦ σώματος τὸ γεγονέναι, γεννητὸν γὰρ τοῦτο. Sane, quum frequentissima Platoni haec sic oppositio, hoc etiam loco valere potuit. Quod autem pro *χωρὶς μὲν* praebet *χωρισμὸν*, magis interpretationem, quam ipsa verba Platonis, refert. Vulgatam autem & orationis structura & omnes libri tuentur.

Pag. 14. ἡμᾶς εἰσεσθαι. Praeferam hoc alteri lectioni ὑμᾶς εἰσεσθαι, quam Olympiodorus & Basileenses editiones habent.

Pag. 14. περὶ τὰς ἡδονὰς καλουμένας τὰς τοιάσδε. Collocatio rarioris exempli fortasse errorem librarii prode- re videatur, sic transponentis vetus & verum καλουμέ- νας ἡδονὰς. quamquam in vulgata omnes libri consentiunt, & haec se idoneis exemplis tueri possit: v. c. Platonis in Theaeteto p. 120, B: αἱ μὲν οὖν αἰσθήσεις τὰ τοιάδε ἡμῶν ἔχουσιν ὀνόματα, ὅψεις τε καὶ ἀκοαὶ καὶ ὀσφρήσεις, καὶ ψύξεις τε καὶ καύσεις, καὶ ἡδοναὶ γὰρ δὴ καὶ λύπαι, καὶ ἐπιθυμίαι καὶ φόβοι κεκλημέναι. Symposio p. 325, E: τὰς τοιάσδε ξυνόδους μετ' ἀλλήλων πάσας τιθεῖς ξυνιέναι, ἐν ἑορταῖς, ἐν χο- ροῖς, ἐν θυσίαις, γιγνόμενος ἡγεμῶν. Plutarchi Quaest. Gr. p. 297, E: πρὸς τὰ τοιαῦτα συμβόλαια κ. τ. λ. Defect. Orac. p. 423, E: οὐδὲ τυγχάνει τῆς τοιάσδε προσηγορίας. Oenomaus ap. Euseb. P. E. V, p. 225, B: αὐτόκλητος ἐπὶ τὰς τοιάσδε συνουσίας ἰών. Dio Chryf. Or. XXXIII, 395, C: ἡ μὲν οὖν τοιάδε ἀκρόασις. Quo in usu pronomen τοιάσδε fere abundans repetendae significationi sub- jecti inservit: ut τὰ τοιαῦτα, de quo egimus ad Plutar- chum De Aud. Poet. p. 15, B.

Pag. 14. σιτίων τε καὶ ποτῶν — ἀφροδισίων — καλλωπισ- μῶν. Haec non temere, sed certa generum ratione ha- bita, memorari, docet Olympiodorus p. 9: τριῶν οὐσῶν ἐνεργειῶν, ἡ φυσικῶν καὶ ἀναγκαίων, ὡς τὸ τρέφεσθαι καὶ κα- θεύδειν. ἡ φυσικῶν μὲν οὐκ ἀναγκαίων δὲ, ὡς τὸ ἀφροδισιάζειν.

οὔτε φυσικῶν οὔτε ἀναγκαίων, ὥς καλλωπισμὸς, καὶ ὅσα τὰ τῆς ποικίλης ἐσθῆτος· αὐταὶ γὰρ οὔτε φυσικαὶ οὔτε ἀναγκαῖαι, ὥς δηλοῦσι τὰ ἄλλα ζῶα, ταύταις μὴ χρώμενα· τριῶν οὖν οὐσῶν ἐνεργειῶν, ταῖς μὲν φυσικαῖς οὐκ ἀναγκαῖαις, καὶ ταῖς οὔτε φυσικαῖς οὔτε ἀναγκαῖαις, οὐ χρήσεται ὅλως ὁ φιλόσοφος, ἀλλὰ ἀπώσεται αὐτάς· ἀρκέσει γὰρ αὐτῷ πρὸς ἔκκρισιν τοῦ σπέρματος τὸ ὀνειρώττειν· ταῖς δὲ πρώταις ἐπ' ὀλίγον χρήσεται ἀφοσιωτικῶς, ὥς μὴ ἐμφορεῖσθαι αὐτῶν. Quod è triplici distributione voluptatum fluxit Epicuri, unde eam refert Cicero De Finibus I, 13, II, 9: Diogenes Laertius X, 127, 130, & κυρίων δοξῶν, λα ibidem 149, ubi de hoc argumento agit Menagius.

Pag. 14. ὑποδημάτων. Scita est Forsteri animadversio, Socratem nominatim calceorum meminisse, quod eorum ornatui & formae magnopere Graeci studerent, ipse autem discalceatus degere solet. De Socratis hac consuetudine loci sunt Platonis Sympos. p. 335, B: Phaedro, 337, F. Xenophontis Mem. Socr. I, 6, 2. Aristophanis Nub. 103. Epist. Socrat. VI, p. 13: ἐμοὶ μὲν οὖν ἀπαρκεῖ τροφῇ τε χρῆσθαι τῇ λιτοτάτῃ, καὶ ἐσθῆτι θέρους τε καὶ χειμῶνος τῇ αὐτῇ· ὑποδήμασι δὲ πάμπαν οὐ χρώμαι — ubi videatur Leo Allatius.

Pag. 15. τοῖς πολλοῖς ἀνθρώπων, ᾧ μὴδὲν ἢδὲ τῶν τοιούτων, μὴδὲ μετέχει αὐτῶν· Vindob. A, B, C, D, E, F, G; Venet. B: Jamblichus, Tubing. Versio Sicula, Bas. 2. ἀνθρώποις. Mox in μετέχει est usitata enallage constructionis: cujus ordinaria ratio postulabat μέτεστι, cui — neque adest horum quid: μετέχειν dant Vindob A, B, G. Tubing. Versio Sicula: quod fortasse ortum sit ex μετέχων.

Pag. 15. ἐγγύς τι τείνειν τοῦ τιθάναι ὃ μὴδὲν φροντίζων τῶν ἡδονῶν αἱ διὰ τοῦ σώματος εἰσι. Locus illustris exstat Platonis in Philebo p. 76, E, hominem expertem vo-

luptatis, ζῆν οὐκ ἀνθρώπου βίον, ἀλλὰ τινος πλεύμονος, ἢ τῶν ὅσα θαλάττια μετ' ὀστρείων ἔμψυχά ἐστι σωμάτων· quem citat Athenaeus III, p. 97, C: ubi videatur Casaubonus p. 186: imitatur Synesius De Regno p. 14, D: — μόνας ἡδομένους τὰς τοῦ σώματος ἡδονὰς, καὶ τούτων γε τὰς ὑλικωτάτας, ὅσας ἀφή τε καὶ γεῦσις πορίζουσι, βίον ζῶντας θαλαττίου πνεύμονος. vid. Petav. Sophoclis ex Antigone, 1179 (1284) apposuit Forsterus: — τὰς γὰρ ἡδονὰς Ὅταν προδῶσιν ἄνδρες, οὐ τίθην' ἐγὼ Ζῆν τοῦτον, ἀλλ' ἔμψυχον ἡγοῦμαι νεκρόν· quibus proxima in eadem sententia conveniunt. Alexidis & Menandri, in eodem voluptatis laudandae argumento, versus reprehendit Plutarchus De Aud. Poët. p. 21, C, D, quos malumus ibi legi, quam huc transcribere.

Pag. 15. Τί δὲ δὴ περὶ αὐτὴν τὴν τῆς φρονήσεως κτῆσιν — καὶ οἱ ποιεῖται αἰεὶ θρυλλοῦσιν —. Exemplum hoc ponit interrogationis responsionem negantem continentis Ammonius Hermiae Fil. Comment. in Aristot. De Interpret. fol. F, pag. 5, a: — ὥσπερ ἐν Φαίδωνι „ τὸ δὲ δὴ περὶ αὐτὴν „ τὴν τῆς φρονήσεως κτῆσιν, πότερον ἐμπόδιον τὸ σῶμα ἢ οὐ“· πρὸς δὲ καὶ μάλιστα βλέπων ὁ μέγας Ἰάμβλιχος ἀποφάσινεται, ὅλην τὴν ἀντίφασιν ἐν τῇ διαλεκτικῇ ἐρωτήσει περιλαμβάνεσθαι. Indidem Plotinus Enn. II, p. 215, G: ἀκηκόασι Πλάτωνος πολλὰ μεμψαμένον τῷ σώματι, οἷα ἐμπόδια παρέχει τῇ ψυχῇ· IV, p. 386, C: ἐμπόδιον γὰρ τοῦτο εἴ τις αὐτῷ ἐν ταῖς σκέψεσι προσχρᾷτο. Vertit & explicat Tertullianus De Anima Cap. XVIII, p. 271: Ait enim (Plato) in Phaedone. „ Quid tum erga ipsam prudentiae possessio- „ nem? utrum ne impedimentum erit corpus an non; si „ quis illud socium assumserit in quaestionem? Tale quid „ dico: habet ne veritatem aliquam visio & auditio „ hominibus, an non? An non etiam poetae haec nobis „ semper obmussant, quod neque audiamus certum, ne- „ que

„*que videamus?*” *Meminerat quippe & Epicharmi Comici* „*Animus cernit, animus audit, reliqua surda & caeca sunt*”. Olympiodorus Cod. I. p. 13: ποιητὰς λέγει Παρμενίδην, Ἐμπεδοκλέα, Ἐπίχαρμον· οὗτοι γὰρ οὐδὲν ἀκριβὲς λέγουσιν εἰδέναι τὴν αἴσθησιν· καθάπερ Ἐπίχαρμός φησι „Νοῦς ὀρῇ, καὶ νοῦς ἀκούει, τὰ δὲ ἄλλα κωφὰ καὶ τυφλά. Καὶ οἱ ποιητὰὶ δὲ φασὶ περὶ τοῦ Διομήδους, ὅτι ἀχλὺν ἀπ’ ὀφθαλμῶν ἔλεν ἢ πρὶν ἐπῆεν, ὅφρ’ εὖ γινώσκοι· εἰ μὴ γὰρ ἔτυχε τῆς Ἀθηνᾶς, οὐκ ἂν εἴρα τὸ ἀκριβές· & p. 64: ὅτι οἱ μὲν τὰς αἰσθήσεις ἀκριβὲς εἶναι φασὶ πρὸς ἀλήθειαν, οἱ δὲ ἀτιμάζουσιν ὡς οὐκ ἀληθεῖς· οὗτοι μὲν, Παρμενίδης, Ἐμπεδοκλῆς, Ἀναξαγόρας· ἐκεῖνοι δὲ Πρωταγόρας, Ἐπίκουρος. ὁ δὲ Πλάτων ἀμφοτέρωθεν δοκεῖ λέγειν· αἴτιον δὲ ὅτι πολλοὺς εἶναι τίθεται βαθμοὺς τῆς ἀληθείας ἐκατέρωθεν καὶ τῆς τῶν γνωστῶν, καὶ τῆς τῶν γνώσεων, κατὰ τὴν ἐν Πολιτείᾳ γραμμὴν διηρημένην. De Epicharmi dicto, quod Plutarchus memorat De Fortuna p. 98, B, & De Alexandri Virt. & Fortun. p. 336, B, ad hunc locum haec annotavimus: „Multis celebratum. Ex Stobaeo Flor. IV, p. 54, ubi in novissima editione apponitur Κερκίδας ἐν Μελιάμβοις, nec nisi exordium praeponitur Νοῦς ὀρῇ καὶ νοῦς ἀκούει· plenius refert Grotius in Dictis Poëtarum ex Stobaeo p. 33: Νοῦς ὀρῇ, καὶ νοῦς ἀκούει· τὰ ἄλλα κωφὰ καὶ τυφλά. Memorant Porphyrius Vit. Pythag. §. 46, ibique illustrat Rittershusius. Jamblichus Vit. Pythag. §. 228. Julianus Or. VIII, p. 247, A. Plinius formam imitatur. H. N. XI, 54: *Animo autem videmus, animo cernimus*. Attigimus & supra ad Plutarchi librum De Fortuna p. 98, B.” Haec, ut nondum Oxonium missa, ad Platonem à Plutarcho transtulimus. *Xenophanes* iisdem in poëtis numerandus est: cuius de hoc argumento versus retulerunt Plutarchus De Aud. Poët. p. 17, E: Sextus Empiricus Adv. Mathem. VII, 49, 110. Diogenes Laertius IX, 72. *Empedoclis*

*clis dictum in hanc rem exstat apud Plutarchum ibidem : & Sextum Empir. eodem libro §. 122 — 124 : Diogenem Laert. IX, 73. Parmenidis apud eundem Plutarchum Adv. Colot. p. 1114, D : Sextum Emp. VII, 111. Diogenem Laert. IX, 22, Proclum in Tim. Plat. I, p. 42 : Simplicium in Physic. Aristot. I, p. 25, a. Cicero univ-
 erse hos ut antiquissimos dubitatores memorat Acad. II, 5 : Empedoclem, Anaxagoram, Democritum, Parmenidem, Xenophanem, Platonem etiam & Socratem profer-
 tis — . Et tamen isti physici raro admodum, cum haerent aliquo loco, exclamant, quasi mente incitati : Empedocles quidem, ut interdum mihi furere videatur, abstrusa esse omnia, nihil nos sentire, nihil cernere, nihil omnino, quale sit, posse reperire. Haec ex Luculli persona contra Academicos : cui pro Academicis respondet Cicero, 23 : Furere tibi Empedocles videtur : at mihi dignissimum rebus iis, de quibus loquitur, sonum fundere. Num ergo is excaecat nos, aut orbat sensibus, si parum magnam vim censet in iis esse ad ea, quae sub eos subiecta sunt, judicanda ? Parmenides, Xenophanes, minus bonis quamquam versibus, sed tamen illis versibus, increpant eorum arrogantiam, quasi irati, qui, cum sciri nihil possit, audeant se scire dicere. Et ab his aiebas removendum Socratem & Platonem. Cur ? an de ullis certius possum dicere ? Vixisse cum his equidem videor : ita multi sermones perscripti sunt, e quibus dubitari non possit, quin Socrati nihil sit visum sciri posse. Exceptit unum tantum „ scire se, nihil se scire ” : nihil amplius. Quid dicam de Platone ? qui certe tam multis libris haec persecutus non esset, nisi probavisset : ironiam enim alterius, perpetuam praesertim, nulla fuit ratio persequi.*

Pag. 15. οὐτ' ἀποόμην ἀκριβὲς, οὐτ' ὁρᾶμεν. Proclus
 Com

Comment. in Plat. Tim. II, p. 105: καὶ ὁ ἐν Φαίδωνι Σωκράτης πολλὰ κατηγορεῖ τῆς αἰσθήσεως, „οὔτε ἀκούομεν ἀκριβῶς οὐδὲν, οὔτε ὁρῶμεν“. quomodo igitur per sensuum visa ad rerum cognitionem perveniamus convenienter quidem Platonicae doctrinae, deinceps ostendere studet. Platonica vero corporis reprehensionem minus recte interpretantes Gnosticos se ipsos decepisse pronunciat Plotinus Ennead. II, 9, p. 215, F, G.

Pag. 15. Ἄρ' οὐκ ἐν τῷ λογίζεσθαι —. Olympiodorus p. 13: οἰκεῖον τὸ λογίζεσθαι τῇ ψυχῇ, διακεκριμένως γνωσκούσῃ τὰ πράγματα, καὶ οὐχ ἡνωμένως καθάπερ ὁ νοῦς. τὸ γὰρ λογίζεσθαι διακρίνειν ἐστίν. ἐν δ' ἡμέας λέγε κήτεσι, „ἀποιητής“ (scilicet φησὶ Odyss. Δ, 452.)· ὁ γὰρ ἀριθμὸς πρὸς τὸ διακριμένον ἐστίν. εἰ δὲ καὶ ἐν τῷ Τιμαίῳ φησὶ τὸν δημιουργὸν λογίζεσθαι, ἀλλὰ κατ' αἰτίαν λογίζεται. Haec in exemplum apposui, quo Platonis amatores moneantur, ne falsae subtilitatis commentis se à grammatica & vera sententia abduci patiantur. Olympiodorus λογίζεσθαι accipit pro *computare*, quod sane ad *numerum* refertur, ut λέγειν, συλλέγειν, καταλέγειν, est singillatim congregare: & numerus ipse est διακεκριμένον τι, aliquid *discretum*, *quantitas discreta*: & homo ἐστὶ πρὸς τῷ διακριμένῳ, *versatur in rebus singularibus*: ut ψυχὴ, quae est inferior animi nostri pars, non in ἡνωμένοις, *unitis*, i. e. *ad unitatem redactis*, *universalibus*, in quibus versatur νοῦς. Atqui hoc loco λογίζεσθαι à Platone dicitur animi cogitatio & indagatio veri, quae fit sine corporis sensuumque adjumento; quam facultatem, λόγον appellatam, habet ὁ νοῦς. quod verbo attigimus in Prolegomenis p. XLVII. Haec facultatis actio, sive causis quae ferendis, sive in quocumque veri genere imitando, occupata, dicitur λογίζεσθαι; cui respondet Latinum *ratiocinari*.

Pag. 16. τῆς οὐσίας. *Essentia*, quam & ἰδέαν & εἶδος in sequentibus appellat. De *Ideis* autem Platonis nil attinet reponere Forsteri annotationem; quippe de argumento vel mediocriter doctis cognito. Ergo hoc scholis relinquimus: & lectores nostros ablegamus ad *Prolegomena Phaedonis* p. XVI, & XXXIV: *Praecepta Logica* III, 1, 8. & 2, 4.

Pag. 16. Ἄρ' οὖν ἐκεῖνος — κοινῶν. Haec item reddidit *Tertullianus* l. 1. De Anima XVIII: *Itaque rursus: „illum, ergo ait, supersapere, qui mente maxime sapiat, neque visionem proponens, neque ullum ejusmodi sensum attrahens animo, sed ipsa mente sinceram, utens in recogitando ad capiendum sincerum quodque rerum, si egressus potissimum ab oculis & auribus, & quod dicendum sit, à toto corpore, ut turbante, & non non permittente animae possidere veritatem & prudentiam, quando communicat”*. Quod παρατιθέμενος vertit *proponens*, videri possit legisse προτιθέμενος. utrumque commodum sensum facit: hoc est, *sequens tamquam ducem praeuntem: illud, apponens sibi, adhibens ut comitem ac socium*, probabilius etiam est, & ab omnibus libris firmatum.

Pag. 16. εἴπερ τις ἄλλος. Vindob. A, B, Versio Sicula, Aristipp. εἴπερ τις καὶ ἄλλος.

Pag. 16. Ὑπερφυῶς — ὡς ἀληθῆ λέγεις. *Mirifice quantum vera dicis*: in hac enim formula ὡς habet eandem vim quam ὅσον in aliis, v. c. οὐράνιον ὅσον, μυρία ὅσα, & similibus. Est autem Platoni propria. Sic infra p. 69. *Symposio* p. 315, E: ὑπερφυῶς ὡς χαίρω. *Protag.* p. 212, G: ὑπερφυῶς εἰδοκεῖ ἀπασιν ἀληθῆ εἶναι τὰ εἰρημέναι.

Pag. 17. ὅτι κινδυνεύει τοι ὥσπερ ἄτραπος ἐκφέρειν ἡμᾶς μετὰ τοῦ λόγου ἐν τῇ σκέψει. *videtur tamen quasi semita nos ope rationis in hac quaestione ad exitum ducere.*

re. Olympiodorus nugatur quidem, nec indocte tamen: *Εἴτα καὶ φησιν, ὅτι ταύτην τὴν ἄτραπον ἴτεον, οὐ τὴν λεωφόρον, τούτεστι, καθαρῶς ζητέον. ἄτραπος γὰρ ἡ ὁδὸς, τούτεστι ἡ καθαρὰ ἢ ἐπὶ τὴν θεωρίαν ἀγούσα. οὐ τὴν λεωφόρον δὲ δεῖ εἶναι, τούτεστι τὴν τῶν πολλῶν. Καὶ πυθαγόρειον γὰρ ἦν παρὰ γυγναι, „φεύγειν τὰς λεωφόρους.“ ὥσπερ τό „τὰ μὴ πατέουσιν ἀμαρτάνειν, τὰ στείβειν.“ καὶ „ἑτέρων δ' ἔχοντα μὴ καθομιᾶι“ * * *. Ταῦτα ἔχει ἡ θεωρία. De priore praecepto Pythagorico differuit Lilius Gyraldus, De Symbolis Pythag. p. 103, in editione Hieroclis de Provid. & Facto, Londini facta a. 1673: cujus in Symboli explicatione, ut alibi, Olympiodorum citans, ne verbum quidem de postremo dicto dicit: quod an usquam apud alium veterem scriptorem exstet, nescio: sic tamen fere emendandum puto: *Τὰ δὲ μὴ πατέουσιν ἀμαρτάνειν, τὰ στείβειν. ἑτέρων δ' ἔχοντα μὴ καθομιᾶι.* reliquiae enim anapaestos produunt. Neque vero ἄτραπον necesse erat ex Pythagorico praecepto repetere; nil enim frequentius est comparatione disputationis cum viâ & itinere, ut ostendit eruditissimus noster Heusdius in Specimine Platonico p. 130. seq. ubi diserte ἄτραπος adhibetur à Platone in Politico p. 170, D: *τὴν οὖν πολιτικὴν ἄτραπον πῇ τις ἂν εὐρήσεται;**

Pag. 17. *ἕως οὖν τὸ σῶμα ἔχωμεν κ. τ. λ.* Hujus disputationis partem, hinc ad πᾶν τὸ εἰληρικόν, Latine retulit Claudius Mamertus De Statu Animae, II, 7, p. 130, quem correxit A. Schottus in Nodorum Cic. III, 12: Plutarchus in Consolat. ad Apollonium p. 108, inde ἀμυρίας γὰρ ἡμῶν ἀσχολίας — ad μὴ οὐ θέμιτὸν ἦ: Iamblichus in Protreptico cum antecedentibus deinceps p. 72. & sequentibus.

Pag. 17. *ἐμποδίζουσιν ἡμῶν τὴν τοῦ ὄντος θήραν.* Vindob. E. F., Plutarch. ἡμῶν: Versio Sicula in aliud omne abit, *impediunt nostram ejus aucupationem.* Θήρα, ut p. 16,

θερεύειν, frequentissima Platoni est metaphora ad veritatis indagationem: notata nobis in Epistola Critica ad D. R. p. 41.

Pag. 17. ὥστε, τὸ λεγόμενον ὡς ἀληθῶς, τῷ ὄντι ὑπ' αὐτοῦ οὐδὲ φρονῆσαι ἡμῶν ἐγγίγνεται οὐδέποτε οὐδέν. Sic Graeca exempla omnia. Versio Sicula ad verbum, sed nullo cum sensu, ut dicitur quam vere revera ab eo neque sapere nobis advenit umquam nullatenus. Claudius Mamertus l. c. circumcisis his particulis: ut prae illo ne sapere quidem ulla in re possimus. Impedita sententia ita expedienda videtur: ut, quod vero proverbio dicitur, omnino ne sapere quidem umquam quidquam propter corpus possimus. Dictio, οὐδὲ φρονῆσαι τι ἐγγίγνεται, neque cogitare quidquam licet quasi proverbium accipitur. Illud τὸ λεγόμενον significare, quod proverbio dicitur, secundum proverbii sententiam, pro κατὰ τὸ λεγόμενον, neminem fugit. Sed nondum satis vulgo cognitum, ὡς ἀληθῶς, & item τὸ ὄντι, citatis locis addi. Prius ita occurrit in Phaedone p. 67, l. 5. p. 87. l. 9. apud Plutarchum De Adulatore & Amico p. 68, F: ἀλλ' ὡς ἀληθῶς ἐν ταῖς τοιαύταις μεταβολαῖς, Εἰς ὁμιλίᾳ εὖνου φωτὸς ἐμβλέψαι γλυκύ. Oenomaus apud Euseb. P. E. V, p. 233, D: τρεῖς γὰρ, ὡς ἀληθῶς, μυρίοι εἰσὶν ἐπὶ χθονὶ πολυβοτείρη. Diogenianus apud eundem VI, p. 262, D: καὶ γὰρ ὡς ἀληθῶς πᾶντι γεννητῷ ζῷῳ θανεῖν καθείμαρται. Nec minus frequens hoc usu sensuque est τῷ ὄντι, & ὄντως: v. c. in Platone Leg. V, p. 609, D: πρώτη μὲν τοίνυν πόλις τέ ἐστι, καὶ πολιτεία καὶ νόμοι ἄριστοι, ὅπου τὸ πάλα λεγόμενον ἂν γίγνηται κατὰ πᾶσαν τὴν πόλιν ὅτι μάλιστα. λέγεται δὲ ὡς ὄντως ἐστὶ κοινὰ τὰ φίλων. XII, p. 686, G: παρθένος γὰρ αἰδοῦς Δίκη λέγεται τε καὶ ὄντως εἴρηται. ibid. p. 692, F: ὄντως ἐπικεκλωσμέναι. Epinom. 703, E: τὸ λεγόμενον γὰρ ὄντως αὐτὸ αὐτὸ ἀγνοοῖ. i. e. nam, quod dici

dici solet, revera accideret, ipse se ipsum ignoraret.
 Restituendum Xenophonti in Symposio, IV, 8: ὅψον
 μὲν γὰρ δὴ οὕτως ἔοικεν εἶναι, ὡς κρόμυόν γε οὐ μόνον σῖτον,
 ἀλλὰ καὶ ποτὸν ἡδύνη· ut scribatur, ὅψον μὲν γὰρ δὴ ὄντως
 ἔοικεν εἶναι τὸ κρόμυον, ὃ γε οὐ μόνον σῖτον ἀλλὰ καὶ ποτὸν
 ἡδύνη· i. e. *allium enim revera (secundum Homeri effa-
 tum) videtur obsonium esse; quippe quod non modo ci-
 bum, sed & potum, suaviorem reddat.* Animadvertendum
 in Aristotelico libro De Mundo Cap. VI. Edit. Sylburg.
 T. II. p. 22: ἀλλὰ δὲ ἄλλοις ἐνεργουμένα κατὰ μίαν πρόσ-
 ταξιν, ἢ νόμιμον ἐξουσίαν, σώζει τὸ τοῦ ποιήσαντος ὄντως,
 Πόλις ὁμοῦ μὲν θυμιαμάτων γέμει, Ὀμοῦ δὲ παιάνων καὶ
 στεναγμάτων· *alia autem ab aliis in hoc mundo tracta-
 ta secundum unum mandatum aut legitimam potestatem,
 demonstrant & verum esse ostendunt illud poetae dictum
 caet.* scilicet Sophoclis Oedip. Tyr. 4. Clitomachus
 apud Stobaeum Florileg. XCVI, p. 534: βραχὺς γὰρ ὄν-
 τως ὁ βίος, ἢ δὲ τέχνη μακρὴ —. Plutarchus Opp. Mo-
 ral. p. 62, C. 104, A. 107, E. 109, E: ἄλγος γὰρ
 ὄντως οὐθεν ἄπτεται νεκροῦ· ubi versui interjectum ὄντως
 sententiam aliunde sumtam significat: item 113, E: 917,
 C: 920, E. Joannes Chrysostomus Homil. De Fato &
 Providentia T. I, p. 725, D: ὄντως θάνατός ἐστι ἐν τῷ λέ-
 βητι. Et quod hoc in Phaedonis loco est τῷ ὄντι, item
 est apud Platonem in Gorgia p. 300, A: οὐ γὰρ ἂν θαυ-
 μάσοιμ' ἂν εἰ Εὐριπίδης ἀληθῆ ἐν τοῖςδε λέγει, λέγων „Τίς δ'
 „οἶδεν εἰ τὸ ζῆν μὲν ἐστι κατθανεῖν, τὸ κατθανεῖν δὲ ζῆν” —
 καὶ ἡμεῖς τῷ ὄντι ἴσως τεθνᾶμεν. Rep. IV, p. 448: ἀγνοοῦν-
 τες ὅτι τῷ ὄντι ὥσπερ ὕδραν τέμνουσι. Rep. VI, p. 474,
 F: καὶ, τὸ λεγόμενον, τὰ καλὰ τῷ ὄντι χαλεπὰ &, quod
 in proverbio dicitur, *verum est, pulcra sunt difficilia.*
 Plutarchum VII. Sap. Conv. p. 159, B: Apophthegm.
 Lacon. p. 213, F: Alcibiade p. 193, C: τὸ μὲν Σακρά-

ταύς ἡγήσατο πρῶγμα τῷ ὄντι θεῶν ὑπηρεσίαν εἰς νέων ἐπιμέλειαν εἶναι καὶ σωτηρίαν. refertur enim ad Platonis dictum, sic definientis amorem, *ministerium diis praestitum ad curandos & servandos juvenes*. Dio Chrys. Or. VII, p. 120, A: ἵνα μὴ παρέχωμεν τῷ ὄντι καθ' Ὁμήρον τὰς πόλεις εὖ νομιστάσας. XI, p. 180, D: τῷ ὄντι ὡς ἐν ὀνείρατι μάχην διηγούμενος. Musonius apud Stobaeum Floril. LIV, p. 371: ταῦτα γὰρ δὴ τῷ ὄντι ἱκανὸς κατατρίψαι βίον ἀνθρώπου ἐστί. significat haec referri ad nobile dictum Socratis apud Xenophontem Mem. Socr. IV, 7, 3 & 6: εἴφη δὲ ταῦτα ἱκανὰ εἶναι ἀνθρώπου βίον κατατρίβειν, καὶ ἄλλων πολλῶν τε καὶ ὠφελίμων μαθημάτων ἀποκαλύειν. Teles apud eundem XCVI, p. 524, fin: τῷ ὄντι γὰρ μέγα καὶ ἀξιόλογον, καὶ πῆρας, καὶ θερμῶν, καὶ λαχάνων, καὶ ὕδατος μηδενὸς φροντίζειν. refertur ad exemplum Cratetis. Haec observatio valet ad latentes adhuc in Scriptoribus locos Antiquiorum deprehendendos.

Pag. 17. καὶ γὰρ πολέμους καὶ στάσεις κ. τ. λ. Apparet hinc ductus color in Ciceronis disputatione, qua Epicureus Torquatus utens inducitur Fin. I, 13: *Cupiditates enim sunt insatiabiles: quae non modo singulos homines, sed universas familias evertunt: totam etiam labefaciunt saepe rempublicam. Ex cupiditatibus odia, dissidia, discordia, seditiones, bella nascuntur: nec hae sese foris solum jactant, nec tantum in alios coeco impetu incurrunr: sed intus etiam in animis inclusae, inter se dissident atque discordant; ex quo vitam amarissimam necesse est effici; ut sapiens solum, amputata circumcisaque inanitate omni & errore, naturae finibus contentus, sine aegritudine possit & sine metu vivere*. Platonica sententia quasi ex fonte late in aliorum scripta manavit: ejusque communio reperitur etiam in Epistola Jacobi IV, 1, ad quem versum quum Pricaeus, ut solet, multum

docet

doctrinae adferret, mirum quod Platonis non meminit.

Pag. 17. διὰ γὰρ τὴν τῶν χρημάτων κτήσιν πάντες οἱ πόλεμοι γίνονται —. Haec in nostro Olympiodori exemplo Cod. III, bis, diversis locis, animadvertuntur. Primum p. 17: τί φής; διὰ τὴν τῶν χρημάτων κτήσιν πάντες οἱ πόλεμοι γίνονται; οὐ γίνονται οὖν πόλεμοι διὰ κάλλος, ὡς ὁ Τρωϊκὸς διὰ τὴν Ἑλένην; Τινὲς φασιν, ὅτι ἄνευ χρημάτων πόλεμος οὐ γίνεται. δεῖ δὲ χρημάτων καὶ ἄνευ τούτων οὐδὲν ἔστι γενέσθαι τῶν δεόντων. Ἄλλ' οὐ τοῦτό φησιν ἡ λέξις, ἀλλ' ὅτι διὰ τὰ χρήματα οἱ πόλεμοι γίνονται. Ἄλλοι φασὶν ὅτι χρήματα καλεῖ Πλάτων πάντα τὰ κτήματα. πάντες οὖν οἱ πόλεμοι διὰ τῶν κτημάτων γίνονται. κτήματα δὲ καὶ ἡ γύνη. Πρὸς οὓς φάμεν, ὅτι ἀλλὰ γίνεται πόλεμος καὶ διὰ τὸ μὴ δουλεῦσαι. Quorum illa pars δεῖ δὲ χρημάτων — δεόντων, est Demosthenis sententia ex Orat. Olynth. I, p. 3, C. Altera Olympiodori annotatio est p. 69: πῶς διὰ τὰ χρήματα πάντες οἱ πόλεμοι γίνονται; πολλοὶ γὰρ καὶ δι' ἄλλας αἰτίας ἐγένοντο. Ῥητέον οὖν ὡς μὲν Ἀρποκρατίων, ἢ ὅτι ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἢ ὅτι καὶ ἡ τῶν λαφύρων ἐλπίς ἐπιτείνει τὸν πόλεμον. ὡς δὲ Λογγίνος, τὰ ἐκτὸς πάντα χρήματα καλεῖ. οἱ δὲ Ἀττικοὶ ἐξηγηταὶ, ἐπειδὴ ὀργάνοις χρῶνται τοῖς χρήμασι πάντες οἱ πολέμουῦντες. Κάλλιον δὲ πόλεμον ἀκούειν τὸν ἀναγκαῖον. διὸ ἀναγκαζόμεθα προσέθῃκε. κ. τ. λ. Ex his unus Longinus verum vidit. Ejusque caussa hunc locum Ruhnkenius posuit in Dissert. de Longino §. 6. p. 8. Harpocratio a Suida memoratur, indeque Fabricio B. G. Vol. II, p. 61: citatur etiam ab Hermia in Comment. MS. in Phaedrum p. 50 & 183. Attici Interpretes, ab Olympiodoro ibidem p. 85.

Pag. 17. Καὶ ἐκ τούτου — διὰ ταῦτα πάντα. i. e. & ex hac corporis caussa, propter has cupiditates, & negotia, otium tractandae philosophiae nobis intercipitur. Differentiam inter διὰ τι, propter aliquid, & διὰ τίνος

per aliquid, quorum hoc *instrumenti*, illud *propositi* significationem habet confusa nonnullis, reprehendit Olympiodorus in annotatione modo apposita. Hanc autem partem καὶ γὰρ πολέμους — τὸ δ' ἔσχατον πάντων, omisit Claudius Mamertus l. c.

Pag. 17. τὸ δ' ἔσχατον πάντων —. Hanc & proximam sententiam mutatis fere verbis citat Philoponus Commentar. in Aristot. De Anima Lib. I. p. 2: indeque Suidas in Voce Νοῦς, ut monet Kusterus. Indidem profectus Simplicius Comm. in Aristot. Phys. I, p. 1, b: εἰ δὲ καὶ τὴν χωριστὴν ὑπεροχὴν τῆς ψυχῆς ἐνοῶν, πρὸς τὰς ἀπὸ τοῦ σώματος γενομένας ἀσχολίας αὐτὴν (τὴν φυσιολογίαν) παραβάλλοι, τότε ἂν τελέως ἀγαπήσοι τὸν θάνατον. Formula principii, quam ille item immutavit, Atticae est elegantiae; annotata Vigerio & Hoogeveenio De Idiotismis p. 11. Plutarchus Sulla p. 455, F: τὸ δὲ πάντων μέγιστον, ἐξ ἀνεφέλου καὶ διαύθρου τοῦ περιέχοντος ἤχησε φωνὴ σάλπιγγος. i. e. *quod autem omnium maximum erat, hoc erat, quod è sudo & sereno aere insonuit vox tubae.* Lucullo p. 514, D. Aristides Panathenaico T. I, p. 161: τὸ δὲ πάντων μέγιστον, ὅτι καὶ τῆς πολιτείας κινηθείσης — κατεστήσαντο μὲν τὰ οἴκοι —. Variatur subinde, pro τὸ posito ὅ, aut γὰρ pro ὅτι, ut ad Plutarchum notabimus.

Pag. 17. ἀλλὰ τῷ ἐντι ἡμῶν δέδεικται, ὅτι — Rursus vis formulae τῷ ἐντι cernitur: quae refertur ad id, quod initio hujus §. & paginae dictum erat; est enim hic exitus quaestionis, quem ostendebat ἡ ἀτραπὸς, *semita*. Itaque δέδεικται hic opportune dicitur: ut, si recte memini, alibi apud Platonem, certe apud Plotinum, qui totus ab illo pendet, Ennead. IV. Lib. V. p. 451, A: καὶ εἰ μὲν αὐτὰρ καὶ δέδεικται· εἰ δὲ μὴ, καὶ δι' ἄλλων δεικτέον· Lib. VII, p. 464, A. Plutarchus De Vitand. Aere Alieno

p. 827, E: αἶρα δέδεικται περὶ χρημάτων εἶναι νόμος. quamquam lectio est suspecta. Aristides Orat. Leuctr. III, p. 454: πᾶσι δέδεικται. omnibus cognitum & ostensum est. Xenophon Cyropaed. II, p. 52, D: νῦν δὲ Θηβαῖοι καὶ δέδυνται ἡ μάχη. ostenditur, offertur nobis occasio pugnandi. Aristoteles De Generat. & Corrupt. II, 10, demonstratum nobis est. Proclus in Tim. Plat. p. 117, 329. Instit. Theol. p. 478. Et sic passim apud multos.

Pag. 18. ὁμιλοῦμεν. Vindob. F, ὁμολογῶμεν. Versio Sicula, confatemur.

Pag. 18. ὥς τὸ εἰκός, μετὰ τοιούτων τε ἐσόμεθα —. i. e. ut consentaneum est, & cum talibus versabimur. Scilicet, cum Diis & bonis hominibus: quod affirmaverat §. η p. 12. Olympiodorus p. 18: ὥς τὸ εἰκός, οὐκ ἐνδοιάζων (l. ἐνδοιάζον) τὸ εἰκός, ἀλλὰ τούτεστι τὸ εἰκός. ἐπάγει δὲ τὸ „ἴσως τὸ ἀληθὲς γνωσόμεθα” διὰ εὐλάβειαν. ἐπεὶ αὐτός ἐστι ὁ λέγων ὅτι ἀδαμαντίνους δεσμοὺς δεῖ ταῦτα ἔχοντα κατιέναι εἰς ἄδου. quorum postrema referuntur ad Platonis dictum in Rep. X, p. 520, F: ἀδαμαντίνως δεῖ δὴ ταῦτα τὴν δόξαν ἔχοντα εἰς ἄδου ἵναι. Quod autem Platoni tribuitur εὐλάβεια i. e. religio & cautio in affirmando de rebus divinis, fuit haec peculiaris ejus & Socratis & omnino Academiae laus, ut vidimus apud Plutarchum De Sera Num. Vind. p. 549, E, Animadvers. p. 22. Et vero ἴσως, fortasse sexcenties apud Platonem est probantis, nec dubitantis, ut sit probabile, nec tamen plane certum, & ab ὄντως differat: ut Leg. XII, p. 695, G: ΚΑ. ἴσως. ΑΘΗΝ. Οὐκ ἴσως, ἀλλ' ὄντως, ὃ δαιμόνιος, ταύτης οὐκ ἔστι σοφωτέρα μέθοδος ἀνθρώπων οὐδενί. Denique dictio ὥς τὸ εἰκός. vel elliptice vel abundanter accipi potest. Elliptice subaudiatur ἵστί. vel ἔχει, & τὸ εἰκός sit quasi substantivum, ut verisimilitudo se habet, ut plene dixit Arist.

stides Or. T. I, p. 253, ὡς τὸ εἶκος ἔχει. Abundanter, ut τὸ addatur: ut in τὸ νῦν, aliis multis: veluti Xenophon Cyropaed. I, p. 6, A: ἄριστον ἔχοντες πλεῖον μὲν ὡς τὸ εἶκος τῶν παίδων. Anabaf. III, p. 196, D: ἀγανοθέσται δ' οἱ θεοὶ εἰσιν, οἱ σὺν ἡμῶν, ὡς τὸ εἶκος, ἔσονται. item alibi.

P. 18. μὴ καθαρῶ γὰρ καθαρῷ ἐφάπτεσθαι μὴ οὐ θερμιτὸν ᾗ. Hinc acceptum alii multi celebrarunt. Plutarchus De Iside & Osiride p. 352, D: καθαρῷ γὰρ, ᾗ φησιν ὁ Πλάτων, οὐ θερμιτὸν ἀπτεσθαι μὴ καθαρῶ. Synesius Dione p. 50, A: τῷ μὴ καθαρῷ γὰρ καθαρῷ ἐφάπτεσθαι μὴ οὐ θερμιτὸν ᾗ, Πλάτωνος ἀπεδεξάμεθα. Hierocles Comment. in Aur. Carm. p. 6: μὴ καθαρῷ γὰρ καθαρῷ ἐφάπτεσθαι μὴ οὐ θερμιτὸν ᾗ: iterum p. 334. Aeneas Gazaeus in Theophrasto fin. p. 83, operarum vitium habet in editione Barthii, ubi legitur, μὴ θερμιτῷ γὰρ καθαρῷ ἐφάπτεσθαι οὐ θερμιτὸν εἶναι νομίζεται. Plura dedit H. Junius ad Erasmi Adag.

P. 451.

Pag. 18. λέγειν καὶ δοξάζειν πάντας τοὺς ὀρθῶς φιλομαθεῖς i. e. *dicere & existimare omnes, qui doctrinae recte student.* A duplici notione nominis δόξα, activā, *opinio- ne*, & passiva, *gloria*, verbum δοξάζειν duas item habet notiones; nam pure scribentibus est *opinari, existimare*: aliis, in primis Judaeis & Ecclesiasticis, *celebrare, vulgo glorificare.* Illud de Philosophis frequens, non numquam cum λέγειν jungitur v. c. apud Plutarchum De Superstitione p. 170, D: ἅρ' οὖν τὸ μὲν λέγειν τὰ φαυλὰ περὶ τῶν θεῶν ἀνόσιον, τὸ δὲ δοξάζειν οὐκ ἀνόσιον. Xenophonem Mem. Socr. I, 1, 13: τοὺς μέγιστον φρονούντας ἐπὶ τῇ περὶ τούτων λέγειν, οὐ ταυτὰ δοξάζειν ἀλλήλοις. Habet etiam aliquid novitatis τοὺς ὀρθῶς φιλομαθεῖς. quod quis putaverit dicendum fuisse τοὺς ὀρθῶς φιλομαθεῖντας, ut §. 18. p. 19. οἱ ὀρθῶς φιλοσοφοῦντες. & §. 1, p. 13, ὀρθῶς ἀπτό-
μετα

μενοι φιλοσοφίας. Sed sic infra quoque §. λβ. p. 42, οἱ ὀρθῶς φιλόσοφοι· ubi quis item maluisset, οἱ ὀρθῶς φιλοσοφοῦντες, vel οἱ ὄντως φιλόσοφοι. In Euripidis Herc. Fur. 1345: Δεῖται γὰρ ὁ θεὸς, εἴπερ ἐστ' ὄντως θεός, Οὐδενός· Clemens Alexandrinus Strom. V. p. 691, citans dedit ὀρθῶς· quod in ὄντων mutantem Spanhemium ad Callimach. p. 26, recte refellit Valckenarius ad Phoenissas versu 86, sed in neutram partem ὀρθῶς attingit: quod tamen cum nomine jungi, non ab Euripidis ratione abhorrere videtur: qui similiter locutus est, Hippolyto 1169: ὦ θεοί, Πόσειδόν θ', ὡς ἄρ' ἦσθ' ἐμὸς πατήρ Ὀρθῶς, ἀκούσας τῶν ἐμῶν κατευγμάτων. Andromache 376: Φίλων γὰρ οὐδὲν ἴδιον, οἵτινες φίλοι Ὀρθῶς πεφύκασ', ἀλλὰ κοινὰ χρήματα. Alcestide 639: Οὐκ ἦσθ' ἄρ' ὀρθῶς τοῦδε σώματος πατήρ. Ergo neque hic ὀρθῶς movendum: neque pro φιλομαθεῖς quaerendum φιλόσοφοι· siquidem haec apud Platonem fere idem significant, ut ostendemus ad §. λβ, p. 42.

Pag. 18. πολλὴ ἐλπίς — ἐκ δεσμών. Apponit Nicephorus in Schol. ad Synesium De Insomniis p. 386.

Pag. 18. ἐν τῷ παρόντι βίῳ· Vindob. A, B, C, D, E, F, G: Venet A, B: Tubing. Versio Ficini et Sicula, παρελθόντι. Equidem vulgatam, cum Fischero, praeferam.

Pag. 18. ὅς ἡγαῖται οἱ παρεσκευάσθαι τὴν διάνοιαν ὥσπερ κεκαθαυμένην· i. e. qui putat sibi mentem praeparatam esse, quippe purgatam. Sic ὥσπερ accipiendum, pro ὡς, aut ἅτε, ut, tamquam, veluti, utpote, quippe. Hujusmodi est in Epinomide p. 702, E: καὶ μὴν οὐδ' ὢν ὁ πάτριος νόμος εἴρηκε περὶ θυσιῶν ἀποκαλύσει, μηδὲν τὸ παράπαν εἰδώς· ὥσπερ οὐδ' ὄν δυνατὸν εἰδέναι τῇ βιητῇ φύσει τῶν τοιούτων περὶ. Et vero nil eorum, quae lex patria de sacrificiis constituit, prohibebit, nil ipse omnino sciens; quippe quia fieri nequeat, ut humana natura aliquid his de rebus sciat. Similis est ratio in Aristidis T. II,

p. 310: ὥσπερ οὐ καὶ δούλους τοῖς δεσπόταις ὑπ' ὀδόντα πολλὰ
 λάκεις καταρωμένους· *quasi non etiam servi dominos saepe
 intra dentes exsecrantur.* Ita hoc in loco ad κεκαθαρωμέ-
 νην subaudiatur οὕσαν, & pro Accusativo Consequentiae
 accipiatur. Et caeteroquin ὥσπερ solet cum ἔοικε, δοκεῖ,
 fere abundare, certe vim adferre: quod & hic apud ἡγεῖ-
 ται valere potest: v. c. Plato Hipp. Min. p. 233, G:
 ἔοικεν ὥσπερ κακουργοῦντι. Apolog. Socr. p. 362, G:
 ἔοικε γὰρ ὥσπερ αἰνίγμα ζυγισθέντι. Rep. II, p. 427, F:
 ἡ μὲν οὖν ἀληθινὴ πόλις δοκεῖ μοι εἶναι ἣν διεληλύθαμεν, ὥσπερ
 ὑγιὲς τις. IV. p. 448, A: ἀγνοοῦντες ὅτι τῷ ὄντι ὥσπερ
 ὕδραν τέμνουσι· Julianus Epist. XXVII, p. 399, B: λίθοι
 ὥσπερ ἐπίτηδες ἐρριμμένοις ἰοικότες. At Olympiodorus ra-
 tionem adfert è longinquo petitam, & ab hujus disputa-
 tionis perspicuitate abhorrentem: οἰκεῖα ἡ διάνοια τῇ κα-
 θαρτικῇ ζωῇ, ὥσπερ ὁ νοῦς τῇ θεωρητικῇ· τὸ δὲ ὥσπερ εἶπε, διὰ
 τὸν θεωρητικὸν βίον· ἐκεῖνος γὰρ κατὰ ἀλήθειαν ἐστὶν κεκαθαρω-
 μένος.

Pag. 19. προθυμοῦνται. Unus Olympiodorus legit προ-
 μνηθοῦνται· credo, ut Prometheum nobis adducat. Sic
 autem habet: ὅτι μόνοι οἱ φιλοσοφοῦντες ὀρθῶς, ὁ ἐστὶν ἀκλι-
 νῶς τε καὶ καθαρτικῶς, οὗτοι μάλιστα καὶ αἰεὶ λύειν προμη-
 θοῦνται· τὸ μὲν προμνηθεύεσθαι παρὰ τοῦ Προμήθεως ἔχοντες· τὸ
 δὲ αἰεὶ καὶ μάλιστα παρὰ τοῦ Ἡρακλέους· τὸ γὰρ ἀδιάλειπτον
 καὶ σύντονον ἰσχυροποιεῖ τὴν λύσιν. Haec Cod. III. p. 74: similia
 μυθικώτερα & μυστικώτερα p. 22, quae referre nil attinet.

Pag. 19. παρὰσκεύαζονθ' ἐαυτὸν ἐν τῷ βίῳ ὅτι ἐγγυτάτω
 οὔτα τοῦ θανάτου, οὕτω ζῆν. — In tali constructione οὕτω
 eleganter abundat, & eam habet vim, quae magis sentiri,
 quam verbis reddi possit. Exempla sunt multa apud op-
 timos Scriptores: v. c. Herodotum I, 196, in Selectis
 nostris p. 33: ἐγγυητάς χρεὶν καταστήσαντα, ἢ μὴν συνοικη-
 σειν αὐτῇ, οὕτω ἀπάγεσθαι· quem locum in hujus usus
 ani-

animadversione, cum aliis aliorum, excitavit Taylorus ad Demosthenis Or. in Midiam p. 628, Tom. IX, edit. Reisk. Et nos alios multos ad Plutarchum annotavimus.

Pag. 19. ἀποθνήσκειν μελετῶσι, καὶ τὸ τεθνάναι ἥκιστ' αὐτοῖς ἀνθρώπων φοβερόν. Videatur annotatio nostra ad §. θ, p. 142. Sententiam inde à τῷ ὄντι ἄρα refert Stobaeus Floril. I, p. 24: & ab οἱ ὀρθῶς κ. τ. λ. IX, 98.

Pag. 19. διαβέβληται μὲν πανταχῇ τῷ σώματι —. *ab omni parte inimici sunt corpori, infensi; corpus ut inimicum suspicantur & oderunt.* Sic διαβάλλεσθαι τινι optimis Scriptoribus frequens est: ut ostendimus ad Plutarchum De Aud. Poet. p. 37, D.

Pag. 19. ἡ ἀνθρωπίνων μὲν παιδικῶν —. Olympiodorus p. 22: τὸ ἄλλο ἐπιχείρημα, ὅτι οἱ παρ' ἡμῶν ἀνθρωπίσκοι ἐθέλουσιν ἀποθνήσκειν· καθάπερ ἡ Εὐάδνη ἐν πυρκαϊᾷ ἐνέβαλεν ἑαυτὴν διὰ τὸ οἶσθαι συνεῖναι τῷ ἀνδρὶ τελευτήσαντι. Gemina sunt Platonis in Symposio p. 317, H: καὶ μὴν ὑπεραποθνήσκειν γε μόνον ἐθέλουσεν οἱ ἐρῶντες, οὐ μόνον ὅτι ἄνδρες, ἀλλὰ καὶ γυναῖκες· tum exempla Alcestidis, Orphei, Achillis, adferuntur.

Pag. 19. ἄρα τίς. Legendum ἄρα τις, i. e. *nimirum aliquis* —.

Pag. 20. οἶσθαί γε χρή· i. e. *omnino sic existimandum est: subaudiendum ex antecedentibus πολλὴ ἂν ἀλογία εἴη.* Formula Platonica, quae antecedentia cum sequentibus necit: v. c. Protagora p. 199, E: ταῦτα ἄρα οὐ διδάσκονται; οὐδ' ἐπιμελοῦνται πᾶσαν ἐπιμέλειαν; οἶσθαί γε χρή, ὦ Σώκρατες, ἐκ παίδων σμικρῶν ἀρξάμενοι, μέχρ' οὐπὲρ ἂν ζῶσι, καὶ διδάσκουσι καὶ νουθετοῦσι. Gorgia p. 312, B: ΣΩΚΡ. — ὅποσον οἶσι ἀπὸ ἀναβοῆσαι τοὺς τοιούτους δικαστάς; οὐ μέγα. ΚΑΛΛ. ἴσως οἶσθαί γε χρή. Critone p. 374, D: οὐκ οἶσι ἄσχημον φανείσθαι τὸ τοῦ Σωκράτους πρᾶγμα; οἶσθαί γε χρή· simplex οἶσθαι χρή est infra, in Phaedone p. 38,

B, hujus editionis p. 41. Restituendum erat Xenophon-
ti ex Stobaeo, Mem. Socr. II, 1, 19: ut idem loqui-
tur, III, 11, 7. & Hellenic. VI, 4, 23. Plutarchus
Erotic. p. 756, D. Aristides T. II, p. 228. & 247.

Pag. 20. Οὐκοῦν ἱκανόν σοι τεκμήριον — οἱ πεφιλοσοφηκότε-
ς ὁρθῶς. p. 22. Totam deinceps disputationem retulit Sto-
baeus Floril. IX. p. 98, 99.

Pag. 20. — ὅν ἂν ἰδῆς ἀγανακτοῦντα μέλλοντα ἀποθα-
νεῖσθαι — οὐκ ἄρ' ἦν φιλόσοφος, ἀλλὰ τις φιλοσώματος. ὁ αὖ-
τος δὲ που οὗτος τύγχανει ὢν καὶ φιλοχρήματος καὶ φιλότι-
μος. ἦτοι τὰ ἕτερα τούτων, ἢ ἀμφοτέρω. Conferenda gemina
huic distinctio infra §. λβ, p. 42, 43. In hoc autem
loco prioris sententiae ratio apparet: *qui mortem aegre
fert, non est sapientiae, sed corporis, amans*: at non
item alterius ratio sententiae in promptu est, *eundem cor-
poris amantem, esse item gloriae & pecuniae amantem*:
aut utriusque, aut alterius. Ratio repetenda est è doctrinā
Platonis. Philosophus morti studet: nec est corporis
amans: idemque ex tribus partibus, quibus animus con-
stat, obtinet praestantissimam λόγον, *imperantem*: duarum
reliquarum, magisque cum corpore conjunctarum, par-
tium, meliorem θυμὸν habent magistratus & ministri civita-
tis, quorum est proprium φιλοτιμία & φιλαρχία, *studium
honorum & magistratuum*: deteriore, ἐπιθυμίαν, habet
plebs, pecuniae dedita & lucro contenta. Primum genus
hominum dicitur φιλόσοφον καὶ φιλομαθές. alterum φιλό-
νεικον καὶ φιλότιμον. tertium φιλοχρήματον καὶ φιλοκερδές.
horum unumquodque suas sibi propriasque habet volup-
tates. Sed φιλότιμος idem potest esse φιλοχρήματος, &
vicissim, estque ἦτοι τὰ ἕτερα τούτων, ἢ ἀμφοτέρω. at neuter
potest esse φιλόσοφος; sed uterque est φιλοσώματος. Haec
sparsim saepe significantur, & diserte declarantur Re-
publ. IX, p. 506, A—E. Itaque nulla causa erat cur
in-

interpretes rationem, quare ὁ φιλήδονος omisus esset, & longinquo peterent: quod ab iis factum esse discimus ex Olympiodoro, Cod. III, cujus de hac quaestione disputationem partim certe, historiae causa, apponere juvat,

p. 20: Διὰ τί τὸ φιλήδονον παρήκε; Ὁ μὲν Ἀρποκρατίων ἀπορήσας οὐκ ἐπελύσατο· ὁ δὲ γε Πρόκλος φησὶν, ὅτι φιληδόνου οὐκ ἐμνημόνευσε, διότι ἀνωτέρω εἶπεν, ὅτι δεῖ φεύγειν τὰς ἡδονάς· οὐδὲν δὲ πρὸς τὸ προκείμενον. Διὰ τί γὰρ φιληδόνου οὐκ ἐμνημόνευσε; Ὁ δὲ γε φιλόσοφος Ἀμρωνίος φησὶν, ὅτι ἐπειδὴ σκοπὸς αὐτῷ διακρίνειν οὐ φιλόσοφον ἀπὸ μὴ φιλοσόφου, ἀλλὰ ἀπὸ προσποιουμένου εἶναι φιλοσόφου· ἃ δὲ τοιοῦτος καὶ φιλήδονος, ἢ συγκρύψει μὲν τὰς ἡδονὰς καὶ προσποιήσεται σωφρονεῖν, τὸ δὲ φιλοχρήματον οὐ συγκρύψει ἴσως οὐδὲ τὸ φιλότιμον, ἀλλὰ προφασίζεται εὐλόγους τινὰς αἰτίας· καθάπερ καὶ Ζήνων ἔλεγε λαμβάνειν ἐκ τῶν μαθητῶν, ἢ ἐθίζων αὐτοὺς καταφρονεῖν μισθοῦ, ἢ διὰ τὸ μεταδίδοναι τοῖς ἀπορωτέροις· φιλοτιμίας δὲ φησὶν ἀντέχεσθαι διὰ τὸ εἰς ζῆλον κινήσαι τοὺς μαθητάς. Καὶ ταῦτα μὲν ἔχει ἡ θεωρία. Alia etiam addit p. 75: Διὰ τί παρέλιπε τὸ φιλήδονον· ὁ γὰρ φιλοσώματος εἴη ἂν καὶ φιλήδονος· ἢ ὅτι ὁ φιλοσώματος οὗτός ἐστι· προτίθενται δὲ καὶ οἱ ἄλλοι (?). ἢ ἐν τοῖς πρόσθεν ἀπεσκευάσατο, νῦν δὲ παρατίθεται τοὺς τότε παραλειφθέντας· οὕτω μὲν Ἀρποκρατίων ἐξηγεῖται. Ὁ δὲ Πατέριος ἐκφεύγει τὴν ἀπορίαν λέγων, τὸν φιλοσοφεῖν προσποιούμενον ἢ διὰ τιμὴν ἢ διὰ κέρδος προσποιεῖσθαι, οὐδεὶς δὲ δι' ἡδονήν, διὰ τὸ σεμνὸν τῆς φιλοσοφίας· τὸ οὖν ΑΥΤΟΣ οὐ τὸν φιλοσώματον, ἀλλὰ τὸν πλαστὸν φιλόσοφον νοητέον. Διαφεύγει δὲ αὕτη ἡ ἐξηγήσις καὶ ἄλλην ἀπορίαν· πῶς γὰρ φιλοσώματος ὁ φιλότιμος; προίεται γὰρ τὸ σῶμα διὰ τιμὴν· ἢν ἐπιλύεται μαλακώτερον, ὡς ἐπιλαθόμενος τῆς Πατερίου ἐξηγήσεως, ἢ ἢν δευτέρα· ἢ γὰρ πρώτη πρὸς ἣν αἱ ἀπορίαι Ἀρποκρατίωνος, κ. τ. λ.

Rectius ipse Olympiodorus haec genera distinguit in Commentario MS ad Gorgiam p. 9: Καὶ ἄξιον ζητῆσαι πῶς φιλόσοφος ἀγοράζει; δεῖ γὰρ ἡσυχίον βίον ἄγειν. Φαμέν, καί

τι καὶ ὁ φιλήδονος ἀγοράζει, καὶ ὁ φιλοχρήματος, καὶ ὁ φιλότιμος, καὶ ὁ φιλόσοφος· ἀλλ' οὐχ ὁμοίως πάντες· ὁ μὲν γὰρ φιλήδονος ἀγοράζει ὀπιπτεύων κόρας καλὰς ἵνα ἀπατήσῃ· ὁ δὲ φιλοχρήματος περιβλεπόμενος εἰ δυνηθείη παλούμενόν τι αἰτήσασθαι καλῶς καὶ κερδάναι· ὁ δὲ φιλότιμος διὰ τὸ πάντας αὐτῷ προσεῖχεν ὡς κάλλος ἔχοντι καὶ σῶμα μέγα· ὁ δὲ φιλόσοφος ἵνα νέους πλανωμένους ἐπιστρέφῃ καὶ πρὸς τὸ κάλλιον φέροι· οὕτως καὶ Θεαίτητον σωφρονίζει καὶ Χαρμίδην καὶ Ἀλκιβιάδην· ἀμείλει φιλόσοφος τις διψήσας εἰσῆλθεν εἰς τὸ καπηλεῖον, καὶ ἔπιεν ὕδωρ· εἴτα ἐξιόντι αὐτῷ ἀπήντησεν τις ἀπὸ ἱεροῦ ἐξερχόμενος καὶ λέγει αὐτῷ, ὅτι φιλόσοφος ὢν ἀπὸ τοῦ καπηλείου ἐξέρχῃ· ὁ δὲ φησιν, ὅτι ἐγὼ μὲν ἀπὸ τοῦ καπηλείου ἐξέρχομαι ὡς ἀπὸ ἱεροῦ, σὺ δὲ ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ὡς ἀπὸ καπηλείου. Ἡ πολιτεία οὖν διακρίνεται, οὐχ ἡ διατριβή. Conferatur idem p. 185 & 186, vere Platonica ratione, trium hominum differentiam ex tribus animi partibus tribusque civitatis generibus ducens. Hunc Phaedonis locum item spectavit Aristides Orat. Platon. p. 312: τοὺς γε ἄλλους φιλοσωμάτους, ἀλλ' οὐ φιλοσόφους καλοῖη τις ἂν ἐν τῇ Πλάτωνος φωνῇ. Ut formae ejusdem generis, vel conjunguntur vel disjunguntur φιλοσωμάτος & φιλήδονος· veluti apud Plutarchum conjunguntur Erotic. p. 766, B: δυσόνειρα φαντασμάτια φιληδόνων καὶ φιλοσωμάτων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν — . distinguuntur De Sanit. Tuenda p. 140, B: οἱ φιλόμουσοι τῶν βασιλέων πολλοὺς μουσικοὺς πειοῦσιν, οἱ φιλόλογοι λογίους, οἱ φιλαθληταὶ γυμναστικούς· οὕτως ἀνὴρ φιλοσωμάτος καλλωπίστριαν γυναῖκα ποιεῖ, φιλήδονος ἐταιρικὴν καὶ ἀκόλαστον, φιλάγαθος καὶ φιλόκαλος σῶφρον καὶ κοσμίαν.

Pag. 20. τὴν τῶν ἄλλων ἀνδρείαν τε καὶ σωφροσύνην — p. 21, κρατούμενοι ἡδονῶν κρατεῖν ἄλλων ἡδονῶν. Has simulatas & verarum virtutum imitatrices virtutes postea exagittavit Epicurus, cujus de hoc argumento doctrinam à Cicerone expositam De Finibus I, 10, 14, 15, II,

14, 15, cum hac Socratis disputatione comparare, operae pretium est.

Pag. 21. δειλία ἀνδρείον εἶναι. Spectavit huc Plutarchus, Romulo accommodans p. 37, D: ὁ δὲ δουλείας φυγῇ παρούσης καὶ τιμωρίας ἐπιφερομένης, ἐκεῖνο τὸ τοῦ Πλάτωνος, ἀτεχνῶς ὑπὸ δέους ἀνδρείος γανόμενος —. Eodem pertinet Platonis disputatio Leg. I, p. 565, G: 568, F, G: VI, p. 628, F: Rep. IV. p. 449, A — G: ὁ γὰρ ἑαυτοῦ κρείττων, καὶ ἥττων θήπου ἂν αὐτοῦ εἴη· καὶ ὁ ἥττων κρείττων.

Pag. 21. κρατούμενοις ὑφ' ἡδονῶν, κρατεῖν ἄλλων ἡδονῶν. Concinna sententiae figura utitur Plutarchus Alexandro p. 688, C: τοῦ κρατεῖν πέρας ἡμῖν ἐστὶ τὸ μὴ τὰ αὐτὰ ποιεῖν τοῖς κεκρατημένοις. Antonio p. 931, F: Aeneas Gaz. Theophr. p. 63. ὥσπερ εἰς ποταμὸν ἐμπεσόντες τῇ καὶ τῇ φέροντο, κρατούμενοι μᾶλλον ἢ κρατοῦντες.

Pag. 21. μὴ οὐχ αὕτη ἢ ἡ ὀρθὴ πρὸς ἀρετὴν, ἡδονὰς πρὸς ἡδονάς — καταλλάττεσθαι —. i. e. *Vide ne haec non sit recta ad virtutem via, voluptates cum voluptatibus — commutare.* Sic omnes libri, nec specie male; quippe vocis ὁδὸς usitata est ellipsis. Res tamen non *viam ad virtutem*, sed ipsam *virtutem* requirit; ut ab auctore scriptum putem, ἡ ὀρθὴ ἀρετὴ, ἡδονὰς πρὸς ἡδονάς κ. τ. λ.; praesertim quum πρὸς ex sequentibus, & ἀρετὴν ex ἀρετῇ per proximam literam η̄ nasci potuerit: qui est frequens librariis lapsus, ut ostendimus ad Plutarchum De Amicor. Multitud. p. 96, A. Verbum καταλλάττεσθαι in simili argumento fortitudinis posuit Aristoteles Ethic. Nicomach. III, 9: ἔτοιμοι γὰρ οὗτοι πρὸς τοὺς κινδύνους, καὶ τὸν βίον πρὸς μικρὰ κέρδη καταλλάττονται. Aelianus Nat. An. VIII, 1: θάνατον δὲ ὑπὲρ τῆς ἀνδρείας ἠλλάξατο.

Pag. 21. νόμισμα ὀρθόν. Hinc Philo Jud. De Somniis p. 1120, C: τὸ τῆς ψυχῆς νόμισμα, παιδείαν, ἐξιστάντες καὶ κατακρηματίζοντες οἰκτρῶς ἀναλίσκουσιν.

Pag. 21. καὶ τούτου μὲν πάντα καὶ μετὰ τούτου ἀνούμενα
 τε καὶ πιπρασκόμενα —. Compositio non satis respondens
 sententiae disputationis; quippe ἀνούμενα ad τούτου, id est
 ad φρονήσεως, referri nequit. Etenim, si quid emimus
 prudentiā, prudentiam ut pretium pro emta re damus,
 quam rem emtam accipimus in locum prudentiae. Quod
 repugnat praecepto Socratis, jubentis prudentiam omni
 modo acquirere. Itaque hujusmodi vel collocatio, vel
 certe interpretatio, requiritur, quasi scriptum sit, καὶ τού-
 του μὲν πάντα τε πιπρασκόμενα καὶ μετὰ τούτου ἀνούμενα
 i. e. *Et si hac omnia vendantur, Et cum hac (i. e. pru-
 denter) omnia emantur, tum revera constat Et fortitu-
 do, Et temperantia, Et justitia, Et summatim vera vir-
 tus, quae sine prudentia esse nequit.* Participia autem
 pro Infinitivis accipienda; quod frequens esse jam osten-
 derunt Vigerius & Hoogeveenius De Idiotism. p. 338:
 Abreschius Dilucid. Thucyd. p. 151: & nos plures va-
 riosque ejus rationis usus annotavimus ad Plutarchum.

Pag. 21. ξυλλήβδην • *summatim*, hac ratione philosophis
 usitatum notavimus ad Plutarcheum libellum De Educa-
 tione Puerorum p. 7, D.

Pag. 21. χωριζόμενα δὲ φρονήσεως καὶ ἀλλαττόμενα ἀντὶ
 ἀλλήλων, μὴ σκιαγραφία τις ἢ ἡ τοιαύτη ἀρετή —. i. e.
*disjungere autem haec à prudentia, Et invicem commu-
 tare, vide ne sit adumbratio quaedam virtutis.* Iterum
 Participium pro Infinitivo. Comparatione σκιαγραφίας
 item utitur Republ. II, p. 424, F: ἐπειδὴ τὸ δοκεῖν, ὡς δη-
 λοῦσί μοι οἱ σοφοί, καὶ τὰν ἀλήθειαν βιάται, καὶ κύριον εὐδαι-
 μονίας, ἐπὶ τοῦτο δὴ τρεπτέον ὅλως; πρόθυρα μὲν καὶ σχῆμα
 κύκλῳ περὶ ἑμαυτὸν σκιαγραφίαν ἀρετῆς περιγραπτέον, τὴν
 δὲ τοῦ σοφωτάτου Ἀρχιλόχου ἀλώπεκα ἐλκτέον ἐξόπισθεν κερδα-
 λείαν καὶ ποικίλην. Numenius ap. Euseb. P. E. XIV,
 p. 730, A: de Arcesilao, ὑπὸ σκιαγραφίας τῶν λόγων

παντοδαπὸς πεφαντασμένος. i. e. *artificio & adumbratione fallacium rationum tamquam verarum, alias alius & varius apparens*. Plutarchus Advers. Epicurum p. 1091, D: Πλάτων — ἀπηγόρευε τὰς λυπῶν καὶ πόνων ἀπαλλαγὰς ἡδονὰς μὴ νομίζειν, ἀλλ' οἷόν τινα σκιαγραφίαν ἢ μίξιν οἰκείου καὶ ἀλλοτρίου, καθάπερ λευκοῦ καὶ μέλανος. Pompejo p. 635, D: ἔλεγε τραγωδίαις καὶ σκιαγραφίαις πεπολεμηκένα βασιλικαῖς τὸν Λούκουλλον. Jamblichus Protreptico p. 52: — ὅπως κτήσεται ταύτην τὴν φρόνησιν, ἣτις γινώσκει τὴν ἀλήθειαν· γνοίη δ' ἂν τις αὐτὸ καὶ ἀπὸ τούτων εἰ θεωρήσειεν ὑπ' αὐγῆς (lege αὐγὰς ex codd. Memmiano & Regio.) τὸν ἀνθρώπινον βίον· εὕρησει γὰρ τὰ δοκοῦντα εἶναι μεγάλα τοῖς ἀνθρώποις πάντα ὄντα σκιαγραφίαν. Sopater ap. Stob. Flor. XLIV, p. 313: ἀπόδειξον δὲ σαυτὸν τῆς ἀρχῆς πρέποντα κόσμον, ἀλλὰ μὴ ταῖς ἑξωθεν καὶ ἐφημέροις σκιαγραφίαις καλλωπίζον. Sextus Empiricus Adv. Mathematicos VII, 88: Ἀνάξαρχον δὲ καὶ Μόνημον, ὅτι σκιαγραφία ἀπέεικασαν τὰ ὄντα, τοῖς τε καὶ τὰ ὕπνου ἢ μανίαν προσπίπτουσι ταῦτα ὁμοιωσθαι ὑπέλαβον· ubi Fabricius perperam posuit σκηνογραφία, itemque in hoc Phaedonis loco poni vult. Verbum σκιαγραφεῖν eodem sensu, *simulandi vana specie veritatem*, aliquoties ponitur à Platone v. c. Rep. IX, p. 507, A: ἡ τῶν ἁλλων ἡδονὴ πλὴν τῆς τοῦ φρονίμου, οὐδὲ καθαρὰ ἀλλ' ἐσκιαγραφημένη τις· quod Plutarchus modo citatus dixit σκιαγραφίαν· ibidem Plato p. 508, C: ἡδοναῖς ξυνεῖναι μεμιγμέναις λύπαις, εἰδώλοις τῆς ἀληθοῦς ἡδονῆς καὶ ἐσκιαγραφημέναις. Leg. II, p. 580, B: ἐσκιαγραφημέναις τὰ δίκαιά ἐστι καὶ ἄδικα. Parmenide sub finem p. 71, E: οἷον ἐσκιαγραφημένας, ἀποστάντι μὲν ἐν πάντα φαινόμενα — προσελθόντι δὲ γε πολλὰ καὶ ἕτερα.

Pag. 21. τὸ δ' ἀληθὲς τῶ ὄντι ἢ κάθαρσις τῶν τοιούτων πάντων, καὶ ἡ σωφροσύνη καὶ ἡ δικαιοσύνη, καὶ ἡ ἀνδρεία· καὶ αὐτὴ ἡ φρόνησις μὴ καθαρμός τις ἢ. i. e. *revera autem*

certo purgatio talium omnium, & temperantia, & iustitia, & fortitudo: atque ipsa prudentia vide ne sit purgatio. Nunc singula deinceps notemus. Primum, τὸ δ' ἀληθές, idem est quod κατὰ δὲ τὸ ἀληθές, *secundum veritatem.* Huic subjungitur τῷ ὄντι, ut supra §. 17, p. 17, quod significat notum aliquid vel jam dictum, ad quod praesens disputatio referatur, scilicet κάθαρσιν supra dictam §. 17. p. 18: de qua formula Annot. 156, exposuimus. Olympiodori, mystica subtilitate distinguentis p. 24, 25, 26, verba apponere, nil attinet. Melius & ad verborum fidem Versio Sicula, *utique enim & certissime.* Deinde τῶν τοιούτων spectat ad proxime antecedens τῶν τοιούτων. Porro, animum virtutis studio, i. e. philosophia purgari, praeceptum est & aliorum philosophorum, & in primis Platonis, non modo in Phaedone dialogo proditum, sed per totam ejus doctrinam diffusum: & diserte pronunciatum in Theaeteto p. 128, D, F: Sophista p. 153, A, seq.: Gorgia p. 312 — 314: Rep. VII, 488, A, seq. Hinc saepe καθαρτικαὶ virtutes ac disciplinae, non modo apud Platonicos, sed & Aristotelem Poët. 16, & Politic. VIII, 7. Denique solemnem hanc virtutis in quatuor istas partes distributionem Plato subinde tradit, veluti Rep. IV, p. 449, Leg. I, p. 567, D: & alibi, & apud Diog. Laert. III, 80: sumtam ex Pythagoreorum doctrina, ut apparet in eorum fragmentis apud Stobaeum Flor. I. v. c. Theagis p. 8 — 12. Metopi p. 7. Cliniae p. 8, caet. Sumfit indidem Aristoteles, dissentiens tamen à Platonis ratione: quam postea sibi asseruerunt & celebrarunt Stoici: quos secutus est Cicero De Officiis, De Finibus, & alibi. Caeterum pro αὐτῇ recipimus αὐτῇ, ut jam Fischerus posuerat ex Stobaeo, Jamblichio, Ficino, secutus Forsterum: accedunt Vindob. A, B, C, Versio Sicula.

Pag. 22. ἐν βορβόρῳ κείσεται. Orphicum dictum multi post Platonem vel memorarunt vel imitati sunt: quos annotavimus ad Plutarchi Fragm. De Anima, libro De Sera Num. Vind. subjectum p. 137: quibus addatur Theodoretus Serm. I, p. 483, C: Suidas Voc. Πλάτων p. 126: & in Lactantio Inst. Div. VII, 7, animadvertatur error, quo pro Platone vel alio, ponitur *Zeno Stoicus*, qui hoc dictum celebraverit.

Pag. 22. νερθηκοφόροι μὲν πολλοί, βάκχοι δὲ γε παῦροι. Olympiodorus p. 24: παραθεῖ ἔπος Ὀρφικὸν τὸ λέγον, ὅτι, ὅστις δ' ἡμῶν ἀτέλεστος, ὥσπερ ἐν βορβόρῳ κείσεται. τελετὴ γάρ ἐστι ἡ τῶν ἀρετῶν βακχεία. καί φησι, „Πολλοὶ μὲν νερθηκοφόροι, παῦροι δὲ τε βάκχοι.“ νερθηκοφόρους, οὐ μὲν βάκχους τοὺς πολιτικοὺς καλῶν. νερθηκοφόρους δὲ βάκχους, τοὺς καθαρτικούς. Versus Orphicus proverbii instar habet. Videatur Zenobius, V, 77: Erasmus Adag. p. 1668: Anthologia Gr. I, 3, 6. Citant ex Platone Clemens Alexandr. Strom. I, p. 315, C: & V, p. 554, A: Theodoretus Serm. XII, p. 668, B: Marinus Vita Procli p. 52.

Pag. 22. προθυμούμενην. Praeferam προθυμήτην, quod omnes Vindobonenses, Veneti, & Tubingensis dant.

Pag. 22. ἐκεῖσε ἐλθόντες τὸ σαφὲς εἰσόμεθα. — Olympiodorus p. 25: Οὐχ ὅτι ἡγνόει ὁ Σωκράτης καὶ διστάζων ταῦτα λέγει, ἀλλὰ τοῦτο διὰ φιλόσοφον εὐλάβειαν. φορτικὸν γὰρ τὸ ἐαυτὸν ἐπαινεῖν. οὕτω δὲ καὶ ἀνωτέρω ἔλεγεν, ὅτι παρὰ δεσπότης ἀγαθοὺς ἀπειμι, ἀκριβῶς οἶδα. εἰ δὲ παρ' ἀνδράσιν ἀγαθοῖς, οὕτω δῆλον. Τινὲς δὲ φασιν, ὅτι ἀμφιβάλλει ὁ Πλάτων εἰ ἀθάνατος ἡ ψυχὴ, διὸ ταῦτα λέγει ὁ Σωκράτης. Ὁ δὲ γε φιλόσοφος Ἀμμώνιος μονόβιβλον ἔγραψεν εἰς τὸ χωρίον ἀπολογούμενος ὑπὲρ αὐτοῦ. Πῶς δὲ ἀμφιβάλλει ὁ ἐφεξῆς δι' ἀρραγῶν τὴν ψυχὴν δεικνὺς ἀρδίου, καὶ ὁ ἀλλαχοῦ εἰπὼν, ὅτι δεῖ ἀδαμαντίνους δεσμοὺς ταῦτα ἔχοντα κατένειναι εἰς ἄδου. Conferenda sunt haec cum supra allatis p. 161. — Novum est,

quod hinc discimus, Ammonium in hunc Platonici Phaedonis locum singulare scriptum composuisse. Neque vero mutandum ἀρραγῶν, *per infragilia, inconcussa, argumenta*, quod mutare tentabat Forsterus.

Pag. 22. ἀπολείπω. Sic unus, ut videtur, Stephanus dedit; omnes enim alii Forstero & Fischero consulti habent ἀπολείπων, quod vel constructio loci postulat. Et sic quoque nostri praebent, Vindob. A, B, C, D, E, F, G, H: Venet. A, B: & Versio Sicula.

Pag. 23. Εἰπόντος δὲ τοῦ Σωκράτους — περὶ αὐτῶν. Habet Stobaeus Eclog. Phys. p. 94.

Pag. 23. ὥσπερ πνεῦμα ἢ καπνὸς διασκεδασθεῖσα οἴχεται ἀποπταμένη. Eadem comparatio repetitur p. 34, 35, 45: à nobis tractata est ad Plutarchum De Sera Num. Vind. p. 560, C: edit. veteris p. 80. Quibus addantur, Homericum Iliad. Ψ, 100. ψυχὴ δὲ κατὰ χθονὸς ἥντε καπνὸς οἴχετο τετριγυῖα. Epicuri in Epist. ad Herodotum apud Diogenem Laert. X, 165. Versum à Plutarcho citatum De Isid. & Osir. p. 360, C, Empedoclis esse, teste Sexto Empirico Adv. Mathem. VII, 123,

Pag. 23. οὐδὲν ἔτι οὐδαμοῦ ἤ. i. e. *nil amplius usquam sit, omnino nihil sit, funditus perierit*. Dicitur & infra §. 48. & in consuetudine pro *nullo loco*, *nullo in numero esse*: quod attigit Ruhnkenius ad Xenophontis Mem. Socr. I, 2, 52, laudans Euripideum Iphig. Taur. 115: δειλοὶ δ' εἰσὶν οὐδὲν οὐδαμοῦ. cui addatur Demosthenis Pro Corona p. 357, C: ὑμῶν δὲ οὐδεὶς ἦν οὐδαμοῦ. ubi tamen alia quadam ratione est, *nemo vero vestrum ullo in numero erat*. Similiter apud Plutarchum in Demosthene p. 852, C: οὐδὲν οὐδαμοῦ χείρων ἔδοξε τοῦ Ἐφιάλτου. ubi Patini codices duo & Moscuensis dant μηδαμῶ. Apud philosophos item conjunctim & separatim dicuntur, pro οὐκ εἶναι, quandoquidem *esse* & *nusquam esse* repugnant.

A Graeco exemplo ducta sunt Latina: Ciceronis De Senect. 22: *Nolite arbitrari, o mihi carissimi filii, me, cum à vobis discessero, nusquam aut nullum fore*: nam in Xenophonte Cyropaed. VIII, p. 236, D, nude positum est, *ὡς οὐδὲν ἔσομαι ἐγὼ ἔτι*. Plauti Cistell. IV, 2, 18: *Nulla est, neque ego sum usquam; perdita perdidit me*.

Pag. 23. παραμυθίας δέχεται. consolatione opus habet: ut item à Latinis *consolatio timoris*, ratio, qua timor ex animo eximitur & vanus esse ostenditur. Graecum παραμυθία non solum est consolatio animi, sed etiam iudicii confirmatio, qua sententia difficilis & incredibilis ad probabilitatem explicatur. Sic saepe Plutarchus: v. c. De Pythiae Oraculis p. 395, F: οὐ παντάπασιν ἀπορήσομεν ἐπαφῆς καὶ παραμυθίας πρὸς τὴν ἀπορίαν. Defect. Orac. p. 428, E: τοῦτο μὲν ἔστω παραμυθία τοῦ θαυμάζοντος —. De Vultu In Orbe Lunae p. 929, F: ὁ δὲ ἰσχυρότατος ἐστὶ τῶν ἀντιπιπτόντων, πότερον ἔτυχε τινὸς παραμυθίας, ἢ παρῆλθεν ἡμῶν τὸν ἑταῖρον. De Animi Procreat. In Platonis Timaeo, initio p. 1012, B, hoc argumentum ait propter difficultatem, τὸν λόγον τοῦτον οὔτε ἄλλως εὐμισταχείριστον ὄντα, καὶ διὰ τὸ τοῖς πλείστοις τῶν ἀπὸ Πλάτωνος ὑπειναντιοῦσθαι δεόμενον παραμυθίας. Adv. Colotem p. 1123, E. Longinus De Subl. IV. fin. p. 12. Simplicius in Aristot. De Coelo p. 101, a. l. 14.

Pag. 23. οὐδ' εἰ κωμωδοποιὸς εἴη —. Socratem à Comici in scena traductum, in primis ab Aristophane in Nubibus, neminem fugit: ab Amipsia item inductam ejus personam, narrat Diogenes Laert. II, 28: & ab Eupolide reprehensum, eoque spectare hic Platonem annotat Olympiodorus: τί βούλεται ἐνταῦθα τῷ Πλάτῳ ἢ μνήμη τῶν κωμωδοποιῶν; ἢ τὸ λεγόμενον τοῦτό ἐστιν, ὅτι οὐ δάσω χάραν τοῖς κωμωδοποιοῖς διαλοιδορεῖσθαι μοι. ὁ γὰρ Εὐπολὶς φησὶ περὶ τοῦ Σωκράτους, Τί δῆτα ἐκείνου τὸν ἀδολέσχην καὶ

πτωχόν, ὃ τ' ἄλλα μὲν πεφρόντικεν, ἐπόθεν καταφαγεῖν ἔχοι, τούτου κατημέληκε. qui versus fortasse hoc modo scripti fuerint: Τί δ' ἦτ' ἐκεῖ τιν' ἀδολέσχην πτωχόν οἶσθ'; Ὅς τ' ἄλλα μὲν πεφρόντιχ'· ὅθεν φαγεῖν δ' ἔχοι, Τούτου κατημέληκε. Alia de hoc argumento videantur apud Ruhnkenium ad Xenophontis Memor. Socr. I, 2, 31. Caeterum Vind. D, E, κομμηδιοποιός· qua de forma alibi dicemus.

Pag. 23. Παλαιὸς μὲν οὖν ἐστὶ τις ὁ λόγος — p. 26, οὕτως ἔχειν. Habet Stobaeus Eclog. Phys. p. 95. Principium notat Tertullianus De Anima, XXIII. p. 275: *Illius (Platonis) est enim in Phaedone, quod animae hinc euntes sint illuc, & inde huc.* Olympiodorus p. 29: κατασκευάζει ἡ λέξις ἐκ τῆς μαρτυρίας τῶν παλαιῶν ποιητῶν· ἀπὸ Ὀρφέως φησὶ λέγοντος „Οἱ δ' αὐτοὶ πατέρες καὶ υἱές ἐν „μεγάροισι, Ἡδ' ἄλοχοι σεμναὶ κεδναὶ τε θύγατρες.” Πανταχοῦ γὰρ ὁ Πλάτων παραθεῖ τὰ Ὀρφέως· οὕτω γοῦν καὶ ἀνωτέρω ἔλεγεν· — Ἀλλὰ μὴν καὶ ὁ Ἐμπεδοκλῆς ἔφη, „Ἡδὴ γάρ ποτ' ἐγὼ γενόμην κοῦρός τε κόρη τε, Θάμνός τ' οἰωνός τε καὶ εἰν ἂν νήχυτος ἔξαλλα ἄμφορος ἰχθύς”. Ὁ δὲ γε Πρόκλος, ἦτοι ὁ Συριανὸς κατασκευάζει ὅτι τὸ ζῶν καὶ τὸ τεθνεὺς ἐξ ἀλλήλων· ὅτι ἡ ζωὴ καὶ ὁ θάνατος σύγκρισις καὶ διάκρισις· ταῦτα δὲ ἐναντία· τὰ δὲ ἐναντία μεταβάλλει εἰς ἀλλήλα κ. τ. λ. Orphei versus hinc in editionem Gesnerianam transcripti p. 409: Empedoclei varia lectione interpolati, rectius, quamquam diverse, exstant apud Diogenem Laertium VIII, 77: & Athenaeum VIII, p. 365, E. Argumentum hoc, contraria ἐ contrariis fieri & in contraria perire, longam habet tractationem in Olympiodori Cod. I, p. 1 — 41, ex Jamblichi & Syriani interpretationibus ductam. Comparandus est haec attingens Aristoteles Phys. Aufc. I, 7: De Generat. & Corrupt. II, 10: illic Simplicius: & De Coelo I, p. 83, a, fin; Metaphys. VII.

IN PLATONIS PHAEDONEM. 5

5. De Metempsychosi multi multa: nos in Disputatione De Placito Immortalitatis Anim. Sect. II. Caeterum παλαιὸς λόγος dicitur idem Immortalitatis placitum Platoni Epist. VII. p. 716, B: πείθεσθαι δ' οὕτως αἰεὶ χρὴ τοῖς παλαιοῖς τε καὶ ἱεροῖς λόγοις, οἳ δὴ μνηύουσιν ἡμῖν ἀθάνατον ψυχὴν εἶναι. Comparetur Menon. p. 16, G.

Pag. 23. καὶ τοῦτο ἱκανὸν τεκμήριον τοῦ ταῦτ' εἶναι. Sic omnes nostri: mihi tamen nexus requirere videtur, καὶ τοῦτου ἱκανὸν τεκμήριον τοῦτ' ἂν εἴη —.

Pag. 24. ἴδωμεν. Sic Stobaeus & Vindob. B. Vulgo & caeteri, εἰδῶμεν, quod est *sciamus*, nec sententiae congruit.

Pag. 24. ἄρα ἀναγκαῖον —. *an necesse sit*. Novum accidit ἄρα pro εἰ. Melius interpungitur in Stobaeo p. 95: τοῦτο οὖν σκεψώμεθα, ἄρα ἀναγκαῖον —; *hoc ergo consideremus: an necesse est —?* Vindob. G, dat οὖν εἰ pro ἄρα.

Pag. 24. Ἰκανῶς ἔχομεν τοῦτο. *Hoc satis percipimus*. Sic infra p. 70: ἔχω παρ' ἑμαυτῷ. Theaeteto p. 119, C: ἔχεις τοῦτο ἰσχυρῶς; *an hoc firmiter percepisti, statuis*. Leg. IV, p. 598, D: ἔχετε γὰρ ὃ λέγω πού.

Pag. 25. ἐξ ἀλλήλων τε γίνεται ταῦτα. Jo. Philoponus explicans Aristotelem Phys. Auscult. I, 5, statuentem *contraria è contrariis fieri*, fol. C, p. 12, & 15, hunc Platonis locum significans μετ' ἀλλήλα legisse videtur: ὁ Πλάτων ἐν τῷ Φαίδωνι κυριώτερον ἀνόμασε μετ' ἀλλήλα αὐτὰς εἰρηκώς. quae sane lectio nexui disputationis Platonicae repugnat, & temeritatis Philoponum arguit.

Pag. 25. Τὴν μὲν τοίνυν ἐτέραν συζυγίαν — ἀλλὰ ταύτη χωλὴ ἔσται ἡ φύσις. De hujus decreti temerario usu monuimus in Prolegom. p. XXXVII. Est autem συζυγία sensu dialectico, *copulatio disjunctorum, par contrariorum*: v. c. aliquid, nihil: vita, mors: somnus, vigilia: caet.

caet. Harum consequentiam Plutarchus De Solertia Animalium ita reprehendit, ut ex hoc Platonis loco aliquid coloris traxisse videatur p. 960, B: ἐδόκει γάρ τι πραγματικῶς αἶον ἀντηχεῖν ἐκ τῆς Στοᾶς, ὡς τῷ θνητῷ τὸ ἀθάνατον ἀντίκειται, καὶ τῷ φθαρτῷ τὸ ἀφθαρτον, καὶ σώματί γε τὸ ἄσώματον· οὕτως ὑπάρχοντι τῷ λογικῷ χρῆναι τὸ ἄλογον ἀντικεῖσθαι καὶ ἀνθυπάρχειν, καὶ μὴ μόνην ἐν τοσαῖσδε συζυγίαις ἀτελῇ τήνδε λείπεσθαι καὶ πεπηρωμένην· — εἰ δέ τις ἀξιοῖ μὴ κολοβὸν εἶναι τὴν φύσιν, ἀλλὰ τὴν ἑμψυχον φύσιν ἔχειν τὸ μὲν λογικόν, τὸ δὲ ἄλογον· ἕτερος ἀξιόσει τὴν ἑμψυχον φύσιν ἔχειν τὸ μὲν φανταστικόν, τὸ δὲ ἀφαντασιωτόν. Sequitur, ut in-
 victum, Philo Judaeus De Mund. Incorrupt. p. 957, A: τῶν ἐν ταῖς συζυγίαις ἐναντίων ἀμύχανον, τὸ μὲν εἶναι, τὸ δὲ μὴ· λευκοῦ γὰρ ὄντος ἀνάγκη καὶ μέλαινα ὑπάρχειν, καὶ μεγάλου βραχὺ, καὶ περιττοῦ ἄρτιον, καὶ γλυκεῖος πικρὸν, καὶ ἡμέρας νύκτα, καὶ ὅσα τούτοις ὁμοιότροπα. Columella De R. R. II, 2, 2: *Recurrendum est igitur ad qualitatuum inter se dissidentium quasi quasdam conjunctiones, quas Graeci συζυγίας ἐναντιοτήτων, nos discordantium comparationes, tolerabiliter dixerimus.* Nomen χολός eleganter dicitur de rebus, quae in duarum partium altera deficiunt & ex hoc loco annotavit Suidas in Χολός. ἀντὶ τοῦ ἀτελούς περὶ ψυχῆς Πλάτων. Ἀλλ' εἰ ταύτῃ ἐστὶ χολὴ ἡ φύσις. Si-
 mile est Plutarchi Cimone p. 489, C: παρακαλῶν μὴτε τὴν Ἑλλάδα χολὴν, μὴτε τὴν πόλιν ἑτερόζυγα περιιδεῖν γεγενημέ-
 νην· i. e. *adhortans, ne sinerent Graeciam claudam, & ur-
 bem Athenarum altera sua pari Lacedaemone orbari.* Sic & verbum χολεύειν usurpatur, quod illustravimus ad Plutarcheum libellum De Educatione p. 2, B.

Pag. 25. Ἐκ τῶν τεθνεώτων ἄρα τὰ ζῶντά τε καὶ οἱ ζῶντες γίγνονται. Hoc argumentum nulla cum reprehensione memorat Alexander Aphrodis. Comment. in Aristot. Topica II, p. 89, a: οὕτω καὶ Πλάτων ἐν μὲν τῷ Φαίδωνι

βουλόμενος διῆξαι τὰς ψυχὰς ἐν ᾧδου οὔσας καὶ σωζομένας, ἔλαβεν, ὃ τοῦτο ἐπεσθαι ὤετο, τὸ ἐκ τῶν τεθνεώτων τοὺς ζῶντας γίνεσθαι· τοῦτο δὲ κατεσκεύασε διὰ τοῦ τὰ ἐναντία ἐκ τῶν ἐναντίων γίνεσθαι, ἐναντία δὲ εἶναι τὸ ζῆν καὶ τὸ τεθνάναι.

Pag. 26. ὅτι οὐδ' ἀδίκως ὠμολογήκαμεν· *nos non temere consensisse & statuisse.* Sic ἀδικεῖν & ἀδίκως de temere *disserendo ac statuendo* à Platone usurpatur: v. c. Theaeteto p. 125, A: μὴ ἀδίκει ἐν τῷ ἐρωτᾷ· quod, quale fit, deinceps declaratur. Jone p. 148, B. Socraticorum Epist. XXIII, p. 49: ἡμῶν δὲ οὐ τοσαύτη ἐστὶ σοφία, ἀλλ' ὅπου μὴ ἀδικῆσαι τινας ἐν τῇ συνουσίᾳ· *nobis autem non tanta est sapientia, sed quanta satis sit, ut ne temere ad alios differamus.*

Pag. 26. ἀνταποδοίῃ τὰ ἑτέρα τοῖς ἑτέροις· i. e. *responderent altera alteris, debitas vices redderent.* Ut modo proprie & active ponebatur, sic nunc passive, seu neutre: cujus usus hoc unum exemplum prodidit Vigerius De Idiotism. p. 186. In Platone alibi simplex ἀποδιδόναι hac notione occurrit: v. c. Theaeteto, p. 128, D: πάλιν αὖ τὰ ἀντίστροφα ἀποδίδωσιν· *rursus & vicissim contrarias poenas pendit.* Phaedro p. 341, A: τὸ εἰκὸς ἀποδιδόασιν· *in consentaneam poenam incidunt.* Decompositum est Rep. VIII, 499, E: τὸ ἄγαν τὲ ποιεῖν μεγάλην φιλεῖ εἰς τοῦναντίον μεταβολὴν ἀνταποδιδόναι· *vehementer quid agere in magnam contrariam commutationem vertitur: & apud Plutarchum De Exilio p. 608, F: πολλαπλασίας ταῖς ἡδοναῖς ἐκείναις λύπας ἀνταποδιδόναι· in multo plures voluptatibus illis calamitates incidere.*

Pag. 26. τελευτῶντα πάντα· χῆρον τὸν Ἐνδυμῖωνα ἀποδείξειε, καὶ οὐδαμοῦ ἂν φαίνοιτο. i. e. ad verbum: *tandem omnia fabulam Endymionis nugas esse ostenderent, & nusquam apparerent.* Duplex est dictio exquisita: nam τελευτῶντα in tali constructione, *tandem, denique*, significare, satis

notum est; quamquam hoc loco aliquantulum subest notionis *moriendi*, quod Cornarius reddidit. *desinentia*. Prior dictio λῆρόν τι ἀποδεικνύναι, *aliquid nugas ostendere, aliquid ita superare, ut nugae & nihil esse videatur*, & hoc loco, & aliis aliorum locis, non satis interpretes ceperunt. Dion. Chrys. Or. XXXII, p. 384, D: αὐτὸν γὰρ οἶμαι τὸν Ἰξίονα λῆρον ἀποφαίνετε, τὸν ἐν τῷ τροχῷ παρὰ τοῖς ποιηταῖς ἐνδεσμένον καὶ κολαζόμενον διὰ ταύτην (1. τοιαύτην) τινὰ ἀσέβειαν. i. e. *tantas poenas patimini, ut Ixionis à poetis rotae adstricti & puniti poenae, prae vestris nugae sint*. Et vero λῆρος πρὸς τι eleganter in comparatione ponitur: v. c. à Platone Leg. III, p. 593, F: λῆρος πρὸς χρυσόν τε καὶ ἄργυρον ἐστὶν ἐκάστοτε τὰ λεγόμενα τίμια καὶ καλὰ κατὰ πόλιν. i. e. *quae dicuntur in civitate esse pretiosa & honesta, nugae sunt, si cum auro argenteoque comparentur*. Xenophon Anabaf. VII, 7, 24: — Ἡρακλείδῃ λῆρος πάντα ἐδόκει εἶναι πρὸς τὸ ἄργύριον ἔχειν ἐκ παντὸς τρόπου. Antiphanes ap. Stob. Flor. LXXXIX, p. 502: Ἄρ' ἐστὶ λῆρος πάντα πρὸς τὸ χρυσίον. Aristides Panathen. p. 195: λῆρος ἅπαντα τὰ ἄλλα πρὸς ἐκείνους ἦν. *nemo ipsis conferendus erat*. De Myster. V. p. 359: εὖ δὲ ὁδεῖν ὅτι πάντα λῆρος πρὸς τὸ πείθεσθαι θεῷ. Aelianus Nat. Animal. VII, 20: πρὸς γὰρ τὸ μὴ πεινᾶν πάντα λῆρον ἦγνυται, ὥσπεροῦν οἱ τῶν ἀνθρώπων κακοὶ πρὸς τὸ ἄργύριον. Sed verbum ἀποδεικνύναι simili potestate assumit nomen χρυσόν: v. c. apud Plutarchum in Sertorio p. 570, D: τῶν περὶ Κίνναν καὶ Μάριον ἐμφορουμένων ὕβρεως τε καὶ πικρίας ἀπάσης, ὥστε χρυσὸν ἀποδείξαι Ῥωμαίοις τὰ τοῦ πολέμου κακά. i. e. *quum Cinna & Marius omni se insolentia & crudelitate satiarent, ut Romani, prae his malis, belli mala pro auro haberent: i. e. prae his mala belli magnum bonum esse censerent*. Timoleonte p. 241, B: φάσκοιτες ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἦκειν καὶ καταλύειν τοὺς μονάρχους, χρυσὸν ἔδει-

ἔδειξαν τῇ Σικελίᾳ τὰς ἐν τῇ τυραννίδι συμφορὰς, καὶ μακα-
 ριωτέρους δοκεῖν ἐποίησαν τοὺς καταστρέψαντας ἐν τῇ δουλείᾳ
 τῶν ἐπιδόντων τὴν αὐτονομίαν. *cum dicerent se pro libertate
 ad evertendos tyrannos venire, effecerunt ut calamitates
 tyrannidis pro magno bono & tamquam auro haberentur,
 & beatiores censerentur, qui in servitute occubuis-
 sent, quam qui vivi libertatem istam vidissent.* Plato Epist.
 VIII, p. 712, A: ὁρῶν δὴπου τοὺς ἄνδρας ἐν χρόνῳ ὀλίγω
 χρυσὴν ἀποδείξαντας τὴν ἔμπροσθεν πολιτείαν. Euripides
 Troad. 436: Ὡς χρυσὸς αὐτῷ τὰ μὲν καὶ Φρυγῶν κακὰ Δόξει
 ποτ' εἶναι. Alia etiam de hac dictione annotarunt Kuste-
 rus ad Suidam Voce Ἐπέκλυσε, & Hemsterhusius ad Lu-
 ciani Necyomant: T. I, p. 460. Similes hujus, & verbi
 ἀποφαίνειν, sunt usus aliis juncti nominibus: v. c. apud
 Platonem Leg. IV, p. 601, G: τὸν δὲ Ἡσίοδον οἱ πολλοὶ
 σοφὸν ἀποφαίνουσι, λέγοντα — Τῆς δ' ἀρετῆς ἰδρῶτα κ. τ. λ.
 i. e. *suis factis comprobant sapientiam dicti Hesiodi.*
 Plutarchum Fab. Maximo p. 187, D: ἐκεῖνον ἄνδρα πραότητι
 καὶ φιλανθρωπίᾳ θαυμαστὸν ἀποδείξας. *illum, scil. Marcellum,
 demonstrans virum lenitate & humanitate admirabilem
 prae ipso esse: i. e. Fabius hac in re se ostendit à Mar-
 cello lenitate & humanitate incredibiliter superari.* De
 Superstitione p. 169, E: ἀποδείκνυσι τὸν Πυθαγόρου λόγον
 φλυαρὸν, εἰπόντος ὅτι βέλτιστοι γινόμεθα πρὸς τοὺς θεοὺς βα-
 δίζοντες. *superstitiosus suis factis confutat Pythagorae
 dictum, caet:* Sulla p. 453, B: ἡ μὲν οὖν ἔχθρα — ἀπέδειξε
 τὸν Εὐριπίδην σοφὸν ἄνδρα καὶ πολιτικῶν ἐπιστήμονα νοσημάτων,
 διακελευσάμενον φυλάττεσθαι τὴν φιλοτιμίαν ὥς ὀλεθριωτάτην
 καὶ κακίστην δαίμονα τοῖς χρωμένοις. *significat Euripideam
 sententiam in Phoenissis proditam versu 537: Lucullo
 p. 517, B: Numa p. 77, E: C. Graccho p. 835, B:
 ἀπέδειξε τοὺς ἄλλους ῥήτορας παίδων μὴδὲν διαφέροντας. i. e.
 tanta cum eloquentia causam dixit, ut reliqui oratores,*

si cum eo compararentur, pueri viderentur. Philopoe-
mene p. 363, E: Dione p. 960, D: οὕτω διελέχθη περὶ
τῶν συμφερόντων πρὸς τὸν καιρὸν ὁ Δίων, ὥστε ἄλλους ἅπαντας
τῇ μὲν φρονήσει παιῖδας ἀποδείξαι, τῇ δὲ παρρησίᾳ δούλους. Sic
Aristides Or. Platon: I. T. II, p. 31: ὁ Ἰπποκράτης, ὁ Δη-
μοσθένης — παιῖδας τοὺς πρὸ αὐτῶν ἀπέδειξαν. i. e. *pueros prae
se majores suos fecerunt videri.* Ejusdem generis est forma
in Platone Epist. IV, p. 710, C: παρασκευάζου τὸν τε Λι-
κούργον ἐκεῖνον ἀρχαῖον ἀποδείξων καὶ τὸν Κῦρον — i. e. *ita
te compara, ut Lycurgum & Cyrum quasi obsoletos su-
peraturus*: cui simile est Luciani in Nigrino §. 3. T. I,
p. 42: τὸν Ὀμήρου λωτὸν ἀρχαῖον ἀποδείξαι. ubi annotatio-
nibus L. Bosii & Hemsterhufii addatur Aelianus Nat.
Animal. I, 25: de Hyaena sexum deinceps mutante:
Οὐκοῦν τὸν Καϊνία καὶ τὸν Τειρεσίαν ἀρχαίους ἀπέδειξε τὸ ζῶον
τοῦτο, οὐ κόμπους, ἀλλὰ τοῖς ἔργοις αὐτοῖς. Altera hujus
loci dictio οὐδαμοῦ φαίνεσθαι, *nusquam apparere, alteri
comparatum evanescere, pro nihilo haberi*, item optimis
placuit scriptoribus: v. c. Platoni Gorg. p. 284, A:
εἰ δέοι λόγῳ διαγωνίζεσθαι ἐν ἐκκλησίᾳ ἢ ἐν ἄλλῳ τινὶ συλλό-
γῳ, ὑπότερον δὲ αἰρεθῆναι ῥήτορα ἢ ἰατρὸν, οὐδαμοῦ ἂν φανῇ-
ναι τὸν ἰατρὸν, ἀλλ' αἰρεθῆναι ἂν τὸν εἰπεῖν δυνατόν, εἰ βούλοι-
το. Demosthenes, quasi declarans vim dictionis, Or. Pro
Corona p. 356, C: τούτων γὰρ ἀπάντων ἦν ἐν τοῖς ἀνὰ χρόνους
ἐξήτασις· καὶ ἔδωκεν ὁ παρελθὼν χρόνος πολλὰς ἀποδείξεις ἀν-
δρὶ καλῷ τε καὶ ἀγαθῷ· ἐν οἷς οὐδαμοῦ σὺ φανήσῃ γεγονώς, εὖ
πρῶτος, οὐ δεύτερος, οὐ τρίτος, οὐ τέταρτος, οὐ πέμπτος,
οὐχ ἕκτος, οὐχ ὅποστοςοῦν· significat Oraculum Megaren-
sibus datum. Dio Chryf. Or. XXX, p. 308, A: τοῦτο
δὲ εὐθὺς ἐξίτηλον γίγνεσθαι, καὶ μηδαμοῦ φαίνεσθαι. Plutarchus
Quaest. Rom. p. 270, B: ταῦτα δὲ ὁ Θεμιστοκλῆς πρὸς
τοὺς αὐτοὺς ἔλεγε στρατηγοὺς τῶν Ἀθηναίων, ὡς οὐκ ἂν οὐδα-
μοῦ φανεῖτες, εἰ μὴ τὴν πόλιν αὐτὸς ἔσωσεν· ubi pro φανέντες

ex Venet. & Voss. legendum φανέντας, & caeterum locus ita restituendus ex conjectura, ὥς οὐδὲν οὐδαμοῦ φανέντας κ. τ. λ. de qua formulâ diximus ad p. 23. Annot. p. 174. Aristides Panathen. p. 127. *Ξέρξης — ὑπεριδὼν δὲ τῆς πόλεως καὶ τῶν Ἑλλήνων ὥς οὐδαμοῦ φανησομένων.* Or. De Pace T. I, p. 404: οὐδαμοῦ τὰ νῦν ἐγκλήματα πρὸς τὰς ἀνδραγαθίας τὰς τότε φανήσονται. Simplex οὐδαμοῦ εἶναι hoc sensu usurpatum, legimus à Sophocle *Antigon.* 188: Xenophonte *Mem. Socr.* II, 1, 52: Menandro ap. Stob. *Flor.* XCV. p. 518. *τῆς μερίδος ὣν τῆς οὐδαμοῦ τεταγμένης.* Simile est Aristidis T. I. οὐδαμοῦ θεῖναι τι. de quo Abreschius *Animadv. Aeschyl. Libro III.* p. 91.

Pag. 26. τὸν Ἐνδυμίωνα —. Haud alienum est à nostro proposito annotationem Olympiodori apponere, p. 29: *Ἐλέγετο δὲ οὗτος αἰεὶ καθεύδειν, διότι ἀστρονομῶν ἐπ' ἐρημίας διέτριβε. διὸ καὶ φίλος τῇ Σελήνῃ. ὃ δὲ καὶ περὶ Πτολεμαίου φασίν. οὗτος γὰρ ἐπὶ μὲν ἔτη ἐν τοῖς λεγομένοις πτεροῖς τοῦ Κανώβου ᾧκει ἀστρονομίας σχολάζων. διὸ καὶ ἀνεγράψατο τὰς στήλας ἐκεῖ τῶν εὐρημένων αὐτῷ ἀστρονομικῶν δογμάτων.* Quae verba item protulit & explicuit eruditissimus unus Mathematicorum Ismael Bullialdus ad Cl. Ptolemaeum *De Judicandi Facultate* p. 205.

Pag. 26. τὸ τοῦ Ἀναξαγόρου γεγονὸς εἶναι, ὁμοῦ πάντα, χρήματα. Pervulgata sententia Anaxagorae: memorata Diogeni Laert. II, 6: πάντα χρήματα ἦν ὁμοῦ, εἴτα νοῦς ἐλθὼν αὐτὰ διεκόσμησε: Plutarcho, qui dicitur, *De Placit. Philosoph.* I, 7: & aliis multis, quos laudat Valckenarius in *Diatribē De Euripid. Fragm.* p. 40.

Pag. 27. πάντα καταναλωθῆναι εἰς τὸ τεθνάναι. Et Epicurus postea sic decretum suum posuit, in *Epistola ad Herodotum* apud Diogenem Laert. X, 39: καὶ εἰ ἐφθείρετο δὲ τὸ ἀφανιζόμενον εἰς τὸ μὴ ὄν, πάντα ἂν ἀπολώλει τὰ πράγματα, οὐκ ὄντων τῶν εἰς αὐτὸ διελύετο.

Pag. 27. Καὶ μὲν, ἔφη ὁ Κίβης —. Olympiodori locus, quem Forsterus huc attulit, nil pro sua longitudine novi habet: alius brevior potius adhibeatur, à nobis editus in Fragmentis Plutarchi Tom. V. edit. 4, p. 490: edit. 8, p. 739.

Pag. 27: ἡ μάθησις οὐκ ἄλλό τι ἢ ἀνάμνησις τυγχάνει οὔσα. Notum Platonis decretum, in Menone dialogo explicitum p. 16, seq. indeque Ciceroni Tusc. I, 24: à nobis memoratum in Disp. De Placito Immort. Sect. V. Prolegom. hujus editionis p. XVIII, XXXVI. Habent & Olympiodori Excerpta ex Plutarcho edita à nobis Tom. V. l. c: Augustinus De Immortalit. §. 6, T. I, p. 290, D: De Quantitate Anim. §. 34, p. 310, D. Epist. VII, 2. T. II, p. 6, E. De Trin. XII, 24, T. VIII, p. 654, E. Multi veteres memorarunt citati partim Forstero.

Pag. 28. διαγράμματα. i. e. *figuras geometricas*: ut in Menone p. 18.

Pag. 28. κατηγορεῖ. i. e. *ostendit, apparet*. Xenophon Cyropaed. I, 4, 3: ἐμφαίνεται τι αὐτοῖς νεαρὸν, ὃ κατηγορεῖ τὴν ὀλιγοετίαν. Lucianus Nigrino T. I, p. 59: πολλὰν κατηγοροῦντες ἀπειροκαλίαν. *multam in se prodentes insolentiam*. Aelianus Nat. Animal. I, 5: ὁ ἰχθὺς ὁ τρώκτης, τούτου μὲν κατηγορεῖ τὴν φύσιν καὶ τὸ ὄνομα —. II, 12, 18: τούτων δὲ τῶν σοφισμάτων ἡ φύσις οὐδὲν ἐδεῖτο. καὶ κατηγορεῖ ὁ ἐλέφας. X, 2, 13. Var. Hist. III, 19. XII, 12. Conferatur Abreschius Animadv. Aeschyl. p. 273.

Pag. 28. αὐτὸ δὲ τοῦτο — δεομαι μαθεῖν, περὶ οὗ ὁ λόγος, ἀναμνησθῆναι. Difficultas hujus compositionis, quam alii aliter expedire tentarunt, mihi sic tollenda videtur, ut ante περὶ ponatur ἢ, quod facillime ab antecedenti litera ὦ absorberi potuit; ut ad Plutarchi Moralia p. 99, A, monuimus. Itaque locum in hanc sententiam interpretor: *hoc autem ipsum* scil. πῶς ἡ καλουμένη μάθησις ἀνάμνησίς

ἴστω, *desidero discere, aut reminisci, de quo nunc loquimur*, i. e. *desidero discere, aut ejus hanc, de quo loquimur, reminiscentiam requiro*. Formulam *δέομαι μαθεῖν*, si & ipse recte memini, Plato subinde usurpat. Et sic Plutarchus De Sera Num. Vind. p. 553, E: — οἷσθα δῆπουθεν. Μὰ Δί', εἶπεν, ἀλλὰ δέομαι μαθεῖν.

Pag. 28. οὐδὲν μὲν' ἂν ἤττον ἀκούοιμι —. Pro μὲν' ἂν legendum μέντ' ἂν ex Vindob. A, B, F: i. e. *μέντοι ἂν, tamen*. Tum ἀκούοιμι germana vi Optativi, i. e. optandi, accipiendum: *nihilo tamen minus audire velim*. Julianus Epist. VI, p. 376, B: οὐδὲν οὕτως ἴδοιμι. *nil libentius videre velim*.

Pag. 28. οἱ ἐρασταὶ ὅταν ἴδωσι λύραν ἢ ἱμάτιον —. Imitatur Maximus Tyrius Diff. XVI, 7, p. 185: ἤδη τις καὶ λύραν ἰδὼν ἐμνήσθη τῶν χρησαμένων τῇ λύρᾳ. κοῦφοι γὰρ τε χρῆμα ἀνάμνησις καὶ εὐκολον. Joh. Chrysostomus Homil. Ad Antioch. XXII, T. I. p. 249, D: τῶν φιλουμένων καὶ τὰ ἱμάτια, καὶ τὰ πρόσωπα, καὶ τὰ ὑποδήματα, καὶ οἱ στενωποὶ, πτεροῦσιν ἡμᾶς εὐθέως ὀφθέντες. cui geminum legitur in Sententiis Maximi & Antonii p. 718.

Pag. 29. αὐτὸ τὸ ἴσον. i. e. *notio universalis aequalitatis, idea aequalitatis*: ut supra §. 13 p. 16: τὸ δίκαιον αὐτό. Argumentum tractavimus in Prolegomenis p. XXX, XXXI, XXXVI.

Pag. 29. τὰ αὐτὰ ὄντα ἴσα φαίνεται, τότε δ' οὐ. *veluti, quum lapides plures sunt inter se aequales, & ligna plura inter se aequalia, nec mutantur ipsa, sed eadem manent; tamen nonnumquam alias videntur aequalia, alias inaequalia*: scilicet hoc fit, quando non amplius cum aequalibus, sed cum inaequalibus, comparantur.

Pag. 30. αὐτὰ τὰ ἴσα. Ponitur hoc loco ut αὐτὸ τὸ ἴσον, *ipsa notio universalis aequalitatis, idea aequalitatis,*

zis, non ab uno animo cogitata, quod est in singulari, sed à pluribus, quod est in plurali αὐτὰ τὰ ἴσα. Sic Olympiodorus Cod. I. ex Plutarcho, quem locum in Fragmentis edidimus Tom. V. p. 741: Ὅτι ποτὲ μὲν ἴσον, ποτὲ δὲ αὐτὰ ἴσα λέγει· ἢ εἰς τοὺς πολλοὺς ἀποβλέπων νόας, ὧν ἐν ἑκάστῳ τὸ αὐτὸ ἴσον· ἢ τὸ μὲν ἐν τῇ νῷ ἀποδοτέον, τὸ δ' πεπληθυσμένον τῇ ψυχῇ· ἐνταῦθα γὰρ τὸ ἐν πολλὰ, διὰ τὴν ἐν αὐτῇ πρὸς ἑαυτὴν ὑπόβασιν· quod ibi sic vertimus. „ Modo *aequale*, modo *ipsa aequalia* „ dicit: five ad multas ac plerasque *mentes* respiciens, „ quarum in unaquaque est *ipsum aequale*: five quod „ singularis numerus *menti* tribuendus est, pluralis au- „ tem *animae*; nam in anima unum fit multa, propter „ ipsius ad se ipsam (suasque partes) descensionem.” Prior ratio, ut grammatica, unice vera est: quamquam alteram Olympiodorus probat loco inedito, in eodem Cod. I. p. 178: καὶ πληθυντικῶς ὀνομάζει αὐτὰ τὰ ἴσα· τὸ εἶον διάστημα τῶν ψυχικῶν εἰδῶν ἐνδεικνύμενος· ἐνδείκνυται δὲ ὅτι καὶ εἰς τὰ νοητὰ γίνεται τις μετάβασις ἀπὸ τούτων, λέγων ποτὲ καὶ αὐτὸ τὸ ἴσον ἐνικῶς.

Pag. 30. Οὐ ταυτὸν ἄρ' ἐστίν, ἢ δ' ὅς, ταῦτά τε τὰ ἴσα, καὶ αὐτὸ τὸ ἴσον. Bene ad verbum reddidit Ficinus, *non idem sunt haec aequalia, atque ipsum aequale*: ταῦτα demonstrative dicitur, de *individuis, rebus singularibus*. Sic proxime ἐκ τούτων — τῶν ἴσων· & p. 31, 32, 37.

Pag. 30. περὶ τὰ ἐν τοῖς ξύλοις τε καὶ οἷς νῦν δὴ ἐλέγομεν, ἐν τοῖς ἴσοις. Postremum hoc ἐν τοῖς ἴσοις, pro simplici ἴσοις positum, ex redundantia Platonica interpretandum est. Aut, deleta commate, reddendum, *quae modo in rebus aequalibus numeravimus*: ut v. c. Dion. Chrys. Or. XXXVII, p. 466, A: τὸν αὐτὸν ἄνδρα νῦν μὲν ἐν θεοῖς λέγειν, νῦν δ' οὐδ' ἐν ἀνθρώποις.

Pag. 30. τῷ μὴ τοιοῦτον εἶναι. Plerique libri omittunt μὴ, Venet. A: Vindob. A, B, C, D, E, F, G. Quo
omis-

omisso, pro τῷ ratio requirat τοῦ. Ergo vetus varietas hoc loco fuisse videtur, τοῦ τοιοῦτον εἶναι, & τῷ μὴ τοιοῦτον εἶναι. Singularis τοιοῦτον, solitā enallage ponitur pro Plurali τοιαῦτα, qui hic requirebatur.

Pag. 30. Πολύγε. Vindob. A, B, C, D, E, F: Venet. A, B: Καὶ πολύγε.

Pag. 30. τοιοῦτον εἶναι ἴσον ὅσον ἐκεῖνο —. Mudgium probo delentem ἴσον. Graeca quidem exempla omnia habent: at non habuisse videtur codex unde Sicula Versio facta est, quae ita reddit: *deficit autem, & nequit tale esse quale illud, immo est deterius.*

Pag. 31. ὁρίγεται τοῦθ' ὃ ἐστίν ἴσον. Rectius Vindob. A, B, F, G, pro τοῦθ' dant ταῦ· G, praeterea ὃ pro ὅ. Attamen verius est ὅ· quippe continet periphrasin pro ὄντως ὄν, in hac sententia usurpatam: veluti, in postera parte Phaedonis §. κβ. p. 31, τοῦτο, ὃ ἐστι. §. μδ, p. 59: ἔχουσα τὴν ἐπαινμίαν τὴν τοῦ ὃ ἐστίν. Phaedro p. 345, C: καθορᾷ δὲ ἐπιστήμη, οὐχ ἥ γένεσις πρόσκειται· οὐδ' ἥ (legendum ἥ) ἐστὶ πρὸς ἑτέραν ἐν ἑτέρῳ οὖσα, ἣν ἡμεῖς νῦν ὄντων καλοῦμεν· ἀλλὰ τὴν ἐν τῷ ὃ ἐστίν ὄν ὄντως ἐπιστήμην οὖσαν —. Theaeteto p. 132, E, verbis mox citandis. Olympiodorus Cod. A, p. 62: Ὅτι τὸ ὃ ἐστὶ δηλοῖ μὲν καὶ τὸ ὄντως ὄν, δηλοῖ δὲ καὶ τὸ ἀπηλλαγμένον τῶν ἐν τῇ γένεσι περιφορέων.

Pag. 31. οἷς ἐπισφραγίζομεθα τοῦτο, ὃ ἐστι· i. e. quibus essentiae signum imprimimus, quae nomine essentiae insignimus. Sic Plato Philebo p. 78, F: ἐπισφραγισθέντα τῷ τοῦ μᾶλλον καὶ ἐναντίου γένει, ἐν ἐφάνη· insignita genere pluris & contrarii, unum apparuerunt. Politico p. 107, D: δεῖ γὰρ αὐτὴν ἀνευρεῖν, καὶ χωρὶς ἀφελόντας ἀπὸ τῶν ἁλῶν, ἰδέαν αὐτῇ μίαν ἐπισφραγίσασθαι. Leg. XII, p. 692, D: ἀκίνητα οὕτως ἐπισφραγισμένους, χρῆσθαι τὸν ἅπαντα βίον· haec ποιητῶν· immobilitium insignire, & sic iis per-

totam vitam uti. Himerius Or. XXIII, p. 804: τῇ βίῳ τὴν ἐπωνυμίαν ἐπισφραγίσατο. Eadem, qua hoc loco a sententia dixit Plato Thaeteto p. 132, E: ὃ τὸ ἔστιν ἐπονομάζει, καὶ τὸ οὐκ ἔστιν· *quod esse & non esse nominas: cui entis & non entis nomen imponis.* Frequens est ἐπισφραγίζεσθαι, *obsignandi, confirmandi, absolvendi, perficiendi*, notione: de qua alibi.

Pag. 31. καὶ ἐν ταῖς ἐρωτήσεσιν ἐρωτῶντες, καὶ ἐν ταῖς ἀποκρίσεσιν ἀποκρινόμενοι. Sic mox §. κς, p. 36: ἡ οὐσία ἧς λόγον δίδομεν τοῦ εἶναι καὶ ἐρωτῶντες καὶ ἀποκρινόμενοι· i. e. in disserendo, quod fit interrogando & respondendo. Theaeteto, p. 125, D: ἐμὲ καὶ σὲ δεῖ ἐρωτῶντάς τε καὶ ἀποκρινομένους ἀλλήλοις, σπουδάζει αὐτοῦ περὶ τὸν λόγον. Hinc *interrogare*, ἐρωτᾶν, est *argumentari*: de quo nomine & officio Gellius tradit XVI, 2. In Plutarcho Adv. Stoic. p. 1083, A: ὁ περὶ αὐξήσεως λόγος — ἠρώτηται ὥς φησι Χρύσιππος ὑπ' Ἐπιχάρμου· ubi perperam εὔρηται corrigere tentavi ad Ser. Num. Vind. p. 75. Sic idem De Stoic. Repugn. p. 1034, E: 1041, C. Teles apud Stob. Flor. XCV, p. 522, 34: & reddendum Phavorino apud eundem XXVIII, p. 601, 51: Θεόδωρος μὲν γὰρ ὁ Κυθηραῖος (f. Κυρηναῖος) οὐδεμίαν ἱκανὴν πρόφασιν ἔφασκεν εἶναι τῇ σοφῇ πρὸς τὴν τοῦ βίου κατάλυσιν· καὶ τό, τε ἀκόλουθον οὕτως εἶρα· τὸ γὰρ καταφρονοῦντα κ. τ. λ. legendum, καὶ τό γὰρ ἀκόλουθον οὕτως ἠρώτα· & *consequentiam hujus placiti hac argumentatione conficiebat* —. In Epicteti Diff. II, 18, p. 279, 9. p. 282 — ubi Uptonus non satis dilucide vertit. In Xenophonte Mem. Socr. I, 4, 8: ἐρώτα γοῦν, καὶ ἀποκρινοῦμαι· aliunde invecum, alio in disputationis nexu ferri poterat: veluti simile Platonis Theaeteto p. 131, G: ἐρώτα οὖν, καὶ ἀκούσῃ. Parmenide, 56, A: ἐρώτα, ὥς ἀποκρινομένου δή.

Pag. 32. τὸ γὰρ εἰδέναι τοῦτ' ἔστι — μὴ ἀπολωλέναι.

Ha

Habet Suidas Voc. Εἰδήσεις, ex Philopono in Aristot. De Anima I. fol. 5, 2, notante Kustero, ultimum verbum mutans in ἀποβεβλήσθαι. Idem Commentar. in Aristot. Phys. I p. a, II, a, fin: ἐν γὰρ τῷ Φαίδωνι φησὶ „τὸ γὰρ εἰδέναι „ τοῦτό ἐστι, λαμβάνοντα τὸ (leg. τὴν) ἐπιστήμην ἔχειν, καὶ μὴ ἀποβεβληκέναι”.

Pag. 32. ἡ οὐ τοῦτο λήθην λέγομεν, ἐπιστήμης ἀποβολήν. Vindob. A, B, F, G, pro ἡ rectius dant ἡ, an? Versio Sicula post λέγομεν habet ο Simmia: itemque Vindob. A, B. Hanc λήθης definitionem significat Hermias MS. Comment. in Phaedrum p. 40: ἡ δὲ λήθη ἀποβολή τις ἐστὶ καὶ στέρσις τῆς εἰδήσεως. Alia est in Philebo p. 81, F: ἐστὶ γὰρ λήθη μνήμης ἕξοδος: Symposio p. 330, A: λήθη γὰρ ἐπιστήμης ἕξοδος: unde sua habet Nemefius De Nat. Hom. Cap. XIII, ubi p. 166: λήθη δὲ ἐστὶ μνήμης ἀποβολή.

Pag. 32. Πάντως δήπου. Vindob. A, B, Παντελῶς δήπου.

Pag. 32. περὶ αὐτὰ ἐκείνας. Legendum, quod dant Vindob. A, B, E, περὶ ταῦτα ἐκείνας: sententiaque sic accipienda — *postea vero sensibus utentes, in his sensuum visis tractandis illas scientias recuperavimus* — ταῦτα sunt res singulares, individua, quae per sensus cognoscuntur: ut animadvertimus p. 186. Ficinus αὐτὸς reddidit.

Pag. 32. διὰ βίου πάντες. Forsterum corrigere tentantem δ. β. παντός, recte refellit Fischerus.

Pag. 32. Οὐκ ἔχω, ὦ Σώκρατες, ἐν τῷ παρόντι εἰλέσθαι. Formulam à Platone sumsit scriptor Dialogi, qui Aeschini nomine fertur, De Virtute, in principio: Οὐκ ἔχω εἰπεῖν ἐν τῷ παρόντι, ὦ Σώκρατες.

Pag. 32. Τί δὲ ἔχεις εἰλέσθαι. Rectius Vindob. A, B, F: Τί δέ; τόδε ἔχεις εἰλέσθαι. quacum lectione Aristippi

versio congruit: & ita sequens αὐτοῦ habet, quo refertur.

Pag. 33. Ἡ καὶ δοκοῦσί σοι —. Vindob. A, C, D, E, F, G, Ἡ καὶ δοκοῦσί σοι. Rectius: & hanc rationem constanter fere sequuntur.

Pag. 33. αὔριον τηνικάδε· i. e. *cras hac hora*. Versio Sicula, *cras tunc temporis*. Cornarius, *cras hic*, minus recte. Videatur Thomas Magister in Voce Πηνίκα.

Pag. 33. πάντες αὐτά. Perperam Stephanus volebat π. τὰ αὐτά· confutatus ideo à Forstero & Fischero; refertur enim ad antecedens περὶ τούτων.

Pag. 33. ἀπόλλυμεν δὲ αὐτάς ἐν ποίῳ ἄλλῳ χρόνῳ — χρόνον. Argumenti nexus ita habet: *Non possumus istas notiones accipere nascentes; quia nascentes eas perdimus: nec potes aliud tempus excogitare, quo eas perdamus.* Huc pertinent Olympiodori Excerpta, Cod. I. p. 62: Ὅτι ἐν τῇ πρώτῃ γενέσκει ἡ σφοδρατάτη μεταβολή ἐστιν· αὕτη δὲ ἐκπλήσσει τὴν μνήμην καὶ ταραττοῦσα λήθην ποιεῖ· τότε ἄρα οὐκ ἂν ἐλάβομεν ἐπιστήμην· πρότερον ἄρα τοῦ σώματος· ἥτοι δὲ προσεχῶς, ὡς ἐπὶ τῶν νεοτελῶν ἢ τῶν ἐκ φιλοσοφίας, ἢ καὶ ἐκ προγενεστέρων ἔτι βίων —. sententia haec est posterioris partis —. ergo, *quum corpus nondum haberemus, scientiam accepimus: idque vel proxime, in vita proxime antegressa, similiter recens in philosophia initiatis, vel ex prioribus etiam vitis: quibus in verbis ἢ post νεοτελῶν, ut ex antecedente vortam, deleatur.* Conferri potest alia ejusdem annotatio p. 178.

Pag. 33. ἢ ἔχεις —. Sic Vindob. A, B, D, E, F, G: & jam Fischerus ex Bas. 2. & Forsterus. Stephanus cum Ald. frequenti errore, ἢ.

Pag. 33. οὕτως ὥσπερ καὶ ταῦτά ἐστιν —· εἰ δὲ μὴ ἐστὶ ταῦτα — — οὐδὲ τάδε. Quandoquidem ταῦτα & proxime antecessit, & supra positum est demonstrative pro
re-

rebus *singularibus, individuis*, p. 186, hoc loco malim αὕτη pro ταῦτα: & sic sane orationis diligentia postulat: οὕτως ὥσπερ καὶ αὕτη ἐστίν, οὕτω καὶ τὴν ἡμετέραν ψυχὴν εἶναι καὶ πρὶν γεγονέναι ἡμᾶς· εἰ δὲ μὴ ἐστὶν αὕτη, ἄλλως ἂν ὁ λόγος οὗτος εἰρημένος εἴη· ἄρ' οὕτως ἔχει, καὶ ἴση ἀνάγκη ταύτην τε εἶναι, καὶ τὰς ἡμετέρας ψυχὰς, πρὶν καὶ γεγονέναι· καὶ εἰ δὲ μὴ ταύτην, οὐδὲ τάσδε. Huc refert Simmias, quae dicit §. μδ. p. 58, extrema.

Pag. 34. ὅπως μὴ — διασκεδάννυται ἡ ψυχὴ, καὶ αὐτῇ τοῦ εἶναι τοῦτο τέλος ἦ. Requiritur διασκεδαννύηται, propter sequens ἦ: nam absque eo esset, ut vulgatum ferri posset: ὅπως tali sensu cum Indicativo jungitur à Platone Leg. XII, p. 593, B: ὅπως ὅτι δικαιοτάτος ὢν καὶ ὀσιώτατος ἔζη τε ζῶν, καὶ τελευτήσας ἀτιμώρητος ἂν κακῶν ἁμαρτημάτων ἐγίγνετο. Et cum ὅπως μὴ, Aristophanes Acharn. 342 Praefens Indicativi jungit, Ἄλλ' ὅπως μὴ ἔν τοῖς τρίβωσιν ἐγκάθονται πού λίθοι· quae tamen compositio Hoogeveenio Doctrin. Particul. p. 855, suspecta est: temere, puto. Dio Chrys. Or. XIV, p. 234, D: ὅπως ἐπίσημά ἐστι. Reiskius tamen edidit ἐσται. Hoc sane frequentius est: v. c. in Plutarchi Moral. p. 825, A: 987, A.

Pag. 34. δεῖν δὲ προσαποδείξαι ἔτι, εἰ, καὶ ἐπειδὴν ἀποθάνωμεν, οὐδὲν ἥττον ἐσται. Ne quem offendat εἰ, quum praecesserit ὅτι, & item εἰ in ὅτι mutandum putet; differunt enim aliquantum; siquidem ὅτι certum quid significat, εἰ autem dubium: *videtur enim quasi dimidium demonstra- tum esse propositae quaestionis, illud scilicet, animam nostram fuisse antequam nasceremur: oportere autem praeterea demonstrare an, etiam quum mortui fuerimus, nihilominus futura sit anima, quam antequam nascere- mur —*. Quam differentiam harum particularum diligen- ter distinxit Hoogeveenius Doctr. Particul. p. 329, sequ. Alia etiam exempla videantur in Plutarcho Moral. p. 1063.

B, 1089, A: Vitar. p. 377, B: 380, C: 390, F: 459, C: 48, A: 587, A.

Pag. 35. καὶ νῦν εἰ θέλοιτε —. Separanda sunt καὶ νῦν, εἰ θέλοιτε —. Nam καὶ νῦν refertur ad ἀποδέδεικται, ut ex responfione apparet.

Pag. 35. τεθνάναι. *status hominis mortui*: at θάνατος, *transitus ex vita in illum statum*: distinguuntur: de qua proprietate diximus Annot. p. 143. sequ.

Pag. 35. ὁ ἄνεμος αὐτὴν ἐκβαίνουσιν ἐκ τοῦ σώματος διαφυσᾷ —. Comparationis repetitio suaviter variatur. v. c. p. 45. 34, & 23, ubi videnda nostra Annotatio p. 174.

Pag. 35. ἀναπείθειν. Vindob. A, B, F, μεταπείθειν. quae est interpretatio exquisitioris formae; siquidem ἀνὰ item ut μετὰ Verbis notionem mutandi addit. Hoc autem ἀναπείθειν, *aliam cui sententiam persuadere*, docte illustravit Abreschius Dilucid. Thucyd. Auctario, p. 258, sequ.

Pag. 35. ἀλλ' ἔσως ἐνὶ τις καὶ ἐν ἡμῶν παῖς ὅστις τὰ τοιαῦτα φοβεῖται. Primum quidem & ita subito legenti videatur aliquis ex praesentibus, in primis Apollodorus, significari: at nexum & rationem disputationis attendenti mox planum fit, ad interiorē cuiusque animum, ejusque partem puerilem & irrationalem haec referri. Et sic Veteres hunc locum, & τὸν ἐν ἡμῶν παῖδα, *puerum intus in animo nostro abditum*, interpretati sunt. Veluti Porphyrius De Abſtinentia, I, 41, p. 69: πανταχοῦ γὰρ τοῦ ἐν ἡμῶν παιδὸς ἦν ταῦτα τὰ πάθη. Themistius Or. I, p. 13, D: ἔστι γὰρ τις ἐν ἡμῶν, οὐ παῖς, ὥς φησιν ὁ Πλάτων, ἀλλ' οἷόν τις εὐγενὴς νεανίας, φιλόνηκός γε ὑπεροχῆς ἐραστής. Simplicius in Epictetum Cap. X, p. 70: Παιδεία μὲν γὰρ ἐστὶ κυρίως τοῦ ἐν ἡμῶν παιδὸς ὑπὸ τοῦ ἐν ἡμῶν παιδαγωγοῦ ἐπανόρθωσις. καὶ παῖς μὲν ἢ ἐν ἡμῶν ἀλογία, τὸ μὲν ἀφελίμον μὴ ὁρᾷσα, πρὸς δὲ τὸ ἡδὺ τεταμένη μόνον, ὥσπερ οἱ παῖδες. παιδαγωγὸς δὲ, ὁ λόγος ρυθμίζει καὶ μετρᾷ τὰς ἀλόγους ἐν ἡμῶν ἐρέα.

ἔρεξαι, καὶ πρὸς τὸ ἀφελίμῳ ἀπειθύνων αὐτάς. Hierocles De Providentia p. 72: παῖδα γὰρ εἶναι τὴν αἴσθησιν, καὶ τὸ ἐν αἰσθήσει καλὸν, ὡς πρεσβύτην καὶ παιδαγωγὸν τῆς αἰσθήσεως τὸν νοῦν. Aeneas Gazaeus in Theophrasto, p. 30: Οὐκ ἄρα τῷ (vulgo τὰ) ἐν ἡμῖν παιδί τὴν ἀρχὴν ἐπιτρεπτεόν· ἢ μὴ θαυμάζειν εἰ πάντα ἄνω καὶ κάτω γένοιτ' ἂν τὰ ἡμέτερα —. Zacharias Mitylenaeus Dialogo p. 234: κάτω που ὑπὸ τοῦ τῆς κάκης ἵππου καὶ τῶν ἐν ἡμῖν παιδίων φερομένας — εἰς τὸ τῆς τίσεως ἱερὸν δεσμοτήριον ἵεναι. qui totus locus ex Platoniceis centonibus conflatus est. In simili argumento eadem comparatione usus est Plato in Theaeteto p. 125, D: ἐνενόησάς που ἄρτι λέγοντος τοῦ Πρωταγόρου καὶ ὀνειδίζοντος ἡμῶν, ὅτι πρὸς παιδίον τοὺς λόγους ποιούμενοι, τῷ τοῦ παιδὸς φόβῳ ἀγωνιζόμεθα εἰς τὰ ἑαυτοῦ —.

Pag. 35. τὰ μορμολύκεια. Huc refertur Timaei glossa: Μορμολυκεῖα· τὰ φοβερά τοῖς παισὶ προσωπεῖα· item proxima: Μορμору́тτε καὶ μορμолу́тте· ad quas Ruhnkenius, quidquid doctrinae veteris pertinebat, contulit.

Pag. 35. Ἀλλὰ χρὴ — ἐπάδειν αὐτῷ ἐκάστης ἡμέρας, ἕως ἂν ἐξῆσεται. Postremum hoc verbum à Platone scriptum videtur ἐξῆσεται, *excantabitur*, ut reddidit Augustinus huc spectans Soliloqu. II, 26: T. I, p. 283, C: *Quem credo jam otio Transalpino perfecisse carmen, quo mortis metus excantatus effugiat* —. Rarius hoc sensu verbum, tamen habet Lucianus in Philopseude §. 16, T. III, p. 43: ἐγὼ γοῦν ἡδέως ἂν ἐροίμην σε, τί περὶ τούτων φῆς, ὅσοι τοὺς δαιμονῶντας ἀπαλλάττουσι τῶν δειμάτων, οὕτω σαφῶς ἐξῆδοντες καὶ τὰ φάσματα. Audaciore translatione posuit pro, *aliquem cantandi facultate privare*, Synefius Dione, p. 55, D: βούλουτο μὲν ἂν αὐτὸν ἐξῆσαι· γελαῶεν γὰρ αὖ· quamquam aliter reddidit interpres, & codex Augustanus dat ἐξῶσαι. Et in hoc Platonis loco veteres libri variant. Scholiastes Ruhnkenii habet ἐξεπάσσει,

ται, ἐξιάσεται pro varia lectione annotat. Codices Vindob. A, B, ἐξεπιάσεται, & in margine γρ. καὶ ἐξιάσεται: D, ἐξιάσεται eraso vetere ἐξεπιάσεται: Venet. A, ἐξαπαίσσητε, & eadem manu in margine ἐξιάσητε. Alterum ἐπάδειν, *incantare*, consolandi, monendi, docendi, notione frequens Platoni: v. c. infra §. 92: Theaeteto p. 117, C: Leg. II, p. 580, H: VIII, p. 646, D. Jamblichus item Vit. Pythag. §. 114. Propria significatione Lucianus loco corrupto de Morte Peregrini T. III. p. 361: Ἐννόει τὸ λοιπὸν οἷα εἰκὸς ἐπ' αὐτῷ γενήσεσθαι, ποίας μὲν οὐ μελίττας ἐπιστήσεσθαι ἐπὶ τὸν τόπον, τίνας δ' τέττιγας οὐκ ἐπαγαγέσθαι (leg. ἐπάσεσθαι), τίνας δὲ κορώνας οὐκ ἐπιπτήσεσθαι. Olympiodorus, cujus Commentarii in Phaedonem pars ad hunc & multos alios locos in nostro exemplo desideratur, huc spectavit in Commentario MS. ad Gorgiam p. 165: — λέγει ἐν Φαίδωνι, ὅτι δεῖ πολλάκις τὰ αὐτὰ λέγειν. ἡ γὰρ συνεχὴς χρῆσις τῶν ἀγαθῶν λόγων κατεπάδει τὰ πάθη. & iterum p. 174: — ἐν τῷ Φαίδωνι τελευτῶν ὁ Σωκράτης εἶπε τοῖς ἐταίροις αὐτοῦ. ὅτι τούτοις τοῖς λόγοις συνεχῶς κατεπάδετε ἑαυτοὺς, ἵνα μὴ κρατήσασιν ὕμῶν τὰ πάθη. τῶν δὲ εἰπόντων ὅτι καὶ τίς ὁ κατεπάδων σοῦ ἀπρόντος, ἔφη ὁ Σωκράτης, ὅτι μιστὴ μὲν ἡ Ἑλλάς, μιστὴ δὲ τῶν βαρβάρων ἡ χώρα. μὴ κατοκινήσητε οὖν καὶ χρήματα ἀναλῶσα πρὸς τὸ ὠφεληθῆναι. καλὸν γὰρ τὸ ἐν καιρῷ ἀναλίσκειν.

Pag. 36. ἴθεν δὲ ἀπελίπομεν, ἐπανέλθωμεν. i. e. *unde digressi sumus, redeamus*. Leg. IV. p. 603, G: ἐπὶ δὲ τὸν λόγον ἐπανέλθωμεν. IX, p. 637, E: πάλιν ἐπανελθόντες λέγωμεν. 661. E: ἐπανελθόντας ἤδη πάλιν ἐπὶ τοὺς νόμους. 656, D: ἴωμεν δὴ τὰ μετὰ ταῦτα ἐκεῖσε ὅθεν ἐξέβημεν. Epinom. 699, C. Demosthenes Or. Pro Corona p. 341, B: ἐπανελθεῖν οὖν, ὅθεν εἰς ταῦτα ἐξέβην, βούλομαι. Aristides T. II. p. 168. Julianus Or. II, p. 64, D. Libanius T. I, p. 212, A: ἐπανιμι δὲ ἴθεν ἐξέβην. T. II, p. 9, C. Ci-

Cicero Nat. Deor. III, 23: *Sed eo jam, unde huc digressi sumus, revertamur.*

Pag. 36. εἰ σοι ὑδομένῳ ἐστίν· i. e. *si hoc tibi lubenti accidit, si tibi placet.* De hoc genere diximus & dicemus in Epistola Critica ad D. R. p. 27.

Pag. 36. Πῶς γὰρ οὐ μέλλει· i. e. *Quidni? Quare enim non gratum sit?* dictionem & Fischerus annotavit & laudatus ab eo Hemsterhusius ad Lucian. T. I p. 449: & nos ad Plutarchi Moralia p. 98, A.

Pag. 36. καὶ τῷ ποίῳ τινί· posterius, ut perperam à librariis ex priori repetitum, cum Cornario & Forstero delendum censeam: quamquam & Olympiodorus habuit, & difficultatem expedire studuit: cujus verba apponit Forsterus, indeque reposuit Fischerus, additamentum istud germanum & verum pronuncians.

Pag. 36. Ἄρ' οὖν τῷ μὲν συντεθέντι τε καὶ συνθέτῳ ὄντι φύσει προσήκει τοῦτο πάσχειν, διαιρεθῆναι ταύτῃ ἢ περ συντεθέν· —. Olympiodorus & Vindob. A, B, dant Atticam formam ζυντεθέντι & ζυνθέτῳ. Caeterum haec & deinceps omnia usque ad p. 62, §. μζ. — ἐξευρήσειν, habet Stobaeus Eclog. Phys. p. 96 — 98, omissa tamen, per veteris librarii negligentiam, magna parte, quae est inter verba §. κς, p. 36 Ἐμοί γε δοκεῖ οὕτως· & p. 37. Θᾶμιν οὖν βούλει —. porro §. κη, p. 39 τῷ νοητῷ καὶ μονοειδεῖ· & §. με p. 59, πέφυκεν εἶναι ἐκάστη ἁρμονία, ὥς ἂν ἁρμωσθῇ, quae in codice Augustiniano exstant, indeque transcripta sunt in apographum Leidense locorum Stobaei in editione Canteriana desideratorum. Heerenii autem editio, ut solet Platonis locos nonnisi primis & postremis verbis notare, ita in hoc quoque paucis verbis defuncta est, T. I, p. 812. Nos ipsius hujus de animi simplicitate argumenti initium animadvertere debemus; eatenus quidem, quatenus haec animadversio ad auctorem intelligendum pertinet.

net. Protenus enim se offert dubitatio, quid συντεθέν & σύνθετον ὄν differant? quid sit διαιρεθῆναι ταύτην ἢ περ συνετέθη, *ita dividi prouti compositum erat?* Quod ad priorem at-
tinet dubitationem, eam sic solvere se putat Olympiodo-
rus, ut dicat p. 41: συντεθέντι δὲ, ἵνα εἴπῃ περὶ τῶν μερῶν·
ταῦτα γὰρ συντίθεται· συνθέτῳ δὲ, ἵνα εἴπῃ τὸ ὅλον· τοῦτο
γὰρ ἐστὶ τὸ σύνθετον. Ergo sint synonyma, sed ita ut συν-
τεθέν magis ad partes, σύνθετον magis ad totum, referatur.
Quae ratio, ut fatear, subtilior quam verior, in usu non
observatur: quo fere non nisi σύνθετον, vel συνθετὸν, usurpa-
tur, ita ut universe notet *compositum*. Nam hae formae
nominum verbalium proprie quidem notant id *quod potest
fieri*: veluti ὁρατὸν, id *quod potest videri*, *visibile*: ἀκου-
στὸν, *quod audiri potest*: αἰσθητὸν, *sensibile*: & sic alia:
sed porro transferuntur ad id, *quod est*: quod Gramma-
tici in quibusdam accentu distinxerunt, v. c. ut συνθετὸν
sit id *quod componi potest*, σύνθετον autem *compositum*: δια-
λυτὸν *dissolubile*: διάλυτον, *dissolutum*. Et quandoquidem
huic loco non congruit τὸ συνθετὸν, sed τὸ σύνθετον *compo-
situm*: idque omnes libri habeant: at idem insignem non
modo ambiguitatem, sed fere tautologiam adferat; equi-
dem ejus diluendae idoneam rationem nactus mihi hanc
videor, interpungendo τῷ μὲν συντεθέντι καὶ συνθέτῳ ὄντι φύ-
σει, προσήκει κ. τ. λ. i. e. *ei quod componendo factum est,
& quod suā naturā compositum est*; ut duo genera com-
positorum significantur; alterum συντεθέν, *arte factum, nec
ab initio sic ortum*: alterum sic natum, & *natura suā
existens*, σύνθετον ὄν φύσει. Et huc referre videtur Plotinus
quod dicit Ennead. V, IX, 3. p. 557, A: ὁρῶμεν δὲ τὰ
λεγόμενα εἶναι πάντα σύνθετα, καὶ ἀπλοῦν οὐδὲ ἐν, ἅτε τέχνη
ἐργάζεται ἕκαστα, ἅτε φύσει. Unus ex interpretibus,
caeterum non acutissimus, Dacierius eandem rationem
ingressus est, ut φύσει cum συνθέτῳ ὄντ jungeret; neque

tamen tautologiam vitavit, in hanc sententiam Gallice reddens, *rebus compositis, aut eam naturam habentibus ut compositae esse possint*. Jam illud alterum, διαιρεθῆναι ταύτην ἢ περ συνετέθη, hanc habet vim, ut totum dividatur in eas partes, ex quibus compositum est, & ea ratione, qua compositum est: veluti corpus in quatuor illa elementa, quibus constat, & dissolutis vinculis has partes continentibus. Spectat huc Plotinus Enn. IV, 7, 12, p. 466, B: πᾶν τε τὸ λυόμενον σύνθεσιν εἰληφὸς, ταύτην διαλύεσθαι πέφυκεν, ἢ συνετέθη. Ψυχὴ δὲ μία καὶ ἀπλὴ ἐνέργεια οὖσα ἐν τῷ ζῴῳ φύσει (s. φύσει ἐστὶ). οὐ τοίνυν ταύτην φθαρήσεται: tum diversa compositionis ac dissolutionis genera recenset. Aeneas Gaz. p. 66: διαλυόμενον δὲ τὸ σύνθετον, οὐκ εἰς ταῦτα πάλιν ἀναχωρεῖ ἐξ ὧν συνετέθη; Sunt enim cohaesionis corporum varia genera, postea à Stoicis celebrata: ut est apud Plutarchum Praecept. Conjug. p. 142, E: τῶν σωμάτων τὰ μὲν ἐκ διεστώτων λέγουσιν εἶναι, καθάπερ στόλον καὶ στρατόπεδον. τὰ δὲ ἐκ συναπτομένων, ὥσπερ οἰκίαν καὶ ναῦν. τὰ δὲ ἠνωμένα, καὶ συμφυῆ, καθάπερ ἐστὶ τῶν ζώων ἕκαστον: ubi plura in hanc rem dedimus. Ab hoc Platonis argumento profectus Plotinus immortalitatis rationes latius & subtilius persecutus est: ut ad hunc locum docuit Olympiodorus Cod. I. p. 63, & 185: Cod. III. p. 38 & 40, quae referre longum est. Sedes praecipua argumentationis Plotinianae est Ennead. IV, Lib. VII; sed partes ejus sparsim per alios libros occurrunt. Quod autem velint Platonici σύνθετον, compositum *ex partibus extra partes positis*, ut vulgo dicuntur, spatium implentes, extensas, intelligitur ex frequentia exemplorum. v. c. Plutarchi De An. Procreat. p. 1022, E. Adv. Stoic. p. 1085, C. Plotini p. 160, D, E, C. 161, C, D. 162, D. 163, E. 165, A. 166, E. 310, C. 313, E. 457, A, D. 466, A, C. 557, A. Albin. Doctrin. Plat.

p. 372, D. Aeneae Gaz. p. 59, 66. Zachariae Mityl. p. 175. Olympiodori in Phaedon. Cod. III, p. 40, & alibi saepe: Cod. I, p. 63, 185. Alia est ratio, quum animam ex tribus partibus σύνθετον, *compositam*, dicunt, λόγῳ, θυμῳ, ἐπιθυμίᾳ, ut Hermias MS. in Phaedrum p. 437: aut totum hominem σώματι, ψυχῇ, νῷ, ut Plutarchus De Vultu Lunae p. 943, A.

Pag. 36. μὴ πάσχειν ταῦτα —. Sic. Vindob. A, B. Vulgo μ. π. τὰ αὐτὰ. Stobaeus ταῦτα & τοῦτο: Versio Sic. hoc: quod malim; quia item modo erat. Jam Forsterus & Fischerus ταῦτα suaserunt.

Pag. 36. ἡ οὐσία ἧς λόγον δίδωμεν τοῦ εἶναι. i. e. *essentia*, quam definimus per esse: seu, *essentia*, cujus hanc definitionem damus, ut dicamus illam esse id quod sit. Λόγος, definitio appellatur à Platone etiam Leg. X, p. 668, E, F. XII, p. 695, C. Aristotele Topic. I, 4. V, 2. Plutarcho subinde, & Defect. Orac. p. 422, B, ubi plura annotavimus.

Pag. 36. κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως —. Ausus sum, meo iudicio, pro vulgato ταυτὰ dare τὰ αὐτὰ, quod in hac philosophis trita formula solemne, aliquoties à librariis in ταυτὰ mutatum est. Dicitur de ideis aliisque constanter iisdem manentibus & immutabilibus naturis & essentiis: frequens in Phaedone, sed & alibi v. c. Politico p. 174, H: Tim. p. 526, D: 538, F: 531, B: Epinom. 701, C. Plutarcho Opp. Moral. p. 428, B: 443, F: 1001, D: 1007, F: 1013, A: 1015, F: 1022, E: 1122, E: 1116, C, D: Vit. 169, A. Plotino p. 601, D: 661, B: 705, A: & passim. Sic & Atticus ap. Euseb. P. E. XV, p. 815, D. Porphyrius Vit. Pyth. §. 47. Jamblichus ibid. 160. Simplicius Comm. in Aristot. Phys. VIII, p. 311: item De Coelo II, p. 90, a, fin. Hermias Schol. in Phaedr. p. 277. Olympiodorus
in

in Phaedon. Cod. I, p. 64, 65, 67. Conferatur Gatakerus ad M. Antonin. p. 339. Insigniter amplificavit Plato Leg. VII, p. 631, A: ταχθὲν μὲν γὰρ αὐτὸ καὶ μετασχὸν τοῦ τὰ αὐτὰ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως αἰεὶ τοὺς αὐτοὺς παίζειν κ. τ. λ. X, p. 669, G: τὸ κατὰ τὰ αὐτὰ δὴν που, καὶ ὡσαύτως, καὶ ἐν τῷ αὐτῷ, καὶ περὶ τὰ αὐτὰ, καὶ ἓνα λόγον καὶ τάξιν μίαν — λέγοντες νοῦν —. Timaeo p. 530, D: ἐν ταυτῇ κατὰ ταυτὰ περὶ τῶν αὐτῶν αἰεὶ τὰ αὐτὰ ἑαυτῷ διανοοιμένῳ.

Pag. 36. ἡ οὐσία ἧς λόγον δίδομεν τοῦ εἶναι, καὶ ἐρωτῶντες καὶ ἀποκρινόμενοι. Gemina vidimus supra ad §. κβ, p. 31.

Pag. 36. οὐδέποτε οὐδαμῇ οὐδαμῶς ἀλλοίωσιν οὐδεμίαν ἐνδέχεται. Animadvertatur Platonis copia in augenda negatione iterandis ejus particulis cognatis: v. c. Epinomide p. 700, G: οὐ γάρ ἐστιν ἀσώματον ὃ, τι ποτ' ἄλλο γίγνεται ἂν, καὶ χρῶμα οὐδὲν οὐδαμῶς οὐδέποτε ἔχον, πλην τὸ θειότατον ὄντως τῆς ψυχῆς γένος. Philebo p. 75, F: οὐδεὶς εἰς οὐδὲν οὐδενὸς ἂν ἡμῶν οὐδέποτε γένοιτο ἄξιος. ibidem B: — καὶ οὐκ ἐλλόγιμον οὐδ' ἐναρίθμιον, αἶτ' οὐκ εἰς ἀριθμὸν οὐδένα ἐν οὐδενὶ πώποτε ἀπιδόντα. Et in hac figura item litera δ' frequentatur. Sophista p. 162, F: μηδενὶ μηδὲν μηδεμίαν δύναμιν ἔχειν κοινωνίας εἰς μηδέν. Politico p. 187, H: μήτε ἓνα μήτε πλῆθος μηδὲν μηδέποτε εἶναι δρᾶν μηδ' ὅτιοῦν. Leg. VII, p. 635, F: καθεύδων γὰρ οὐδεὶς οὐδενὸς ἄξιος, οὐδὲν μᾶλλον τοῦ μὴ ζῶντος: quam sententiam posteri complures laudarunt. p. 642, A: μηδεὶς μηδέποτε εἰσὶν μηδαμοῦ θηρεῦσαι. IX, p. 652, F: ἄτιμον δὲ παντάπασιν μηδένα εἶναι μηδέποτε μηδ' ἐφ' ἐνὶ τῶν ἀμαρτημάτων μηδ' ὑπερορίαν φυγάδα. XII, p. 684, A: οὐ πρέπον ἐν εὐνόμων (leg. εὐνόμων) πόλει γίγνεσθαι τοιοῦτον οὐδὲν οὐδαμῇ οὐδαμῶς. Nam hoc quidem, μηδαμῇ μηδαμῶς, & πάντα πάντως, frequentius est, quam ut exempla desideret. Euripides Cyclope 120: Νομάδες· ἀκούει δ' οὐδεὶς οὐδὲν οὐδενός. Demosthenes De

Rhod. Lib. p. 80, A: οὐδενὸς αὐτοῖς δίκην δοῦναι δίκαιοι. —
mox οὐ δυνηθέντων δημοσίᾳ διαλύσασθαι ταῦτα. Et lite-
rae π, in affirmationibus, similis usus observatus est.

pag. 37. Τί δὲ τῶν πολλῶν καλῶν —; . Quod Stephanus
voluit περὶ τῶν πολλῶν, Forsterus autem hoc ipsum περὶ
per ellipsin subaudiendum judicat: neutrum probamus;
non quidem negantes ellipsin praepositionis περὶ aliis saepe
locis valere: sed in his certe verbis, aut ex proxime an-
tecedenti αὐτῶν ἕκαστον, item subaudientes ἕκαστον, aut
ex frequenti ellipsi sic supplenda interpretantes, quasi
scriptum esset, Τί δὲ τὸ τῶν πολλῶν, aut plenius, Τί δ' ἐστὶ
τὸ τῶν πολλῶν καλῶν πρᾶγμα; *Quodnam autem est nego-
gium singularium rerum pulcrarum?*

Pag. 37. Οὕτως αὖ, ἔφη, ταῦτα —. Sic contra, inquit,
haec. Notetur ταῦτα non temere poni sed demonstra-
tive de rebus singularibus: ut vidimus p. 189. ad §. κα.
p. 30 initio. Item αὖ usitatum in oppositione pro
contra.

Pag. 37. τῷ τῆς διανοίας λογισμῷ —. *rationatione
cogitationis.* Est autem διάνοια medium quid inter νοῦν,
qui in abstractis & intelligibilibus versatur, & inter δόξαν,
quae in concretis & sensibilibus: secundum Platonem
Rep. VI. fin. p. 480, A, B: ergo utrique materiae
communis est διάνοια, quod ad praesentem Phaedonis lo-
cum pertinet; siquidem per sensibilia ad intelligibilia ve-
nimus, certe de his admonemur. Eandem distinctionem
secutus est Synesius in Dione p. 51, A, ubi eam attigit
Petavius. Et Aristoteles De Anima II, 3, λογισμὸν καὶ
διάνοιαν junxit.

Pag. 37. Θᾶμεν οὖν βούλει —. Haec deinceps ad §. λ
p. 41, Οὐδ' ὁπωστιοῦν, ἔφη, apponit Eusebius Praep.
Evang. XI, 27, p. 551, D, ad p. 554: & indidem
us-

usque ad §. 20, p. 40, quibusdam omissis, Theodoretus Serm. V, p. 550, B, sequ.

Pag. 37. ἄλλό τι ἡμῶν αὐτῶν, ἢ τὸ μὲν, σῶμά ἐστι, τὸ δὲ, ψυχὴ· i. e. *nostrum autem ipsorum altera pars aliudne quid est quam corpus, altera autem anima?* In hac lectione ad sententiam nihil desideramus, ad auctoritatem requirimus librorum adfensum. Eusebius habet, ἄλλο δὲ τι ἡμῶν αὐτῶν, τὸ μὲν σ. ἐ. τ. δ. ψ. Theodoretus, ἄλλό τι ἡμῶν αὐτῶν, τὸ μ. σ. ἐ. τ. δ. ψ: & sic Vindob. A, Venet. B: at Vindob. F, ἄλλό τι ἢ ἡμῶν αὐτῶν τὸ μὲν σ. ἐ. τ. δ. ψ. prouti communis usus ferebat: quum in vulgata lectione exquisitior sit transpositio particulae ἢ. Quae tamen lectiones ad usum & grammaticam rationem exactae sunt omnes: de cuius formulae varietate exposuit Hoogeveenius Doctr. Particul. p. 1264. sequ. Exempla omissae particulae ἢ, sunt etiam Leg. II, p. 579, A: ἄλλό τι παρ' ὑμῶν ἐν πάσῃ παιδείᾳ καὶ μουσικῇ τὰ λεγόμενα ἐστὶ τάδε; Charmide p. 244, E: ἄλλό τι ἂν εἴη ὠφελίμη ἡμῖν *aliudne quid sit, quam nobis utilis.* Vid. Heusd. p. 59.

Pag. 37. Ἀλλὰ μὲν ἡμεῖς γε τὰ ὁρατὰ καὶ τὰ μὴ, τῇ τῶν ἀνθρώπων φύσει ἐλέγομεν· i. e. *Atqui nos visibilia & invisibilia dicimus ea, quae secundum humanam naturam sunt. i. e. quae humanae naturae aut visibilia aut invisibilia sunt: ea ad humanae naturae vires exigimus, censemus.* Sententia perspicua; à qua tamen Olympiodorus ita discedit, ut aliud quid in suo codice legisse videatur. Sed iuvat, ejus annotationem referre: Δοκεῖ δὲ Κέβης τελειότερον τοῦ Σωκράτους ἐνταῦθα ἀποφαίνεσθαι· ἐρωτήσας γὰρ ὅτι ἡ ψυχὴ ὁρατὸν, φησὶν ὅτι οὐχ ὑπ' ἀνθρώπων· καὶ ἐπήγαγεν ὁ Σωκράτης, ὅτι τὸ μὴ ἀνθρώπου ὁρατὸν, οὐδενὶ ἐστὶν ὁρατὸν. καὶ δοκεῖ ψεῦδος εἶναι τὸ λεγόμενον· διὰ τὸ εἶναι ἄλλα ζῶα μάλιστα ἀπηκριβωμένα περὶ τὸ ὁρᾶν· ἢ (f. ἢ) πολλαχῶς τὸ ὁρᾶν ἐστίν· ἢ γὰρ (f. καὶ γὰρ) συνεζευγμένον τοῦτο, καθὼς

πάντα

πάντες ὁρῶμεν, ἢ κατὰ φυσικά (1. φυσικὴν) τινὰ ιδιότητα, καθὸ ὁ Λυγγεὺς εἶρα τὰ πόρρω· ἢ τέχνη τινί, οἷαν Οὐάρος διδάσκει, διὰ τινῶν ἐγκρισμάτων τοὺς συνόντας ἀλλοίους ὁρᾶν· ἢ κατὰ ἐνθουσιασμόν καὶ θεωρητικῶς· ἐνθουσιᾷ γάρ ποτε ἡ ὄψις, ὥσπερ περὶ Ἀπολλωνίου λέγεται ὅτι ἐν Ῥώμῃ ὦν εἶρα τὰ ἐν Αἰγύπτῳ ἐπιτελούμενα· τὸ οὖν μὴ ἀνθρώπῳ καθ' ἓνα τῶν τρόπων ὁρατὸν, οὐδενί ἐστὶν ὁρατόν.

Pag. 38. ἱλιγγιᾷ ὥσπερ μεθύουσα. — Pleraque hinc sumfit Albinus De Doctrin. Plat. Cap. XXV, p. 370: Εἰ δὲ ἀθάνατον ἡ ψυχὴ, καὶ ἀνώλεθρος ἂν εἴη· ἀσώματος γάρ ἐστιν οὐσία, ἀμετάβλητος κατὰ τὴν ὑπόστασιν, καὶ νοητὴ, καὶ αἰσθητὴ, καὶ μονοειδής· οὐκοῦν ἀσύνθετος, ἀδιάλυτος, ἀσκέδαστος· τὸ δὲ σῶμα πᾶν τούναντίον, αἰσθητὸν, ὁρατόν, σκεδαστόν, σύνθετον, πολυειδές· καὶ γὰρ δὴ καὶ ἡ ψυχὴ διὰ μὲν τοῦ σώματος πρὸς τῷ αἰσθητῷ γενομένη ἱλιγγιᾷ καὶ ταραττεται καὶ οἷον μεθύει· πρὸς δὲ τῷ νοητῷ αὐτὴ καθ' αὐτὴν γενομένη καθίσταται καὶ ἡρεμεῖ· πρὸς ᾧ δὲ γενομένη ταραττεται, τούτῳ οὐκ ἔοικεν· ὥστε μᾶλλον τῷ νοητῷ ἔοικε· τὸ δὲ νοητὸν ἀσκέδαστον τῇ φύσει καὶ ἀνώλεθρον. Olympiodorus Cod. III, p. 42: τὸ μὲν τῆς πλάνης ὄνομα κοινῶς καὶ ἐπὶ ζωῆς καὶ γνώσεως φέρεται· τὸ δὲ ταραττεται, ἐπὶ ζωῆς μόνης· τὸ δὲ ἱλιγγιᾷ, ἐπὶ γνώσεως μόνης· καλῶς δὲ τὸ ἱλιγγιᾷ· ὥσπερ γὰρ οἱ τοιοῦτοι διὰ τὴν ἐνδοθεν αὐτοῖς δίνην καὶ τὰ ἔξω τοιαῦτα νομίζουσιν, οὕτως καὶ ἡ ψυχὴ διὰ τὸ μόνον τὰ αἰσθητὰ ὁρᾶν, πάντα νομίζει ῥευστὰ καὶ ἐν κινήσει εἶναι. Macrobius Somn. Scip. I, 12: hoc est, quod Plato notavit in Phaedone: animam in corpus trahi nova ebrietate trepidantem: volens novum potum materialis alluvionis intelligi, quo delibuta & gravata deducitur. Alia de hoc verbo alibi dabimus: de quo jam egerunt Pierfonus ad Moerin p. 196, & Lenepius ad Phalarin p. 35.

Pag. 38. καὶ τοῦτο αὐτῆς τὸ πάθημα φρόνησις κέκληται. Mirum accidit Olympiodoro, qua ratione prudentia πάθημα dicatur, ac ter animadvertit: Cod. I, p. 69: Πῶς πά-

πάθος ἢ φρόνησις; καίτοι συνάπτουσα πρὸς τὰ νοητά· ἢ ὅτι οὐ μόνον ἐνέργεια τῆς ψυχῆς, ἀλλὰ καὶ πεπονθυῖα τὸν νοῦν κατ' ἀφομοίωσιν. Et p. 194: Πῶς πάθημα τὴν φρόνησιν ἔφην; ἢ ὅτι μέθεξις ἐστὶν τῆς αὐτοφρονήσεως· καὶ γὰρ τὸ μετέχειν πεπονθέναι λέγει πολλάκις ὁ Πλάτων· μήποτε δὲ καὶ ὡς διάθεσιν οὔσαν ἐν οὐσίᾳ τῇ ψυχῇ. Tum Cod. III. p. 44, similia dat. Poterat nos ablegare ad δ. ιε, p. 22. — καὶ αὐτὴ ἡ φρόνησις μὴ καθαρμός τις ἤ. Neque huc opus est confugere; nam si quaeritur de *agendo* aut *patiendo*, una omnium virtutum praecipue in *agendo* cernitur *prudencia*; quippe quae caeteras gubernat, ipsas τὰ πάθη gubernantes. Ratio ante oculos in modo dictis: πέπαιται τοῦ πλάνου κ. τ. λ. indeque & sensu quietis & perceptione veritatis suaviter afficitur & bene patitur, εὐπαθείᾳ fruitur, εὐπαθεῖ· quod dictum, sic legendum in Phaedro p. 345, B: ἡ γὰρ ἀχρώματός τε καὶ ἀσχημάτιστος καὶ ἀναφῆς οὐσία ὄντως οὔσα, ψυχῆς κυβερνήτῃ μόνῳ θεατῇ νῶν χρῆται, περὶ ἣν τὸ τῆς ἀληθοῦς ἐπιστήμης γένος τοῦτον ἔχει τὸν τόπον· αὐτὴ οὖν θεοῦ διανοίᾳ νῶν τε καὶ ἐπιστήμῃ ἀκηράτῳ τρεφομένη — ἰδοῦσα διὰ χρόνου τὸ ὄν, ἀγαπᾷ τε καὶ θεωροῦσα τὰ ληθῆ τρέφεται καὶ εὐπαθεῖ. κ. τ. λ.

Pag. 38. ὅλον καὶ παντί —. Proverbii vim habet. Simile Platonis Alcib. I, p. 27, E: ἀλλὰ μὴν τοῦτό γε διαφέρει ὅλον καὶ πᾶν. Leg. XII, p. 687, B: διαφέρει δὲ ὅλον πᾶν καὶ τὸ πᾶν· *penitus est totum quantum differt*. Proprie distinguuntur in Theaeteto p. 140, E: τὸ δὲ δὴ πᾶν καὶ τὸ ὅλον, πότερον ταυτὸν καλεῖς ἢ ἕτερον ἐκάτερον. Rerum universitas aliter dicitur ὅλον, aliter πᾶν, secundum scriptorem libri Plutarchei De Plac. Phil. II, 1. Junguntur ab Hippodamo ap. Stob. Flor. CI, p. 555. Olympiodoro in Phaedon. Cod. I, p. 9: ἴσα γε τῷ παντί καὶ ὅλῳ.

Pag. 38. τῷ μὲν δουλεύειν καὶ ἄρχεσθαι ἡ φύσις προστάττει, τῇ δὲ, ἄρχειν καὶ δεσπόζειν. Idem argumentum adfertur in

Timaeo p. 528, C, D: Leg. X, p. 668 — 669. ut monuimus in Disput. De Placito Imm. An. p. XXIV. Attingit Olympiodorus in Phaedon. Cod. I, 63, 67, 71, 185, 187. Albinus Doctrin. Plat. Cap. XXV, p. 370: καὶ μὴν ἡγεμονεύει ἡ ψυχὴ φύσει • τὸ δὲ δὴ φύσει ἡγεμονικὸν τῷ θεῷ ἔοικεν.

Pag. 39. ἐκ πάντων τῶν εἰρημένων τάδε ἡμῖν συμβαίνει. — Οὐκ ἔχομεν. Animadvertatur usus dialecticus verbi συμβαίνει, *contingit*, pro *efficitur*, *concluditur ex ante disputatis*: ut infra p. 58. Rep. I, p. 414, E: apud Aristotelem Topic. VIII, 22: Αἰντες γὰρ τὰ πλεῖστα, ἐπὶ τέλους τεθρεύονται, ὥς οὐ συμβαίνοντος ἐκ τῶν κειμένων • i. e. *quum plurima posuerunt, in fine argutantur, quasi non consequatur ex positis*: ibidem, I, 5, 10, 20, & saepe. Plutarchus Adv. Stoic. p. 1057, C. 1078, B. Aristides T. I, p. 569. Pro ὁμοιότατον utroque loco dat ὁμοιότερον Stobaei apographum Augustinianum. Postremum comparatur cum gemino Phaedri p. 340, C: φίλτατος εἶ — εἰ με οἶε λέγειν ὥς — οἶόντε δὴ παρὰ ταῦτα πάντα ἄλλα εἰπεῖν. Neque hoc negligendum, pro οὕτω ultimo esse οὕτως in Stobaeo, Eusebio, Vindob. A, B, D, E, F, G. Venet. A, B.

Pag. 39. τὸ μὲν ὁρατὸν αὐτοῦ σῶμα —. Rectius Stobaeus, Eusebius, Vindob. A, B: τὸ μὲν ὁρατὸν αὐτοῦ, τὸ σῶμα • i. e. *visibilis ejus pars, nimirum corpus*. Sic in fine pag. ἡ δὲ ψυχὴ ἄρα τὸ ἀειδές —.

Pag. 39. ἀθανάτῳ καὶ νοητῷ —. Olympiodorus in Schol. ad Phaedon. Cod. III, 38, c: νοητῷ active, *intelligente*, interpretatur: ὅτι γὰρ νοητὸν λέγει ἐνταῦθα ὁ Πλάτων τὸν νοῦν, οὐ μὴν νοούμενον, θήλως ἐστὶν ἀντιτάξας αὐτῷ τὸ ἀνόητον • ἀνόητον γὰρ λέγεται οὐ τὸ μὴ νοούμενον, ἀλλὰ τὸ μὴ νοῦν • οὕτω δὲ καὶ Ἀριστοτέλης τὸ αἰσθητὸν αἰσθητικὸν ἐκάλεσεν. Et in Excerptis Cod. I. p. 65: Ὅτι νοητὰ ἐστὶ ὥς νοητικὰ •

δηλοῖ δὲ καὶ τὸ ἀντικείμενον τοῖς γιγνομένοις ὑπάρχον (1. ὑπάρ-
χον) τὸ ἀνόητον· εἴρηται δὲ καὶ ἐν Τιμαίῳ ἡ λέξις ἐπὶ τῇσδε
τῆς σημασίας. Sed & grammatica ratio repugnat, & Pro-
clus in Tim. I, p. 90, *intelligibile* retinet: τὸ νοητὸν ποτε
μὲν φέρουσι κατὰ πάσης τῆς αἰδοῦς (leg. αἰδοῦς) καὶ ἀορά-
του φύσεως, ὥσπερ ὅταν καὶ τὴν ψυχὴν νοητὴν εἶναι λέγωσιν·
ὡς ἐν Φαίδρῳ Σωκράτης.

Pag. 39. εἰάν μὲν τις καὶ χαριέντως ἔχων τὸ σῶμα τελευτή-
σῃ, καὶ ἐν τοιαύτῃ ὥρᾳ, καὶ πάννυ μάλιστα i. e. *si quidem quis
etiam corpore florente. Et caeterum bene constituto mor-
tuus fuerit, Et simili tempestate.* Particula μὲν referen-
da est ad δε, quod sequitur in ἐνία δὲ μέρη —. Caeterum
Dacierius hic tragoedias excitat: perperam ipse cum aliis
pro *hac tempestate praesenti, tali temperamento coeli,
quale nunc est*, demonstrative, accipit: tum eos repre-
hendit, qui hujus loci Platonici ignorance statuerint,
Socratem mense Julio obiisse, minime illo apto conservan-
dis mortuorum corporibus. Forsterus haec merito ri-
dens, suam tamen rationem non persuadet, ex Eusebio
pro τοιαύτῃ legens τῇ αὐτῇ, ut Ficinus vertit, *in ea ipsa
venustate permanere.* Atqui, nisi fallor, ὥρᾳ hic anni
tempus, coeli temperiem, significat: in τοιαύτῃ autem
ex proximo subaudiendum χαριέσσαι· quod nomen, ut
hoc loco, ita alibi passim notat *bonum, commodum,
peritum*, & similia in hunc sensum congruentia: videat-
ur Plato Amator. p. 6, B: Theag. II, G: Rep. II,
411, C: IV, 447, F, G: 448, A: X, 513, F: 55, B.
Epist. XIII, p. 727, B. Plura ad Plutarchum da-
bitur: interea his adhibeantur Casaubonus ad Athen.
p. 4: ad Strabon. p. 111. Wesselingius ad Diodor. Sic.
T. I, p. 470.

Pag. 39. συμπεσὼν γὰρ τὸ σῶμα — ἀθάνατά ἐστιν. Hinc
suo argumento colorem petiit Aeneas Gazaeus in Dialogo

Theophrasto p. 69: quae comparare non injucundum sit. Corpus *συμπεσόν*, *concidens*, *collapsum*, opponitur antecedenti *διαπίπτειν*, *dilabi*: estque item corporis vivi affectio, *σύμπτωσις*, de qua Foësius Oecon. Hippocrat. Voc. Similis est doloris effectus in Aristippo, de quo prodit Plutarchus De Curiositate p. 516, C: οὕτως ἐμπαθῶς ἔσχεν ὥστε τῷ σώματι συμπεσεῖν. Tale apud Herodotum, III, 52: Περικλῆς ἀλουσίῃσι τε καὶ ἀσιτίῃσι συμπεπτακότες οἴκτειρε. De Aegyptiorum ratione & arte condiendorum mortuorum, classicus est locus Herodoti II, 86. In proximis χρόνον omittit Stobaeus, quae item est proba forma ἀμύχανον ὅσον. Deinde εἰὰν σαπῇ, accipiendum ut subaudiatur τὸ ἄλλο σῶμα, *reliquum corpus*, ut fere Ficinus, Cornarius, Dacierius.

Pag. 40. τὸ εἰς τοιοῦτον τόπον ἕτερον οἰχόμενον, γενναῖον καὶ καθαρὸν καὶ ἀειδῆ, εἰς ἄδου, ὡς ἀληθῶς, παρὰ τὸν ἀγαθὸν καὶ φρόνιμον θεόν. Significatur in repetenda origine ἄδου, *dei inferorum*, ab ἀειδῆς, hujus nominis utraque notio, *invisibilis*, & *omnia sciens*; quarum illā repudiata, hanc solam tuetur gemina huic laudatione dei ἄδου in Cratylo p. 265 — C, D: quo spectat Plutarchus De Superstitione, p. 171, D: De Iside & Osir. p. 362, A, ubi quaedam notavimus: ibidem D: & 382, F, simul ex hoc Phaedonis loco proficiens: ἀνθρώπων δὲ ψυχαῖς ἐνταυθοῖ μὲν ὑπὸ σαρμάτων καὶ παθῶν περιεχομέναις οὐκ ἔστι μετεσσία θεοῦ πλήν ὅσον ὀνείρατος ἀμικυροῦ θιγεῖν νοήσει διὰ φιλοσοφίας. ὅταν δὲ ἀπολυθεῖσαι μεταστῶσιν εἰς τὸ ἀειδὲς καὶ ἀόρατον καὶ ἀπαθὲς καὶ ἀγνόν, οὗτος αὐταῖς ἡγεμὼν ἐστὶ καὶ βασιλεὺς ὁ θεός κ. τ. λ. ut item Julianus Or. IV, p. 136, A, Platonem cum Sarapide concilians: ὅθεν μοι δοκεῖ καὶ Πλάτων οὐκ ἀπεικότως φρόνιμον θεὸν ἄδην νομίσαι. non, in Cratylo, ut in margine notatum est, sed in Phaedone. Porphyrius De Styge ap. Stob. Eclog. Phys. ed. Canteri

p. 132: Heerenii T. I, p. 1034. τούτων (τῶν παθῶν) ἐκ λη-
πόντων καὶ ἡ κόλασις τῆς ψυχῆς πέπαυται, νοεῖν μόνον οὕσης
περὶ αὐτὴν καταστάσεως, καὶ παρὰ τῷ φρονίμῳ θεῷ διατρι-
βούσης.

Pag. 40. φίλε. Abest a Stephaniana: at Fischerus re-
posuit ex Bas. altera, Eusebio, Stobaeo, Ficino: qui-
buscum consentiunt Vindobonenses, Venet. A, & Ver-
sio Sicula.

Pag. 40. φιλοσοφῶσα — ἢ οὐ τοῦτ' ἂν εἴη μελέτη θανάτου.
Cicero Tusc. I, 30: *Tota enim philosophorum vita, ut
ait idem (Plato,) commentatio mortis est*: ubi Davisius
multorum hoc dictum celebrantium locos apposuit. Her-
mias Comment. MS. in Phaedrum p. 45: καὶ ἡ φιλοσοφία
οὐδὲν ἄλλο ἐστίν, ἀλλ' ἡ μελέτη θανάτου.

Pag. 40. ἀγρίων ἐρώτων. Qui sint hi amores, ad illud
Aristophanis Nub. 348, "Ἀγρίον τινα τῶν λασίων τούτων.
Scholiastes tradit: ἀγρίους δὲ καὶ καλοποδιάκτας ἐκάλουν τοὺς
τὰς ἀπηγορευμένας πράξεις ποιοῦντας· τοὺς παιδεραστάς· ubi
videndi Kusterus & Spanhemius. Harpocratio: "Ἀγρίους·
Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Τιμάρχου τοὺς σφόδρα ἐπτοημένους περὶ
τὰ παιδικὰ, καὶ χαλεποὺς παιδεραστάς φησι· quae Aeschi-
nis verba sunt p. 178, A. Aeneas Gazaeus Theophr.
p. 18: νῦν ὁ δεῖνα τῶν ἀγρίων ἐστίν, καὶ νέων διαφθείρει τὴν
ῥαυ. In Platone praeter hunc non nisi unus, quod qui-
dem sciam, locus est, in quem haec sententia cadere
possit: nobile nimirum illud Sophoclis dictum, ἀφροδί-
σια — ἀπέφυγον, ὥσπερ λυττῶντά τινα καὶ ἀγρίον δεσπότην
ἀποφυγάν. Plutarchus De Solertia Animal. p. 972, D:
ἔρωτες δὲ πολλῶν οἱ μὲν ἀγριοὶ καὶ περιμανεῖς γεγόνασιν, οἱ
δ' ἔχοντες οὐκ ἀπάνθρωπον ὠραϊσμόν. Et Casaubonus ani-
madvertit hunc usum ad Athenaeum VII, 17, p. 542.

Pag. 40. τῶν ἄλλων κακῶν τῶν ἀνθρωπείων —. Cicero
hinc multa duxit Tusc. I, 30: *Ita enim censebat, ita-*

que differuit (Socrates): duas esse vias duplicesque cursus animorum è corpore excedentium. Nam qui se humanis vitiis contaminavissent, & se totos libidinibus dedissent, quibus caecati vel domesticis vitiis atque flagitiis se inquinavissent, vel republica violanda fraudes inexpiabiles concepissent, his devium quoddam iter esse seclusum à concilio deorum: qui autem se integros castosque servavissent, quibusque fuisset minima cum corporibus contagio, seseque ab his semper sevocavissent, essentque in corporibus humanis vitam imitati deorum, his ad illos, à quibus essent profecti, reditum facilem patere. Ubi quod Bentleius corrigit *dedidissent*, rectius est vulgato: idem, quod pro altero *vitiis*, vult *stupris*, verum esse, statuere nequeo: at *humanis*, quod in immanibus mutandum censet, retinendum judico; vel ipsa hujus Platonici loci auctoritate fretus: & similis infra §. 40, p. 45, ἀπηλλάχθαι τῶν ἀνθρωπίνων κακῶν. Et Davisius docte vulgatam multis exemplis tuetur, acute idem ostendens *humana vitia* opponi *vitae deorum*. Gemina fere huic est disputatio Junci apud Stobaeum Flor. CXVI, p. 598, ubi ἀνθρώπεια κακά dicuntur *libidines intemperantiae*, à quibus senectus homines liberat: ἥτε ψυχὴ αὐτοῦ μελετῶν ἤδη, ὥσπερ καθ' ἑαυτὴν γιγνομένη, τὰ μὲν ἀνθρώπεια κακά φεύγειν, συνεῖναι δὲ σωφροσύνη.

Pag. 40. μηδὲν ἄλλο δοκεῖν εἶναι ἀληθές ἀλλ' ἢ τὸ σωματοειδές κ. τ. λ. In hanc sententiam de diversis studiis rerum intelligibilium & corporearum, philosophantium & vulgi, Plato multis locis, sed in primis apposite in Theaeteto p. 120, A: item Plotinus Ennead. V, 9, 1, p. 555, quod caput Nicephorus Scholiis ad Synesium interposuit p. 394.

Pag. 41. διειλημμένην — ὑπὸ τοῦ σωματοειδοῦς ὃ αὐτὴ ἢ ἐμυλία τε καὶ ζυνουσία τοῦ σώματος — ἐνεποίησε ζύμφον.

Haec

Haec usque ad p. 42. ἢ τῷ φιλομαθείῃ habet idem Nicephorus in Scholiis ad Synesium p. 381. Caeterum hoc loco αὐτῇ mutandum in αὐτῇ ex Vindob. A, B, & Versione Sic. In διειλημμένην valet vis *ligandi*, quam explicuimus ad Plutarchum De Progressu Virtutis Sentiendo p. 85, D: & De Sera Num Vind. p. 110. Sed & alia notio hic subest, quasi sit *distincta, intercepta, interligata*: de qua item ad Plutarchum dicemus.

Pag. 41. ψυχὴ — περὶ τὰ μνήματά τε καὶ τοὺς τάφους κυλινδουμένη. Dictio Platonica posteris multum trita. Sic Plutarchus Amatorio p. 766, B: μετὰ τὴν τελευταίαν δεῦρο πάλιν στρεφόμενοι καὶ δραπετεύοντες ἐν θύραις νεογάμων καὶ δωματίοις κυλινδοῦνται. Lucianus Nigrino T. I, p. 69: ἤπτετο τῶν ἀμφὶ τὴν νεκυιάν τε καὶ διαθήκας κυλινδουμένων. Origenes Adv. Celsum III, p. 473, B: ἡ ἐν τοῖς δικαστηρίοις κυλινδουμένη ῥητορική. IV, p. 572, C: δαίμονες τινες φαῦλοι — περὶ τὰ παχύτερα τῶν σωμαμάτων καὶ ἀκάθαρτα ἐπὶ γῆς κυλινδοῦμενοι. VII, p. 696, F: ἡ μὲν καθαρὰ, καὶ μὴ βαρυνομένη ὑπὸ τῶν τῆς κακίας μολιβδίδων μετέωρος φέρεται ἐπὶ τοὺς τόπους τῶν καθαρωτέρων καὶ αἰθερίων σωμαμάτων, καταλιπούσα τὰ τῇδε παχέα σώματα καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς μιάσματα. ἡ δὲ φαύλη καὶ ὑπὸ τῶν ἀμαρτάνων καθελκομένη ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ μὴδ' ἀναπνεῦσαι δυναμένη, τῇδε φέρεται, καὶ κυλινδεῖται ἡ μὲν τις ἐπὶ τὰ μνήματα, ἔνθα καὶ ὥφθη σκιοειδῶν ψυχῶν φαντάσματα, ἡ δὲ τις ἀπαξαπλῶς περὶ τὴν γῆν. Eunapius in Aedesio p. 78, de cultu Martyrum: καὶ προσκυλινδοῦντο τοιοῦτοις καὶ κρείττους ὑπελάμβανον εἶναι μολυνόμενοι πρὸς τοῖς τάφοις. Proclus in Plat. Rep. p. 382: Καὶ διὰ τοῦτο ὅτι Σωκράτης ἐν τῷ Φαίδωνι τὰς τοιαύτας φησὶ περὶ τοὺς τάφους κυλινδουμένας σκιοειδῆ παρέχεσθαι φαντάσματα. καὶ ὁ ποιητὴς σκιαῖς αὐτὰς παραπλησίως αἰετίζειν ἱστέησεν. Macrobius in Somn. Scip. I, 13, p. 70. Similiter alii illa aetate, quos citavit Valesius ad Ammianum Marcellinum XXII, p. 230.

Lactantius Iustit. II, 2, 6: *vulgus existimat animas circa tumulos & corporum suorum reliquias oberrare.*
 Aeneas Gazaëus Theophr. p. 33. σκιοειδῆ φαντάσματα καὶ ἐφήμερα (vulgo ἐφ' ἡμέρας) p. 66: ἀλλ' ἀκρῆς οἷα τὰ περὶ τὰ μνήματα σκιοειδῆ φαντάσματα; ταῦτά ἐστι τὰ αἰερώδη τῶν ψυχῶν σώματα, ἐ δὲ εἰδῶλα καλοῦσιν. κ. τ. λ.

Pag. 41. οὐτέ γε τὰς —. In nostra editione, operum vitio, est οὔτε γέτας. ut item errore, in Ald. & Steph. τὰ pro τὰς. Vera lectio est οὐτί γε τὰς, quam dant Vindob. A, C, D, E, F, G: Venet. A, B: Stob.

Pag. 42. Τὰ ποῖα δὲ ταῦτα λέγεις; *Metempsychosin*, quae dicitur migratio animae in alia corpora, potius μετασώματῶσιν dicendam fuisse; μετεμψύχωσιν enim, secundum grammaticam rationem, significare ejusmodi animarum migrationem, qua aliae deinceps animae in idem corpus migrent: recte monet Olympiodorus Cod. III, p. 27: quod vero ibidem disputat contra hanc opinionem Platonis, animas non in brutorum corpora migrare statuens, sequitur sectam Porphyrii & Jamblichi; quum antiquiores Platonici, & ipse Plotinus, opinionem Platonis retinuisent: eoque pertinent, quae in Excerptis Cod. I. p. 77, traduntur: Ὅτι τὴν εἰς τὰ ἄλλα εἶδη μετεμψύχωσιν οἱ μὲν παλαιότεροι Πλατωνικοὶ κατὰ συμπλήρωσιν ἐξηγοῦνται. οἷς πολλὰ μὲν οἱ ἀκριβέστεροι ἀντιλέγουσιν, ἐκεῖνο δὲ μέγιστον τεκμήριον ὅτι μὴ οὕτως εἴρηται τὸ εἰς θεῶν γένος ἀφικνεῖσθαι τινος. ὥς οὖν οὗτοι (οὐ addendum) συμπληροῦσι θεοὺς, οὐδὲ ἐκεῖναι τὰ ἄλλα ζῶα. οἱ δὲ τοῖς ἡθεσι κατὰ μεταφοράν εἶδαν ποιῆσθαι τοὺς ἀνθρώπους, ὄνους μὲν λεγομένους τοὺς ὀνῶδεις, θεοὺς δὲ τοὺς θεῖους, καὶ τὰ ἄλλα γένη ὡσαύτως. οὗς διελέγχει εἰπὼν κατὰ συνήθειαν καὶ μελέτην τῆς ἐν ἀνθρωπείῃ ζωῆς μετεμψυχοῦσθαι εἰς τὰ ἄλλα γένη, τοὺς μὲν ὀνῶδεις φέρε εἰς τοὺς ὄνους, ἀνάπαλιν ἢ ὥς οὗτοι λέγουσιν. Τρίτοι δὲ οἱ κατὰ ἔπα-

καλούθησιν τὴν σὺν τοῖς ἄλλοις ζώοις ἕξωθεν γιγνομένην· ὣν τὴν
 δόξαν βεβαιοῖ τό τε ὅμοιον τῷ ὁμοίῳ συνεῖναι βουλόμενον, καὶ τὸ
 οὕτω σαφῶς εἰς θεοὺς ἀπέναι καὶ συνδιατρίβειν τοῖς θεοῖς οὕτως
 εἰρημένον πρότερον· καὶ εἰ περὶ τὰ μνήματα ἀναγκάζονται πλα-
 νᾶσθαι ὑπὸ τῆς δίκης, διὰ τί οὐχὶ καὶ περὶ τὰ ἄλογα ζῶα,
 εἰ καὶ ἀλλότρια, ὅμως καλλίω τῶν νεκρῶν σωμάτων· i. e.:

„ Migrationem animarum in alias species, antiquiores qui-
 „ dem Platonici in complementum interpretantur, (i. e.
 „ *ut animae plene & omnino in illam speciem transeant*).

„ Contra quos accuratiores cum multa dicunt, tum illud
 „ maximum argumentum, quod non item per comple-
 „ mentum à Platone dictum sit, quosdam in deorum
 „ genus pervenire: prouti igitur hi non complent deos,
 „ ita neque illi complent caetera animalia. Alii autem sic
 „ interpretantur, homines secundum similitudinem in
 „ alias species abire, & afinorum nomine appellari afini-
 „ nos, deos autem divinos, & caetera genera similiter.
 „ Quos ipse Plato refellit, dicens, secundum consuetu-
 „ dinem & exercitium vitae in humano corpore actae
 „ animas migrare in alia corpora, verbi causa, afininos
 „ in afinos; contra atque illi dicunt. Alii autem, qui
 „ tertio loco sunt, migrationem fieri ajunt consequenter
 „ ad rationem animalium, quae extra nos sunt: quorum
 „ opinionem confirmat, quod simile cum simili esse vult,
 „ & quod eodem sensu diserte paulo ante a Platone
 „ dictum est, *ad deos abire, & cum diis versari*: &
 „ quod, si anima poenae causa cogatur oberrare circum
 „ sepulcra, nulla sit causa quare non etiam circa irra-
 „ tionalia oberret animalia; quippe quae, quamvis aliena,
 „ tamen mortuis corporibus pulciora sint.”

Luculentum est Nemessii testimonium De Natura Hominis
 Cap. II, p. 82, edit. veteris Oxon. at novissimae à
 Matthaeo V. Cl. factae p. 115: Κοινῇ μὲν οὖν πάντες Ἕλλη-

ρες, οἱ τὴν ψυχὴν ἀθάνατον ἀποφηνάμενοι, τὴν μετενσώματάσιν
 δογματίζουσι· διαφέρονται δὲ περὶ τὰ εἶδη τῶν ψυχῶν· οἱ μὲν
 γὰρ ἐν εἶδος τὸ λογικὸν εἶναι λέγουσι, τοῦτο δὲ καὶ εἰς φυτὰς
 καὶ εἰς τὰ τῶν ἀλόγων σώματα μεταβαίνειν, οἱ μὲν κατὰ
 τινὰς ῥητὰς χρόνων περιόδους, οἱ δὲ, ὡς ἔτυχεν· ἄλλοι δὲ οὐχ
 ἐν εἶδος ψυχῶν, ἀλλὰ δύο, λογικὸν τε καὶ ἄλογον· τινὲς δὲ
 πολλὰ, τοσαῦτα ὅσα τῶν ζώων τὰ εἶδη. Μάλιστα δὲ οἱ ἀπὸ
 Πλάτωνος περὶ τὸ δόγμα τοῦτο διηνέχθησαν· εἰπόντος γὰρ Πλά-
 τωτος τὰς μὲν θυμικὰς καὶ ὀργίλους καὶ ἄρπακτικὰς ψυχὰς
 λύκων καὶ λεόντων σώματα μεταμφειένυσθαι, τὰς δὲ περὶ τὴν
 ἀκολασίαν ἡσυχολημένας, ὄντων καὶ τῶν τοιούτων ἀναλαμβάνειν
 σώματα· οἱ μὲν κυρίως ἤκουσαν τοὺς λύκους καὶ τοὺς λέοντας
 καὶ τοὺς ὄνους· οἱ δὲ τροπικῶς αὐτὸν εἰρηκέναι διέγνωσαν, τὰ
 ἦθη δὲ τῶν ζώων παρεμφαίνοντα. Κρόνιος μὲν γὰρ ἐν τῷ περὶ
 παλιγγενεσίας, οὕτω δὲ καλεῖ τὴν μετενσώματάσιν, λογικὰς
 πάσας εἶναι βούλεται· ὁμοίως δὲ καὶ Θεόδωρος ὁ Πλατωνικὸς ἐν
 τῷ ὅτι ἡ ψυχὴ πάντα τὰ εἶδη ἐστί· καὶ Πορφύριος ὁμοίως.
 Ἰάμβλικος δὲ τὴν ἐναντίαν τούτοις δραμὴν, κατ' εἶδος ζώων ψυ-
 χῆς εἶδος εἶναι λέγει, ἡγουν, εἶδη διάφορα· γέγραπται γοῦν
 αὐτῷ μονόβιβλον ἐπίγραφον, ὅτι οὐκ ἀπ' ἀνθρώπων εἰς ζῶα ἄλο-
 γα, οὐδὲ ἀπὸ ζώων ἀλόγων εἰς ἀνθρώπους αἱ μετενσώματώσεις
 γίνονται, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ζώων εἰς ζῶα, καὶ ἀπὸ ἀνθρώπων εἰς ἀν-
 θρώπους· καί μοι δοκεῖ μᾶλλον οὗτος, ἕνεκα τούτου, καλῶς κατε-
 στοχάσθαι μὴ μόνον τῆς Πλάτωνος γνώμης, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀληθείας
 αὐτῆς· κ. τ. λ. Eadem propemodum, & quae cum his com-
 ponere juvet, tradit Aeneas Gazaeus in Theophrasto, p.
 16: Οἱ μὲν παλαιοὶ μυσταγωγοὶ τῶν λεγομένων μετεκίνησαν οὐ-
 δέν, εὖ εἰδότες ὅτι τῶν Αἰγυπτίων ὁ Πλάτων μαθητὴς γενόμενος,
 καὶ παρ' ἐκείνων διατεθρυλλημένος τὰ ὅσα ὡς ἡ τῶν ἀνθρώπων ψυχὴ
 πάντα ζῶα μεταβαίνει, πανταχοῦ τῶν λόγων διασπείρει τὸ δόγμα.
 Πλωτῖνος γοῦν καὶ Ἀρποκρατίων ἀμείλει καὶ Βοηθὸς καὶ Νουμή-
 νιος τὸν τοῦ Πλάτωνος ἱκτίνον παραλαβόντες, ἱκτίνον ἀποδιδόασιν,
 καὶ τὸν λύκον λύκον, καὶ τὸν ἵνον ὄνον, καὶ ὁ πίθηκος αὐτοῖς οὐκ
 ἄλ-

ἄλλο ἢ τοῦτο, καὶ ὁ κύκνος οὐκ ἄλλος ἢ κύκνος νομίζεται· καὶ
 πρὸ τοῦ σώματος ἐμπίπλασθαι τὴν ψυχὴν, δυνατόν εἶναι λέγου-
 σι καὶ τοῖς ἀλόγοις ἐξεικάζεσθαι· ὃ γοῦν ὁμοιωθή κατὰ τοῦτο
 φέρεται, ἄλλη ἄλλο ζῶον ὑποδῦσα. Ἐπιγεγνημένοι δὲ Πορφύ-
 ριος καὶ Ἰάμβλιχος, καὶ τοὺς πρὸ αὐτῶν σοφίᾳ περιφρονοῦντες,
 καὶ ἐρυθριῶντες τὸν Πλάτωνα ὄνον καὶ λύκον καὶ ἰκτίνον, καὶ
 κατανοήσαντες ὡς ἄλλη μὲν λογικῆς ψυχῆς ἡ οὐσία, ἄλλη δὲ
 ἀλόγου, καὶ ὅτι οὐ μετανίστανται, ἀλλ' ὡσαύτως ἔχουσιν αἱ
 οὐσίαι οἷαι τὸ πρῶτον προῆλθον· οὐ γὰρ τῇ ψυχῇ τὸ λογικὸν
 συμβεβηκὸς ὡς μεταχωρεῖν, ἀλλ' οὐσίας διαφορὰ βεβαίως ἰδρυ-
 μένη· καὶ ὅλως ἀδύνατον τὸν λόγον εἰς ἀλογίαν μετατίθεσθαι,
 εἰ μὴ καὶ τὸ ἀλόγον φήσουσιν ὑφαρπάζειν τοῦ λόγου τὴν φύσιν.
 Ταῦτα ὁψέ ποτε διαλογισάμενοι, ὑπερπηδήσαντες τὰ ἀλογα
 τῷ ζῶνι μεταβαλόντες, οὐκ εἰς ὄνον φασὶν ἀλλ' ὀνώδη ἄνθρω-
 πον. (f. leg. — ζῶνι, μετέβαλον αὐτὰς οὐκ εἰς ὄνου φύσιν,
 ἀλλ' εἰς ὀνώδη ἄνθρωπον.) Οὐ γὰρ τὴν φύσιν, ἀλλὰ τὴν τῶν
 σωμάτων μορφήν, μεταμπίσχεσθαι· ὥσπερ οὖν ἐπὶ τῆς σκηνῆς
 οἱ τῆς τραγωδίας ὑποκριταί, οἱ νῦν μὲν τὸν Ἀλκμαίωνα, νῦν
 δὲ τὸν Ὀρέστην ὑποκρίνονται. Caetera probabiliter vertit
 Barthius: non item ἐμπίπλασθαι, *posse vivere*; quod red-
 dendum erat *contaminari*: quae notio in compositis hujus
 verbi frequens est, ut vel ex Ruhnkenii annotatione ad
 Tim. p. 31, intelligitur. Plotinus quidem Platonis aucto-
 ritatem sequens, ex Timaeo p. 552, hanc opinionem usur-
 pat Ennead. III, 4, p. 284, A, & suis ipse rationibus
 confirmat Ennead IV, 3, p. 381 — 389. Et Porphy-
 rium in eadem sententia mansisse, potius Nemefio cre-
 dam, quam Aeneae Gazaeo eum novatoribus annueran-
 ti; licet item prodatur Augustinus De Civitate Dei, X, 30:
*Platonem animas hominum post mortem revolvi usque ad
 corpora bestiarum scripsisse, certissimum est. Hanc senten-
 tiam Porphyrii doctor tenuit Plotinus: Porphyrio ta-
 men jure displicuit.* Similia tradit XII, 20: XXII, 27.

Quod, docti caeterum scriptoris, sed in Graecis non satis versati, παράκουσμα videtur. In Porphyrii quidem, quae exstant, scriptis, & aliorum de eo proditis mentionibus, quod saltem sciam, nil hujusmodi diserte reperitur; quin de animarum migratione loquitur, quasi Platonis sententiam sequatur. Itaque in ejus fragmento apud Stobaeum Eclog. Phys. p. 140, quae cum alio indidem retuli ad Plutarchum De Ser. Num. Vind. p. 113, in his verbis de migratione animarum, ὧν μὲν γὰρ ἐν τῇ μεταβολῇ καὶ γεννίσει τὸ ἐπιθυμητικὸν ἐξαίθεον ἐπικρατεῖ καὶ δυναστεύει, τοῦτοις ἴσον αἰθερὶ καὶ σώματα καὶ βίους θολεροὺς καὶ ἀκαθάρτους ὑπὸ φιληδονίας καὶ γαστριμαργίας φησὶ γενέσθαι τὴν μεταβολήν. ubi Canteri correctio, pro vitioso ἴσον αἰθερὶ legentis εἰς ὀνώδη, verisimilis plane esset, si constaret Porphyrium ex eorum numero fuisse qui, ut supra vidimus, statuerunt migrationem non fieri in *asinos*, sed in *asininos* homines; & nisi manifesto constaret, eum hoc loco Platonis sententiam interpretari & de veris animalibus accipere, cum ex ipso argumento disputationis, tum ex illis verbis p. 141, μὴ λάβῃ θηρίον γενομένη; & nisi tres veteres codices εἰς νωδῇ, i. e. in *tarda & inertia corpora*, praeberent in editione Heerenii Vol. I, p. 1052. Jamblichus, ut aliis multis in placitis à Porphyrio dissensit, Proclo in Comment. ad Platon. Tim. passim hunc dissensum notante, sic hoc in argumento de *Animarum migratione*, ibidem I, p. 45: qui duas diversas illas priorum sententias, univ. se, nec sub auctorum nominibus, memorat V, p. 329, tum suam inter illas quasi mediam explicat, eamque cum Platonis doctrinâ, in Phaedro, Timaeo, Rep. X, & hoc Phaedonis loco prodita, conciliare studet. Haec autem Procli disputatio, longior quam quae ipsius verbis referatur, Latine reddita cognoscatur apud Holstenium ad Porphyrium Vit. Pythag. §. 19, p. 24, 25, edit. Kusteri.

Hie-

Hierocles in opere De Providentia & Fato statuens migrationem non nisi ex humanis in humana corpora fieri p. 242. edit. Needhami, eandem germanam Platonis sententiam esse affirmat, p. 250. Itemque statuit Hermes, qui dicitur, apud Stobaeum Eclog. Phys. p. 129.

Pag. 42. φιλοτησίας, *propinationes benevolas, invitationes ad bibendum*, leniorem habet notionem quam pro hoc loco & pro reprehensis vitiis adjunctis γαστριμαργίας & ὕβρεις; igitur puto, alicui correctori deberi, elegantiam consecretanti; & Platonem scripsisse φιλοποσίας, quod magno consensu praebent, & qui hunc locum citant veteres, Theodoretus Serm. XI, p. 651, C: Athenaeus XV, p. 659, A: Stobaeus Eclog. Phys. p. 135: Nicephorus Schol. ad Synes. p. 385, C: & codices scripti Vindob. A, B, C, F, G: Venet. A, B: Tubing. Nomen φιλοτησία diligenter exposuit H. Stephanus Thes. L. Gr. T. IV, p. 156, A—D: cui adhibeatur Gatakerus ad M. Antonin. XI, 14. p. 326. Ipsum cicutae poculum jam sumturos, id hoc nomine per urbanitatem appellasse Socratem & Phocionem, narrat Aelianus Var. Hist. I, 16, XII, 49. Usitata notione dixit etiam Aristides Or. in Bacchum in fine, T. I, p. 31: Himerius p. 222, & 496.

Pag. 42. ἢ ἂν ἐκάστη ἴοι κατὰ τὰς αὐτῶν ὁμοιότητας τῆς μελέτης* i. e: *quocumque quaeque iverit, iverit secundum similitudinem consuetudinis*. Est genus breviloquentiae, ut in simili usu nominis ἐκάστος apud alios & Herodotum I, 114, ὡς ἐκάστῳ ἔργον προστάσων, *opus cuique, ut conveniret, mandans*: de quo diximus ad Selecta Hist. Gr. p. 346. Vindob. A, B, ἐκάστα. Stobaeus mendose, ἢ ἂν ἐκάστα, ἰοικάτατας α. ὁ. τ. μ. Hoc loco sensui consulendum, ἢ ἂν ἐκάστη inter duo commata ponendo.

Pag. 42. Οὐκοῦν εὐδαιμονέστατοι καὶ τούτων εἰσι κ. τ. λ.
 Mirum accidit, hos popularis & civilis virtutis studiosos
 adjungi istis vitiosis & flagitiosis, & in commune genus
 τῶν φαύλων, p. 41, l. 21 nominatum, poni: qui omnes,
 five meliores, five peiores, distinguuntur à philosophis
 mox § λβ, initio. Haec postea distinctio à Stoicis
 maxime celebrata est; omnes non σοφοὺς uno nomine
 φαύλους appellantibus. Sed & ab aliis ita factitatum: v. c.
 Plutarcho Sap. Conviv. p. 157, A: τοῖς μὲν σοφοῖς μέτρον
 ὁ νόμος δέδωκε, πρὸς δὲ τοὺς φαύλους ἑρῶ λόγον τῆς ἑμῆς θυ-
 γατρὸς —. Est autem *civilis virtus* infimo gradu; cum
 quatuor omnino sint virtutum gradus; ut quidem poste-
 riores Platonici eos descripserunt, principe Plotino;
 Enn. I, Lib. II: unde profecti sequentes eas passim me-
 morarunt: v. c. Porphyrius De Gradibus p. 34: Mari-
 nus Procli vitam ad eas exigens: Macrobius illum Plotini
 locum Latine vertens, De Somnio Scip. I, 8: *Plotinus in-*
ter philosophiae professores cum Platone princeps, libro
de Virtutibus, gradus earum vera & naturali divisionis
ratione compositos per ordinem digerit. Quatuor sunt,
inquit, quaternarum genera virtutum: ex his primae
politicae vocantur, secundae purgatoriae, tertiae animi
jam purgati, quartae exemplares. — caetera apud ip-
 sum legantur, digna cognitu, longiora quam ut hic appo-
 nantur.

Pag. 42. Εἰς δὲ γε θεῶν γένος, μὴ φιλοσοφῆσαντι καὶ παν-
 τελῶς καθαρῷ ἀπιδόντι, οὐ θέμις ἀφικνεῖσθαι ἄλλω ἢ τῷ φιλομα-
 θεῖ. Sic omnes libri, & Stobaeus Eclog. Phys. p. 135;
 Jamblichus Protrept. p. 78: Nicephorus Schol. Synes.
 p. 382: & quamquam trajectiones non abhorrent à Plato-
 nis consuetudine, tamen hoc loco potius librarii pertur-
 batio, quam scriptoris compositio, exstare videtur. Quid
 enim audimus? *In deorum autem genus non philosophato*
nec

nec plane puro abeunti, non fas est pervenire alii quam studioso doctrinae. Ergo potest aliquis, quamvis non plane purus nec philosophatus, in deorum genus pervenire, modo sit doctrinae studiosus? Haec ita cum à Platonis ratione, tum à sano sensu, aliena sunt, ut nil magis. Equidem Platonem scripsisse puto: Εἰς δὲ γε θεῶν γένος μὴ οὐ θέμις ἀφικνεῖσθαι ἄλλω ἢ τῷ φιλομαθεῖ φιλοσοφῶσanti καὶ παντελῶς καθαρῶς ἀπιδόντι. i. e: *In deorum autem genus nefas est alii pervenire, quam doctrinae studioso philosophato & plane puro abeunti.* Hierocles interpretatus est obiter, & mutatis verbis difficultatem vitans, Commentar. Aur. Carm. p. 310: τοῦτο φιλοσοφίας ὁ τελεώτατος καρπός, τοῦτο τῆς ἱερατικῆς καὶ τελεστικῆς ἔργου τέχνης τὸ μέγιστον — ἐπειδὴ εἰς γένος θεῶν οὐ θέμις ἀφικνεῖσθαι ἄλλω ἢ τῷ κτησαμένῳ ἀλήθειαν μὲν καὶ ἀρετὴν ἐν ψυχῇ, καθαρότητα δὲ ἐν τῷ πνευματικῷ αὐτῆς ὀχήματι. Est autem animadvertenda vis & consuetudo nominum φιλομαθῆς & φιλόσοφος, quae subinde idem significant, cum φιλομαθῆς sit genus, φιλόσοφος species; omnis φιλόσοφος sit φιλομαθῆς, at non contra, omnis φιλομαθῆς idem sit φιλόσοφος. Quam consuetudinem secutus Cicero frequens *doctos* & *doctissimos* pro *philosophis* dixit. Platoni Phaedone p. 18, οἱ ὀρθῶς φιλομαθεῖς sunt *philosophi*, item p. 43, § λγ, & p. 45, § λδ: Rep. V, p. 466, G: quo pertinet Procli Quaestio p. 422, τίς ἡ τῶν φιλοσόφων φιλομαθία καὶ ἡ τῶν πολλῶν. Rep. IX. p. 506, C, de optimo genere hominum, quod φιλοκερδεῖ & φιλοτίμῳ opponitur, φιλομαθεῖς δὲ καὶ φιλόσοφον καλοῦντες αὐτὸ, κατὰ τρόπον ἂν καλοῖμεν. VI, p. 467, D: τοῦτο μὲν δὴ τῶν φιλοσόφων φύσεων περὶ ὁμολογήσθαι ἡμῖν, ὅτι μαθήματός γε αἰεὶ ἱρᾶσιν, ὅσα ἂν αὐτοῖς δηλοῖ ἐκείνης τῆς οὐσίας τῆς αἰεὶ οὐσης καὶ μὴ πλανημένης ὑπὸ γενέσεως καὶ φθορᾶς. — καὶ μὲν καὶ ὅτι πάσης αὐτῆς. quod citat Plutarchus in Cicerone p. 861, E: γινόμενος δὲ

δὲ ὡς περ ὁ Πλάτων ἀξιῶ τὴν φιλομαθῆ καὶ φιλόσοφον φύσιν, οἷος ἀσπάζεσθαι πᾶν μάθημα κ. τ. λ. Rep. VI, 471, E: ὅγε ὄντως φιλομαθής. II, p. 429, B: Ἀλλὰ μέντοι — τό γε φιλομαθὴς καὶ φιλόσοφον ταυτὸν. Aristides Or. Plat. II, T. II, p. 311: Πλάτων — φιλοσοφίαν τοῦτο εἰπὼν τό γ' ἐαυτοῦ καὶ Σωκράτους καὶ πρᾶγμα καὶ γράμμα, ὅπως κατ' ἀμφοτέρους πεποιήται τοὺς τρόπους αὐτῶν: τοὺς τε γὰρ φιλοκάλους καὶ φιλομαθεῖς ἐπιεικῶς εὖροι τις ἂν αὐτὸν φιλοσόφους ὀνομάζοντα, ἰγγύς τι τῆς τῶν πολλῶν κλήσεως: καὶ πάλιν πον διαιρούμενος, τούτους ἰδίᾳ προσεῖρηκε φιλοσόφους, τοὺς περὶ τὰς ιδέας πραγματευομένους, καὶ τῶν σωμάτων ὑπερορῶντας. Himerius Or. XIV, 19, p. 642: ἦν γὰρ δὴ καὶ πρὸς φιλοσοφίαν φιλομαθής. i. e. *jān enim ejus doctrinae studium ad philosophiam ferebatur*: ubi nil mutandum; philosophiae enim tirocinium in fabulis ponendum esse, vetus est sententia Platonis & aliorum. Caeterum eandem sententiam ad amorem accommodavit Plato in Phaedro p. 345, F: εἰς μὲν γὰρ τὸ αὐτὸ ὅθεν ἤκει ἡ ψυχὴ ἐκάστη οὐκ καθικνεῖται ἐτῶν μυρίων — πλὴν ἢ τοῦ φιλοσοφῆσαντος ἀδόλως, ἢ παιδευαστήσαντος μετὰ φιλοσοφίας.

Pag. 42. οἱ ὀρθῶς φιλόσοφοι —. Notavimus p. 162. Vin-
dob. A, B, F, οἱ ὀρθῶς φιλοσοφοῦντες.

Pag. 42. οἰκοφθορίαν. *rei familiaris jacturam*. Expli-
cuimus vocabulum ad Plutarchi Opp. Moral. p. 12, B.

Pag. 42 — 43. φιλοχρήματοι — φιλότιμοι. Quare duo de-
teriora genera οἱ πολλοὶ καὶ φιλοχρήματοι, & alterum φίλαρ-
χοι καὶ φιλότιμοι, meliori opponantur φιλομαθεῖ καὶ φιλο-
σόφῳ, diximus supra ad §. 12. p. 20: Annot. p. 166 — 168.

Pag. 43. ἔπειτα ἀπέχονται αὐτῶν. Particula ἔπειτα fere
ex abundanti Participiis subjungi solet: ut εἶτα frequen-
tissime apud Aelianum: item haec apud Plutarchum Opp.
Mor. p. 550, A. Vit. p. 615, F. Vide & Hoogevenium
Doctr. Partic. p. 391.

Pag.

Pag. 43. σώματα πλάττοντες ζῶσι. i. e. *sua quique corpora fingentes, vivunt quasi animam formare negligentes.* De anima corpus formante, dicitur in deteriori parte à Plotino Enn. V, 3, p. 505, A: αἰφίλοις πρῶτον τὸ σῶμα — καὶ τὴν πλάττουσαν τοῦτο ψυχὴν. Quod autem Pluralis Numerus σώματα Singulari ψυχὴν subjungitur, videtur eo pertinere, quod una anima plura deinceps migrando corpora occupat. Dicitur πλάττειν σῶμα & ψυχὴν, *formare, fingere, ingenium & corpus*: ut ostendimus ad Plutarchi Opp. Mor. p. 3, E.

Pag. 44. ὅ, τι δ' ἂν δι' ἄλλων σκοπῇ, ἐν ἄλλοις ὃν ἄλλο. i. e. *quidquid vero per alia consideret, (i. e. corporeum per sensus corporis,) quum in aliis sensibus aliud appareat, nihil horum verum putare* —. dicitur & ad sententiae veritatem, & ad figurae concinnitatem. Similis causa est in Phaedro p. 345, C: καθορᾷ δὲ ἐπιστήμη, οὐχ ἢ γένεσις πρόσσεστιν. οὐδ' ἢ ἐστὶ που ἐτέρας ἐν ἐτέρῳ οὔσα, ὣν ἡμεῖς νῦν ὄντων καλοῦμεν. ἀλλὰ τὴν ἐν τῷ ὅ ἐστιν ὃν ὄντως ἐπιστήμην οὔσαν —. Symposio p. 331, C, item idea pulcri describitur, — οὐδέ που ὃν ἐν ἐτέρῳ τινὶ, οἷον ἐν ζώῳ, ἢ ἐν γῇ, ἢ ἐν οὐρανῷ, ἢ ἐν τῷ ἄλλῳ. ἀλλὰ αὐτὸ καθ' αὐτὸ μεθ' αὐτοῦ, μόνοειδές ἀεὶ ἐν. Plotinus significat Enn. V, Lib. VIII, p. 546, C: περὶ δὲ τῆς ἐκεί ἐπιστήμης, ἣν δὴ καὶ ὁ Πλάτων κατιδὼν φησὶν, οὐδ' ἥτις ἐστὶν ἄλλη ἐν ἄλλῳ. Enn. VI, Lib. VII, p. 727, C: ὥστε μήτε ἐν τόπῳ εἶναι, μήτε ἐν τῷ ἄλλῳ ἐν οἷς πέφυκεν ἄλλο ἐν ἄλλῳ εἶναι. οὐδὲ γὰρ αὐτός που. ὁ δὲ νοητὸς τόπος ἐν αὐτῷ, αὐτὸς δὲ οὐκ ἐν ἄλλῳ. Synesius Dione p. 48, A, de eadem re: οὐδὲ γὰρ ἐστὶν — οἷον ἄλλο ἐν ἄλλῳ. Jamblichus ap. Stob. Eclog. Phys. p. 872, edit. Heerenii: Πλάτων μὲν οὖν οὐχ ὡς ἐτέρας τὰς δυνάμεις, ἐν ἐτέρῃ τῇ ψυχῇ ἐνεῖναι ἡγεῖται, συμφύτους δ' αὐτὰς καὶ κατὰ μίαν ἰδέαν συνυφεισθηκέναι λέγει διὰ τὴν ἀσύνθετον (vulgo σύνθετον) οὐσίαν τῆς ψυχῆς. Hermias MS. in

Platonis Phaedrum p. 313: ὁ γὰρ ὁρᾷν, ὡς ἄλλος ἄλλο ὁρᾷ·
θεῖ δὲ ἕνωσιν γενέσθαι.

Pag. 44. οἰομένη — οὕτως ἀπέχεται αὐτῶν. Quae ratio est particularum εἴτα & ἔπειτα cum Verbo post Participium positarum, ut modo vidimus: eadem est ratio in hoc loco particulae οὕτως, cuius usus multa annotavimus exempla ad Plutarchum: & quaedam dedit Taylorus ad Demosthenis Or. In Midiam. edit. Reisk. Vol. IX, p. 628. Apud Platonem haec & plura vidimus v. c. Hipparch. p. 3, B: καὶ τοὺς, περιελγίσαντας ταύτη τῇ ἀτιμίᾳ, οὕτως ἀποκτείναι τὸν Ἱππάρχον: Menone p. 16. E: αὐτὸς ἀπορῶν, οὕτω καὶ τοὺς ἄλλους ποιῶ ἀπορεῖν. Alcib. I, p. 32, B: 33, D: Alcib. II, 37, D: Protagor. 195, B.

Pag. 44. ἐκάστη ἡδονὴ καὶ λύπη, ὥσπερ ἦλον ἔχουσα, προσηλοῖ αὐτὴν πρὸς τὸ σῶμα καὶ προσπερονᾷ. Hujus sententiae elegantiam posteris frequentatam ostendimus ad Plutarchum De Sera Num. Vind. p. 125. sequ. Quibus addatur Jamblichus Vit. Pythag. §. 228: μήτε προσηλούντων τῷ σώματι τὴν ψυχὴν παθημάτων καὶ προσπερονῶντων ἐπιστρέφεισθαι. ubi fontem imitationis notavit Kusterus. Idem Jamblichus De Myster. Aegypt. II, 6, p. 48: — παθῶν πληροῖ προσηλούντων τοὺς θεωροῦντας τοῖς σώμασι. Clemens Alexandr. Strom. II, p. 407, A. Proclus in Remp. Plat. p. 383: αὗται γοῦν (αἱ ἡδοναὶ) καὶ ὁ Σωκράτης φησὶν, ὥσπερ ἦλον ἔχουσαι προσπερονῶσιν αὐτάς καὶ προσηλοῦσι τοῖς σώμασι. Attigit quoque Bentleius ad Horat. Serm. II, 2, 79.

Pag. 45. οἱ δικαίως φιλομαθεῖς, *vere philosophantes, doctrinae recte studentes*: φιλομαθὴς Platoni qui sit, diximus p. 217: δικαίως, hoc sensu intelligitur ex ejus contrario de quo diximus p. 179. cui annotationi addatur J. Taylorus ad Aeschin. Or. Adv. Ctesiphont. p. 586. edit. Reisk.

Pag. 45. Οὐ γάρ· ἀλλ' οὕτω· i. e. *Non profecto: sed sic*

sic — Simpliciter sic accipiendum, ut Phaedro p. 357, B: Οὐ γάρ· ἀλλὰ τοὺς μὲν ἐν γράμμασι κήπους, ὡς ἔοικε παιδιᾷ, χάριν σπερεῖ τε καὶ γράψει. Sic & Lucas Act. Ap. XVI, 37: Οὐ γάρ· ἀλλὰ ἐλθόντες αὐτοὶ ἡμᾶς ἐξαγαγέτωσαν. *Non profecto! sed ipsi venientes nos educant*: ubi Wetstenius hanc formulam confundit cum altera frequentiore & item Attica, quae & vulgo in hoc Phaedonis loco legebatur, Οὐ γάρ· ἀλλ' —. in qua negandi vis minus diserte expressa exstat; unde viri complures docti, Οὐ γάρ· ἀλλὰ, pro simplici γάρ *etenim*, acceperunt; in quo tamen negationem ad antecedentia referendam docuit Hoogeveenius Doctrin. Partic. p. 924.

Pag. 45. Πηνελόπης τινα ἐναντίως ἱστὸν μεταχειριζομένην. Penelope enim retexebat, talis anima contexit rursus telam. Olympiodorus Cod. I, p. 79: Πῶς ἐναντίως τῇ Πηνελόπῃ ἱστὸν μεταχειρίζεται· ἢ ὅτι ἡ μὲν φιλοσοφία ἐν τῷ ἀφανεῖ συνυφαίνει αὐτὴν καὶ συναθροίζει, ἡ δὲ ἀμαθία διαλύει καὶ διασπᾷ ἐν τῷ ἀφανεῖ, τούτεστι ἐν τῇ γενέσει. Ἡ κάλλιον, λύειν μὲν τὴν φιλοσοφίαν, συνυφαίνειν δὲ τὴν ἀμαθῆ ζωὴν· πᾶς οὖν ἐναντίως τῇ Πηνελόπῃ· ἢ καὶ τοῦτο τῇ Πηνελόπῃ ἀρμόζει· καὶ γὰρ ἐκείνη πρὸς ἑαυτὴν ἐναντίως. Dicas hos homines subinde dedita opera caecutire, nec simplicem & grammaticam rationem, quamvis in promptu positam, animadvertere velle. Comparationem observavit P. Victorius Var. Lect. V, 7, & in Adagia retulit Erasmus p. 795. Caeterum, quod Jamblichus Protrept. p. 81. Tubing. & Vindob. A, B, C, D, E, F, G, habent μεταχειριζομένης, qui sic legerunt, videntur ἐναντίως pro ἀντικρυς *instar* accepisse, quasi dicatur, *instar Penelopae tractantes telam*. At vulgata lectio praestat.

Pag. 45. ἐκ δὲ τῆς τοιαύτης τροφῆς οὐδὲν δεινὸν μὴ φοβηθῇ, ταῦτά τ' ἐπιτηδεύουσα — ὅπως μὴ διασπασθεῖσα — διαπραμνη εἴχηται, καὶ οὐδὲν ἔτι οὐδαμῶς ᾗ. Haec est ergo ἀδρά-

ξαστος τροφή· cui opponitur δοξαστή τροφή animarum,
 quae Deos in sublimē coeli evectos, id est, Philosophiam,
 consequi non potuerunt, in Phaedro p. 345, E: πᾶσαι
 δὲ πολὺν ἔχουσιν πόνον, ἀτελεῖς τῆς τοῦ ὄντος θεᾶς ἀπέρχονται·
 καὶ ἀπελθοῦσαι τροφῇ δοξαστῇ χρῶνται. Inde p. 348, G,
 diversarum animarum diversa victus ratio: altera, τεταγμένη
 τε δίαίτα καὶ φιλοσοφία· altera, δίαίτα φορτικωτέρα τε καὶ
 ἀφιλόσοφος καὶ ἀφιλότιμος —. Est autem Platoni frequens
 reprehensio δόξης, *opinionis*, & τοῦ δοξαστοῦ, *opinabilis*,
 quod opponitur τῇ ἀληθείᾳ & τῷ ἀληθεῖ, estque *ideae* ac
notionis intelligibilis; quum illud *visibile corporeum*, *sin-*
gulare, sit: quorum differentia apposite ad hoc Phaedo-
 nis argumentum ostenditur Rep. V. fin. p. 468, E — G:
 δοξαστὸν αὐτὸ, ἀλλ' οὐ γνωστὸν δεῖν λέγεσθαι. — Τοὺς ἄρ' αὖ
 πολλὰ καλὰ θεωμένους, αὐτὸ δὲ τὸ καλὸν μὴ ὁρῶντας — καὶ
 πολλὰ δίκαια, αὐτὸ δὲ τὸ δίκαιον μὴ, καὶ πάντα οὕτω, δο-
 ξάζειν φησόμεν ἅπαντα, γιγνώσκειν δὲ εἴν δοξάζουσιν οὐδέν. —
 Τί δ' αὖ τοὺς αὐτὰ ἕκαστα θεωμένους καὶ αἰεὶ κατὰ τὰ αὐτὰ
 ὡσαύτως ὄντα, ἅρ' οὐ γιγνώσκειν, ἀλλ' οὐ δοξάζειν; Ἀνάγκη
 καὶ ταῦτα. Satis hoc ad nostrum propositum; nam reli-
 qua horum generum comparatio latius patet per Philoso-
 phiam, & notata est nobis ad Plutarchum De Ser. Num.
 Vind. p. 23. Compositio praesentis loci habet quid
 duri & impediti, quod sic lenias & expedias legendo: ἐκ
 δὲ τῆς τοιαύτης τροφῆς, ταῦτά τ' ἐπιτηδεύσασα, οὐδὲν δεινὸν
 μὴ φοβηθῇ — ὅπως μὴ διασπασθεῖσα — κ. τ. λ. i. e: *Ex*
tali profecto nutritione, & quum haec tractaverit, non
est verendum, ne timeat — ne distracta in discessu à
quibusdam ventis dispersa ac diffolata evadat, nec quid-
quam amplius usquam sit. Transpositionem, & τ' pro
 veterē γ', fuasit necessitas: ἐπιτηδεύσασα dant Tubing.
 Vindob. omnes & Veneti. Denique οὐδὲν δεινὸν μὴ φοβη-
 θῇ, ὅπως μὴ δ. *non est periculum, non est timendum, ne ti-*
meat,

meat, non modo dilucidam sed & acutam adfert sententiam. Sic autem haec formula οὐδὲν δεινὸν μὴ, *nullum est periculum, ne*, est apud Platonem Apolog. Socr. p. 363, D: οὐδὲν δὲ δεινὸν μὴ ἐν ἐμοὶ στῇ • i. e. *non enim verendum est, ne in me desinat*. Rep. V, p. 462, F: οὐδὲν δεινὸν μὴ ποτε ἡ ἄλλη πόλις — διχοστατήσῃ. Herodotus I, 84: οὐ γὰρ ἦν δεινὸν κατὰ τοῦτο μὴ ἄλλῃ ποτε • *non enim timebatur, ne hac parte arx caperetur*. Xenophon Hellenic. II, 1, 6: δεινὸν εἶναι εἰ περιόψεται τὴν λίαν ὕβριν τούτου • *periculosum esse, huius vehementem insolentiam negligere*. Andocides Or. III, initio. Plotinus Enn. IV, 4, p. 471, A: οὐδὲν γὰρ δεινὸν μὴ ποτε περὶ σώματος προσδοκήσῃ τούτου • *non enim periculum esse, ne aliquando tale corpus expectet*: ita ex hac formula reddendum videtur. Caeterum οὐδὲν ἔτι οὐδαμοῦ εἶναι spectavimus supra §. 15, p. 23. Annot. p. 174.

Pag. 45. αὐτός τε πρὸς τῷ εἰρημένῳ λόγῳ ἦν • i. e. *ipseque habitam disputationem mente secum cogitabat*. Hoc dictionis genus attigimus ad Plut. De Ser. Num. Vind. p. 21. Plura postea annotavimus loca: v. c. Plutarchi Opp. Mor. p. 40, A: 464, F: 718, F: 1118, C. Vit. p. 173, A: 256, D: 526, A: 692, E: 933, A: Dionis. Chryf. p. 487, B. Diogenis Laert. VII, 20. Stobaei Flor. 418, 25.

Pag. 45. ὡς ἰδεῖν ἐφαίνετο • *ut videbatur, ut visu apparebat*. Eodem pleonasmō dicitur in Timaeo p. 535, F: παντοδαπὴν ἰδεῖν φαίνεσθαι. Leg. XII, p. 693, F: ἡμῶν δ' ἔτι μοι φαίνεσθαι δοκεῖ τοῦτ' ἐλλείπον τοῖς νόμοις εἶναι. Simile Alcib. I, p. 30, E: φαίνομαι, ὡς εἶκα. Magis abundat Politic. p. 175, D. Antipater ap. Stob. Flor. LXVI, p. 418: εἶοικε μέντοι δύσκολος ἐνίοις ὁ μετὰ γυναικὸς φαίνεσθαι βίος. Jamblichus Myster. Aeg. II, 8, p. 50: ὀλιγοδρατοῦσιν, ὡς ἰδεῖν φαίνονται • i. e. *animi deliquium pa-*

siuntur, ut videntur. Et δοκεῖν cum φαίνεσθαι jungitur: de quo alibi.

Pag. 46. μῶν μὴ δοκεῖ ἐνδεῶς λέγεσθαι; Alibi feram hoc μῶν μὴ, pro *annon*? hic non item; quamquam explicando tueri student Hoogeveenius, & ab eo citati, Doctr. Partic. p. 784 & seq. Putem verum esse μῶν πη *an aliquo modo.* Congruit sequens disputatio, mox, εἰ πη ὑμῶν φαίνεται β. λ. & §. λς. initio, ἢ οὐκ ἀπαδέχεται. λς. ὅπη — ταύτη — ἦ.

Pag. 46. εἰ πη ὑμῶν φαίνεται βέλτιον λέχθῆναι. i. e. *si aliquo modo vobis videtur melius dici posse.* Nam ratio postulabat ἂν λεχθῆναι: sed particula ἂν quae aliis etiam Modis vim Optativi & Subjunctivi adfert, saepe omittitur. Sic infra in Phaedone p. 85: κατιδεῖν ἀνακύψαντα, Stephanus interponere volebat ἂν. Exemplum ad Plutarchum dabimus. Nunc satis est laudasse scriptores De Elipsi Gr. p. 144: Abreschium Dilucid. Thucyd. I, p. 159, 516: Hoogeveenium Doctrin. Particul. p. 93.

Pag. 46. πάλαι γὰρ ἡμῶν ἐκάτερος ἀπορῶν τὸν ἕτερον προωθεῖ, καὶ κελεύει ἔρεσθαι. Hujus imaginis suavitatem in suam rem convertit Aristænetus Epist. I, 24, initio: Ἀρτι παρ' ἐμοὶ συναθροισθέντες οἱ κορυφαῖοι τῶν ἐμῶν ἐραστῶν, τὸ μὲν πρῶτον ἐσίγαν· καὶ ἄλλος τὸν ἄλλον προώθει, κελεύων διεξελθεῖν πρὸς ἐμὲ τὰ μελετηθέντα πᾶσι κοινῇ. In aliud argumentum transtulit Damascius apud Suidam Voce Ἡραΐσκος, T. II, p. 69: διετέλει προωθῶν αἰεὶ ὁ ἕτερος τὸν ἕτερον εἰς τοὺς ἐσχάτους κινδύνους.

Pag. 46. Βαβαί — τοῦ βίου ἀπαλλάττεσθαι. Retulit Stobaeus in Floril. CXIX, p. 607.

Pag. 46. ὅτε γε μὴδ' ὑμᾶς. Vulgo erat ὅτι pro ὅτι. hoc jam Forsterus in Stobaeo MS. à se repertum probaverat: & nos secuti sumus, confirmatum à Vindobonen-
fr.

fibus omnibus, & Versione Sicula sic reddente *quandoquidem*.

Pag. 46. τῶν κύκνων — ἀπαλλάττεσθαι. Comparationis elegantiam haud pauci vel imitando vel memorando frequentarunt: v. c. Plutarchus Sap. Conviv. p. 161, C: de Arione morituro — ἐξᾶσαι δὲ καὶ τῷ βίῳ τελευτῶν, καὶ μὴ γενέσθαι κατὰ τοῦτο τῶν κύκνων ἀγεννέστερος. Dio Chrys. Or. XII, p. 194, C: ἀλλ' οὐδὲ τὸν κύκνον ἀσπάζεται διὰ τὴν μουσικὴν, οὐδὲ ὅταν ὑμνῇ τὴν ὑστάτην ᾠδὴν, ὅτε εὐγῆρας, ἡδονῆς τε, καὶ λήθης τῶν ἐν τῷ βίῳ χαλεπῶν, εὐφημῶν ἅμα καὶ προπέμπων ἀλύπως αὐτὸν, πρὸς ἄλυπον τὸν θάνατον. Themistius Or. XVIII, p. 223, D: ὥστε οὐκ ἂν θαυμάσαιμι, εἰ οὕτως ἔχων μὴ ὑστάτην ὑμῶν ταύτην ᾄσαιμι τὴν ᾠδὴν, ὥσπερ οἱ κύκνοι ᾄδουσι πρὸ τοῦ θανάτου εἰς τὸν θεὸν οὐ εἰς πρόπολον καὶ ὑποφῆται. Aelianus Nat. Animal. V, 34, totum illud caput hinc depingens, diserte hunc locum significat: — ὁ κύκνος μελωδεῖ τινα ἐπικήδειον αὐτῷ μοῦσαν, ἐφόδια δίδους τῆς ἀποδημίας ἢ θεῶν ὕμνους, ἢ ἔπαινον οἰκεῖόν τινα, μαρτυρεῖ δὲ αὐτῷ καὶ ὁ Σωκράτης, ὅτι ᾄδει οὐ λυπούμενος, ἀλλ' εὐθυμούμενος μᾶλλον. Proclus Comment. Hesiod. v. 566, p. 128: Πλάτων δὲ οὐδὲ (f. οὐδὲν) ζῶον λυπούμενον ᾄδειν φησιν οὐδὲ αὐτὴν τὴν χελιδόνα καὶ τὴν ἀηδόνα καὶ τὸν ἔποπα· fabulae narrationem deinceps subjungens. Idem Comment. MS. in Plat. Alcib. I, p. 3: Αὕτη τοίνυν ἔστω καὶ φιλοσοφίας ἀρχὴ καὶ τῆς Πλάτωνος διδασκαλίας, ἢ αὐτῶν γνώσις· προσήκει γὰρ οἶμαι τὸν τοῦ Ἀπόλλωνος ἀριστὴν ἀπὸ τῶν αὐτῶν ἀρχεσθαι τῆς τῶν ἁτελῶν τελειώσεως, ἀφ' οὗ καὶ αὐτὸς ὁ θεὸς παρακελεύεται· ἐπεὶ καὶ ὁ Σωκράτης ὅς τῶν κύκνων ὁμόδουλος εἶναι λέγεται, καὶ οὐχ ἥττον αὐτοῦ παρὰ τῶν θεῶν τὴν μαντικὴν λαβὼν, ἐντεῦθεν ἀρξασθαι λέγεται τῆς ἐπὶ φιλοσοφίαν ὁρμῆς, τῷ πυθικῷ γράμματι περιτυχὼν καὶ οἶον αὐτοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος ταύτην εἶναι τὴν παρακείμενὴν ἡγησάμενος. Olympiodorus

rus ad purgatoriam vitam refert quod Socrates cygnorum
conservum se appellat Cod. I, p. 80. Ὅτι Ἀπολλωνιακὸς
ὢν κατὰ τὴν καθαρτικὴν ζωὴν, εἰκότως ὁμόδουλος εἶναι λέγει τοῖς
κύκνοις. ἤδη δὲ καὶ ἄς μουσικὸς καὶ ἄς ἰατρὸς τῶν ψυχῶν.
Duo quidem Socrates muneribus, *medicum & musicum*, subin-
de profitetur: sed & Jovis συγχορευτὴν in Phaedro p. 346,
D, se nominat. Caeterum & Cicero hunc Phaedonis
locum reddidit Tusc. I, 30: *Itaque commemorat (So-
crates), ut cygni, qui non sine causa Apollini dicati
sunt, (leg. sint) sed quod ab eo divinationem habere vi-
deantur, qua providentes quid in morte boni sit, cum
cantu & voluptate moriantur; sic omnibus bonis & doctis
esse faciundum.* Ubi observandum *doctos* eosdem dici
quos *philosophos*.

Pag. 46. & δὴ φ. Sic jam Fischerus, secundum Forste-
rum ex Bas. altera & Stobaeo MS. sic reponentem: ac-
cedit Tubing. Vindob. A, B. Vener. A, B. & Versio
Sicula. Vulgo est ὃν δὴ φ.

Pag. 47. ὁμόδουλος τε. Sic Vind. C, Ven. A, & For-
sterus ex Bas. altera & Stobaeo.

Pag. 47. ἢ μαθεῖν ὅπῃ ἔχει, ἢ εὐρεῖν. i. e. *aut ab aliis
discere, aut ipsum per se quaerendo invenire.* Nam
μανθάνειν dicuntur quidem subinde etiam quae per nos
ipsi cognoscimus, tamen propria notione refertur ad δι-
δάσκειν, *docere*: & hae tres censentur ad cognitionem viae,
discere, invenire, divinitus accipere: ut in illa Sopho-
clis sententia apud Plutarchum De Fortuna. p. 98, A:
Τὰ μὲν διδασκὰ μανθάνω, τὰ δ' εὐρετὰ ζητῶ. Τὰ δ' εὐκτὰ παρὰ
θεῶν ἡγησάμην.

Pag. 47. καὶ προαφίστασθαι. Secuti sumus Stephanum
& Forsterum; quamvis caeteri fere omnes Ald. Bas. utra-
que, Ficin. Aristipp. item nostri omnes Vindobonenses
& Veneti, item Versio Sicula καὶ μὴ προαφίστασθαι:
quam

quam lectionem Fischerus tuetur, quasi explanationem illius modo dicti παντὶ τρόπῳ ἐλέγχειν. quae ratio probanda esset, si constaret Platonem sic scripsisse: nunc & scriptura & interpretatio repudianda videtur. Caeterum in Grammatica Arte Graeca, locus de Particularum Negantium syntaxi, unus est ex iis locis, qui nondum ad certam rationem descripti sint.

Pag. 47. ἐπὶ τούτου ὀχούμενον, ὥσπερ ἐπὶ σχεδίας —. Imitatur Cicero Tusc. I, 30: *Itaque dubitans, circumspectans, haesitans, multa adversa reverens, tamquam ratis in mari immenso, nostra vehitur oratio.* Et hoc & alia notavit Davisius. Metaphora ducta ex proverbio ἐπὶ ἐλπίδος ὀχεῖσθαι, quo usus est Plato Leg. III, p. 594, C: ἐπὶ δὲ τῆς ἐλπίδος ὀχούμενοι ταύτης εὕρισκον καταφυγὴν αὐτοῖς εἰς αὐτοὺς μόνους εἶναι καὶ τοὺς θεούς. dicitur de Atheniensibus à Xerxe bello petitis: quod repetit Aristides Or. Plat. IV, p. 282. Plutarchus Adv. Epicur. p. 1003, E: quem locum tractat, plura dictionis exempla apponens, Valckenarius Diatrib. Fragm. Eurip. p. 240. Plutarchus De Exilio p. 606, D: οἱ αἰεὶ τοῦ μέλλοντος ἐκκρεμάμενοι καὶ γλιχόμενοι τῶν ἀπόντων, ὡς ἐπὶ σχεδίας διαφέροντας τῆς ἐλπίδος. Conferatur A. Schottus ad Proverb. Suid. Tale est Aristophanis ex Gerytade apud Athen. XII, p. 551, C: in edit. Brunckii T. III, p. 231. Attigimus & nos Biblioth. Crit. Part. VI. p. 102.

Pag. 47. διαπλεῦσαι τὸν βίον. Dictionem attigerunt Wesfelingius ad Herodot. V, 6, p. 422: & Toupius ad Suid. I, p. 20.

Pag. 47. ἢ λόγῳ θείου τινὸς διαπορευθῆναι. *divinum argumentum, divina demonstratio*, simpliciter opponitur modo dictis *humanis rationibus*: nec quid arcani sub his verbis quaerendum; quod voluerunt quidam, referentes id nomen ad *scriptam orationem divinam*, nec satis at-

tendentes Graecum λόγον & *rationem* & *orationem* significare. Θεῖος λόγος jam ante Platonem dictus Heraclito, apud Sextum Emp. Adv. Math. VII, seq. explicito nobis ad Plutarchi Quaest. Plat. I, p. 999, D, in Biblioth. Crit. P. IX, p. 20. Indequē celebratur Stoicis v. c. Chrysippo apud Ciceronem Nat. Deor. I, 15, & Diogenem Laert. VII, 134. In Orphico nobili Fragmento ap. Clementem Alex. Protrept. p. 48, C, & alios, edit. Gesn. p. 360: Εἰς δὲ λόγον θεῖον βλέψας, τούτῳ προσέδρευε quem laudavit Forsterus ad h. l. Platoni in Epinomide p. 702, G, Deus creator cognominatur λόγος ὁ πάντων θειότατος. Phaedonis locum imitans Plutarchus similiter dixit θεῖον δόγμα, Epicurum cavillans Adv. Epicur. p. 1103, E: καίτοι νεῶς μὲν ἐκπεσὼν ἐπιβάτης διαλυθείσης, ἐλπίδος ὀχέϊται· τινος ὡς γῆ προσέξων τὸ σῶμα καὶ διανηζόμενος· τῆς δὲ τούτων φιλοσοφίας ἔκβασις, „Οὐπὲρ φαίνεται ἄλλος πολιὸς θύραζε” τῇ ψυχῇ, ἀλλ’ εὐθὺς ἠφάνισται καὶ διέσπαρται, καὶ προαπόλωλε τοῦ σώματος· ὥστε ὑπερχαίρειν τὸ πάνσοφον τοῦτο δόγμα καὶ θεῖον παραλαβοῦσαν, ὅτι τοῦ κακῶς πράττειν πέρας ἐστὶν αὐτῇ τὸ ἀπολίσθαι καὶ φθαρῆναι καὶ μηδὲν εἶναι. Cujus loci initium si est ex Tragico sumtum, quod suspicatur Valckenarius Diatrib. p. 240, legendum tamen ἐπ’ ἐλπίδος, ut dissoluto versu dictum suo stilo accommodaverit Plutarchus, aut in Poetae versu fuerit, Βάτης λυθείσης ἐλπίδ’ ἐποχέϊται τινι.

Pag. 48. σώματά τε. Sic Forsterus ex Bas. utraque & Ficino. Accedunt Vindob. A, B, D, E, F: Tubing. Vulgo σῶμά τε. Versio Sicula, *corporee* & *corporea*.

Pag. 48. τὴν ψυχὴν εἶναι, ὥσπερ ἐντεταμένον τοῦ σώματος ἡμῶν καὶ συνεχομένου ὑπὸ θερμοῦ καὶ ψυχροῦ, καὶ ξηροῦ καὶ ὑγροῦ, καὶ τοιούτων τινῶν κρᾶσιν εἶναι καὶ ἀρμονίαν αὐτῶν τούτων τὴν ψυχὴν ἡμῶν, —. Animam esse *harmoniam* complu.

plures quidem statuerant, sed aliam alii, & diversa ratione, ut videbimus postea. Hanc autem hoc loco declaratam rationem tenuerant Parmenides & Zeno Eleates. Illius sententiam colligimus ex Aristotele Metaph. IV, 5: & Theophrasto citato apud Stephanum in Poesi Philos. p. 46: Ὡς γὰρ ἐκάστω ἔχει κρᾶσις μελέων πολυπλάγυτων, τῷ νόσος ἀνθρώποισι παρέστηκεν· dictione formata, ad Homericum exemplum, Τοῖος γὰρ νόσος ἐστὶν ἐπιχθονίων ἀνθρώπων, οἷον ἐπ' ἡμᾶρ ἄγῃσι πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε. Zenonis disertum effatum est apud Diogenem Laert. IX, 29: γεγενῆσθαι δὲ τὴν πάντων φύσιν ἐκ θερμοῦ καὶ ψυχροῦ, καὶ ξηροῦ καὶ ὑγροῦ, λαμβανόντων αὐτῶν εἰς ἄλληλα τὴν μεταβολήν· γενεσὶν τε ἀνθρώπων ἐκ γῆς εἶναι· καὶ τὴν ψυχὴν κρᾶμα ὑπάρχουσαν ἐκ τῶν προειρημένων κατὰ μῆθερός τούτων ἐπικράτησιν. Haec est κρᾶσις temperamentum, quam eandem Plato h. l. appellat ἁρμονίαν· ut postea in Dicaearchi opinione factum: v. c. apud scriptorem operis Plutarchi De Placitis Philos. IV, 2: Δικαίαρχος (τὴν ψυχὴν ἀπεφώνησεν) ἁρμονίαν τῶν τεττάρων στοιχείων: Nemesium De Natura Hom. II, p. 41: Δικαίαρχος δὲ ἁρμονίαν τῶν τεσσάρων στοιχείων· οὐ γὰρ τὴν ἐκ φθόγγων συνισταμένην, ἀλλὰ τὴν ἐν τῷ σώματι θερμῶν καὶ ὑγρῶν καὶ ψυχρῶν καὶ ξηρῶν ἐναρμόνιον κρᾶσιν καὶ συμφωνίαν βούλεται λέγειν. Lucretius à Forstero, citatus, nec ideo nobis omitteendus, III, 98:

*Quamvis multa quidem sapientum turba putarunt
Sensum animi certa non esse in parte locatum:
Verum habitum quemdam vitalem corporis esse,
Harmoniam Graeci quam dicunt, quod faciat nos
Vivere cum sensu, nulla quum in parte fiet mens:
Ut bona saepe valetudo quum dicitur esse
Corporis —*

Nam alia fuit Pythagoreorum & Aristoxeni harmonia : de quibus mox dicemus. De Parmenide, Zenone, Di-caearcho, egimus in Disputatione De Placito Immort. An. Sect. III, p. XXIX seq. & Sect. VI, p. LXVI.

Pag. 49. Διαβλεψάμενος — καὶ μειδιάσας. Imitatur Plutarchus Symposiac. VIII, 5, p. 735, C: διαβλέψας πρὸς τοὺς περὶ τὸν Αὐτόβουλον καὶ μειδιάσας, Ἄλλ' ὁρῶ, εἶπεν, ὑμεῖς —. Simile est Platonis in Parmenide p. 53, H: τοὺς δὲ πάνυ γε αὐτῷ (Σωκράτει) προσέχειν τὸν νοῦν, καὶ θαμὰ εἰς ἀλλήλους βλέποντας μειδιᾶν, ὡς ἀγαμένους τὸν Σωκράτην. Vindob. C, D, & Venet. A, Tub. διαβλέψας.

Pag. 49. προσάδειν. Idem est in hac sententia ac λέγειν, *si quid dicere, accinere, videantur*; ut frequens usurpatur λέγειν τι, *aliquid veri firmique dicere*: ita hoc loco tuetur se προσάδειν eodem sensu, propter argumentum cantilenae p. 46, & p. 48 harmoniae; & huc refertur illud p. 58: οὗτος οὖν σοὶ ὁ λόγος ἐκείνῳ πῶς ξυνάσεται· καὶ μὴν — πρέπει γε, εἴπέρ τῳ ἄλλῳ λόγῳ, ξυνῶδῳ εἶναι καὶ τῷ περὶ ἁρμονίας· quamquam non memini me alibi in eadem verbi metaphoram incidere. Ficinus vertit *adferre*; ut προσάγειν legisse videatur. Versio Sicula in contextu plane omittens, in margine ab alia manu habet *concinere*.

Pag. 49. τί ἦν ὃ σὲ αὐτῷ θράττον ἀπιστίαν παρέχει. Sic ex Stephani correctione dedimus; nam libri omnes τὸ pro ὃ habent. Atticum θράττειν, pro ταραττειν dictum, illustravit Ruhnkenius ad Timaeum p. 93.

Pag. 50. οὐκ ἀντιτίθεμαι. Probo Stephani conjecturam, οὐκ ἀνατίθεμαι, *non retracto*: quam, teste Forstero, confirmant Turnebus & Olympiodorus; nam hujus quidem in nostris exemplis hic locus desideratur. Verbum, monente Suida, frequens Platoni, in significanda mutatione sententiae aut propositi: v. c. Menone p. 20, D: Protagora 211, E: Charmide 240, C: Gorgia 287, A:

trans-

translatum à πεττῶν, *calculorum*, ludo, annotavit quoque Harpocraton, ubi videatur H. Valesius p. 89: & Ernestus ad Xenophontem Mem. Socr. II, 4, 4.

Pag. 50. εἰ μὴ ἐπαχθὲς ἐστὶν εἰπεῖν • i. e. *nisi dictu molestum & invidiosum sit*. Sic subinde usurpatur ἐπαχθὲς de nimia & intempestiva sui aliorumve laudatione, quae ipsis iis, ad quos & de quibus fit, molesta & injucunda est. Sic Plutarchus De Sui Laude p. 543, F: — τοὺς ἐαυτῶν ἐπαίνους — τινὰς ἐλλείψεις ἢ ἀποτεύξεις ἢ ἀμαρτίας ἐλαφρὰς ἐμβάλλοντες, ἀφαιροῦσι τὸ ἐπαχθὲς αὐτῶν καὶ νεμεσητόν. De Discrim. Amici & Adul. p. 61, E; 64, A, B. 72, A. H. Steph. Thesaur. L. Gr. T. I, p. 615, H: quibus addatur Demosthenes Pro Coron. p. 331, B: οὕτως ἐπαχθεῖς λόγους πορίσασθαι ὥσπερ ἐν τραγωδίᾳ βοῶντα, ὧ γῆ καὶ ἥλιος καὶ ἀρετὴ —.

Pag. 50. φαίη ὁ λόγος • *dicat ratio*. Ita solet ὁ λόγος, propositum & consilium, & recta via institutae disputationis, tamquam persona, induci; quod annotavimus ad Eunapium p. 1, ut in formula σημαίνει ὁ λόγος, de qua inferius dicemus.

Pag. 50. ἡμπίσχετο Vindob. A, B, C, D, F: Venet. A, ἡμπείχετο • quod ad sensum nil differt, ad formam, non reticendum.

Pag. 50. ἀνερωτῶν. Sic Bas. altera: Vindob. A, B, D, F, G: Tubing. Venet. B, & A à secunda manu, Vulgo, Steph. Ald. Bas. I. Venet. A à prima manu, ἀνερωτῶ. Vind. C ἀνερωτᾶ.

Pag. 51. ἀν φαίην. Sic Steph. & vulgo: sed legendum ἀν φαίη, ut jam Forsterus edidit secutus interpretes Latinos, Aristippum, Ficinum, Cornarium: & item habent Vindob. A, B, D, F: Venet. A: & Versio Sicula.

Pag. 51. ἀνφαίνοι • *rursus contexat*. Verbum in Lexicis desideratum. Dionysius Alexandrinus ap. Euseb.

Praep. Evang. XIV, p. 774, A, posuit pro *ab initio texere*: ἰμάτιόν τε γὰρ οὐ χαρὶς ἱστουργοῦ συνισταμένων τῶν στημόνων, οὐδὲ τῆς κρόκης αὐτομάτως παρεμπλεκομένης, ἀνυφαίνεται· εἰ δὲ κατατριβείη, τὰ λακισθέντα διαρρίπτειται λάκη. In Plutarcho De Defectu Orac. p. 414, D, si pro ἀναφεύγει verum est ἀνυφαίνει, accipiendum pro *dissolvere*: & Graecum, item ut Latinum *retexere*, notabit bifariam, *textum dissolvere*, & *dissolutum rursus con- texere*.

Pag. 51. τὴν φύσιν τῆς ἀσθενείας ἐπιδεικνύοι τὸ σῶμα. Vulg. ἐπιδεικνύοιτο σῶμα· perperam. Quod dedimus, ipsa ratio iussit: & postea confirmatum vidimus à Vin- dob. A, B, D, E, F, G: Venet. A, B. Nam Vin- dob. C, habet ἐπιδεικνύει. Illud autem τὴν φύσιν τῆς ἀσθε- νείας, putet quis aut mutandum esse in τὴν ἀσθένειαν τῆς φύσεως, aut certe sic accipiendum *infirmi- tatem naturae suae ostenderet*: veluti Leg. V, p. 608, E: ἄλλη δὲ οὐκ ἔστιν — τῆς τοιαύτης μηχανῆς διαφυγὴ· dicitur pro μηχανῇ διαφυγῆς· & VIII, p. 649, G: ἀδικήματα — τῶν ἐγκλη- μάτων, *accusationes male factorum*. Plotinus Enn. II, 1, p. 97, G: πρόσφορον καὶ τὴν ὕλην πρὸς τὸ βούλημα τοῦ ἀποτελέσματος ὑπάρχειν προσήκει· i. e. *materiam etiam accommodatam ad voluntatem effecti-onis esse oportet*: immo sententia est, *ad voluntatis effecti- onem πρὸς τὸ τοῦ βουλήματος ἀποτέλεσμα*. Similem Genitivi cum Casu re- gente permutationem ostendit Davisius ad Max. Tyr. XVIII, 1, p. 566. Possit etiam haec ratio valere, ut φύσις ἀσθενείας idem sit quod nudum ἀσθένεια; quippe haud infrequenter φύσις periphrasi inservit: v. c. Platoni in Epinom. p. 702, C: θεοὺς γὰρ δὴ ὁρατοὺς — τὴν τῶν ἄστρον φύσιν λεκτέον· dicitur pro τὰ ἄστρα· Leg. XII, 697, A: ἐπιτέθειοι πρὸς τὴν φυλακῆς φύσιν· idem est ac πρὸς τὴν φυλακὴν. Timaeo p. 552, C: τὴν τῶν αἰδοίων φύ- σιν·

σιν· pro τὰ αἰδοῖα. Plutarchus Compar. Ignis & Aquae p. 956, D: πῦρ μὲν οὖν ὁρῶμεν (sic lego pro ῥᾶον) ὀλεθριώτατον, ἡ δὲ ὕδατος φύσις οὐδέποτε βλαβερά. Placit. Philos. I, 4, p. 878, E: αἱ ἄτομοι — τὴν τῶν ἀστέρων φύσιν ἀπετέλουν· i. e. τοὺς ἀστέρας. Dio. Chrys. Or. XII, p. 204, A: οὐ κηρὸν ἐγχεάντες τοῖς ὤσιν, ὥσπερ οἶμαι, φασὶ τοὺς Ἰθακησίους ναύτας ὑπὲρ τοῦ μὴ κατακοῦσαι τῆς τῶν Σειρήνων αἰδῆς, ἀλλὰ μολὶβδου τινὸς μαλθακὴν ὁμοῦ καὶ ἄτρωτον ὑπὸ φωνῆς φύσιν· XXXV, p. 435, C: εἰσὶ δὲ λιμῶνες αὐτόθι πάγκαλοι, καὶ φύσιν (leg. φύσις) ἀνθῶν τε καὶ δένδρων. Plotinus Enn. II, I, 3: p. 98, A: καὶ αἷρ οὐ μή ποτ' ἐπιλείπει, οὐδ' ἡ ὕδατος φύσις. Item Cicero Nat. Deor. II, 54: *cum alvi natura subiecta stomacho, cibi & potionis sit receptaculum: dicitur ut simplex alvus.* De Finibus, V, 11: — *hoc intelligant, si quando naturam hominis dicam, hominem dicere me; nihil enim hoc differt —.*

Pag. 51. οὕτω γὰρ αὐτὸ φύσει ἰσχυρὸν εἶναι, ὥστε πολλάκις γιγνομένην ψυχὴν ἀντέχειν. Enallage Generis & Subjecti, pro οὕτω γὰρ τὴν ψυχὴν φύσει ἰσχυρὰν εἶναι, ὥστε πολλάκις γιγνομένην αὐτὴν ἀντέχειν. Frequens est hujusmodi usus Neutrius. Sic Plato Epinom. p. 704, A: ψυχὴ — ταῦτα γὰρ οὔτε ῥᾶδια φύεσθαι. Plutarchus De Solertia Animal. p. 979, D: τῆς γεράνου σοφὸν ἢ τῆς λίθου περίδραξις. Sic mox in fine hujus §. ψυχὴ ἀθάνατον.

Pag. 52. οὐδενὶ προσήκειν. Infinitivum reposuimus, quod jam Stephanus judicaverat. Vulgo & omnes libri, οὐδενὶ προσήκει.

Pag. 52. Πάντες οὖν ἀκούσαντες κ. τ. λ. Haec dialogi intermissio, & à secundis personis ad primas digressio, insignem habet vim ad sensum affectumque personarum cum legentibus communicandum. Similis est causa in Plutarchi Dialogo De Genio Socratis, ubi nunciato capi-

pitali periculo, colloquium interpellatur narratione: p. 588,

A: ἡμᾶς δὲ τις ἔσχεν ἄτοπος μεταβολὴ τοῦ πάθους. μικρὸν γὰρ ἔμπροσθεν τῷ κικωλύσθαι δυσχεραίνοντες, πάλιν διὰ τὴν ὀξύτητα τοῦ καιροῦ καὶ τὸ τάχος, ὥς οὐκ οὔσης ἀναβολῆς, εἰς ἀγωνίαν ὑπηγόμεθα καὶ φόβον.

Pag. 52. ὅτι καὶ αὐτῷ μοι. Vulgo desideratur καί: recepit Forsterus, tum Fischerus, suadente jam Stephano; adsentiente Bas. altera, Aristippo, Ficino. Accedunt Vindobonenses septem: Venet. A: Versio Sicula.

Pag. 52. ἢ καὶ ἱκανῶς —. Assentior Stephano legere jubenti καὶ εἰ ἱκανῶς. *Et an sufficienter succurrerit.* In vulgata omnes nostri consentiunt, excepto Vind. F, in quo καὶ deest.

Pag. 53. ἔτυχον γὰρ καθήμενος ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ παρὰ τὴν κλίνην, ἐπὶ χαμαιζήλου τινός. —. Imitatus est Plutarchus in Sapientum Convivio p. 150, A: ὁ δὲ Αἴσωπος — παρὴν ἐπὶ δίφρου τινός χαμαιζήλου παρὰ τὸν Σόλωνα καθήμενος ἄνω κατακείμενον. Timaeus Gloss. Plat. Χαμαιζήλος. διφρίον μικρὸν, ἢ ταπεινὸν σκιρπόδιον. ubi videndus Ruhnkenius p. 273. Sic & Aelianus Nat. An. II, 11. p. 81: χαμαιζήλων κλινῶν (ὡς f. del.) στιβάδες ἐν τῇ ψάμμῳ τοῦ θεάτρου τεθεῖσαι —.

Pag. 53. καταψήσας οὖν μου τὴν κεφαλὴν —. Hinc videtur aliquid duxisse scriptor Apologiae Socratis, quae inter Xenophonteos libros fertur §. 28: παρῶν δὲ τις Ἀπολλόδαρος ἐπιθυμητὴς μὲν ἰσχυρῶς αὐτοῦ, ἄλλως δ' εὐήθης, εἶπεν, Ἀλλὰ τοῦτο ἔγωγε, ὦ Σάκρατες, χαλεπώτατα φέρω, ὅτι ὁρῶ σε ἀδίκως ἀποθνήσκοντα. τὸν δὲ λέγεται καταψήσαντα αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν εἰπεῖν, Σὺ δὲ, ὦ φίλτατε Ἀπολλόδαρε, μᾶλλον ἢ ἐβούλου με ὁρᾶν δικαίως ἢ ἀδίκως ἀποθνήσκοντα. Idem responsum Socratis prodidit Diogenes Laert. II, 35. Epictetus Dissert. II, 18, p. 278: Καταψῶ τὴν κορυφὴν μου καὶ λέγω, Εὖ Ἐπίκτητε —. Ubi Uptonus è suo

codice laudat κεφαλὴν pro κορυφήν, & comparat illud Te-
rentii Heaut. IV, 5, 14: — *Non possum pati, Quin tibi*
caput demulceam; accede huc Syre. Dio Chryf. Or.
LXXVIII, p. 655, C: ἡ μήτηρ αὐτὸν (Ὀρφέα) ἡ Καλλιό-
πη καθαρίζοντα ἐπήνησέ τε, καὶ εἶπε καταψῶσα ἄμα τὴν κεφα-
λὴν, ὡς ἱκανῶς ἔχοι μουσικῆς, καὶ σοφώτατος εἴη τὰ τῆς
τέχνης. Plutarchus Sympos. IX, 4, p. 739, D: οἶμας
δὲ καὶ σὲ, εἶπεν, ὃ βέλτιστε διδασκάλων, ὅταν τινὰ τῶν μαθη-
τῶν φιλοφρονοῦμενος καταψῶς καὶ καθαρίζῃς, μὴ τῇ ἀριστερῇ
χειρὶ τοῦτο ποιεῖν, ἀλλὰ τῇ δεξιᾷ. Conferatur & Dorvillius
ad Chariton. p. 555.

Pag. 53. τὰς καλὰς ταύτας κόμας ἀποκερῇ • *pulcras has*
comas tondebis: scilicet, me mortuum lugens. Graecos
in luctu capillum tondere solitos, pervulgatum & à mul-
tis annotatum est: v. c. Hadr. Junio De Coma Cap. V:
Nicolao De Luctu Gr. Cap. X: Kirchmanno De Funeri-
bus R. II, 15: Scheffero & Kuhnio ad Aelianum Var.
Hist. VII, 8: Jo. Taylora ad Aeschinis Orat. Adv.
Ctesiphontem, edit. Reisk. Or. Gr. Vol. III, p. 605:
Forstero ad h. l. Haec tironum causa monemus. Quod
autem Meursius ad Lycophronis vers. 976, & De Fune-
ribus Cap. XLVI, contrarium tradit, apud Graecos in
luctu viros comam alere, mulieres tondere, consuevisse,
& appositis disertis Scriptorum locis firmare videtur; hi
loci non ad eosdem populos, tempora, mores, perti-
nent: in Plutarchi autem loco Quaest. Rom. XIV, p.
267, B: καὶ γὰρ παρ' Ἑλλήσιν ὅταν δυστυχία τις γίνηται,
κέειρονται μὲν αἱ γυναῖκες, κομῶσι δὲ οἱ ἄνδρες • putem
παρ' Ἑλλήσιν à librario additum, & totum Romanis tri-
burendum. De Graecis mulieribus monuit Musgravius ad
Euripidis Hecubam 837.

Pag. 53. Οὐκ, ἂν γ' ἐμοὶ πείθῃ. Tale est Rep. V,
p. 468, G: καὶ ἄρα ἡμῶν σφάδ' αὖ καλεπανοῦσιν, ἂν οὕτω

λέγωμεν. Οὐκ· ἂν γέ μοι πείθωνται, ἔφη —. Similem formam supra vidimus §. λδ', initio: p. 45. Οὐ γάρ· ἄλλ' οὕτω λογίσαιτ' ἂν ψυχὴ ἀνδρὸς φιλοσόφου —.

Pag. 53. εἰ σὺ εἶην. Formula dicterio accommodata in Apophthegmate Callicratidae ap. Plutarchum T. II, p. 222, C, qui oblatam pecuniam repudians, hortanti eam accipere & subjicienti, Ἀλλ' ἐγώ γε ἂν ἔλαβον εἰ σὺ ἦμην· respondit, Καὶ γὰρ αὐτὸς, εἰ σὺ εἶην. Acrior etiam est forma, nominibus propriis adjunctis: veluti in illo Alexandri, qui oblata Darii dona repudians, à Parmenione ut acciperet admonitus dicente Ἐλαβον ἂν εἰ Ἀλέξανδρος ἦμην, objecit, Καὶ γὰρ νῆ Δία, εἰ Παρμενίων ἦμην. p. 180, B: ubi plura notavimus, post Valckenarium Diatrib. in Eurip. Fragm. p. 211.

Pag. 53. ὥσπερ Ἀργεῖοι —. Thyrea amissa, victi à Lacedaemoniis, ut est apud Herodotum I, 82: Ἀργεῖοι μὲν νῦν ἀπὸ τούτου τοῦ χρόνου κατακειράμενοι τὰς κεφαλὰς, πρότερον ἐπ' ἀναγκῆς κομῶντες, ἐποίησαντο νόμον τε καὶ κατάρτην, μὴ πρότερον θρέψαι κόμην Ἀργείων μηδ' ἄνα, μηδ' ἄνα τὰς γυναῖκας σφί χρυσοφορήσειν, πρὶν ἂν Θυρέας ἀνασώσωνται. Sed Platonem alios auctores verbi ἀναμαχέσθαι secutum esse, apparet ex Plutarcho in Apophthegm. Lacon. p. 223, F: τὴν δὲ Ἀργείων τὴν πρότεραν ἦτταν φασκόντων ἀναμαχεῖσθαι, Θαυμάζω, ἔφη, εἰ δύο συλλαβῶν προσθήκη νῦν κρείσσονες ἐγένεσθε ἢ πρόσθεν ἦτε. Acumen de *duabus syllabis additis* refertur eo, quod pro μαχεῖσθαι dixerant ἀναμαχεῖσθαι. Hujus verbi consuetudinem explicuimus in Animadv. ad Juliani Orat. p. 24, D, in Biblioth. Crit. Part. X, p. 23. Similiter aliorum populorum mores docte annotavit Lindenbrogius ad Pauli Warnefridi Hist. Longobardic. III, 17, p. 349.

Pag. 53. Ἀλλ', ἦν δ' ἐγὼ, πρὸς δύο οὐδ' Ἡρακλῆς λέγεται οἷός τε εἶναι. Ἀλλὰ καὶ ἐμὲ, ἔφη, τὸν Ἰόλεων παρακά-

λει —. Et res & proverbium celebratur, sed varie traditur. Videantur Palaephatus, Fab. XXXIX. Zenobius V, 49. Diogenianus VII, 2. Suidas in Οὐδ' Ἡρακλῆς πρὸς δύο. Apostolius XV, 3. Plato Leg. XI, 677, F: Euthydem. 225, C. Synesius Calvitii Encom. p. 64, A. Scholiastes Ruhnkenii ad hunc locum solito exquisitiorem doctrinam adfert: quam ipse Ruhnkenius in Adversariis sua copia nonnihil auxit, & nos huc proferre superfedemus. Elegantiam repetitae particulae ἀλλὰ notavimus p. 13.

Pag. 54. ἀλλὰ πρῶτον εὐλαβηθῶμεν — — τοὺς δὲ μεταξὺ πλείστους. Retulit Stobaeus Florileg. Tit. IV, p. 55.

Pag. 54. — εὐλαβηθῶμεν τὸ πάθος μὴ πάθωμεν. Τὸ ποῖον; ἦν δ' ἐγώ. —. Est haec quaedam proprietas Platonici dialogi. Philebo p. 72, B: ΣΩΚΡ. Ἰθι δὴ πρὸς τούτοις διομολογησώμεθα καὶ τόδε. ΠΡ. Τὸ ποῖον; ibid. 81, G: Politic. p. 171, G. Sophista p. 165, A: Τόδε δὲ διανοηθῶμεν, εἰ καὶ σοὶ ξυνδοκεῖ. Τὸ ποῖον; Theaeteto 133, E: ΣΩΚΡ. Ἄρ' οὖν ἔτι ἄξιον περὶ δόξης ἀναλαβεῖν πάλιν; ΘΕ. Τὸ ποῖον δὴ λέγεις; Phaedro p. 355, G: Σ. — ἀτὰρ, ὦ εταῖρε, τούτῳ ἡμεῖς λέγωμεν, ἢ μή; ΦΑΙ. Τὸ ποῖον; ibid. p. 357, C: Σ. Νῦν δὲ ἐκεῖνα ἤδη, ὦ Φαῖδρε, δυνάμεθα κρίνειν, τούτων ὁμολογημέναι; Φ. Τὰ ποῖα; Rep. III, p. 453, F: — ἀλλ' εἰ πρὸς τούτῳ καὶ τόδε ἐνθυμῇ; Τὸ ποῖον; VI, p. 469, D: Τόδε τοίνυν μετὰ τοῦτο σκόπει — Τὸ ποῖον; ibid. 470, A: Οὐ μὴν οὐδὲ τόδε παραλείψεις, ὡς ἐγώ μαι. Τὸ ποῖον; VII, p. 485, E: Οὐκοῦν τοῦτο ἔτι διομολογητέον; Τὸ ποῖον; Leg. II, p. 576: G. ΑΘ. — τόδε δὲ μᾶλλον εἰκὸς πλαναῖν ἡμᾶς. ΚΛ. Τὸ ποῖον; VII, 630, A. X, p. 668, E: ΑΘ. — τόδε ἀποκρινώμεθα. ΚΛ. Τὸ ποῖον; & p. 671, E. Sic & Aristides T. II, p. 230. Zacharias Mityl. Dialog. p. 183.

Pag. 54. Μὴ γινώμεθα μισόλογοι — ὥσπερ ο μισάνθρωποι

ποι γιγνόμενοι. Imitati sunt Eunapius in Prisco p. 114: οὐ γὰρ νικώμενον ἐν ταῖς διαλέξεσιν ἐξημεροῦσθαι μᾶλλον ἔφασκεν, ἀλλὰ πρὸς τὴν δύναμιν τῆς ἀληθείας ἀντιβαίνοντα, ταῖς δὲ ἡδοναῖς καὶ τὸ φιλοσωμάτω κατακλῶμενον ἀγριοῦσθαι, καὶ μισόλογόν τε ἔμα καὶ μισοφιλόσοφον ἀποτελεῖσθαι καὶ διαπράττεσθαι. ubi postremum verbum in διαπράττεσθαι mutandum videtur. Minucius Felix in Octavio XIV, 4: *Id accidere pernotum est auditorum facilitate, qui, dum verborum lenocinio à rerum intentionibus avocantur, sine delectu adsentiuntur dictis omnibus, nec à rectis falsa discernunt, nescientes inesse & in incredibili verum, & in verisimili mendacium. Itaque quo saepius adseverationibus credunt, eo frequentius à peritioribus arguuntur: sic assidue temeritate decepti, culpam iudicii (sic leg. pro iudicis) transferunt ad incerti querelam; ut, damnatis omnibus, malint universa suspendere, quam de fallacibus judicare. Igitur nobis providendum est, ne odio identidem sermonum omnium laboremus; ita ut in exsecrationem & odium hominum plerique simplices efficerantur. Nam incaute creduli circumveniuntur ab his, quos bonos putarunt: mox errore consimili jam suspectis omnibus, ut improbos metuunt etiam quos optimos sentire potuerunt.* Alium μισολογίας ortum à prava & agresti educatione, notat Plato Republ. III, p. 442, E. Nomen idem contrario opponit in Lachete p. 249, G: καὶ γὰρ ἂν δόξαιμὶ τῷ φιλόλογος εἶναι, καὶ αὐτὸν μισόλογος.

Pag. 54. ἐταιροτάτους. *familiarissimos.* Sic in Gorgia p. 297, F: quos duos locos annotavit Thomas Magister in Voce Ἐταιρότερος, hanc non item reperiri pronuncians.

Pag. 54. καὶ ὑγεῖται οὐδενὸς οὐδὲν ὑγίης εἶναι τοπαράπαν. Simillime Aristophanes Plut. 362: — φεῦ, Ὡς οὐδὲν ἀτεχνῶς ὑγίης ἐστὶν οὐδενός. ubi Scholiastes hunc locum apponit:

Ὅτι

Ὅτι οὐδεὶς ὃς δοκεῖ ἔχειν πλεονέκτημα ἀρετῆς, ὑγιῶς ἔχει. Πλάτων Φαίδωνι· τελευτῶν δὲ θάμα προσκρούων μισεῖ τε, καὶ πάντας ἡγεῖται οὐδενὸς οὐδὲν εἶναι τοπαράπαν· apparet nomen ὑγιῶς excidisse. Ejusdem dictionis exemplum ad hunc locum T. Hemsterhusius adfert ex proxima Phaedonis pagina 55, & Cratylo extremo, ὡς οὐδὲν ὑγιῶς οὐδενός.

Pag. 54. ἢ οὐκ ἦσθαι οὕτω τοῦτο γιγνόμενον. Recepi οὕτω loco vulgati οὕπω, quod incertam habet auctoritatem, nec idoneam nexui sententiam. Nam pro eo Venet. B, Vindob. D, Tubing. Stob. Schol. Ruhnk. dant συ: Vindob. A, σύ πω in margine: B, πάνυ: C, οὕπω, & superscriptum οὕτω: G, plane omittit. Forte vera lectio fuerit, ἢ οὐκ ἦσθαι καὶ σὺ οὕτω τοῦτο γιγνόμενον· ut judicat Heusdus noster Specim. Platon. p. 20.

Pag. 54. τοὺς μὲν χρηστοὺς καὶ ποιητοὺς σφόδρα, ὀλίγους — Appulejus De Doctr. Plat. II, p. 22: *sed, ad prime bonos, & sine mediocritate deterrimos, paucos admodum varioresque, & ut ipse ait, numerabiles esse: eos autem, qui nec plane optimi, nec oppido deterrimi sint, sed quasi medie morati, plures esse.* Illud autem *numerabiles*, i. e. εὐαριθμήτους, alio loco & argumento dixit Plato.

Pag. 55. Εἰκὸς γὰρ ἔφη, — ἀλλ' ἐκεῖνη ἢ ἐπειδάν —. In hoc spatio quaedam excidisse videntur, quae hujus loci sententia & Platonica ratio desiderat; sic enim fere scripturam germanam habuisse dicam: Εἰκὸς γάρ· ἔφη· ἀλλὰ ταύτῃ μὲν οὐχ ὅμοιοι οἱ λόγοι τοῖς ἀνθρώποις εἶσιν· ἀλλ' οἷσθα πῇ; Οὐκ ἔγωγε, ἔφη, ἀλλὰ σοῦ νῦν δὲ προάγοντος ἐφεοίμην. Ἐκεῖνη, ἔφη, ἢ ἐπειδάν τις πιστεύσῃ λόγῳ τινὶ ἀληθεῖ εἶναι —.

Pag. 55. περὶ τοὺς ἀντιλογικοὺς λόγους —. *Sophismata, argumenta in utramque partem composita, ratio contra omnia disputandi.* Sic infra p. 72: οὐκ ἂν φύροις ὥσπερ οἱ ἀντιλογικοί. Lyfide p. III, B: καὶ ἡμῶν εὐθὺς ἄσμενοι

ἐπιπληθύνονται οὗτοι οἱ πάνσοφοι ἄνδρες οἱ ἀντιλογικοί, καὶ
ἐρήσονται εἰ οὐκ ἐναντιώτατον ἔχθρα φιλίας. Sophista p. 152,
B: Τὸ δὲ γε περὶ τὰς ἀμφισβητήσεις, διττὸν θετέον — δικαιο-
κὸν — καὶ ἀντιλογικόν. Τοῦ δὲ ἀντιλογικοῦ τὸ μὲν — ἀτέχνως
περὶ αὐτοῦ πράττεται — τὸ δὲ γε ἔντεχρον —. ibid. p. 155,
A: ἀτὰρ δὴ τὸ τῆς ἀντιλογικῆς τέχνης, ἃρ' οὐκ ἐν κεφαλαίῳ
περὶ πάντων πρὸς ἀμφισβήτησιν ἱκανὴ τις δύναμις ἔοικεν εἶναι.
Phaedro p. 351, B: Οὐκ ἄρα μόνον περὶ δικαστήριά τε ἐστὶν
ἡ ἀντιλογικὴ, καὶ περὶ δημηγορίαν, ἀλλ', ὡς ἔοικε, περὶ πάντα
τὰ λεγόμενα μία τις τέχνη, εἴπερ ἐστὶν, αὕτη ἂν εἴη, ἣτις
οἶατ' ἔσται πᾶν παντὶ ὁμοιοῦν τῶν δυνατῶν καὶ οἷς δυνατόν
καὶ ἄλλου ὁμοιοῦντος καὶ ἀποκρυπτομένου εἰς φῶς ἄγειν. Rep.
V, p. 458, B: Ἡ γενναία, ὧ Γλαύκων, ἡ δύναμις τῆς ἀντι-
λογικῆς τέχνης — δοκοῦσί μοι εἰς αὐτὴν καὶ ἄκοντες πολλοὶ
ἐμπύπτειν καὶ οἶσθαι οὐκ ἐρίζειν, ἀλλὰ διαλέγεσθαι, διὰ τὸ
μὴ δύνασθαι κατ' εἶδη διαιρούμενοι τὸ λεγόμενον ἐπισκοπεῖν,
ἀλλὰ κατ' αὐτὸ τὸ ὄνομα διώκειν τοῦ λεχθέντος τὴν ἐναντίωσιν,
ἔριδι οὐ διαλέκτῳ πρὸς ἀλλήλους χράμενοι. Aristoteles Topic.
I, 10.

Pag. 55. ὥσπερ ἐν Εὐρίπῳ. Proverbium inconstantiam
significans, sumtum ab Euripo Chalcidensi continuis
fluctibus agitato: de quo Strabo. IX, p. 618. Pompo-
nius Mela II, 7, 78: ubi videatur If. Vossius. Davi-
sius ad Ciceronem De Nat. Deor. III, 10: Rittershusius
ad Oppian. Cyneg. IV, 255. Usus dictionis annotavit
Erasmus Adag. p. 852. Sic & Timaeus Locrus p. 556, G.
Hipparchus Pythag. ap. Stob. Flor. CVI, p. 574: πάντα
γὰρ ταῦτα ἄστατά τε καὶ ἀβέβαια εὖρε τὸν τρόπον. tria
postrema verba oblitteratam veram lectionem εὐρίπου τρόπον,
in modum Euripi, occultant; ut ante nos vidit Hemster-
husius ad Luciani T. I, p. 513. Aristides T. I, p. 487:
καὶ γέγονε πάντα ὥσπερ ἐν Εὐρύτῳ (leg. Εὐρίπῳ) τὰ τῶν Ἑλλή-
νων

των πράγματα, νύκτα καὶ ἡμέραν ἄνω καὶ κάτω στρεφόμενα —.

Isidorus Pelus. I, 41. Stephan. Th. L. Gr. Ind. p. 984.

Pag. 55. τούτου ἐκπεσὼν —. Vulgo τούτου ἐκπεσὼν ἀπορῆ· quae tres voces in multis libris defunt, Ald. Bas. Aristippo, notante Forstero: item Vindobonensibus omnibus & Versione Sicula. Nos prioribus duabus retinendis probabiliter nobis egisse videbamus.

Pag. 55. ὥς οἰκτρὸν δῆτα. Vindob. A, B, C, F, G, Venet. A, ὥς non habent: & sane rectius abfit.

Pag. 56. λογίζομαι γὰρ — καὶ θέασθαι ὥς πλεονεκτικῶς, εἰ μὲν συγχάνει ἀληθῆ ὄντα, ἂν ἐγὼ λέγω, καλῶς δὲ ἔχει τὸ πεισθῆναι. Constructionis nexus requirit ὥς ante εἰ μὲν, ut monuit item Heusdius in Specim. Plat. p. 20: & praebet Vindob. C.

Pag. 56. μικρὸν φροντίσαντες Σωκράτους, τῆς δὲ ἀληθείας πολὺ μᾶλλον — Citat Olympiodorus Comment. MS. in Gorgiam p. 145: τοῦτο γὰρ καὶ ἐν τῷ Φαίδωνι ποιεῖ καὶ λέγει, ὅτι Σωκράτους μὲν μηδὲ ὀλίγον φροντίσῃτε, τῆς δὲ ἀληθείας πολὺ. item p. 177.

Pag. 57. ὥσπερ μέλιττα τὸ κέντρον ἐγκαταλιπὼν οἰχήσομαι. Suavissima metaphora: quam Plato suscepisse videtur ex nobili dicto Eupolidis de Pericle: Τὸ κέντρον ἐγκατέλιπε τοῖς ἀκροωμένοις. quod tractavimus ad Plutarchum De Ser. Num. Vind. p. 7, seq. Platonis autem hunc locum imitatus est Julianus Epist. XLIV, p. 426, B: τὴν τῶν Ἀλεξανδρέων πόλιν αἰπὼν ἐπιστρέφεις εἰς σεαυτόν. τοσοῦτον αὐτῇ κέντρον, ὥσπερ μέλιττα, καταλέλοιπας.

Pag. 57. Ἀλλ' ἴτιον —. Formula ad disputationem accedentis, notata nobis Biblioth. Crit. Part. I, p. 50, & Part. XII, p. 12.

Pag. 57. Πότερον οὖν ἔφη — Haec deinceps ad p. 59, Οὐ μανθάνω, omissa apud Stobaeum Eclog. Phys. p. 99, in

in hoc loco ibi citato supplet Apographum Codicis Augustiniani in Bibliotheca Lugd. Batava servatum.

Pag. 57. ἀναγκαίως ἔχειν. Dicitur pro ἀναγκαῖον εἶναι. Videatur Berglerus ad Aristoph. Vesp. 261. Plura alibi dabimus.

Pag. 57. ἄλλο ποτὲ ἔτι δόξειεν — ἄλλα δοῖται —. Vindob. A, B, utrobique dat ἄλλα. Stobaeus inverse ἄλλα — ἄλλο. Praeterea Vindob. A, D, E, F, Venet. B, Bas. 2, Tubing. δοξάσαι pro δοῖται.

Pag. 58. ἀποδείξῃ γε ταυτοῦ λέγοντος — i. e. *probabis te ipsum dicentem: à te ipso dicente accipies.* Sic in fine hujus §. & p. 65. Euthyphrone p. 51, C: οὕτως ἡμῶν τε αὐτῶν ἀποδεχάμεθα καὶ τῶν ἄλλων, εἰ μόνον φῇ τις τὸ ἔχειν οὕτω, συγχωροῦντες ἔχειν.

Pag. 58. ὅτι αὐτὰ σοὶ συμβαίνει λέγειν. Recipiendum vetus ταῦτα *haec*, pro ταῦτα *eadem*, quod temere recepi Forstero obsecutus. Sensus est, *non continget tibi haec dicere, non licebit per concessa id affirmare; ταῦτα* ad proxime antecedens Οὐδαμῶς referendum, & subaudiendum, *non tibi licebit id dicere, te nullo modo haec probaturum.* Alia est diversitas, quod οὐ abest in Vindob. C, D, E: Venet. A: Stob.: quae si vera sit lectio, sententia sic accipienda erit: *Sentisne igitur, necesse tibi esse hoc dicere, prius constituisse harmoniam, quam ea, ex quibus componi debuerit; si dixeris animam fuisse quidem antequam in hominis formam corpusque veniret, fuisse autem eam compositam ex iis, quae nendum essent.* Utroque modo commoda existit sententia, quam ostendimus: modo teneatur, συμβαίνειν esse consequi tamquam ex praemissis syllogismi: ut supra monuimus p. 39: Annot. p. 204.

Pag. 58. ὁ δὲ μὲν γὰρ μοι γέγονεν ἄνευ ἀποδείξεως, μετὰ εἰκότος τινός καὶ εὐπρεπείας. — ἐγὼ δὲ τοῖς διὰ τῶν εἰκότων τὰς ἀπο-

ἀποδείξεις ποιούμενοις λόγοις ξύνοιδα οὖσιν ἀλαζόσι — καὶ ἐξαπα-
 τῶσι — i. e. *haec enim ratio mihi accidit sine demonstratio-*
ne, per quamdam verisimilitudinem & speciem; ego vero
rationes, quae ex verisimilibus demonstrationes ducunt, scio
esse vanas, &, nisi quis eas caveat, valde deceptrices —
 Animadvertantur primum οἱ εἰκότες λόγοι reprehensi, ut in
 Theaeteto p. 123, A: ἀπόδειξιν δὲ καὶ ἀνάγκην οὐδ' ἡντινοῦν
 λέγετε, ἀλλὰ τῷ εἰκότι χρῆσθε· ὃ εἰ ἐθέλοι Θεόδωρος, ἢ ἄλλός
 τις τῶν γεωμετρικῶν χρώμενος γεωμετρεῖν, ἄξιος οὐδ' ἐνὸς μόνου
 ἂν εἴη. Quae postrema referuntur ad proverbium natum ex
 Homericis Il. Θ, 234: — νῦν δ' οὐδ' ἐνὸς ἄξιοί εἰμεν Ἐκτο-
 ρος, notato nobis in Epistola Critica ad D. R. p. 29.
 Euthydemo p. 228, G: σοφοὶ δὲ ἡγοῦνται εἶναι πάντῃ εἰκό-
 τως — πάντῃ ἐξ εἰκότος λόγου. KR. Ἄλλ' ὅγε λόγος ἔχει τινὰ
 εὐπρέπειαν τῶν ἀνδρῶν. ΣΩ. Καὶ γὰρ ἔχει ὄντως, ὃ Κρίτων,
 εὐπρέπειαν μᾶλλον ἢ ἀλήθειαν. Sunt autem εἰκότα rhetorum,
 ut notatur in Phaedro p. 353, B. 355, E: τὸ παράπαν
 γὰρ οὐδὲν ἐν τοῖς δικαστηρίοις τούτων ἀληθείας μέλει οὐδενί, ἀλ-
 λά τοῦ πιθανοῦ· τοῦτο δ' εἶναι τὸ εἶκος, ὃ δεῖν προσέχειν τὸν
 μέλλοντα τέχνη ἐρεῖν· οὐδὲ γὰρ αὐτὰ πραχθέντα δεῖν λέγειν
 ἐνίοτε, εἰ μὴ εἰκότως ἢ πεπραγμένα· ἀλλὰ τὰ εἰκότα, ἐν τε
 κατηγορίᾳ καὶ ἀπολογίᾳ· καὶ πάντως λέγοντα τὸ δὴ εἶκος διακ-
 τέον εἶναι, πολλὰ εἰπόντα χαίρειν τῷ ἀληθεῖ· τοῦτο γὰρ διὰ
 παντὸς τοῦ λόγου γιγνόμενον τὴν ἀπασαν τέχνην πορίζειν. Con-
 feratur Aristoteles Rhet. II, 26. Ad Alexandr. 7. Ita-
 que ab rebus intelligibilibus hanc rationem abjudicat Plo-
 tinus Enn. VI. V, 1, p. 661, C: συλλογίζοιτο ἂν εἰκό-
 τως, δὲ εἰκότων εἰκότας καὶ τοὺς συλλογισμοὺς ποιούμενος.
 Proclus in Euclidem III, p. 53: καὶ ὁ παρὰ τῷ Πλάτῳ
 Σιμωίας (φησὶ) ὅτι τοῖς ἐκ τῶν εἰκότων τὰς ἀποδείξεις ποιου-
 μένοις σύνοιδα οὖσιν ἀλαζόσιν. Simplicius Comm. Arist.
 De Coelo, II, p. 96, 6. At, ubi opus est verisimilitu-
 dine, laudatur ὁ εἰκὼς λόγος v. c. Timaeo p. 526, G. H.

& cum ἀληθείᾳ conjungitur, ut à Plutarcho Theseo p. 1, B: Romulo p. 36, B. Deinde εὐπρέπεια & εὐπρεπὴς usurpatum de orationis probabilitate & specie, exstat in Thucydide III, 11: εὐπρέπεια λόγου. 38: τὸ εὐπρεπὲς τοῦ λόγου ἐκπονήσας παράγειν πειράσεται. in fine VIII, 109. Euripide Orest. 1145: Troad. 951. Dionysio Hal. Arte Rhet. IX: Δημοσθένης διδάσκει ἡμᾶς εὐπρεπῶς διαλέγεσθαι ὃ βούλεται τις. Plutarcho libro De X Oratoribus, de Antiphonte p. 832, E: ἔστι δὲ ἐν τοῖς λόγοις ἀκριβὴς καὶ πιθανὸς — τοῦ εὐπρεποῦς μάλιστα στοχαζόμενος. Aristides T. I, p. 427, 528: T. II, p. 128. Deinde ἀλαζών, *vanus, jactator, mendax*, tam λόγος quam homo, dicitur. v. c. in Lyfide p. 112, B: Φοβοῦμαι — μὴ, ὥσπερ ἀνθρώποις ἀλαζόσι, λόγοις τισι τοιούτοις ψευδέσιν ἐντετυχήκαμεν περὶ τοῦ φίλου. Rep. VIII, p. 498, B: ψευδεῖς δὴ καὶ ἀλαζόνες, οἶμαι, λόγοι καὶ δόξαι. Plutarchus Defect. Orac. p. 411, B: οὐδὲν δεῖ περαιτέρω τὴν ἀλαζονείαν τοῦ λόγου διελίστειν. Denique συνειδέναι τινί τι, quod proprie est, *aliquid cum aliquo scire, alicui alicujus rei conscium esse*, rariore usu ponitur pro *aliquid de aliquo scire*. Xenophon Mem. Socr. II, 7, 1: ἔρῳ δὲ καὶ ἐν τούτοις ὃ σὺ νοῖδα αὐτῷ. *dicam autem & in hoc genere ea, quae de ipso scio*. Isocrates Archidamo p. 229: συνειδότες Ἀθηναίοις ἐκλιποῦσι τὴν χώραν ὑπὲρ τῆς τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἐλευθερίας. *quum sciamus Athenienses, pro libertate caeterorum Graecorum, patriam reliquisse*. Areopagitica p. 257: σὺ νοῖδά τε τοῖς πλείστοις αὐτῶν ἡκιστα χαίρουσι ταύτῃ τῇ καταστάσει. *scio plerosque hoc rerum statu non delectari*. Dio Chrysost. Or. XXXII, p. 392, D: Θεόφιλος — συνειδὼς ὑμῖν τὴν ἐσχάτην ἀπορίαν, οὐ χρημάτων, ἀλλὰ νοῦ καὶ συστάσεως. Plura ad Plutarchum annotavimus. Hoc igitur Phaedonis loco, nulla est ratio quare

ἐξα-

ἐξαπατῶσι, potius *decipiunt*, quam *decipientibus*, valeat.

Pag. 58. δι' ὑποθέσεως. *ex conditione, assumptione, principio.* Sic in sequentibus, p. 61, 72, 82. Menone p. 19, C: Rep. VI, p. 479, E.

Pag. 58. — οὕτως ἡμῶν εἶναι ἡ ψυχὴ, καὶ πρὶν εἰς σῶμα ἀφικέσθαι, ὥσπερ αὐτῆς ἐστὶν ἡ οὐσία ἔχουσα τὴν ἐπωνυμίαν τὴν τοῦ ὁ ἐστίν. *Dictum enim nimirum est, animam nostram antea etiam, quam in corpus veniret, ita fuisse, prouti ipsius essentia est, quae cognominatur ex eo quod est.* Attendenda sunt vocabula εἶναι, ἐστίν, οὐσία, & comparandum initium §. κθ', quo haec Simmiae dictio refertur, cujus hanc sententiam intelligimus: *anima nostra tam certo fuit anteaquam in corpus veniret, quam certo ipsi est propria illa essentia rerum intelligibilium, quae nomine οὐσίας cognominatur, ab eo quod est; τὴν τοῦ ὁ ἐστίν, id est, τὴν τοῦ ὄντος.* similiter locutus est Plato supra p. 31, 36, ubi videnda Annotatio, p. 156. & 73. Haec autem οὐσία idearum, rerum intelligibilium, αὐτῆς ἐστίν ut hoc loco dicitur, *est propria & possessio animae nostrae;* ut p. 33: εἰ μὲν ἐστίν — πᾶσα ἡ τοιαύτη οὐσία, καὶ ἐπὶ ταύτην τὰ ἐκ τῶν αἰσθήσεων πάντα ἀναφέρομεν, ὑπάρχουσαν πρότερον, ἀνευρίσκοντες ἡμετέραν οὔσαν, ἀναγκαῖον, οὕτως ὥσπερ καὶ αὐτὴ ἐστίν, οὕτω καὶ τὴν ἡμετέραν ψυχὴν εἶναι καὶ πρὶν γεγονέναι ἡμᾶς.

Pag. 59. Τί δέ, ἢ δ' ὅς, ὦ Σιμμία, τῇδε δοκεῖ σοι. — Suspectum mihi quidem accidit τῇδε, ut nexum turbans. Stobaei Apographum Augustinian. dat τί δέ: Vindob. F, mediis omissis, Τί δέ, δοκεῖ σοι. Versio Sicula, *Quid sane, inquit, is, quid tibi videtur:* apparet eam reddidisse Τί δαί, ἢ δ' ὅς, ὦ Σιμμία, τί δοκεῖ σοι —: quod initium hujus dictionis exhibent Vindob. CDEF. Venet. B.

Pag. 59. μᾶλλον ἑτέραν ἑτέρας ψυχῆς. Ratio postulat,

omisso μάλλον, legi ἑτέραν ἑτέρας ψυχὴν ψυχῆς· ut recte monuit Heusdius Specim. Plat. p. 21. Sic p. 60 media.

Pag. 60. τὴν τε ἀρετὴν καὶ τὴν κακίαν; πότερον ἁρμονίαν τινὰ αὖ ἄλλην καὶ ἀναρμωστίαν. Sic & Plato alibi, & Pythagorici subinde pronunciarunt: quod monuimus ad p. 8, Annot. p. 127.

Pag. 61. εἴπερ ὁμοίως ψυχὰ πεφύκασιν αὐτὸ τοῦτο τὸ ψυχὰ εἶναι. Fischerus cum Ald. & Bas. 1. τὸ delevit: at quando alii omnes libri habent, retineam. Magis requiram articulum in priore nomine, ut sit αἱ ψυχαί. Sententia est: *si quidem animae pariter à natura hoc ipsum habent, ut sint animae.* Stobaeus Eclog. Phys. — αὐτὸ τοῦτο εἶναι ψυχαί.

Pag. 61. καὶ πάσχειν ταῦτα ὁ λόγος. Rectius Stobaeus, καὶ πάσχειν ἂν ταῦτα ὁ λόγος.

Pag. 61. πότερον συγχωροῦσαν τοῖς κατὰ τὸ σῶμα πάθεσιν, ἢ καὶ ἐναντιουμένην τοῖς παθήμασι. Quamquam variationes vocabulorum optimis Scriptoribus sunt usitatae, ut alias ostendimus; tamen haec est inficeta librarii scriptura: & verior judicanda Vindob. A, B, C, vel Stobaei lectio: πότερον συγχωροῦσαν τοῖς κατὰ τὸ σῶμα παθήμασιν. ἢ καὶ ἐναντιουμένην: Et Versio Sicula cum his consentit: *utrum assentientem eis, quae secundum corpus passionibus, vel & adversantem.*

Pag. 61. ὡς εἰ. Melius Stob. Vindob. A, B, C, G: Venet. A: simpliciter οἶον: Bas. altera οἶον εἰ· voluit οἶονεἰ.

Pag. 61. πάλλοιτο. Probabilius fane, quamvis unus, Stobaeus dat ψάλλοιτο.

Pag. 61. ἐναντιουμένη — καὶ διαπόζουσα. Locus huic geminus, de ψυχῆς tribus partibus, λόγῳ, θυμῷ, ἐπιθυμίᾳ inter se dissidentibus, quo in dissidio, imperio λόγου auxi-

lia-

liatorem θυμὸν adhibentis, ἐπιθυμία coerceatur & corrigatur, exstat Rep. IV, p. 453, D.

Pag. 61. τὰ τε κατὰ τὴν γυμναστικὴν = Vindob. A, B, τὰ δὲ κ. τ. γ. Rectius, ut puto.

Pag. 62. Στήθος δὲ πλήξας —. Odyss. γ, 17: adhibitum à Platone in simili argumento Rep. III, p. 434, A: & IV, p. 454, A: & praeter citatos a Clarkio ad h. l. & Duportum in Gnomologia Homerica p. 268, Galeno De Dogmate Hippocratis & Platonis V, p. 296, T. I. *Παφ. Heraclide Allegor. Hom. p. 63. edit. Schowk*
 Ταῦτα τοίνυν ὥσπερ ἐκ πηγῆς τῶν Ὀμηρικῶν ἐπῶν εἰς τοὺς ἰδίους διαλόγους ὁ Πλάτων μετέτρεψε· καὶ πρῶτον γὰρ περὶ τῶν ἀλόγων κερῶν τῆς ψυχῆς σκεπτέον· ὅτι μὲν γὰρ ὁ θυμὸς εἴληχε τὸν ὑποκάρδιον χώρον, ὃ Ὀδυσσεὺς ποιήσει τοῦτο σαφὲς ἐν τῇ κατὰ μνηστῆραν ὀργῇ, καθάπερ οἶκόν τινα τῆς μισοπονηρίας θυροκρουστῶν τὴν καρδίαν. „Στήθος δὲ πλήξας, κραδίην ὑνίπα-
 „ πε μύθῳ, Τέτλαθι δὴ κραδίη, καὶ κύντερον ἄλλο πότ' ἔτ-
 „ λης” Ἀφ' ἧς γὰρ αἱ θυμικαὶ ῥέουσι πηγαί, πρὸς ταύτην ὁ λόγος ἀποκλίνει· forte ἀποκλίνει, nisi plura exciderunt.
 Proclus in Platonis Rep, p. 392: ἐν Φαίδωνι μὲν γὰρ ὅπου διαφερόντως ὁ Σωκράτης τὴν ἑαυτοῦ ζωὴν ἀναπλοῖ, καὶ πᾶν τὸ εἰς ἐπιστήμης πλήθος ἀνοίγει τοῖς ἑαυτοῦ ζηλωταῖς, πολλοῖς δὲ τισι καὶ παντοδαποῖς λόγοις καταδυσάμενος ὥς ἄρα ἄλλη μὲν ἐστὶν ἡ ἁρμονία τῶν σωμάτων, ἄλλη δὲ ἡ ψυχῆς φύσις, καὶ διέζευκται ταῦτα κατ' οὐσίαν ἀπ' ἀλλήλων, τελευτῶν ἐπὶ τόν-
 δε τὸν ποιητὴν καταφεύγει, καὶ τοῖς ἐκείνου ῥήμασιν ἐνεργεστά-
 τοις τεκμηρίοις χρώμενος ἐξηρημένην ἐπιδείκνυσιν τὴν ψυχὴν τῆς περὶ τὸ σῶμα τῶν κράσεων ἁρμονίας· τὸ γὰρ διαμαχόμενόν φησι πρὸς τὴν ἐν τῷ στήθει τεταγμένην ζωὴν κινουμένην, καὶ λέγον „τέτλαθι δὴ κραδίη” πάντως που κατὰ φύσιν ἐξήλλακ-
 ται τούτου πρὸς ὃ διαμάχεται· καὶ τὸ κατεξανιστάμενον τοῦ σώματος οὐκ ἂν ἐν τῷ σώματι τὴν ὑπόστασιν ἔχοι· καὶ οὕτω

δὴ προῖων ὁ Σωκράτης καὶ συμπεραινόμενος ὅτι τὴν οὐσίαν τὴν
 ψυχῆς ἐρᾶν (f. ἐναντίαν) χρή φάναι τῆς τοῦ σώματος ἁρμονίας,
 ὥσπερ εἰς ἄφυκτον ἀνάγκην κατακλείων (sic leg. pro ἀνα-
 κλείων) τὸν σύμπαντα λόγον· οὔτε γὰρ ἂν φησὶν Ὀμήρου
 θεῖα ποιητῇ ταύτη λέγοντες ὁμολογοῖμεν, οὔτε ἡμῖν αὐτοῖς.

Pag. 62. Οὐκ ἄρα — ἡμῖν οὐδαμῇ καλῶς ἔχει ψυχὴν ἁρμο-
 νίαν τινὰ φάναι εἶναι. Quam Plato intelligat harmoniam, ap-
 paret: eam, quae extrinsecus componitur, nec aliud sonat,
 quam quod per necessitatem compositionis & pulsationis
 sonare potest: contra, Anima intrinsecus se ipsa compo-
 nit, dissentientes sui partes in consensum redigit iisque
 repugnantibus ipsi ipsa resistit & moderatur. Neque haec
 sententia repugnat illi, quam in Timaeo tradit Animam ex
 diversis materiis à Deo, ad certam rationem & propor-
 tionem, factam esse, p. 528: quod recte monet Proclus
 Comment in Tim. III, p. 178, & in Rep. p. 392. fin.
 Nam Animi cum Corpore debet sapiens constituere har-
 moniam, eamque ad Universi accommodare harmoniam,
 ut docet Plato Rep. IX, p. 510, D. Et ipsa virtus
 continetur harmoniâ: quod ostendimus p. 127. Haec enim
 est, ut ait Jamblichus apud Stobaeum Eclog. Phys.
 p. 864, *mathematica harmonia*: quam Pythagorici &
 Platonici multi varie tradiderunt, Timaeus, Moderatus,
 Plotinus, Porphyrius, Amelius. Nam Aristoxenus,
 corpoream harmoniam, veluti instrumenti musici, cogitasse
 videtur: & alii ante eum multi: sic enim accipiendus est
 locus Ciceronis Tusc. I, 10: *sed haec quidem, quae
 dixi, cor, sanguinem, cerebrum, animam, ignem,
 vulgo, reliqua, fere singuli: at (sic lego pro ut) multi
 ante veteres, proxime autem Aristoxenus Musicus idem-
 que philosophus, ipsius corporis intentionem quamdam,
 velut in cantu & fidibus, quae harmonia dicitur: sic
 ex corporis totius natura & figura varios motus cieri,*
 tam-

tamquam in cantu sonos. Hic ab artificio suo non recessit: & tamen dixit aliquid, quod ipsum quale esset, erat multo ante & dictum & explanatum à Platone. Quae postrema ad hanc Phaedonis disputationem referuntur, rectiusque habeant *explosum* pro *explanatum*, & forte sic olim habuerint. Fuit autem illa vulgaris multorum antiquitus opinio, *animam esse harmoniam*: & Pythagoricis, maxime Musicae studiosis, placuit: & Echeocrates de se fatetur §. μ. p. 52. Et Aristoteles eam confutans De Anima I, 4. inquit: Καὶ ἄλλη δὲ τις δόξα παραδέδοται περὶ ψυχῆς, πιθανὴ μὲν τοῖς πολλοῖς, καὶ οὐδεμιᾷς ἡττων τῶν λεγομένων, λόγους δὲ ὥσπερ εὐθύνας δεδωκυῖα καὶ ἐν τοῖς ἐν κοινῷ λεγομένοις λόγοις. ἁρμονίαν γὰρ τινὰ αὐτὴν τινες λέγουσι. καὶ γὰρ τὴν ἁρμονίαν κρᾶσιν καὶ σύνθεσιν τινὰ ἐναντίων εἶναι, καὶ τὸ σῶμα συγκεῖσθαι ἐξ ἐναντίων. —. hi in communis sermones dicti fuerunt Exoterici in Dialogo Eudemo, de quo diximus in Disput. De Placito Immort. An. Sect. V, p. LXII: & nominatim testatur Simplicius Comment. in Aristot. De Anima. I, p. 14, a: ἐν κοινῷ δὲ λεγομένους λόγους, τοὺς συμμέτρως καὶ τοῖς πολλοῖς ἡρωτημένους καλεῖ, αἰνιττόμενος μὲν ἴσως καὶ τοὺς ἐν Φαίδωνι, λέγων δὲ καὶ τοὺς ὑπ' αὐτοῦ ἐν τῷ διαλόγῳ τῷ Εὐδήμῳ γραφέντας ἐλεγκτικούς τῆς ἁρμονίας. Olympiodorus in Phaedon. Cod. I, p. 91: Ὅτι ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ Εὐδήμῳ οὕτως ἐπιχειρεῖ. τῇ ἁρμοσίᾳ ἐναντίον ἐστὶν ἡ ἀναρμωστία. τῇ ψυχῇ δὲ οὐδὲν ἐναντίον. οὐσία γάρ. καὶ τὸ συμπέρασμα δῆλον. ἔτι. εἰ ἀναρμωστία τῶν στοιχείων τοῦ ζώου νόσος, ἡ ἁρμονία εἴη ἀνὺγεία, ἀλλ' οὐχὶ ψυχὴ. Subjungit deinceps summas argumentorum loci nobis citati De An. I, 4. Videtur vero Aristoteles in Eudemo sub diversis personis in utramque partem disputasse: & illud modo ex Olympiodoro allatum argumentum pro Platone disputantis fuisse: hoc ab Alexandro Aphrodis. Comment. in Topic. Aristot. IV, p. 168, con-

contrariam partem tuentis: οὕτως ἐπεὶ ἁρμονία μὲν ἀναρμόδια ἐναντίον, ψυχὴ δὲ οὐδὲν ἐστὶν ἐναντίον, οὐκ ἔστιν ἡ ψυχὴ ἁρμονία. ὡς Πλάτων ἐπεχείρησεν ἐν τῷ Φαίδωνι. οὕτως δεικνύουσιν αὖ μὴ οὕσαν γένεσιν τὴν ἀρχὴν τοῦ στοιχείου. εἴ γε τῇ μὲν ἀρχῇ ἐναντίον τὸ τέλος, τῷ δὲ στοιχείῳ οὐδὲν ἐστὶν ἐναντίον. Hujus autem ex Phaedone adversus Simmiam disputationis capita summatim refert Nemeseus De Natura Hominis Cap. II, p. 53. seq.

Pag. 62. Ἐχει οὕτως ἔφη. Sic Stobaeus Vindob. B. Versio Sicula. Vulgo Ἐχειν οὕτως ἔφη.

Pag. 62. τὰ μὲν ἁρμονίας ἡμῶν τῆς Θηβαϊκῆς ἰλαία πῶς ὡς ἔοικε, μετρίως γέγονε. τί δὲ δὴ τὰ Κάδμου. Non satis apparet acumen in comparatione Simmiae cum Thebana Harmonia, & Cebetis cum Cadmi, Harmonia. Fortasse refertur ad urbem *Thebas* & arcem *Cadmeam*: illam ab Amphione lyrae cantu & harmoniā constructam, minus munitam quam arcem à Cadmo Harmoniae marito conditam; sic Simmiae argumentum minus firmum esse quam Cebetis. Fortasse probanda, quae dixit ad h. l. Dacierius: „ut Amphion lyrae harmonia muros Thebarum constituit, sic Simmias harmonia sua humanos animos finxit: &, ut Cadmus satis dentibus Draconis homines generavit mox pereuntes, sic sua sententia Cebes animos humanos perituros finxit.” Juvat Olympiodori scholia apponere, Cod. I. p. 88, μυστικά quidem, ut solet, sed adspersa μυθικοῖς quibusdam non abjiciendis: Ὅτι μέμνηται τῆς Θηβαϊκῆς ἁρμονίας τοῦ θεοῦ, ἐνδεικνύμενος ὅτι ἰστί νοεῖν καὶ χαριστὴν ἁρμονίαν, ὡς τὴν Ἀρεως παῖδα καὶ Ἀφροδίτης. οὕτω γάρ πῶς καὶ ἡ ψυχὴ λέγαστο ἂν ἁρμονία, κατὰ τὸν Τίμαιον. ἰλάσασθαι δὲ φησι τὸν θεὸν τὸ εἶδωλον χαρίσας ἀπὸ τῆς ἀληθοῦς ψυχικῆς ἁρμονίας, ἢ ὅσον γε ἐπὶ ταῖς θύξαις τοῖς πολλοῖς καὶ ἡ θεὸς χαριστὸς εἶναι δόξειεν ἁρμονία. Τί δὲ δὴ τὰ Κάδμου, πῶς ἰλασόμεθα. ἢ Κάδμος μὲν ὁ ὑπο-

σέληνος κόσμος, ὡς διονυσιακός· διὸ καὶ Ἀρμονία σύνεστι τῇ θεῷ· δηλοῖ δὲ καὶ ὁ Πείσανδρος θεολογῶν τὰ κατὰ Κάδμον ἐν τῷ μύθῳ, ἐν ᾧ φησὶ τὸν Κάδμον ὑποτίθεσθαι τῷ Διὶ, πῶς αὖ καταγωνίσαιτο τὸν Τυφῶνα· αἱ δὲ τὰ τέσσαρα στοιχεῖα διονυσιακὰ ποιοῦσι· Σιμέλη μὲν τὸ πῦρ, Ἀγαυή δὲ τὴν γῆν, διασπᾶσα τὰ οἰκεῖα γεννήματα· Ἰνώ δὲ τὸ ὕδωρ, ἐνάλιος οὔσα· καὶ Αὐτονόη δὲ τὸν αἶρα ἢ λοιπή· ἰλάσκεται δὲ τὸν Κάδμον, ἀποδεικνύς τὴν ψυχὴν πάμπαν ἀθάνατον· καὶ τόδε τὸ πᾶν οὐ θνητῶν μόνων οὐσιῶν, οὐδὲ μακραιώνων δεκτικόν, ἀλλὰ καὶ παντάπασιν ἀθανάτων. Caeterum in iisdem nominibus dicterium fecit Stratonicus, teste Athenaeo, VII, p. 350, F: τὸν Φάωνα δὲ ἔφη αὐλεῖν οὐχ Ἀρμονίαν, ἀλλὰ τὸν Κάδμον.

Pag. 62. θαυμαστῶς — ὡς· *mirum quam*. Et hoc Platonicae est consuetudinis. Mox p. 64: 73. Conviv. p. 326, F: Θαυμαστῶς δοκεῖ, ὡς Ἀγάθων, ὡς ἀνάγκη εἶναι. Rep. I, p. 411, C: εὖ οὖν λέγει θαυμαστῶς ὡς σφῆδρα. Epist. XII, initio: Τὰ μὲν παρὰ σοῦ ἐλθόνθ' ὑπομνήματα θαυμαστῶς ὡς ἄσμενοί τε ἐλάβομεν —. Sic θαυμασίως ὡς Theaeteto p. 120, G.

Pag. 62. μὴ μέγα λέγε, μὴ τις ἡμῶν βασκανία περιτρέψῃ τὸν λόγον. Hippia Maj. p. 101, E: Μήπω μέγ' εἶπης· ἔστι γὰρ, ὡς μακάριε, ἔστι, καὶ ταῦτά γε τῶν ἀποριῶν ἡ μεγίστη καὶ πρώτη. Homerus Odysf. X, 287, à Forstero citatus: ὦ Πολυβερσίδη, φιλοκέρτομε, μήποτε πάμπαν Εἰκὼν ἀφραδίης, μέγα εἰπεῖν· ἀλλὰ θεοῖσι Μῦθον ἐπιτρέψαι· ἐπειὴ πολὺ φέρτεροί εἰσι. Euripides Herc. Fur. 1244: Ἴσχε τὸ στόμι'· ὡς μὴ μέγα λέγων, μείζω πάθης. Magnifica vero & superba dicta sequitur βασκανία, i. e. φθόνος, vindicta divina, Dea Nemesis. Itaque in disputatione etiam Adrastiam invocavit Socrates Rep. V, p. 456, F: προσκυνᾷ δὲ Ἀδράστειαν, ὡς Γλαύκων, χάριν οὐ μέλλω λέγειν. Simile est Leg. IV, p. 601, D: κούφων καὶ πτηνῶν λόγων βαρυτάτη ζημία· πᾶσι γὰρ ἐπίσκοπος τοῖς περὶ τὰ τοιαῦτα

τα Δίκης Νέμεσις ἄγγελος. frequens Plutarcho laudatum. Inde hoc proverbii instar dictum: de quo Erasmus Adag. *Adrastia Nemesis* p. 1855, & *Ne magna loquaris* p. 1487: & ad utrumque Euripidis locum Barnesius. Hinc Latinum *Fascinus*, & formula *praefiscine dixerim*, i. e. sine invidia: de quo Pareus Lexie. Plaut. Voce *Praefiscine*. Pro περιτρέψη Ruhnkenius maluit περιστρέψη.

Pag. 62. Ὀμηρικῶς ἐγγύς εἶντες —. Sic subinde: Il. Δ, 495: E, 611: O, 105: alibi.

Pag. 63. εὖ πράξειν διαφερόντως, ἢ ἐν ἄλλῳ βίῳ βιοῦς ἐτελεύτα. ad verbum, *melius ei multo futurum, quam in alia vita vivens mortuus est*. durior est anomalia, quam ut sana scriptura videatur, certe requiritur — ἢ ἐν ἄλλῳ βίῳ ἐν ᾧ βιοῦς ἐτελεύτα. i. e. *quam in alia vita, in qua, quum vixisset, obierat*.

Pag. 63. καὶ ταλαιπωρουμένη τε δὴ τοῦτον τὸν βίον — ὡς ἀθάνατόν ἐστι. Haec suis locis mota, sic restituenda puto: διαφέρειν δὲ δὴ φῆς οὐδὲν εἶτε ἅπαζ εἰς σῶμα ἔρχεται εἶτε πολ- λάκις, πρὸς γε τὸ ἕκαστον ἡμῶν φοβεῖσθαι. προσήκειν γὰρ φο-βεῖσθαι, εἰ μὴ ἀνόητος εἴη, τῷ μὴ εἰδῶτι μὴδ' ἔχοντι λόγον διδῶ-ναι ὡς ἀθάνατόν ἐστι, μὴ ταλαιπωρουμένη τε δὴ τοῦτον τὸν βίον ζῶν, καὶ τελευτᾷσά γε ἐν τῷ καλουμένῳ θανάτῳ ἀπολλύοιτο. i. e. *nihil autem differre aīs, utrum semel in corpus ve- niat, an saepius, unicuique nostrum ad metuendum qui- dem; consentaneum enim esse metuere, nisi quis stultus sit, ei qui nec sciat, nec rationem reddere possit, ani- mam esse immortalem: huic igitur consentaneum esse metuere, ne anima defatigata hanc vitam vivat, & tandem in illa sic dicta morte pereat*.

Pag. 63. Ὁ οὖν Σακράτης συχνὸν χρόνον — ὡς οὐδὲν χρῆ-μα. Retulit Stobaeus in Eclog. Phys. p. 99.

Pag. 63. Οὐ φαῦλον πρᾶγμα — ζητεῖς. Bis leguntur apud Suidam, sed temere omissa particula ὅδ, Voc.

Εἶδεναι, praescripto Πλάτων ἐν τῇ περὶ ψυχῆς. & Voc. Φαῦλον. Πλάτων ἐν Φαίδωνι.

Pag. 64. Ἐγὼ γὰρ, ἔφη, ὦ Κέβης, νέος ὢν — ἂν προτεῖν ὧμινα εἰδέναι. Refert Eusebius Praep. Evang. I, 8, p. 26: Cyrillus Adv. Julianum V, 181: et Theodoretus Serm. II, p. 487, B, sed omisiss mediis inter διὰ τί ἴστιν & τεκμήριον.

Pag. 64. τῆς σοφίας, ἣν δὴ καλοῦσι περὶ φύσεως ἱστορίαν, i. e. *sapientiae, quam vocant cognitionem naturae, i. e. partem philosophiae physicam*, quae tunc una adhuc philosophiae pars, auctoribus Ionicis, Pythagoricis, Eleaticis, florebat. Ad hoc Socratis studium spectat Xenophon Memor. Socr. I, 1, 11: οὐδὲ γὰρ περὶ τῆς τῶν πάντων φύσεως, ἥπερ τῶν ἄλλων οἱ πλεῖστοι διελέγετο, σκοπῶν ὅπως ὁ καλούμενος ὑπὸ τῶν σοφιστῶν κόσμος ἔφυ, καὶ εἴσιν ἀνάγκαις ἕκαστα γίνεται τῶν οὐρανίων. Quae imitatur Lucianus in Icaromenippo T. II, p. 756: καὶ μοι ἐνταῦθα πολλήν τινα παρεῖχε τὴν ἀπορίαν, πρῶτον μὲν αὐτὸς οὗτος ὁ ὑπὸ τῶν σοφῶν καλούμενος κόσμος· οὐ γὰρ εἶχον εὐρεῖν οὐθ' ὅπως ἐγένετο, οὔτε τὸν δημιουργόν, οὔτ' ἀρχὴν, οὐθ' ὃ, τί τὸ τέλος ἴστιν αὐτοῦ. Nomen autem ἱστορία φύσεως antiquo usu universe significat cognitionem & scientiam naturae ex contemplatione & ratione, i. e. tam experientia quam theoria, ductam. Hinc ἱστορία φυσική, cognitio rerum & conversionum, quae generi humano & ejus domiciliis, terrae, acciderunt, dicta Philoni Judaeo De Mundi In- corrupt. p. 964: εἰ δὲ δὴ λεκτέον τὰς τέχνας ἀνθρώπων γένει, μεθ' ἱστορίας φυσικῆς, οὐκ ἀπερισκέπτως καὶ ῥαθύμως λεκτέον· ἢ δ' ἱστορία τί· φθορὰ τῶν κατὰ γῆν, οὐκ ἀθρώων ἀπάντων, ἀλλὰ τῶν πλείστων δυσὶ ταῖς μεγίσταις αἰτίαις ἀνατίθενται, πυρὸς καὶ ὕδατος ἀλήκτοις φαραῖς. Eadem est pars φυσιογνωσίας, sive τῆς περὶ τὸν κόσμον θεωρίας, ut idem tradit De Nom. Mutat. p. 1056, B. Quin & Geometria ἱστορία

dicebatur à Pythagora, teste Jamblichō Vit. Pyth. §. 89. Plutarchus De Aud. p. 44, B: ὁ γὰρ φιλόσοφος λόγος τὸ μὲν ἐξ ἀπειρίας καὶ ἀγνοίας θαῦμα καὶ θάμβος ἐξαιρεῖ γνῶσις καὶ ἱστορία τῆς περὶ ἑκάστου αἰτίας. Defect. Orac. p. 421, B: μάθησις καὶ ἱστορία.

Pag. 64. σήπεινα. *Proprie putredinem*: hic, medicorum more, *concoctionem cibi in stomacho* significat, ut σήπιν, σήψις, ἄσηπτος. quod annotavit Foësius Oecon. Hippocrat. Voc. Σήπιν. & Forsterus ad h. l.

Pag. 64. πότερον τὸ αἷμά ἐστιν ᾧ φρονοῦμεν, ἢ ὁ αἷρ, ἢ τὸ πῦρ. Sanguis Empedocli: aër Anaximeni: ignis Heraclito, postea Stoicis. Notum ex Historiae Philosophae Scriptoribus, in primis Diogene Laertio II, 3. VIII, 51, seq. IX, 1, sequ. ibi Interpretes: & Forsterus ad h. l: item nos in Disp. De Placito Imm. An. Sect. I, p. VIII: II, p. XIX: III, p. XXXIV.

Pag. 64. ὁ δὲ ἐγκέφαλος — ἐπιστήμην. Haec seorsum etiam apponit Stobaeus Eclog. Phys. p. 151. De cerebro sede animae haec & fuit, & est, vulgaris opinio. De ortu scientiae similia in Theaeteto disputantur: & conferendus Aristoteles Metaph. I, 1. Eodem spectat Diogenes Laert. III, 15: Πλάτων ἐν τῇ περὶ ἰδεῶν ὑπολήψει φησὶν, εἴπερ ἐστὶ μνήμη, τὰς ἰδέας ἐν τοῖς οὖσιν ὑπάρχειν, διὰ τὸ τὴν μνήμην ἡρμολογῆναι τινος καὶ μένοντος εἶναι —. Plotinus Enn. III, p. 347, E.

Pag. 64. ἐπειδὴν γὰρ ἐκ τῶν σιτίων τοῖς μὲν σαρκὶ σάρκες προσγίνονται, κ. τ. λ. Haec videntur ad Anaxagorae homoeomeriam pertinere: qua corpora ex similibus partibus, ossa v. c. ex parvulis ossibus, & caetera item, constare dicuntur: & opportune in hanc rem Forsterus citavit Lucretium I, 835, & Plutarchum Plac. Phil. I, 3.

Pag. 65. μείζων εἶναι αὐτῇ τῇ κεφαλῇ, καὶ ἵππος ἵππῳ —.

Verius puto μείζων εἶναι αὐτοῦ τῇ κεφαλῇ, καὶ ἵππος ἵππου·
i. e. *major illo esse per caput, & equus item equo ma-
jor esse.* In ἵππου consentiunt Vindob. A, B, D, F:
Tubing. Et est haec per totum locum constructio: &
congruit Versio Sicula; *homo magnus parvo major esse
ipso capite, et equus equo —.*

Pag. 65. προσεῖναι. Sic Ald. Bas. prior Vindob. A,
C, G: Venet. A: & recte recepit Fischerus. Stephanus,
& alii, προσθεῖναι.

Pag. 65. οὐδὲ ὥς, ἐπειδὴν ἐνί τις προσθῇ ἐν, ἢ τὸ ἐν ᾧ προσ-
ετίθῃ δύο γέγονεν, ἢ τὸ προστεθὲν, ἢ τὸ προστεθὲν καὶ ᾧ προσ-
ετίθῃ, διὰ τὴν πρόσθεσιν τοῦ ἑτέρου τῷ ἑτέρῳ, δύο ἐγένετο.
Ratio & nexus disputationis postulant aliam scripturam
hujusmodi: οὐδὲ ὥς ἐπειδὴν ἐνί τις προσθῇ ἐν, ἢ τὸ ἐν ᾧ ἐν
προσετίθῃ δύο γέγονεν· ἢ τὸ προστεθὲν· ἢ τὸ προστεθὲν καὶ ᾧ
προσετίθῃ, διὰ τὴν πρόσθεσιν τοῦ ἑτέρου τῷ ἑτέρῳ δύο ἐγένετο· —
*qui ne hoc quidem mihi persuadere possum, an, si quis uni
unum addat, illud unum, cui unum additum est, duo factum
sit: an alterum unum, quod priori additum est, duo factum
sit: an vero additum & illud cui additum est, per additio-
nem unius ad alterum, duo facta sint.* Nam in hac hypo-
thesi tres modi intelliguntur, quibus ex] duobus v. c. A
& B, duo fiant: vel A duo fit, addito B: vel B duo
fit, addito A: vel A & B communi additione duo fiunt.

Pag. 65. θαυμάζω γὰρ — ἕτερον ἂν ἑτέρου. Refert
haec ad Scepticorum causam Sextus Empiricus Adv.
Mathematicos X, 306, ipsa verba apponens, eaque in-
terpretans 302 — 309: IV, 21: VIII, 91 — 105.

Pag. 65. ἐγένετο δύο γενέσθαι. Requiro Articulum, ἐγέ-
νετο τοῦ δύο γενέσθαι. Quamquam est ubi omittitur v. c.
Leg. IX, p. 653, G: ὥσπερ κατεχομένοις νομοθέταις ὁμοίως
γιγνόμεθ' ἂν ὑπὸ μεγάλης ἀνάγκης ἤδη νομοθετεῖν· i. e. *simi-
les facti sumus Legislatoribus magna necessitate constrictis*

jam leges ferendi: pro τοῦ νομοθετεῖν. Sext. Emp. Vindob. C, G, δυοῖν.

Pag. 65. διασχίσῃ. Vindob. A, B, διχάσῃ.

Pag. 65. ἐνὶ λόγῳ. Vera est haec lectio. Versio Sicula *apud verbo*: & sic Stephanus. At Ald. Bas. Vindob. B, C, E, G: Venet. A, B, ἐν ὀλίγῳ: quae est vulgaris confusio. Formula frequens Platoni v. c. Alcibiad. II, p. 41, D: ἐνὶ δὲ λόγῳ: Lyfide p. 108, G: Leg. XII, p. 686, C: Epist. VII, p. 720, A. Thucydides, V, 85. ubi varia lectio est ἐν ὀλίγῳ. Aristaeetus Ep. I, 18. Conferatur Pierfonus Verisimil. p. 181.

Pag. 66. ἀλλά τιν' ἄλλον τρόπον αὐτὸς εἰκῇ φύρω τοῦτον δὲ οὐδαμῇ προσίεμαι. Haec non satis perspicua sunt. Nam τοῦτον quidem refertur ad illum τρόπον §. μὴ, p. 64, & 65, ad verba ἡμίσει αὐτοῦ ὑπερέχειν expositum. Sed ἄλλον τρόπον αὐτὸς εἰκῇ φύρω, ad quemnam refertur? Certe, non ad illum ex *ideis* ductum, quem tandem ut firmissimum tenuit §. β seq. non *temere versavit*. Neque ad proxime sequentem Anaxagoreum satis apte accommodari potest; quippe quem Socrates non ipse invenit, sed ab Anaxagora sumsit. Et tamen ad hunc accommodari debet; quia alius non est. Ergo Praesens φύρω potestate Praeteriti accipiatur, v. c. *aliud modum ex male intellectu Anaxagoreo susceptum commentus sum*. Proximum autem Ἀλλὰ initio §. μὲ huic ita respondet, quasi explicans, *nam, nimirum*: de quo usu diximus ad p. 13, Annot. p. 142.

Pag. 66. Ἀλλ' ἀκούσας — p. 69. οὐδὲν οἶονται. Habet Eusebius Praep. Evang. XIV, p. 750, sequi.

Pag. 66. Ἀναξαγόρου. Videatur nostra annotatio ad p. 26. Annot. p. 183.

Pag. 66. κατὰ νοῦν ἑμαυτῷ. Acumen est in ambiguitate, qua κατὰ νοῦν, *secundum mentem*, Anaxagorae placitum

tum

tum significat, & vulgo usurpatur *gratum*, ex animi nostri sententia. Euthyphrone p. 48, F: σύ τε κατὰ νοῦν ἐγώνη τὴν δίκην, οἶμαι δὲ καὶ ἐμὲ τὴν ἐμὴν: Philebo init. p. 72, B, simili ambiguitate, ubi περὶ τοῦ νοεῖν differitur — τίνα λόγον μίλλεις παρὰ Φιλήβου δέχεσθαι νῦν, καὶ πρὸς τίνα τῶν παρ' ἡμῶν ἀμφισβητεῖν, ἀν μὴ σοι κατὰ νοῦν ἢ λεγόμενος: ibid. p. 78, E: Leg. XI, p. 680, B: Epinom. 703, F. Aristides T. I. p. 366, 500. Hunc autem Phaedonis locum significare videtur Plotinus Ennead. III. II, i, p. 255, A, mundum ab aeterno fuisse, & tamen divina providentia gubernari, statuens: τὴν πρόνοιαν ὀρθῶς ἀν καὶ ἀκολουθῶς λέγοιμεν τῷ παντὶ εἶναι, τῷ (sic leg. pro τὸ) κατὰ νοῦν αὐτὸν (leg. αὐτῷ) εἶναι, καὶ νοῦν πρὸ αὐτοῦ εἶναι.

Pag. 66. παρεσκευάσμεν ὥς οὐκ ἐθ' ὑποθησόμενος αἰτίας, ἄλλο εἶδος: καὶ δὴ καὶ περὶ ἡλίου οὕτω παρεσκευάσμεν ὥσαύτως πεισόμενος. Vindob. A, B, F, bis dant παρεσκευασάμεν. Eustathius item, Od. B, p. 1450; παρεσκευασάμεν ὥς οὐκέτι ποθέσων ἄλλο εἶδος αἰτίας: à verbo ποθεῖν ducens, falsa lectione deceptus. Caeterum forma compositionis eadem est διανοέομαι ὥς ποιήσων, quam illustravimus Biblioth. Crit. Part. X, p. 29, & XII, p. 85: ad cuius rationem hoc loco scriptum fuisse putem ab auctore, οὕτω παρεσκευάσμεν ὥς ὥσαύτως πεισόμενος.

Pag. 67. ὁρῶ ἄνδρα —. Ambiguum est, utrum ἄνδρα positum sit pro ἄνδρά τινα, *aliquem virum*: an, omisso Articulo, pro τὸν ἄνδρα, *hunc virum*, *Anaxagoram*. Utraque est rarior: prior etiam venusta, & propria irrisioni. Veluti apud Sophoclem in Ajace, 1162, Menelaus inquit ad Teucrum, "Ἦδη ποτ' εἶδον ἄνδρ' ἐγὼ γλώσση θρασύν, ipsum demonstrans Teucrum: qui vicissim 1170, "Εγὼ δὲ γ' ἄνδρ' ὅπωπα μωρίας πλέων, item ipsum demonstrans Menelaum. Simile est Aristophanis in Pluto,

382, Blepsidemus ad Chremylum, Ὅρῳ τιν' ἐπὶ τοῦ βήματος καθεδούμενον· i. e. *Video aliquem ad tribunal sessurum supplicem: scilicet, te video accusatum in tribunali iudicibus supplicaturum.* Acharnensibus 1128, in hujusmodi altercatione, Lamachus ad Dicaeopolin: Ἐνορῶ γέροντα δειλίας φευζόμενον· *Video (te) senem timiditatis reum futurum.* Atque hanc rationem praetulerim alteri, qua ἀνὴρ pro ὁ ἀνὴρ, & ἄνδρα pro τὸν ἄνδρα accipiatur, quamquam & ipsam probabiles auctores habentem, v. c. Dio Chryf. Or. LIV, p. 557, D: ἐτελεύτα γὰρ ἀνὴρ ἀδιάθετος· *mortuus enim est Socrates intestatus.* Et sic saepe nomen ἀνὴρ solum sine Articulo usurpatur: v. c. Plutarcho De Sanit. Tuenda p. 136, D, in dicto Epaminondae de viro forti mortuo: ὦ Ἡράκλεις, πῶς ἐσχόλασεν ἀνὴρ ἀποθανεῖν ἐν τοσούτοις πράγμασιν· *Hercle! quomodo hic vir in tantis negotiis otium moriendi habuit.* De Vultu Lunae p. 920, F: λέγει γὰρ ἀνὴρ κ. τ. λ. *dicit enim hic vir —.* ibid. p. 923, A: Def. Orac. p. 435, E. Aristides saepe, T. II, p. 18, 121, 124, 287, 348, 356, 400. Diogenes Laert. III, 35, de Platone, οὐκ ὀλίγα γὰρ ὦν οὐκ εἶρηκε, γέγραφε ἀνὴρ. Epistola Socraticorum XV, p. 38, sub nomine Xenophontis de Soerate mortuo scribentis: δοκεῖ μίντοι χρῆναι ἡμᾶς συγγράφειν, ὃ ποτε εἶπεν ἀνὴρ καὶ ἔπραξεν. Sed haec sunt Nominativi Singularis exempla, nec ex Platone.

Pag. 67. τῷ μὲν νῶ οὐδὲν χρώμενον, οὐδὲ τινὰς αἰτίας ἐπαιτιώμενον εἰς τὸ διακοσμεῖν τὰ πράγματα, αἴρας δὲ καὶ αἰθέρας καὶ ὕδατα αἰτιώμενον· i. e. *Mente (illa divina) nil utentem, neque ullas causas ab ea repetentem ad ordinandas res (singulas), sed ab aëre, aethere, aqua, causas ducentem.* Eodem nomine Anaxagoram reprehendit rursus in Leg. XII, p. 696, E: καὶ τινες ἐτόλμων τοῦτό γε αὐτὸ παρακινδυνεύειν καὶ τότε, λέγοιτες ὡς γούς εἴη διακε-

κοσμηκῶς πάνθ' ὅσα κατ' οὐρανόν· οἱ δὲ αὐτοὶ πάλιν ἁμαρτάνοντες ψυχῆς φύσεως ὅτι πρεσβύτερον εἴη σωμάτων, διανοηθέντες δὲ ὡς νεώτερον, ἅπανθ', ὥς εἰπεῖν ἔπος, ἀνέτρεψαν πάλιν, ἑαυτοὺς δὲ πολὺ μᾶλλον· τὰ γὰρ δὴ πρὸ τῶν ὁμωμάτων πάντα αὐτοῖς ἐφάνη, τὰ κατ' οὐρανὸν φερόμενα, μιστὰ λίθων εἶναι καὶ γῆς καὶ πολλῶν ἄλλων ἀψύχων σωμάτων διανεμόντων τὰς αἰτίας παντὸς κόσμου. Aristoteles *Metaphys.* I, 4: Ἀναξαγόρας τε γὰρ μηχανῇ χρῆται τῇ νῦν πρὸς τὴν κοσμοποιίαν· καὶ ὅταν ἀπορήσῃ διὰ τίν' αἰτίαν ἐξ ἀνάγκης ἐστὶ, τότε ἔλκει αὐτόν· ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις πάντα μᾶλλον αἰτιᾶται τῶν γινομένων ἢ νοῦν. Plutarchus *De Defect, Orac.* p. 435, E: ἐκεῖνος γὰρ ἀνὴρ (Πλάτων) Ἀναξαγόραν μὲν ἐμέμψατε τὸν παλαιόν, ὅτι ταῖς φυσικαῖς ἄγαν ἐνδεδυμένος αἰτίαις, τὸ κατ' ἀνάγκην τοῖς τῶν σωμάτων ἀποτελούμενον πάθει μετιῶν αἰεὶ καὶ διώκων, τὸ οὐ ἕνεκα καὶ ὑφ' οὗ βελτίους αἰτίας οὔσας καὶ ἀρχὰς ἀφῆκεν· αὐτὸς δὲ πρῶτος ἢ μάλιστα τῶν φιλοσόφων ἀμφοτέρας ἐπεξῆλθεν, κ. τ. λ. Plotinus *Enn.* II, IV, 7, p. 162, F, *fusus Anaxagorae opinionem exagitans*, hoc etiam notat: Ἀναξαγόρας δὲ τὸ μίγμα ὕδωρ ποιῶν, οὐκ ἐπιτηδειότῃα πρὸς πάντα, ἀλλὰ πάντα ἐνεργείᾳ ἔχειν λέγων, ὃν εἰσάγει νοῦν ἀναιρεῖ. Clemens Alexandr. *Strom.* II, p. 364, D: Ἀναξαγόρας πρῶτος ἐπέστησε τὸν νοῦν τοῖς πράγμασι· ἀλλ' οὐδὲ οὗτος ἐτήρησε τὴν ἀξίαν τὴν ποιητικὴν, δίνους τινὰς ἀνοήτους ἀναξαγοραφῶν σὺν τῇ τοῦ νοῦ ἀπραξίᾳ καὶ ἀνοίᾳ. Simplicius *Comm. in Aristot. Phys.* I, p. 2, a: Ἀναξαγόρας δὲ ὁ Κλαζομένιος ἐπέστησε μὲν ποιητικὸν αἴτιον τὸν νοῦν, ἐν δὲ ταῖς αἰτιολογίαις ὀλίγα αὐτῷ προσεχρήσατο· ὡς ὁ ἐν Φαίδωνι Σωκράτης ἐπέσκηψε· f. ἐπέσχωψε· & *similia* p. 38, a. II, p. 68, b. & p. 83, 6. Leviter attingit Olympiodorus *Cod.* I, p. 104. Hermias *Comment. MS. in Phaedrum* p. 435, eodem brevius etiam spectat. Et nos argumentum summam retulimus in *Disp. De Placito Immortal. Anim. Sect. I*, p. IX.

Pag. 68. ἢ τὸν κύνα * *per canem!* Tironum caussa monemus, fuisse hanc formulam affirmandi familiarem Socrati. Videatur Menagius ad Diogenem Laert. II, 40.

Pag. 68. τὸ γὰρ μὴ διελέσθαι — p. 70, §. να fin. ἔφη ὁ Κέβης. Habet Stobaeus Eclog. Phys. p. 99, omisissis iis, quae sunt inter ὑπερείδει & p. 70 καὶ περὶ αἰτίας * quae supplet Apographum Augustinianum; & indidem ad ἰσχὺν ἔχειν, Simplicius in Comm. ad Aristot. Phys. II, p. 88, 4 refert ubi μὴ omisum. Caeterum, hujus loci principium caret apto compositionis nexu: ut aut plura exciderint, aut hunc in modum vetus lectio habuisse videatur: τὸ δ' ἄρ' ἔν μὴ διελέσθαι οἷόν τ' εἶναι — i. e. *hoc autem erat non posse distinguere aliud esse veram causam, aliud id, sine qua caussa non possit esse caussa.* De qua constructionis forma diximus Biblioth. Crit. III, p. 50. X, p. 11: XII, p. 83.

Pag. 68. ὃ δὴ μοι φαίνονται ψηλαφῶντες οἱ πολλοί, ὥσπερ ἐν σκότει ἀλλοτρίῳ ὄνματι προσχρώμενοι, ὡς αἴτιον αὐτὸ προσεγορεύειν. Dubiam habet auctoritatem ὄνματι * cujus loco dant νόματι, Ficinus, Stobaeus, Simplicius, Vindob. C, Venet. A; dubium, quae sit verior; tamen, ut nunc est, cum Forstero ὀνόματι tuear, & σκότει à sequentibus commate separem. Sic est σκοτωδέστερον ἔνομα in Cratylo p. 269, A. Est autem in tenebris & manuum contrectatio & vox, quasi dux viae: ut in simili comparisonem differit Plutarchus De Genio Socratis p. 589, B: τῷ γὰρ ὄντι τὰς μὲν ἀλλήλων νοήσεις, οἷον ὑπὸ σκότῳ διαφανῆς ψηλαφῶντες, γνωρίζομεν· αἱ δὲ τῶν δαιμόνων φύγας ἔχουσιν, τοῖς δυναμένοις ἐλλάμπουσιν, οὐ δειόμεναι ῥημάτων αὐδὲ ὀνομάτων, οἷς χρώμενοι πρὸς ἀλλήλους οἱ ἄνθρωποι συμβόλοις εἶδωλα τῶν νοουμένων καὶ εἰκόνας ὁρῶσιν, αὐτὰ δὲ οὐ γινώσκουσι — Aristophanes Pace, 690: — προτοῦ μὲν οὖν Ἐψηλαφῶμεν ἐν σκότῳ τὰ πράγματα· Νυνὶ δ' ἅπαντα πρὸς
λύ-

λύχρον βουλεύσομεν. Eccles. 315, D. Paulus in oratione ad Athenienses apud Lucam Act. Ap. XVII, 29. Ipse in Evang. XXIV, 39, ubi alia etiam exempla apposuit J. J. Wettstenius.

Pag. 68. ὁ μὲν τις δίνην περιτιθεὶς τῇ γῇ ὑπὸ τοῦ οὐρανοῦ, μένειν δὲ ποιῇ τὴν γῆν. Non ceperunt interpretes, Ficinus, Cornarius: Dacierius minus etiam: quod excutere longum sit. Verte: *alius quidem turbinem circumdans terrae, quō coelum eam vertat, stabilem scilicet eam facit. Nam ἡ ὑπὸ τοῦ οὐρανοῦ δίνη τῆς γῆς, est turbo, quo terra à coelo vertitur: constructione Graecae proprietatis: ut supra §. μ. p. 52: εἰς ἀπιστίαν καταβαλεῖν οὐ μόνον τοῖς προειρημένοις λόγοις —, in diffidentiam conjicere non modo ante dictis argumentis, i. e. in dubitationem nos conjiciebat, ut non modo ante dictis argumentis diffideremus: Nomine Verbalis retinente constructionem Verbi sui. Sic in Plutarcho De Aud. Poet. p. 20, E: τὰς Ὀμηρικὰς τῶν θεῶν ῥίψεις ὑπ' ἀλλήλων καὶ τρώσεις ὑπ' ἀνθρώπων. i. e. *Homericae deorum à se invicem projectiones & ab hominibus vulnerationes*: ubi plura diximus, laudantes etiam Dukerum ad Thucydidem V, 46, & Abreschium Animadv. in Aeschyl. p. 67. Pertinet haec δίνης reprehensio maxime ad Empedoclem, cujus ista disertæ fuit opinio; ut apparet ex Aristotele De Coelo II, 13: quod caput instar est commentarii in hunc Phaedonis locum: & Simplicius in Comm. ad Arist. h. I. p. 128, a: conferendus p. 112, a, i. Fuit etiam Leucippi & Democriti placitum, teste Diogene Laertio, IX, 45: πάντα τε κατ' ἀνάγκην γίνεσθαι, τῆς δίνης αἰτίας οὐσης τῆς γενέσεως πάντων, ἣν ἀνάγκην λέγει et Sexto Empir. Adv. Math. IX, 114. Sed & Anaxagorae fuit δῖνος. unde dieterium Aristophanis Nub. 379: Δῖνος; τοῦτό μ' ἐλελήθει, Ὁ Ζεὺς οὐκ ἂν, ἀλλ' ἀντ' αὐτοῦ Δῖνος νυνὶ βασιλεύων. ubi Scholion:*

καὶ τοῦτο ἐθρυλλεῖτο παρὰ τοῖς φυσικοῖς, τουτέστι, δῖησις ἢ αἰθερία. ταῦτα ἐκ τῶν Ἀναξαγορείων λαμβάνει. Quo item spectat Platonis δῖη in Cratylo p. 280, A. Conferatur Valckenarius Diatrib. Eurip. Fragm. p. 39.

Pag. 68. ὁ δὲ ὥσπερ καρδόπρ πλατεία, βάθρον τὸν αἶρα ὑπερείδει. Hoc in Anaximenem convenire videtur: qui & aëre rerum principio utebatur, & Terram planam statuebat. Plutarchus Stromat. apud Euseb. P. E. I, 8, p. 22, nostrae editionis Fragm. Cap. VIII, 3. — πλουμένου δὲ τοῦ αἵρος πρώτην γεγενῆσθαι — τὴν γῆν πλατεῖαν μάλα. διὸ καὶ κατὰ λόγον αὐτὴν ἐποχεῖσθαι αἵρι. Est vero Aristophanis dictorio notata & ad ridiculum traducta vox καρδόπος, *μαῖτρα*, vas pistorium, in quo farina subigitur: Nub. 669 — 679. 1250 — 1253. Ran. 1190.

Pag. 69. αὐτὰ τεύχῃαι. Sic Vindob. A, B, D, E: Venet. A, B, Stob. Euseb. Bas. 2. unde assumserunt Forsterus & Fischerus. Caeteri & Vulgo Ἀτλαντα ἰσχυρότερον —.

Pag. 69. ἀλλὰ ἡγοῦνται τούτου ἂν ποτε — ἐξευρεῖν. Hoc Platonis dictum significare videtur Aristoteles De Coelo II, 1: διόπερ οὔτε κατὰ τὸν τῶν παλαιῶν μῦθον ὑποληπτέον ἔχειν, οἳ φασιν Ἀτλαντὸς τινος αὐτῷ (τῷ οὐρανῷ) προσδεῖσθαι τὴν σωτηρίαν. Certe hinc colorem duxit Philostratus Iconum II, 20, p. 843: Καὶ Ἀτλάντι Ἡρακλῆς οὐδὲ προστάξαντος ἤρισεν, ὡς τὸν οὐρανὸν οἶσιν μᾶλλον ἢ ὁ Ἀτλας. Caeterum tota haec ῥῆσις, quae est ab ἀλλὰ ἡγοῦνται — ad ἐξευρεῖν, suo loco mota, eodem restituenda est, quo unice apta est, post οὐδὲν οἶονται.

Pag. 69. καὶ ὡς ἀληθῶς τὸ ἀγαθὸν καὶ δέον ζυνδεῖν καὶ ζυνέχειν οὐδὲν οἶονται. Quam vim hic habeat ὡς ἀληθῶς repetendum est ex nostra annotatione ad p. 17, in Annot. p. 156: seq. Nam quasi demonstrative ad δέον intenditur, quod & *necessarium*, *officium*, *debitum*, *justum*, notat:

fed

sed & ligans, vinciens, à Verbo δέω, δεῖν, ligare. Quam etymologiam frequentarunt Stoici in loco περὶ τοῦ ἀγαθοῦ v. c. apud Diogenem Laert. VII, 98, 99: πᾶν δὲ ἀγαθὸν συμφέρον εἶναι, καὶ δέον, καὶ λυσίτελές, καὶ χρήσιμον, καὶ εὐχρηστον, καὶ ἀφέλιμον, καὶ αἰρετὸν, καὶ δίκαιον· συμφέρον μὲν ὅτι φέρει τοιαῦτα, ὧν συμβαινόντων ὠφελοῦμεθα· δέον δὲ, ὅτι συνέχει ἐν οἷς χρή· κ. τ. λ.

Pag. 69. τὸν δεύτερον πλοῦν ἐπὶ τὴν τῆς αἰτίας ζήτησιν, ἢ πεπραγμάτευμαι, βούλει σοι, ἔφη, ἐπιδείξιν ποιήσομαι. Impeditam ac duram compositionem expedies ac lenies ἢ mutando in ἤ, quod habet Stobaeus, & alii volunt, v. c. Vindob. B, G, ἢ πεπραγμάτεται: C, ἢ πεπραγματεῖσθαι, superscripto πεπραγμάτευμαι: A, ἢ πεπραγμάτεται. Versio Sicula, qualiter disquiras: ut Forsterus suspicabatur Aristippum legisse. Neque vero quem offendere debet ἐπιδείξιν ποιήσομαι positum pro ἐπιδείξωμαι, habet enim disertio-rem significationem ironiae, qua se Socrates hac in explanatione Sophistas imitari simulat, quorum proprium est ἐπιδείκνυσθαι & ἐπιδείξιν ποιεῖσθαι. Sic de Gorgia in cognomine dialogo p. 281, B: τὴν δὲ ἄλλην ἐπιδείξιν εἰσαῦθις ποιησάσθω. Plutarchus De Animi Procreatione In Timaeo p. 1028, A: οὐ γὰρ ἐπιδείξιν Πλάτων θεωρίας μαθηματικῆς ποιούμενος εἰς φυσικὴν ὑπόθεσιν μὴ δεομένην μεσότητος ἀριθμητικῆς καὶ ἀρμονικῆς παρσιδήγαγε. Simili metaphora Demosthenes Contra Aristogiton. I, p. 497, A: τῆς ἑαυτοῦ πονηρίας ἐπιδείξιν ποιούμενος. Proverbium δεύτερος πλοῦς adhibuit Plato item in Politico p. 187, G: Philebo p. 75, F. Zacharias Mitylenaeus p. 191. Suidas: Δεύτερος πλοῦς· ὅταν ἀποτυχὼν τις οὐρίου κώπαις πλεῖ· i. e. Altera navigatio: Cum quis secundis ventis destitutus, remis navigat: ad quem locum videatur A. Schottus ad Proverb. Suid. V, 34: Gatakerus ad M. Antonin. IX, 2, p. 263, seq. Forsterus h. l. Scho-

hastes ad h. l. „ ubi, praeter illa, haec Ruhnkenius notavit: Heliodor. p. 31. Philo Jud. T. I, p. 627. Stob. „ p. 420: Stob. Grot. p. 279. Phavorinus. Dorvil- „ lius ad Chariton. p. 282. Synesius, p. 49. Berglerus „ ad Alciphron. p. 256. Aristides T. I, p. 215. Me- „ nander Fragm. p. 86.”

Pag. 69. ὅπερ οἱ τὸν ἥλιον ἐκλείποντα θεωροῦντες καὶ σκοπού-
μενοι πάσχουσι, κ. τ. λ. Illustre exemplum, ad imitatio-
nem valuit: v. c. apud Themistium Or. IV, p. 51, B: οἱ
σφόδρα ἐπιθυμοῦντες τοῖς ὀρμασι ἀτενίσαι εἰς τὸν θεὸν (ἥλιον),
πρῶτον μὲν ἐν τοῖς ὕδασι μέλετῶσι καὶ διαπειρῶνται τῶν ὀφθαλ-
μῶν πρὸς τὸ φάσμα αὐτοῦ καρτερεῖν τε καὶ ἀπερείδεσθαι, ὥς
ἂν μὴ ἀθρόως τῆς ἀληθινῆς μαρμαρυγῆς ἐμπλησθέντες σκότου
μαλλὸν ἢ αὐγῆς ἀπολαύσειαν. Jamblichum Vit. Pythag.
§. 67: τοῖς οὐχ οἷοις τε ἀτενὲς ἑνορᾶν (ἐν del.) τῷ ἡλίῳ διὰ
τὴν τῶν ἀκτίνων ὑπερφέγγειαν, ἐν βαθείᾳ συστάσει ὕδατος, ἢ
καὶ διὰ τετηκυίας πίσεως, ἢ κατόπτρου τινος μελαναυγοῦς
δεικνύειν ἐπινοοῦμεν τὰς ἐκλείψεις, φειδόμενοι τῆς τῶν ὀψεων
ἀσθενείας αὐτῶν. Plutarchus De Aud. Poet. p. 36, E:
tibi plura dedimus. Caeterum pro σκοπούμενοι, quod in
omnibus libris est, magis feram σκοτούμενοι • de quo ver-
bum feci in Bibl. Crit. Part. VI, p. III.

Pag. 69. ὥς εἰκάζω. Stobaeus, ὡς εἰκάζω.

Pag. 70. ἔρχομαι γὰρ δὴ ἐπιχειρῶν —. Ne quis forte
desideret ἐπιχειρήσων; quod in hac formā constans est usus
Futuri, v. c. ἔρχομαι λέξων, & passim apud Herodotum, ut
notavit Portus in Lexico Jonico, Voc. ἔρχομαι: ratio est
in ipso Verbo ἐπιχειρεῖν, quod per se habet vim Futuri,

Pag. 70. ὑποθέμενος εἶναι τι καλὸν καθ' αὐτό —. Argu-
mentum hoc à Jamblichō & plerisque Platoniciis pro uno
firmissimo habitum esse, scribit Olympiodorus in Phaed.
Cod. III. p. 32, & 46. Reprehendit Aristoteles De
Co.

Generat. & Corrupt. II, 9: Metaph. I, 7. XII, 5, ut totam doctrinam *de Ideis*, *τερετίσματα* alibi appellans: de quo docta est Hemsterhusii animadversio in Addendis ad Thomam Magistrum. Quid nobis de hoc argumento videatur, diximus in Disp. De Placito Immort. Anim. Proleg. hujus edit. p. XXXVIII.

Pag. 70. οὐκ ἂν φθάνοις πέραν • *quantocius narra*, Euthydemo p. 215, C. Sympos. 329, E. Xenophon Mem. Socr. II, 3, 11: III, 11, 1. Plutarchus Adv. Stoic. p. 1059, A: Demosthene, p. 859, F.

Pag. 70. ἀτεχνῶς. Legendum ἀτέχνως, *sine arte*, ut dat Vindob. A. Sic Plutarchus Symp. VIII, p. 743, A: Lycurgo p. 50, E. Aelianus Var. Hist. X, 10. Differentiam notionis attigit H. Stephanus Thesaur. L. Gr. T. III, p. 1431, B.

Pag. 71. εἴτε παρουσία, εἴτε κοινωνία, εἴτε ὅπη δὴ καὶ ὅπως προσγενομένη. Hic est unus in Phaedone locus, quo possit referri Suidas Voc. Παρουσία T. III, p. 54: Παρουσία λέγεται οὕτως ἐπὶ τῆς τῶν παρόντων δαψιλείας· ὡς καὶ ἐν τῷ Πλάτωνος Φαίδωνι „Ὡς καὶ νῦν ἔχομεν παρουσίας” κ. τ. λ. Glossa ab antecedenti avulsa; quippe ad eandem significationem pertinens. Verba autem Platonis aut exciderunt, aut haec postrema tribuenda sunt Platoni Comico, & legendum ἐν τῷ Πλάτωνος Φάωνι. In voce προσγενομένη consentiunt omnes libri; ideoque non sollicitanda; quamquam ex Platonis consuetudine quis in tali compositione προσαγορευομένη expectaverit: v. c. Philebo p. 93, E: ὦ φίλοι, εἴτε ἡδονὰς ἡμᾶς (lege ὑμᾶς) χρὴ προσαγορεύειν, εἴτε ἄλλω ὀταροῦν ὀνόματι, μῶν οὐκ ἂν δέξαισθε οἰκεῖν μετὰ φρονήσεως πάσης. Leg. IX. p. 659, G: ὁ γὰρ δὴ μῦθος ἢ λόγος, ἢ ὅτε χρὴ προσαγορεύειν αὐτὸν, ἐκ παλαιῶν ἱερῶν εἴρηται σαφῶς. Theage p. 8, A: ἐμοὶ ἢ τοῦ υἱοῦ τοῦ
του.

του, εἴτε φυτεῖαν εἴτε παιδοποιῖαν δεῖ αὐτὴν ὀνομάζειν, πάντων ῥάσστη γέγονεν. Theaeteto p. 132, C: εἰς μίαν τιὰς ἰδέαν, εἴτε ψυχὴν, εἴτε ὃ δεῖ καλεῖν, πάντα ταῦτα ζυντείνει. Protagora p. 212, G. εἴτε γὰρ ἡδὺ, εἴτε τερπνὸν λέγει, εἴτε ὁπόθεν καὶ ὅπως χαίρεις τὰ τοιαῦτα ὀνομάζων. Eadem adhibito verbo χαίρειν, Euthydemo p. 221, E. Cratylo p. 264, E. Phaedro p. 355, F. Critone p. 372, G: ἐνθένδε εἴτε ἀποδιδράσκειν, εἴθ' ὅπως δεῖ ὀνομάσθαι τοῦτο. Timaeo p. 526, D: ὁ δὴ πᾶς οὐρανός, ἢ κόσμος, ἢ καὶ ἄλλο ὃ, τι ποτὲ ὀνομαζόμενος μάλιστα ἂν δέχοιτο, τοῦθ' ἡμῖν ὀνομάσθω. Julianus Or. III, p. 113, C: ὦ σοφώτατε ρήτορ, ἢ στρατηγέ, ἢ ὃ, τι χρή σε ὀνομάζειν.

Pag. 71. τέρας. i. e. *monstrum*, tamquam abortus disferendi. Menone p. 21, B: καὶ τοι τέρας λέγεις. Parmenid. p. 55, E: εἰ γὰρ αὐτὰ τὰ ὅμοια τίς ἀπέφαινεν ἀνόμοια γιγνόμενα, ἢ τὰ ἀνόμοια ὅμοια, τέρας ἂν, οἶμαι, ἦν. Philebo p. 73, G: ὅταν τις — ἐλέγχῃ καταγελᾶν, ὅτι τέρατα διηνάγκασται φάναι. Theaeteto p. 123, C: τέρας γὰρ ἂν εἴη ὃ λέγεις. ibid. 133, H: Τέρας γὰρ ἔσται. Euthydemo p. 224, G: Τέρας γὰρ ἂν εἴη.

Pag. 71. καὶ τὸ δίπηχυ τοῦ πηχυαίου ἡμίσει μείζον εἶναι. Priscianus Lib. XVIII, p. 1211, ed. Putsch. haec ita refert, quasi aut memoriter referat, aut plura in suo libro habuerit: *Attici*, ὑπερέχει τοῦδε καὶ τόνδε. Πλάτων περὶ ψυχῆς. Καὶ τὸ δίπηχυ τοῦ πηχυαίου μείζον εἴη, ἅμα τῷ ἡμίσει αὐτοῦ ὑπερέχειν.

Pag. 72. μέγα ἂν βοῶν. Sic de philosophis firmiter pronunciantibus. Plutarchus de Stoicis, T. II, p. 1058, D: ὁ δὲ ἐκ τῆς Στοᾶς βοῶν μέγα καὶ κεκραγώς, ἐγὼ μόνος εἰμὶ βασιλεύς — 1169, D: μέγα βοῶντες, ὧς ἐν ἔστιν ἀγαθόν —.

Pag. 72. μετασχὼν τῆς ἰδίας οὐσίας ἐκάστου. Hinc μετέχειν, μέθεξις, *communio*, qua res singulares partici-
pes

res sunt universalis ideae, in hoc argumento Platoni frequentata, reprehendit Aristoteles Metaph. I, 7, II, 5, opportunè à Forstero citatus: item X, 5: De Generat. & Corrupt. II, 9: ἀλλ' οἱ μὲν ἰκανὴν ἀήθησαν αἰτίας εἶναι πρὸς τὸ γίνεσθαι, τὴν τῶν εἰδῶν φύσιν, ὥσπερ ἂ ἐν τῷ Φαίδωνι Σωκράτης· καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἐπιτιμήσας τοῖς ἄλλοις, ὡς οὐδὲν εἰρηκόσιν, ὑποτίθεται ὅτι ἐστὶ τῶν ὄντων τὰ μὲν εἶδη, τὰ δὲ μετακτικὰ τῶν εἰδῶν· καὶ ὅτι εἶναι μὲν ἕκαστον λέγεται κατὰ τὸ εἶδος, γίνεσθαι δὲ κατὰ τὴν μετάληψιν, καὶ φθείρεσθαι κατὰ τὴν ἀποβολήν. Conferatur nostra Annotatio, p. 270, seq. ad §. 17, p. 73.

Pag. 72. καὶ τὰς ἄλλας τὰς τοιαύτας κομψείας ἱσθῆς ἂν χαίρειν, παρὶς ἀποκρίνασθαι τοῖς σικαντοῦ σοφωτέροις. Traxit aliquid ex nobili dicto Euripidis in Antiope, quod item in Gorgia adhibuit p. 297, & cum aliis ejusdem Fabulae reliquiis ordinavit Valckenarius Diatrib. Fragm. Eur. p. 86: "Ἀλλοις τὰς κομψὰς ταῦτ' ἀφίς σοφίσματα —.

Pag. 72. διδίδως ἂν, τὸ λεγόμενον, τὴν σαυτοῦ σκιάν· *timens, secundum proverbium, tuam ipse umbram*. Ex Paroemiographis unus, quod sciam, Apostolius XVIII, 53: Τὴν αὐτοῦ σκιάν δέδοικεν· Ἐπὶ τῶν σφόδρα δειλῶν. Scholiastes Platonis ad h. l. p. 12: Τὴν αὐτοῦ σκιάν δέδοικεν· Ἐπὶ τῶν σφόδρα δειλοτάτων· μέμνηται ταύτης Ἀριστοφάνης Βαβυλωνίους· ubi Ruhnkenius in Adversariis MS. haec annotavit: „Heliodorus, II, p. 77. Broukhufius ad Pro- „pertium, II, 25, 19. Cicero Attic. X, 20. Ano- „nymus De Incredibilibus Cap. V. Apostolius p. „229.”

Pag. 72. ἰχόμενος ἐκεῖνου — τῆς ὑποθέσεως ἴχοιτο· i. e. *firmiter amplexus tutam illam rationis partem, sic responderes: si quis vero ipsam rationem oppugnaret, valere juberes eum* — . Idem verbum ἴχασθαι τινος duas diversas habere significationes, alteram *aliquid apprehen-*

sum firmiter tenere, ei adhaerescere; alteram, aliquid apprehendere, invadere, aggredi, notius est, quam ut exemplis nunc demonstrari debeat. At hanc diversitatem hoc loco cerni, non est reticendum: nec sine notatione praetermittendus rarior hic usus, ejusdem vocabuli in eadem periodo bis diversa notione ponendi. Sic Leg. IX, p. 654, D: διαφερόμεθα ἡμεῖς τε ὑμῖν αὐτοῖς, οἳ δὴ φαῖμεν ἂν προθυμῆσθαι γε, εἰ μηδὲν ἄλλο, διαφέρειν τῶν πλείστων. discrepamus à nobis invicem, qui sane profiteamur, si nihil aliud, nos studere antecellere plurimis. XII, p. 687, G: ἀποκρίναντας bis ponitur, primum eligendi, tum repudiandi notione. Plutarchus Nicia p. 528, A, de Cleone Lacedaemonios Pyli captos Athenas ducente — τῶν Σπαρτιατῶν, ὅσοι μὴ κατὰ τὴν μάχην ἔπεσον, τὰ ὅπλα παραδόντας ἤνεγκεν αἰχμαλώτους. καὶ τοῦτο τῇ Νικίᾳ μεγάλην ἤνεγκεν ἀδοξίαν. quamquam prius forte in ἡγάγεῖν mutandum videatur. Consolat. Apollonii p. 117, E: πεπαιδευμένων δ' ἐστὶν ἀνθρώπων προεληφέναι, διότι βραχὺν χρόνον προεληφασιν ἡμᾶς οἱ δοκοῦντες ἄωροι τοῦ ζῆν ἐστερῆσθαι. doctorum autem hominum est, animo praecipere, parvo nos tempore antevertisse eos, qui immature vitam amisisse videntur. Eundem usum notavimus Verbi δῆσθαι in Herodoto I, 8. III, 44. Xenophonte Cyropaed. I, 4, 12: ad Selecta Hist. Gr. p. 345.

Pag. 72. εἰ σοὶ ἀλλήλοις συμφωνεῖ ἢ διαφωνεῖ. Haec Polux sumfit, II, 114, παρὰ δὲ Πλάτωνι συμφωνεῖ καὶ διαφωνεῖ. si modo huc proprie referuntur. Dativus autem Atticus σοὶ utriusque Linguae communis, & late patens, hic valet, *an, te judice, invicem consentiant an dissentiant.* Sic supra p. 33, 39, 60, ἔχει ὑμῖν οὕτως. Theaeteto p. 119, E: πότερον ὑμῖν (αὐτὰ) ἀλλήλοις συμφωνεῖ. Alcib. II. p. 36, G: οὕτω σοὶ ἔχει —. Minoe. initio. Ὁ νόμος ὑμῖν τί ἐστίν.

Pag. 72. *σι δέ τις αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως ἔχοιτο — εὐρεῖν.*
 Hoc, plane Dialecticae rationis praeceptum, cujusmodi sit, tirones admonendi videntur. Si quis ἔχοιτο αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως, ipsam nostram thesin oppugnet, bifariam id agere potest. Prima est via, ut ostendat *aliquid contrarium* & ei *repugnans ex ea consequi*, i. e. ὅτι τὰ ὁρμηθέντα ἀπ' ἐκείνης διαφανεῖ. *hunc tu valere juberet*, i. e. non responderes ei, donec considerasses utrum ea, quae is ex tua thesi consequi dicit, thesi tuae & inter se invicem consentiant, an repugnent. Altera oppugnandi via est, ut adversarius contrariam nostrae thesi thesin veram esse contendat: tunc αὐτῆς ἐκείνης δέοι σε διδόναι λόγον, oporteat te ipsius tuae theseos dare rationem: atque hanc identidem sic dabis, aliam rursus ei hypothesein, tamquam fundamentum subjiciens, quae ex magis universalibus optima videatur: idque eo usque *facies*, donec ad ejusmodi exitum venias, qui proposito satisfaciat: neque, ut contentiosi disputatores, turbares de principio & consequentiis disferens, nec ea confunderes; siquidem velles aliquid veri reperire. Hanc oppugnandi viam notavimus in Praeceptis Logic. III, 10, 1. Qui sint ἀντιλογικοὶ, sophistae in utramque partem disputantes, ostendimus supra ad p. 55: Annot. p. 237. Denique animadvertendum ἄνωθεν, à superiore parte, à genere magis universalis. Sic ἄνω designatur ab Aristotele Topic. I, 20: λέγω δὲ ἄνω μὲν, τὴν ἐπὶ τὸ καθόλου μᾶλλον (κατηγορίαν). κατω δὲ, τὴν ἐπὶ τὸ κατὰ μέρος. *voco autem attributionem sursum versus, eam quae progreditur ad magis universale. deorsum versus, eam quae progreditur ad particulare.* Plutarchus Defect. Orac. p. 428, E: τῶν ἀνωτάτω ἀρχῶν, λέγω δὲ τοῦ ἐνὸς καὶ τῆς ἀορίστου δυάδος. Placit. Philos. I, 1, p. 874, E. Strabo VIII, p. 513, ibique Casaubonus.

Pag. 73. *ἵναί τι ἕκαστον τῶν εἰδῶν, καὶ τούτων τὰλλα*

μεταλαμβάνοντα αὐτῶν τούτων τὴν ἐπωνυμίαν ἴσχειν. Animadvertatur ἰδέαν & εἶδος promiscue usurpari, veluti in Parmenide, qui Dialogus arcem continet hujus doctrinae p. 56, F: Οἴμαί σε ἐκ τοῦ τοιοῦδε εἶν' ἕκαστον εἶδος οἰεσθαι εἶναι· ὅταν πολλὰ ἄττα μεγάλα δόξῃ σοὶ εἶναι, μία τις ἴσως δοκεῖ ἰδέα αὕτη εἶναι ἐπὶ πάντα ἰδέσθαι, ὅθεν αἱ τὰ μέγα ἡγῆ εἶναι· p. 57, D, F: Οὐκ ἄρα ὑπὸ γε ἡμῶν γινώσκειται τῶν εἰδῶν οὐδέν· — Ἀγνοῦσθαι ἄρα ἡμῖν ἴσθι καὶ αὐτὸ τὸ καλὸν ἔστι, καὶ τὸ ἀγαθόν· καὶ πάντα ἃ δὴ αἱ ἰδέαι αὐτὰς οὐσας ὑπολαμβάνομεν. H: τοιαῦτα — καὶ ἔτι ἄλλα πρὸς τούτοις πάντῃ πολλὰ ἀναγκαῖον ἔχειν τὰ εἶδη, εἰ εἰσὶ αὐταὶ αἱ ἰδέαι τῶν ἔντων. p. 58, A: — εἰ δὲ γιγνέσθαι, ὃ Σώκρατες, αὐτὴ μὴ εἰσὶν εἶδη τῶν ὄντων εἶναι, εἰς πάντα τὰ δὴ νῦν καὶ ἄλλα τοιαῦτα ἀποβλέψας, μὴδὲ ὁριεῖται εἶδος ἕως ἑκάστου, οὐδὲ ὅποι τρέψει τὴν διάνοιαν ἔξει, μὴ εἶναι ἰδέαι τῶν ὄντων ἑκάστου τὴν αὐτὴν αἰεὶ εἶναι. Aristoteles Metaph. XII, 4: περὶ δὲ τῶν ἰδεῶν πρῶτον αὐτῆς τῆς κατὰ τὴν ἰδέαν δόξαν ἐπισκεπτέον — ὡς ὑπέλαβον ἐξ ἀρχῆς οἱ πρῶτοι τὰς ἰδέαις φήσαντες εἶναι· συνέβη δὲ ἡ περὶ τῶν εἰδῶν δόξα τοῖς εἰπεῖν διὰ τὸ πεισθῆναι περὶ τῆς ἀληθείας τοῖς Ἡρακλειταίοις λόγοις, αἱς ἀπάντων τῶν αἰσθητῶν αἰεὶ μεταβάλλουσιν. Plotinus Enn. I, VI, 8, p. 58, A: ἔξει γὰρ πρῶτον ἀναβαίνων ἐπὶ τὸν νοῦν· καὶ κἰ πάντα εἴσεται καλὰ τὰ εἶδη, καὶ φησὶ τὸ κάλλος τοῦτο εἶναι τὰς ἰδέαις· Enn. III, IX, 1, p. 356, A: Νοῦς φησὶν ὁρᾷ ἐνούσας ἰδέαις ἐν τῷ ὃ ἴσθι ζῶον· — οὐκοῦν φησὶν ἤδη εἶναι τὰ εἶδη πρὸ τοῦ νοῦ. His comparanda sunt quae habet Albinus Doctrin. Plat. Cap. IX, qui tamen, ut fere posteriores, solo ἰδέαις nomine utitur. Est vero ubi distinguuntur, tamquam εἶδος res, ἰδέα cogitatio, sit: v. c. Platoni in Parmenide p. 56, G: apud Aristotelem Metaph. XII, 4, p. 218, I, 14, secundum eos, qui ideas τῶν πρὸς τι, relata, esse volunt. Plutarchus Placit. Phil. I, 10: Ἀριστοτέλης δὲ εἶδη ἀπέλιπε καὶ ἰδέαις, οὐ μὴν κεχωρισμένας τῆς ὕλης· οὐδ' ἐξ αὐτῶν

γεγονός ὑπὸ τοῦ θεοῦ· sic enim postrema legenda putem pro vulgato, ὃ ἐξ ὧν γεγονός τὸ ὑπὸ τοῦ θεοῦ· i. e.: *Aristoteles* (εἶδη καὶ ἰδέας) *formas & species non sustulit: neque tamen eas statuit à materia separatas· neque quasi ex iis ea, quae Deus fecit, expressa essent.* Seneca Epist. LVIII, p. 150, ἰδέαν definit *exemplum, εἶδος formam ab exemplo sumtam & ab artifice operi impositam*: digna quae legatur disputatio, sed longior pro hoc nostro loco. Olympiodorus in Phaedon. Cod. III, p. 35: ὅτι ἐστὶ τὰ εἶδη· οὐτε φησὶ αἱ ἰδέαι, ἀλλὰ τὰ ἐν τῇ ψυχῇ εἶδη· illae sunt aeterna rerum exemplaria in mente divina: haec, humanae mentis notiones. Idem ex Proclo, utraque eodem nomine εἶδη vocat p. 40, & 41. Brevis & diserta explicatio argumenti apud Stobaeum exstat Eclog. Phys. p. 30 fin. & seq. & edit. Heeren. p. 330: quae ad verbum descripta est ex Didymo, & item refertur ab Eusebio Praep. Evang. XI, 23, p. 543. Horum igitur εἰδῶν communione res sensibiles ab iis cognomina nanciscuntur, ut hoc loco dicitur, & item gemino Parmenidis p. 56, C: εἶδη εἶναι ἅττα, ὧν τάδε τὰ ἄλλα μεταλαμβάνοντα τὴν ἐπωνυμίαν αὐτῶν ἴσχειν· οἷον, ὁμοιότητος μὲν μεταλαμβάνοντα, ὁμοια· μεγέθους δὲ μεγάλα· κάλλους δὲ καὶ δικαιοσύνης, δίκαιά τε καὶ καλὰ γίνεσθαι. ibid. F: τῶν εἰδῶν σοὶ τὰ ἄλλα μεταλήψεται. G — τὰ ἄλλα φῆς τῶν εἰδῶν μετέχειν. ibid. p. 57, A: ἔμοιγε καταφαίνεται ὥδε ἔχειν· τὰ μὲν εἶδη ταῦτα, ὥσπερ παραδείγματα, ἐστάναι τῇ φύσει· τὰ δὲ ἄλλα τούτοις εἰκέναι, καὶ εἶναι ὁμοιώματα· καὶ ἡ μάστιξ αὐτῇ τοῖς ἄλλοις γίνεσθαι τῶν εἰδῶν οὐκ ἄλλη τις ἢ εἰκασθῆναι αὐτοῖς· quem locum Stobaeus in Eclog. Phys. p. 30 apponit. Ex hac autem communione ideae rebus sensibilibus & singularibus venit cognomen illius, ἐπωνυμία: de qua in Phaedone bis alibi, p. 59, & 75: & Phaedro [p. 341, B: τούτων τῶν εἰδῶν ἐκπρεπὴς ἢ ἂν τύχη γινομένη, τὴν αὐτῆς

ἰππωνυμίας ὀνομαζόμενον τὸν ἔχοντα παρέχεται. *ibid.* 346, E. 358, A, Theaetet. 132, E. Plotinus Enn. III, VI, 17, p. 319, G.

Pag. 73. τοῦ μὲν τῷ μεγέθει — καὶ συγγραφικῶς εἶναι. Prior loci pars turbata, ita constituenda videtur, ut legatur: τῷ μὲν, τῷ μεγέθει ὑπερέχειν, τὴν σμικρότητα παρέχων· τῷ δὲ τὸ μέγεθος, τῆς σμικρότητος ὑπερέχον· i. e.: *illū quidem, quod magnitudine eum superat, parvitatem praebens: huic autem magnitudinem, quae parvitatem superat.* Unam sententiae adferunt libri varietatem, ὑπερέχων, pro priori παρέχων, Ald. Bas. utraque, Aristipp. Ficinus: & nostri Vindob. A, B, C, D, E, F: Venet. A, B: Cornarius, & Versio Sicula, ita dans: *huius autem eo quod magnitudine parvitatem superet supergressus, illi (margo illius) vero magnitudinem parvitate superansque.* Quod autem ait ἔοικα — καὶ συγγραφικῶς εἶναι, & res & sensus postulant Infinitivi Praeteritum εἰρηκέναι vel εἰπέν, *videor Scriptorum ratione dixisse, non dicturus esse.* Refertur eodem, quo superius ἐπίδειξιν ποιήσωμαι §. v, fin. scilicet ad morem dicendi Oratorum & Sophistarum, quem subinde tangit: v. c. in Gorgia p. 282, F: εἵπομαι ἂν ὥσπερ οἱ ἐν τῷ δήμῳ συγγραφόμενοι· & fusius in Phaedro p. 449. D — λαμβάνει σε ὅτι οἱ μέγιστον φρονούντες τῶν πολιτικῶν μέλιστα ἐρῶσι λογογραφίας τε καὶ καταλείψεως συγγραμμάτων· κ. τ. λ. Itaque hanc oppositionis argutiam ad *Scriptores Civiles* refert.

Pag. 74. οὐδέποτε θέλειν ἄρμα μέγα καὶ σμικρὸν εἶναι. Venustus est usus, quo θέλειν rebus inanimatis tribuitur. Hinc illud Socratis in Phaedro p. 338, C: τὰ μὲν οὖν χερσὶ καὶ τὰ δένδρα οὐδὲν με θέλει διδάσκειν· quod alii imitati sunt, & Julianus Epist. LIV, p. 440, B: καὶ γὰρ ἐθέλη μὲ διδάσκειν ἢ φύσις. Plato Parmenid. p. 64, B. Rep. IV, p. 451, G: ταῦτ' οὐ τὰναντία ποιεῖν ἢ πάσχειν κατὰ

ταυτόν γε καὶ πρὸς ταυτόν οὐκ ἐθέλῃσι ἔμμε· VI, p. 476, G. Perperam adhibuerunt Bioni Epitaph. Adonid. 96: Οὐ μὲν οὐκ ἐθέλει· ubi proprie valet, *nec tamen non vult*. Alia notarunt de hoc usu Gatakerus Advers. p. 43. Dorvillius Chariton. p. 429. Bachius ad Xenoph. Hieron. I, 30.

Pag. 74. ὑπομένον δὲ καὶ δεξάμενον τὴν σμικρότητα. Haec referuntur ad posterius ex disjunctis, & cum eo continuanda sunt: certe in hanc sententiam accipi debent: *alteram de duobus accidit: aut fugit & decedit, veniente contrario, scilicet parvitate: aut, quum venerit contrarium, perit exspectans & suscipiens parvitatem, nec tamen aliud vult esse quam quod fuerat.*

Pag. 74. καὶ ἔτι ὧν ὅσπερ εἰμι —. Sensus loci desiderat, καὶ ἔτι ὧν ὅσπερ ἦν —.

Pag. 74. ἐκείνο δὲ οὐ τολμήσας, μείγα δὲ, σμικρὸν εἶναι· i. e. illud autem, quum magnum esset, non ausum est, non sustinuit, parvum esse. Bifariam hic usus Verbi τολμᾶν exquisitus est: & quod de inanimatis usurpatur, ut modo vidimus θέλειν: & quod, vulgo *audere* significans, ponitur pro *velle*, *posse pati*. Sic Rep. II, p. 422, F: ὅς ἂν μείνειεν ἐν τῇ δικαιοσύνῃ καὶ τολμήσειεν ἀπέχισθαι τῶν ἀλλοτρίων· i. e. qui manserit in justitia, & animum confirmaverit ad abstinentiam à rebus alienis. Leg. IX, p. 659, G: εἰ πατέρα ἀπέκτεινέ τις ποτὲ, αὐτὸν τοῦτο ὑπὸ τέκνων τολμήσας βίᾳ πάσχοντα ἐν τισὶ χρόνοις· i. e. si quis patrem interfecit aliquando, hunc idem factum aliquo tempore subiturum vi patientem· quem locum apponit Suidas in Voce Τολμήσας· ὑπομῆναι. Plutarchus Pericle p. 156, A: ex Comico — τὸν δῆμον οἱ αἰμωδοποιοὶ λέγουσι πειθαρχεῖν οὐκέτι τολμᾶν —. Conferatur Gatakerus Advers. Miscell. IX, p. 318: & Wetstenius

nus ad Rom. V, 7, qui multa exempla congescit, quorum multa ad hanc causam non pertinent.

Pag. 74. ἔτι δὲ ὅπερ ἦν. Ponendum videtur in fine periodi, post παθήματα.

Pag. 74. Ἀνδρικῶς, ἔφη, ἀπαμνημονεύκας. Et hujus Adverbii, in disputandi alacritate notanda, usus Platonicae est ironiae. Menone p. 17, A: οὐδὲν κωλύει ἐν μόνον ἀναμνησθέντα, ὃ δὴ μάθησιν καλοῦσιν ἄνθρωποι, τᾶλλα πάντα ἀειρεῖν, εἴν τις ἀνδρείος ἦ, καὶ μὴ ἀποκάμῃ ζητῶν. Parmenide p. 55, G: ταῦτα δὲ ἀνδρείως μὲν πάννυ ἡγοῦμαι πεπραγματεῦσθαι. Theaeteto, p. 129, B: ἀνδρικῶς πολὺν χρόνον ὑπομῖναι, καὶ μὴ ἀνάνδρως φεύγειν —. 140, G: ἀνδρικῶς γε, ὦ Θεαίτητε, μάχη. Politic. p. 171, G. Charmide p. 238, C. Cratylo p. 272, E. Rep. II. init. p. 421, C. Hipparcho p. 4, B.

Pag. 75. θερμὸν τι καλεῖς —. Sic Forsterus & Fischerus, recte: & habent omnes libri ab illis adhibiti, & nostri omnes, excepto Veneto B, qui cum Stephano καλεῖν praebet.

Pag. 75. αὐτὸ τὸ εἶδος — καὶ ἄλλό τι· ὃ ἐστὶ μὲν οὐκ ἐκείνο, ἔχει δὲ τὴν ἐκείνου μορφήν αἰεὶ —. Notetur alius verborum usus: quo εἶδος ut universalius habetur; μορφή minus universale, & quasi communio τοῦ εἶδους· veluti *numerus impar*, εἶδος dicitur, *tria* autem illius μορφήν habere. In quo ipse hac in disputatione Plato variat, in ox §. 15, p. 77, *tria* nominans ἰδέαν: *imparem numerum*, μορφήν. Plotinus de Pulcritudine, rebus singularibus impertita per communionem cum idea pulcritudinis, Enn. I, VI, p. 52, A: πῶς δὲ καλὰ κακεῖνα καὶ ταῦτα; μετοχῇ εἶδους φαρμὲν ταῦτα. πᾶν γὰρ τὸ ἄμορφον, πεφυκὸς μορφήν καὶ εἶδος δέχισθαι, ἄμοιρον δὲ λόγου καὶ εἶδους, αἰσχροὺ καὶ ἔξω θεῖου λόγου· καὶ τὸ πάντα αἰσχροὺ τοῦτο· αἰσχροὺ δὲ

δὲ καὶ τὸ μὴ κρατηθῆναι ὑπὸ μορφῆς καὶ λόγου· οὐκ ἀνασ-
 χομένης τῆς ὕλης πάντα κατὰ τὸ εἶδος μορφοῦσθαι. Ari-
 stoteles Metaph. IV. 4: φύσιν in iis ponit, pronun-
 cians — οὕτω φαμέν τὴν φύσιν ἔχειν, ἂν μὴ ἔχη τὸ εἶδος καὶ
 τὴν μορφήν. Stobaei Eclog. Phys. p. 30, insignis expli-
 catio, ex Eudoro Academico, ut videtur, descripta:
 Πυθαγόρας τὰ λεγόμενα εἶδη καὶ τὰς ιδέας ἐν τοῖς ἀριθμοῖς,
 καὶ ταῖς ἀρμονίαις αὐτῶν, καὶ τοῖς καλουμένοις γεωμετρικοῖς
 ἐτίθετο ἀχάριστα τῶν σωμάτων. Ταύτας δὲ τὰς ἀρχὰς ποτέ μιν
 εἶναι φησὶ Ἀριστοτέλης δύο, τὴν τε ὕλην, καὶ τὸ εἶδος, ὃ καὶ
 μορφήν καλεῖ καὶ ἐντελέχειαν, καὶ τὸ τί ἦν εἶναι, καὶ οὐσίαν τὴν
 κατὰ τὸν λόγον, καὶ ἐνέργειαν· οὕτως αὐτῇ πλούσιος καὶ πο-
 λυώνυμος ἐστὶ τὸ εἶδος· τοσούτῳ μὲν οὖν διαφέρειν τὸ εἶδος
 τῆς μορφῆς, ὅτι τὸ μὲν ἐστὶν διῆκον διὰ βάθους, ἡ δ' ἐπιπε-
 δαίως· καὶ ἡ μὲν παραπλήσιος λευκότητι κατὰ τὴν ζωγραφίαν,
 τὸ δὲ περὶ τὴν τοῦ γάλακτος οὐσίαν· ταυτὸ δὲ εἶδος λέγεται
 καθ' ὅσον τὸ μὲν εἰδοποιεῖ, τὸ δὲ διαμορφοῖ τὴν ὕλην· quorum
 postrema sic emendanda videntur — ζωγραφίαν, τὸ δὲ χροιοῦ
 τῇ γάλακτος κατ' οὐσίαν· ταυτὸ δὲ — εἰδοποιεῖ· τὸ δὲ μορφήν,
 καθ' ὅσον διαμορφοῖ τὴν ὕλην· i. e. et μορφήν quidem simi-
 lis est albedini picturae per superficiem inductae: εἶδος
 autem lacti, per se totum albedinem habenti: Et hoc item
 vocatur εἶδος, quia corpora ad speciem redigit; haec
 forma, quia corpora format. Sed Aristotelis εἶδος di-
 versum à Platónico, hic non persequimur. Ad praesen-
 tem causam pertinet Plutarchus De Animi Creat. in Ti-
 maeo p. 1013, C: αὐτὸς τε γὰρ ὁ κόσμος οὗτος, καὶ τῶν
 μερῶν ἕκαστος αὐτοῦ συνέστηκεν ἐκ τε σωματικῆς αὐτοῦ οὐσίας
 καὶ νοητῆς· ἂν ἡ μὲν ὕλη καὶ ὑποκείμενον, ἡ δὲ μορφήν καὶ
 εἶδος τῷ γινόμενῳ παρέσχη· καὶ τῆς μὲν ὕλης τὸ μετοχὴ καὶ
 αἰκασία τοῦ νοητοῦ μορφωθῆναι, εὐθὺς ὁρατὸν καὶ αἰσθάνειν ἐστὶ· ἡ
 δὲ ψυχὴ πᾶσαν αἰσθῆσιν ἐκπέφυγεν· ibid. p. 1022, E. Et
 extra hoc argumentum junguntur: v. c. De Communib-

Not. Adv. Stoic. p. 1064, A: τὸν Ὀδυσσεύα μεταβαλεῖν εἰς θηρίου μορφὴν τὸ εἶδος· i. e. *Ulyssem ex hominis specie in bruti formam mutari*. Arato p. 1035, E: τὴν μορφὴν καὶ τὸ εἶδος δοκῶν κατέχειν. Aelianus Nat. Animal. III, 23: ἀμείβειν τὰ εἶδη εἰς ἀνθρώπου μορφὴν· *suam speciem convertere in hominis formam*.

Pag. 76. καὶ ἡ πεμπτὰς, καὶ ὁ ἥμισυς τοῦ ἀριθμοῦ ἅπας. Vereor ut interpretes recte ceperint: Ficinus, & *quinaris*, & *omnis medietas numeri*: Cornarius, & *quinaris*, & *omnis dimidius numerus*: Dacierius, & *quinaris* & *alii numeri impares*: hic quidem recte ad rem, ad verba non item. Totius numeri duae sunt partes, *par* & *impar*: seu omnium omnino numerorum multitudo duabus aequalibus partibus constat, altera parium, altera imparium. Ergo ὁ ἥμισυς τοῦ ἀριθμοῦ ἅπας, est *nota altera dimidia pars numerorum*, scilicet imparium. In nomine πεμπτὰς autem omnes libri consentiunt, exceptis Vindob. B, F, qui dant πεντάς· quae est communis forma. Illa πεμπτὰς legitur & in Xenophonte Hellen. VII, 2, 6: apud quem aliis locis πεμπάς occurrit: illam Aeolicae Dialecto tribuit Maittaireus De Dialect. p. 190, nullo auctore. Conferatur H. Stephanus Thes. L. Gr. T. II, p. 217, A.

Pag. 76. ὁ ἕτερος αὖ στίχος τοῦ ἀριθμοῦ —. *alter ordo numeri*· i. e. numeri pares, quasi una deinceps *linea* positi; hic enim est στίχος, pro quo Fischerus, credo operarum vitio, habet στίφος, quod est *caterva*. Numerorum autem, parium & imparium, duplex ordo duabus contrariis lineis apponi solebat. Plutarchus De Animi Creat. in Timaeo p. 1022, D: ὁ γὰρ Θεόδωρος, οὐχ ὡς ἱκεῖνοι, δύο στίχους ποιεῖν, ἀλλ' ἐπὶ μιᾷ εὐθείᾳ ἐφεξῆς τοὺς τε διπλασίους ἑκτάττων καὶ τοὺς τριπλασίους —. ibid. p. 1027, D. Theon. Mathem. Plat. I, 5.

Pag. 77. ὅπως οὐ δέχεται αὐτὸ τὸ ἐναντίον. Equidem vitium subesse putem, ac τὸ ἐναντίον aut delendum, aut mutandum in τὸ οὐκ ἐναντίον. i. e.: *Ternio non recipit parem, quamvis non contrarium.*

Pag. 77. ἐφ' ὃ, τι ἂν αὐτὸ ἦ, αὐτὸ τὸ ἐπιφέρει —. Ne quem forte offendat postremum hoc αὐτὸ τὸ ἐπιφέρει, est haec repetitio antecedentis Nominativi ὃ ἂν ἐπιφέρει τι. quae sane frequens occurrit in utriusque Linguae Scriptoribus. Quod Stephanus pro varia lectione ἐφ' ὅτ' ἂν αὐτῷ ἦ, in margine posuit, habet partim Vindob. D, ἐφ' ὅτ' ἂν αὐτὸ ἦ: A, ἐφ' ὅτ' ἂν αὐτῷ εἴη: B, ἐφ' ὅτ' ἂν αὐτὸ εἴη. Versio Sicula, in quocumque ipsum fuit. Caeteri vulgatam praebent, sane unice probandam.

Pag. 78. καὶ αὐτὸ ἄλλω ἐναντίον. Scilicet, *decem*, ut duplum, contrarium sunt simplici τῷ ἀπλῷ.

Pag. 78. καὶ μοι μὴ ὃ ἂν ἐρωτῶ, ἀποκρίνου, ἀλλὰ ἄλλο. Variant libri: Vindob. A, καὶ μὴ μοι ὃ ἂν ἐρωτῶ ἀποκρίνου, ἀλλὰ μοιμούμενος ἐμέ. Idem in margine, & B in contextu, μὴ μοι ἢ ἂν ἐρωτῶ ἀποκρίσιν ἀποκρίνου, ἀλλ' ἄλλην μοιμούμενος ἐμέ: C, καὶ μὴ μοι ὃ ἂν ἐρωτῶ, ἀλλ' ἄλλω μοιμούμενος ἐμέ. D, μὴ μοι — caetera ut Stephanus: quocum item consentit G, excepto ἄλλω ἀλλὰ μ. ἐμέ. At vulgata his omnibus praestat.

Pag. 78. ὃ ἂν τί ἐν τῷ σώματι ἐγγίηται, θερμὸν ἔσται —. Probo, secundum Forsterum, Stephani conjecturam ὃ ἂν τί σώματι ἐγγίηται, θ. ἔ: quae est lenis nec inveniusta transpositio formae proximae ὃ ἂν σώματι τί ἐγγίηται, νοσήσει. Sensus est, *Quanam re in corpus incidente, id corpus calidum erit?* Est constructio Graecis, maxime Platoni, in Dialogo propria: v. c. Theaeteto p. 132, E: ἢ δὲ διὰ τίνος δυνάμεις τό τ' ἐπὶ πᾶσι κοινὸν καὶ τὸ ἐπὶ τοῦτοις δηλοῖ σοι —. Rep. X, p. 512, A: Ἀλλὰ τί αὐτὸν τῆς κλίσης φήσεις εἶναι; *pictorem lecti, an ejus opificem, an quid*

aliud ejus dices esse. ibid. G: σὲ δὲ τίς αἰτιᾶται πόλις νομοε-
στη ἀγαθὸν γεγονέναι, καὶ σφᾶς ὠφεληκέναι; Χαράνδαν μὲν
γὰρ Ἰταλία καὶ Σικελία, καὶ ἡμεῖς Σόλωνα. σὲ δὲ τίς ἔξει
τίνα εἰπεῖν. Euthydemo p. 223, C: Ἀλλὰ τίνα δὴ ἐπιστή-
μην, ἢ τί χρῆσόμεθα. vulgo legitur ἢ τί χρ. quod recte
emendavit Heusdius Specim. Plat. p. 63. Protagora
p. 194, D: εἴ τις ἔροιτο ἡμᾶς, τῶν τί σοφῶν εἰσὶν οἱ ζωγρά-
φοι ἐπιστήμονες. — εἰ δὲ τις ἐκείνο ἔροιτο, Ὁ δὲ σοφιστής τῶν
τί σοφῶν ἔστι; — Plutarchus De Animi Creat. in Tim.
p. 1013, F: τίς δὲ οὐσα καὶ τίνος ὄντος ἡ ψυχὴ τοῦ σώματος
προτέρα καὶ πρεσβυτέρα λέγεται γεγονέναι, προῖων ὁ λόγος
ἐνδείξεται. Caeterum & hoc Phaedonis loco libri dissen-
tiunt, quod recensere nil juvet.

Pag. 78. ἀλλὰ κομψοτέρων — καὶ τὰλλα οὕτως. Scitae
 profecto interrogatiunculae, sed eadem magis κομψαί,
 scitae, quam firmae; quibus Plato sibi viam munire stu-
 det ab idea ad naturam, & ut vulgo dicunt, *a posse ad esse*:
 ἀπὸ τῆς ἰδέας καὶ τοῦ εἶδους πρὸς τὴν οὐσίαν καὶ ὑπόστασιν.
 qui duo extremi sunt rerum termini, infinito spatio dis-
 juncti, si a posse ad esse tendas; eodem puncto conjuncti,
 si contra ab esse ad posse pergas. Erat sane ἀμαθὴς ἀπόκρι-
 σις: *parem numerum esse, qui habeat paritatem: impa-*
rem, qui imparitatem: & simillima illo Scholasticorum,
qualitas est à qua res dicitur qualis: sed tamen tuta.
 Nunc si subtilior quaeri debebat, justa definitio genere
 & differentiâ speciei significanda, nec defungendum erat
 mentione unius speciei. Veluti hoc loco *calidum est id,*
in quod ignis venit; morbo laborat, quod febrim habet:
 verissime quidem dicuntur, sed non ut reciprocari
 queant: quod in definitione adesse debet, ut subjectum
 & praedicatum aequè late pateant; nam alia sunt praeter
 illud calida, alii morbi praeter febrim. In tertio denique
 exemplo eadem ratio valet, *περιττὸν ἔσται ἢ ἂν μοιᾶς, sci-*
 li-

licet ἑγγίνηται vel προσγίνηται. Nam & *unitas* à nonnullis inter *impares* censebatur, eorumque ordini, *σείχω*, praescribatur, & in principio ponebatur; ut inter *pares* primus habebatur *binarius*. Nec omnis est περιττός, ὅς ἂν μονὰς προσγίνηται, neque ἄρτιος, ὅς ἂν δυάς. Et περιττοῦ est species quaedam, ὅς ἂν ἄρτίῳ μονὰς προσγίνηται, si cui *pari unitas addatur*. Convenit igitur cum duobus prioribus exemplis, ut praedicatum subiecto sit angustius; si quidem & alii sunt *impares*, *per se*, praeter unitatem: neque etiam facti accessione unitatis ad parem. Caeterum in totum genus numerorum haec divisio & utriusque speciei definitio valet, apud Theonem, Mathem. Plat. I, 5, p. 29: τῶν δὲ ἀριθμῶν ποιοῦνται τὴν πρώτην τομὴν εἰς δύο· τοὺς μὲν γὰρ αὐτῶν ἄρτιους, τοὺς δὲ περιττοὺς φασί· καὶ ἄρτιοι μὲν εἰσι οἱ ἐπιδεχόμενοι τὴν εἰς ἴσα διαίρεσιν, ὥς ἡ δυάς, ἡ τετράς· περισσοὶ δὲ οἱ εἰς ἄνισα διαιρούμενοι, οἷον ὁ ε, ὁ ζ. Plato autem Genus & Speciem in his exemplis adhibuit, quo facilius eadem ratione ζωῇ, *vitalae*, subjiceret ψυχῇ, *animam*.

Pag. 78. Ἀποκρίνου δὴ — p. 80, ἔσονται αἱ ψυχαὶ ἡμῶν ἐν ἔδου. Habet haec Stobaeus Eclog. Phys. p. 99, sequ.

Pag. 78. ἡ ψυχὴ τὸ ἐναντίον ὃ αὐτὴ ἐπιφέρει αἰεὶ, εὐ μήποτε δόξηται. Interpretatur hanc disputationis Platonicae partem Plotinus Enn. IV, Lib. VIII, 10, p. 465, B, 8: Περὶ τοιοῦτου χρήματος τίς ἂν ἀμφισβητοίη κοῦν ἔχων, ὡς οὐκ ἀθάνατον· ὃ πάριςτι μὲν ἐξ ἑαυτοῦ ζωὴν, ἣν οὐχ εἶόν τε ἀπολείσθαι· πῶς γάρ; οὐκ ἐπικτητόν γε εὔσαι, οὐδ' αὖ οὕτως ἔχουσιν, ὡς τῷ πυρὶ ἡ θερμότης πάριςτι· λέγω δὲ, οὐχ ὡς ἐπικτὸν ἡ θερμότης τῷ πυρὶ, ἀλλ' ὅτι εἰ καὶ μὴ τῷ πυρὶ, ἀλλὰ τῇ ὑποκειμένῃ τῷ πυρὶ ὕλῃ· ταύτῃ γὰρ καὶ διαλύεται τὸ πῦρ· ἡ δὲ ψυχὴ οὐχ οὕτω τὴν ζωὴν ἔχει, ὡς ὕλην μὲν εὔσαι ὑποκίσθαι, ζωὴν δὲ ἐκ' αὐτῇ γενομένην τὴν ψυχὴν ἀποδείξαι· ἡ γὰρ οὐσία ἐστὶν ἡ ζωὴ, καὶ ἔστιν οὐσία ἡ ποιοῦσα παρ' αὐ-

τῆς ζωῆς, ὅπερ ἐστὶν, ὃ ζητοῦμεν, ἡ ψυχὴ, καὶ τοῦτο ἀθά-
νατον ὑπολογούσιν· ἢ ἀναλύουσιν ὡς σύνθετον· καὶ τοῦτο
πάλιν ὡς ἂν εἰς ἀθάνατον ἔλθωσι παρ' αὐτοῦ κινούμενοι, ὥ μὴ
θεοῖς θανάτου μοῖραν δέχασθαι· ἢ πάθος ἐπακτὸν τῇ ὕλῃ λέγον-
τες τὴν ζωὴν, παρ' οὗτο τοῦτο τὸ πάθος ἐλήλυθεν εἰς τὴν ὕλην,
αὐτὸ ἐκείνο ἀναγκασθήσεται ὁμολογεῖν ἀθάνατον εἶναι, ὡς ἐκ-
τον δὲ τοῦ ἐναντίου ὃ ἐπιφέρει· ἀλλὰ γὰρ ἐστὶ μίᾳ φύσει ἐνερ-
γείᾳ ζωῆς. Ergo eos, qui hujus argumentationis Platoni-
cae vim repudiant, duobus aliis coercet argumentis. Al-
terum est: ἢ ἀναλύουσιν ὡς σύνθετον — μοῖραν δέχασθαι·
i. e. aut animam in partes dissolvent, ut compositam,
idque usque eo, donec perveniant ad unam talem partem,
quae sibi & caeteris imperet, quae immortalis sit, cui
nefas & contra naturae leges sit mortem suscipere: hoc
est illud argumentum, quod attigimus Psychologiae V,
VIII, p. LV. Alterum: ἢ πάθος ἐπακτὸν — ἐνεργείᾳ ζωῆς.
aut dicentes vitam esse accidens materiae, id unde materiae
tale accidens venit, cogentur immortale esse fateri nec capax
contrarii ejus quod ipsa adfert, (i. e. immunis à morte).
Etenim una est natura actu vivens. Et sic revocat demon-
strationem ad illud decretum, unam esse totius Naturae ani-
mam, cujus singulares animae nostrae partes sint. Ad hunc
Phaedonis locum refert item interpretandum Proclus In-
stit. Theol. §. CLXXXVII. & CLXXXVIII.

Pag. 79. ἀθέρμοι — ἀψυκτοί. Si posterior vox vera est,
prior debet esse ἀθέρμαντον. Sed prior sententiae disputa-
tionis est accommodatior; ergo posterior videtur fuisse
ἀψυχρος. Utraque nova nec usitata, adhibita à Platone
ad comparationem ἀθηνάτου & ἀνωλήθρου commendan-
dam.

Pag. 79. εἰ μὴν τὸ ἀθάνατον καὶ ἀνώληθρον ἐστὶν, ἀθηνάτου
ψυχῇ, ὅταν θάνατος ἐπ' αὐτὴν ἔλθῃ, ἀπόλλυσθαι. Animadver-
tendum est acumen verborum: ἀθάνατον hic dicitur, ὃ ἂν
θά-

θνήσκον μὴ δέχεται· ἀνώλεθρον, quod superveniente contrario οὐκ ἀπόλλυται. At vulgo ut synonyma ponuntur, illud *expers mortis*, hoc *expers interitus*; ita ut *interitus* latius pateat quam *mors*, & omne pereundi genus complectatur. Sic ambiguitatem, quae est inter ἀθάνατον & ἀφθαρτον, distinguit Aristoteles: hoc autem idem valet quod ἀνώλεθρον, quamquam in causa differunt: Topic. VI, p. 694, edit. Pac: T. I, p. 376, edit. Sylb. Spectat huc Simplicius Comment. in Aristot. De Anima III, p. 69, 6, ubi Aristoteles solum νοῦν πρακτικὸν statuit esse ἀθάνατον καὶ αἰδίων, haec adjicit: καλῶς γὰρ καὶ τὸ αἰδίων προστέθεικεν, ὡς ὁ Πλάτων τὸ ἀνώλεθρον ἐν τῇ Φαίδων· ἵνα μὴ ὡς ὁ Βοηθός, εἰρηάζωμεν τὴν ψυχὴν, ὥσπερ τὴν ἐμψυχίαν ἀθάνατον μὲν εἶναι, ὡς αὐτὴν μὴ ὑπομένουσιν τοὶ θάνατον ἐπιόντας, ἐξισταμένην δὲ ἐπιόντος ἐκείνου τῷ ζῶντι, ἀπόλλυσθαι. Istam vero Boëthii ἐμψυχίαν novimus quoque ex Porphyrii opere Adversus Boëthum De Anima, unde dictionem apposuit Eusebius Praep. Evang. XV, 11, p. 813: Τὸ δὲ βαρύτησι ἀπικαίω ζειν τὴν ψυχὴν. ἢ ποιότησι μονεσιδέσι καὶ ἀκινήτοις σωματικαῖς, καθ' ὧς ἢ κινεῖται ἢ πείον ἐστὶ τὸ ὑπακείμενον, ἐκπεπωκότος ἢ τέλει ἢ ἔκοντος ἢ ἄκοντος τῆς ψυχικῆς ἀξίας· καὶ οὐδαμῶς θεωρηκότος ὡς παρουσίᾳ μὲν τῆς ψυχῆς ζωτικὸν γέγονε τὸ τοῦ ζώου σῶμα, ὡς πυρὸς παρουσίᾳ θερμὸν τὸ παρακείμενον ὕδωρ, ψυχρὸν δὲ καθ' ἑαυτό· καὶ ἡλίου ἀνατολῇ πεφώτισται γὰρ ὁ αἶθρ σκοτεινὸς ὡν ἄνευ τῆς τούτου ἐκλάμψεως· ἀλλ' οὔτε ἡ θερμότης τοῦ ὕδατος, ἡ θερμότης ἦν τοῦ πυρὸς· οὔτε τὸ πῦρ, οὔτε τὸ αἶριον φῶς, τὸ σύμφυτον τῇ ἡλίῳ φῶς· ὡσαύτως οὐδὲ ἡ τοῦ σώματος ἐμψυχία, ἣτις ἔοικε τῇ βαρύτητι καὶ τῇ περὶ σῶμα ποιότητι, ἡ ψυχὴ ἢ ἐν τῷ σώματι καταταχθεῖσα, δι' ἣν πνοῆς τινος ζωτικῆς μετέσχε τὸ σῶμα. Platonicae hujus disputationis summam exhibuit Albinus Doctrin Plat. Cap. XXV, p. 370: Τὴν δὲ ψυχὴν ἀθάνατον ἀποφαίνει τοῦτον ἐπιὼν τὸν τρόπον· ἡ ψυχὴ ὅτῃ ὦν προσγίγνεται ἐπιφέρει τούτῳ τὸ ζῆν, ὡς

σῶμα

σύμφυτον ὑπάρχον ἑαυτῇ· τὸ δὲ ἐπιφέρειν τινὶ τὸ ζῆν, ἀνεπί-
 δεκτὸν ἐστὶ θανάτου· τὸ δὲ τοιοῦτον, ἀθάνατον· εἰ δὲ ἀθάνα-
 τον ἡ ψυχὴ, καὶ ἀνώλεθρον ἂν εἴη· ἀσώματος γάρ ἐστιν οὐσία,
 ἀμετάβλητος κατὰ τὴν ὑπόστασιν καὶ νοητὴ, καὶ ἀειδὴς καὶ
 μονοειδής· οὐκοῦν ἀσύνθετος, ἀδιάλυτος, ἀσκέδαστος. Boë-
 thus autem reprehensionem Platonici huius argumenti ē
 Stratone sumfisse videtur, certe consentiunt allata inde
 ab Olympiodoro Cod. I, p. 219: quae, licet longiuscula,
 tamen ejusmodi sunt, quae in gratiam studiosorum Histo-
 riae Philosophiae apponantur: Ἄλλ' οὕτως φησὶν ὁ Στρά-
 των, οὐδὲ ἢ ἐν ὑποκειμένῳ ζωῇ τοῦ ἐναντίου δεκτικὴ· οὐ γὰρ
 μένει, εἴτα δέχεται τὸν θάνατον· οὐδὲ γὰρ ἡ ψυχρότης τὴν θερ-
 μότητα· ἀθάνατος ἄρα ἢ ἐν ὑποκειμένῳ ζωῇ, ὥσπερ ἄθερμος ἡ
 ψυχρότης· καὶ μὴν ἀπόλλυται. Ἐπειτα φησὶν, οὐκ ἐστὶν ἡ
 φθορὰ θανάτου παραδοχή· οὔτε γὰρ ζῶσι οὕτω φθαρήσεται· οὐ
 γὰρ μένει ζῶσι, διδεδυγμένον θάνατον· ἀλλὰ ἀποβάλλον τὴν ζωὴν
 τέθηκεν· ἀποβολὴ γὰρ ζωῆς ὁ θάνατος. Ταῦτα μὲν ὁ Στρά-
 των. Ἐχρῆν δὲ διττὴν ὑποθέσθαι τὴν ζωὴν, καὶ ἐπιφερούσης
 εἶναι τὸν λόγον, ἥτις οὐ τῷ τεθνάναι τὸ ὑποκείμενον χωρίζεται,
 ἀλλὰ τῷ χωριστῇ εἶναι· οὐ γὰρ πάθος ἐν τῷ ὑποκείμενον,
 ἀλλ' οὐσία συγκριθεῖσα αὐτῷ, καὶ τὴν ὡς πάθος ζωὴν ἐν αὐτῷ
 γενήσασα· ὥσπερ ἐν τῷ φωτιζομένῳ οὐκ αὐτὸ τὸ φῶς,
 ἀλλ' ἡ ἀπ' αὐτοῦ μέθεξις. Πρὸς τούτοις φησὶν ὁ Πρόκλος, ὅτι
 τὸ ἀπόλλυσθαι τῇ ψυχῇ θανατοῦσθαι ἐστὶ· τὸ δὲ θανατοῦσθαι
 φαίνεται ὅν, ὡς καὶ αὐτὸς ὁ Στράτων φησὶ, τὸ παθεῖν ἀποβολὴν
 ζωῆς τὸ ὑποκείμενον· ἀλλὰ μὴν ἡ ψυχὴ οὐκ ἀποβάλλεται,
 ἀλλὰ χωρίζεται, οἷα χωριστῇ οὖσα ζωὴ· οὐκ ἄρα ἀποθνήσκει·
 ἀθάνατος ἄρα. Ταῦτα μὲν ὁ Πρόκλος. Ἀλλὰ μήποτε φαί-
 νει, ὅτι τοῦτον μὲν τὸν κατὰ ἀποβολὴν ζωῆς οὐκ ἀποθνήσκει θά-
 νατος· καὶ ἑαυτὴν δὲ γενομένη, εἰδὲ βουλεῖ καὶ ἐπιδιαμείνασα,
 ὑστερον ἀποσβέννεται, ὥσπερ καὶ αὐτὴ ἡ ἐν ὑποκειμένῳ ζωῇ
 σβέσιν πάσχει (καὶ adde) ἄλλό τι τοῦτο παρ' ὃ (ἐλέγομεν
 adde) πάθος τὸ ὑποκείμενον πάσχει. Βέλτιον οὖν ἐκ τῶν
 ἐπι-

διδουγμίων ἐπιχειρῆσαι θάνατον μὲν εἶναι τὴν σβέσιν τῆς ζωῆς· ἥς οὐκ εἶναι δεκτικὴν τὴν ψυχὴν, χωριστὴν οὖσαν σώματος, οὗ ἐστὶν οὗτος ὁ θάνατος· ἐπὶ τοῦτε κατὰ διάκρισιν δεκτικὴ ἐστὶν· οὐ μὲν τοῦ ἐναντίου τῇ ἐπιφερομένῃ ζωῇ· οὐδὲν γὰρ πάσχει τοῦτο τὸ πάθος, ὃ τὸ ὑποδέϊστέρον πέφυκε πάσχειν· ἐπὶ οὕτως ὅμοια ἐστὶ καὶ ἡ ἐπιφερομένη τῇ ἐπιφερούσῃ· καὶ τὸ ἐν τῶν ἐναντίων ὁ θάνατος δύο ζωαῖς ἀντικείμεται· ὅπερ ἄτοπον. Caeterum ex Platonica doctrina ἀθάνατος & ἀνώλεθρος posteriori frequenter conjunxerunt: v. c. Plotinus Enn. IV, VII, 9, p. 463, B. Proclus Institut. Theol. §. CLXXXVI, demonstrans hanc thesin, πᾶσαι ψυχὴ ἀνώλεθρος ἐστὶ καὶ ἄφθαρτος. Hermias Comment. MS in Phaedrum p. 185, ubi argumentum immortalitatis animarum ex Rep. X, p. 516 & 517 summam refert. Zacharias Mityl. Dialogo p. 174, 176, 220. Et ipse, praeter hunc locum, in Epinomide p. 701, B.

Pag. 80. ψυχὴ ἀν εἶη, πρὸς τῷ ἀθάνατος εἶναι, καὶ ἀνώλεθρος. i. e. anima, praeterquam quod immortalis est etiam interitus expers sit. Omnes libri consentiunt, excepto Vindob. B, à quo abest εἶναι· perperam; nam, hoc omisso, debebat scribi ἀθανάτω. Constructionis hanc formam illustravimus ad Plutarchi Consol. Ad Apolloniam p. 115, B.

Pag. 80. Ὁ δὲ γε θεὸς — καὶ αὐτὸ τὸ τῆς ζωῆς εἶδος —. Duo haec, quasi certissima immortalitatis & incorruptibilitatis exempla, apponit; quamquam de neutro ex solâ ideâ intelligitur id vere esse, & à solâ possibilitate existentiam consequi. At semel concesso animae essentiam in vitâ consistere, consequitur ut ejus etiam mors, quae communione corporis eam attingit, & ab eo solvit, genus quoddam vitae sit. Hinc brevis Porphyrii intelligenda est sententia apud Stobaeum Eclog. Phys. accuratius edita in Heereniano exemplo T. I,

p. 820: Τῆς οὐσίας, ἧς ἐν ζωῇ τὸ εἶναι, καὶ ἧς τὰ πάθη ζῶντα ταύτης καὶ ὁ θάνατος ἐν ποίᾳ ζωῇ κεῖται, οὐκ ἐν ζωῇ καθάπαξ στερήσει· ὅτι μὴδὲ τὸ πάθος ἦν ὁδὸς εἰς τὴν παντελῆ ἀζωίαν ἐπ' αὐτῆς· i. e. *Essentiae, cujus esse in vita consistit, & cujus passionibus sunt vivae, hujus etiam mors posita est in quadam vita, non in vitae penitus privatione; ita ut neque haec mortis passio in anima sit transitus ad plenam vitae absentiam.* Legendum videtur — στερήσει· ὥστε μὴδὲ τοῦτο τὸ πάθος —. Mortem πάθος dici vidimus supra. Caeterum ex toto hoc Platonico argumento suum composuit Augustinus De Immort. Anim. §. 14 — 16: T. I. p. 292 — 293.

Pag. 81. τὴν ἀνθρωπίνην ἀσθένειαν ἀτιμάζων· i. e. *humanam imbecillitatem tantae rationum magnitudini perspicuendae imparem existimans.* Simili in causa adhibuit Verbum εὐλαβεῖσθαι Leg. IX, p. 652, A: ὧν ἕνεκα μὲν μάλιστα, ὅμως δὲ καὶ ζύμπασαν τὴν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ἀσθένειαν εὐλαβούμενος, ἐρῶ τὸν τῶν ἱεροσύλων περί νόμον. Quo sensu accipiendum illud Ciceronis Tusc. I, 30: *Itaque, dubitans, circumspiciens, haesitans, multa adversa reverens, tamquam ratis in mari immenso, nostra velitur ratio: quod supra ad p. 47, § 15 attigimus.* Sed ἀτιμάζειν, forte hujus loci imitatione retinuit Plotinus Enn. II, IX, 5, p. 202, F: Ἄλλ' ἄτοπον (sic lege ex Ficino) αὐτοὺς μὲν σῶμα ἔχοντας, οἷον ἔχουσιν ἄνθρωποι καὶ ἐπιθυμίας καὶ λύπας καὶ ὀργάς, τὴν παρ' αὐτῆς (leg. αὐτοῖς) δύναμιν μὴ ἀτιμάζειν, ἀλλ' ἐφάπτεσθαι τοῦ νοητοῦ λέγειν ἐξεῖναι —. Aliud est praeceptum Platonis, philosophum nil debere ἀτιμάζειν, id est, *nullam rerum partem suo studio indignam judicare:* Parmenide p. 56, C: in Theaeteto p. 127, F, obscuratum exstat: ἀλλὰ τῷ ὄντι τὸ σῶμα (τοῦ φιλοσόφου) μόνον ἐν τῇ πόλει κεῖται αὐτοῦ, καὶ ἐπιδημεῖ· ἡ δὲ διάνοια ταῦτα πάντα ὑψηλαμένη, σμικρὰ, καὶ οὐδὲν ἀτιμάσσασα, πανταχῇ φέρεται κατὰ Πίνδαρον, τὰ τε γὰρ

γὰρ ὑπέρθε καὶ τὰ ἐπίπεδον γεωμετροῦσα, οὐρανοῦ τε ὑπὲρ
ἀστρονομοῦσα καὶ πᾶσαν πάντη φύσιν ἐρευνημένη τῶν ὄντων
ἐκάστου ὅλου, εἰς τι τῶν ἐγγύς οὐδὲν αὐτὴν συγκαθεῖσα. nam
illud οὐδὲν ἀτεμᾶσαι, aut ponendum post ὅλου, aut certe
ad philosophandi materiam referendum. Ad idem prae-
ceptum pertinet, Politici: p. 173, F: Sophist. p. 152,
H. Rep. VI, p. 469, D.

Pag. 81. Ἀλλὰ τόδ', ἔφη — p. 92, ὥσπερ ἐπ' αὐτῶν ἐαυτῶν.
Totum hunc locum retulit Stobaeus in Eclog. Physf.
p. 135: qui initio τὸ δαί pro τόδ'. At Vindob. D, E, G.
Venet. A, τόδε γε —.

Pag. 81. οὐχ ὑπὲρ τοῦ χρόνου τούτου μόνον, ἐν ᾧ καλοῦμεν τὸ
ζῆν. Ad verbum: *non hujus tantum temporis causa,*
in quo vocamus vivere: ad sententiam: *non tantum*
hujus temporis causa, in quo id est, quod vivere voca-
mus: pro ἐν ᾧ τὸ καλούμενον ζῆν ἴσται. Est Graecae Lati-
naeque proprietatis, nec infrequentis, saepe tamen in-
terpretibus ignoratae. Pindarus Nem. IX, 97: "Ενθ'
Ἀρείας πόρον ἄνθρωποι καλέοισι —. i. e. *ubi est fretum,*
quod homines Ariae fretum vocant. Sophocles Trachin.
648: "Ενθ' Ἑλλάνων ἀγορὰ Πυλάτιδες καλέονται. i. e. *ubi*
Graecorum congregationes sunt, quae Pylatides vocantur.
Xenophon Hellenic. V, 1, 10: ἀνέβαινον τοῦ Ἡρακλείου
ἐπέκεινα ὡς ἐκκαίδεκα σταδίου, ἔνθα ἡ Τριπυργία καλεῖται.
ultra fanum Herculis ad sedecim stadia adscenderunt,
eo loco, ubi est ea quae dicitur Tripyrgia. Sed parcen-
dum exemplis, quae tam multa sunt ad manum, ut fere
justo libello sufficiant: & monuimus ad Plutarchi Prae-
cept. Conjug. p. 145, D.

Pag. 81. εἰ μὲν γὰρ ἦν ὁ θάνατος τοῦ παντός ἀπαλλαγὴ,
ἔρμαιοι ἂν ἦν τοῖς κακοῖς ἀποθανοῦσι, κ. τ. λ. Eandem
sententiam prodidit Rep. X, p. 517, C: οὐκ ἄρα πάνδει-
ρον φανεῖται ἡ ἐδικία, εἰ θανάσιμον ἴσται τῷ λαμβάνοντι.

ἀπαλλαγὴ γὰρ ἂν εἴη κακῶν —. Sed hic locus nominatim citatur ab Isidoro Pelusiota Epist. II, 203: εἰ δ' οὐκ οἶα κρίσιν εἶναι, ἄκουε Πλάτωνος λέγοντος· Εἰ μὲν γὰρ ὁ θάνατος τοῦ παντός ἀπαλλαγὴ, ἔρμαιοι ἂν ἦν τοῖς κακοῖς ἀποθανοῦσι τοῦ τε σώματος ἅμα ἀπηλλάχθαι καὶ τῆς αὐτῶν κακίας μετὰ τῆς ψυχῆς· νῦν δ' ἐπειδὴ ἀθάνατος φαίνεται οὖσα, οὐδεμίαν ἂν αὐτῇ ἄλλη ἀποφυγὴ εἴη κακῶν καὶ σωτηρία, πλην τοῦ ὡς βέλτιστην τε καὶ φρονιμωτάτην γενέσθαι. Imitatur Aeneas Gazaus in Theophrasto, p. 35: εἰ μὲν γὰρ ἦν ὁ θάνατος τοῦ παντός ἀπαλλαγὴ, καλῶς ἂν ἠπόρου, εἰ τις ποιηρὸς ὦν ἐν τυραννίδι τὸν βίον ἐτελεύτησε· νῦν δὲ ἐπεὶ ἀθάνατος ἡ ψυχὴ, οὐδὲ εἰς ἄδου μεταχωρήσασα ἐκφεύγει τὴν δίκην· ἀλλ' ἐκείῃ μάλιστα τῆς τιμωρίας αἰσθάνεται εἰς τάρταρον πεσοῦσα, ὅθεν οὐποτε ἐκβήσεται· ὥστε ἔρμαιοι τοῖς κακοῖς ἐνταῦθα πεσεῖν τε καὶ ἀπορεῖν καὶ δουλεύειν. Hanc autem ἀποφυγὴν malorum loco gemino celebrat, Theaeteto p. 128, F: Ἄλλ' οὐτ' ἀπολίσσθαι τὰ κακὰ δυνατόν, ὃ Θεόδωρε· ὑπενάντιοι γάρ τι τῷ ἀγαθῷ εἶναι ἀνάγκη· οὐτ' ἐν θεοῖς αὐτὰ ἰδρυσθαι· τὴν δὲ θνητὴν φύσιν καὶ τόνδε τὸν τόπον περιπολεῖ ἐξ ἀνάγκης· διὸ καὶ πειρᾶσθαι χρὴ ἐνθένδε ἐκείσσε φεύγειν ὅτι τάχιστα· φυγὴ (δὲ) ὁμοίωσις θεῷ κατὰ τὸ δυνατόν· ὁμοίωσις δὲ δίκαιοι καὶ ὅσιοι μετὰ φρονήσεως γινέσθαι. Interpretatur Plotinus Enn. I, II, 1. p. 11, A: Ἐπειδὴ τὰ κακὰ ἐνταῦθα καὶ τόνδε τὸν τόπον περιπολεῖ ἐξ ἀνάγκης, βούλεται δὲ ἡ ψυχὴ φεύγειν τὰ κακὰ, φευκτίοι ἐντεῦθεν· τίς οὖν ἡ φυγὴ; θεῷ φησιν ὁμοιωθῆναι· τοῦτο δὲ, εἰ δίκαιοι καὶ ὅσιοι μετὰ φρονήσεως γινοίμεθα· καὶ ὅλως ἐν ἀρετῇ. Julianus Orat. V, p. 175, B: ἔσχατον μὲν γὰρ τῷ ὄντι ἡ γῆ· ἐνταῦθα δὲ φησιν καὶ ἀπελαθίνεσθαι καὶ Πλάτων τὰ κακὰ στρέφεισθαι· καὶ διὰ τῶν λόγων οἱ θεοὶ σκύβαλον αὐτὸ πολλαχοῦ καλοῦσι· καὶ φεύγειν ἐντεῦθεν πολλαχοῦ παρακελεύονται· quorum verborum priore in parte alterum καὶ, & in posteriore alterum πολλαχοῦ delendum videtur. Platonis autem haec sententia late manavit; quod persequi non hujus est temporis. Ἑρμαιοῦ notavit Tim. ubi vide D. R.

Pag. 81. οὐδὲν γὰρ ἄλλο ἔχουσα εἰς ἄδου ἢ ψυχὴ ἔρχε-
ται πλὴν τῆς παιδείας τε καὶ τροφῆς. — πορείας. Conferen-
dus ipse Plato in Gorgia p. 312, seq. Saepissime & jun-
guntur & promiscue ponuntur τροφή & παιδεία: sed ubi
distinguuntur, illa de corpore, haec de anima, usurpa-
tur, & τροφή per metaphoram de anima dicitur, veluti
nutrimentum & pabulum cognitionis, quo anima alitur.
His tertia adjungitur ἀγωγή, *educatio*. De horum diffe-
rentia diximus ad Plutarcheum libellum De Educatione
Puerorum p. 1, A, & 2, A. Caeterum hunc Platonis
locum spectarunt Plutarchus De Iside & Osir. p. 352,
mortuos Isiacos religiosis insignibus ad sepulturam ornari
tradens: διὸ καὶ τὸ κοσμεῖσθαι τούτοις τοὺς ἀποθανόντας, Ἰσια-
κοὺς, σύμβολόν ἐστι τοῦ τὸν λόγον εἶναι μετ' αὐτῶν, καὶ τοῦ-
τον ἔχοντας, ἄλλο δὲ μηδὲν, ἐκεῖσε βαδίζειν. Porphyrius
apud Stobaeum Eclog. Phys. edit. Canteri p. 142, Hee-
reni T. I. p. 1048 —: ἐν ταῖς λεγομέναις φθοραῖς καὶ τελευ-
ταῖς (ψυχὴ) μεταβολὴν ἴσχει καὶ μετακόσμησιν εἰς ἕτερα
σωμάτων εἶδη, καθ' ἣδονήν διώκουσα τὸ πρόσφορον καὶ οἰκεῖον
ὁμοιότητι καὶ συνηθείᾳ βίου διαίτης. ἔνθα δὲ τὸ μετὰ (lege
μέγα) παιδείας ἐκάστα καὶ φιλοσοφίας ὄφελος, ἂν μνημο-
νύουσα τῶν καλῶν ἢ ψυχὴ, καὶ δυσχεραίνουσα τὰς αἰσχρὰς καὶ
παρανόμους ἡδονὰς, δύνηται κρατεῖν καὶ προσέχειν αὐτῇ καὶ φυλάτ-
τειν μὴ λάβῃ θηρίον γανομένη — . quae tractavimus in Animad-
vers. ad Plutarchum De Ser. Num. Vind. p. 113. Aeneas
Gazaeus in Theophrasto p. 80: πείθει φιλόσοφον ἀκροατὴν καὶ
ὡς ἀθάνατος ἢ ψυχὴ, καὶ ὅτι μετὰ καλῆς τροφῆς καὶ παιδείας
ἀπελθοῦσα, τὸ τεθνηκὸς τοῦ σώματος διανίστησιν. i. e. per-
suadet contentioso auditori, animam & immortalem esse,
& abeuntem ex hac vita bene institutam & eruditam mor-
tuum corpus resuscitare. Sic enim sensus reddendus est.

Pag. 82. Λέγεται δὲ οὕτως. Hic incipit in Olympio-
dori Cod. I, p. 125, novum caput, Εἰς τὸν Μῦθον.

α. "Οτι τὸ τρίτον μέρος τοῦ διαλόγου ἐστὶ μὲν περὶ τῶν ψυχῶν καὶ λήξεων· οὐ πᾶν δὲ μῦθος ἐστίν· ἀλλ' ὅσον συμπεραίνεται, ὡς ταῦτα ἢ τοιαῦτα κρῆνται ἐν ἄδου ἡγεῖσθαι." τοῦτο γὰρ ἦν καὶ τὸ εἶδος τῶν Πλατωνικῶν μύθων, ἅτε καλῶς τὴν ἀλήθειαν μιμουμένων, ὡς ἐν Πολιτείᾳ φησὶν. β. "Οτι λήξεις ἐστὶ τάξις ἐν τῷδε τῷ παντὶ κατ' ὡρίαν ἐκάστοις ἀποκληρουμένη παρὰ τῆς δίκης. Tum p. 223 sequ. alia de eodem μύθου argumento traduntur: in his ea, quae Forsterus p. 393, apposuit, quae repetere nil attinet. Illa non videtur praetermittenda annotatio: Τίνας οἱ λέγοντες; λέγεται γὰρ ταῦτα περὶ τῶν ἐν ἄδου, φησὶν· ἢ πρῶτον μὲν αἱ κοινὰ ἔννοιαι σφύζουσιν ἀδιαρθρώτως· δεύτερον, οἱ θεολόγοι· τρίτον, οἱ χρησμοὶ τῶν θεῶν· τέταρτον, αἱ τελεταί· πέμπτον, αὐτοὶ παραγενόμενοι οἱ θεοί. In quibus primā causā eleganter declaratur: *communes notiones, quamvis adhuc implicitae, necdum explicitae, tamen nos tacitae admonent, tamquam perpetuo micantes venae.* Platonis autem quum sint μυθία, i. e. *fabulae de Inferis*, tres, in Phaedone, Gorgia, de Republica X, quarta similis in Phaedro de Animae, ante hanc in corpore vitam, conditione, & in corpus descensu & circuitu; hujus in Phaedone quae sit & totius & singularum partium significatio, satis quidem universe per se apparet: aut si quid nonnumquam minus apparet, ex trium caeterarum comparatione facile colligitur. Ad idem genus referendae sunt Plutarcheae fabulae tres, in libris De Sera Numinis Vindicta, De Genio Socratis, De Vultu Lunae: Aeschinis, qui dicitur, in Axiocho: Luciani & alibi, & De Luētu: Democriti perditus liber περὶ ἄδου, de quo diximus ad Plut. De Ser. Num. Vind. p. 90: Apollodori περὶ θεῶν, liber XX: περὶ ἄδου, ex quo insignem partem retulit Porphyrius in libro *De Styge*, & ipse in Scriptoribus hujus ar-

gumenti numerandus: ut ipse Stobaeus, qui hunc nobis & alios Veterum de hoc argumento locos servavit in Eclogis Phys. p. 129: Homerica *νεκυία* Odyss. A: perditae in Minyade & Nostis, à Pausania memoratae, X, 28, p. 868. Virgiliana Aen. VI: Sillii Italici XIII: Senecae in Hercule Furente; aliorum, partes argumenti attingentium: Ciceroniana, in Somnio Scipionis.

Pag. 82. *τελευτήσαντα ἕκαστον ὁ ἑκάστου δαίμων, ὅσπερ ζῶντα εἰλήχει, οὗτος ἄγειν ἐπιχειρεῖ εἰς δὴ τινα τόπον, —.* Nulla est ratio, quare alium intelligamus daemonem, quam eum, qui vulgari opinione cuique homini in vita dux & comes additus putabatur. Sed hic daemon an suus cuique homini & singularis, an pluribus communis hominibus, & unus plures homines regeret, diversae erant doctorum sententiae. Et sane dictio Platonis utramque sententiam admittit. Erant vero etiam, qui hunc daemonem partem ipsius animae facerent, vel νοῦν, ut ipse Plato in Timaeo p. 551, G, 552, A: vel ἦθος: de quibus diximus ad Plutarchi Quaest. Plat. I. in Biblioth. Crit. Part. IX, p. 16, seq. Similiter Plotinus de illo, qui in hoc Phaedonis loco dicitur, Enn. III, IV, 3, p. 284, B, *περὶ τοῦ εἰληχότος ἡμᾶς ζῶντας δαίμονος.* Et hunc sequens Porphyrius Epistola ad Anebonem, p. d, b: *Διαμφισβητῶ δὲ μήπω δαίμων ἰδίου μέρους τι τῆς ψυχῆς εἶη· καὶ οὗτος ἄρα εὐδαίμων εἶη ὅστις νοῦν ἔχει σοφόν.* Quem reprehendit Jamblichus De Mysteriis Aegypt. IX, 8, p. 171. Olympiodorus Cod. I. p. 228, argute multa comminiscitur, tandem eo concedit, unum daemonem multas animas gubernare: non enim, inquit, *ψυχὴν εἰλήχει, ἀλλὰ βίον· τί δὲ καλύψει τὸν αὐτὸν βίον πλείους αἰρεῖσθαι ψυχάς:* igitur quodlibet vitae genus suum habere praesidem daemonem, & multas id sequentes animas: qua cum interpretatione conciliare studet dictum Platonis in Rep. X, P. 520,

p. 520, C, ubi anima in novae vitae electione ipsa sibi daemonem eligit, non daemon ipsam; unde colligi, daemonem esse certi vitae generis praesidem; quo pertinet illud Plotini l. c: ὁρθῶς οὖν λέγεται ἡμᾶς αἰρήσεσθαι· τὸν γὰρ ὑπερκεῖμενοι κατὰ ζωὴν αἰρούμεθα· i. e. recte igitur dicitur (scil. a Platone l. c. Rep.) nos electuros esse; nam praefectum secundum vitae genus eligimus. Atque in hujus opinionis societatem ita accedit Jamblichus l. c. IX, 6, p. 169, ut partem quidem animae, sed tamen regentem, statuatur: Εἰ δὲ δεῖ σοὶ τὸν ἀληθῆ περὶ τοῦ εἰκασίου δαίμοντος λόγον ἀποκαλύψαι, οὐκ ἂν ἐνὸς μέρους τῶν ἐν τῷ οὐρανῷ, οὐδ' ἀπὸ τίνος στοιχείου τῶν ἐρωμένων ἀπονέμεται ἡμῶν οὗτος· ἀπ' ὅλου δὲ τοῦ κόσμου καὶ τῆς παντοδαπῆς ἐν αὐτῷ ζωῆς, καὶ τοῦ παντοδαποῦ σώματος, δι' ὧν ἡ ψυχὴ κάτεισιν ἐπὶ τὴν γένεσιν, ἀπομερίζεται· τις ἐν ἡμῶν μοῖρα ἰδίᾳ πρὸς ἕκαστον τῶν ἐν ἡμῶν ἀπομεριζομένων κατ' ἰδίαν ἐπιστάσιον· οὗτος δὲ οὖν ἐ δαίμων ἐστήκεν ἐν παραδείγματι πρὸ τοῦ καὶ τὰς ψυχὰς κατιῆσαι εἰς γένεσιν· ὃν ἐπειδὴ ἔληται ἡ ψυχὴ ἡγεμόνα, εὐθύς ἐφίστηκεν ὁ δαίμων ἀποπληρωτῆς τῶν βίων τῆς ψυχῆς, ὃς καὶ εἰς τὸ σῶμα κατιοῦσαν αὐτὴν συνιδεῖ πρὸς τὸ σῶμα· καὶ τὸ κοινὸν ζωὴν αὐτῆς ἐπιτροπεύει· ζωὴν τε τὴν ἰδίαν τῆς ψυχῆς αὐτὸς κατευθύνει· καὶ ὅσα λογιζόμεθα, αὐτοῦ τὰς ἀρχὰς ἡμῶν ἐνδιδόντος, διανοούμεθα, πράττομεν τε τοιαῦτα, οἷα ἂν αὐτὸς ἡμῶν ἐπιταῶν ἄγῃ· καὶ μέχρι τοσούτου κυβερνᾷ τοὺς ἀνθρώπους, ἕως ἂν διὰ τῆς ἱερατικῆς θεωργίας θεὸν ἔφορον ἐπιστήσωμεν καὶ ἡγεμόνα τῆς ψυχῆς. Quibus intelligendis adhibenda est Platonis narratio ad quam referuntur Rep. X, 520, 521, ubi propheta inducitur animos ad vitae electionem accedentes alloquens: Ἀνάγκης θυγατὶς, κόρης Λαχέσιως λόγος, Ψυχὰς ἐφήμεροι, ἀρχὴ ἄλλης περιόδου θνητῶν γένους θανατηφόρου· οὐχ ὑμᾶς δαίμων λήξεται, ἀλλ' ὑμεῖς δαίμονα αἰρήσεσθε — Ἐπειδὴ δ' οὖν πάσας τὰς ψυχὰς τοὺς βίους ἡρῆσθαι, ὥσπερ ἔλαχον ἐν τάξει προσιέναι πρὸς τὴν Λάχισιν· ἐκείνη δὲ ἐκάστη

δὲ εἴλετο δαίμονα, τοῦτον φύλακα συμπίμπαι τοῦ βίου καὶ ἀποπληρωτὴν τῶν αἰρεθέντων. Neque haec diserte potius unum communem plurium animarum, quam plures daemones singulares singularum praesides, declarant. In hanc tamen sententiam interpretatur Appulejus De Deo Socratis p. 50: *Ex hac ergo sublimiori Daemonum copia Plato autumat singulis hominibus in vita agenda testes & custodes singulos additos, qui nemini conspicui semper adsint, arbitri omnium non modo actorum verum etiam cogitatorum. At ubi vita edita remeandum est, eundem illum, qui nobis praeditus fuit, raptare ilico & trahere veluti custodiam suam ad iudicium, atque illic in causa dicenda assistere: si qua commentiatur, redarguere: si qua vera dicat, asseverare: prorsus illius testimonio ferri sententiam.* Et Hierocles simpliciter appellat *Daemonem vitam nostram sortitum*, hac ex Phaedone sumpta dictione, De Providentia (edit. Pearsoni Lond. a. 1673, 8,) p. 82: ἐκάστης (ψυχῆς) ἐστὶ πρόνοια, καὶ κρίσις, καὶ δίκη, καὶ κάθαρσις, καὶ εἰς γένεσιν ἑκπεμψίς, καὶ βίου λήξις προσήκουσα, καὶ τελευτὴ οὐκ ἀπὸ ταῦτομάτου συμβαίνουσα, καὶ μετὰ τὴν τελευτὴν εἰς ἄδου πορεία μετὰ τοῦ ἡγεμόνος τοῦ τὴν ζωὴν ἡμῶν εἰληχότος δαίμονος. Item, paucis, Origenes Contra Celsum VIII, p. 767, B: Ἑλλήνων μὲν οὖν οἱ σοφοὶ λεγέτωσαν δαίμονας εἰληχίνας τὴν ἀνθρωπίνην ψυχὴν ἀπὸ γένεως: ubi videatur Spencerus.

Pag. 82. διαδικασαμένους: posteaquam se dijudicandos prae buissent, & dijudicati essent: significatione Medii. Verbum Platoni etiam Activa & Passiva forma usitatum: v. c. in eodem argumento Rep. X, p. 518, G: Leg. VI, 618, F: IX, 650, B: 659, C: 660, C: 661, C: XI, 675, F. Sed ut hoc loco, mox infra §. ξε. p. 90. Leg. XI, 676, E: διαδικαζέσθω δ' ἔν τισι τῶν ἰατρῶν 680, F: διαδικαζέσθων οἱ περὶ τισος τῶν τοιούτων ἀμφισβητοῦντες.

G: διαδικαζέσθω περὶ τῶν ἀμφισβητουμένων. 684, G: διαδικαζέσθω μὲν κακοτεχνιῶν τῷ φάσκοντι βλαβῆναι. Xenophon Hellenic. III, 3, 10: ἐν τῇ πόλει διαδικάζεσθαι. *in patria sua jus suum persequi, causam disceptare.* Demosthenes Orat. De Halonefo p. 30, C: ὅταν δὲ λέγει, περὶ τούτων ὡς ἐθέλει διαδικάζεσθαι, οὐδὲν ἄλλο, ἢ χλευάζει ὑμᾶς· πρῶτον μὲν ἀξιῶν Ἀθηναίους ἔτας πρὸς τὸν ἐκ Πέλλης ὀρμώμενον διαδικάζεσθαι — καὶ ἐπιδείκνυτε ἅπασιν ἀνθρώποις, ὅτι οὐδὲ περὶ ἐνὸς ἀν αὐτῷ διαγωνίζησθε, εἰ ὑπὲρ τῶν ἐν τῇ θαλάττῃ οὔτε φασὶ ἰσχύειν, μὴ διαγωνισθῆτε, ἀλλὰ διαδικάσασθε. Apud eundem saepe διαδικασία: & Platonem Leg. II, p. 576, E: III, 685, C: XII, 690, E: Plutarchum Opp. Moral. p. 350, B: 488, C: Fragm. I, 2. Aristidem T. II, p. 228. Suidas & Hesychius in Voce. Taylorus ad Lyfiam p. 312. Verba ᾧ δὴ προστίτακται τοὺς ἐνθάδε ἐκεῖσε πορεύσασθαι, citantur in Scholiis ad Sophoclis Electr. 801, & Euripidis Hecub. 447.

Pag. 82. ἐν πολλαῖς χρόνου καὶ μακρᾷς περιόδοις. Dicuntur hae περίοδοι, orbes migrationis animarum in alia deinde corpora, in Phaedro p. 345, G: Rep. X, 520, C: Timaeo Locro fin. 558, A. Herodoto II, 12, 3. Plutarcho Epicur. p. 1107, B.

Pag. 82. ὁ Αἰσχύλου Τήλεφος — ἀπλὴν οἶμον φασὶν εἰς ἄδου φέρειν. Clemens Alexandr. non ex Aeschyli libro, sed ex hoc Platonis loco citat, Stromat. IV, p. 492, A: οὐκ ἔστιν οὖν, κατὰ τὸν Αἰσχύλου Τήλεφον, νοεῖν ἀπλὴν οἶμον εἰς ἄδου φέρειν. Nec magis Dionysius Hal. Arte Rhetor. VI, 5, p. 73, Funeris Orationis rationes consolandi enumerans: εἰ μὲν τις ἐτελεύτησε — ἐν ἀποδημίᾳ, ὅτι οὐδὲν διενήνοχε, μία γὰρ καὶ ἡ αὐτὴ οἶμος, κατὰ τὸν Αἰσχύλου, εἰς ἄδου φέρουσα· memoriter referre, & cum Anaxagorae dicto confundere videtur, prodito apud Diogenem Laert. II, 11: πρὸς τὸν δυσφοροῦντα ὅτι ἐπὶ ξένης τελευτᾷ, Παντα-

χόθεν, ἴφη, ὁμοίᾳ ἐστὶν ἢ εἰς ἄδου κατάβασις quod Cicero sic tradit Tusc. I, 43: *Praeclare Anaxagoras: qui cum Lampfaci moreretur, quaerentibus amicis, velletne Clazomenas in patriam, si quid accidisset, auferri: Nihil necesse est, inquit: undique enim ad inferos tantumdem viae est.* Aeschylum interpretatus est Leonidas Tarentinus in Antholog. Brunckii Vol. I, p. 236: *Εὐθὺς ἂν ἔρισσε τὴν ἐπ' Αἴδος Ἀταρπὸν ἔρπων· οὐ γὰρ ἐστὶ δόσβατος, οὐδὲ σκαληνός, οὐδὲν πλείως πλάνης, Ἰθάκᾳ δ' αὖ (vulgo δὲ) μάλιστα καὶ κατακλινῆς, Ἄπασα κ' ἡ μεμνηκότων ὁδύεται.* Conf. eruditiss. Jacobsius T. VII, p. 118. Credibile est Tragici versum hujusmodi fuisse: Ἀπλὴ γὰρ ἡμᾶς οἶμος εἰς ἄδου φέρει. Pag. 82. ἀπὸ τῶν θυσιῶν τε καὶ νομίμων. Bas. altera pro θυσιῶν habet ὁσίων, quod secutus est Forsterus: accedit Tubing. Vindob. A, B, D, Venet A. & pro varia lectione legitur in Steph. Et sane magis congruit huic loco; dicitur enim subinde ἢ ὁσίᾳ & τὰ ὅσια, *religio mortuorum, jus manium*: ut demonstravimus ad Plutarchum De Iside & Osir. p. 374, E. Et vero νόμιμος & τὰ νόμιμα de eadem re, in primis *de sepultura*, usurpatur: v. c. apud Euripidem Suppl. 19. 311. Plutarchum De Aud. Poet. p. 23, B: Consol. Apollon. 119, B: & frequentissime τὰ νομιζόμενα, Latine *justa*. Ergo & per hanc significationem, & per figuram ἐν δια δυοῖν, accipiendum *religio mortuorum, sacra inferis & manibus exhibita*. Proclus hunc locum adhibens in Eclog. ad Platonis Remp. p. 372: αὐτὸς ὁ Πλάτων — δηλοῖ — ἐν Φαίδωνι — τὰς τελετὰς μαρτυρόμενος τῶν διαφορῶν λεξιῶν τῆς ψυχῆς κεκαθαρμένης τε καὶ ἀκαθάρτου, εἰς ἄδου ἀπιούσης, καὶ τὰς τε σχέσεις (leg. σχίσεις) καὶ τὰς τριόδους ἀπὸ τῶν οὐσιῶν καὶ τῶν πατρικῶν θεσμῶν τεκμαίρομενος· ubi οὐσιῶν natum vel ex ὁσίᾳ, vel ex θυσιῶν· alterum πατρικοῖ θεσμοῖ, *instituta & mos majorum in rebus sacris*, alibi à nobis

explicanda, memoriter vel de industria ut interpretamentum addidit τῶν νομίμων. Quae autem partes illius religionis referantur ad varietatem viarum & circuitionum apud Inferos, satis sit partem scholii, ad hunc locum ab Olympiodoro annotati, apponere ex Cod. I, p. 235: Ὅτι μία μὲν κατὰ τὸ κοινόν, ἢ εἰς ἄδου πορεία· πολλαὶ δὲ καὶ παντοδαπαὶ αἱ μετὰ τὴν μίαν ὁδοί, ὥστε τοιούτων καὶ τοσούτων οὐσῶν τῶν λήξεων, ὥς τέλη ποιοῦνται αἱ ὁδοὶ πορεύσασθαι (ψυχὰς) — ἢ διὰ τὰς Δήμητρος πλάνας· ὥς γὰρ διαφόρων οὐσῶν τῶν ὁδῶν ἐπλανήθη· ἢ ὅτι ἐπὶ τριάδου θύουσι τῇ τριάδι ἐκάστη (leg. τριῶν) ἑκάστη) καὶ παραδεικνύουσι τὰς τριάδας ἐν ἄλλοις νομίμοις. Ἀλλὰ καὶ τῶν ἀποικορμμένων τὰς ψυχὰς τριχῶν θεραπεύουσιν· ἄλλως μὲν τὰς τῶν παναγῶν ἱερέων· ἄλλως δὲ τὰς τῶν βιοθανάτων· καὶ ἔτι ἄλλως τὰς τῶν πολλῶν.

Pag. 82. οὐκ ἀγνοεῖ τὰ παρόντα. Sic omnes libri, nec quid mutandum· i. e. non ignorat res praesentes: praesens conditio ei non plane nova & inexpectata accidit: agnoscit eam sibi jam antea meditatione mortis & philosophia cognitam. Sic ἀγνοεῖν est non noscere quem: Plutarcho Sap. Conviv. p. 148, C: De Educ. 13, E, cognoscere quid nolle. Et Ciceroni non ignorare quid, quasi medium est inter cognitionem & ignorantiam, non nihil aliquam rem noscere: Fin. V, 15: eorum, quos vident, volunt non ignorare nomina. Off. I, 4: homo autem, — rationis est particeps, per quam consequentia cernit, causas rerum videt, earumque praegressus & quasi antecessiones non ignorat —. Ep. Ad Divers. XV, 4, initio ad Catonem: Summa tua auctoritas fecit, meumque perpetuum de tua singulari virtute iudicium, ut magni mea interesse putarem, & res eas, quas gessissem, tibi notas esse, & non ignorari à te quā aequitate & continentia tuerer socios, provinciamque administrarem. Longinus De Subl. XIII, p. 35: τὸν τύπον οὐκ

ἀγνοεῖς· quo attulit Toupius eandem dictionem ex Syne-
sio Ep. LXVII. Olympiodorus h. l. Cod. I, p. 139:

Οτι αἱ μὲν καὶ γινώσκει καὶ ὀρέξεται καλῶς διακειμέναι, ἐκουσίως
ἔπονται τῇ ἡγεμονίᾳ, ἀσμενίζουσαι τὴν δίκην· αἱ δὲ ἀκουσμοῦσαι
καὶ ἀγνοοῦσαι ἀντιτείνουσιν· πῶς οὖν ἄγονται; ἢ ὡς ἐτεροκινή-
τοις τότε χρήται ὁ ἄγων· μῆποτε δὲ καὶ ταύταις ὡς αὐτοκινή-
τοις, ἰπποσούν ἀνακινῶν τὰς κατὰ φύσιν αὐτῶν ἰσχύας, εἰ καὶ
ἐνίοτε ἀντιτείνουσιν.

Pag. 82. ξυνέμπαρος· *itineris comes*. Timaeus Gloss.
Plat. Συνέμπαρος· συνοδοιπóρος· ubi videatur D. R: cujus
animadversioni addas Callimachi locum apud Stobaeum
p. 583. edit. Ernest. p. 440.

Pag. 83. ἐκ' ἀνάγκης· i. e. *necessario, quamvis invi-
ta*. Nec ratio grammatica de Dea Ἀνάγκῃ cogitare finit:
quod fecit Forsterus.

Pag. 83. ὡς ἰγὼ ὑπὸ τίνος πείσμεναι. Vindob. omnes,
Aristipp. Ficinus, Versio Sicula, dant πείσμεναι· quod
praeferendum est ob sequens πείθει, & propter additum
ὑπὸ, ut recte monet Fischerus. De Terra vero dudum
docuerant sapientes, & Physice, ut Thales, Pytha-
goras, horumque successores: & Geographice, in his
Anaximander & Hecataeus: quorum ille primus πίνακα,
tabulam, fecisse traditur ab Eratosthene apud Strabonem
I, p. 13, C: & Diogene Laert. II, 2. Talem πίνακα
in Socratis schola fuisse, perhibet Aristophanes Nub.
206: & ab eodem Alcibiadi ostensum narrat Aelianus
Var. Hist. III, 28. Et in Theophrasti testamento legimus
πίνακας, ἐν οἷς αἱ τῆς γῆς περίοδοι εἰσίν, apud Diogenem
Laert. V, 51. Aristagoras Milesius Spartam venit ἔχων,
χάλκεον πίνακα, ἐν τῇ γῆς ἀτάσσεως περίοδος ἐνετέτμεντο, καὶ
θάλαττά τε πάντα, καὶ ποταμοὶ πάντες· teste Herodoto V, 49.

Pag. 83. Ἄλλα μίντοι, ὦ Σαρμεία — p. 86, θέαμα εὐδαί-
μον.

μάνων θιατῶν. Hunc locum retulit Eusebius Praep. Evang. XI, 37, p. 564, D — 567, A.

Pag. 83. Γλαύκου τέχνη. Diogenianus Proverb. IV, 8: Ἐπὶ τῶν μὴ ῥαδίως κατεργαζομένων ἀπὸ Γλαύκου Σαρμίου, ὃς πρῶτον κόλλησεν ἐφεῦρε σιδήρεον. Ἡ ἐπὶ τῶν τεχνικῶς κατασκευασμένων. Plura Zenobius II, 91. Suidas in Voce. Erasmus Adag. p. 1292. Scholiastes Platonis Ruhnkenianus ad h. l.

Pag. 83. ὡς μέντοι ἀληθῆ, χαλίοτερόν μοι φαίνεται ἢ κατὰ τὴν Γλαύκου τέχνην. *at eadem vera esse demonstrare, difficilius mihi videtur quam pro Glanci arte.* Subaudiendum ἀποδιῆσαι ex antecedente διηγέσασθαι. vel omnino ex elipsi nominum *persuadendi, opinionis, persuasionis*: de quo usu diximus ad Selecta Hist. Gr. p. 384, & 452.

Pag. 83. οἶαν πέπυσμαι εἶναι. Rursus πέπεισμαι, idque verius, praebent Vindobon. omnes: Venet. B. Euseb. Stob. Aristipp. Ficin. Versio Sicula.

Pag. 83. εἴ ἐστιν ἐν μέσῳ τῆ οὐρανῆ περιφερῆς οὖσα — ἰσορροπία. Corpus rotundum ἰσορροπὸν, i. e. ab omni sua parte vergens versus centrum suum, non opus habet subiecto fundamento, sed stabile & quietum manet; huc accedit quod in medio coeli, οὐρανοῦ, qui & ipse ἰσορροπὸς est, collocatum, commune cum eo centrum habet. Utitur hoc loco Proclus tamquam argumento adversus eos, qui Platonis dictum in Timaeo ita interpretabantur, quasi Terram circum Mundi Polum versari nec immotam manere judicasset: Comment. in Tim. IV, p. 289: διαφέροντως γὰρ ὁ Πλάτων ἀκίνητον φυλάττει τὴν γῆν, καὶ τὴν αἰστίαν προστιθεὶς ἐν τῷ Φαίδωνι, δι' ἣν ἀκίνητος ἱδρυταὶ λέγει ἰσορροπὸν γὰρ πρᾶγμα ὁμοίου τινὸς ἐν μέσῳ τεθεὶν οὐχ ἔξει μᾶλλον οὐδ' ἥττωι (leg. ἥττωι) οὐδαμῶσε (vulg. οὐδαμῶσαι, mendose) κλισῆναι. Et Simplicius Comm. Arist. De Coelo,

10, II, p. 125, 6, fin. — δηλοῦσι τὰ ἐν τῷ Φαίδωνι περὶ γῆς εἰρημύνα ἐν αἷς φησὶν „ ἰσορροπον γὰρ πρᾶγμα ἐν ὁμοίῳ „ τινὸς μέσῳ κείμενον, οὐχ ἔξει τὸ μᾶλλον οὔτε τὸ ἥττον οὐ „ δαμοῦ κινεῖσθαι.” ἐμφαίνει δὲ καὶ τὸ ἐν Τιμαίῳ εἰρημύνει, ἔπειρ καὶ Πλάτων ἐν τούτοις παρείληφεν (sic legendum pro παρείλησιν) οὕτως ἔχον· „ ἡ δὲ γῆ ἐν τῷ μέσῳ ἱδρυται· „ κ. τ. λ.” Rursus p. 129, b; 120, a, fin. Hanc rationem σεισμῶν Terrae reddidisse Parmenidem ac Democritum refert Scriptor, nomine Plutarchi appellatus, De Placit. Philos. III, 15, iis verbis, quae vel ipse ex hoc Platonis loco transtulisse, vel Plato ex illo, quem significat, auctore, retinuisse videatur: Παρμενίδης, Δημόκριτος, διὰ τὸ (τὴν γῆν) πανταχόθεν ἴσον ἀφιστάσαν μείσιν ἐπὶ τῆς ἰσορροπίας, οὐκ ἔχουσιν αἴτιαν δι’ ἣν διῦρο μᾶλλον ἢ ἐκείνη ρίψειν ἄν. Eandem rationem ad Lunam & Mundum refert Plutarchus De Vultu Lunae p. 943, B: τῷ αἰθέρι λέγουσι τὴν Σελήνην ἀνακεκραμμένη διὰ βάθους ἅμα μὲν ἔμφυχον εἶναι καὶ γόνιμον, ἅμα δὲ ἰσορροπον ἔχειν τὴν πρὸς τὸ βαρὺ συμμετρίαν τῆς κουφότητος· καὶ γὰρ αὐτὴν οὕτω τὸν κόσμον ἐκ τῶν ἄνω καὶ τῶν κάτω φύσει φερομένηων συνηρμοσμένηον ἀπηλλάχθαι παντάπασι τῆς κατὰ τόπον κινήσεως· ταῦτα δὲ καὶ Ξενοκράτης ἔοικεν ἐννοῆσαι, θείῳ τινὶ λογισμῷ τὴν ἀρχὴν λαβὼν παρὰ Πλάτωνος —. Anaximandrum vero istius auctorem opinionis perhibet Aristoteles De Coelo, II, 13: εἰς δὲ τινες οἱ διὰ τὴν ὁμοιότητά φασιν αὐτὴν μένειν, ὥσπερ τῶν ἀρχαίων Ἀναξίμανδρος· μᾶλλον γὰρ οὔθεν ἄνω ἢ κάτω, ἢ εἰς τὰς πλάγια φέρεσθαι προσέκει (f. προσήκει) τὸ ἐπὶ τοῦ μέσου ἱδρυμένον, καὶ ὁμοίως πρὸς τὰ ἑσχατα ἔχον· ἅμα δὲ ἀδύνατον εἰς τὰναντία κινεῖσθαι τὴν κίνησιν· ὥστε ἐξ ἀνάγκης μένειν. Haec sunt prima vestigia decreti gravitatis, postea à Newtono explicitae: & vis centripetae potius, quam centrifugae, quod volebat Montucla in Histor. Mathem. T. I, p. 112. Hic autem unicus est locus in Phaedone ad

ad quem possit referri Scholion Hesiodicum partim editum à D. R. Ep. Crit. I, p. 91, Theogon. 116: ὁ Πλάτων ἐν τῷ Φαίδρῳ τὴν γῆν εἶναι φησὶν ἀπάντων ἕδος καὶ ἕδρασμα • quod exstat in Cod. Regio 2833, quem D. R. excerpfit: Γαῖ' εὐρύστερος • ὥς θεὸν αὐτὴν ἀναπλάττει εὐρύστερον εἶναι λίγων. Μιασεὺς (f. Μινασίας) ὁ Παταρεὺς ἐν τῇ τῶν ἀδελφικῶν (l. Δελφικῶν) χρησμῶν συναγωγῇ εὐρύστερον ἱερὸν φησὶν ἀναστήσασθαι (f. deest quid) • εὐρύστερον δὲ πλατύνει, πλατύπεδον, πάντων ἕδος ἀσφαλές • διὰ τοῦτο καὶ Πλάτων αἴτιον τοῦ κόσμου τὴν γῆν φησὶν, ἐν τῷ Φαίδρῳ • ὅθεν ὁ ἐπαγόμενος ἀθετεῖται στίχος. Ergo proximus versus pro spurio habetur, Ἀθανάτῃ δὲ ἔχουσι κάρη νιφέντος Ὀλύμπου. Platonis vero locum puto significari in Phaedro potius p. 345, A: μένει γὰρ Ἑστία ἐν θεῶν οἴκῳ μένη. Unde apparet in citato Scholio αἴτιον mutandum esse in ἑστίαν. In citandis autem his duobus Dialogis, librarii saepe permutarunt nomina ἐν τῷ Φαίδρῳ & ἐν τῷ Φαίδρῳ. Caeterum, Phaedonem à Platone juniore adhuc scriptum esse, praeter alia & stilum, hoc etiam indicio est, quod provectior aetate Terram non in medio esse nec immotam manere, sed circum Mundi Polum versari, statuit in Timaeo p. 530, E: teste Theophrasto apud Plutarchum Quaest. Platon. p. 1006, C: quam sententiam tractavit, ne alios eitemus, D. Ruhnkenius ad Timaei Gloss. Plat. p. 69: & nos nuperrime in Annotatione ad Bakii nostri Posidonium p. 61.

Pag. 84. πάμμεγά τι εἶναι αὐτό. Proclus Comment. in Plat. Tim. I, p. 56: Ἐν τούτοις μνημονεύειν χρὴ τῶν Πλατωνικῶν ὑποθέσεων τῶν περὶ γῆς • ὅτι οὐ κατὰ ταυτὰ τοῖς Μαθηματικοῖς μετρεῖ τὸ μέγεθος αὐτῆς • ἀλλὰ πλεον τι τὸ διάστημα αὐτῆς ὑπείληφεν εἶναι, ὥς φησὶν ὁ ἐν τῷ Φαίδρῳ Σακράτης • καὶ ὅτι τῇ ἡμετέρᾳ οἰκουμένῃ πολλὰς οἰκίσσεις παρα-

πλη-

πλησίας εἶναι τίθεται. Haec ad ἐν καθαρώ κείσθαι τῷ οὐρανῷ, habet Origenes Adv. Celsum VII, p. 713, E.

Pag. 84. μέχρις Ἡρακλείων στηλῶν ἀπὸ Φάσιδος. Hi censuebantur termini τῆς οἰκουμένης, orbis terrarum nobis cogniti & habitati, nostrumque mare includentis. Animadvertendum in Euripidis Hippolyto, 3: Ὅσοι τε πόντου, τερμῶν τ' Ἀτλαντικῶν Ναίουσιν εἶσω, φῶς ὁρῶντες ἡλίου. neque enim simpliciter maris est πόντου, sed Ponti Euxi-
ni, oppositi finibus Atlanticis termini. Similis causa est ibidem versu 1350: Πέρα γε πόντου, τερμῶν τ' Ἀτλαντικῶν. Cicero Nat. Deor. II, 66: *Nam si omnibus hominibus, qui ubique sunt, quacumque in ora ac parte terrarum, ab hujusce terrae, quam nos incolimus, continuatione distantium, Deos consulere censemus ob has causas, quas ante diximus; his quoque hominibus consulunt, qui has nobiscum terras ab oriente ad occidentem colunt. Sin autem his consulunt, qui quasi magnam quamdam insulam incolunt, quam nos orbem terrae vocamus, etiam illis consulunt, qui partes ejus insulae tenent, Europam, Asiam, Africam. Postea in Phasidis & Ponti locum succedit India: v. c. in illo Juvenalis X, 1: Omnibus in terris, quae sunt à Gadibus usque Auroram & Gangem, pauci dignoscere possunt, Vera bona.* Haec pro diversa significatione τῆς οἰκουμένης, & ab Herculeis columnis ad Indiam, definit Aristoteles De Coelo II, 14, fin: Meteorolog. II, 5. Seneca Quaest. Nat. I. Praef. p. 506, mox apponendus. Europae hos fines facit Auctor Libri De Mundo Cap. III, §. 9: Εὐρώπη μὲν οὖν ἐστὶν ἥς ὅροι κόκλα, στηλαί τε Ἡρακλείους καὶ μυχοὶ Πόντου, θάλαττά τε Ὑγκανία —.

Pag. 84. ὥσπερ περὶ τέλμα μύρμηκας ἢ βατράχους —. Hoc exemplum Judaeis & Christianis accommodavit Celsus apud Origenem, IV, 517, B: καταγαλῶν τὸ Ἰουδαίων

καὶ Χριστιανῶν γένος, πάντας παραβέβληκε νυκτερίδων ἔρμαθ'·
 ἢ μύρμηξιν ἐκ καλιᾶς προελθοῦσιν, ἢ βατράχοις περὶ τέλμους
 συνεδρεύουσιν, ἢ σκώληξιν ἐν βορβόρου γωνίᾳ ἐκκλησιάζουσι.
 Hoc exemplum secutus est Seneca Quaest. Nat. I. Prae-
 fat. p. 505: *Hoc est illud punctum quod inter tot gentes
 ferro & igni dividitur? O quam ridiculi sunt morta-
 lium termini! Ultra Istrum Dacus non exeat: Stryma
 Thracas includat: — Si quis formicis det intellectum ho-
 minis, nonne & illae unam aream in multas provincias
 dividunt. Cum te in illa vere magna sustuleris, quotiens
 videbis exercitus subrectis ire vexillis, & quasi magnum
 aliquid agatur, equitem modo ulteriora explorantem,
 modo à lateribus affusum, licebit dicere. — „It nigrum
 campis, agmen” Formicarum iste discursus est. Quid
 illis & nobis interest, nisi exigui mensura corpusculi.
 Punctum est, in quo navigatis, in quo bellatis, in quo
 regna disponitis: minima etiam quum illis utrimque
 Oceanus influit. Sursum ingentia spatia sunt in quo-
 rum possessionem animus admittitur: at ita si minimum
 secum ex corpore tulit; si sordidum omne deterfit, & ex-
 peditus levisque ac contentus modico emicuit. Cum illa
 tetigit, alitur & crescit: ac, velut vinculo liberatus,
 in originem redit. — Tunc contemnit domicilii prioris
 angustias, Quantum enim est, quod ab ultimis litoribus
 Hispaniae usque ad Indos jacet?*

Pag. 84. αὐτὴν δὲ τὴν γῆν καθαρὰν ἐν καθαρῷ κεῖσθαι τῷ οὐ-
 ρανῷ — ὑποστάθμην ταῦτα εἶναι. Spectant huc Origenes
 l. c. VII, p. 714, A. Plutarchus De Vultu Lunae
 p. 940, E: ἐκείνους δ' αὖν (τοὺς τὴν σελήνην οἰκοῦντας) εἶομαι
 πολὺ μᾶλλον ἀποθαυμάσαι τὴν γῆν, ἀφορῶντας εἶον ὑποστάθ-
 μην καὶ ἰλὸν τοῦ παντός ἐν ὑγροῖς καὶ ὀμίχλαις καὶ νέφεσι δια-
 φαινομένην ἀλαμπὲς καὶ ταπεινὸν καὶ ἀκίνητον χωρίον. Por-
 phyrius De Abstin. III, 14: ὥς γὰρ τὰς κατὰ τὸν αἰθέρα

οικοῦντά ἐστι λογικά, οὕτω φασὶ τὸ μετ' ἐκείνον εὐθείας τὸ πλη-
σιάζειν οἰκοῦντα, ὅποια τὰ ἐν αἰρί, εἴτα τὰ ἐν ὕδρα διαφέρειν,
εἴθ' οὕτως τὰ ἐπὶ γῆς. ὣν ἡμεῖς τὴν ὑποστάθμην οἰκοῦμεν. Anon-
ymus De Vita Pythag. §. 11. edit. Kusteri p. 60: ἐξ
ἀνάγκης δὲ ἐστὶ καὶ ἡ κακία εἰς τὸν περὶ γῆν τόπον. ἅτε δὲ
πυθμένος λόγον ἐπεχούσης τῆς γῆς πρὸς πάντα τοὺς κόσμους, καὶ
πρὸς ὑποδοχὴν ὑποστάθμης οὗσης ἐπιτηδείας. Proclus Com-
ment. in Plat. Tim. I, p. 56: ὁ δὲ Πλάτων ἡμῶς μὲν ἐν
κοίλῳ φησὶν οἰκεῖν. αὐτὴν δὲ εἶναι ἄρα ὅλην ὑψηλήν. ὁ καὶ ἡ
τῶν Αἰγυπτίων ἱερὰ φήμη παραδέδωκε. Simplicius Comm.
in Aristot. De Coelo I, p. 20, a, 8: εἰ τοίνυν ἐκ τῆς λε-
πτοτάτης καὶ καθαρωτάτης οὐσίας τῶν στοιχείων ὁ οὐρανὸς συνί-
στηκε καὶ λόγον εἶδους ἐχούσης αἷς πρὸς ὕλην (Leg. ἰλὺν) καὶ
ὑποστάθμην τὴν τῶν ἐνταῦθα οὐσιῶν, πῶς τὰ οὐράνια τῆς αὐτῆς
φύσεως τοῖς ἐνταῦθα νομίζει (ὁ Πλάτων) καὶ ὁμοίως φθαρτά;
Plura videantur apud Gatakerum ad M. Antonin. IX, 36
p. 281. Hujus autem superioris & coelestis Terrae simi-
lem quamdam imaginem informaverat Anaxagoras, cujus
verba adfert Simplicius in Comment. ad Aristot. Phys.
p. 33 b. & 34, a: unde fortasse Plato hoc sibi exem-
plum sumsit.

Pag. 84. τὸ δὲ εἶναι ταυτὸν ἐπ' ἀσθενείας καὶ βραδυτήτος
οὐχ οἶους εἶναι ἡμῶς διεξελθεῖν ἐπ' ἰσχυρόν τὸν αἶρα. i. e. hoc
autem idem esse, ac nos propter tarditatem atque infir-
mitatem ad summum aerem pervenire non posse. Sic ex-
plicuimus hoc dicendi genus in Biblioth. Crit. Part. X,
p. 12. Quamquam in hac quidem compositione malim
aut abesse ταυτὸν: aut ei subjungi ἢ, quod ab antecedente
saepe ablatum reperitur, ut ostendemus ad Plut. Mor.
p. 96, A: aut subjici τῷ, ut in simili constructione lo-
cutus est Plotinus Enn. I, II, 5, p. 99, D: τοῦτο δὲ
ταυτὸν τῷ ἐφεξῆς μὲν τῷ δημιουργῷ τὴν ψυχὴν τὴν οὐρανίαν,
το. το. το. id. autem idem est ac si dicatur, proximam post

mundi creatorem esse animam coelestem, caet. Celsus apud Origenem VII, p. 715, F, prima verba propter nexum suae orationis omittens, nil adfert adjumenti ad iudicium scripturae: τί δὲ διὰ τούτων ἐμφανίζει (Πλάτων), οὐ παντὶ γινῶναι ράδιον, εἰ μὴ ὅστις ἐπαύειν δύναίτο τί ποτ' ἐστὶν ἐκείνο ὃ φησιν, ὑπ' ἀσθενείας καὶ βραδυτήτος οὐχ οἶους τ' εἶναι διεξελεῖν ἐπ' ἑσχατον τὸν αἶρα —. Caeterum pro οἶους item dant οἶους τε citati Forstero Eusebius MS., Stobaeus, praeterea Vindob. A, B, D, E, F, G. Venet. A, B. Quamquam οἶος εἰμί, saepe ut οἶος τε εἰμί, item valet *possum*.

Pag. 85. ὥσπερ ἐνθάδε οἱ ἐκ τῆς θαλάττης ἰχθύες ἀνακύπτοντες —. Scita comparatio unde sententias suas adumbrarunt alii: v. c. Basilus M. Homil. XV, p. 431, A: διάνοια ἢ δυναθεῖσα τῶν τε ὑλικῶν καθαρεῦσαι παθῶν, καὶ τὴν νοητὴν (forte ἀνόητον) κτίσιν πᾶσαν καταλιπεῖν, καὶ οἷός τις ἰχθύς ἀπὸ τοῦ βυθοῦ πρὸς τὴν ἄνω ἐπιφάνειαν ἀνανήξασθαι, ἐν τῇ καθαρῇ τῆς κτίσεως γινομένη, ἐκεῖ ὥσεται τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, ὅπου ὁ υἱὸς καὶ ὁ πατήρ —. Jamblichus De Myster. Aeg. II, 9, p. 50: Καὶ μὴν τὴν γε λεπτότητα τοῦ φωτὸς οἱ μὲν θεοὶ τοσαύτην ἐπιλάμπουσιν, ὥς μὴ δύνασθαι χωρεῖν αὐτὴν τοὺς σωματικούς ὀφθαλμούς, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ πάσχειν τῶν ἰχθύων τοῖς ἀπὸ θολερᾶς καὶ παχείας ὑγρότητος εἰς αἶρα λεπτὸν καὶ διαφανῆ ἀνασπασμένοις. Aliquanto longius transtulit Julianus Or. V. p. 177, A, B. Verbum ἀνακύπτειν simili in argumento adhibuit Plato in Phaedro p. 346, A, de anima, quae ex hac rerum sensibilibium caligine se in altum tollit, & quasi caput exserit in veritatis lucem: τοῦτο δὲ ἐστὶν ἀνάμνησις ἐκείνων ἃ ποτ' εἶδαν ἡμῶν ἡ ψυχὴ συμπορευθεῖσα θεῶν, καὶ ὑπεριδούσα ἃ νῦν εἶναι φαρὲν, καὶ ἀνακύψασα εἰς τὸ ὄντως ὄν. Lucianus De Sacrific. T. I, p. 532: ὑπερβάντε δὲ καὶ ἀνακύψαντι μικρὸν εἰς τὸ ἄνω, καὶ ἀτεχνῶς ἐπὶ τοῦ νῦν γενομένου, φῶς τε λαμπρότερον φαίνεται, καὶ ἥλιος καθαρῶτερος

ρος, καὶ ἄστρα διαυγέστερα, καὶ τὸ πᾶν ἡμέρα, καὶ χρυσοῦν τὸ δάπεδον. Icaromenippo T. II, p. 755: ἀνακύντουν τε καὶ πρὸς τὸ πᾶν ἀποβλέπειν ἐπειράμην.

Pag. 85. οὔτε φύεται ἄξιον λόγου οὐδὲν ἐν τῇ θαλάττῃ, οὔτε τέλειον. *Nil memorabile, cuius aliqua ratio habeatur, in mari existere: hoc enim significat ἄξιον λόγου, non sane convenit cum naturae observatione & historia. Itaque accipiendum partim per ἐν διὰ δυοῖν, nil existere perfectum, cuius aliqua ratio habeatur: animalia quamvis immania, plantas, metalla marina, contemnenda esse: partim ex pervulgato vituperio & contemptu, in quo mare apud Platonem, Pythagoram, & Aegyptios erat. Platonis in primis huc pertinet Timaei finis p. 552, F, G. Comparetur Philo Jud. De Mundi Opificio, p. 7, E.; 14, A, B. Plutarchus De Isid. & Osir. p. 369, E: Solert. Animal. p. 975, B.*

Pag. 85. ὅπου ἂν καὶ ἡ γῆ ᾖ. i. e. *ubicumque in mari terra sit.* Nam intelliguntur etiam partes quaedam esse maris terra prorsus carentes, mere aqueae, ubi nil quidquam φύεται, nil crescat.

Pag. 85. εἰ γὰρ δεῖ καὶ μῦθον λέγειν καλὸν —. Ergo priora inde ab § 5 non erant μῦθος, sed λόγος. Quamquam & illa & haec sunt item μῦθος mixtus λόγῳ, quod opportune monet Simplicius Comment. in Aristot. De Coelo, III, p. 158, a: καὶ τὰ ἄκρα τῆς γῆς ἐν τῷ Φαίδωνι ὁ Πλάτων συνεπαινεῖ, ὡς μέχρι τοῦ αἰθέρος ἐκτεταμένα. πολλὰ τῷ μυθώδει καὶ ἀνιγνωστικῷ ὡς οἶμαι χράμενος. καὶ γὰρ μῦθον καλεῖ τὸν περὶ αὐτῆς λόγον. De solemni autem horum nominum antithesi, diximus ad Plutarchum De Ser. Num. Vind. p. 82.

Pag. 85. τὰ ἐπὶ τῆς γῆς ὑπὸ τῷ οὐρανῷ. Aut legendum, aut certe intelligendum, quasi scriptum esset, τὰ ἐπὶ τῆς

ὑπὸ τῇ οὐρανῇ γῆς· i. e. ea, quae sunt in terrâ subjacenti: in proxima coelo terra: in altissima terra.

Pag. 85. ὥσπερ αἱ δωδεκάσκυτοι σφαῖραι· ut pilae duodecim laterum coriaciorum. Refertur ad dodecaëdron, cui Plato figuram mundi comparavit, quum singulis quatuor elementis alias figuras tribueret. Auctor Theologumenorum Arithmeticonum p. 25, ubi nomen δωδεκάεδρον excidit. Simplicius in Aristot. De Coelo III, p. 141, b, fin. 142, a. Plutarchus qui dicitur, De Placitis Philosoph. II, 6: Πυθαγόρας, πέντε σχημάται ὄντων στερεῶν, ἅπερ καλεῖται καὶ μαθηματικά, ἐκ μὲν τοῦ κύβου φησὶ γενέσθαι τὴν γῆν, ἐκ δὲ τῆς πυραμίδος τὸ πῦρ, ἐκ δὲ τοῦ ὀκταέδρου τὸν αἶρα, ἐκ δὲ τοῦ εἰκοσαέδρου τὸ ὕδωρ, ἐκ δὲ τοῦ δωδεκάεδρου τὴν τοῦ παντὸς σφαῖραν. Πλάτων δὲ καὶ ἐν τούτοις πυθαγορίζει. Haec ipse tradit Plutarchus aliis locis: v. c. De El Delphico p. 390, A: De Defectu Orac. p. 423 A: 427, A, B. 428, A, D: Symposiac. VIII, 2, p. 719, D: Quaest. Plat. IV, p. 1003, C, ubi quaeritur quare τὸ τῶν κυκλικῶν, rotundum, omiserit: πότερον, ὡς ὑπονοοῦσιν ἔτιοι τὸ δωδεκάεδρον τῷ σφαιροειδεῖ προσέτιμει, εἰπὼν ὅτι τούτῳ πρὸς τὴν τοῦ παντὸς ὁ θεὸς κατεχρήσατο φύσιν, ἐκείνο διαζωγραφῶν; καὶ γὰρ μάλιστα τῷ πλήθει τῶν στοιχείων, ἀμβλύτητι δὲ τῶν γωνιῶν, τὴν εὐθύτητα διαφυγόν, εὐκαμπές ἐστι, καὶ τῇ περιτάσει καθάπερ αἱ δωδεκάσκυται σφαῖραι κυκλοτερές γίνεται καὶ περιληπτικόν· ἔχει γὰρ εἴκοσι γωνίας στερεάς, ὧν ἐκάστη ἐπίπεδοι περιέχουσι ἀμβλεῖαι τρεῖς· ἐκάστη γὰρ ὀρθὴ ἐστι καὶ πέντε μορίου· συνήρμωσται δὲ καὶ συμπίπτηται ἐκ δώδεκα πενταγώνων ἰσογωνίων καὶ ἰσοπλευρῶν. — Pythagorae hoc arcanum Hippasus vulgasse ferebatur, ut prodit Jamblichus Vit. Pythagor. §. 89: διὰ δὲ τοῦ ἐξεργεῖν καὶ γράψασθαι πρῶτον σφαῖραν τὴν ἐκ τῶν δώδεκα πενταγώνων, ἀπάλετο κατὰ θάλατταν ὡς ἀσιβήσας·

δόξαν δὲ ἔλαβεν ὡς εὐράν· item §. 247: φθαρῆναι γὰρ ὡς ὅσα
βῆσαντα ἐν θαλάσῃ τὸν δηλώσαντα τῇ τοῦ εἰκοσταγώνου
σύστασιν· τοῦτο δὲ ἦν δωδεκάεδρον, ἐν τῶν πέντε λεγομένων
στερεῶν σχημάτων· εἰς σφαῖραν ἐντείνεσθαι. E Xenocratis
libro De Vita Platonis refert Simplicius in Commentario
ad Aristot. Phys. VIII, p. 268, a, dodecaëdron Plato-
ni τῇ πέμπτῃ οὐσίᾳ esse: & De Coelo I, p. 3, b. In-
dis affingit Philostratus Vit. Apollon. III, p. 125, ubi
videatur Olearius. Ad idem exemplum pertinet Plotini
comparatio, τοῦν similem perhibentis σφαῖρα ζώσῃ ποικίλῃ·
Enn. VI, VII, 15, p. 708, D. Senecae Quaest. Nat.
IV, 11: *Pilae proprietas est cum aequalitate quadam
rotunditas: aequalitatem autem hanc accipe, quam vi-
des in lusoria pila. Non multum illi commissurae &
rimae earum nocent, quominus par sibi ab omni parte
dicatur. Quomodo in hac pila nihil illa intervalla offi-
ciunt ad speciem rotundi: sic nec in universo quidem orbe
terrarum editi montes, quorum altitudo totius mundi
sollatione consumitur. Numeri Duodenarii laudes cele-
brant Allegorici Interpretes: in his Laurentius Lydus in
libello de Mensibus nuper edito operâ doctissimi Scho-
wii, p. 7, qui ex Vaticano codice hanc accessionem
adjecit: ὁ Πομπίλιος Νουμάς, ἐφ' οὗ Πυθαγόρας ἦν, δυοκαί-
δεκα μὲν τούτου ἀριθμεῖσθαι διώρισε κατὰ τὸν ἐν Φαίδρῳ Σω-
κράτην, ὅς φησι τὰς τῶν ὅλων τάξεις τῇ δωδεκάδι περιελῆφθαι·
ἐπὶ τὸ πᾶν γὰρ ὁ θεὸς τῷ ἀριθμῷ τούτῳ κατεχρήσατο, διαζω-
γραφῶν αὐτὸ, ὡς φησιν Πλάτων· οἰκῆον γὰρ τὸ σχῆμα τῇ
τοῦ παντός ιδέᾳ· καὶ γὰρ κυκλικόν·* paucis verbis plures
prodit errores. Taceo Numam Pythagorae aequalem;
quod de Phaedro Platonis ait, temere suscepit ex Proclo,
qui in Euclidem, I, p. 48, duodenarium numerum lau-
dans haec etiam ponit: ἡγαῖται γὰρ καὶ παρὰ τῷ Πλάτῳ
δωδεκάδος ὁ Ζεὺς, καὶ ἀπολύτως ἐπιτροπεύει τὸ πᾶν; signifi-

cans circuitum duodecim Deorum in Phaedro descriptum p. 344, 345. Caetera fluxerunt ex Timaeo p. 537, ἄτι δὲ οὐσῆς ζυστάσεως μιᾶς πέμπτης, ἐπὶ τὸ πᾶν ὁ θεὸς αὐτῇ κατεχρήσατο ἐκεῖνα διαζωγραφεῖν. & ad dodecaedrum spectant, quae Plutarchus modo nobis citatus Quaest. Plat. IV, p. 1003, C retulit. Duodenarii praestantiam item attigerunt Cassiodorus De Anima, T. II, p. 605. & Marsilius Ficinus in Argument. & Comment. Platoniciis p. 834, b, C. Caeterum Sphaera lusoria Amoris ex Apollonio Rhodio I, 135, à Forstero ad hunc locum non opportune adhibita, potius accommodanda est ei pilarum generi, quod in Leonidae Tarentini Epigr. XXXIII. animadvertimus Bibl. Crit. Part. II, p. 35; ut recte fecit eruditissimus Jacobsius Anthol. Gr. T. VII, p. 93. Neque tamen omittenda sunt Olympiodori Excerpta, quorum in Codice I, bis hic locus animadvertitur, primum p. 153: Πῶς δωδεκασκύτῳ σφαῖρα ἔοικεν. ἢ ἔτι μέχρι αὐτῆς πρόεισι τὸ δωδεκάεδρον, ᾧ διαζωγραφεῖ ὁ Τίμαιος ὃν ἐκεῖ διαλέγεται τρόπον. καὶ (forte ἢ) ὅτι τῶν δώδεκα ἡγεμόνων συνδιήρηται ταῖς ἑλλάμψεσι, περὶ ὧν ἐν Φαίδρῳ ῥηθήσεται. μάλιστα μὲν τὸ αὐγοειδές. ἥδη δὲ ὡς ἐνδέχεται καὶ τὰ ἄλλα αὐτῆς. ὅπουγε ἐν τοῖς τῇδε τόποις ἔχῃ ἅττα τῶν τοιούτων ἀπορροίων ἐμφαίνεται. ἔτι δὲ ἐκ τρίτων, δωδεκάτῃ σφαῖρα ἢ γῆ. πασῶν δὲ τὰς μεθέξεις δεχομένη τῶν πρὸ αὐτῆς, εἰκότως δωδεκάμορφος γίνεται. Deinde p. 247: Ὅτι τὸ δωδεκάεδρον οἰκῆτον σχῆμα τοῦ οὐρανοῦ, φησὶν ὁ ἐξηγητὴς (forte Olympiodorus), ὡς τῆς γῆς ὁ κύβος. καίτοι ἐκ τῶν τεσσαρὰν στοιχείων καὶ ὁ οὐρανός. ὥστε σφαῖρα. εἰ δὲ πῦρ μόνον πύραμις ἂν εἴη. Βέλτιον οὖν, φησὶν ὁ ἡμέτερος καθηγεμῶν (i. e. Proclus) ἐλέγομεν ἐν τοῖς εἰς Τίμαιον, κοινὴν εἶναι προκοπὴν εἰς τὴν σφαῖραν ἐκάστου τὸ δωδεκάεδρον. Διὸ καὶ ἡ γῆ καθ' ὑπαρξιν δωδεκάεδρος. ἔστι δὲ καὶ ἡ πρόνοια τῶν δώδεκα θεῶν, οἱ ἀνάγουσιν εἰς τὸν νοῦν. Καὶ μήποτε ἡ μὲν γῆ ἀφ' ἑαυ-

ἑαυτῆς ἔχει τὸ κυβικόν, τὸ δὲ ὕδωρ τὸ εἰκοσαεδρικόν, ὁ δὲ αἰὴρ τὸ ὀκταεδρικόν, τὸ δὲ πῦρ τὴν πυραμίδα. Ταῦτα μὲν οὖν ἀφ' ἑαυτῶν· ἀπὸ δὲ τῶν ὑπερκοσμίων ἐνδίδοται πᾶσι τὸ δωδεκάεδρον, εἰς προπαρασκευὴν τῆς νοερᾶς μεθέξεως· ὅπερ ἐστὶ τῆς σφαιρώσεως.

Pag. 85. ἐκ λαμπροτέρων. Non mirum, quod Ald. Bas. Stob. habent junctim ἐκλαμπροτέρων: est enim operarum vitium: at illud mirum, quod hanc, ut veram, scripturam recepit Forsterus, & secutus est Fischerus: idque admirabilitatis causa nobis memorandum erat. Saltem debant aliquo exemplo bonitatem nominis ἐκλαμπρος demonstrare sine eo in Lexicis recentioribus proditi. Quod si fecissent, vel sic vulgata scriptura retinenda erat.

Pag. 86. ἀνάλογον· i. e. ἀνὰ λόγον, eadem proportionē: confirmat Pollux II, 118: ἀνάλογον τὰ φύομενα φύεσθαι· Πλάτων ἐν τῷ περὶ ψυχῆς. Plotinus Enn. IV, p. 440, D. Sic ἀνάμεικτον pro ἀνὰ μίξιν.

Pag. 86. τὰ ὄρη αἰσαύτως καὶ τοὺς λίθους ἔχειν —. Haec ex eo est figurarum opinionumve Platoniarum genere, quae late ad posteros dimanarunt, etiam eos, qui Platonis scripta non legissent: veluti scriptorem Apocalypseos, nova Hierosolyma informantem. Quamquam ipsum Platonem ex Hebraeis doctoribus hausisse vult Origenes, pervulgato ille Patrum errore, Adv. Celsum VII, p. 715, D: Δοκεῖ δέ μοι καὶ τὰ περὶ τῶν τῇδε τιμίων εἶναι νομιζομένων λίθων, ἀπορρόην τινα λεγομένων ἔχειν ἀπὸ τῶν ἐν τῇ κρείττονι γῇ λίθων εἰληφέναι τὸν Πλάτωνα ἀπὸ τῶν ἐν τῷ Ἰσραὴλ ἀναγεγραμμένων περὶ τῆς πόλεως τοῦ θεοῦ —. Eusebius pro λίθους habet βουνούς· κατεδηδεσμένοι, κ. τ. λ. Breviter complectitur Proclus in Tim. V, p. 282: — περὶ γῆς καὶ τῶν ἔργων αὐτῆς, ὥς φησιν ὁ ἐν Φαίδωνι Σωκράτης· „ τοῦτο μὲν ὃ ἡμεῖς οἰκοῦμεν, „ κοῖλόν ἐστι καὶ σκοτεινόν, καὶ ὑπὸ ἄλμης κατεδηδεσμένον· ”

ἄλλη δὲ ἐστὶν ἡ ἀληθινὴ γῆ, θεῶν ὑποδοχὰς ἔχουσα (καὶ ἄλλη del.) καὶ κάλλος τῷ ἐν οὐρανῷ προσεοικὸς.

Pag. 86. ὑπὸ τῶν δεῦρο. Delendum videtur ὑπὸ. quamquam omnibus in libris traditum, excepto Eusebio, qui ejus loco καὶ praeberet.

Pag. 86. θεάματα εὐδαιμόνων θεατῶν. Huc spectat Plotinus Enn. V, VIII, 4, p. 546, B: πάντα γὰρ τὰ τοιαῦτα ἐκεί, οἷον ἀγάλματα παρ' αὐτῶν ἐνοράμενα ὥστε θεάματα εἶναι ὑπὲρ εὐδαιμόνων θεατῶν: quem hoc loco nisi legisse, certe cogitasse ὑπερευδαιμόνων, apparet ex eodem nomine iterato p. 547, B. Origenes Adv. Celsum III, p. 499, E: ὅσον ἐπὶ σοί, ὃ οὗτος, κούφαις ὑπάγονται ἐλπίσι καὶ οἱ τὸν Πυθαγόρου καὶ Πλάτωνος παραδεξάμενοι περὶ ψυχῆς λόγον, πιφυκίας ἀναβαίνειν ἐπὶ τὴν ἀψίδα τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐν τῷ ὑπερουρανίῳ τόπῳ θεωρεῖν τὰ τῶν εὐδαιμόνων θεατῶν θεάματα. In his referuntur ad Phaedrum p. 345, A, B, ἀψίδα τοῦ οὐρανοῦ, & ὑπερουρανίῳ τόπῳ. quod alibi ostendemus.

Pag. 87. χρόνοντε ζῆν πολὺ πλείω τῶν ἐνθάδε —. Olympiodorus Cod. I, p. 156: Ὅτι, εἰ μακράιντες, φθαρτοὶ αὐτῶν οἱ χιτῶνές· εἰ δὲ τοῦτο, καὶ χρεῖα τροφῆς· ταύτην οὖν οἱ ἐκεῖ παρέχονται κάρποι, μέσοι ὄντες τὴν φύσιν τῶν τε ἐνθάδε καὶ τῶν οὐρανίων, οὓς αἱ Ἑσπερίδες ὀρέγουσι τοῖς εἰς πέρας ἐλθοῦσι τῆς ὅλης γενέσεως· ὅτι δὲ δεῖ τι καὶ ὅλον γένος ἀνθρώπων εἶναι οὕτω τρεφόμενον, δηλοῖ καὶ ὁ τῇδε ταῖς ὑλικάῃς (lege ἡλιακαῖς) ἀκτῖσι μόναις τρεφόμενος· ὃν ἱστόρησεν Ἀριστοτέλης ἰδὼν αὐτός.

Pag. 87. ἐν οἷς τῷ ὄντι οἰκητὰς θεοὺς εἶναι, καὶ φήμας τε καὶ μαντείας καὶ αἰσθήσεις τῶν θεῶν· i. e: in quibus revera habitatores esse deos, & voces oraculaque & visiones deorum, corporis sensibus perceptas. Deorum praesentiam τῷ ὄντι cognosci, non, ut apud homines inferioris Terrae, obscurioribus indiciis: valet hic vis dictionis τῷ ὄντι su-

supra ad p. 156 explicita: & φήμης, Bibl. Crit. Part. IX. p. 65: ubi notavimus hunc locum à Philostrato expressum esse Heroic. p. 666: θεούς τε γὰρ ὧν ὁπαδαί εἰσι, γινώσκουσι τότε, οὐκ ἀγάλματα θεραπεύουσιν καὶ ὑπονοίας, ἀλλὰ ξυνουσίας φανεράς πρὸς αὐτοὺς ποιούμεναι: hoc erat quod Virgilius dixit, *veras audire & reddere voces*.

Pag. 87. Καὶ ὅλην μὲν δὴ τὴν γῆν οὕτω πεφυκέναι — . i. e. *Et totam quidem terram hujusmodi naturae esse*. Haec de tribus dicuntur partibus, quibus totam Terram constare dixerat, supera, media, infera: sed mediam, quam nos homines incolimus, breviter memorat: caeteras de industria & copiose describit. Et haecenus quidem de supera, quam scita sane specie & suavi, nec non verisimiliter informavit; excepto, quod materiam ejus terrae corporumque animalium ac stirpium non definivit, & sic eam partem proportionis vacuum reliquit: quam partem si, ut oportuit, solidiorem, v. c. aquam voluit, illud consequeretur, ut haec sua gravitate deorsum laberetur. Sed ea licentia mythicae fictioni concedatur. Sequitur inferae terrae & Orci imago non modo tristis & horrida, sed & narratione quatuor varie labentium fluviorum ita implicita ac difficilis, ut etiam, si nihil turbassent librarii, tamen ipsa rei conformatio repugnantiam habeat. Quam notavit Aristoteles Meteorolog. II, 2, & à Fornero citatus, nec nobis praetermittendus: Τὸ δ' ἐν τῇ Φαίδωνι γεγραμμένον περὶ τε τῶν ποταμῶν καὶ τῆς θαλάττης, ἀδύνατόν ἐστι. Λέγεται γὰρ ὡς ἅπαντα μὲν εἰς ἀλλήλα συντέτρηται ὑπὸ γῆν· ἀρχὴ δὲ πάντων εἷν καὶ πηγὴ τῶν ὑδάτων ὁ καλούμενος Τάρταρος περὶ τὸ μέσον ὑδατός τε πλήθος, ἐξ οὗ τὰ ρέοντα καὶ τὰ μὴ ρέοντα ἀναδίδωσι πάντα· τὴν δὲ ἐπὶ ῥύσιν ποιεῖν ἐφ' ἑκάστῃ τῶν ρευμάτων διὰ τοῦ σαλεύειν αἰεὶ τὸ πρῶτον καὶ τὴν ἀρχὴν· οὐκ ἔχειν γὰρ ἴδραν, ἀλλ' αἰεὶ περὶ τὸ μέσον εἰλαίφθαι· κινουμένων δ' αἰεὶ ἄνω καὶ κάτω ποιεῖν τὴν ἐπίχυσιν ταῖς

Rr 2

ρεύμασι· τὰ δὲ πολλαχοῦ μὲν λιμνάζειν, οἷαν καὶ τὴν παρ-
 ἡμῖν εἶναι θάλασσαν· πάντα δὲ πάλιν κύκλῳ περιάγειν εἰς τὴν
 ἀρχὴν, ὅθεν ἤρξατο ρεῖν· πολλὰ μὲν καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν τόπον,
 τὰ δὲ καὶ κατ' ἀντίκρυ τῇ θέσει τῆς ἐκροῆς· οἷον εἰ ρεῖν ἤρξατο
 κάτωθεν, ἄνωθεν εἰσβάλλειν· εἶναι δὲ μέχρι τοῦ μέσου τὴν κά-
 θεσιν· τὸ γὰρ λοιπὸν πρὸς ἀναιτες ἥδη πᾶσιν εἶναι τὴν φορὰν·
 τοὺς δὲ χυμοὺς καὶ τὰς χροὰς ἔχειν τὸ ὕδωρ, δι' ὧν ἂν τύχῃσι
 ρέοντα γῆς. Συμβαίνει δὲ τοὺς ποταμοὺς ρεῖν οὐκ ἐπὶ ταυτὸν
 αἰεὶ κατὰ τὸν λόγον τοῦτο· ἐπεὶ γὰρ εἰς τὸ μέσον εἰσρέουσιν,
 αὐτὰ οὐπὲρ ἐκρέουσιν, οὐδὲν μᾶλλον ρεύσονται κάτωθεν ἢ ἄνωθεν·
 ἀλλ' ἐφ' ὁποτέρῃ ἂν ρέψῃ κυμαίνων, ὁ Τάρταρος, καίτοι τούτου
 συμβαίνοντος γένοιτ' ἂν τὸ λεγόμενον ἄνω ποταμῶν· ὅπερ ἀδύνατον.
 Ἔτι τὸ γιγνόμενον (f. καταγόμενον) ὕδωρ καὶ τὸ πάλιν ἀνα-
 γόμενον πόθεν ἔσται; τοῦτο γὰρ ἐξαίρειν (f. ἔξω ρεῖν) ὅλον ἀνα-
 γκαῖον, εἴπερ αἰεὶ σώζεται τὸ ἴσον. — Ad quem locum adhi-
 bendi sunt Commentarii veterum interpretum, Alexandri
 Aphrodisiensis in Aristot. Meteor. II, p. 95, a, b: & Olym-
 piodori II, p. 32, copiosiores illi, quam qui à nobis hic
 reponantur.

Pag. 87. τίπους δ' ἐν αὐτῇ εἶναι — πλατυτέρους. Haec
 referuntur ad nostrae, mediae Terrae, superficiem: in
 qua tota multas esse cavitates, ἔγκοιλα, lacunas, i. e.
 maria: easque quadruplici magnitudinis varietate: vel
 latiores & profundiores, quam illud spatium, in quo nos
 habitamus, quod est mare ab Herculeis Columnis ad Pha-
 sidem (P. 84): vel angustiores & profundiores: vel
 contra, latiores & minus profundas, i. e. breviores,
 βραχυτέρους· quartum genus, breve & angustum, omis-
 sum est. Et quintum poterat addi, latitudine & profun-
 ditate aequale nostro mari. Quatuor tamen quoque ag-
 novit, & fortasse in exemplo suo habuit Olympiodorus
 Cod. I, p. 157: Ὅτι ἀπὸ τῶν ἀκρῶν εἰς τὰ μέσα αὐτῆς κα-
 ταβάς ὁ λόγος, τετραχῇ διεῖλε τὰς κοίλας οἰκήσεις· τὰς μὲν
 γὰρ εἶναι βαθείας καὶ στενάς· τὰς δὲ κατὰ διάμετρον (i. e.

contra) εὐρείας τε καὶ ἐπιπολαίους· τὰς δὲ ἐπιπολαίους καὶ στενάς· τὰς δὲ καὶ βαθείας τε καὶ εὐρείας —. Caeterum in illa parte, τοὺς δὲ βαθυτέρους ὄντας, τὸ χάσμα αὐτοὺς ἔλαττον ἔχειν τοῦ παρ' ἡμῶν τόπου· non est opus mutatione, sed αὐτοὺς ut abundans accipiendum. Est hic usus Atticorum: v. c. Platonis Leg. III, p. 594, G: τοῖς μὲν γεγενομένοις περὶ παιδείῃσι δεδομένον ἀκούειν ἢν αὐτοῖς μετὰ σιγῆς διὰ τέλους. Xenophon Cyropaed. I, 3, 13: πειράσομαι τῷ πάμπαν, ἀγαθῶν ἱππέων κρείτιστος ὢν ἱππεὺς συμμαχεῖν αὐτῇ. Plutarchus Profect. Virt. p. 80, C. Sanit. Praecept. p. 131, B.

Pag. 88. ὁ ῥύαξ· flumen ardentis materiae ex Aetna monte prodiens. Theophrasti librum περὶ ῥύακος τοῦ ἐν Σικελίᾳ memorat Diogenes Laert. V, 39. Videatur item Diodorus Sic. V, 6; & XIV, 59: utroque loco Wesfelingius.

Pag. 88. ἔστι δὲ ἄρα αὕτη ἡ αἰώρα διὰ φύσιν τοιάνδε τινα ἐν τι τῶν χασμάτων τῆς γῆς —. Prava haec interpunctio omnes libros occupavit excepto Stobaeo Eclog. Phys. p. 138, qui sic habet: ἔστι δὲ αὕτη ἡ αἰώρα διὰ φύσιν τοιάνδε τινα· ἐν τι τῶν χασμάτων τῆς γῆς ἄλλως τε μέγιστον τυγχάνει ἐν —. atque hanc sententiam reddiderunt Ficinus & Cornarius. Αἰώρα, in re Gymnastica, *gestatio* Latine, quid sit exposuimus ad Plutarchum De Sanit. Praecept. p. 130, C: in Physicis hic dictum reddam *libramentum*, nullo quidem exemplo, sed analogiae ratione. Graece recte vertit Olympiodorus Cod. I, p. 162, cujus Animadversio etiam ad argumenti cognitionem pertinet: Ὅτι τῆς τῶν ὑπογείων ῥευμάτων ἀντιθέσεως αἰτίαν εἶναι φησι τὴν αἰώραν, ἣ ἐστὶν ἐντιταλάντωσις· καὶ πρὸ αὐτῆς ἡ ψυχὴ ζῶον ποιούσα τὴν γῆν, εἰσπνέον τε καὶ ἐκπνέον· καὶ ὅτι (f. ἔτι) πρὸ ταύτης ἡ δαιμονία καὶ θεῖα αἰτία. Videndus est idem in Commentario edito ad Aristotelis Meteorolog. IV,

p. 32, ubi ait se hunc locum fusius enarrasse in Commentario in Phaedonem: quae hujus Commentarii pars quum perierit; hanc jacturam ex altero in Aristotelis Meteorol. Comm. compensare debemus. Est igitur haec quasi reciproca agitatio duarum tancium librae fuspensae necdum quiescentium, sed invicem sursum ac deorsum fluctuantium. Haec est, ἀντιταλάντωσις, quae cernitur in eo αἰώρας gymnasticae genere, quo ludunt pueri ex adverso insidentes duabus extremitatibus trabis impositae transverso trunco aequalibus utrimque ponderibus, seque ita invicem ἀντιταλαντεύοντες, i. e. mutuae librationis reciprocatione sursum ac deorsum moventes. In respiratione vitali est pulmonis agitatio haurientis & efflantis vicissim aerem: quod valet in Terram, ex Platonis in Timaeo sententia, animatam. Valet item in aestus marini mutuum accessum & recessum: cui Platonem hanc ipsam αἰώραν accommodasse perhibet Plutarchus, qui dicitur, De Placitis Philosophor. III, 7, emendandus ex Stobaeo Eclog. Phys. p. 70: Πλάτων ἐπὶ τὴν αἰώραν φέρεται τῶν ὑδάτων· εἶναι γάρ τινα φυσικὴν αἰώραν διὰ τινος ἐγγείου τμήματος περιφέρουσαν τὴν παλίρροϊαν ὑφ' ἧς ἀντικυμαίνεσθαι τὰ πελάγη. Quae opinio an Platoni ex hoc solo Phaedonis loco, an vero ex ejus ineditis, ἀπορήτοις, assignata sit, non definio. Athenodori refert simile placitum Strabo III, p. 262, A: Ἀθηνόδωρος φησὶν, εἰσπνοῇ τε καὶ ἐκπνοῇ τὸ συρμβαῖνον περὶ τὰς πλημμυρίδας καὶ περὶ τὰς ἀμπώτεις εἶναι. Universe doctioribus, id est, philosophis, tribuit Pomponius Mela III, 1, 15: *Neque adhuc satis cognitum est, anhelitune suo id Mundus efficiat, retractamque cum spiritu regerat undam undique, si, ut doctioribus placet, unum animal est* —. Conferatur & Corsinus Dissert. I, ad Plutarchi Plac. Phil. p. 36. Hanc autem Terrae αἰώραν in medio ejus intelligi convenire, siquidem omnia ad
gen

centrum vergant, monuit Plutarchus De Vultu Lunae. p. 924, B: ῥεῦμα λαβρὸν ὕδατος κάτω φερόμενον, εἰ πρὸς τὸ μέσον ἔλθοι σημείον, ὅπερ αὐτοὶ λέγουσιν ἀσώματος, ἴστασθαι περικεραυνούμενον κύκλῳ περὶ πόλον, ἀπαυστὸν αἰῶρα καὶ ἀκατάπαυστον αἰωρούμενον. i. e. — *flumen rapidum deorsum labens, si ad centrum pervenerit, quod ipsi philosophi incorporeum esse dicunt, consistere & circummisceri circum polum libratione libratum indefinente, nec per internam nec externam causam exstinguenda.* Idem De Sera Num. Vind. p. 566, A, hinc suum formavit κρατῆρα.

Pag. 88. Ὅμηρος — Τῆλε μάλ' —. Iliad. Θ, 14. Attingit haec Proclus in Platon. Remp. p. 396: καὶ ὅτι μέγιστόν ἐστι τῶν τῆς γῆς χασμάτων καὶ ταῖς ψυχαῖς φρικωδέστατον δικαιωτήριον ὁ Τάρταρος: τοῦτου γάρ φησιν ὁ ἐν τῷ Φαίδωνι Σωκράτης καὶ Ὅμηρος διαμνημονεύει λέγων. Τῆλε μάλ' ἦχι βάθιστον ὑπὸ χθονὸς ἐστι βάραθρον —. Sic autem hic versus ibi legitur. Tartarum, unum ex fluviis intelligit Varro De Ling. Lat. VI, p. 72: *Plato in quarto de fluminibus apud inferos quae sint, in heis unum Tartarum appellat.* Ubi Jos. Scaliger illud *in quarto* recte accipit de Phaedone dialogo, qui est *quartus* primae tetralogiae.

Pag. 88. πνυμέναι οὐκ ἔχει οὐδὲ βάσιν τὸ ὑγρὸν τοῦτο. i. e. *hic liquor nec fundum nec fundamentum habet.* Ratio est, quod in medio Terrae positus & quasi conglobatus ipse se sustinet, vi sua & natura centrum suum undequaque petens; ut de ipsa Terra dictum §. ζ, p. 83. Itaque αἰωρεῖται, i. e. *in sublimi suspensus tenetur.* Sed idem κυμαίνει ἄνω καὶ κάτω, fluctuat sursum ac deorsum, i. e. *quaquaversum superficiem Terrae appetit.* Nam ἄνω & κάτω intelligenda sunt non duo tantum sed omnia hujus Terrae sibi ἐ diametro opposita loca.

Pag. 88. ὅταν τε εὖν ὁρμησάν ὑποχωρήσῃ τὸ ὕδωρ — ἐπανελούν-

τλοῦται. Haec ita intelligenda sunt: quando igitur aqua per impetum suum recedit in locum nobis è diametro oppositum, quique scilicet infra vocatur, nec tamen infra est, siquidem in Terra nil proprie infra & supra est: sed quum aqua in illum locum recessit, tunc in flumina, quae illic sunt, ex inferiore terra (διὰ τῆς γῆς) emergens influit, eaque implet: ut apud nos faciunt hi, qui aquam antlia haurientes eam alteri aquae affundunt. Pro τοῖς legi τότε, quorum vocabulorum quam proclivis sit permutatio, apparet ex similitudine & permutatione singularum literarum I & T, E & Σ: & exemplis à Valckenario proditis in Annot. ad N. T. p. 328, indeque relatis in Biblioth. Crit. p. IX, p. 79.

Pag. 89. ἕκαστος ὁδοποιεῖται. Rectius Stobaeus ἕκαστα ὁδοποιεῖται. Ald. Bas. utraque, Vindob. D, E, F, G. Venet. A, B, ἑκάστους: ut fortasse ἑκάστοις antiquitus scriptum fuerit, quod Mudgius apud Forsterum coniecit.

Pag. 89. καταντικρὺ ἢ εἰςρεῖ ἐξέπειν. alia quidem effluunt è regione ejus loci, per quem influunt. Haec nisi repugnant proximis μέχρι τοῦ μέσου κατιέναι, πέρα δ' οὐ. ἅπαντες γὰρ κ. τ. λ. ut judicat Aristoteles l. c. Meteorolog. II, 2; accipiendum erit cum Forstero καταντικρὺ, non extrema sibi opposita puncta *diametri*, sed *subtensae*: quamquam si hoc voluisset Plato, disertius dicere debebat κατὰ τὸ ἕτερον μέρος. Caeterum in dictione exposita καταντικρὺ ἢ εἰςρεῖ, ratio postulabat ἢ ἢ εἰςρεῖ. & sic item ἢ omissum est in proximo antecedente κατωτέρω ἢ ἐπὶ πηγῇ, quod plene dicendum erat κ. ἢ ἢ ἐπ. *inferius quam ubi adfundebatur*, ut antiquitus in quibusdam libris fuisse apparet è vestigiis Vindob. A, B, qui habent ἢ εἰ ἐπὶ πηγῇ. Plene posuit Plato Conviv. p. 315, C: ὅτε τῇ πρώτῃ τραγωδίᾳ ἐνίκησεν Ἀγάθων, τῇ ὑστεραίᾳ ἢ ἢ τὰ ἑπόμενα.

ἱπινίαια ἔθεν. Critone p. 370, B: τῇ γάρ που ὑστεραίᾳ
δεῖ με ἀποθνήσκειν ἢ ἢ ἂν ἔλθοι τὸ πλοῖον. Quos duos locos
Taylorus in Lect. Lyc. Cap. I, p. 667, adhibuit emen-
dando Demosthenis loco in Or. Adv. Macartat. p. 666,
E: ἐκφέρειν δὲ τὸν ἀποθανόντα τῇ ὑστεραίᾳ ἢ ἂν προθῶνται.
*Quae verba, inquit, leviter sunt corrupta, cum legi
debeat τῇ ὑστεραίᾳ ἢ ἢ ἂν προθῶνται: ut loqui semper obser-
vantur scriptores gravissimi atque Ἀττικώτατοι, v. c.
Plato. caet.*

Pag. 89. καμφθέντα — κατιέναι. Pro priore dant κα-
θέντα omnes Vindobonenses & Tubingensis: pro poste-
riore κατιέναι Vindob. A, B, C, D, E, F: Venet.
A, B. Ald. Bas. 1, 2: quod Fischerus *vitiosum* dicit:
perperam; nam, ut illud est *se demittentia*; sic hoc, *se
demittere*.

Pag. 89. τυγχάνει δ' ἄρα ὄντα ἐν τούτοις τοῖς πολλοῖς
τέτταρ' ἄττα ρεύματα. Ab Homero accepit, iudice Pro-
clo in Plat. Rep. p. 396: ὁ ἐν τῷ Φαίδωνι Σωκράτης — καὶ
τῶν ποταμῶν ἐκεῖθεν τὴν ἱστορίαν παρείληφε, καὶ γὰρ ὅτι πάν-
των ἐστὶν „ Ὠκεανὸς μὲν πρῶτα, τὸν οὕτως ἐστὶ περῆσαι,
„ (Odyss. Λ, 157.) καὶ περὶ τῶν ἄλλων ὡσαύτως. „ Εἰθα
„ μὲν εἰς Ἀχέροντα Πυριφλεγέθων τε ρέουσι, Κωκυτός θ' ὅς δ' ἦ
„ Στυγὸς ὕδατος ἐστὶν ἀπορρώξ ” (Odyss. Κ, 514.) Ὅθεν
οἶμαι καὶ ὁ Σωκράτης Στύγιον αὐτὸν προσείρηκεν. Quatuor
autem elementis ea idem accommodat Proclus in Plat.
Tim. IV, p. 282, & sequ. Ἐπινοήσωμεν δὲ ὅτι μόνῃ τῶν
στοιχείων τῇ γῇ δέδωκε πάντα στοιχεῖα διακεκριμένως ἔχει,
κόσμον αὐτὴν ὅλον ἀποτελῶν ἀνάλογον τῷ οὐρανῷ πεποικιλμένον,
ἐστὶ γὰρ ἐν αὐτῇ καὶ πυρὸς ποταμὸς, καὶ αἶρας, καὶ ὕδατος,
καὶ γῆς ἄλλης, λόγον ἔχούσης πρὸς αὐτὴν, ὃν ἂν αὐτὴ πρὸς τὸ
πᾶν, ὡς φησιν ὁ ἐν τῷ Φαίδωνι Σωκράτης. Quae postrema
non ipsis verbis in Phaedone traduntur, sed ex reliqua
Platonis doctrina suscipiuntur à Proclo. Ex Orphica

traditione repetit Olympiodorus Cod. I, p. 161: "Οτι οἱ παραδιδόμενοι τῆς ἑαυτοῦ ποταμοὶ κατὰ τὴν Ὀρφείας παράδοσιν τοῖς ὑπογείοις ἀναλογουσι τὰ στοιχεῖα τε καὶ κέντροις, κατὰ δύο ἀντιθέσεις· ὁ μὲν γὰρ Πυριφλεγέθων τῷ πυρὶ καὶ τῇ ἀνατολῇ· ὁ δὲ Κωκυτὸς τῇ γῇ καὶ τῇ δύσει· ὁ δὲ Ἀχέρων αἰὲρ τε καὶ μισημβρία· τούτους μὲν Ὀρφεὺς οὕτω διέταξεν, αὐτὸς δὲ τὸν Ὠκεανὸν τῷ ὕδατι καὶ τῇ ἀρκτῷ προσεικεῖσι. Quo in loco aut excidit aliquid, aut repugnat; siquidem quatuor fluvii ab Orpheo traditi dicuntur, neque tamen ex eo nisi tres memorantur; quartum, Oceanum, αὐτὸς, i. e. Plato, addidisse perhibetur. Neque dubitatio solvitur altero de eadem re excerpto p. 253: "Οτι οἱ τέτταρες ποταμοὶ τὰ τέτταρα στοιχεῖα ἐστὶ τὰ ἐν τῷ Ταρτάρῳ· ὁ μὲν Ὠκεανὸς φησι τὸ ὕδωρ· ὁ δὲ Κωκυτὸς, ἦτοι Στύγιος, ἡ γῆ· ὁ δὲ Πυριφλεγέθων τὸ πῦρ· ὁ δὲ Ἀχέρων ὁ αἰὲρ· ἀντικείμεθα δὲ τῷ μὲν Πυριφλεγέθοντι τὸν Στύγιον, ὡς θερμὸν ψυχρῷ· (f. θερμῷ ψυχρόν)· τῷ δὲ Ὠκεανῷ τὸν Ἀχέροντα, ὡς ὑδραῖον αἰρίαν (f. ὑδραῖαν αἰρίον)· διὸ καὶ Ὀρφεὺς τὴν Ἀχερουσίαν λίμνην Ἀερίαν καλεῖ. Ταῦτα μὲν ὁ ἐξηγητής· ἡ μὲντοι θέσις οὐχ ὁμολογεῖ τῶν ποταμῶν· πρῶτος μὲν γὰρ καὶ ἀνωτέρω ὁ Ὠκεανός· ὑπὸ δὲ τούτῳ ὁ Πυριφλεγέθων· ὑφ' ᾧ ὁ Κωκυτός. Ἄλλως τε καὶ ποταμοὶ λέγονται πάντες· καίτοι τὰ στοιχεῖα διάφορα. Ἀμεινον οὖν λήξεις αὐτοὺς καὶ τόπους ἀκούειν ψυχῶν, τετραχῇ κατὰ βάθος διηρημένων· καὶ πρὸ τῶν τόπων τὰς θείας ιδιότητας· τὴν διοριστικὴν κατὰ τὸν Ἀχέροντα· τὴν κολαστικὴν διὰ θερμότητος κατὰ τὸν Πυριφλεγέθοντα· τὴν κολαστικὴν διὰ ψυχρότητος κατὰ τὸν Κωκυτόν. Utrumque Olympiodori excerptum apposuit Fischerus: hoc aliquanto brevius ex Forstero, illud ex Gesneri editione Orphicorum p. 410.

Pag. 89. τρίτος δὲ ποταμός — ἐναντίας τῷ Πυριφλεγέθοντι. Citat Theodoretus Serm. X, p. 647 — 648. Indidem ulterius refert usque ad p. 92. ἡ ἐλπίς μεγάλη, Eusebius Praep. Evang. XI, 38, p. 567 — 569.

Pag. 90. εἰς τόπον πρῶτον —. Abest vocabulum πρῶτον in Theodoreto: & forte transponendum ita, ἐκπίπτει πρῶτον εἰς τόπον δευτὸν —. ut opponatur sequenti δὲ κατὰ τῆς γῆς —.

Pag. 90. ἐπονομάζουσι —. *cognominant eum Stygium*; referendum ad sequens ὄνομα δὲ τοῦτω ἐστὶν. *proprium autem ei nomen est Cocytus*.

Pag. 90. διεδικάσαντο. Videatur animadversio nostra ad p. 82.

Pag. 90. ἀναβάντες δὲ δὴ αὐτοῖς ὀχήματά ἐστιν. i. e. *conscendentes ea, quae scilicet ipsis sunt vehicula*. Nulla est ratio quare ὀχήματα intelligamus corpuscula illa & quasi tenuissimas tunicas, quae animae constanter adhaerere perhibebantur à Platoniciis: de qua opinione diximus ad Plutarchum De Sera Num. Vind. p. 97: quamquam ea intellexerunt Olympiodorus Cod. I, p. 162, & 254, & Proclus Comment. in Plat. Tim. V, p. 321, med. Nam hoc loco animae dicuntur εἰς ἀναβαίνειν, quasi antea non habuissent: & mox ἐκβαίνειν & ἀποβαίνειν, quasi relinquentes ea. Itaque accipiendum ex fabulae verisimilitudine, in fluviatilis itineris usum navigia postulante.

Pag. 91. οἱ δ' ἂν δόξωσι ἀνιάτως ἔχειν —. κατὰ τὸν Πυριφλεγέθοντα. Quasdam apud inferos esse animas, quas aeternis poenis torqueri, Plato etiam in Gorgia, & Rep. X, tradit, magis ille ad popularem opinionem, quam consequenter reliquae suae doctrinae de Deo; qui animam divinae ipsam particulam materiae creasset abundantiam suae ipse bonitatis. Sic tamen & Plutarchus De Sera Num. Vind. p. 564, F. & ipse repugnans doctrinae suae ibidem p. 551, E, & alibi traditae. Et sic alii in suis περὶ αὐτοῦ: v. c. Aeschines, qui dicitur, in Axiocho §. 21. Itaque Olympiodorus Cod. I, p. 255: Πῶς οὐδέποτε ἐξέλθουσιν ἀπὸ τοῦ Ταρτάρου αἱ ἀνιάτως βεβιωκυῖαι; ἢ πόλλας

τικῶς ἔψευσται, ἵνα ἡυλαβῶνται αἱ ψυχαὶ τὰ ἀνέκιστα τῶν
 ἀμαρτημάτων. Et similiter de his fabulis judicat Plutar-
 chus Adv. Epicur. p. 1104, B. Repugnantiam in Pla-
 tonis placito notat Arnobius Adv. Gentes, II, p. 52:
*Quid? Plato, idem vester, in eo volumine quod de Ani-
 mae Immortalitate composuit, non Acherontem, non
 Stygem, non Cocytum fluvios & Pyriphlegethontem no-
 minat? in quibus animas asseverat volvi, mergi, exuri.
 Et homo prudentiae non parvae, & examinis iudicii-
 perpensi, rem inenodabilem suscipit, ut cum animas di-
 cat immortales, perpetuas, & corporali soliditate pri-
 vatas, puniri eas dicat tamen & doloris afficiat sensu.
 Quis autem hominum non videt, quod sit immortale,
 quod simplex, nullum posse doloris sensum admittere:
 quod autem sentiat dolorem, immortalitatem habere non
 posse? Nec tamen ejus auctoritas plurimum à veritate
 declinat. Quamvis enim vir lenis & benevolae volunta-
 tis inhumanum esse crediderit, capitali animas sententia
 condemnare, non est tamen absone suspicatus, jaci eas in
 flumina torrentia flammarum, globis & coenosis voragini-
 bus taetra. Faciuntur enim, & ad nihilum redactae,
 interitionis perpetuae frustratione vaneſcunt. At ex-
 stingui animas, ad nihilum redigi, & in perpetuum in-
 terire, nusquam dixit Plato, estque haec ipsius Arnobii
 aut interpretatio, aut opinio. Simpliciter Aeneas Ga-
 zaeus in Theophr. p. 52: οἱ δὲ κακοὶ εἰς Τάρταρον ἱμπε-
 ρόντες, ὅθιν αὐτοὶ ἐκβήσονται, αὐτοὶ μὲν οὐκέτι ὄνινται,
 παράδειγμα δὲ τῆς δίκης γινόμενοι, εἰς αἰὲ κείσονται· ταῦτα
 γὰρ ἐν Φαίδωνι καὶ Γοργίᾳ Σωκράτης δισχυρίζεται. Sed haec
 opinio popularis antiquissima fane, in mysteriis tradita à
 poetis & sacerdotibus celebrata, à Platone saltem in his
 μύθοις adhibita & ad usum admonitionis πολιτικῆς accom-
 modata est. Itaque, non philosophos, sed, ἐξηγητὰς,*

τελεστας, μυσταγωγούς, eam celebrantes facit Celsus apud Origenem VIII, 48, p. 776, F.

Pag. 91. μετάωelon. Sic omnes libri. Accipiendum pro Adjectivo: *poenitentem sibi reliquam vitam vixerint: i. e. reliquam per vitam eos huius facinoris poenituerit.* Unius Platonis nomine in Stephani Thes. proditum.

Pag. 91. πατραλοίας —. Polygnotus in Ulyssis Descensu ad Inferos, apud Pausaniam, X, 28, p. 866: Ἐπὶ δὲ τοῦ Ἀχέροντος τῇ ὄχθῃ μάλιστα ἄξιον ὅτι ὑπὸ τοῦ Χάρωνος τὴν ναῦν, ἀνὴρ οὐ δίκαιος ἐς πατέρα, ἀγχόμενός ἐστιν ὑπὸ τοῦ πατρός· περὶ πλείστου γὰρ δὴ ἐποιοῦντο οἱ πάλαι γονέας· — Ἐν δὲ τῇ Πολυγνώτου γραφῇ πλησίον τοῦ ἀνδρός ὃς τῷ πατρὶ ἐλυμαίνετο καὶ δι' αὐτὸ ἐν ᾧ κακά ἐναπέμπλησι, τούτου πλησίον ἱερὰ σεσυληκῶς ἀνὴρ ὑπέσχεε δίκην. Ubi de hac pietatis religione videndus Kuhnius.

Pag. 91. οἱ δὲ δ' ἐν δόξῳσι διαφερόντως πρὸς τὸ ὁσίως βιῶναι. Dura compositio, in qua libri consentiunt, & Clem. Al. Str. III, p. 434, A: IV, 488, D. At Theodoret. Serm. VIII, p. 601, A: & XI, p. 648, D, & in aliis discrepat, & in hoc, quod in fine addit προκεκρίσθαι· quod fortasse interpretamentum est vocis διαφερόντως, ab annotatore adjectum. Lenis est Forsteri ratio corrigentis διαφέροντες; si modo locus correctionem desiderat. Nam si τὸ ὁσίως accipi possit pro τὴν ὁσιότητα, nihil amplius requiratur, & plane sit — *qui autem egregie ad sanctitatem vixisse videantur.* Atqui Adverbia cum Articulis saepe usurpantur pro Substantivis: v. c. τὸ ἀδίκως pro ἡ ἀδικία, τὸ δικαίως pro ἡ δικαιοσύνη: velut in Philebo p. 92, G: τοῦ καλοῦς ἐν μάλιστα ἐπιτύχοιμεν· pro τοῦ καλοῦ· & similia multa, ut ad Plutarchum ostendimus: & διαφέρειν, διαφέρων, πρὸς τι, excellere, excellens in aliqua re, frequentius est quam ut exempla desideret.

Pag. 92. καλὸν γὰρ τὸ αἶθλον, καὶ ἡ ἐλπίς μεγάλη· In

gemino argumento similis est adhortatio Socratis Rep. X, p. 516, C: μέγας γὰρ ὁ ἀγὼν, ὃ φίλε Γλαύκων, μέγας, οὐχ ὅσος δοκεῖ, τὸ χρηστὸν ἢ κακὸν γενέσθαι — καὶ μὲν τὰ γε μέγιστα ἐπίχειρα ἀρετῆς καὶ προκείμενα ἀθλα οὐ διεληλύθαμεν. Imitatur Plutarchus Fragm. De Anima, I, 3: Ἀγωνιστέον οὖν ὑπὲρ τῆς ἀληθείας· καλὸς γὰρ ὁ ἀγὼν· καὶ τῇ ψυχῇ ὁ λόγος πάντως χρήσιμος. Hierocles ad Aur. Carminis clausulam: Ἦν δ' ἀπολείψας σῶμα εἰς αἰθέρ' ἐλευθεροῖ ἐλθῆς, Ἔσσεις ἀθάνατος θεὸς, ἄμβροτος οὐκ ἔτι θνητός· ita commentatur: Τοῦτο πέρας τῶν πόνων· τὸ κάλλιστον· τοῦτο, ὡς Πλάτων φησὶν, ὁ μέγας ἀγὼν, καὶ ἐλπίς ἡ μεγάλῃ.

Pag. 92. διίσχυρίσασθαι οὕτως ἔχειν — . Hoc dictum significat Origenes Adv. Celsum I, 357, D: ὁ μὲν γὰρ Πλάτων φησὶν, οὐ κατὰ τὸν νοῦν ἔχοντα εἶναι τὸ διίσχυρίζεσθαι περὶ τῶν τοιῶνδε καὶ ἀδηλοτέρων.

Pag. 92. ταῦτ' ἐστὶν ἢ τοιαῦτα ἅττα — . Sic Stob. Eclog. Phys. p. 141, Olympiodor. Except. Cod. I, p. 245: Vindob. A, B, C, D, E, F: Venet. A, B. Aristipp. Versio Sicula. Turneb. Vulgo caeteri perpetuam pro τοιαῦτα dant ταῦτ'. Huc pertinet alia annotatio Olympiodori Comment. MS. in Gorgiam, p. 290: Ἐμὲν οὖν τῇ Φαίδρῳ περὶ αὐτῶν τῶν κολαστικῶν τόπων διαλέγεται· ὅτι εἰσὶ τέσσαρες ποταμοὶ· καὶ ὅτι ἐν τῇ Ἀχερουσίᾳ λίμνῃ ἀποκαθιέρονται αἱ ψυχαί· καὶ ἄλλα ὅσα εἰ ποιεῖται λέγουσι· καὶ ὅτι μὲν εἰς ὑπὸ γῆν πύρεια στοιχεῖα, πιστοῦται τοῦτο ἐκ τῶν Σικελικῶν τῆς Αἰτνῆς ὁρῶν· λέγει γὰρ, ὅτι τὸ μὲν οἶεσθαι εἶναι πῦρ ὑπὸ γῆς, ἔμφρονος ἀνδρός· τὸ δὲ διίσχυρίζεσθαι ὅτι καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς ποταμοῖς, καὶ τοῖς τοιούτοις μέλλομεν κολάζεσθαι, οὐκ ἔχομεν λέγειν· ὅπως δὲ οἶδα (f. corrigendum ἅμους δὲ οἶδαμεν ὅτι) ἢ τῶν ὄντι ταῦτά ἐστιν, ἢ, εἰ μὴ ταῦτα, ἀλλ' οὖν γε τοιαῦτα.

Pag. 92. πλέον θάτερον ἡγησάμενος ἀπεργάζεσθαι· i. e. existimans eos alterum plus facere; putans per illos or-

natus & voluptates plus fieri mali, quam boni: malum augeri. Nam *θάτερον*, *alterum*, per euphemismum dicitur pro τὸ κακόν. Non cepit Cornarius, corrigi volens *θάνατον*: nec hunc reprehendens Fischerus: fortasse, nec reliqui. Dictio exquisitè Attica est, πλέον θάτερον ποιεῖν, *malum augere, damnum adferre, perperam facere.* Sic Plato in Euthydemo bis: p. 218, F: πλεῖον γάρ που, οἶμαι, θάτερόν ἐστιν, εἴαν τις χρῆται μὴ ὀρθῶς ὁτῶσιν πράγμασι, ἢ εἴαν εἴῃ. i. e. *plus enim mali est, si quis re non bene utitur, quam si eam omnino non attingit.* & p. 225, C: ὁ δ' ἐμὸς Ἰόλεως Πατροκλῆς εἰ ἔλθοι, πλεον ἂν θάτερον ποιήσειεν. i. e. *Patrocles autem, qui meus est Iolaus, si veniret, plus mali quam boni faceret:* ubi est ambiguitas, cuinam ex duobus disputantibus, plus detrimenti, quam adjumenti, allaturus esset. Isocrates Aeginet. p. 669: καὶ τοσούτων τῶν ταλαιπωριῶν οὐδεὶς τῶν συγγενῶν μετασχεῖν ἠξίωσεν, ἀλλ' οὐδ' ἐπισκεψόμενος ἀφίκετο, πλὴν τῆς μητρὸς καὶ τῆς ἀδελφῆς, αἱ πλέον θάτερα ἐποίησαν. ἀσθενοῦσαι γὰρ ἦλθον ἐκ Τροίζηνος. ὥστ' αὐτὰ θεραπείας ἐδέοντο. locus disertus, bene redditus à Wolfio, saltem ut vis dictionis appareat: *Et harum miseriarum quisquam cognatorum ejus particeps esse adeo non voluit; ut nec inviserit eum quisquam, praeter matrem & sororem: quae meas etiam auxerunt molestias.* Nam aegrotæ Troezenen advenientes, ipsae curatione indigebant. Aristides Orat. Plat. II, p. 117: οὐ γὰρ δὴ τοῦτό γε ἔστιν εἰπεῖν, ὡς, εἰ ψέξειεν ἐκείνους, μᾶλλον τι πείσειν αὐτὸν ἠγείτο καὶ προσάξεισθαι. τοῦναντίον γὰρ ἔμοι γε δοκεῖ, μᾶλλον ἂν καὶ παροξύναι καὶ πλέον θάτερον ποιῆσαι τῇ ἐκείνων βλασφημίᾳ. i. e. *neque vero hoc dici potest, Socratem putasse se magis persuasurum Calli- cli eumque sibi adjuncturum, si illos quatuor viros vituperasset: contra etiam mihi videtur Socrates eum magis exacerbaturus, & sibi apud eum hæc in illos maledicen-*

tiā plus detrimenti quam commodi facturū fuisse. Libanius Declam. II, p. 209, B: μη τοίνυν ἀναίσχυντῶμεν εἰς μέσσην ἐκείνους φέροντες, ὧν ἀτοπώτεροι πεφύκαμεν. ἢ λήσομεν ἡμᾶς αὐτοὺς πλέον θάτερον ποιοῦντες. εἰ γὰρ ὧν ὡς δεινотάτων κατηγοροῦμεν, ταῦτα ὑπερβάλλοντες ἀλισκόμεθα, καθ' ἡμῶν αὐτῶν ἐκείναι κακιοῦμεν. bona fide interpres illam dictionem reddidit: *an latebit nos ipsos, dum plus alterum facimus:* tota periodus sic vertatur: *Ne igitur impudenter agamus, hos memorantes, quos iniustitia superamus: alioquin ipsi imprudentes nostrae causae nocebimus. Si enim eos, quos ut scelestissimos accusamus, eosdem in his sceleribus superare deprehendemur, adversus nos ipsos hanc malignitatem exercebimus.* Sic item posuit Synefius Dione p. 38, B, adversus Philostratum differens: τοῦτο γὰρ ἤδη πλέον ἐστὶ ποιησασθαι θάτερον. interpres vulgatus: *hoc autem nihil aliud est, quam in alteram partem magis propendere:* intelligendum, *hoc autem est plus mali quam boni facere; sibi ipsum repugnare: se ipsum confutare.* Simpliciter in bonam partem adhibuit, ut sit *potius contrarium*, Jamblichus Myster. Aeg. p. 101: οὐδ' ἐκ στοιχείων τῶν αἰσθητῶν συμπεφορημένον τι πλῆθος ἀπογεννᾶται τὸ δαιμόνιον. ἀλλὰ πλέον θάτερον, αὐτὸ τέ ἐστιν ἀπλοῦν, καὶ τὰ περὶ τὰ συνθετὰ μοιροειδῶς ἐνεργεῖ. Quod autem diximus τὸ ἕτερον per euphemismum dici pro κακόν. apparet ex illo usu, quem attigit Valckenarius Diatrib. Fragm. Eurip. p. 112: & ante eum Wetstenius ad I. Timoth. V, 25. Quibus addantur Aristides T. II, p. 141: τὴν καδμείαν νίκην ἡγεῖτο νικῆσειν. ὡς ἑτέρως δὲ πράξας, ἀπολεῖν τὴν πόλιν. *aut Cadmeam victoriam se reportaturum, videbat: aut victum, urbem perditurum.* Ib. p. 167: δικαίως μὲν ἅπαντα πραττόμενα ἐπαινεῖς, ὡς ἑτέρως δὲ ψεύγεις. 280: ἐνός μὲν ἐπ' εὐφημίας, τεττάρων δ' ἐπὶ τοῖς ἑτέροις ἐμνημονεύεις. *unius cum laude,*

de, aliorum cum vituperio, meminit. Pausanias IX, 6, p. 723: Τῶν δὲ σφισιν ἐν ἀγῶσι πολέμου γινομένων εὐτυχημάτων, καὶ ὡς ἐτέρως, τασάδε φανερώτατα ἔντα εὕρισκος recte interpretes: *Quae vero ipsis vel prospera, vel secus, in belli certaminibus evenerunt, haec ego maxime memoratu digna comperi. Libanius Declam. XXI, p. 528, D: ἢ τῶν χρηστῶν ἢ τῶν ἐτέρων. Et alia forma Aeschines Or. Adv. Timarchum, p. 173, B: τὰ καλὰ καὶ τὰ μὴ. Julianus Or. I, p. 4, A: ἐπαινεῖν τὰ αὐτὰ καλῶς πραχθέντα, καὶ ψέγειν, ὅταν ἢ καιρὸς, τὰ μὴ τοιαῦτα τῶν ἔργων. Joh. Chrysostomus Homil. Antioch. XIII, p. 151, E: τῶν καλῶν καὶ τῶν οὐ τοιούτων. Eadem vis cernitur in Latino secus: & in Corn. Nepotis Pelopida, 1: alterius factionis, valere eam censet Forcellinus: quamquam refertur saltem ad antegressum adversariae factioni.*

Pag. 93. ἐμὲ δὲ ἰὼν ἤδη καλεῖ, φαίη ἂν ἀνὴρ τραγικός, ἢ εἰμαρμένη —. spectat Plutarchus Consolat. Apollonii p. 119, F: πρὸς τὴν εἰμαρμένην ἐπαινέειν πορεῖαν, καλούσης αὐτῆς φησιν ἤδη πρὸς ἑαυτήν. Fortasse & Machon Athenaei VIII, p. 341, D: Καλεῖ δὲ μοῖρα νύχιος, ἧς κλύειν χρέων.

Pag. 93. δοκεῖ γὰρ ἤδη βέλτιον εἶναι λουσάμενον πρὶν τὸ φάρμακον. Nullum hic exstat indicium moris aut legis, de non lavandis mortuis iis, qui iudicio condemnati obiissent: immo contra, idem his, quod aliis, fas iustumque fuisse apparet. Itaque Olympiodorus Cod. I, p. 259: Διὰ τί μὴ ἐμύμει τοῖς πατρίαις; ἢ ἴσως οὐκ ἔλεον τοὺς βιοθανάτους; ἀμεινοὶ δὲ λέγειν, ὡς ἐνδείκνυται χρῆναι καὶ τὰ περὶ τὸ σῶμα καθαίρειν αὐτοκρινάτως καὶ πρὸ τοῦ θανάτου quem locum & Forsterus apponit, laudans etiam, de ritu mortuos lavandi, Meursium De Funere Cap. 4: Kirchmannum De Funeribus Rom. I, 7: Potterum Archaeol. IV, 3.

Pag. 93. Οὐ πείθω, ἔφη, ὃ ἄνδρες, Κρίτων — κατορύττει.

Haec suae disputationi adhibuit Cicero Tusc. I, 43 (*De humatione*) Socrates quidem quid senserit, apparet in eo libro, in quo moritur: de quo jam tam multa diximus. Cum enim de immortalitate animorum disputavisset, & jam moriendi tempus urgueret, rogatus à Critone quemadmodum sepeliri vellet: „Multam vero, inquit, operam, amici, frustra consumsi; Critoni enim nostro non persuasi, me hinc avolaturum, neque mei quidquam relicturum. Verumtamen, Crito, si me assequi poteris, aut sicubi nactus eris, ut tibi videtur, sepelito. Sed, mihi crede, nemo me vestrum, cum hinc excessero, consequetur.” Praeclare id quidem, qui & amico permiserit, & se ostenderit de hoc toto genere nihil laborare. Eadem sive indidem sumpta turbans, sive alios de Socrate libros sequens, sive utraque commiscens, ita prodit Aelianus Var. Hist. I, 16, quasi Socrates, oblata sibi ab Apollodoro tunica & pallio, & rogatus ut haec indueret & sic indutus demum venenum biberet, haec ad Critonem, Simmiam, & Phaedonem dixerit: καὶ πῶς ὑπὲρ ἡμῶν καλῶς Ἀπολλόδωρος οὕτω δοξάζει, εἴγε αὐτὸς πεπίστευκε ὅτι μετὰ τὴν ἐξ Ἀθηναίων φιλοτησίαν, καὶ τὸ τοῦ φαρμάκου πόμα ἔτι ὄντως ὄψεται Σωκράτην· εἰ γὰρ οἶεται τὸν ὀλίγον ὑστέρον ἐρριμμένον ἐν ποσὶ καὶ κεισόμενον γ' ἔτι εἶναι, δηλὸς ἐστὶ με οὐκ εἰδώς. Plato praeceptum iteravit in Leg. XII, p. 693, B, C: de sepultura agens: πείθεσθαι δ' ἐστὶ τῷ νομοθέτῃ χρεὴν τὰ τ' ἄλλα καὶ λέγοντι ψυχὴν σώματος εἶναι τὸ πᾶν διαφέρουσαν· ἐν αὐτῷ τε τῷ βίῳ τὸ παρεχόμενον ἡμῶν ἕκαστον τοῦτ' εἶναι μηδὲν ἄλλ' ἢ τὴν ψυχὴν· τὸ δὲ σῶμα ἐνδιαλλόμενον ἡμῶν ἕκάστοις ἐπεσθαι· καὶ τελευτησάντων λέγεσθαι καλῶς εἰδῶλα εἶναι τὰ τῶν νεκρῶν σώματα· τὸν δὲ ὄντα ἡμῶν ἕκαστον ἀθάνατον εἶναι, ψυχὴν ἐπονομαζόμενον παρὰ θεοὺς ἄλλους ἀπείναι, δάσονται λόγον καθάπερ ὁ νόμος ὁ πάτριος λέγει, τῷ μὲν ἀγαθῷ θαρρῶταί, τῷ δὲ κακῷ
μα-

μάλιστα φοβερόν. — ἐκ δὲ τούτων οὕτως ἔχόντων, οὐδέποτε οἰκο-
 φθορεῖν χρή διαφερόντως νομίζοντα τῶν αὐτοῦ τούτων εἶναι τὸν τῶν
 σαρκῶν ἔγκον θαπτόμενον, ἀλλ' ἐκεῖνον τὸν υἱὸν ἢ ἀδελφόν, ἢ
 ὅστις τις μάλιστα ἡγῆται ποθῶν θάπτειν, οἴχεσθαι περαινόντα
 καὶ ἐμπιπλάντα τῇ αὐτοῦ μοίρᾳ· τὸ δὲ παρὰ δεῖν εὖ ποιεῖν τὰ
 μέτρια ἀναλίσκοντα ὡς εἰς αἴψυχον χθονίαν βαμὸν: quem lo-
 cum, quamvis longiusculum, apposuimus & propter ar-
 gumenti conjunctionem, & ut correctionis nostrae ratio
 appareat, qui in posteriore parte sic dudum legendum ju-
 dicavimus, pro eo quod vulgo editur διαφέροντα νομίζον-
 τα τὸν αὐτοῦ: quorum prius postea confirmatum reperimus
 in Codice Vossiano, cujus varias lectiones edidit Heus-
 dins noster in Specimine Platonico p. 165: quae ita red-
 dimus: *Quae quum ita se habeant, neminem oportet
 sepultura sumtuosa rem suam familiarem affligere, putan-
 tem magnopere unum suorum esse hoc sepeliendum car-
 nium pondus: caet.* In eodem argumento Accii dictum
 laudat Cicero Tusc. l. c. *Immo enim vero corpus Pria-
 mo reddidi, Hectorem abstuli.* Et fortasse hujusmodi fue-
 rit Lucillii sententia, quae corrupte legitur in ejus Reli-
 quiis XXIX, 9, ex Nonio in Voce *Interficere*, p. 330:
*Prius non tollas, quam Tulli animum ex nomine, atque
 hominem ipsum interfeceris.* Disertius apparet in Apollo-
 dori dicto apud Stobaeum Floril. p. 139. De vi pronomi-
 nis αὐτὸς diversa apud Poetas & Philosophos, his ani-
 mum, illis corpus, αὐτὰ usurpantibus, monuimus in Se-
 lectis Histor. Gr. edit. altera p. 455.

Pag. 94. δύο γὰρ αὐτῶν υἱεῖς σμικροὶ ἦσαν, εἰς δὲ μέγας·
 καὶ αἱ οἰκεῖαι γυναῖκες ἀφίκοντο· major filius Lamprocles,
 & ipse è Xanthippa natus, cognitus è Xenophonte Mem.
 Socr. II, 2: duo minores, Sophroniscus & Menexenus,
 quos Diogenes Laert. II, 26, memorat, auctore Aristo-
 tele perhibente Lamproclem è Xanthippa, duos reliquos

è Myrtone natos. Ipse Socrates in Platonis Apologia p. 366, C: καὶ οἰκεῖοί μοι εἰσὶ, καὶ νῆσις γὰρ, ἢ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τρεῖς· αἱ μὲν μωρὰκιον ἤδη· δύο δὲ παῖδιά. De duabus autem uxoribus Socratis, quas ambas adeo simul habuerit, mendacem esse fabulam jam antiquitus ostendebat Panaetius, teste Plutarcho in Aristide p. 335, C, & Athenaeo XIII, p. 556, A: & diligenter nostra aetate quaestionem tractavit in Diatribe de Aristoxeno p. 76, Mahnius noster, laudatus in eodem argumento à Lydeno item nostro in Disputatione de Panaetio p. 65. Quibus etiam adjungantur summi viri, Bentlejus in Dissert. Phalarideis De Epistolis Socraticorum p. 73 & seq.: & Solanus Hemsterhusiusque ad Luciani Halcyon. T. I, p. 185. Quod autem suspicatur eruditissimus vir, Meinersius in libro Germanico, *Historia Doctrinarum apud Gr. & Rom.*, cujus primam partem recensuimus in Biblioth. Crit. Part. VIII: quod igitur suspicatur, hanc fabulam fortasse ex male intellecto hoc Phaedonis loco exstitisse, in quo αἱ οἰκεῖαι γυναῖκες à quibusdam intelligerentur uxores Socratis, Part. II, p. 523: equidem Graecum hominem, Graeca florente lingua, neminem haec verba sic accipere potuisse arbitror; quando nec recentiores, Ficinus, Cornarius, Dacierius ea sic acceperunt. Neque οἰκεῖαι γυναῖκες aliae sunt, quam mulieres vel familiares, vel famulae, ut apud Aelianum Var. Hist. XII, 1, 18: ὑπὸ τῶν οἰκείων γυναῖκων αἱ ἔτυχον αὐταῖς συνανελθοῦσαι, διαπεπλεγμέναι τε ἦσαν τὰς κόμους, καὶ διαπικοιλιμῆναι τὰ πρόσωπα —. Nec credibile est, in his etiam Xanthippam ad Socratem rediisse: neque, si haec rediisset, Platonem id non diserte significaturum fuisse.

Pag. 95. ἐν τούτῳ χρόνῳ. Verum est ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ, ut habent Vindob. A, B, C, F: Venet. A, B: ut jam conjecerat Stephanus.

Pag. 95. *ἰνεγκάτω τις τὸ φάρμακον εἰ τέτριπται.* Ad morem istum pertinet facetia Aristophanis à Forstero appositae ex Ran. 123: HP. Ἄλλ' ἔστιν ἀτραπὸς σύντομος τετριμμένη, ἥ διὰ θυεῖας. ΔΙ. Ἄρα κώνιον λέγεις; HP. Μάλισταάγε. HER. *At est compendiosa ad inferos via trita, Per mortarium.* BACCH. *An cicutam ais?* HER. *Omnino.* Quod Scholiastes sic declarat: *τετριμμένην δέ, ἄρμα μὲν ὡς ἐπὶ ὁδοῦ κατημαζευμένης· αἶμα δὲ καὶ διὰ τὸ τρίβεσθαι τὸ κώνιον.* Et in Phocionis obitu memoratur à Plutarcho T. I, p. 758, D: *ἰπεὶ δὲ Θούδιπτος ἐν τῷ δεσμοατηρίῳ γενόμενος, καὶ τὸ κώνιον ὁρῶν τριβόμενον ἠγανάκτει — εἶτα οὐκ ἀγαπᾷς, εἶπεν, ὅτι μετὰ Φωκίῳνας ἀποθνήσκεις; — Πιπνομένων δὲ ἤδη πάντων, τὸ φάρμακον ἐπέλιπε, καὶ ὁ δημόσιος οὐκ ἔφη τρίψειν ἕτερον, εἰ μὴ λάβοι δάδεκα δραχμὰς, ὅταν τὴν ὀλκὴν ἀνείται.* Caeterum, Phocionem hoc in vitae exitu cum Socrate comparans, verissimam hanc libro clausulam imponit: Ἄλλὰ τὰ μὲν περὶ Φωκίῳνα πραχθέντα τῶν περὶ Σωκράτη πάλιν ἀνέμνησε τοὺς Ἕλληνας, ὡς ἀμοιολογίας ἐκείνης τῆς ἀμαρτίας ταύτης καὶ δυστυχίας τῇ πόλει γενεμένης. Theophrastus Histor. Plant. IX, 17, tradit, cicutam terere vulgo usitatum Chios desuisse, aliamque rationem componendae instituisse: *Χίους φασὶ τῷ κωνεῖα πρότερον οὐκ οὔτω, ἀλλὰ τρίβοιτας, καθάπερ οἱ ἄλλοι, χρῆσθαι· νῦν δὲ οὐδ' αὖ εἰς τρίψειν· ἀλλὰ περιπτίσαντες (vulgo περιττήσαντες) καὶ ἐμφιλόντες τὸ κέλυφος· τοῦτο γὰρ τὸ τὴν δυσχέρειαν παρέχον, δυσκατέργασται ὅ· μετὰ ταῦτα κόπτουσιν ἐν τῷ ὅλμῳ, καὶ διαπτήσαντες (f. διηθήσαντες) λεπτὰ, ἐπιπάττοντες ἐφ' ὕδαρ πινοῦσι· ὥστε ταχεῖαν καὶ ἐλαφρὰν γίνεσθαι τὴν ἀπαλλαγὴν·* ubi consulendus Bodaeus Stapelius: ut Saraceus ad Dioscoridem, IV, 79.

Pag. 95. ἐν τοῖς ἔρσει. Forsterus malebat ἐπὶ τοῖς ὅρσει, ex Basil. altera, & margine Stephani: atque sic etiam haec Vindob. C, D, E, F: Venet. A, B: neque tamen
vul-

vulgata non item bona est. Scriptor non nominatus apud Stobaeum Serm. I, p. 19, 20, five Musonius, ut suspicatus est Gesnerus, five Teles aut Juncus, hinc sumsit: Σωκράτης — τριῶν ἡμερῶν αὐτῷ δοθεισῶν τῇ πρώτῃ ἔπειν· καὶ οὐ προσέμεινε τῆς τρίτης ἡμέρας τὴν ἐσχάτην ὥραν παρατηρεῖν, εἴ ἐστιν ἥλιος ἐπὶ τῶν ὀρῶν, ἀλλ' εὐθαρσῶς τῇ πρώτῃ· unde Atticam talem Legem exsculpsit S. Petitus p. 425, temere quidem; notante etiam Wesselingio. De tribus autem diebus ad mortis optionem concessis damnato, nec aliunde constat, nec in Socratis certe causa apparet.

Pag. 95. πίνοντας· i. e. *bibere solitos* Praefens pro Praeterito, ut subinde usurpatur. Noluit πίνοντας, quia mox sequitur. Poterat vero πεπωκότας, aut λαβόντας, ponere.

Pag. 96. φειδόμενος οὐδενὸς ἔτι ἐνόντος. Haec est una Dacierii scita animadversio, paroediam subesse dicti Hesiodi Ἔργ. Κ. Ἡμ. 367. — δειλὴ δ' ἐνὶ πυχμῇ φειδῶ. Quominus probandum est ὄντος, quod loco ἐνόντος habent, Bas. altera, margo Steph. & Venet. B.

Pag. 96. — πείθου· καὶ μὴ ἄλλως ποίει. Formula Platonica. Critone p. 370, E: ἀλλ' ἐμοὶ πείθου, καὶ μὴ ἄλλως ποίει. Rep. I, p. 410, A: ἀλλὰ μένετε, καὶ μὴ ἄλλως ποιεῖτε. Mox, C: μὴ οὖν ἄλλως ποίει. p. 414, B: μὴ οὖν ἄλλως ποίει· ἀλλ' ἐμοί γε χαρίζου ἀποκρινόμενος. Parmenide p. 58, F: αὐτὸν τε εἰσθαι τοῦ Παρμενίδου — ἐνδείξασθαι ὃ λέγοι, καὶ μὴ ἄλλως ποιεῖν. Aristides Orat. Sacr. V. T. I. p. 348: ἐπιείγασθαι τε ἐκέλευε, καὶ μὴ ἄλλως ποιεῖν.

Pag. 96. ἕως αὖ σου βῆρος ἐν τοῖς σκέλεσι γένηται. Haec transcripsit, certe cogitavit, Plutarchus De Sera Num. Vind. p. 554, F: τί κωλύει μὴδὲ τοὺς ἐπὶ θανάτῳ καθειργνυμένους φάνασι κολάζεσθαι μέχρις οὗ τις ἀποκόψῃ τὸν τράχηλον; μὴδὲ τὸν πεπωκότα τὸ καίειον, εἴτα περιόντα καὶ προσμείοντα βῆρος

βαρος ἐγγενέσθαι τοῖς σκέλεσιν αὐτοῦ, πρὶν ἢ τὴν συνάπτουσαν ἀναισθησίᾳ σβέσιν καὶ πῆξιν καταλαβεῖν; εἰ τὸν ἑσχατον τῆς τιμωρίας καιρὸν ἡγούμεθα τιμωρίαν· ubi et haec Platonis, et aliorum verba apposui. Quibus addatur Seneca De Providentia Cap. III, p. 195: *male tractatum Socratem judicas, quod illam potionem publice mixtam, non aliter quam medicamentum immortalitatis obduxit, et de morte disputavit usque ad ipsam mortem: male cum illo actum est, quod gelatus est sanguis, et paulatim frigore inducō venarum vigor constitit.* Aristoteles Problem. III, 24. Dioscorides IV, 79. Nicander Alexiph. 186. Plinius Hist. Nat. XXV, 95: *Cicuta quoque venenum est, publica Atheniensium poena invisā. — Semini et foliis refrigeratoria vis: quos enecat, incipiunt algere ab extremitatibus corporis. — necat sanguine spissando.* Aristophanes Ran. 125, deinceps in loco supra appposito p. 327, *viam cicutae* dicit — ψυχράνγει καὶ δυσχεύμερον, Εὐθύς γὰρ ἀποπήγνυσι τὰντικνήμια· ubi Scholiastes: ἀπὸ τῶν ποδῶν γὰρ οὗτος ὁ θάνατος ἀρχεται, πρῶτους αὐτοὺς ἀποψύχων· ὡς τοῦ ζωτικοῦ αἵματος περὶ τὴν καρδίαν συστυλλομένου.

Pag. 96. καὶ ὁ λαβὼν — ἐξέπιε. Operae pretium est cum hac narratione praeconia posteriorum hinc ducta referre: Plutarchi in libello inscripto An Pravitas Sufficiat Ad Infelicitatem: p. 499, B: κύλικας φαρμάκου ταραύτεις; οὐχὶ καὶ Σωκράτει προέπιες; ὁ δὲ ἰλέως καὶ πρᾶος, οὐ τρίσας, οὐδὲ διαφθείρας, οὐδὲ χρώματος οὐδὲ σχήματος, μάλ' εὐκόλως ἐξέπιεν· ἀποθνήσκοντα δὲ αὐτὸν ἱμακάριζον οἱ ζῶντες, οἷς οὐδ' ἐν ἔδου θείας ἄνευ μοίρας ἐσόμενον· postrema sunt ex §. β. p. 5. Exquisitum hoc διαφθείρας, pro *mutans, molliens*, dictum, Musgravius adhibuit Euripidi Medeam dicentem facienti 1062, Χεῖρα δ' οὐ διαφθερῶ. i. e: *manum meam non commiseratione molliam, nec à caede ab-*

abstinebo. Lucianus, caeterum admirabilis Attici facultate salis, in Socrate intempestive facetus et dicacule mendax Dialog. Mort. XXI, T. I. p. 421, merito reprehensus Hemsterhusio, nec hic apponendus. Gregorius Nazianzenus Ep. LVIII, p. 822, D: Σωκράτης δὲ τὸν θάνατον ὑπὸ Ἀθηναίων κατακριθεὶς, καὶ οἰκῶν, ὡς οἶσθα τὸ δεσμωτήριον, τέως μὲν ὡς ὑπὲρ ἄλλου δεσμωτηρίου τοῦ σώματος τοῖς μαθηταῖς διελέγιστο, καὶ φυγεῖν ἐξὸν ἀπηξίωσεν· ἐπειδὴ δὲ προσηέχθη τὸ κώνειον, δέχεται μάλιστα ἡδέως, ὥσπερ οὐκ ἐπὶ θανάτῳ δεχόμενος, ἀλλὰ φιλοτησίᾳς προπινόμενος· quae ultima interpretes minus recte vertisse videtur — *tanquam — amicos propinando ad potandum invitaret*: legendum φιλοτησίαν, i. e. *tanquam propinatus convivale poculum, i. e. quasi ei convivale poculum propinaretur.* Valerius Maximus, VII, 2. Ext. I: *Idem (Socrates) cum Atheniensium scelerata dementia tristem de capite ejus sententiam tulisset, fortique animo et constanti vultu potionem veneni è manu carnificis accepisset, admoto jam labris poculo, uxori Xanthippae inter fletum et lamentationem vociferanti innocentem eum periturum: „Quid ergo” inquit „nocenti mihi mori satius esse duxisti?”* turbans ille, ut solet, aut turbidos fontes sequens. Probabilius scriptor Apologiae Socratis, quae sub Xenophontis nomine exstat, hoc Apollodoro, nec tempori bibendi poculi, tribuit, §. 28. Ἐπισχόμενος est *admovens ori poculum*, ut fere reddidit Cornarius; vi verbi Medii, ut ἐπέχειν τινὶ πινῶν, *praebere, admovere cui potum* apud Aristophanem Nub. 1385. Minus accurate Ficinus, *arrepto poculo.* Pejus etiam Dacierius in hanc sententiam, *tacens per aliquod tempus.* Illud autem ταυρηδὸν ὑποβλέψας, *torve tuens*, animadvertimus in Epistola Critica p. 46.

Pag. 97. ἰμοῦ γε βία καὶ αὐτοῦ ἀστακτὶ—. Bas. 2. Venet.

net. B, ἐμοῦ γε καὶ αὐτοῦ βλά καὶ ἀστακτί, concinnius: sic et Vindob. A. et τε pro γε. Idem Vindob. A, et B, in margine, pro ἀστακτί habent ἀσταλακτί: vulgato non praeferendum. Proclus ad Plat. Rep. [p. 383. memoriter citans, Apollodoro tribuit: καίτοι παρὰ Πλάτωνι Σακράτης μὲν ἀτακτος μείνας καὶ ἀπροσπαθῆς πρὸς τὰ δάκρυα τῶν εἰκείων ἀνύμνηται. Ἀπολλόδορος δὲ ἀστακτί δακρύων. De hoc Adverbio videatur Suidas in Ἀστακτί: Interpretes ad Hesychium in Ἀστακτον: et Abreschius Lect. Arist. p. 140, sequ.]

Pag. 97. οὐδέναι ὄντινα οὐ κατέκλαυσε τῶν παρόντων. *neminem non deploravit praesentium.* Compositionis genus Atticae. Sic Plato in Theaeteto pag. 126, A: φεμὴν οὐδέναι ὄντινα οὐ τὰ μὲν αὐτὸν ἡγεῖσθαι τῶν ἄλλων σοφώτερον, τὰ δὲ ἄλλους ἑαυτοῦ. et plura dedimus in Biblioth. Crit. Part. X. p. 93. Quod autem Stephanus in Thes. Gr. L. T. II. p. 222, voluit κατέκλασε, i. e. *fregit animos praesentium*, et habent Veneti, A. B: nec ipse exemplum hujus usus attulit; nec ea, quae nobis observata sunt, huc valent: quamquam κλάσθαι πρὸς εἰκτὴν *ad misericordiam flecti*, et κατακλᾶν τὸ θράσος τινος, et similia usurpari quidem, nec tamen hoc sensu ita simpliciter Verbum κατακλᾶν usurpari, novimus.

Pag. 97. ἔτι ἐν εὐφημίᾳ καὶ τελευτᾷ. Olympiodorus Cod. I. p. 168, et 261. Ὅτι ἐν εὐφημίᾳ τελευτᾷ ἡζήσαντο οἱ Πυθαγόρειοι, ὡς ἀγαθοῦ καὶ ἱεροῦ τοῦ πράγματος οἶτος. καὶ ἔτι ἐνίοτε περισπᾶ τὰ τοιαῦτα τὴν ἀνάγωγον ὁρμήν. κ. τ. λ. Bene Ficinus, *cum faustis acclamationibus*: nec [minus Cornarius, *cum laudatione et bonorum verborum pronuntiatione*, utramque nominis vim adhibens. De laudationis significatione diximus ad Plutarchum De Fortuna p. 99, C. *Faventia*, i. e. linguis favere, à male ominatis verbis abstinere, bona verba pronuntiare, εὐφημία,

valet in primis in cultu deorum et sacrificiis; proinde quoque in *morte*, quae et ipsa res sacra est; ut εὐφημία sit officium & morientis, et eorum qui ei adsunt. Pythagorae praeceptum εὐφημίας universe memorat Jamblichus Vit. Pythag. § 149: peculiariter in morte §. 257, *Ολας δ' ἄχρι τῆς τελευτῆς εἶνά τι προστεταγμένον· καὶ κατὰ τὸν ὑστατον καιρὸν παρήγγελλε μὴ βλασφημεῖν, ἀλλ' ὥσπερ ἐν ταῖς ἀναγωγαῖς οἰωνίζεσθαι μετ' εὐφημίας, ἥνπερ ἐποιοῦντο διωθόμενοι τὴν ἀνδρίαν· postrema corrigantur vel διωθόμενοι τὴν ἀνιδρίαν, repellentes ignaviam: vel διορθούμενοι τὴν ἀνδρίαν, confirmantes fortitudinem: ad praeceptum fortitudinis exercendae haec referuntur, quod traditum erat § 228, ad animum in discessu ē corpore, ἀνόδω, in reditu ad superos, confirmandum: et, quamvis speciosa, tamen vana est suspicio Obrechtii legentis διωθόμενοι τὸν Ἀδρίαν; qui mare Adriaticum trajecturi sunt; nam et exemplum Adriae singulare et poeticum est, et Praefens διωθόμενοι, pervadere, perfringere fluctus, non convenit initio navigationis. M. Antoninus V, 33: τί οὐ περιμένεις Ἰλίας τὴν εἴτε σβίσιν εἴτε μετὰστασιν· ἕως δὲ ἐκείνης ὁ καιρὸς ἐφίσταται, τί ἀρκεῖ; τί δ' ἄλλο, ἢ θεοὺς μὲν σέβειν καὶ εὐφημεῖν· ἀνθρώπους δὲ εὖ ποιεῖν —. Diogenes Laert. V, 90: in funere Heraclidis Pontici, παραπεμπόντων τὸν Ἡρακλείδην τῶν πολιτῶν καὶ εὐφημοῦντων. Notissima est Euripidis sententia ex fabula perdita Cresphonte: Τὸν φῦντα θρηνεῖν εἰς ὅσ' ἔρχεται κακὰ· Τὸν δ' αὖ θανόντα καὶ πόσων πεπαυμένον, Χαίροντας, εὐφημοῦντας ἐκπέμπειν δόμων.*

Pag. 97. οὗτος ἰ δούς τὸ φάρμακον. Est interpretamentum annotatoris temere orationi Platonis insertum: ut monuimus ad Plutarch. De Ser. Num. Vind. p. 51, et ante nos Forsterus ad hunc locum: et ante hunc laudatus ipsi Uptonus ad Epictetum p. 277.

Pag. 97. πηγνύοιτο. Sic Stephanus corrigendum monuit:

nuit: habet Vindob. E, B: C autem pro varia lectione. Vulgo, πηγυτο.

Pag. 97. τὸ ἥτρον. Huc refertur glossa Timaei ἥτρον· ὁ μεταξὺ ὀμφαλοῦ τε καὶ αἰδοίου τόπος ἔνθα μάλιστα, Γίνετ' Ἄρης ἀλεγεινὸς εἰζυροῖσι βροτοῖσι. Moeris: ἥτρον, τὸν ὑπὸ τῶν ὀμφαλῶν τόπον, Ἀττικῶς· ὑπογάστριον, Ἑλληνικῶς. Conferatur Foësius Oecon. Hippocrat. in Voce ἥτρον.

Pag. 97. τῷ Ἀσκληπιῷ ὀφείλομεν ἀλεκτρυόνα. Hoc postremum Socratis mandatum, ejus obtrectatores cupide arripientes, nec ad se ipsi respicientes, exagitarunt: in quibus caeteris aequior Theodoretus Serm. VII, p. 590, B: ἐγὼ δὲ οἶμαι καὶ ἀκράτην τὸν Σωφρονίσκου, τὸν ἀλεκτρυόνα θῦσαι κελεύσαι, ἵνα τὴν κατ' αὐτοῦ γεγενημένην διελέγῃ γραφὴν· ἐγραψάτην γὰρ αὐτὸν Ἄνυτος τε καὶ Μέλιτος, ὡς εἶναι θεοὺς οὐ νομίζοντα· quae an causa exstiterit, non statuimus. Scriptor Epistolae Socraticae XIV, p. 36, hoc nescio unde acceptum tradidit: ὡς δὲ ἔπινε τὸ φάρμακον, ἐπέστελλεν ἡμῖν τῷ Ἀσκληπιῷ θῦσαι ἀλεκτρυόνα· ὀφείλειν γὰρ αὐτῷ κατ' εὐχὴν τινα, ὅποτε ἡσθένει ἀφικόμενος ἀπὸ τῆς ἐπὶ Δηλῷ μάχης. Dacierius Socratem merito quidem probat, sed mystica interpretatione aliena illa ab hac Platonis narratione. Conferatur & Spencerus ad Origenem Adv. Celsum VI, p. 632, E: ubi citatus Socratis defensor Caelius Rhodiginus Antiq. Lect. XVI, 12, tacite secutus est Ficini Argumentum in Phaedonem p. 800, a, D: hic autem Olympiodorum Cod. I, p. 169, sic interpretantem: Διὰ τί τῷ Ἀσκληπιῷ τὸν ἀλεκτρυόνα ἀποδίδωσιν; ἢ ἵνα τὰ νεοσηκότες τῆς ψυχῆς ἐν τῇ γενέσει ταῦτα ἐξιάσῃται; μήποτε δὲ κατὰ τὸ λόγιον, καὶ αὐτὸς τὸν παῖδνα ἔδων βούλεται ἀναδραμεῖν εἰς τὰς οἰκείας ἀρχάς. Paulo aliter p. 261: Διὰ τί ὀφείλειν ἔφη τῷ Ἀσκληπιῷ τὴν θυσίαν, καὶ τοῦτο τελευταῖον ἐφθέγγετο· καίτοι εἰ ὀφείλειν ἐπιστρεφῆς ὡς ἀνὴρ, οὐκ αἶ ἐπελήθετο· ἢ ὅτι παιωνίου δέχεται προσιέας ἡ ψυχὴ

ἀπαλλακτομένη τῶν πολλῶν πόνων. διὸ καὶ τὸ λόγιόν φησι, τὰς ψυχὰς ἀναγομένης τὸν παιῖνα ἄδειν. Aesculapii victimam Gallum prodit etiam Artemidorus Onirocrit. V, 9: Libanius T. I. p. 842, A: & quaedam de hoc genere adfert Haverkampius ad Tertulliani Apologet. XLVI, p. 380.

Pag. 98. καὶ δὲ τὰ ὄμματα ἴστησι. i. e.: *Et Socrates oculos fixerat*: unus interpretum Cornarius in hanc sententiam probabiliter vertit: *Et oculi illi obriguerunt*, modo scripsisset *obriguerant*. Certe καὶ δὲ est Socrates, mortuus oculis apertis & fixis, & sic apparens quum rursus detectus esset. Eum, dictis postremis verbis, rursus aut se ipsum obvolvisse, aut à custode aliove adfidente obvolutum fuisse, quamquam non dicitur, tamen sponte intelligitur; nisi forte excidit, quum diserte positum fuisset, ἀλλ' [ἐνεκαλόψατο αὐτίς, vel ὁ ἄνθρωπος ἐνέκαλυψεν αὐτόν· καὶ] ὀλίγον χρόνον διαλειπὼν κ. τ. λ. Sic modo supra hoc declarabatur, καὶ ἐκκαλυψάμενος, ἐνεκί· κάλυπτο γάρ, εἶπεν κ. τ. λ.

Pag. 98. συνέλαβε τὸ στόμα καὶ τοὺς ὀφθαλμούς· *os Et oculos clausit*. Mos notus & notatus ab Antiquitatum Scriptoribus: v. c. Kirchmanno De Funerib. I, 6: Potero Archaeol. Lib. IV. Cap. 3: verbum non item hoc usu frequens. Artemidoro II, 2: τῷ μικρῷ σώματι συμβάλλειν τὰ χεῖλη· forte restituendum συλλαμβάνειν. Joh. Chrysoft. De Providentia Lib. II, p. 188, b, D: ὁρᾷ σα τὸν παιῖδα παρυστῶτα καὶ δακρύοντα, καὶ καθαιρούντα ὀφθαλμούς, καὶ συλλαμβάνοντα στόμα, καὶ περιστέλλοντα, καὶ τὰ ἄλλα πάντα ἐπιμελούμενοι ἅπαν αὐτοῦ τοῦ θανάτου πιορότερα τοῖς γεγεννηκόσιν εἶναι δεκεῖ.

Pag. 98. τῶν τότε, ὧν ἐπειράθημεν. *eorum qui tunc fuerunt, quos experiundo cognovimus*: τότε nec laudis praestantiae, nec temporis recentissimo convenit: Ficinus omisit. Requiritur τῶν πώποτε, *eorum, qui umquam fuerunt*:

runt: in quam sententiam vertit *Dacierius*; nisi grammaticam rationem intelligens, ipsa certe rei evidentia ductus. Sic supra p. 95: τῶν πάποτε δεῦρο ἀφικομένων. p. 5. εἰπέρ τις πάποτε καὶ ἄλλος Leg. IX, p. 655, A: πάντων τῶν πάποτε γενομένων —. Dio Chryf. Or. LXV, p. 608, D: φιλαργυρίας τοὺς πάποτε ὑπερβεβλήκει. Plutarchus saepe, ut alibi ostendemus: alii item.

A D D E N D A

Disput. De Placito Immortalitatis Anim. p. XXXV. Hoc à Stoicis jactatum, *quia sit bonum, necesse esse ut sit malum*, jam eadem de causa statuerat Plato in Theaeteto p. 128, F: Ἀλλ' οὐτ' ἀπολέσθαι τὰ κακὰ δυνατόν, ὦ Θεόδωρε· ὑπεινάντιον γάρ τι τῷ ἀγαθῷ αἰεὶ εἶναι ἀνάγκη. De quo diximus in Annotatione ad Phaedonem p. 286.

Graeci Exempli p. 4. Annotat. p. 113. Τύχη τις αὐτῷ — συνέβη. ἔτυχε γὰρ τῇ προτεραιᾷ τῆς δίκης ἢ πρύμναι ἐστεμνωμένη τοῦ πλοίου κ. τ. λ. Eadem paronomasia, forte hinc ducta, exstat in Achille Tat. Histor. Amator. I, p. 55. ἔτυχε γὰρ τύχη τινι συμβᾶν τότε τὸν ἔρην ἀναπτερῶσαι τὸ κάλλος. Phoenicem avem dicit.

Gr. Exempl. p. 10, 11. Annot. p. 139, seq. Quaestio de morte sibi ultro consciscenda, late patet in omni Veterum Philosophia, & in primis celebratur à Stoicis in loco περὶ εὐλόγου ἐξαγωγῆς. De qua quo minus nunc diceremus, in causa fuit, cum nostrum brevitatis con-

fi.

filium, tum quod librum de eâ perdoctum, propediem edendum, conscripsit discipulus noster *Guilielmus Theodorus Baumhauerus*, multae juvenis humanitatis, variae doctrinae, & in Graecis Latinisque Literis probe versatus.

Gr. Exempl. p. 13. Annot. 142. ἀποθνήσκειν καὶ τεθνᾶναι. *mori & mortuum esse.* Hanc differentiam, sed aliis Scriptorum locis, nec ex hoc Platonico usu, notat Marklandus ad Max. Tyr. Diff. XXIV, 9, p. 698.

Gr. Exempl. 35. Annot. 193. ἀλλ' ἐνί τις καὶ ἐν ἡμῶν παῖς ὅστις τὰ τοιαῦτα φοβεῖται. MS. Commentarius in Aristotelis Categorias, nuper à nobis repertus in Bibliotheca Lugduno-Batava, item hoc Platonis effatum significat, p. 12: ἀπαίδευτος οὐχ ὁ μηδὲν εἰδώς, ἀλλ' ὁ τὸν ἐν αὐτῷ παῖδα μὴ καταστείλας. ἔστι γὰρ παῖς ἐν ἡμῶν καὶ γέρουσιν οὖσιν. τούτέστιν ἡ ἄλογος ψυχὴ, ἣν δεῖται (f. δεῖ) παιδεύειν. ὅθεν καὶ παιδεία εἴρηται ἡ ἀναγωγὴ. ὡς τοῦ ἐν ἡμῶν παιδὸς οὐτα καταστολή.

Gr. Exempl. p. 38. Annot. 202. καὶ τοῦτο αὐτῆς τὸ πάθημα φρόνησις κέκληται. Alia ratione Xenophon Cyropaed. πάθημα & μάθημα invicem opponit, III, 1, 10: πάθημα ἄρα σὺ λέγεις τῆς ψυχῆς εἶναι τὴν σωφροσύνην, ὥσπερ λύπην, οὐ μάθημα. quod comparandum cum ejusdem disputatione, in eodem libro prodita, 3: 23, 24. Plato πάθημα & ποίημα distinguit Leg. IX, p. 654, E, F: 668, B: Aristoteles Anim. III, 2, πάθησιν & ποίησιν. Quatenus in sapientia sit voluptas, in φρονήσει πάθημα, disputat Plato in Philebo: ubi notiones sensibus corporis acceptae dicuntur παθήματα p. 83, F.

Gr. Exempl. p. 54. Annot. p. 237. Μὴ γενώμεθα μισολόγοι — ὥσπερ οἱ μισάνθρωποι γιγνόμενοι. Idem Commentator MS. p. 16, 17, sententiam hanc Platonis memorat: ἐπειδὴ ἐκ τοῦ αὐτοῦ πάθους γίνεται μισολογία καὶ μισ

μισάνθρωπια, ὡς φησὶν ὁ Πλάτων ἐν Φαίδωνι, ἐκ τοῦ ῥαδίως πιστεύειν ἢ ἡθεσι ἢ λόγοις καὶ οἱ εἰσοικισάμενοι δὲ τινες ὡς χρηστὰ ἡθῆ ἔχοντας, ἐπ' αὐτοφάρῳ καταλαβόντες ὅτι φαῦλοι εἰσὶν, τοῦ λοιποῦ μισάνθρωποι γιγνόμενοι. καὶ οἱ πιστεύσαντες λόγοις τισὶν ὡς ἀρραγέσιν, τελευταῖον δὲ ὁρῶντες αὐτοὺς ὑπὸ τῶν διαλεκτικῶν ταραττομένους, τοῦ λοιποῦ μισόλογοι ἐγένοντο.

In eodem argumento Platonem imitantur Hierocles Commentar. Aur. Carm. p. 140, edit. Londin. & Gregorius Naz. Or. I, p. 18, C.

Gr. Exempl. p. 78. Annot. p. 279, ὃ ἂν μονάς. Superiore anno iterum Phaedonem in schola interpretans, memini me ad hunc locum dicere, Platonem videri scripsisse, ὃ ἂν ἀρτίῳ μόνας, scilicet ἐγγένηται. i. e. *impar numerus est is, cui pari unitas accesserit*: quam conjecturam postea, conscribens hanc Annotationem, falsam deprehendi. Venit deinde ad me unus ἐ discipulis, omnem hujus dialogi & grammaticam rationem & dialecticam subtilitatem accurate persequi solitus, qui idem se vidisse affirmaret, rationesque sententiae suae explicaret eas, quae plane cum rationibus convenirent iis, quas ego in Annotatione fecutus eram. Idem, & mei causa & sua sponte, totum hoc nostrae editionis volumen relegit, dedita etiam opera typographicos errores animadvertens, eorumque indicem conficiens, quem fini subjecimus. Est hic nobilissimus adolescens *Guilielmus Lodovicus Wassenarius Cattovicenus*, qui hunc alterum annum percepta nostra institutione, tum vero maxime domestica suaque ipse exercitatione, tantum profecit, ut jam nunc scriptionem commentetur de Chrysippi vita & doctrinae reliquiis, & magno aliquando nostris Literis ornamento futurus sit; si quidem institutum hoc studiorum iter persequatur.

Exempl. Gr. 81. Annot. 285. — ἔρμαιον ἂν ἦν τοῖς κακῆς ἀποθανοῦσι, κ. τ. λ. Clemens Alexandr. Strom. IV,

p. 492, A, cum Theanus Pythagoricae sententia comparat, &, prouti nunc quidem legitur, ita ut quis putet Platonem inde hanc ipsam dictionem transcripsisse: Θεανὼ γὰρ ἡ Πυθαγορικὴ γράφει. Ἦν γὰρ τῷ ὄντι τοῖς κακοῖς εὐωχίᾳ ὁ βίος, πονηρευσαμένοις, ἔπειτα τελευτῶσιν, εἰ μὴ ἦν ἀθάνατος ἡ ψυχὴ, ἔρμαιοι ὁ θάνατος. Καὶ Πλάτων ἐν Φαίδωνι. Εἰ μὲν γὰρ ἦν ὁ θάνατος τοῦ παντὸς ἀπαλλαγὴ, καὶ τὰ ἐξῆς. Ubi, quae in Platone proxime sequuntur ipsa haec verba, ἔρμαιοι ἂν ἦν τοῖς κακοῖς ἀποθανοῦσι, à Clemente recte ac deinceps suo loco posita, partim excidisse, partim à librariis reliqua, ἔρμαιοι ὁ θάνατος, perperam Theanus verbis subjecta sunt.

Annot. p. 307. Nomen ἑκλάμπρος & alibi meminimus nos legisse; & exstat apud Josephum Bell. Jud. V, 2, 3: & Eudociam p. 398. Et tuetur se verbo ἐκλάμπω, & analogia Nominum ἐκφανής, ἐκπρασής, ac similitum.

Bayerische
Staatsbibliothek
München

INDEX I.

SCRIPTORVM VETERVM ET RE-
CENTIORUM. QVI NOTANTVR,
VINDICANTVR, EMENDAN-
TVR, ILLVSTRANTVR.

NUMERVS ROMANVS NOTAT PRO-
LEGOMENA, VVLGARIS ANNO-
TATIONEM.

A.

ACCIVS. 325.

AELIANVS. 225.

AENEAS GAZAEVS. 126.

136. 162. 193. 207. 210.

213. 284. 286. 287.

AESCHINES SOCR. 189.

AESCHYLVS. 292.

ALEXANDER APHRODI-
SIENSIS. 249.

AMMONIVS, Interpres
Phaedonis. 167. 173.

ANAXAGORAS. 183. 253.
256. 258. 259. 261. 301.

ANAXIMENES. 254. 262.

ANONYMVS. MS. Inter-
pres Categoriarum Ari-
stotelis. 336.

ANTHOLOGIA GR. 169.

293. 305.

ANTIPHON. 122.

APOCALYPSEOS SCRIP-
TOR. 307.

APOLLONIVS RHO-
DIVS. 306.

APPVLEIVS. 239.

AREVS DIDYMVS. 271.

ARISTAENETVS. 118.

ARISTIDES, 218. 240.
321.

ARISTIPPVS ATH. Lati-
nus interpres Phaedonis,
103. 105.

ARISTOPHANES. 327.
329.

ARISTOTELES. 137. 157.
249. 281. 297. 308. 310.

XX

ARI

ARISTOXENVS. III. 248.

ARNOBIVS. 318.

ARTEMIDORVS. 334.

ATHENAEVS. 109. 110.

ATTICI interpretes Plato-

nis. 159.

AVGVSTINVS. 124. 193.

213. 214. 284.

B.

BASILIVS. M. 302.

BASTIVS. 106.

BOETHVS PLAT. 212.

BOETHVS, f. EPICVR.

281.

BION BVCOLIC. 120.

273.

C.

CAELIVS RHODIGINVS.

333.

CHALCIDIVS. 125. seq.

CICERO. 126. 139. 144.

158. 175. 208. 226. 227.

233. 248. 249. 294. 298.

VIII.

CLEMENS ALEXANDR.

338.

COMICI. Socratem tradu-
xerunt. 174.

CORN. NEPOS. 323.

CRONIVS. scripsit de pa-
lingenefia. 212.

D.

DAMASCIVS. 146.

DEMETRIVS RHETOR.

119.

DEMOCRITVS. 261.

DEMOSTHENES. 159.

182.

DIDYMVVS. 271.

DIOGENES LAERT. III.

113. 119.

DION. CHRYS. 116. 124.

180. 191. 225. 233.

DIONYSIVS HAL. 292.

E.

EMPEDOCLES. 152. 261.

EPICHARMVS. 143. 144.

151.

EPICTETVS. 124.

EPICVRVS. 137. 149. 183.

193.

EVDORVS. 275.

EVENVS. 125.

EVNAPIVS. 238.

EVPOLIS. 175.

EVRIPIDES. 163. 267.

298. 299.

EVSEBIVS. 271.

G.

GALENVS, contra Platonem de Animi immortalitate scripsit. 110.

GELLIVS. 123.

GREGORIUS NAZ. 330. 337.

H.

HARPOCRATION. LEXIC. RHET. 125.

HARPOCRATION. Phaedonis Interpres. 110. 159. 167. 212.

HERACLIDES. Allegor. Hom. scriptor. 247.

HERMIAS. Scholiasta Phaedri Plat. 101.

HESIODVS. 298. 328.

HIEROCLES. 140. 193. 217. 337.

HIMERIVS. 126. 218.

HIPPARCHVS PYTHAG. 240.

HOMERVS. 247. 252.]

HORATIVS. 122.

I.

IACOBVS. AP. 158.

IAMBLICHVS. Phaedonis Interpres. 110.

IAMBLICHVS. scripsit de Metempsychosi. 212. 213. 214.

illustratur et emendatur. 111. 131. 171. 290. 302. 321. 332.

IOANNES CHRYS. 185.

ISOCRATES. 321.

IULIANVS. 123. 126. 140. 208. 241. 286. 302.

IUVENALIS. 299.

K.

KVSTERVS. Phaedonis locos interpretatur. 110, seq.

L.

LACTANTIUS. 173.

LATINI Interpretes Platonis. 102 — 104.

LAVRENTIVS LYDVVS. 305.

LEVCIPIVS. 261.

LIBANIVS. 116. 118. 140. 322.

LIVIVS. 123.

LONGINVS. Phaedonis Interpres. 159.

LUCIANVS. 193. 194. 253. 302. 329.

LVCILIUS. 325.

M.

MARINUS. 126.

MINUCIUS FELIX. 238.

MORELLIUS. 103 — 107.

MYSONIUS. 158.

N.

NEMESIUS. 211. 212.

NUMENIUS. de Metem-
psychosi. 212.

O.

OLYMPIODORUS. Inter-
pres Phaëdonis. 101. seq.

123. 130. 134. 135. 140.

142. 143. 146. 149. 151.

153. 159. 161. 164. 165.

167. 184. 186. 190. 194.

201. 204. 211. 249. seq.,

251. 282. 287. 294. 306.

308. 316. 320.

ORACVLUM. 334.

ORIGENES. 307. 308.

P.

PARMENIDES. 152. 229.

PATERIUS. Phaëdonis In-

terpres. 110. 167.

PHABORINUS. 188.

PHILO IVD. 123. 143.

253.

PHILOPONUS. 189.

PHILOSTRATUS. 121.

262.

PISANDER. Ejus fabula
de Cadmo. 251.PLATO. in aliis libris
emend. et illustr. 140.

182. 187. 199. 203. 207.

212. 218. 219. 232. 243.

258. 265. 268. 283. 284.

285. 286. 314. 315. 321.

325.

——— Ejus Epistola
XIII, an sit spuria. 108.——— ——— arcana doc-
trina. 137. 138.

——— ——— ἀγρυπία. 138.

——— ——— Phaëdon, ger-
manus Platonis liber. 109.——— ——— ———, qua-
tenus fictus sit. 109. 118.——— ——— ———, à
Platone juniore scriptus.
298.——— ——— ———, quar-
tus liber Platonis. 313.——— ——— ———, cum
Symposio comparatur.
IV. IX. XI.

PLA-

PLATO. Phaedonis drama-
tica laus. VII.

————— non
omnia Immortalitatis ar-
gumenta in eo exposuit
Plato. IX.

————— ar-
gumentorum in Phaedo-
ne explicitorum recensio
XXVII—XLIV.

————— argumeto-
rum in Menone, Phaedro,
et Reip. X. aliisque in li-
bris expositorum recen-
sio. XVII—XXVII.

————— in Leg. X. li-
bro. —XXIV.

————— Platonicae doctri-
nae principia. XVI.

————— Fabulae de statu
animorum post mortem
XL. seq. 287.

————— Mundus an ini-
tium nec ne, habuerit.
XXII.

PLINIVS. 329.

PLOTINVS. emend. et il-
lustr. 196. 197. 232. 243.
256. 279. 283. 300. 301.
306. 308.

————— de Metemp-
sychosi. 212. 213.

————— de Mundi

Aeternitate. XXIII.

PLUTARCHVS. 117. 123.
131. 174. 182. 188. 206.
207. 225. 228. 230. 233.
234, bis. 235. 268. 271.
287. 297. 312. 313.
XXIII.

POETA INCERTVS. 155.

POMPONIUS MELA. 312.

PORPHYRIVS emend. et
illustr. 131. 192. 214.
281. 284. 287.

————— de Metemp-
sychosi. 212. 213. 214.

PROCLVS. emend. et il-
lustr. 135. 138. 205. 225.
243. 247. 282. 293. 296.
301. 305. 308. 315.

————— Interpres Phae-
donis. 110.

————— de Mundi Ae-
ternitate. XXIII.

PROVERBIA. *currentem
hortari* 126. πολλοὶ μὲν
παρθηκοφόροι, παῦροι δὲ τὰ
βάκχοι, 173.

PYTHAGORICI vetant se
ipsum quem occidere.
130. 139.

————— vias
publicas ire. 155.

————— mare asper-
nantur. 303.

S.

SCHOLIASTA. Aristophanis. 238.

————— Hesiodi.

298.

————— Platonis.

131. 133.

SENECA. 305.

SEXTVS EMPIRICVS.

123. 144. 171.

SIMPLICIUS. 133. 143.

192. 259. 281. 297. 301.

SOCRATICORVM EPIS-

TOLAE. 117. 179.

STOBAEVS. 121, seq. 271.

275. 328.

STRATO. 282.

SYNESIVS. 150. 193.

322.

T.

TERTVLLIANVS. 150.

156.

THEMISTIVS. 125. 192.

225.

THEODORETVS. 319.

THEODORVS PLAT. de
Metempfychofi. 212.

THEOLOGVMENA. A-

RITHMETICA. 304.

THEOPHRASTVS. 327.

TRAGICVS INCERTVS.

323.

V.

VALERIUS MAXIMVS.

330.

VARRO. 313.

VIRGILIVS. 309.

X.

XENOPHANES. 151.

XENOPHON. 157. 166.

188. 234. 253. 336.

Z.

ZACHARIAS MITYLE-

NAEVS. 193.

ZENO ELEATES. Ejus

opinio de Animae harmo-
nia. 229.

ZENO STOICVS. Ejus ar-

cana doctrina. 137.

————— dic-

tum, quare à discipulis
mercedem exigat. 167.

I N D E X II.

HISTORICVS ET GEOGRAPHICVS HOMINVM ET RERVVM.

A.

Aegyptii, auctores Platoni
Metempsychoseos. 212.

————— **Terrae**
coelestis, in Phaedone
descriptae. 301. 303.

Aer est Animae materia.
254.

Aesopi Fabulae à Socrate
versibus ligatae. 124.

————— dicuntur et λόγοι,
et μῦθοι. 127.

Anima et Animus. XLVI.

————— Ejus simplex natu-
ra et immortalitas XV —
XLVIII. et XLIX —
LXIII.

————— reminiscitur res prio-
rum vitarum. XVIII.
XXX.

————— se ipsa movet. XIX.

————— non habet interitus
causam in se. XXV.

Anima redit in corpora;
nec ex nihilo fit, nec in
nihilum abit. XXVIII —
XXX.

————— non est ex genere
compositorum, nec dis-
solvitur. XXXI. seq.

————— non est harmonia.
XXXIII. 248.

————— migrationibus in alia
deinceps corpora non
conteritur. XXXIII, seq.

Animae pravorum post mor-
tem, spectrorum instar,
circum sepulcra versantur.
209. 210.

Anima voluptate et dolore
corpori affigitur. 220.

————— an sit ex aere. 254.

————— an quaedam Animae
apud Inferos in aeternum
puniantur. 317. 318.

————— Ejus immortalis et
simplex natura. XV —
XLVIII.

XLVIII. et XLIX —
XLIH.

—— Veteres hujus sen-
tentiae auctores. IX.

—— Recentiores —. LXI.

Apollonius Tyaneus Romae
videbat quae in Aegypto
fiebant. 202.

Argivi, Thyrea amisfa, co-
mas depofuerunt, donec
eam recuperassent. 236.

Aristippus Socraticus à Pla-
tone reprehensus. 119.

Athenienfium facra legatio
Delum miffa. 114.

B.

Boeotii, ftupidi et indocti.
146.

C.

Capillum in luctu apud
Graecos viri tondebant,
mulieres alebant: an con-
tra, ut putavit Meurfius.
234.

Cerebrum, Animi fedes.
254.

Cicuta teritur. 327.

—— ejus vis. 329.

Cleombrotus, Socratis di-

fcipulus. 118.

Codices MS. Phaedonis.
105 — 107.

Contraria è contrariis exi-
ftunt. 117.

—— Argumentatio e
contrariis ducta: quid-
quid fit, ejus etiam con-
trarium effe. XXXVII.

Corpus Animi carcer. 139.

Corporum compositio va-
rii eft generis. 197.

Cygni canunt ante mortem
laetantes. 225.

D.

Definitionis officium. 278.

Dialogi funt vel dramatici,
vel diegematici: i. e. vel
actione, vel narratione,
continentur. 108.

—— mos eorum. 109.

Discere eft reminifci. 183.

Disputandi ratio de thefi.
269.

Dodecaëdri laus. 304.

Duodenarii numeri vis. 304.
305.

E.

Echecrates Pythagoricus.
110. feq.

Ele.

Elementa IV, figuris mathematicis comparata. 304.

Endymion. 183.

F.

Fascinus. 252.

G.

Gallum Gallinaceum quare Socrates moriens Aesculapio sacrificari iusserit. 333.

Geographicae tabulae. 295.

H.

Harmoniâ constat virtus 127. 248.

_____ Anima. 284.

Herculeae columnae. 299.

Homines nati è Titanibus. 134.

_____ mancipia sunt Deorum. 140.

_____ pauci sunt optimi aut pessimi, plerique mediocres. 239.

Homoeomeria Anaxagorae. 254.

I.

Ignis est materia Animi, secundum Heraclitum et Stoicos. 254.

Inferna habent varios fluvios 315.

_____ varias vias. 293.

Interitus omnium si esset, quibus ex causis fieret. 183.

Joleus, Herculis adjutor. 237.

L.

Lavari capitis supplicio affectos, an mos fuerit Athenis. 323.

Lex Attica, de trium dierum spatio condemnatis ad moriendum concessio, an vere feratur. 327.

Luctu, qui sexus comam aluerit vel toronderit. 234.

Lynceus. 202.

M.

Mala necesse est esse, quia eorum contraria, bona, sunt. 286. 335. XXXV.

Y y

Ma.

Mala in solâ hac terrâ sunt.
286.

Mare exosum est Aegyptiis, Pythagoricis, Platoniciis. 303.

Metaphysica schola de Animi simplici natura et immortalitate. XLIX.

Metempsychosin Veteres varie interpretabantur. 210.

O.

Occidere se ipsum, nefas habetur. 130. 139. 335.

Orcus, et quatuor ejus fluvii. 308. sequ.

P.

Phaedondas Thebanus, Socratis discipulus. 118.

Phasis fluvius. 299.

Philolai aetas. 130.

Philosophia est purgatio Animi. 172.

———. commentatio mortis. 142. 165.

Phlius urbs quam necessitudinem cum Pythagoricis habuerit. 112.

Phocionis et Socratis obi-

tus comparantur. 327.

Pila lusoria varia, duodecim laterum. 306.

Pisces extra aquam capita exferentes, similes hominibus animum ex terrenis ad divinarum rerum cogitationem tollentibus. 302.

Platonis lectio necessaria Literarum studiosis. I.

——— dictio Jove digna. X. XI.

——— ——— variae formae. X, seq.

——— ——— ubi sit perspicua aut obscura, ubi plana aut contorta. X — XII.

——— ——— auditores in scholis non uno modo afficit. XIII.

Poenae apud inferos an sint quarundam animarum aeternae. 317. 318.

Posse, an hinc *esse* consequatur. 283.

R.

Ranis circa paludem habitantibus similes sunt homines. 300.

Ratiocinari, quid sit. 153.

S.

- S.**
- Sacra manium habent ambages viarum. 293.
- Sanguis est anima Empedocli. 253.
- Scientia unde existat. 254.
- Socrates quid ipse senferit de Animorum immortalitate. 109.
- in carcere cum discipulis differens argumentum tabulis pictis fuit. 108.
- ejus arcana doctrina. 137.
- cygnorum confervus. 225.
- ejus filii et uxores. 326.
- cicutam intrepidus bibit. 329.
- moriens debitum Aesculapio gallum sacrificari jubet. 333.
- Solem deficientem in aqua contemplari. 264.
- Solis radiis, nec alio cibo, quem nutritum, prodidit Aristoteles. 308.
- Tartarus. 309. seq.
- Terra sustinetur aequalitate ponderis, τῇ ἰσορροπία. 296.
- an in medio Mundo et immota sit, secundum Platonem. 296. 298.
- nostra, habitata et nobis cognita, οἰκουμένη, continetur ora maris mediterranei à Columnis Herculis ad Phasidem. 299.
- superior coelestis. 300. seq.
- habet figuram dodecaëdri. 304.
- est animal respirans. 311. 312.
- V.**
- Varus, oculorum medicus. 202.
- Virtus est harmonia. 127.
- civilis, est φαύλων. 216.
- ejus distributio in quatuor partes. 172.
- gradus sunt quatuor. 216.
- virtutes καθαρτικαί 172.
- Vy 2**
- Vi.**

- Vita non relinquenda est nisi jussu Deorum. 130.
 139.
 Voluptas et dolor conjunctione mutua tenentur. 122.
 ——— Animam corpori affigunt. 220.
 ——— Epicuri, triplicis generis. 149.
 X.
 Xenophilus Pythagoricus. 111.

I N D E X III.

RATIONIS GRAMMATICAE,
ET VERBORVM LATINORVM.

- A**dverbium pro Substantivo positum. 319.
 Breviloquentia, omisso Verbo, quod iterandum erat. 215.
 Dativus Atticus. 263.
 Docti et eruditi à Cicerone dicuntur philosophi: quod à Graeco, φιλομαθής, sumfit. 217. 226. 312.
 Ellipsis Verbi. 296.
 ——— Praepositionis περί. 200.
 Enallage Genitivi. 232.
 ——— Generis. 233.
 Excantare. 193.
 Generis enallage. 233.
 Genitivi ———. 232.
 Humana vitia. 207. 208.
 Imitationis judicium. 123.
 Mendum ortum è similitudine proximae vocis. 120.
 N et H, Gr. confusa. 301.
 Natura rei dicitur pro re ipsa. 233.
 Negationum constructio Grae-

- Graeca, nondum satis expedita est. 227.
- Neutrum pro alio Genere positum. 233.
- Nomen Verbale retinet constructionem Verbi sui. 261.
- Non ignorare. 294.
- Nusquam esse. 175.
- Participium pro Infinitivo. 170.
- Praefiscine. 252.
- Repetitio partis regentis in periodo. 132.
- Secus. 323.
- Variatio vocabuli vitiosa. 267. 268.
- 246.
- Verba è diversis Praepositionibus Composita, iterantur. 126.
- Gr. transpositione fiunt, ut θάναω, θανάω. 145.
- productione initii aut finis, v. c. θανάω, θνήσκω, τιθνήσκω. θνήμι, τίθνημι. 146.
- desinentia Gr. in σκω, et Latina in sco. 146.
- Verbum idem bis positum diversa significatione eadem in sententia. 267. 268.

I N D E X IV.

VOCABVLORVM GRAECORVM,
IN ANNOTATIONE EXPLICITORVM.

- Α.
- Ἄγνοειν. οὐκ ἄγνοειν τι. 294.
- ἄγραφα Philosophorum. 138.
- ἄγριοι ἔρωτες. 207.
- ἄγωγή. 287.
- ἄδαμάντινος. 161.
- ἄδης, ἄειδης καὶ φρόνιμος θεός. 206.
- Υγ 3
- ἄδλ-

- ἀδίκως et ἀδικεῖν, temere dis-
 putare. 179.
 ἀδόξαστος τροφή. 222.
 Ἀδράστεια. 251.
 ἀθάνατον. 280.
 — καὶ ἀνώλεθρον. 283.
 ἄθερμος. 280.
 αἰσθητικόν Aristoteles dixit
 pro αἰσθητόν. 204.
 αἰώρα, in motu interiore
 Terrae. 311.
 ἀλάζων λόγος· *argumentum*
vanum. 243.
 ἀληθῶς, in citando dicto usur-
 patur. 156. 157.
 ἀλλά· — ἀλλά· Interrogatio-
 ni et Responsioni infer-
 vit. 142.
 ἄλλο τι, pro ἄλλό τι ἢ. 201.
 ἄλλο ἐν ἄλλῳ. 219.
 ἀμήχανον ὅσον. 206.
 ἄν, apud Infinitivum *posse* no-
 tans, omittitur. 224.
 ἀνὰ verbis praepositum *mu-*
tandi vim addit. 192.
 ἀναγκαίως ἔχει. 242.
 ἀνακαθίζομαι. 121.
 ἀνακύπτειν. 302. 303.
 ἀνάλογον, pro ἀνὰ λόγον. 307.
 ἀναμνάχασθαι. 236.
 ἀνάρμεσον, pro ἀνὰ μέσον. 307.
 ἀναπείθειν. 192.
 ἀνάρτιος. 278. 279.
 ἀνατίθεμαι, *retrahere*. 231.
 ἀνδρεῖον εἶναι δειλία. 169.
 ἀνδρεὺς, ἀνδρικῶς, in vero
 indagando. 274.
 ἀνευφημεῖν. 120.
 ἀνεύγστο. 119.
 ἀνὴρ, pro ὁ ἀνὴρ, demonstra-
 tive. 257. 258.
 ἀνθρώπεια κακὰ. 207. 208.
 ἄνοδος, Animae. 333.
 ἀνταποδιδόναι. 179.
 ἀντιλογικοί. 239.
 ἀνυφαίνω. 231. 232.
 ἄνω, ἀνωτάτω, *universe*.
 269.
 ἀνώλεθρος. 283.
 ἀποδείκνυμί τι λῆρον. 180.
 — — χρυσόν. 180.
 — — τινα σοφόν. 181.
 — — παῖδα. 182.
 — — ἀρχαῖον. 182.
 ἀποδέχομαι τι ἐμαυτοῦ. 242.
 ἀποδιδόναι, neutre. 179.
 ἀποθνήσκειν καὶ τεθνάναι. 143.
 seq. 336.
 ἀπολαμβάνει ventus navem.
 115.
 ἀπόρρητος λόγος. 134.
 — ὁ ἐν ἀπορήτοις λε-
 γόμενος λόγος. 134.
 ἀποφυγή κακῶν. 284.
 ἁρμονία Animī. 229.
 — Θηβαική. 250.

ἁρμονία Κάδμου. 250.

ἀρράγῃ, argumenta. 174.

ἄρτιος, numerus. 278. 279.

337.

ἀρχαῖος, *obsoletus*, *ineptus*.

182.

ἀτεχνῶς et ἀτέχνως. 265.

ἀτιμάζειν τὴν ἀνθρωπίνην ἀσθένειαν. 283.

—— οὐδὲν ἀτιμάζειν. 283.

Ἄτλας. 262.

Ἀτλαντικοὶ τέρμῳνες. 298.

ἄτοπος. 121.

ἄτραπος, Pythagoreis laudata. 155.

—— disputandi. 155.

αὖ, *contra*. 200.

αὐτὸ τοῖσιν; et αὐτὰ τὰ ἴσα. 185.

αὐτὸς, abundat. 311.

αὐτὸς, Animusne sit an Corpus. 325.

ἄφθαρτος. 281.

ἄφροσιῦσθαί τι. 127.

ἄψις οὐρανοῦ. 308.

ἄψυχρος, *non usitatum*. 280.

B.

Βασκανία περιτρέπει τὸν λόγον. 251.

Βόρβορος. ἢ βορβόρῳ κεῖσθαι. 173.

Γ.

Γελασείω. 146.

Γλαύκου τέχνη. 256.

Δ.

Δ frequens in negatione. 199.

Δαίμων, quem quisque fortitus est. 280, seq.

δέομαι τινος, diversa notione bis ponitur. 268.

δέομαι μαθεῖν. 184.

δέον, *quod oportet*; quasi δέον, *ligans*. 262. 263.

δεύτερος πλοῦς. 263.

δὴ ἴν. 132.

διὰ τί et διὰ τινός, differunt. 159, seq.

διαβάλλεσθαί τινι· *odisse quem*. 165.

διαβλέπειν καὶ μειδιᾶν πρὸς ἀλλήλους. 230.

διάγραμμα. 183.

διαδικάζεσθαι. 291.

διαιρεθῆναι ταύτη ἢ συνετέθη. 195.

διαλαμβάνεσθαι. 209.

διάμετρον· κατὰ διάμετρον, *contraria ratione*. 310.

διάνοια καὶ λογισμός. 200.

διαπλεῦσαι τὸν βίον. 227.

δικα

- διαφέρων πρὸς τι. 319.
 διαφθείρω vultum, manum. 329.
 δικαίως, *diligenter*. 220.
 δίνη, δίνος. 261.
 δόξα, active et passive dicitur. 162.
 δοξάζειν ——— item. 162.
 ——— καὶ λέγειν. 162.
 δωδεκάσκυτος σφαῖρα. 304.
- E.**
- Εἰ σὺ εἶην. 235.
 εἰδέναι, definitur. 188.
 εἶδος et ἰδέα, idem et aliud significant. 270.
 εἶδος et μορφή. 274 — 276.
 εἰκότες λόγοι. 243.
 εἴτε ὅπως χρὴ προσαγορεύειν. 265.
 ἐκεῖνο, abundans. 162.
 ἔκλαμπρος. 307. 337.
 ἐλπίς, ἐπὶ ἐλπίδος ὀχεῖσθαι. 227.
 ἐμπίπλασθαι, *contaminari*. 213.
 ἐμψυχία. 281.
 ἐνὶ λόγῳ. 256.
 ἐν τινι καλεῖται τι. 284.
 ἐντεῖναι τι, *in versus quid redigo*. 123.
 ἐξαγωγή εὐλογος Stoicorum, 336.
 ἐξάδειν τι. 193.
 ἐπάδειν τινι. 193. 194.
 ἐπανελάβωμεν ὅθεν ἐξέβημεν. 194.
 ἐπαχθής. 231.
 ἔπειτα, Participio subjungitur. 218.
 ἐπιδείξιν ποιῆσθαι τινος. 263.
 ἐπιθυμία, θυμὸς, λόγος. partes Animae. 165.
 ἐπισφραγίζεσθαι. 187.
 ἐπισχόμενος bibo. 330.
 ἐπιτήδεια. 116.
 ἐπωνυμία. 271.
 ἐργάζεσθαι μουσικὴν. 126.
 ἔρμαιον. 286. 337.
 ἔρχομαι ἐπιχειρῶν. 264.
 ἐρωτᾶν, *argumentum concludere*. 188.
 ἐρωτῶντες καὶ ἀποκρινόμενοι. invicem disputantes. 188.
 ἔστιν ὅτε καὶ οἷς. 133.
 ——— τὸ ὅ ἐστιν, pro τὸ ἐν. 187.
 ἐταιρότατος. 238.
 ἕτερος ἑτέρου. 245.
 ἕτερος, ἑτέρως, *malus, male*. 321.
 εὐλάβεια Platonis. 161.
 εὐπαθεῖν. 203.
 εὐπρέπεια, et εὐπρεπὴς λόγος. 244.

Εὐριπός, Proverbium. 240.

εὐφημία. 332.

ἔχειν τι, *perceptum habere*.

177.

ἔχεσθαι τινας, *aggredi quid*,

et, *tenere quid*. 268.

H.

ἦ, *sane*, cum ἦ, *an*, con-
fusum. 190.

ἢ, *quam*, pro ἢ ἢ, *quam ubi*.

314.

ἡμισυς, ὁ ἡμισυς ἀριθμοῦ ἑ-
κας. 276.

ἦτρον. 333.

Θ.

Θάνατος, est transitus ad τι-
θάναι. 192.

θάναω, θνάω, θνήσκω. 145.

146.

θαυμαστώως ὥς. 251.

θέλειν, *posse*. 272.

θεῖος λόγος. 227.

θεός et θεοί, promiscue dici-
tur. 142.

θέουσι διακελεύεσθαι. 126.

θήρα, *indagatio veritatis*.
155.

θράττω. 230.

θυμός, λόγος, ἐπιθυμία. 166.

θυσία, εὐσία, ὁσία, confun-
duntur. 293.

I.

ἰδέα et ἰδος, quid differant.
270.

ἰδεῖν φαίνεται, pleonasmus.
223.

ἰκος, terminationis vis. 128.

ἰλιγγίαν. 202.

ἰσόρροπος. 296.

ἴσως, *fortasse*: quantum af-
firmet. 161.

ἱστορία φύσεως. 253.

ἰτέον, formula adhortantis.
241.

K.

Κάθαρσις animae est Philoso-
phia. 172.

καθαρτικαὶ virtutes. 172.

καθαρεύειν et καθαριεύειν. 114.

καθαροῦ μὴ καθαροῦ ἐφάπτε-
σθαι οὐ θεμιτόν ἐστι. 162.

καὶ μάλιστα. 131.

καλινδεῖσθαι περὶ τὰ μνήματα.
209.

καλεῖται τι ἐν τινι. 284.

καλὸν τὸ ἄθλο. 319.

καπηλεῖον. ἀπὸ τοῦ καπηλείου
ἐξέρχεται ὡς ἀπὸ ἱεροῦ. 168.

ZZ

κα

καπνός. *anima, ut fumus, evanescit.* 174.

κάρδοπος. 262.

κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὁσαύτως ἔχον. 198.

καταλλάττεσθαι τί τινος. 169.

κατατρίβει τὸ βίον ἀνθρώπου. 158.

καταψᾶν τινι τὴν κεφαλὴν. 234.

κατηγορίῃ, *ostendit.* 183.

κέντρον ἐγκαταλείπειν τινι. 241.

κορυφῆς μιᾶς ἡδονῆς καὶ λύπης ἐξῆπται. 123.

κρατίῳ κρατούμενος. 168, *seq.*

κύκνοι. 225.

κωμωδοποιός, *et κωμωδιοποιός.* 176.

Λ.

Λαγχαίνειν, εἴληχεν ἡμᾶς δαίμων. 291.

τὸ λεγόμενον, *secundum Proverbium.* 156.

λέγω, *numero.* 153.

λήθη, *definitur.* 189.

λῆρόν τι ἀποδεικνύναι. 180.

λῆρος πρὸς τι. 180.

λογίζεσθαι. 153.

λογισμὸς καὶ διάνοια. 200.

λογοποιός. 127.

λόγος, *recta disserendi ratio, nexus argumenti.* 231.

λόγος *et* μῦθος. 127.

λόγος καὶ νοῦς. 153.

λόγος, θυμὸς, ἐπιθυμία. 166.

λόγος, *definitio.* 198.

λόγος θεῖος. 227.

λόγος, *ratio et oratio.* 228.

Μ.

Μέγα λέγειν. 251.

— βοᾶν. *ibid.*

μέλλει. πῶς γὰρ οὐ μέλλει; 195.

μετὰ τινος ἀνείσθαι τι. 170.

μετάμειλος, *Adjectivum.* 319.

μετέχω, μέθεξις, *idearum.* 266. 267. 271.

μὴ οἶον, *non modo non.* 117.

μηδεὶς μηδέποτε μηδαμῶς. 199.

μισάνθρωπος. 238, 336.

μισόλογος. 238, 336.

μορμολύττομαι. 193.

μορμολυκεῖον. 193.

μουσική, *est Philosophia.* 127.

μουσικὴν ἐργάζεσθαι. 126.

μορφὴ *et* εἶδος. 274.

μυθολογικός *et* μυθολόγος. 128.

μυθοποιός, *Fabularum scriptor.* 127.

μῦ-

μῦθος et λόγος, promiscue
usurpantur, subinde etiam
distinguuntur. 127.

μῶν μὴ, et μῶν πη. 224.

N.

et H, Gr. confunduntur.

84. 189.

πρθοκοφάροι. 172.

νεκυία Veterum. 287.

νη τὸν κύνα. 260.

νηγῆς, an dicatur pro νηγι-
κός. 204.

νηριζόμενα, *justa funebria*.
293.

νόμισμα. — — — ibid.

νόμισμα ἀρετῆς. 169.

νοῦς. 153.

κατὰ νοῦν ἐμαυτῶ. 257.

νῦν δὴ. 132. 141.

νωθής. 214.

Ξ.

Ξυλλήβδην. 170.

O.

O ἔστιν, pro ὄν. 187.

Οἶσθαί γε χρί, et sine γε.
165.

οἰκεῖαι γυναῖκες. 326.

οἰκουμένη, qui ejus fines.
299.

οἰκοφθορία. 218.

οἶμος ἀπλῇ εἰς ἄδου. 292.

οἶον. μὴ οἶον, non modo non.
117.

οἶος εἰμὶ, et οἶός τ' εἰμὶ,
possum. 302.

ὅλον καὶ πᾶν. 203.

ὅλω καὶ παντί. 203.

ὅντι. τῷ ὄντι, citando infer-
vit. 156. 157. 398.

ὄντως. item. 156. 157.

ὅπως, cum Indicativo. 191.

ὀρθῶς, pro ὄντως. 162.

ὀρῶ τινα, pro ὀρῶ σέ. 257.

ὀσία, *jus manium*. 293.

ὅτι et ἵ differunt. 191.

ὅτι et ὅτε confunduntur.
224.

οὐ γάρ· ἀλλά —. 220.

οὐ γὰρ ἀλλά —. 220.

οὐδαμοῦ εἶναι. 174, 183.
— φαίνεσθαι, 182.

οὐδ' Ἡρακλῆς πρὸς δύο. 236.

οὐδὲ ἐνός ἄξιος. 243.

οὐδεὶς οὐδαμοῦ. 174.

οὐδεὶς οὐδέποτε οὐδαμῇ οὐδα-
μῶς. 199.

οὐδὲν δεινὸν μὴ, non *veren-*
dum est ne —. 222.

οὐδὲν ὑγιὲς οὐδενός. 239.

οὐκ ἔχω εἰσεσθαι ἐν τῷ παρ-

ρόντι. 189.
 οὐκ ἂν γ' ἱμοὶ πείθῃ. 234.
 οὐκ ἂν φθάνοις περαινῶν. 265.
 οὐσία. 156, 245.
 οὕτω, Participio subjunctum.
 164.
 ὥχημα, Animae. 317.

Π.

Π, iteratum in affirmatione.
 200.

πάθημα. 203.
 — et μάθημα. 336.
 παιάν. 124. seq.
 παιδεία καὶ τροφή. 287.
 παῖς ὁ ἐν ἡμῖν. 192, 336.
 — παῖδά τινα ἀποδείξαι.
 182.
 παλαιὸς λόγος. 177.
 πᾶν καὶ ὅλον. 203.
 πάντῃ πάντως. 199.
 παραμυθία. 175.
 παρασκευάζομαι ὡς ὑποθησό-
 μενος. 257.
 παρελθόντι et παρόντι, con-
 funduntur. 163.
 πατρικοὶ θεσμοί. 293.
 πείθου, καὶ μὴ ἄλλως ποίει.
 328.
 πεμπάς, πεμπτάς, πεντάς.
 276.
 ἐρί, omisum. 200.

περίοδοι, Animarum. 292.
 περίοδος γῆς. 295.
 πίναξ, *tabula geographica*.
 295.
 πλάττειν σώματα. 219.
 πλεῖον θάτερον ποιεῖν. 321. seq.
 πλεύμονος θαλαττίου βίος. 150.
 ποιεῖν καὶ ἐργάζεσθαι μουσι-
 κήν. 126.
 ποιεῖν τι, *in versus quid re-*
digere. 129.
 πόντος, scil. *Euxinus*. 298.
 πραγματεία, πραγματεύο-
 μασι. 141.
 προμνηθεῖσθαι et προθυμεῖσθαι.
 164.
 προοίμιον. 124. seq.
 πρὸς τινι εἶναι. 223.
 πρὸς τῷ ἀθάνατος εἶναι καὶ
 ἀνώλεθρός ἐστι. item, π. τ.
 ἀθανάτῃ κ. ἀ. ε. 283.
 προσαγορεύειν. εἴτε ὅπως καὶ
 προσαγορεύειν. et similes
 formae. 265.
 προσάδειν. 230.
 προσηλοῦν. 220.
 προσπερονᾶν. 220.
 προαθεῖ ὁ ἕτερος τὸν ἕτερον. 224.

Ρ.

ῥύαξ. 311.

Σ.

Σηπεδών. 254.
 σκίαν τὴν ἑαυτοῦ δεδιέναι. 267.
 σκιαγραφία. 170. 171.
 σκιαγραφεῖσθαι. *ibid.*
 σκιοειδῆ φάσματα. 29.
 σκοτούμενοι et σκοπούμενοι.
 264.
 στίχος, *numerationum*. 276.
 συγγραφικῶς. 272.
 συγγραφεὺς, *orator decretum scribens*. 272.
 συζυγία. 177.
 συμβαίνει τι, *efficitur quid syllogismo*. 204. 242.
 συμπίπτει τὸ σῶμα. 206.
 συνειδέναι τινι τι. 244.
 συνέμπορος. 295.
 σύνθετον, et συνθετόν. 196.
 συντεθὲν et συνθετόν. 195.
 σφαῖρα δωδεκάσκυτος. 304.
 σχεδία. ἐπὶ σχεδίας ὀχεῖσθαι.
 227.

Τ.

Ταυρηδὸν ὑποβλέπειν. 330.
 ταῦτα, *abundans*. 141.
 ταῦτα, *res singulares*. 186,
 189.
 ταῦτα ἢ τοιαῦτα. 320.
 τεθνήκει καὶ ἀποθνήσκειν. 143.

τελευτῶν, *tandem*, 179.
 τέρας, *in disputando*. 266.
 τηνικαδε. 190.
 τινὲς καὶ πολλοί γε. 116.
 τίς, *demonstrative de certo quodam*. 258.
 τίς ἔξει σὲ τίνα εἰπεῖν. 277.
 τὸ δὲ ἔσχατον πάντων, *formula transitus*. 160.
 τὸ δὲ ἀληθές, *pro κατὰ δὲ τὸ ἀληθές*. 172.
 τὸ δὲ εἶναι ταυτὸν, *cum Infinitivo*. 301.
 τὸ ποῖον; 237.
 τοιόσδε, *repetendo subiecto infervit*. 148.
 τοιοῦτον, *pro τοιαῦτα*. 187.
 τολμᾶω, *sustineo, patior*.
 273.
 τότε et τοῖς, *confunduntur*.
 314.
 τρίβεται *cicuta*. 327.
 τροφή καὶ παιδεία. 287.
 τύχη ἔτυχε. I 3. 335.

Υ.

Ὑγιὲς οὐδὲν οὐδενός. 238.
 ὑπακούειν. 120.
 ὑπερπυλῶν. 308.
 ὑπερουράνιος τόπος. 308.
 ὑπόθεσις. 245.
 ὑπομνήματα. 116.

ὑποστάθμη, Terra. 300.

φύσις. 232.

Φ.

232.

pro ἀσθένειᾳ.

Φαίδων et Φαῖδρος confundun-
tur. 298.

X.

φαίνεται ἰδεῖν, vel φ. δοκεῖν,
pleonasmus. 223. 224.

Χαμαῖζηλος. 234.

φαίνεται οὐδαμοῦ. 182.

χαρίεις. 205.

φαῦλοι opponuntur σοφοῖς.
215.χρυσὸν, vel χρυσοῦν τινὰ ἀπο-
δεικνύναι. 180.φειδόμενος οὐδενὸς ἔτι ἐνόντος.
327.

χωλὸς, χωλύειν. 178.

φθάνω. οὐκ ἂν φθάνοις. 265.

Ψ.

φιλήδονος et φιλοσώματος.
166. 168.

Ψάλλω εἰ πάλλω, λύραν. 246.

φιλομαθὴς et φιλόσοφος. 217.

ψηλαφᾷ ἐν σκέτει. 260.

φιλόνηκος et φιλότιμος. 166.

Ω.

φιλοποσία. 215.

φιλοσόφου, φιλοσωμάτου, φι-
λοχρημάτου, φιλοτίμου,
comparatio. 106.

Ὡς ἀληθῶς. 156.

φιλοσώματος. 166 — 168.

ὥς τὸ εἰκός. 161.

φιλοτησία. 215.

ὥς. θαυματοῦς ὥς. 251.

φρόνησις est πάθημα. 203,
336.ὥσαύτως καὶ κατὰ τὰ αὐτά.
198.

φύσις ἀσθενείας, pro ἀσθένειᾳ

ὥσπερ, quippe. 163.

—— abundat apud ἑοικε,
δοκεῖ.

ERRATA OPERARVM.

Pag.	VI.	vers. 2. habetes	leg. hebetes
—	—	— ult. personae	— personas
—	VII.	— 8. consideremus	— consideramus
—	XVI.	— 13. 517	— 527
—	XX.	— 22. movere	— movere
—	XXIII.	— 29. hujusomdi	— hujusmodi
—	XXVIII.	— 19. virisimile	— verisimile
—	XXXVIII.	— 22. vestiga	— vestigia
—	XLI. index pag. XII		— XLI
—	XLIV. marg. sententia		— sententiae
—	XLVII.	vers. 17. duodecim	— quatuordecim
—	LX.	— 2. reiquerint	— reliquerint
—	LXII.	— 2. Nouveaux	— Nouveaux
—	21 vers. 21.	τῷ ὄντι ἤ,	— , τῷ ὄντι ἤ
—	24 — 25.	Φθίσις καὶ	— Φθίσις, καὶ
—	31 — 20.	αὐτὴν, πρὸ	— αὐτὴν πρὸ
—	32 — 3.	ἐκάστοτε	— ἐκάστοτε
—	33 — 23.	ἀναφέρομεν	— ἀναφέρομεν
—	35 — 2.	νῦν εἰ θέλετε	— νῦν, εἰ θέλετε
—	37 — 5.	ὁμωνύμων. ἄρα	— ὁμωνύμων, ἄρα
—	41 — 20.	γέτας	— γέτας
—	42 — 12.	ἔφη.	— ἔφη,
—	53 — 16.	γὰρ ὁπότε	— γὰρ, ὁπότε
—	56 — 28.	ἀνιτρίνετε	— ἀντιτρίνετε
—	59 — 23.	ἔφη,	— ἔφη.
—	60 — 10.	ἐτέρας	— ἐτέρας
—	— 22.	εἶη	— εἶη;
—	66 — 14.	ἢ ἄλλο	— ἢ ἄλλο
—	67 — 8.	ἐκάστῳ	— ἐκάστῳ
—	76 — 22.	ἂν	— ἂν

Pag. 79 vers. 27.	γεγονέναι, τῷ	leg. γεγονέναι. τῷ
— 82 — 3.	δαίμων ὅσπερ	— δαίμων, ὅσπερ
— 83 — 6.	ξ.	— ξα.
— 111 — 10.	ἀλλήλων,	— ἀλλήλων. προ- ϊόντος δὲ τοῦ χρόνου,
— 114 — 20.	<i>Atheniensum</i>	— <i>Atheniensium</i>
— 124 — 28.	41.	— 42.
— 134 — 32.	ἀπόρρητον	— ἀπόρρητον
— 135 — 16.	ης	— ῆς
— 143 — 8.	ἑκδεχομένη	— ἐκδεχομένη
— 147 — 11.	ἡγούμεθά τι	— ἡγούμεθά τι
— 155 — 2.	ἰτεον	— ἰτέον
— 156 — 19.	67.	— 69.
— 158 — 22.	<i>famllias</i>	— <i>familias</i>
— 162 — 29.	ἐπὶ	— ἐπὶ
— 163 — 27.	καὶ μὴν	— καὶ μὴν
— 165 — 18.	ἐθέλουσεν	— ἐθέλουσιν
— 166 — 10.	τύγχανει	— τυγχάνει
— 168 — 10.	αὐτῷ	— αὐτῷ
— 172 — 8.	§. 17.	— §. 14.
— 174 — 10.	Pag. 23.	— Pag. 22.
— — — 16.	165.	— — 65.
— 177 — 4.	δ'	— δὴ
— — — 22.	ἄλλαλα	— ἄλληλα
— 179 — 4.	ζην	— ζῆν
— 180 — 22.	᾿δειν	— ᾿δεῖν
— 182 — 22	τον	— τὸν
— — — —	ει	— εἰ
— — — ult.	Φανέετε	— Φανέντες
— 186 — 6.	δ'	— δὲ
— 187 — 22.	<i>Cod. A,</i>	— <i>Cod. I.</i>
— 191 — 5.	ειρημένος	— εἰρημένος
— 192 — 3 et 4.	θέλοιτε	— θέλετε

Pag. 193	vers. 20.	ἐξιάσεται	leg. ἐξιάσηται
— — —	21.	ἐξάσεται	— ἐξάσηται
— 194 —	11.	δ'	— δὲ
— — —	ult.	ἐπανεῖμι	— ἐπάνειμι
— 196 —	ult.	ὄντ	— ὄντι
— 198 —	12.	ἡ οὐσία ἧς λόγον	— haec annotatio se- qui debebat pro- xime sequentem,
— 199 —	32.	μηδαμῶς	— μηδαμῶς
— 204 —	7.	εἰρημένων	— εἰρημένων
— — —	27.	ἀθανάτῳ καὶ νοητῷ	— haec annotatio se- qui debebat pro- xime sequentem.
— 211 —	4.	εἰρημένου	— εἰρημένων
— — —	—	περι	— περὶ
— 224 —	10.	λέχθῃναι]	— λεχθῆναι
— — —	27.	εἰς	— εἰς
— 225 —	29.	αὐτοῦ	— αὐτῶν
— 226 —	20.	ἡ μαθεῖν	— haec annotatio se- qui debebat pro- xime sequentem.
— 228 —	3.	VII,	— VII, 126,
— 229 —	11.	πάντων	— τῶν πάντων
— — —	13.	τὴν ψυχὴν	— ψυχὴν
— — —	21.	τὴν	— τὴν
— 237 —	20.	ἐταῖρε	— ἐταῖρε
— — —	24.	εἰ	— εἰ
— — —	ult.	ο	— οἱ
— 238 —	30.	ὕγιες	— ὕγιες
— 239 —	29.	εἶναι	— εἶναι
— 241 —	11.	εἰ	— εἰ
— 242 —	4.	alibi	— alibi
— 243 —	2.	ἐξαπατῶσι	— ἐξαπατῶσι

EPILOGVS.

Errata operarum fortasse multa cui videantur, re tamen pauca sunt: et pauciora quam aliarum quarumvis, vel emendatissimarum, editionum, pari versuum in numero, errata esse solent. Continentur enim haec fere leviori genere, quod neminis mediocriter docti intelligentiam moretur, singulari elemento, apice, accentu, spiritu, comate, puncto, eorumque absentia: quae ne in omnibus quidem exemplaribus apparet; quippe orta non quod typus omitteretur ipse, sed quod atramento vel pinguius vel tenuius inficeretur, itaque chartam aut non signaret, aut macularet. Quod maxime propter minutiorem formam in Annotatione accidit; ut correctores, quamvis acute videntes et attenti: fuerunt autem, praeter me, I. Bakius & H. Moserus: subinde quid expressum esset dignoscere non possent, et aliquoties ut mendosum corrigerent. Talium, in aliis Erratorum indicibus vulgo neglectorum, notatio huic libro laudem emendatae scripturae diligentisque correctionis adeo non detrahit, ut etiam augeat et confirmet.

Et ne quis miretur, modum ac tarditatem hujus editionis non congruere cum eo, quod in principio Praefationis posui, *hanc editionem subitam, brevi opere confectam, nec nisi ad instantem paratumque scholae nostrae usum compositam esse*: referenda est haec professio ad illud tempus, quo scripta est, exeunte anno MDCCCVI, et interpretanda ex iis, quae diximus in Annotatione p. 99. Nam Graecum exemplum typis expressum a. MDCCCIV, et continuo ad usum scholae nostrae adhibitum, non nisi illo Capite Dissertationis De Placito Immortalitatis et brevis-

visissima Annotatione auctum, edere constitueramus. Ea-
que mente ac sententia posuimus illam in Praefationis
principio professionem. Interea dum subsidia veterum
codicum scriptorum ab exteris hominibus doctissimis, no-
strorum studiorum fautoribus, nobis ostensa expectaba-
mus, latius consilii nostri fines aperire coepimus; ut iis
rerum orationisque ampliore interpretationem complec-
teremur. Sic Annotatio ad hunc modum crevit. In quo
tamen ipso veremur ne sint, qui pluribus in locis aliquid
ad copiam desiderent. Neque nos propositae absolutio-
ni satisfecisse nos profiteamur. Enimvero quis tandem in
his rebus perfecti quid aut polliceatur aut expectet? quis
omnia cum pulvisculo exhausta aut praestet, aut postu-
let? Caeterum, acceptis demum variis lectionibus Vindo-
bonensibus et Venetis, Annotationem conscribere coepi-
mus d. xxv Mart. a. MDCCCIX: perscriptam d. ix Junii
tradidimus librariis: qui ejus descriptionem librique edi-
tionem per annum et amplius, in mensem hunc Augustum
a. MDCCCX, atque adeo in novissimam et extremam
civitatis Batavae conversionem extraxerunt. Quae ut li-
bello in lucem exeunti, et omnino optimarum artium stu-
diis adhuc, more majorum, insigni cum laude fructuque
cultis, ne obstit; faxit Deus O. M! Nos hoc votum,
atque illam operae nostrae chronologiam, quas *didasca-*
las Veteres nominabant, quin adjiceremus, committere
non potuimus: atque ita solemne illud subijcimus

EXPLICIT FELICITER.

Plato,

Phaedon

Lugdunum Batavorum 1810

A.gr.b. 2603

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10237480-1